6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII — No. 1365 Marți 2 August 1911

Pedocrație intelectuală

N'am ajuns a fi încă un stat occidental în toată accepția cuvîntului și a și început și la noi o mișcare de desorganizare socială. Ceeace face tăria și mărirea unui popor e disciplina fiecărui cetățean al său, e supunerea în fața legilor, respectul instituțiilor sale fundamentale și lupta de a întări aceste instituții, de a le face nesuspectate.

Ce observăm de la un timp încoace?

O tendință de a se răspîndi anarhia, nesupunerea, disprețul față de legile și instituțiile țărei și asta — ce este mai caracteristic — în numele unei pretinse doctrine sociale, naționalismul.

Ceea ce însă este și mai dureros, e că doctrina aceasta, departe de a fi îmbrățișată numai de adolescenți și de copii, prinde rădăcini și în mințile unor oameni pretinși maturi. Lucrul nu e greu de explicat: în tot deauna ideile de nesupunere, de anarhie, vor plăcea copiilor, adolescenților, cum vor plăcea și oamenilor cari n'au putut evolua pînă la concepții mai superioare, rămînînd sub domnia ideilor naive.

O țară însă în care opinia publică e condusă de copii, formată de copii, unde domină un fel de *pedocrație intelectuaă*, e o țară care regresează; ea dovedește prin aceasta că nu poate să'și însușească ideile superioare, care călăuzesc marile popoare.

Cine se poate extazia de politica naționalistă, care ponegrește toate instituțiile naționale și dacă răspîndește ideile de vrăjmășie între cetățeni, de cît un copil sau un om nematur intelectualicește; căci fie care om în plină maturitate intelectuală nu poate concepe o țară, o societate, o grupare omenească, fără respectul necesar către oamenii acelei țări, grupări, sau societăți, fără supunere față de legile și instituțile țărei.

Cele mai revoluționare doctrine sociale sunt călăuzite de ideia de înfrățire socială, au ca principiu solidaritatea, și a tot puternicia legei exprimată de majoritatea țărei.

Naționalizmul e singura doctrină socială, care propagă nu numai ura contra altei naționalități, dar ura, războiul civil contra tuturor conaționalilor, cari însă n'au aceiași credință socială ca și ei.

O astfel de manifestare socială nu s'a văzut de cît în vremea desvoltărei creștinismului în orient, între Evrei. N'a fost popor mai refractar ideilor sociale și religioase a lui Cristos, cum au fost Evreii habotnici. Și ei vorbeau în numele naționalismului, asmuțind în contra primilor creștini toate pasiunile, și ei loveau în tot, numai și numai ca principiul sectar al religiei lor să rămîe neatins.

Două mii de ani mai tîrziu, trebuiau să'și însușească un așa chip de a judeca și a face politică, oameni cari sunt hotărîți de a nimici pe Evrei. Nu este mai mult semitism, sau mai bine zis, habotism fariseic în nici o altă manifestare socială, ca în naționalismul internațional. Avea dreptate Otto Weininger, tînărul evreu, autorul renumitei cărți „Sexualitate și Caracter" cînd susținea — el însuși era evreu și antisemit — că antisemiții sunt contra evreilor pentru că simt în felul lor de a gîndi aceiași logică, cari a dictat fariseilor și cărturarilor evrei de a lupta contra lui Cristos. Ei au în sufletul lor același sentiment îngust de ură, de mulțumire sufletească, de mîndrie prostească, încît nu pot pricepe nimic nou, nimic drept și cinstit.

Or, căutați toată activitatea tuturor naționaliștilor și din toate țările și veți vedea că e mînată de aceeași pornire oarbă de ură, că e condusă de oameni cari frizează geniul, nebunia și tribunalul corecțional; că e susținută de copiii din licee și de studenți, cari nu pot învăța cum se cade și trăesc din surse, dese ori suspecte.

Căci cum să nu fie încurajată de toți aceștia, cari au un dinte contra justiției, pentru că presența palatelor de justiție sunt o vecinică teamă pentru ei; cum să nu fie naționaliști, cînd naționalizmul propagă ura contra ori-cărei culturi, punînd mai presus de toate incultura națională; cum să nu fie naționaliști, cînd naționalizmul propagînd scandalurile, devastările, siluirile și fără de legile ei, pot din aceste manifestări avea „un ce profit"?

Octave Mirbeau a glumit descriind în vestita lui carte „Journal d'une femme de chambre" înrudirea între naționalismul politic și toată gheena sufletească a acelor care-l propagau. Or, n'a trecut de cît 2 ani de la publicarea cărței și revelațiile parchetului ilustrau cartea lui Mirbeau, desvăluind toată murdăria vieței răposatului Syveton—șeful patrioților francezi. In germania Harden aducea pe banca acuzaților pe toți hoberoi germanii, acuzînd de toate viețile posibile, ce ar fi făcut să roșească și pe Krait Ebing, care auzise destule în viața lui și totuși relevările lui Harden arătau pe naționaliști germani într'o lumină și mai mizerabilă.

Mare este Dumnezeu, nu va trece mult și naționaliștii romîni își vor avea pe Hardenul lor; nu va fi uimitor dacă într'o zi se va dezvălui viața intimă și a apostolilor naționalismului romîn. Pînă acum se știu raporturile lor intelectuale, se va desvălui într'o zi alte acte cari sunt pendinte și ele de curțile cu juri.

Ceea ce însă e de temut, nu este însăși propaganda excesivă a acestor farisei moderni, excesele lor vor găsi în ori-ce țară un parchet și o curte cu juri —e de temut mentalitatea care se crează în jurul acestor propagandiști.

Ideile simpliste—și nu este nimic mai simplu de cît crezul politic naționalist —găsesc imitatori și în alte domeni.

Pericolul mare nu e că naționalismul va găsi aderenți, ci că și acei cari nu sunt și nu vor fi naționaliști vr'odată, vor împrumuta de la logica naționalistă felul de a gîndi.

Ceea ce a și început să se observe la noi, e o decădere colosală a nivelului intelectual, e o scădere a judecății în genere. Oamenii judecă cum judecă copiii. Studentul și liceanul dau norma de gîndire. Ei, atît în provincie, cît și în capitale, sunt mințile țării.

Se poate că studențimea să-și aibă și ea însemnătatea ei, fiecare vîrstă de altfel își are preponderențele ei, și o mare înrîurire ar trebui să aibă tinerimea cu tinerețe și puterea ei de muncă. Fie care ce se gîndește la viitorul țărei sale nu poate neglija rolul tineretului. Dar să trăești sub înrîurirea tineretului, să rămîi gură-cască în fața opiniilor ce ea manifestă, să accepți orice părere ce ea propagă și să o iei ca criteriu, asta însemnează că nivelul intelectual al unei țări e foarte restrîns.

Și nu e de mirare că așa este.

In toată viața sa romînul inteligent a gîndit cît timp a fost student, a avut o carte în mînă, s'a înflăcărat pentru o idee. Odată trecut Rubiconul sforțărilor sale intelectuale și casat ca funcționar sau ca om public, el nu mai cugetă, nu mai cetește, nimic nu 'l mai interesează de cît schimbările de regim.

De ce să ne mirăm deci, că el se extaziază la spusele studentului, aplaudă la nebuniile altora și socoate sfinte toate naivitățile acestora. El nici odată n'a trecut dincolo de banca universității sale.

Or, această mentalitate o răspîndește în special doctrina naționalistă.

Acum cincisprezece ani radicalismul și socializmul, prin universalitatea concepțiilor lor prin tendința lor la cultură și prefacere mentală, împingeau generațiile de a se interesa de tot, de a se ridica mai presus de mijlociul țărei. Și iată de ce socialismul și radicalismul au dat României, sute de barbați serioși, au dat nume cari vor rămîne pe veci înscrise chiar în istoria țărei, nu numai în acea a partidelor politice.

V'ați întrebat vr'o dată, ce s'au făcut generațiile de studenți naționaliști, elevi de ai d-lui Iorga și Cuza; ce s'au făcut toți acei cari au spart geamurile caselor evreești sau ale romînilor „vînduți evreilor"; acei cari au fluerat actrițele de origină străină sau au manifestat sub ferestrele redacțiilor „filosemite"? Unde sunt? Ce ocupații au? Cum s'au manifestat odată intrați în viață?

Nimeni nu vă va lumina asupra lor.

D-nii Cuza și Iorga, propagă de zece ani ideile lor, dar n'au încă nici un elev demn, nici macar de talia lor.

De acea repet, nu trebuie să ne temem că naționalizmul va face aderenți, statornici și de temut, parchetul și Curtea cu juri e o stavilă a expansiunei lor, dar ceea ce trebuie să ne îngrozească pe toți e faptul că naționalizmul e cauza răspîndirei acestei *pedocrații intelectuale*. Naționalismul formează o generație de copii, cari vor fi vecinic copii și cari vor răspîndi pururea o atmosferă de inferioritate intelectuală, pe lîngă o atmosferă de anarhie; și una și alta dăunătoare unei țări, care are nevoie de o evoluție normală.

Iată de ce trebuie luptat din tot sufletul contra acestei doctrine a oamenilor nematuri, contra acestei doctrine cari pot sădi în toate instituțiile țărei oameni cari vor judeca și gîndi cum au gîndit pe băncile școalei și asta într'un chip inferior și mediocru.

Dr. I. Dusclan

TURNUL BABEL

Cine a asistat la consfătuirea de eri a comercianților la Camera de Comerț a trebuit să se gîndească la legenda biblică a Turnului Babel. Dacă în vechime s'au amestecat limbile și oamenii nu se mai puteau înțelege; eri, la Camera de Comerț, s'au amestecat ideile și interesele în așa hal, că ne mirăm cum de n'a eșit o păruială monstră. Și să se noteze, că la consfătuirea de eri n'au fost invitați și deci n'au luat parte de cît comercianții, funcționarii comerciali urmînd a fi convocați ulterior.

Și cu toate că cei prezenți la consfătuirea de eri erau din aceiaș categorie economică și socială,—cu toate că chestiunea pusă în discuțiunea lor—repaosul duminical—îi interesa pe toți deopotrivă, cele mai curioase contraziceri s'au ivit, prilejind conflicte furtunoase.

S'a vorbit pentru repaosul duminical complect, cum și pentru repaosul pe jumătate. S'a cerut desființarea *repaosului; s'a mai mai cerut și... repaosul de Sîmbătă. Mai fie-care punea chestiunea cît mai sucit posibil și dintr'un punct de vedere care n'avea nimic comun cu interesul obștesc.*

Nici că se putea alt-fel.

Sîntem o țară de inconștienți, de ce clasa comercianților ar fi alt-fel de cît celelalte? Nu este și ea formată din acelaș aluat ca și celelalte clase?

Și care a fost rezultatul? Nici unul. Prezidentul Camerei — celebrul morar de la Lungani—care a vorbit cel din urmă și-a început cuvîntarea — pentru dînsul consfătuirea nu era de cît un prilej de a-și arăta limbuția—spunînd, că nu face altceva de cît să rezume *cuvîntările ținute.*

Sîntem convinși, că d. Cerchez n'a rezumat *ca d. Cuza; dar nu pricepem de ce se țin atîtea consfătuiri, dacă rezultatul lor este nul. Să presupunem, că ministerul ar dori să cunoască părerea comercianților din Iași asupra chestiei. Cine ar putea să i o transmită. Comercianții din Iași au asupra repausului duminical atîte păreri cîți sînt.*

Dacă din discuție iesă lumină, apoi desigur că eri la Camera de Comerț n'a fost discuție. Ceea ce a fost acolo nu se poate denumi alt-fel, de cît așa cum sună titlul acestui articol.

Poliția d-lui Marghiloman

Poliția noastră a devenit nobilă de la o vreme încoace, ea nu se mai înjosește să facă treabă de simplu procuror—dovadă de nobleță în poliție e că d. Gherghel, procuror la Constanța a preferit să părăsească parchetul și să solicite postul de poliței. Da, poliția noastră are azi o menire mult mai nobilă și mai delicată oamenii de stat s'au dovedit incapabili să conducă destinele acestei țări, și în așa împrejurări, poliția luminată, poliția patrioată a găsit de cuviință să intervină ea în chestiile politice, — iată într'un cuvînt de ce doarme poliția.

Se pare însă că d. Al. Marghiloman a început să-și dea seama de realitate, căci se anunță că ar fi dat ordin ca cetățenii să nu mai fie osîndiți la domiciliu forțat Ministrul de interne—zice-se—a interzis expluzarea de cetățeni romîni în interiorul regatului.

Nu știm întru cît lucrul se adeverește, Ziarele guvernamentale n'au suflat nici un cuvînt în această privință,—probabil pentru a nu prea lăuda pe d. Marghiloman. Dar dacă lucrul s'ar adeveri apoi atunci el nu poate fi de cît spre cinstea aceluia, care a dat ordinul de care pomenim mai sus.

Intervenția aceasta a d-lui Marghiloman nu poate fi de cît un început. Dacă ministrul de interne vrea să aibă o poliție, care să merite acest nume; dacă d. Marghiloman vrea să evite pentru viitor rușinea de-a vedea oameni asasinați în stradă fără ca să se poată descoperi de făptuitori; dacă d. Marghiloman are în adevăr dorința să curețe drrumurile mari de bandiți—apoi meargă înainte cu hotărîrea. Să iee poliției,—fie ea de siguranță sau pur administrativă,—ori ce drept de a se amesteca, direct sau indirect, în viața noastră politică. Facă ministrul de interne ca poliția să redevină poliție și-l asigurăm că viața noastră publică va cîștiga și liniștea socială de asemenea.

Grajdurile lui Augias sunt azi mult mai murdare de cum le găsise Hercule în antichitate. Pentru curățarea lor trebuie multă trudă și mai cu seamă mult curaj.

Nu știm dacă, după campania electorală—cu secretele ei mii—d. Marghiloman mai poate fi omul situației. In ori ce caz însă trebuie să avem o poliție, căci altfel riscăm să înregistrăm, spre rușinea țării și spre nenorocirea populației, și alte cazuri ca cele de la Constanța și alți bandiți ca cel din județul Botoșani.

Banditism

„Evenimentul" de Sîmbătă seara insinuează și mă înjură. In același loc se laudă activitatea și energia polițmaistrului Stroja. Limbajul injuriilor ca și al laudelor, ie la cazarmă, și de hazna. Dacă autorul lor ar fi avut curajul să le semneze, și dacă ar fi om cu care să se poată sta de vorbă, aș fi făcut'o. Cu mișeii și cu scopiții intelectuali însă, nu stau și nu voi sta de vorbă. Chiar dacă se zărește mundirul epistatului și de sub iel apar urechile jivinei, după cum de sub pielea leului scăpătau urechile magarului din fabulă, încă nu se poate sta de vorbă cu un individ, care nesemnînd, nu-și ia răspunderea ticăloșiilor ce clocesc într'un suflet de mișel.

Dar același ziar și număr, după ce pe pagina I a lauda pe polițamaistrul la informațiuni, sub titlul senzațional de *„noi descoperiri în chestia sectei scopiților"* crede că laudă activitatea poliției sale. Nu-și dă seama autorul informațiunei de enormitatea ce săvîrșește. Constituția noastră proclamînd *„absoluta libertate a conștiinței"* și „garantînd libertatea tuturor cultelor", pe de oparte, iar pe de alta „garantînd și libertatea presei", nimănui nu-i este permis să impieteze în potriva acestor libertăți. Or, cînd poliția noastră, se adapă din romanul *„Jos Masca"* sau *„Misterele scopiților"* iar ziarele ei împrumută pînă și titlurile senzaționalului roman, uită că la noi *tipografia*, ie absolut liberă și că, nimeni nu poate fi molestat, sub cuvînt că ar face o propagandă ori care, sau că ar avea o tipografie clandestină. Acest lucru poate preocupa cel mult pe autoritățile fiscale. Dar să te introduci ziua ori noaptea, în domiciliul cuiva și să percheziționezi sub cuvînt de *„tipografie clandestină"*, (cînd în realitate nu e de cît o mașină „Yost"), tu poliție care n'ai această *putere de lege*, e un procedeu care doar în Rusia se practică, și în romanele de senzație de pe acolo. Ba, mai mult încă să te și lauzi cu atari acțiuni, întreit condamnabile, căci constituesc și *abuz de putere și violare de domiciliu și violarea constituției*, e de o îndrăzneală fără margeni.

Aci ie locul de a învinovăți toleranța parchetului, care îngăduie ca aceste acțiuni să rămînă nepedepsite. Cum, instrucția ie sezisată cu o afacere și paralel cu ea, poliția continuă a instrumenta? Ie de principiu, necontestat și în doctrină și în jurisprudență, și textele sunt precise (art. 46 și urm. pr. pen.) că sesizarea instrucției, devestește pe toate celelalte organe judiciare, de ori ce amestec. Atunci cum se încape acțiune paralelă? Fapte accesorii izolate, de asistență ori de explorare, dar numai în putere de *ordine și delegațiuni speciale* ale instructorului, se poate, dar nici delegațiuni cu caracter general din parte-i, nici cercetări paralele cu a sa, nu se încap și nu se pot îngădui. Și apoi *sînt puteri pe cari nici judecătorul de instrucție nu le poate delega.*

Au abdicat oare Parchetul și Instrucția la drepturile și prerogativele pe cari legea le acordă exclusiv lor? Adecă Parchetul și Instrucția s'a redus la rolul de biurouri de înregistrare și de confirmare a acțiunilor polițienești și nu se pot sustrage de sub influența morală a Poliției? Nu cred că ne aflăm în așa hal, în cît poliția să exercite vre-o autoritate asupra justiției. Dar justiția trebuie garantată de imixtiunea Poliției și temeritatea acesteia trebuie redusă. Iar datoria Parchetului general și a Ministerului Justiției, ie să mențină neștirbit prestigiul justiției și independența iei.

In nici o țară civilizată, un polițmaistru nu și-ar permite să țină limbagiul ce se ține în numele d-lui Stroja și sub inspirația sa. Un asemenea funcționar, ori unde, n'ar mai sta nici 24 ore în funcțiune,—mai ales dacă s'ar deda și la acțiuni, ca acele pe cari le săvîrșește poliția d-lui Stroja. Concepțiile sale de polițmaistru rusesc sînt contrarii și textului și spiritului constituțiunii și legilor țării, practicele sale de asemeni. Procedeul de terorizare a celor slabi și cari nu pot, ori nu știu să reziste, ie procedeu de *sbir* și autoritatea centrală are datoria să intervină energic și să pună capăt arbitrariului, gonind sbirii, iar Ministrul justiției ie dator cel dintăi, să ieie aceste măsuri.

Cred pe d. Greceanu, om civilizat, poate dar renunța la serviciile unor vatavi sălbateci.

Și cît mai curînd, cu atît va fi mai bine.

O. A. Teodoreanu.

De profundis...

Sub titlul acesta și-a scris Oscar Wilde amintirile și impresiunile anilor petrecuți în închisoare, unde pudicii lui compatrioți engleji îl trimisese să-și ispășească oare cari grele păcate în potriva moralei publice ofensate.

Marele poet n'a scris numai simple reflecțiuni lirice; dar a aruncat lumină și asupra multor rele sociale legate de „instituția" închisorilor și cu deosebire asupra unora din grozăviile ce se petrec cu pedepsirea copiilor. Fostul „ocnaș No. 33 de la Reading" a alarmat și a îndurerat multă lume. Cu toate aceste era vorba de închisorile engleze, cu mult mai blînde de cît acele cari, în alte țări, perpetuiază sistemele medievale și procedeurile nemiloase ale unor epoce dispărute.

Dovadă despre aceasta e în faptul pe care ni-i relatează scriitoarea revoluționară rusă Vera Figner:

In ziua de 11 Iulie 1909 a avut loc la Londra o demonstrație de un ordin cu totul particular. Din inițiativa clerului s'a luat hotărîrea de a se consacra Dumineca pentru facere de rugăciuni pentru prizonierii ruși și ținere de cuvîntări pe această temă. In mai mult de o sută locașuri religioase, o sută de mii de persoane, cel puțin, au ascultat discursurile cu pricina în care se desvăluia auditorului condițiunile în care se aflau condamnații în închisorile rusești și acea sută de mii de oameni rostea rugăciuni, îndreptate către Cer, invocîndu-l „să îmblînzească inimele calăilor și să ușureze soarta celor captivi".

In unul din acele locașuri de închinare, celebrul orator dr. Clifford, căruntul decan al comunității Baptiștilor, a ținut un discurs vibrînd de emoțiune. Cu vocea tremurătoare ca un oftat, el încheie cu aceste cuvinte: „Dumnezeu să trimită un nou Moise, care să readucă poporul rus din pustiul sclaviei către pămîntul făgăduit al libertății".

Se pare însă că acele rugăciuni n'au mișcat pe Domnul cel de Sus. Porțile închisorilor rusești au rămas închise, după cum Cerul a rămas surd față de rugăciunile englezilor drept-credincioși. Halul în care trăiesc nenorociții clienți ai ocnelor fără de număr ale Rusiei — e același ca și înainte. Se pare că e mult mai rău ca înainte, de cînd a fost înfrîntă Revoluția de acum cîțiva ani.

Despre această stare de lucruri vorbește celebra revoluționară Vera Figner — pomenită mai sus — adresînd Europei civilizate rugămintea să intervină pentru a obținea vre o schimbare ori o îndreptare oare care. Apelul ei a apărut sub forma unui studiu în „La Revue" — în Mai 1911 — și acolo se dau pe larg amănunte despre misterele ziselor închisori, pe cît de multe la număr, pe atît de grozave ca organizațiune și ca regim.

S'a semnalat în vremea din urmă — zice d-na Figner — marele număr de închisori rusești create de un scurt timp încoace. A semnalat lucrul acesta nu numai presa europeană — și chiar o parte din acea rusă — dar și publicistica de altă natură. Intre altele o broșură apărută acum 18 luni în limba engleză, apoi în limba franceză și în care prințul Kropotkine arăta cît au devenit de insuficiente penitenciarele rusești. După declarația făcută în Dumă de către ministrul de justiție, populația închisorilor a crescut de la 91 720 — cîtă era în 1904, la 181,241 în April 1909.

Pentru 1910 administrația prevedea 200 mii, cifră care fu mult întrecută, chiar de la începutul anului. Incăperi nu existau însă, în total, de cît pentru 104.000 de deținuți. De aci ne putem lesne închipui în ce stare mizerabilă trăiau acei cari erau... de prisos și cît de mult se îngreuia prin aceasta șederea tuturor condamnaților. Oameni osîndiți a petrece un număr de ani în aerul acesta irespirabil, nu au măcar un pat, măcar o bancă de lemn pe care să doarmă. Unii condamnați pe viață — nu au nici ei unde să-și culce capul.

Așa, între altele multe, la „Gorni Zérentoni", închisoare siberiană încăpătoare pentru 300 clienți, aceștia dorm numai în rînduri. Unii de la 8 seara pînă la 2 de noapte; după ce se scoală primul „post", capătă drept de culcare cel de al doilea; grupul acesta doarme de la 2 la 8 dimineața. Un somn măsurat și relativ, după o muncă silnică istovitoare.

In închisoarea din Alexandrovsk, guvernămîntul din Irkutsk, condamnații dorm — în lipsă de loc — pe mese și sub mese.

Un deținut din Akatoni scria cum stau fără aer, fără învălitori, pe timp de iarnă, 37 de închiși, într'un spațiu rezervat numai pentru 14.

In 1909 și 1910 închisoarea din Algatschi cuprindea 600 deținuți, între cari 200 deținuți politici. Intr'un local destinat pentru 25 de oameni se îngrămădeau 65. Lipsea nu numai locul pentru dormit, dar pînă și putința de a mînca, din pricina strîmtorii. Oamenii se culcau unii pe alții. Nu exista nici perină, nici plapomă ori cuvertură, nici mindir.

Și așa mai departe, fără sfîrșit...

Cele zugrăvite mai sus nu sunt nimic pe lîngă priveliștele dantești din alte localuri și închisori rusești, — aceleași despre cari vorbește Dostoyewski — el însuși un fost „ocnaș" — în „Casa Morților".

*

In Svițera — scrie d-na Figner — cînd rămîne goală o închisoare, se arborează un steag alb, în semn de bucurie că nu există prizonieri.

Va veni poate o vreme în care închisorile din Rusia vor arbora și ele o emblemă identică, pentru a vesti lumei că nu mai sunt locuite de nimeni, — că nu mai au, cel puțin, condamnați politici.

Dar pînă va veni acel timp fericit, mai este mult de așteptat. Și fiindcă va mai trece vreme lungă, scriitoarea rusă, care a stat ea însăși timp de 21 de ani în închisorile rusești, zugrăvește în culori eloquente, scenele pe care le-a văzut, lucrurile pe care le-a observat, neajunsurile, nedreptățile, mizeriile cari formează viața închisorilor acelora.

Ea roagă în același timp presa europeană să iee act de apelul ei, de tabloul zugrăvit de dînsa — contribuind astfel la o treptată îndreptare și schimbare.

Fie că vocea ei să nu răsune în deșert!

As.

OAMENI ȘI LUCRURI

MICILE ECONOMII

Cu un titlu triumfător tipărit în caractere mari, un mare cotidian francez constată că „economia franceză crește". Ziarul publică bilanțul caselor de economie și anume situația lor pe ziua de 31 Decembrie 1909. după un raport pe care ministerul muncei l'a adresat acum în urmă președintelui Republicei asupra operațiunilor ziselor case, în anul 1909.

Numărul lor era, la acea epocă, în număr de 550 și eliberase 7 948,363 livrete pe ziua de 1 Ianuar 1909. La finele aceluiași an numărul livretelor era de 8.117.270, iar capitalul depus era de 8 miliarde 833,409,365 lei și 42 bani.

Operațiile făcute au atins peste 4 miliarde și jumătate. Diferitele rambursări operate au trecut de 832 milioane, raportul conchidea arătînd prosperitatea caselor de economie pe acel an, întrucît vărsămintele au crescut în proporție de 3 69 la sută, iar retragerile de livrete și de sume numai cu 2.46 la sută.

Fără îndoială că în 1910 și 1911 proporția a mers crescînd.

E de altfel în deobște cunoscut cu cîtă însuflețire francejii cultivă „sportul" depunerilor de sume mici sub forma livretelor de economii,—constatare care a făcut mai de mult să se afirme că poporul francez este cel mai bogat din univers. Bogat, întrucît spiritul economiilor modeste e mai desvoltat ca ori unde, în contrast cu le lenda care-l arată ca un popor frivol, ușuratic, iubitor numai de cîntece și de plăceri.

Principiul micilor economii domnește astăzi pretutindeni în țările civilizate, ca un corolar al celuilalt principiu de mare importanță,—asigurarea bătrînețelor și asigurarea contra accidentelor. Și este fără îndoială nu numai un element de cinste socială în principiul acesta, dar și de sănătoasă și înaltă prevedere.

Cum stau lucrurile la noi în această privință?

Fără îndoială, foarte relativ. E însă fără îndoială și la noi un progres real, un progres vădit. Convingerea necesității „economiilor mici" își face drum și se va generaliza și la noi ca și aiurea. La aceasta va contribui negreșit și sistemul inaugurat pe alocurea de a se întreține propaganda în straturile mai nevoiașe ale populațiunii—funcționari, lucrători și elevi—pentru întreținerea spiritului de economie.

In Capitală s'au făcut încercări mai de mult. La noi în Iași, unde nu exista de cît casa de economie a statului, cu obișnuitele ei formalități rigide și cam penibile, avem astăzi opera salutară a societății anonime reprezintate prin Banca Moldova—foastă Wachtel—unde s'au înlăturat neajunsurile de mai sus și s'au acordat avantagii mai mari, înlesnindu-se cu osebire depozitele și ridicările în ori-ce moment, avantagii mari pentru clasele muncitoare, cari se intimidează de prea mult biurocratism și dispun de puțină vreme liberă.

Treptat treptat obiceiul micilor depuneri se va populariza și, întocmai ca și în alte țări, ne vom putea lăuda nu cu fabuloase bogății ale celor puțini, ci cu avuțiile modeste ale celor mulți, din ce în ce mai mult.

Rodion

Litere-Științe-Arte

Poezii populare romîne.—Profesorul dr. Friedwagner, rectorul Universității din Cernăuți a publicat o mare colecțiune de poezii populare romîne adunate în Bucovina, în traducere germană, făcînd parte dintr'o publicație de ordin mai general: un studiu asupra poeziei populare din toate țările monarhiei.

Profesorul Friedwagner în studiul său insistă asupra frumuseței și bogăției poeziilor populare romîne, relevînd temperamentul cald, de la care par a se inspira cîntăreții anonimi ai acelor bucăți.

„Un popor care știe să iubească atît de ferbinte și de adînc, are în inima lui prea puțin loc pentru ură" zice colecționarul. El stărui asupra variatelor izvoare de inspirație,—dragostea, exilul în străinl, adorația pentru natură și celelalte. In această din urmă direcțiune autorul citează frequența expresiilor de „sfîntul soare", „sfîntă lună"; versuri ca acesta: „Codrule, frate mai mare" și altele.

Apoi înfrățirea Romînului cu rîurile mari ca Prutul și Dnistrul, adevărați tovarăși de simțire și de suferință. Culegătorul insistă mult asupra Doinei, iar traducerile ce dă în volum îmbrățișează toate genurile poeziei populare. De remarcat e faptul, că d-rul Friedwagner a ținut și o dizertație inaugurală la universitate, în acest an, cu subiect identic: „Despre poezia populară a Romînilor din Bucovina".

O dare de seamă mai lungă a apărut în „Neues Wiener Journal".

*

Cu ocazia vizitei ce face Berlinului celebrul scriitor englez Conen Doyle, aflăm dintr'un ziar german detalii asupra interesantului autor al lui Sherlock Holmes.

E de profesiune doctor în medicină și a practicat mult timp cu destul succes. Tot ca medic a fost în Africa pe vremea războiului anglo-bur, cînd a și scris numeroase lucrări asupra burilor; de asemenea a scris și o istorie a războiului „The Great Bor-War", o scriere absolut nepărtinitoare.

Din cauza imensului succes ce a avut Sherlock Holmes, Doyle a fost silit să scrie necontenit „urmări" la prima operă, fiind plătit cu sume foarte mari. A renunțat cu totul la medicină consacrîndu-se numai literaturei.

A mai fost la Berlin cu ani în urmă pentru a studia tuberculina lui Koch, pe cînd descoperirea savantului medic german era la ordinea zilei.

*

Arthur Luerssen și M. Kühn au făcut asupra lor înși și experiențe cu iaurt, ca să vază de are vre-o temeinicie părerea lui Mecinicof.

Se știe că bacterioiogul Mecinicof, de la Institutul Pasteur din Paris susține că microbii iaurtului se înmulțesc în mațele noastre și prin acidul lactic ce fac omoară bacteriile primejdioase (coli etc) și deci ne apără de boli.

Mai mult, ne mai producîndu se o trăvuri în mațe, nu mai intră nici în sînge, nu slăbesc celulele nobile, împiedecă îmbătrînirea și lungesc viața. Luerssen și Kühn au găsit însă că microbii iaurtului (bacillus bulgaricus) nu se înmulțește în mațe și că sînt alți microbi (bacillus lactis etc) cari produc acid lactic.

Va să zică iaurtul ar fi bună hrană, dar numai fiind că-i lapte supt o formă lesne de mistuit; cît despre stîrpirea altor mibrobi, nici vorbă.

*

A apărut No. 11—12, pe 1 și 15 August din revista „Sănătatea" excelentă publicațiune de popularizare medicală, cu un sumar bogat și variat.

*

A murit într'o stațiune din Alpi scriitorul Heinrich von Poschinger cel mai harnic istoric și bibliograf, pentru tot ce se referă la fostul cancelar de fer, prințul de Bismarck.

*

La teatrul german din Colonia s'a reprezentat un nou fragment dramatic de Gerhardt Hauptmann: „Cîntecul păstorului".

*

STRUNA ZILEI

SENTIMENTALISM

Din Septembrie pîn'acum Romînia a vîndut Austriei un singur porc.

Adevărul.

Cînd fu la graniță, afară,
Oftă stingh rul nostru porc:
„Chiar dac'oiu fi jambon,—în țară,
De dragoste tot mă întorc.

INFORMATII

❑ **Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în orice parte a țărei, și

3 lei și 50 PE lună în străinătate.

❑ Domnul Colonel I. Renescu, a demisionat, din partidul junimist local, pe motiv, ar fi declarat d-sa, că șerul Mitică l'a nesocotit în diferite rînduri, iar în timpul din urmă a figurat pe lista candidaților consiliului județian, pînă în preziua depunerei listei, cînd a fost înlocuit fără a mai fi întrebat.

Domnului Grecianu, a spus amărîtul colonel, îi trebue în partid mumii pe care să-i învîrte cum vrea, nu oameni.

❑ Astă-zi, 1 August, I. P. S. Mitropolitul Moldovei, a vizitat din nou mănăstirea Varatec, de unde apoi va pleca la mănăstirea Neamț.

I. P. S. S. petrece vacanța la Durău.

❑ Din cauza ploilor și a timpului rece, vizitatorii mănăstirilor grăbesc plecarea lor în orașe.

❑ Zilele trecute, d. Ministru Delavrancea a vizitat mănăstirea Varatec, unde a dormit noaptea la d. avocat Pavel Macri, iar a doua zi a plecat cu automobilul la P.-Neamț.

❑ Se știe, că banda lui Pantelimon face necontenite eșiri pe drumul dintre Pașcani și Mănăstirile din jud. Neamț. De bună seamă că vizitatorii de pe la acele mănăstiri sunt foarte îngrijorați și în legătură cu aceasta vizitatorii din mănăstirea Varatic au trimis următoarea telegramă d lui Alex. Marghiloman, ministru de interne:

„Vizitatorii mănăstirei Varatec, respectuos venim a vă ruga să binevoiți, a dispune străjuirea distanței Pașcani—Tg.-Neamț—Piatra, dat fiind că zilnic, pe aceste distanțe călătorii sunt jefuiți de bande de hoți, ce es la drumul mare și deci fiind timpul, ca fie-care să ne întoarcem la casele noastre, suntem amenințați în avutul și viața noastră".

❑ D. dr. Berbeciu ne roagă să anunțăm că dorește să aibă adresele tuturor absolvenților Liceului Internat seria 1899—1900, spre a face o comunicare.

Adresele se vor trimite d-lui dr. M. Berbeciu, Iași, strada Toma Cozma No. 6.

❑ Direcțiunea generală a serviciului Sanitar a fost încunoștiințată, că în orașul Nicolaev—Rusia, au fost cinci cazari de holeră.

❑ Primindu-se reclamațiuni că majoritatea șefilor de tren nu anunță pe călători de stațiunea în care sosește trenul direcțiunea generală a c. f. r. a luat măsuri ca toți șefii trenurilor de călători să anunțe cu „glas tare" numele stațiunilor și timpul de oprire în stațiunile de sosire, precum și schimbarea trenurilor sau a vagoanelor în stațiunile de ramificare, așa fel ca să se auză de către toți pasagerii din tren.

❑ Următoarale stațiuni au fost autorizate să facă serviciul de poștă și telegraf:

Curcani și Oltenița (linia Obor-Oltenița), Docăneasa, Talașmani, Stănești, Chiriac, Toporu, Ialomița, Armășești și Netoți.

❑ **Teatrale.**—Comicul *Ștefan Iulian* cu concursul trupei de comedii Al. B. Leonescu va da în grădina Bragadiru, trei reprezentații în zilele de 3, 4 și 5 August. Prima reprezentație, care va avea loc Mercuri seara la orele 9 va fi frumoasa comedie *Un ginere amanet*, jucată de trupa Leonescu.

Iulian va apare în *Cucoana Suți în rochia pantalon*, etc.

Biletele se găsesc la librăria Iliescu.

❑ Domnul State Dragomir, artist societar, sublocotenent în rezervă, a fost concentrat, pentru 20 de zile, în vederea avansărei.

❑ Eri 30 Iulie c. s'a celebrat în comuna Movileni, căsătoria d-rei Măria Ștefănescu cu doctorandul Octav Petrescu.

❑ **Școlare.**—Învățătoarea Virginia Sebastian de la școala din comuna Poeni Comarna, a fost transferată după cerere pe ziua de 1 Septembrie, la școala din comuna Șipote, postul al III, din județul Iași.

— Ministerul culelor și al instrucțiunei a aprobat ca d-ra Victoria Hoisescu, No. 3 din Brăila, să continue și de la data de 1 Septembrie, înainde de a fi detașată la școala de băeți No. 1, din Roman, la catedra d lui C. Vrînecanu, detașat ca director al școalei de meserii din acel oraș.

— Ministerul instrucțiunei și al cultelor a aprobat, următoarele schimbări între învățători, desființări de școli, sporiri și înfruntări de salarii, pe ziua de 1 Septembrie 1911, în jud. Roman.

1) Școala de copii mici din satul Nisporești se trece din preună cu conducătoarea Maria Georgescu la școala No. 2 din satul Sabaoani.

2) Școala de cătun din cătuna Boanța, pendinte din com. Onișcani se desființează, iar în locul ei se înființează o școală cătunală în Tg. Onișcani cu un post de 15 lei lunar.

3) Școala de cătun din Călugăreni comuna Dămienești, se desființează; iar cu diferența postului desființat se înființează al II post la școala din com. Dămienești.

4) Se ridică salarul învățătorului de la școala din satul Bătrînești, comuna Spiridonești de la 65 la 110 lei lunar.

5) Școala din satul Buci-Bozieni se desființează, iar cu suma desființată se înființează postul II în com. Bozieni cu 65 lei lunar.

6) Școala din satul Luncași comuna Hălăucești se desființează.

7) Școala din com. Mesteacăn-Bălușești, se desființează. Cu diferența postului, se înființează al II post la Bălușești.

8) La școala din cătunul Ruși-Roșiori, se ridică salarul învățătorului de la 65 la 110 lei.

9) Școala din cătunnul Tuțcanii din Vale, com. Bahna, se desființează.

10) Școala de cât. Tețcani, comuna Mircești se desființează, precum și se din cătuna Volintirești, comuna Cuza-Vodă.

11) Se înființează postul al II cu 65 lei lunar, la școala din comuna Mogoșești.

12) Școala din cătunul Misăhuești se desființează.

13) Se înființează postul al II cu 65 lei lunar la școala din cât. Ciutorești.

14) Școala de fete din com. Tămășeni, se desființează.

15) Cu diferența postului, se înființează postul al II cu 110 lei lunar la școala din com. Birna.

16) Învățătoarea Florica Voicu de la școala din Tămășeni, se transferă în postul II de la școala Bîra, din cauza desființărei postului.

17) Postul III de la școala din com. Cotu-Vameșul se ridică de la 65 lei lunar la 110 lei,

18) Învățătoarea Ecaterina Cuciureanu de la școala din comuna Dojești-Burucuești, se transferă în postul al II, de la școala din com. Cotu-Vameșu.

19) Postul III de la școala din Piedești se desființează.

20) Se înființează al II post cu 110 lei lunar, la șc. din Gidinți.

21) Invățătoarea Aristia Hordilă, de la școala din comuna Sberăești, se transferă în postul II, înființat la școala din Săduiți.

22) Se înființează postul II, cu 65 lei la școala din comuna Butnărești.

23) Pentru postul de la școala din satul Sopărăceți comuna Trifești, nu se aprobă coborîrea salarului fiind ocupat de titularul Tomescu Gh.

24) Se înființează o școală cu un singur post cu 65 lei, în satul Căutișeni Rășăși, com. Negri.

24) Invățătoarea ajutoare Sultana Nicolau de la școala din Călugăreni se transferă la școala din com. Căutișeni-Răzăși, com. Negri.

❑ Toți laptarii din desp. 5 a, au început a-și amenaja instalațiunile după indicațiunile date de consiliul de higienă.

❑ De la 22—31 Iulie, au fost în oraș, următoarele cazuri de boli contagioase.

5 cazuri de scarlatină, 5 de difterie, și 17 de febră tifoidă

❑ Eri, Duminică, la orele 4 p. m., un mare număr de lucrători cismari creștini din localitate, s'au întrunit în casele d-lui Ioan Alexandrescu din str. Malu, unde au pus basele unei societăți de ajutor reciproc cu numele de „*Solidaritatea*", alegîndu-se următorul comitet: președinte V. Filipovici, vice-președinte Gh. Audronic; N. Silvestru, I. Ionașcu, P. Bosânceanu, C. Postelnicul, și D. Apostol membri; C. Alexandrescu casier și Em. Popovici secretar.

❑ In toate străzile laterale ale orașului, cînd se fac săpături, pentru repararea conductei, gropile nu se astupă nici odată la loc, așa, în strada Nicolina, s'a făcut săpături cu 3 luni în urmă, iar groapa neastupîndu se, din cauza ploilor s'a umplut cu apă, care stagnînd, se infectează viciind aerul. Primăria, ar trebui ca cel puțin acum cînd suntem primejduiți de diferite boli, să fie mai puțin nepăsătoare.

❑ D. M. Deșliu, vice-președintele Camerei, a adresat o nouă circulară d lor deputați și senatori amintindu le că data înscrierii pentru excursiunea în Italia s'a prelungit irevocabil pînă la 4 August inclusiv.

❑ Un program escepțional de frumos, cel mai ales al întregei stagiuni de vară, ni-l reprezintă astă seară Luni, cinematograful Pathé Frères, din noua grădină Trajan. Iată cîteva din splendidele subiecte:

Regele nostru Carol I, trecînd în revistă Batalionul de Vinători care formează garda Palatului din Sinaia. La această măreață revistă a asistat întreaga familie Regală; comanda Batalionului a fost încredințată Principelui Carol.—După ce M. S. a inspectat ținuta trupei, a ordonat exerciții, simulacre de lupte, asalturi de redute, retrageri și defilări în ordine de batae, care toate au fost executate într'un mod admirabil.—Cu toate că luptele nu au fost de cît cîteva minute, totuși ni se umple inima de bucurie, cînd vedem pe Augustul nostru Suveran în toată vigoarea Sa, luînd cea mai activă parte la această desfășurare, în care se oglindește vitejia armatei Romîne, condusă de Ințeleptul și Viteazul nostru Rege.

Reprezentantul casei Pathé Frères din Paris, a obținut deosebita distincțiune de a fi invitat să înregistreze pas cu pas această sublimă revistă pentru a cărei perfectă execuțiune, Casa Regală, prin două scrisori, îi aduce cele mai călduroase elogii, și cere ca aceste scene cinematografice să fie reprezentate în una din cele mai spațioase săli ale Palatului Regal, iar un exemplar de peliculă să fie furnizat casei Regale spre a se păstra ca amintire a acestui eveniment, Și în adevăr: este pentru întâia oară cînd se poate vedea o manevră romînească în toate detaliile ei, care ne reimprospătează memoria atîtor vitejii ale glorioasei noastre armate.

Excepționalul program de astăzi cuprinde apoi: Femeia inventatorului, roman—Inim lvonetei, după o legendă franceză—In ghiarele derbedeului, narațiune însuflețită—Franța pitorească; Lyonul și împrejurimile sale—Jobard schimbă servitoarele, comedie de moravuri pariziane—Un prietin prea îndrăzneț scene comice, etc. etc, precum și cel mai nou număr din Pathé Journal cu noutățile, sporturile, modele și telegramele însuflețite din lumea întreagă—Tot în pragramul de astăzi Luni va apare Max Linder, în noua sa creațiune comică; Vecin și vecină.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia și Joia și reprezentațiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele și sîrbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu prețurile populare obișnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfășurarea sujetelor.

❑ ***Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.***

Dacă voiți stomah sănătos cu digestiune ușoară;
Dacă voiți a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINȚAȚI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,

Apele Mineralizate Sinteza

cu bază de **Bicarbonat de Sodă și Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, Iași
Aprobate de Direcția Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou și la toate restaurantele și debitele de băuturi din oraș.
— **Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere** —
Observați bine pe plomba de inchidere și pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

Ultime INFORMAȚII

❑ *D. Marghiloman a plecat în concediu, pe timp de 40 zile.*

Un intim al ministrului de interne, a declarat, că d. Marghiloman, și-a luat acest concediu, pentru a medita asupra unei acțiuni, pe care vrea s'o realizeze, în timpul cel mai scurt posibil.

Acest plan al d-lui Marghiloman, și-ar avea origina, în dorința de a chibzui ca lupta ce o duce în potriva domnilor Brătianu, să fie nu numai încoronată de succes, dar și ast-fel asigurată prin legi, în cît nimic să nu poată fi sdruncinat pe viitor.

Mijloacele pe care d. Marghiloman le crede necesare pentru această reușită, ar fi, pe lîngă reînființarea contenciosului, și o sumă de legi, atît pentru a asigura unele inamovibilități, cît și pentru a decreta diferite incompatibilități.

S'a convins însă, d. Marghiloman, că toate aceste legi și măsuri pot dispare a doua zi, după venirea la putere a partidului liberal și pentru a evita aceasta, socotește ca necesară convocarea unei constituante, care să facă imposibilă ori-ce revenire.

Acest intim, a mai declarat, că d. Marghiloman, a început să renunțe la veleitatea de a-și asigura șefia partidului conservator.

❑ *Șerul persecută rău pe d. Stavăr. După ce a refuzat să-i îndeplinească promisiunile făcute în campania electorală, acum i-a refuzat și prezedința consiliului județian, cerută cu insistență.*

D. Stavăr a amenințat cu demisia din partid.

❑ **Administrația comunală va grabi restaurarea palatului Pașcanu, pentru ca Primăria să se poată muta în noua casă, chiar de la 23 Octombrie.**

❑ **D. Alex. Stefănescu, bursier al statului la Birmingham, comunică camerei de comerț, că în Anglia se simte o mare lipsă de fin, și invită pe exportatorii romîni de a intra în această privință, în legătură cu comercianții din Anglia.**

❑ **De la Camera de comerț.**—Eri la orele 4 p. m. a avut loc, în localul Camerei de comerț, consfătuirea anunțată, în chestia repausului duminical. Consfătuirea a fost prezidată de către d. Cerchez, președintele Camerei.

Chiar la deschiderea ședinței, mai mulți comercianți au protestat în potriva faptului, că n'au fost invitați funcționarii comerciali, poate cei mai interesați în cauză și cari au luptat pentru realizarea legei repauzului duminical.

D. Cerchez, a promis că la viitoarea consfătuire vor fi chemați numai funcționarii comerciali.

A urmat apoi o lungă discuție în chestia modificării legei repausului duminical.

Unii au susținut ca legea să se modifice, în senzul, ca repausul, să înceapă Duminica la ora 12 din zi. Alții au combătut această propunere, arătînd cu date statistice, că negoțul prosperat prin legea repausului duminical, și în deobște negustorii, fac în ziua de Sîmbătă afaceri triple, ca înainte de legea repausului duminical.

La urmă, s'a propus mo,iunea următoare:

„Noi subsemnații comercianți, întrunindu-ne astăzi, în 31 Iulie 1911, în localul Camerei de comerț, am susținut că repausul duminical să fie de o jumătate zi, și anume de la ora 12 din zi, pînă a doua zi dimineață".

Mulți dintre cei prezenți, au semnat această moțiune.

❑ D. Săvescu, șef contabil al comunei, a obținut un concediu de 30 zile, cu începere de la 6 August.

❑ D. C. Duca, a fost confirmat ca primar al comunei Buciumi, și d. S. Florescu, ca ajutor.

❑ Următoarea mișcare s'a făcut printre notarii din jud. Iași, pe ziua de 1 August 1911. D. Mohoreanu V, notar cl. I, la comuna Țiganași, a fost transferat, după cerere la comuna Erbiceni.

D. G. C. Mihailescu, notar cl. III la comuna Sculeni transferat la comuna Țiganași.

D. Hociung P. Miltiade, notar cl. II la com. Popești, transferat în interes de serviciu, la comuna Sculeni.

D. Dolinescu Dim., notar cl. I la comuna Erbiceni, transferat în interes de serviciu la comuna Popești.

D. Gherasim Ioan, notar cl. II la comuna Roșcani, transferat în interesul serviciului la com. Focuri.

D. Severin N. Titus, notar cl. III la comuna Focuri, transferat la comuna Roșcani.

D. Cucu V. Vasile, notar cl. I la comuna Coarnele Caprei, transferat la comuna Vlădeni.

D. Costăchescu Aristobe, notar cl II la comuna Vlădeni, transferat la com. Coarnele Caprei.

❑ Ședința consiliului comunal, nu a putut avea loc Sîmbătă, neîntrunindu se numărul legal al membrilor.

❑ Locuitorul Gh. C. Mazîlu, din satul Valea Oilor, comuna Balțați, a fost găsit spînzurat în casa sa.

❑ **Concurență doftoricească!**..— O ceartă nostimă a avut loc zilele acestea între cunoscutul mamos G., cunoscut mai ales prin calitățile sale *extra medicale*, și un comerciant din str. Lăpușneanu, care ține în prăvălia sa anunciul unui tînăr mamos, de curînd stabilit în localitate.

Cunoscutul mamos pretindea nici mai mult nici mai puțin comerciantului să scoată din prăvălie zisul anunci. La replica negustorului, că aceasta n'o poate face, medicul G., îi ripostă că toți comercianții din strada Lăpușneanu, cari au avut asemenea anunciuiri-au cedat, scoțîndu-le, — ceea ce e inexact — și că el *fiindu-i client*, are drept să i pretindă aceasta. Tot odată medicul promise comerciantului să i mai cumpere niște obiecte pentru gospodărie.

Argumentele medicului nu conveniseră însă pe negustor, care-i răspunse că menține anunciul.

Butnind, *cunoscutul* mamos părăsi prăvalia și zise comerciantului, că unui alt negustor, care i refuzase aceiași cerere i-a tras două palme.

Se vede, că se simțea în oraș nevoie de un mamos, care să scape unele paciente de nepolitețele celui *cunoscut*. Numai așa se explică, furia acestuia, fără ca, bine înțeles, ea să fie cît de puțin justificată.

Așa e, cînd lipsește sentimentul de colegialitate.

❑ Mercuri 3 August se împlinește terminul, cînd direcția tramvaiului are a aduce la îndeplinire promisiunile făcute personalului, în urma ultimei grevei.

❑ D. Benjamin Zilberștein, comerciant, a fost declarat din oficiu în stare de faliment.

❑ Debitul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoștință onor. clientelei care se află în vilegiatură că-i poate furniza cu produsele fermelor și viilor proprii, franco stația balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la prețul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu și transport.

❑ Serviciul sanitar a acordat berăriei Zimbru din piața Unirea o prelungire de termin, pentru a aduce la îndeplinire toate îmbunătățirile necesare transformărei acestui local.

Imbunătățirele impuse, privesc întraga transformare, pe care frații Czell vor s'o aducă acestui local, la care vor să adauge și o sală de spectacol.

❑ Astă-zi dimineață, la oarele 10, s'a efectuat în localul primăriei comunei Iași, tragerea la sorți a 151 obligații comunale 4½ la %, emisiunea 1906 și 20 obligații comunale 4½ la %, emisiunea 1910.

Tragerea la sorț s'a efectuat, conform legei, în fața membrilor consiliului comunal și a autorităților locale.

❑ **Poveațe.**— Consiliul de higienă, în ședința de azi, va decide placardarea unor poveațe, pe care urmîndu-le, populația se va putea feri de holeră.

Iată părțile principale din aceste sfaturi:

Nu beți lapte crud, ci numai lapte care a fost fiert în clocote.

Mîncați numai alimente ferte. Toate alimentele crude, precum fructe, salate, crastaveți etc., trebuesc înlăturate. Fructele se pot mînca sub formă de compoturi. Înghețatele se pot consuma numai atunci cînd aveți convingerea că au fost fabricate cu apă fiartă.

Băuturile, alimentele trebuesc ținute acoperite pentru a le feri de contactul muștelor. In adevăr, muștele contribuesc puternic la împrăștierea germenului holerei.

In timp de holeră trebue dusă o viață cît de regulată. Ori și ce stricare de stomac, ori și ce diaree (urdinare) sau treapăd, predispune la holeră și trebue deci evitată. Așa dar, feriți-vă de excesele alimentare, de tot felul de chefuri, beții etc. Fiți cumpătați. Evitați cu grijă alimentele stricate. Indată ce veți căpăta o diaree cît de ușoară ea trebue energic îngrijită și vindecată. In acest caz consultați pe doctor fără întîrziere.

Adunările mari de oameni, aglomerațiunile de tot felul, sunt primejdioase în timp de holeră, de oare-ce în anumite condițiuni nu numai indivizii vindecați de holeră, dar chiar oameni sănătoși pot transporta și împrăștia germenul boalei. Feriți-vă deci de aceste aglomerațiuni (bîlciuri, tîrguri etc.) și evitați localurile publice de întruniri (cîrciumi, cafenele etc.)

Intreținеți în curțile și în casele voastre cea mai deplină curățenie, arzînd gunoaiele și văruindu vă casa cît de des.

In special localul latrinelor (privați) trebue menținut într'o stare de perfectă curățenie, spălîndu-se scaunul cu leșie sau cu o soluție de creolină spălîndu-se pe jos și pereți cu lapte de var, turnîndu-se des în interiorul latrinei cantități mari de lapte de var.

In timpul epidemiei latrinele și hasnalele nu trebuese golite.

Nu depuneți gunoaie, excremente, murdurii în vecinătatea puțurilor sau a fîntînelor; asemenea nu le aruncați în vecinătatea bălților sau apelor curgătoare.

❑ **C. F. R** — Se știe că direcțiunea generală a C. F. R. a acordat o reducere de 50 la sută din taxele tarifare pentru călătoria în țară a studenților de la facultățile din București. Din cauză însă, că mulți se servesc de cărți de student false, s'a luat dispoziațiunea ca toate cărțile de identitate să poarte pe lîngă fotografia studentului, și timbrul sec al C. C. R, precum și stampila Universității din București.

Reducerea acordată este valabilă numai pentru călătoria în clasa II-a.

— Stațiunile Spinoasa, Belcești, Cotnari și Hîrlău, de pe linia Podul-Iloaei — Hîrlău, cari pînă acum au fost deschise numai pentru traficul de călători, bagaje și mărfuri în vagoane complecte, s'au deschis și pentru traficul local de mărfuri, în colete de mare și mică iuțeală.

— In vedere că depunerile de cereale au început a crește în mod simțitor, direcțiunea generală a C. C R. a luat măsurile ca vagoanele acoperite de cîte 10 și 15 tone să nu se întrebuințeze de cît numai pentru transporturile de ceriale de la locul de producțiune pînă la docurile și porturile dunărene, și numai cînd vor fi disponibile se vor încărca și cu alte mărfuri.

Pentru o mai repede transportare a mărfurilor, s'au mai comandat de la fabrica de vagoane din Gyor, încă 150 vagoane acoperite, a 20 tone capacitate și 7 mașini mari sistem Coumpound, pentru trenurile de marfă.

❑ D. Alex. Mînăscurtă, fost controlor financiar, a fost angajat ca încasator pentru întreaga țară, din partea revistelor *Arhiva* și *Arta Romînă*.

❑ Pentru seara de *6 August* a. c, se anunță în sala Circului Sidoli, o prea frumoasă *Serată dansantă*, cu diferite jocuri și distracții, precum: tombolă, cor, declamații, etc., organizată de societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iași.

Muzica Comunală, sub conducerea d-lui profesor Cirillo, va cînta ariile cele mai noui și frumoase.

Se prevede o mare animație, biletele fiind aproape toate plasate.

Ultima oră

București 1 August

Evreii dobrogeni

București.—Delegația evreilor din Tulcea, a fost primită în audiență de Suveran la castelul Peleș.

Delegația s'a plîns Regelui de nedreptatea ce se face evreilor dobrogeni, care după ce 30 ani au fost socotiți ca cetățeni romîni, astăzi să văd șterși din listele electorale.

Apoi delegația s'a dus la d. Maiorescu, căruia de aseminea a expus doleanțele lor.

D. Maiorescu a răspuns, că guvernul va rezolvi negreșit chestiunea aceasta.

Ministrul de externe a adăugat că dorința M. S. Regelui este a se da deplină satisfacție diferitelor naționalități din Dobrogea.

Chestia—a mai zis d. Maiorescu—va fi rezolvită în consiliul de miniștri, ce se va ține în cursul acestei săptămîni, sub prezidența d lui Carp.

Delegația a mai vizitat și pe d. Misu Cantacuzino, care aseminea a declarat că guvernul va rezolvi chestia cît de curînd

Concediul d-lui Marghiloman

București.—D. Marghiloman Ministru de interne, a fost primit azi de rege, în audiență de concediu.

Mîne d. Marghiloman pleacă în străinătate, unde va rămînea pînă la 20 Septembrie.

Consiliu de miniștri

Sinaia.—Un consiliu de miniștri, a avut loc azi, sub prezidența d-lui Maiorescu.

Din Sinaia

Sinaia. — Suveranii au făcut eri o plimbare, pînă la Bușteni. La orele 7 jum. seara, s'au întors la castelul Peleș.

Crima din Giurgiu

Giurgiu.—Parchetul a ordonat desgroparea cadavrului lui Iancu Dimitrescu Sararu, mort acum cîtva timp. Aceasta, în urma unui denunț, că moartea n'ar fi fost naturală.

In oraș, faptul provoacă senzație.

Serbarea cincantenarului clubului cehoslav

Berlin. — Aproape 500 de Cehi, au sosit azi dimineață, ca să asiste la serbarea cincantenarului clubului Cehoslav și să ia parte la congresul asociațiunilor cehe din streinatate. La sosirea trenului special în gară o ceată de vre o 50 tineri germani, au întonat *Wa ht am mien!* Au fost însă împrăștiați de poliție.

D. Vladan Gheorgievici și România

București. — Se știe, că d. Vladan Gheorghevici, cunoscutul om de stat și fost prim ministru al Serbiei, a scris o operă însemnată, în care se ocupă și de România.

D. Vladan Gheorghevici a prezintat lucrarea sa Suveranilor României, din partea cărora s'au bucurat de o primire cum nu se poate mai cordială.

Acum a apărut în *Neues Wiener Tagblatt* un articol, în care Wladan Gheorghievici, descrie impresiile sale despre audiența de la Sinaia și părerile sale despre România.

Intre altele, Vladan, zice:

„—E drept, că înainte de 1867, România era un haos, astfel cum o descrisese diferiți scriitori contimporani, — însă Regele Carol a prefăcut-o într'o țară civilisată, așa că poate servi de model tuturor țerilor învecinate.

România are legături cu Balcanii, prin Dobrogia, pe care a recăpatat-o în urma resboiului pentru independență

Vladan Gheogeovici consacră cuvinte elogioase pentru romîni și relevă vitejia armatei Romîne.

Critică rapacitate Rusiei și spune că Regele Carol, de ori cîte ori e silit de împrejurări să și atîrne ordinul sf. Gheorge, probabil că lacrimile îi curg din ochi, amintindu și de răpirea Basarabiei.

Continuînd, Vladan Georgevici, spune că la început, regele Carol, se gîndea să aducă România la starea înfloritoare în care se găsea Serbia, sub Mihail Obrenovici, însă geniului regelui Carol se datorește că România a întrecut cu mult primului ideal.

Continuînd, Vladan Georgevici, se ocupă și de impresiunea ce a provocat în Romînia, asasinarea regelui Alexandru și Reginei Draga, și spune că, de și regele Carol, a fost silit de împrejurări să renunțe la proprietatea regimentului de infanterie, care a participat la asasinat, nu este însă mai puțin adeverit, că nutrește sentimente de afecțiune și prietenie pentru Serbia și poporul Sîrbesc.

Vladan Georgevici, se folosește de acest prilej, pentru a aminti de detronarea lui Vodă-Cuza și spune cum ofițerii romîni, au cerut regelui Carol, să pedepsească pe ofițerii, cari au colaborat la detronarea lui Cuza. La aceasta regele Carol a răspuns: — „*Am venit să organizez un viitor, dar nu să judec un trecut*".

Emdimantă e descrierea, pe care o face Vladan Georgevici, despre întîlnirea sa cu regina Romîniei.

Regina l'a primit, îmbrăcată toată în alb, și strălucitoare de bunătate.

Vladan Georgevici, sărutîndu-i mîna zise că socotește că cea mai frumoasă zi a vieței sale, ziua în care a putut saluta respectos pe Regina Romîniei, care revarsă atîta bunătate asupra țărei sale.

„Vai zise regina,—sunt atîtea suferinți în lume, în cît nici regii nu pot face mult pentru a le ușura.

Vladan Georgevici încheie articolul seu, arătînd, marele progrese realizate de România, în toate direcțiunile.

Grozăviile junilor turci

Paris.—Pelletan publică în *Le Matin* un articol vehement contra junilor turci pe care îi acuză de o lungă serie de crime.

Pelletan spune că junii turci vor acuma să realizeze un nou împrumut în Franța, în scop de a-și întări situația și a face noi crime.

E o datorie de umanitate, spune Pelletan ca Franța să refuze acest împrumut.

Atentatul contra guvernatorului Croației

Buda Pesta.— Guvernatorul Croației, Tomasic, preumblîndu se pe cheiul Dunărei, în tovărășia d-lui Chavrak, șeful secției Croate, a fost atacat cu lovituri de bastoane de către un individ necunoscut.

Agresorul a fost arestat. E vorba de farmacistul Matarschek, din Agram, aparținînd cercurilor opoziției. D. Kedervary, a exprimat telegrafic, indignarea sa pentru lașul atentat.

Inaugurarea unei biserici în amintirea eroilor căzuți în războiul Japonez

Petersburg —In fața Imparatului, a Reginei Greciei, și a marilor duci, a avut loc, înaugurarea solemnă a bisericei rîdicată în amintirea marinarilor căzuți în războiul Japonez.

83 cazuri de holeră 48 mortale

Constantinopole.—Eri au fost constatate 83 cazuri de holeră dintre care 48 mortale. 24 decese s'a constatat printre soldați.

Greva birjarilor din Turin

Turin —Birjarii s'au pus în grevă în urma ordinului dat de poliție prin care sunt obligați a purta uniforme și jobene.

Eri birjarii au organizat o demonstrație originală. Toți îmbracați în niște jobene de carton, cum nu se poate mai caraghioase, au manifestat ostil înaintea prefecturei de poliție.

Studentele ruse

Petersburg.—Ministrul de instrucțiune a dat o ordonanță, prin care toate studentele în medicină, sunt exclose de la Universitate.

Aceasta pentru întreaga țară.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

Se aduce la cunoștința publică, că în interval de la 1 pînă la 25 Septembrie a. c., nu se vor permite lucrări de racordare de apă și canal cu conductele și canalurile publice, iar lucrările începute trebue să fie neaparat terminate pînă la 30 August a. c.

No. 15722 12 Iulie 1911

După o practică de 2 ani ca asistent în clinicile celebre ale profesorilor: **Leopold** *(Dresda),* **Bum** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau)*

M'am stabilit

ca

Specialist în boale de femei

Mamoș

Dr. I. BRENER

12 STRADA MITROPOLIEI 12.

Consultațiile 9—11 dim. și 2—5 p. m.

De vînzare

O garnitură de treer

compusă dintr'o locomobilă și o batoză Clayton ambele în perfectă stare; se pot preda și în funcțiune. Asemenea și o moară cu o pereche de pietre, în stare perfectă.

Informații la **P. Ledorhăudeir** — *Trg. Frumos.*

MARGARITARUL MAREI NEGRE

CONSTANTA

Noul CAZINO MUNICIPAL

— sub Direcțiunea: A. P. HEITZ & C-ie —

SERBARI
de ziuă și de noapte
Iluminațiuni. Artificii.
Regate—Concurs de înot
Curse de bărci-automobile
Serbări Sportive.

RESTAURANT
de prima ordine
Café de Paris din București
Dejun Lei 3 } împreună
Dinon „ 4 } cu vin

TEATRU
sub direcțiunea d-lui
AL. DAVILA
Comedii—Operă—Operetă—Dansuri.

ORCHESTRA
Direcțiunea STRAUSS
MUSIK-HALL
GUIGNOL LYONNAIS

Serbări de copii
Kermese—Cavalcade
Cortegiuri istorice
Batalile de Fleurs
Concursuri de scrimă
Lawn Tennis etc.

Mare cerc particular

DISTRACȚIUNILE
CAZINO-urilor din Franța

BAR AMERICAN

Concerte clasice Baluri - Cotilion Baluri de copii - Serbări artistice

In Restaurant: HODEIGE CELEBRUL VIOLONIST *cu orchestra sa de virtuoși*

Cazinoul din Constanța este o podoabă de arhitectură națională, cu o terasă imensă pe largul mărei. Cel mai superb local din țară.

Direcțiunea, cu competința i cunoscută, își va da toată osteneala de a face din acest Cazino un stabiliment de primul rang care să poată rivalisa cu toate Cazino-urile din Europa.

Orice informațiuni se vor cere la Biuroul pentru străini al Cazino-ului din Constanța.

Cea mai nouă creaţiune în Maşini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DUREREILOR DE STOMACH
DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR,
CONVALESCENTELOR LUNGI, VĂRSĂTURELOR,
DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilésa capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţiuni la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

PORTE-POTS En FONTE INOXYDABLE Prix: 0f50c. Raymond GARIEL 2me, quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES, etc. Envoi franco c'l'Album sur demande

FONDOIR Diplomé Prix: 6f50 R. GARIEL 2 me, quai de la Mégisserie, PARIS Abreuvoirs pour Poules et Faisans RATELIERS A LAPINS Envoi franco de l'Album sur demande.

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IAŞI

Vin Tonic. Pe bază de China Cola, Coca şi Glycerophosphate. Tonic şi reconstituant.
Două linguri pe zi.
Preţul 5 lei.

Unguent Preservativ. Cel mai bun mijloc pentru a combate şi a impedica propagarea şi molipsirea boalelor infecţioase (lumeşti).
Preţul 50 b.

Glycerophosphat Granulat. Antineurastenic. Reconstituant a sistemului nervos—2 linguriţe pe zi în apă sau vin.
Preţul 2 lei.

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m de haut. La mètre 0f30.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţii peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Dacă suntêţi suferinzi, dacă veţi a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefrite şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

Cereţi numai:

Partumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900

5 Medalii, Diplome şi alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge:

prin mirosul lui plăcut, tinţoind cu totul esenţele

De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.

Reprezentant general pentru Balcani

Alexandru Spivacoff

— RUSCIUC —

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE asurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat la toutor celor l'alte remedii

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue a lua mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mîrzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII — N. 1366 Mercuri 3 August 1911

FUNCȚIONARII

Suntem o țară de bugetivori. Acestea sunt cuvintele cu cari te întimpină la ori ce ocazie, atît cel care știe ceva despre mecanismul Statului, cît și cel care habar n'are de aceasta. Acest din urmă, apoi e și cel mai aprig contra funcționarilor.

De altfel viața noastră socială dă oare care consistență expresiunilor acestora. In adevăr, dintre deosebitele manifestări ale muncei naționale, două categorii de lucrători es mai în evidență: agricultorii și funcționarii. Industriașii și comercianții stau mai în urmă. Și lucrul e explicabil întru cît acum ne ostenim ca să creăm o industrie și un comerț modern, prin cari să ne rîdicăm la nivelul altor țări, cu cari suntem în relațiuni.

Dintre toate categoriile de muncitori, funcționarii sunt cei mai huliți. Se pare că ei sunt prea mulți, iar că activitatea lor nu e așa rodnică ca a celorlalți.

E ușor însă de văzut pentru cel ce meditează asupra lucrurilor, că un stat nu poate merge fără funcționari, iar un stat modern și democratic nu poate să-și împlinească adevărata lui misiune fără mulți funcționari. Se poate zice despre dînșii că chiar dacă sunt un rău, apoi sunt un rău necesar.

Cum putem judeca noi, dacă ei sunt prea mulți? Totul e o chestiune de măsură, de propoorție.

Un stat democratic, ca Franța, are aproape două milioane de funcționari la o populațiune de circa patruzeci milioane locuitori.

Noi, la o populațiune de aproape șapte milioane locuitori ar trebui să avem între 350,000—400,000 funcționari. Or, să știe, că nu acesta e numărul lor, că el nu atinge 200,000.

Sunt o sumă de oameni bine cugetători, cari socotesc că și așa sunt prea mulți funcționari, și poate că au dreptate.

Trebue însă să ținem samă că ne aflăm geograficeește mai mult în orient, aproape de Rusia și alte state, unde funcționarismul e în floare, iar de altă parte suntem cam la începutul organizării noastre economice. De asemenea trebue observat că la început industria și comerțul prezintă atîtea *alea*, în cît noi mai mult orientali de și cu pretenții de a trăi ca occidentalii, preferăm liniștea și siguranța în locul vieții agitate și plină de șanse din comerți și industrie.

In țările unde aceste două ramuri de muncă sunt bine așezate unde au un trecut față de care ele au mers în neîncetat progres, lucrurile se prezintă altfel.

Acum vre'o 12 ani în urmă la un congres ținut în Bruxeles, am avut ocaziunea să vorbesc cu cîteva persoane distinse.

Ele-mi declarau că la dînșii teudința către funcționarism era foarte puțin pronunțată. Acolo toți se îndreptau la celelalte ramuri de muncă, dar mai ales la comerț și industrie. De altfel funcționarii erau și mai slab remunerați. Funcționarii înalți de pe la Tribunale, Curți, ori din ramuri administrative, erau plătiți cu cîte 5—600 lei lunar, acestea fiind considerate ca cele mai mari salarii.

Trebue observat însă, că e vorba de Belgia adevărată, iar nu de Belgia orientului. Acolo viața e eftină, ba foarte eftină, căci nu sunt monopoluri, nici regim protecționist.

Fapul cert, ce am voit să constatăm este că statul modern, în evoluția sa, iea din ce în ce mai multe sarcini asupra lui, iar această împrejurare aduce după sine numai de cît înmulțirea funcționarilor.

Acum, că noi ne grăbim prea tare, că facem ca statul să intre în cît mai multe combininațiuni și să se încarce cu atribuțiuni, pe care ar mai putea să le lase pe socoteala inițiativei individuale, acesta e altă chestiune.

In cei 4 ani ai guvernării trecute s'au creat atîtea așezăminte, cari au provocat înmulțirea de funcțiuni și funcționari, în cît budgetul statului a trebuit să sufere un strașnic asalt de partea aceasta.

Comerțul ca și în Austria, agricultura ca și administrația s'au văzut înzestrate cu nenumărate creațiuni budgetare. Consilii superioare de agricultură, de comerț, administrative cu o armată de funcționari mai mari și mai mici pentru inspecțiune și control, administratori, etc., au sporit cu mult numărul funcționarilor.

Era nevoe de toate aceste creațiuni? Negreșit, chestiunea fiind mai complicată, merită un răspuns care nu s'ar putea face în cîteva linii. Destul este a observa că chiar creatorii lor au recunoscut că au mers prea departe. In adevăr, se constată că au rămas posturi, cari nu s'au putut ocupa, iar de altă parte s'au putut suprima funcționari fără ca serviciile să sufere.

Din alt punct de vedere însă, chestiunea funcționarilor merită toată atențiunea noastră.

Pentru un funcționar mai bine retribuit, și care chiar dacă pentru adevărate merite e astfel plătit, provocînd de multe ori prin aceasta pe nedrept invidia multora, se găsește un mare număr cari sunt în necontenită luptă cu greutățile vieții, neputînd face față la toate. Pentru un funcționar plătit cu 7 ori 800 lei lunar, sunt c'teva sute poate, cari abia ajung la 200 lei.

Acum cînd toți suntem convinși că viața a devenit scumpă, se pune de sigur întrebarea cu ce și cum, cei cari au abia un venit lunar de 200 lei și de multe ori o familie grea, pot satisface exigențele traiului?

Pentru a explica scumpirea traiului s'au dat și se dau necontenit explicații. Dar acesta e un fenomen complex, care n'are o singură cauză. E drept că puterea de cumpărare a banului a mai scăzut, precum drept este că avem un tarif vamal prea protecționist, precum deasemenea e drept că plătim impozite multe și multe din ele nedrepte, monopoluri etc.

Monopolurile statului scumpesc viața. Imi amintesc, cu această ocaziune, că acum cîțiva ani guvernul bulgar cu ocaziunea mesagiului de deschidere a Adunării legiuitoare pronunță desființarea monopolurilor, pentru eftenirea traiului locuitorilor din țara sa. Dacă a adus la îndeplinire sau nu promisiunea, nu cunosc. Dar fapt cert e, că în convingerea conducătorilor statului Bulgar stă, că monopolurile sunt un rău care aduc greutăți pentru traiu.

De altfel se poate ști de toată lumea că ori cît de bine și cu excedente s'ar prezinta budgetul statului, monopolurile nu se scad, că ori se lasă așa cum sînt ori se ridică indirect. Căci, de exemplu, dacă la cutia de chibrituri nu se dau o sută de bețe, ci numai 60 ori 70, evident că aceasta e o rîdicare a lui.

Dacă chibriturile nu se aprind, și trebue să strici 3 ori 4 bețe, până aprinzi unul, aceasta e încă o scumpire.

Față cu atîtea greutăți, funcționarii au drept să năzuiască la o sporire a salariului lor.

Noi recunoaștem că nu se poate trăi omenește cu un salar neomenesc, dar închidem ori-ce prespectivă tuturor celor mărunți, și mulți, pentru că avem satisfacția că budgetele viitoare nu vor mai da excedente.

Dar cererea pentru sporire de salarii nu e ceva factice, ci e provocată de împrejurări naturale, căci scumpirea articolelor de traiu e un fenomen economic independent de voința noastră. In Franța de exemplu, restauratorii au anunțat zilele aceste publicul consumator, că vor urca prețurile. De asemenea vinul care era foarte eftin, acum s'a scumpit, tot așa și la noi, dar în o proporție mai ridicată ca acolo. Or, soluția care i se dă e ce pe de oparte cifra salariilor nu va putea fi ridicată mulți ani, pentru că budgetul e echilibrat, iar de altă parte nu se ia nici o măsură pentru ieftenirea vieței.

Mulțumi va această soluțiune pe cei direct interesați în cauză, precum și pe acei cari văd lucrurile altfel, și care cred că o parte din solicitudinea ce ei arată pentru bunul traiu al locuitorilor acestei țări, trebuie să se reverse și asupra funcționarilor?

NU LUPTAM

Cîteva zile numai ne despart de alegerile județene. Adică vorba vine... alegeri, căci numai alegeri nu sînt mascaradele ce pregătesc guvernamentalii în vederea reușitei *unicei* liste ce se prezintă, întocmită cum nu se poate mai caraghios.

Ce o să fie în zilele de alegeri? Vor merge cetățenii, adică o infimă parte a lor, cari nu vor îndrăzni să se eschiveze de la exercitarea unei datorii penibile, să pue în urnă numele acelora, pe cari voința d-lui Grecianu l-a designat să conducă pe viitor interesele județului.

Vor merge cu inima strînsă de durere, cu sufletul apăsat de greaua lor misiune silnică să-și manifeste „încrederea" lor în lista ignobilă a d-lui Grecianu, care se crede a toate făcătorul în acest județ blestemat de d. Carp.

In alegerile județene nu va fi luptă. Și nici nu se putea să fie. In contra manoperilor frauduloase ale unor autorități puse la dispoziția unui om fără de scrupule, în contra mijloacelor de conrupție, pe cari numai d. Grecianu a îndrăznit să le utilizeze în alegeri, în contra unei stări de lucruri de o anarhie unică până acum în viața noastră politică, nu se poate lupta.

Și nu se poate lupta, mai ales pentru cu nu voim să luptăm. A susține lupta noastră: dreaptă, cinstită, în alegerile județene, ar însemna să dăm ocazie d-lui Grecianu să reînvieze sistemul de „reușită" din alegerile generale. Noi nu vrem însă să expunem corpul electoral la teroarea și corupția scandaloasă din Februarie trecut.

Il lăsăm d-lui Grecianu siguranta unei reușite depline—nu luptăm. Fără grijă, d-sa va cruța pe cetățeni de umilirile la cari l-ar expune altfel, și noi vom avea bucuria de a fi contribuit la evitarea unei opere nefaste, a înrădăcinării unui sistem dezastros.

Ceea ce nu facem noi, e mai bun și mai înălțător, de cît ceea ce face partidul de la putere.

Cîrciumarii și Guvernul

„Epoca" se încearcă să dea cîte-va amănunte cu privire la primirea delegațiunei cîrciumarilor de către d. Titu Maiorescu, la Sinaia. După ziarul guvernamental, consiliul de miniștri ar fi mai gata să acorde cererile cîrciumarilor.

La ordinea zilei nu e nici o alegere în Capitală și deci ne miră minciunile grosolane ale „Epocei".

Adevărul e cu tot altul. Cînd cîrciumarii s'au prezentat d-lui Maiorescu și i-au expus doleanțele lor, d. Maiorescu, ce-i dreptul, ca om bine crescut ce este, i-a primit foarte bine. Ba ceva mai mult, prețedintele interior al consiliului a găsit că negustorii au dreptate. Dar—a adăogat d. Maiorescu—totul depinde de d. Carp.

„Epoca" pare a confirma această declarație a d-lui Maiorescu, cînd scrie că consiliul de miniștri va lua hotărîre definitivă numai după ce își va da avizul d. Carp. Or, în ce-l privește pe d Carp, știm cu toții, care poate fi avizul d-sale în chestia cîrciumarilor. Avizul acesta d. Carp și l'a dat cu prilejul discuției legei d-lui Costinescu în adunarea deputaților. D-sa a promis cîrciumarilor că dacă va veni la putere, va fi mai aspru cu ei de cît chiar d. Costinescu. D. Carp a venit la putere și, ce-i dreptul, n'a fost lăsat să fie mai aspru de cît d. Costinescu, cu cîrciumarii. Ba ceva mai mult, d. Carp a fost obligat de ai săi, să modifice legea cîrciumelor. Și a modificat o în așa fel, că n'a modificat nimic. Azi cîrciumarii și au dat seama că au fost trași pe sfoară și au început a se agita. Acum „Epoca" încearcă să-i amețească din nou cu promisiuni vagi și cu audiențe amabile.

Cîrciumarii trebue să înțeleagă odată pentru totdeauna, că nu de la d. Carp le va veni mîntuirea. D-sa e partizan al legei d-lui Costinescu, cu mult înainte de votarea ei,—și deci nu d. Carp o va desființa sau modifica serios.

OAMENI ȘI LUCRURI

INTRE TATĂ ȘI FIU

Din misteriosul regat al Persiei vin tot felul de știri senzaționale. Se pare că Ex. Șahul Mahomed Ali serbează un șir de mici triumfuri menite a-i pregăti într'un viitor apropiat o reîntrare triumfală în foasta lui Capitală.

Vor fi în Septembrie doi ani, de cînd a fost nevoit să și părăsească țeara și tronul, tiran urît de toată lumea, părăsit de prieteni și partizani, despot căzut și rămas de batjocură, după ce abuzase în mod nechibzuit de puterile ce-i asigura situația de autocrat oriental, înșelase poporul; amăgise lumea politică și diplomatică, proclamînd o Constituție, de care în curînd și-a bătut joc în mod nerușinat, impingînd pînă la excese ne mai pomenite în istoria modernă: de a pune să bombardeze soldații cu tunurile Parlamentul în care se găseau adunați reprezentanții poporului.

Și iată că în mai puțin de 2 ani lucrurile sunt atît de mu't schimbate, în cît detronatul, izgonitul se poate reîntoarce înfruntînd un guvern care-i poartă dușmănie, care *trebuie* să-i poarte dușmănie în interesul țării, pe care fostul despot o va arunca din nou în frămîntări și aventuri sîngeroase.

Pare foarte probabil că nici Rusia—unde s'a fost adăpostit pînă acum fostul Șah—nici Anglia, interesată în diverse combinațiuni diplomatice, comerciale și mai cu seamă teritoriale, nu sunt străine de pasul îndrăzneț, surprinzător de îndrăzneț al unui despot, care numai de curagiu n'a dat dovezi în viață.

Căci fără făgăduinți și ajutoare serioase, Mahmud Ali n'ar fi înfruntat pericolul armelor numai de dorul Tronului frumos împodobit cu pene de păun, din înălțimea căruia, odinioară, sfida progresul și sfaturile bune.

Acum doi ani pe tronul exilatului despot fu... urcat copilul Mirza Ali, de cinci ani, condus de o regență. Afacerile guvernării mergeau însă prost; administrația se făcea anevoie; lipseau mijloacele, lipseau oamenii, lipsea ordinea.

Și în mijlocul acestei stări de lucruri fostul Șah se reîntoarse pe neașteptate, —ori, se pare, așteptat de un număr de credincioși și de o bună parte a armatei, pururea gata să urmeze pe tirani.

Guvernul face încercări disperate. Clerul ascultător de măsurile oficiale a hotărît că ucigătorul lui Mahmed Ali *nu* va avea de ispășit nici un păcat în c. r, iar consiliul de miniștri a fixat un preț fabulos pentru cine va aduce... Șahului —copilului de șapte ani!—capul fostului autocrat, astăzi un răsvrătit care vine să tulbure țeara, după ce a semnat propria sa detronare.

..Cine va fi fericitul care să apuce pungile de aur cît mai este vreme? Cine va aduce pe o tava scumpă înaintea nevrîstnicului de pe tron capul sîngerînd al tatălui, așa cum se aduse Iudithei capul proaspăt rătezat al iubitului ei?.

Rodion

CITE-VA NOTE

Hamlet... militar! Cine și-a putut imagina vre-o dată pe melancolicul și meditativul Hamlet, în uniformă militară purtînd la coapsă o spadă războinică?

Dar cine putea să dea lui Hamlet o atît de suggestivă interpretare, dacă nu cunoscutul comic State Dragomir. Concentrat ca sublocotenent în rezervă, celebrul negustor de strîmbături lugubre va avea desigur mari succese în teatrul cazon.

Primiți-l bine d-lor militari, poate s'o îndrăgosti de arta militară și s'o lăsa de cea dramatică.

*

Umbra lui Pantelimon urmărește pănă și pe pașnicii cetățeni în viligiatură, cari stabiliți pe la mănăstirile din jud. Neamț, se tem să se reîntoarcă. Văzînd incuria și incapacitatea administrației, de care banditul își bate joc de 4 săptămîni, bieții oameni au telegrafiat ministrului de Interne, ca să ia măsuri pentru prinderea lui Pantelimon și păzirea drumului dintre Tg. Neamț și Pașcani.

Ce naivitate! Parcă d. Marghiloman, acum cînd pleacă în concediu, mai are grija aceasta. A, ar fi cu totul altceva, dacă i s'ar cere să se trudească pentru prinderea lui... Racovschi.

Dar Pantelimon! Dar ce are d. Marghiloman în contra „expropriatorilor"?

*

Goana întreprinsă în contra banditului Pantelimon a devenit comică. Jandarmii s'au arătat neputincioși. Atunci s'au organizat potere, cari însă n'au dovedit mai multă destoinicie. Acum s'a scos armata.

O companie de infanterie s'a pus pe urma banditului. Rezultatul a fost, că tocmai cînd să pună mîna pe hoț, hoțul se făcu nevăzut.

Se vede că numai o companie nu e suficient. Să se scoată un regiment și dacă—după cît credem—rezultatul va fi acelaș, să se concentreze toate corpurile de armată.

Va fi o tragi-comedie senzațională. Romanul modern va avea un interesant subiect de exploatat.

MECENATIZMUL AMERICAN

Generozitatea plutocrației.—Sume eloquente.—Rockfeller și Carnegie.—Femei binefăcătoare.—In favoarea instrucției și artei.—Specula și umanitarism.

Pentru a ne face idee despre proporția ce a luat, în ultimele timpuri, generozitatea plutocrației americane, e destul a aminti că numai în timp de trei ani, de la 1903 la 1907, donațiunile au atins cifra de un miliard de dolari, — o sumă egală cu faimoasa indemnitate de războiu pe care Franța a plătit-o Germaniei. Numai doi din cei mai cunoscuți – John D. Rockefeller și Andrew Carnegie — au donat trei sute de milioane de dolari (un miliard și 554 de milioane de franci); John S. Kennedy lăsă la moartea sa vre-o 30 milioane de dolari pentru instituțiuni filantropice, educative, religioase, iar doamna Russel-Soge dărui în cîți-va ani mai mult de o treime din averea sa de 65 mil. dolari, moștenită de la barbatul ei.

Se poate afirma că nu există oraș în Statele-Unite, care să nu fi capatat ceva prin vre-o donație,

Cele două mari universități din California, s'au născut una prin generozitatea doamnei Phoebe Hearst, care a donat 20 mil. dolari; cealaltă prin acea a soților Leland Standfort, care au donat 30 mil. de dolari. Ch. Franklin Doe a donat 6 mil. universității din San-Francisco; I. D. Rockefeller, 25 mil. celei din Chicago; Isaak C. Wiman, 10 mil. celei din Princeton. Carnegie a fondat, cheltuind 22 mil. dol., școala technică din Pittsburg, și a. m. d.

Din toate donațiunile făcute reesă că scopul în general urmărit este educația și instrucția. In timpurile din urmă orizonturile mecenatismului american se lărgesc: de la rîdicarea unor așezăminte culturale în localități determinate, s'a trecut la crearea unor instituții de caracter general, cu o acțiune întinsă asupra tuturor statelor, care formează confederația Nord-Americană. John D. Rockefeller, cheltuind 53 mil. dol., a fondat „General Education Board", cu scopul de a stimula progresul culturii și educației, în toată republica; iar Carnegie a instituit „Carnegie Fondation for the Advancement of Teaching" cu scopul de a recompensa pe profesorii merituoși. Se înțelege că, în afară de așezăminte culturale, multe spitaluri, aziluri și instituții de caritate își datoresc existența donațiunilor.

Se pare curios, la prima vedere, că într'o țară ca Statele-Unite, în care ardoarea febrilă a speculației arată o nestinsă sete de cîștig, să se poată prezenta o mișcare filantropică așa de vastă, încît să întreacă cu mult în această privință, pe toate celelalte țări. Factorii psihici ai acestui fenomen se găsesc în primul loc în lipsa acelui sentiment de conservare integrală a patrimoniului în sînul aceleiași familii, sentiment care domnește în Europa ca rezultat al unor vechi tradiții ereditare pe deoparte și al imposibilității unei îmbogățiri repezi pe de alta. In al doilea rînd, e influența credinței și a patriotismului.

Americanii, zice autorul, pot fi considerați ca poporul cel mai religios dintre popoarele culte contemporane. Religia lor nu e numai credința, ci și o formă specială de schimb de raporturi sociale. Trebuie apoi să se adaoge, ca latură subiectivă, și faptul că atunci cînd americanii pe treptele ajung ultime ale bogăției și scapă absorbirii în care au fost ținuți de goana după cîștig și patima afacerilor, ei sunt cuprinși de un sentiment de gol moral pe care-l dă o bogăție ce întrece cu mult nevoile pro-

prii — chiar cînd aceste nevoi sunt estinse pînă la capricii.

In această stare sufletească, supraplusul de avere încetează de a mai fi pentru ei o plăcere şi atunci îl întrebuinţează în opere filantropice.

DIN NEAMŢ

Mănăstirea Varatec.—De şi revocarea ordinului de a se opri accesul vizitatorilor pe timpul sezonului, a fost tîrzielnică, totuşi a sosit un foarte mare număr de familii în Mănăstire şi din cari remarc:

Bucureşti. Familiile: S. Cociaş inginer, Maior Arghir Botez, C. Davidescu, I. Erbăn, funcţ., C. Dima profesor, Bălănescu prop., Paul Macri avocat, căpitan Goliat, căpitan Vişan, Al. Grecianu, Doctor Dărmănescu, C. Cihoschi, Tr. Săvulescu, I. Grigorescu, Sterescu farmacist. Domnii: Ionescu-Olt, Garoescu, Alexianu, Gr. Sima. D rele Eug. Ionescu, d-ra Mille.

Iaşi. Familiile: Locot. Ionescu, E. Popovici, P. Bogdan prof. univ., Dim. Ionescu prof., C. Zaharia institutor, P. Simu propriet., Patraşcanu, E. Demetrescu, E. Theodorescu, d. Dim. Cihodariu magistrat, Mitriţă Georgescu funcţionar, familiile Lazăr Theodorescu, colonel dr. Gavrilescu, Lazăr Grigoriu, Locot. Voinescu, d-na Maria Rozan, d. Costică Faur, George Ianculescu student.

Galatz. Familiile: inginer Ispas, George Macri funcţ., I. Stati funcţ., O. Georgescu, căpitan Brudiu, Gh. Vîrnav, V. Dimitriu profesor, Varnali profesor, D-rele Gabrielescu şi d-rele Alexandrescu, Iamandi, proprietar, d. Const. Ionescu institutor, etc.

Roman. Familiile: Dr. I. Popescu, căpitan Ciocanelli, St. Reutchi funcţ.

Botoşani. Familiile: Inginer I. Davidescu, N. Popovici, I. Botez proprietar, Dimitrie D. Ionescu avocat, N. Răut, prof. George Dudescu, dr. Păduraru.

Bacău. Familiile: C. Climescu magistrat, Baroncea, P. Theodor, maior Alevra, maior Nisipeanu, loct.-colonel Uescu, Radu institutor, I. Andrescu, maior Cristea.

Brăila. Familiile: colonel Demetrescu, Stoenescu, Nichiforescu, C. Cezar, Pădure, I. Gripescu.

Focşani. Familiile: N. D. Vasiliu, C. Lăzărescu, I. Constantinescu, căpitan Puiu.

Fălticeni. Familia: locotenent George Gr. Vasiliu.

Bîrlad Familiile: C. Passat proprietar, Rachieru inginer.

Vaslui. Familiile: C. Manoilescu inst., Aurel Ghinea, D. Thiron.

Filior.

O circulară a direcţiei generale a poştelor

Direcţia generală a poştelor şi telegrafelor, a adresat următoarea circulară relativă la cererile pentru preschimbarea produselor regiei, la toate oficiile, biurourile autorizate şi agenţiilor speciale cu sub depozit de fabricatele regiei din ţară:

Direcţia generală a regiei monopolurilor Statului ne încunoştiinţează că adesea ori unele oficii au intervenit direct la dispoziţiile regiei pentru a li se preschimba diferite fabricate, fie avariate, fie din cele ce nu se mai puteau face şi cari au fost admise la preschimbare cu toate că intervenirile nu s'au făcut prin această direcţiune, după cum ar fi trebuit.

Cum însă asemenea cereri au devenit din ce în ce mai dese, direcţiunea generală a regiei monopolurilor statului a dat ordin depozitelor ca, pe viitor, să nu le mai admită, întru cît oficiile sunt datoare a se adresa mai întâiu acestei direcţiuni, pentru ori-ce preschimbare de produse.

In consecinţă, se pune în vedere pe deoparte conducătorilor sub-depozitelor de la oficiile sucursale birourilor autorizate şi agenţiile speciale că, ori de câte ori fac cereri pentru preschimbări de fabricate, să le adreseze oficiilor de cari depind, iar pe de altă parte conducătorilor subdepozitelor de la oficiile independente că atât cererile subdepozitelor sucursale, cât şi cele proprii să le înainteze pe viitor numai direcţiunei care, urmează a interveni la administraţia regiei.

Totdeodată se mai pune în vedere diriginţilor de la oficiile de reşedinţă că atunci când fabricatele ce trebuesc preschimbate vor fi prezentate la depositul respectiv, bine înţeles în urma primirei cuvenitei autorizaţiuni, să însărcineze pe magazioner sau amploiatul trimes, în unire cu şeful depozitului, să examineze fabricatele iar starea în care vor fi găsite să se consemneze într'un dublu exemplar.

Unul din exemplare va rămâne la Oficiu, iar unul la depozit care are instrucţiuni al înainta direcţiunii regiei spre a se decide dacă fabricarea are instrucţiuni a-l înainta direcţiunei regiei, spre a se decide dacă fabricatele prevăzute în el mai pot fi date în consumaţiune, sau urmează a fi refabricate.

Litere-Ştiinţe-Arte

On danse... Am relatat într'o notiţă laconică despre recentul congres internaţional al dansului, ţinut la Viena,—oraşul valsurilor lui Strauss.

Iată cîteva detalii, cari pot interesa —în lunile aceste de secetă—lumea cetitorilor:

Mai mult de 300 de profesori au luat parte, veniţi din toate punstele lumei civilizate.

America avea 20 de reprezentanţi, Rusia 10, Olanda 9, Danemarca 6, Franţa 1. Ar putea fi întristător, că în această adunare mondială, Franţa numără numai un delegat.

Dar un popor nu trebue judecat după numărul mandatarilor săi; ceea ce importă, e activitatea lor. In această privinţă, Franţa şi-a ţinut foarte bine rangul.

Pe cînd reprezentanţii oficiali ai diferitelor ţări nu supuseră Congresului de cît prea puţine dansuri noui, delegatul Franţei D. Lefort, presintă, el singur, vre-o jumătate de duzină, care se numesc: Aeronette, Five Step. Fango Argentin, Cherouelle, Marseilleza şi Imnul Austriac, cele două din urmă mai cu seamă foarte aplaudate.

Tango fiind foarte la modă, s'au propus mai multe variante; versiunea d-lui Lefort, a fost aceea care s'a adoptat şi de altfel nu se dansează alta prin saloanele princiare.

Moda sporturilor cereşti dăduse naştere natural mai mult dansuri aeriane: Pas de Aviateurs, Aeroplanette, etc. Tot Aeronetta d-lui Lefort e aceea care a avut mai multe sufragii.

Să ne grăbim a spune că aceste dansuri noui nu detronează nici bostonul simplu sau dublu, nici valsul clasic: Congresul le menţine în programul saloanelor,

Dar choreografia franceză numără de acum înainte cîteva victorii mai mult.

*

Unele cercuri medicale franceze caută să probeze că *hectina*—preparatul care are pretenţia să concureze „Salvarsan" german ar avea efecta salutare în cazuri de paludism.

Iată un capitol medical care ne ar interesa de aproape,

*

A murit marele pictor german Ioseph Israels, în vrîstă de 87 de ani.

*

Ziarul „Times", publică o scrisoare a d-lui G. N. Gologan, vice-consulul nostru în Londra, privitoare la porumbul romînesc. Cuprinsul scrisorii este cel următor:

Producţiunea porumbului romînesc în 1910, fusese de 12.000 000 quarteri (1 quarter egal cu 290. 7 litri). Intre 1 Noembrie 1910 şi 1 Noembrie 1911 consumaţiunea locală va cere aproximativ 5.250.000 quarteri. Cantitatea exportată între 1 Noembrie 1910 şi 1 Maiu 1911 însemnează circa 2 000.000 quarteri.

Prin urmare, rămîne un prisos disponibil de vre-o 4.750.000 quarteri. Este probabil însă că producătorii romîni nu vor vinde întreaga cantitate rămasă şi îşi vor opri vre-o 720 000 quarteri pentru consumaţiunea lor de la 1 Noembrie 1911 înainte, căci precum se ştie, porumbul vechiu convine mai bine de cît porumbul nou consumaţiunii omeneşti.

*

Regatul ungar a decretat ca obligatoare în şcolile pregătitoare pentru institutori şi institutoare limba germană singura limbă „străină" obligatoare.

*

STRUNA ZILEI

PERICOL PERMANENT

In urma iocendiilor cari au distrus numeroase păduri se simte o mare lipsă în fabricaţiunea hîrtiei.

Ziarele.

N'ajung pădurile din lume,
Nici fabricele de hîrtie—
Iar domnul Iorga 'n vremea asta
Ce face, credeţi? Scrie, scrie...

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 20 Septembrie a. c., oara 11 a. m, se va ţine în Camera acestei Primării licitaţie publică orală cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—84 din legea comptabilităţei publice pentru închirierea pe timp de 3 ani cu începere de la 26 Octombrie a. c., a următoarelor imobile proprietatea Comunei:

1) Bariera Moara de Vînt, garanţie 35 lei.

2) Două dugheni (boltă) din casele situate în strada Anastasie Panu No. 75. Garanţie cîte 250 lei.

3) Patru dugheni din casele foaste Şerban, strada Anastasie Panu No. 67 şi Dreaptă No. 1. Garanţia 75—500 lei.

4) Casele foaste Bariera Păcurari. Garanţia 70 lei.

Condiţiunile de licitaţie se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 15839 1 August 1911

INFORMAŢII

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

Ministerul de Război dă următorul comunicat, cu privire la manevrele de toamnă:

„Răspîndindu-se prin unele ziare diferite ştiri cu privire la contramandarea manevrelor din toamna a. c., pentru diferite motive, precum lipsa de furaje, întreruperi de comunicaţie din pricina inundaţiilor, ministerul face cunoscut că toate ştirile de acest gen sunt simple născociri puse în circulaţie de rău voitori sau persoane interesate a nu se face manevre.

Nici un moment, nu s'a gîndit nimeni, fie la minieterul de război, fie la marele stat-major al armatei, să contramandeze manevrele; nici unul din motivele invocate prin ziare nefiind fundate şi chiar de ar fi in parte, unele greutăţi, ele nu sunt de natură de a împedica desfăşurarea manevrelor".

Trebue să menţionăm că chiar ziare guvernamentale ca „Epoca", „Minerva" au lansat şi înregistrat ştirile de contramandare a manevrelor.

La 30 Iulie s'au întrunit la Eforia Spitalelor Civile, parte din membrii consiliului de administraţie ai societăţii „Sinaia". Au luat parte d-nii Rossetti-Bălănescu, administrator-delegat, Al. Gălăşescu, secretar, precum şi mai mulţi architecţi şi ingineri.

S'a discutat asupra schiţelor de planuri întocmite şi asupra lucrărilor cari ar trebui executate mai urgent. Intre altele s'a discutat şi asupra modului de executat lucrările: pe cale de licitaţie sau prin bună învoială.

Se fac mari sforţări ca parte din lucrări să înceapă chiar în luna Septembrie.

Un consiliu de miniştri s'a ţinut la Sinaia, sub preşedinţia d-lui Titu Maiorescu.

In consiliu d-nii miniştri s'au ocupat între altele cu cererile prezentate de către cîrciumarii din Bucureşti şi delegaţia evreilor din Dobrogea.

Toţi funcţionarii ministerului de interne au hotărît, ca pentru a veni în ajutorul inundaţilor din Moldova, să dea leafa lor pe o zi din luna August.

Desigur că această frumoasă pildă va fi urmată şi de ceilalţi funcţionari ai diferitelor autorităţi.

Duminecă s'au pus bazele unei societăţi particulare la Buşteni, cu un capital de o sută de mii de lei, pentru înfrumuseţarea localităţei şi amenajarea parcurilor.

Vineri la amiază, vor sosi 200 de excursionişti turci la gara de Nord, din Capitală.

Printre participanţii excursiunii se zice, că sunt deputaţi, foşti miniştri, funcţionari de toate gradele şi studenţi.

Ministerul de Domenii, va veni la toamnă cu un proiect de lege pentru recedarea Parcului Carol I, către comuna Bucureşti.

Acest parc a fost al comunei. In baza unei legi votată de parlamentul liberal, parcul a trecut în posesia ministerului. Cedarea acestui parc comunei face parte dintr'un plan întocmit în vederea mai multor lucrări de edilitate, pentru asanarea şi înfrumuseţarea părţilor mărginaşe ale Capitalei.

Zilele acestea se va face o mare mişcare în personalul superior din ministerul de Domenii.

Examenele de capacitate pentru funcţiunile de magistrat stagiar, judecători de plesă şi de tribunal vor începe la 1 Octombrie.

Cererile de înscriere vor trebue să fie adresate ministerului cel mai tîrziu până la 10 Septembrie.

Sunt cîteva zile de cînd fabricile de ţesătorii din ţară au cerut ministerului de indusrie şi comerţ scutirea de vamă pentru materiile prime necesare fabricaţiunei.

D. inginer Emilian directorul industriei din minister, a vizitat cîteva din aceste fabrici de fire de cînepă de la Iaşi.

Duminică d-sa s'a înapoiat din această inspecţiune spre a-şi întocmi raportul în vederea scutirei de vamă pentru materii prime la fabricile de ţesătorii.

Raportul va fi supus aprobărei d-lui ministru de industrie.

Dr. **I. Brener**, după o practică îndelungată în clinicele boalelor de femei şi faceri ale doctorilor: *Leopold, Bum* şi *Fränckel* din Germania s'a stabilit ca **mamoş** în localitate, *str. Mitropoliei 12*, ocupîndu-se **exclusiv** cu boale de această specialitate.

Domnul Al. Zaharescu; Locotenent în rezervă din regimentul Ştefan cel Mare No, 13, a fost chemat temporar în activitate de serviciu, pe ziua de 1 August a. c.

Pe ziua de 1 Septembrie 1911 sunt vacante la şcoalele superioare de comerţ următoarele locuri de burse: în Capitală 5, la Iaşi 2, la Craiova 3 şi la şcoala de comerţ din Galaţi 2 burse.

Doritorii de a ocupa aceste locuri îşi vor adresa cererile, însoţite de actele necesare, direcţiunei şcoalei respective.

Ministerul cultelor şi al instrucţiunei a admis ca elevii din satul Lucăreşti, jud. Iaşi, să urmeze la şcoala din com. Corneşti' jud. Suceava.

Teatrale.—Comicul *Ştefan Iulian* cu concursul trupei de comedii Al. B. Leonescu va da în grădina Bragadiru, trei reprezentaţii. Prima reprezentaţie, va fi Mercuri seara la orele 9 cînd se va juca frumoasa comedie *Un ginere amanet*, de trupa Leonescu.

Iulian va apare în *Cucoana Siţa în rochia pantalon*, etc.

Biletele se găsesc la librăria Iliescu.

Debitul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoştinţă onor. clientelei care se află în vilegiatură că-i poate furniza cu produsele fermelor şi viilor proprii, franco staţia balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la preţul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu şi transport.

„Monitorul Oficial", cu data de Duminică 31 Iulie publică „Regulamentul pentru concursurile posturilor medicale".

Epitropia sf. Spiridon, va proceda zilele acestea, la recepţia definitivă a instalaţiunei, din inhalatorul de la Băile Slănic.

Cu recepţia a fost însărcinat d. inginer Vărlănescu.

Pentru seara de *6 August* a. c., se anunţă în sala Circului Sidoli, o prea frumoasă *Serată dansantă*, cu diferite jocuri şi distracţii, precum: tombolă, cor, declamaţii, etc., organizată de societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iaşi.

Muzica Comunală, sub conducerea d-lui profesor Cirillo, va cînta ariile cele mai noui şi frumoase.

Se prevede o mare animaţie, biletele fiind aproape toate plasate.

La 16 August, urmează să se ţie la Primărie, licitaţie pentru arendarea serviciului barometric.

Consiliul de higienă al oraşului, a hotărît a cere de la administraţia comunală, caetul de sareini pentru a-l discuta într'o şedinţă extraordinară, înainte de ziua fixată pentru licitaţie.

Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.

Astă-zi s'a făcut la orfelinatul Maternitatea, plata trilunară a îngrijitoarelor orfanilor.

Un program escepţional de frumos, cel mai ales al întregei stagiuni de vară, ni-l reprezintă astă seară Marţi, cinematograful Pathé Frères, din noua grădină Trajan. Iată cîteva din splendidele subiecte:

Regele nostru Carol I, trecînd în revistă Batalionul de Vînători care formează garda Palatului din Sinaia. La această măreaţă revistă a asistat întreaga familie Regală; comanda Batalionului a fost încredinţată Principelui Carol.—După ce M. S. a inspectat ţinuta trupei, a ordonat exerciţii, simulacre de lupte, asalturi de redute, retrageri şi defilări în ordine de batae, care toate au fost executate într'un mod admirabil.—Cu toate că luptele nu au fost de cît închipuite, totuşi ni se umple inima de bucurie, cînd vedem pe Augustul nostru Suveran în toată vigoarea Sa, luînd cea mai activă parte la această desfăşurare, în care se oglindeşte vitejia armatei Romîne, condusă de Inţeleptul şi Viteazul nostru Rege.

Reprezentantul casei Pathé Frères din Paris, a obţinut deosebita distincţiune de a fi invitat să înregistreze pas cu pas această sublimă revistă pentru a cărei perfectă execuţiune, Casa Regală, prin două scrisori, îi aduce cele mai călduroase elogii, şi cere ca aceste scene cinematografice să fie reprezentate în una din cele mai spaţioase săli ale Palatului Regal, iar un exemplar de peliculă să fie furnizat casei Regale spre a se păstra ca amintire a acestui eveniment, Şi în adevăr: este pentru întâia oară cîndse poate vedea o manevră romînească în toate detaliile ei, care ne reîmprospătează memoria atîtor vitejii ale glorioasei noastre armate.

Excepţionalul program de astăzi cuprinde apoi: Femeia inventatorului, roman—Inim Ivonetei, după o legendă franceză—In ghiarele derbedeului, naraţiune însufleţită—Franţa pitorească; Lyonul şi împrejurimile sale—Jobard schimbă servitoarele, comedie de moravuri pariziane—Un prietin prea îndrăzneţ scene comice, etc. etc, precum şi cel mai nou număr din Pathé Journal cu noutăţile, sporturile, modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă—Tot în pragramul de astăzi Marţi va apare Max Linder, în noua sa creaţiune comică; Vecin şi vecină.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

Băile OGLINZI

3 kilom. de la tîrgu Neamţ, de unde pînă la băi transportul se face cu Tramcare, Brecuri, diferite echipaje şi Automobil.

50 % reducere prin gara Paşcani.

Sesiunea de la 1 Iunie la 15 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine făcătoare.

Băile saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismului, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale de piele, boale de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate, etc.**

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

HOTEL şi VILE

RESTAURANT EXCELENT cu bucătărie romînă şi franceză sub conducerea D lui M. Petersil, se serveşte Table d'hôte.

Pensiune (casă şi masă) de la Lei 6.50 pe zi de persoană.

O ORCHESTRĂ din cele mai bune amuzează publicul.

Pentru familiile care vor să facă menaj acasă, sunt vile şi camere cu bucătării, deosebitc, cu luna şi sezon, cu preţuri convenabile.

Pentru distracţiuni clădire grandioasă, prevăzută cu săli: de dans, biliard, lectură, săli pentru diferite jocuri şi casino.—S'au construit din nou vile şi mai multe camere.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrăsă din apele minerale din Oglinzi,** care din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1.50** la **1 20**.

Sarea minunată de Oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucuresti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala*; în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. Neamţ la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** modic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d. Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stea la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru orice informaţiuni a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Concesionarii băilor Oglinzi: **Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld;**

In Iaşi, d. Petersil, antreprenorul Hotelului, **Str. de Sus 189.**

Ultime INFORMAȚII

❑ **La închisoarea militară de la Galata, a isbucnit o puternică epidemie de febră tifoidă. Pînă acuma, s'au constatat 17 aazuri.**

Se așteaptă pe mine sosirea unui inspector dr. militar. Azi bolnavii au fost vizitați de către d. dr. colonel Acontz

Ni se spune că închisoarea Galata se află în condițiuni, detestabile.

Bolnavii sunt îngrămădiți într'o singură odaie, unde și respirația e anevoioasă.

Credem că autoritățele militare, se vor grăbi să facă o anchetă serioasă și a lua repede cuvenitele măsuri de îndreptare.

❑ *In cnrsul acestei luni, au fost în oraș 38 cazuri mortale de gastro enterită, la copii.*

E un număr, care întrece pe acel obicinuit.

❑ **O scenă duioasă.** — La direcțiunea societății tramwaelor, s'a petrecut azi dimineață, cu adevărat o scenă duioasă.

La orele 6 dimineață, d. von Lölhoffel, directorul societății, înconjurat de funcționarii superiori, a întîmpinat întregul personal al tramwaiului, și le-a comunicat, că direcțiunea generală din Berlin, a admis toate cererile personalului.

Declarația aceasta a fost primită cu urale, din partea personalului, care a făcut directorului o călduroasă manifestație de simpatie.

Respunsul direcțiunei generale din Berlin, a sosit aseară. In scrisoare, se spune, că de și societatea n'a cules încă nici un beneficiu din exploatarea tramwaelor în Iași, totuși față cu insistențele d-lui Lölhoffel, direcțiunea generală admite toate revendicările formulate de personal.

E de relevat, că în această grevă, personalul s'a arătat cum nu se poate mai demn, iar directorul a făcut tot posibilul, pentru ca revandicările lor să fie recunoscute repede și spre mulțumirea generală.

❑ **Asanarea Iașului.**—Consiliul de higienă al orașului, s'a întrunit aseară sub președenția d-lui dr. Flor, medic șef al orașului. Participă d-nii d ri Mezincescu, Tudor, Imervohl, Grigoriu, Stenner, Buzenchi, farmacist Răteanu și inginerii Savul și Cugler.

Se citește și se aprobă procesul verbal al ședinței precedente,

*

Inainte de a se întra în ordinea zilei, d. dr. Flor, face o comunicare, destul de interesantă.

D-sa reproduce o nouă convorbire cu d. Greceanu, în care acesta rectifică în parte cele spuse într'o convorbire anterioară, cu privire la serviciul apelor.

De astă dată, d. Greceanu, recunoaște că de și serviciul apelor e un serviciu aparte, totuși administrația comunală are putere să i impuie a aduce la îndeplinire desideratele consiliului de higienă, cînd e vorba de sănătatea publică.

Astfel fiind, d. Grecianu a promis că va lua măsurile cuvenite, și că imediat ce d. Tancred Constantinescu, șeful acelui serviciu, se va întoarce din concediu, va satisface toate dorințele consiliului de higienă.

Astfel fiind, medicul șef, propune să se renunțe, pentru moment, la hotărîrea anterioară luată, ca în conflictul cu serviciul apelor, să se apeleze la direcția generală a serviciului sanitar.

Consiliul admite această propunere. D. dr. Mezincescu relevă că ar fi trebuit un răspuns scris din partea primarului, totuși nu se opune la amînarea cerută.

*

Consiliul ia în discuțiune chestia sfaturilor, ce ar fi bine de dat populațiunei, pentru a le servi ca prevenire în contra holerei.

După o discuțiune, consiliul admite în mare parte, ca redactarea sfaturilor să fie identică cu cele date în anul trecut, cu deosebire că nu se mai cere publicului de a fierbe apa, ci a întrebuința numai apa din conducta Timișești.

„Opinia" a dat, în numărul său de eri, un rezumat al acelor sfaturi.

*

In sînul consiliului, se ridică o sumă de chestiuni, în legătură cu asanarea orașului.

Se ia act de suma de 1000 lei acordată de comună, pentru a se exprimenta cîte-va instalațiuni de epurație biologică.

D. dr. *Imervol* comunică referatul său, cu privire la ancheta facută la sf. Spiridon. Din această anchetă, rezultă, că în curtea spitalului central, se găsește loc suficient, pentru staționarea carelor ce aduc bolnavii, așa că nu e nevoe, ca acele care să staționeze în stradă.

Față cu acest referat, consiliul considerînd că este o rea voință vădită din partea epitropiei sf. Spiridon, — hotărește să intervie la administrația comunală, pentru ca acesta, la rîndul ei, să impue epitropiei de a lua cuvenitele măsuri pentru ca acele care, să nu mai staționeze în stradă.

Se dă citire unui referat al contenciosului comunal, prin care arată, că nimic precis nu se prevede în regulamentele comunale, privitor la casele insalubre și cere ca să ceară consiliului comunal alcătuirea unui nou regulament.

Discuția în această privință durează mai mult timp.

D. dr. *Mezincescu* crede că sunt legi destule, în virtutea cărora se poate cere evacuarea și dărîmarea caselor insalubre și refacerea unor părți pe contul proprietarilor.

D. dr. *Imervol*, e de aceiași părere. Comuna poate construi pe comptul proprietarilor, iar ultima circulară a ministrului de interne, arată și mijloacele.

La urmă, consiliul decide a invita consiliul comunal, să alcăuiască un nou regulament care să fie aprobat de consiliul de higienă. Pînă atunci însă, să se proceadă, după regulamentele în vigoare.

Se admite unei fabrice de stoluri, din strada Crucei, de a-și construi un canal după trebuințele sale, care să de verse apele uzate din fabrică fie în Nicolina fie în Bahlui.

Apele vor fi mai întîi epurate, printr'o instalație de epurație,

O interesantă discuție, provoacă un alt referat al serviciului contencios al comunei.

In acest referat se spune, că în anul trecut un mare număr de proprietari au fost dați judecății, peniru că aveau latrine nehigienice. Toți acești proprietari au fost condemnați la amende, ce s'au încasat și la dărîmarea latrinelor.

Latrinele însă n'au fost dărămate, în urma unui ordin verbal al foastei administrațiuni comunale, sub motiv că există primejdie de holeră

Serviciul contencios întreabă ce să se facă cu acele latrine ?

D. *dr. Tudor*, zice că acest referat este o dovadă vie, de cele spuse de d-sa într'o ședință precedentă, că activitatea medicilor, este paralizată de contra-ordinele administrațiunilor comunale.

Medicii comunali își fac datoria, dar ordinele lor nu sunt executate. Noi, cum e în cazul special, n'am urmărit încasarea unor amenzi, ci realizarea unor îmbunătățiri. Și ați văzut rezultatul, s'au încasat amenzile, dar cuiburile de infecție au rămas.

Situația nu s'a schimbat.—**Am declarat anul trecut d-lui profesor Cantacuzino, că latrinile nu se curăță și gunoaele nu se rădică. Același lucru se petrece azi latrinele nu se curăță, gunoaele nu se rădică.**

In ceia ce privește referatul serviciului contencios, d. dr. Tudor e de părere a se dărăma latrinele infecte și altele nouă, să fie construite de comună, pe socoteals proprietarilor.

D. *dr. Mezincescu*, crede că referatul acesta, dovedește lipsa de continuitate din partea medicilor comunali. Crede că foasta administrație a luat acea hotărîre, probabil cu știința fostului medic șef—dar după ce a trecut primejdia holerei, medicii comunali ar fi trebuit să se intereseze și să ceară dărămarea acelor latrine.

Trebue silite administrațiile comunale, de a aduce la îndeplinire desideratele serviciului sanitar.

In ceia ce privește latrinele rămase nedărămate, d. dr. Mezincescu, crede că nici azi nu se poate dispune imediata lor dărîmare, ci numai în mod treptat, remănînd a se rădica altele, în contul proprietarilor.

*

Orele fiind înaintate, ședința se rădică la orele 8 seara, remănînd a se convoca o ședință extraordinară, cînd se vor discuta și celelalte chestiuni, privitoare la asanarea orașului.

❑ **Afacerea scopiților.**—Tribunalul a confirmat mandatul de arestare lansat contra bătrînului Eosff, autorul castrărei tînărului Iancusoff. Cît privește pe Vasile Pavlovici, complicele lui Ezoff, soarta sa încă nu s'a lămurit. In adevăr, d. judecător de instrucție Sculy, considerînd că nu sunt dovezi suficiente, a dispus punerea lui în libertate.

La aceasta însă, procurorul a făcut apel, care urma să se judece eri de Camera de punere sub acuzare.

Judecata însă n'a putut avea loc, din lipsa unuia dintre membrii Camerei, așa că afacerea se va judeca azi.

❑ Olarii din piața halei, au cerut intervenția Camerei de Comerciu, pentru a li se permite și lor, de a ținea Duminica prăvăliile deschise, până la ora 12 din zi.

❑ Desinfectările, în urma boalelor contagioase, nu se pot face, din cauza refuzului administrației comunale, de a pune la dispoziție caii necesari pentru transportarea etuvei.

Credem însă că gluma se 'ngroașă și medicul șef e dator să intervie cu energie, pentru că de altfel, să nu uite, răspunderea va fi a d sale.

❑ Eri s'au prezentat la corp, concentrații contigentelor 1906 și 1902.

❑ D-l Grigore I. Scorpan, maestru de desemn și caligrafie la Liceul Național, ne roagă să înregistrăm, că d-sa n'are cunoștință de autorizațiunea ce i s'ar fi dat, de a funcționa în anul școlar 1911—1912 ca profesor la liceul particular „donațiunea Wachtel".

Și satisfacem cu plăcere dorința d-lui Scorpan înserînd cele de mai sus.

❑ In satul Stînca, comuna Sculeni, s'a declarat epidemia de tusă convulsivă.

❑ Ministerul de industrie și comerț, a cerut prefecturilor de județe din țară ca în vederea deschiderei anului școlar 1911—1912, la școala de sericultură din București, să se trimită cel puțin două bursiere, dîndu-se preferință fiicelor de țărani la examenul de absolvirea cursului primar, și care apoi reîntorcînbu-se la căminul lor se poată aduce foloase reale în desvoltarea industrilor respective.

Ultima oră

București 2 August

Fraudele de la sindicatul falimentelor.

București.—In fraudele de la sindicatul falimentelor a fost azi arestat d. Zaparis care a și fost depus la Văcărești. Zapis este un om de afaceri, care învirtea milioane.

Știrea a produs o vie senzație.

Intregirea partidului Conservator.

București. — Ce curile guvernamentale continuă a răspîndi știrea, că la toamnă se va face o reintregire a partidului Conservator.

LOTERIA

Azi s'a efectuat tragerea cl. III a loteriei Statului Romîn.

Au cîștigat :

20,000 lei No. 42,409.

2 000 lei No. 6,865.

1,000 lei No. 33067, 3435, 14006.

500 lei No. 37936, 39610, 55325, 47520.

300 lei No. 9108, 41200, 8880, 3 047

250 lei No. 21959, 25986, 13264, 41007, 15918, 38718.

200 lei No. 7534, 8736, 11231, 24287 47818, 53777, 57519' 58709, 1560, 3086 9264, 18743, 22569, 27154, 29127, 34308 37383, 49195, 52879, 56379, 58414, 99 13582, 23169, 32433, 45097, 48653, 51796 59147.

Drama din Tarcău

Piatra-N.—Comuna Tarcău a fost din nou teatrul unei drame amoroase.

Gh. Ciobotaru, este un fost consilier comunal, proprietar și cu vază în comună. Acum un an îi murise nevasta și de atunci Ciobotaru începu să ducă o viață desordonată.

In ultimul timp, intrase în legături de dragoste cu Măriuca Frăsinaru, soția lui P. Frăsinariu. Măriuca e o femee cam înaintată în vrîstă, dar încă bine păstrată.

Se credea în sat, că Frăsînaru știa de fapta soției sale, dar că tăcea de nevoe, sau că pîndea să se răsbune.

Așa merseră lucrurile un timp. In fine eri, după o convorbire între îndrăgostiți, Măriuca, profită de lipsa soțului de acasă, pentru a-și strînge lucrurile și a se muta cu totul în locuința ibovnicului.

La ora 12 de noapte, cei doi amoresați se plimbau la șosea, în deplină singurătate. Gh. Cojocaru dispunea de un revolver încărcat, pentru orice eventualitate.

Iată însă că soseste și soțul amăgit. Ce s'a întîmplat nu se știe.

Dar la un moment dat, Ciobotaru scoate revolverul și culcă la pămînt pe Panaite Frăsinariu.

Amorezații s'au făcut nevăzuți. Mult mai tîrziu, niște trecători găsiră pe Frăsinariu, scăldat într'un lac de sînge.

Autoritățile au fost înștiințate.

Aviațiune în Capitală

București.—Eri la Cotroceni, d. Vlaicu a executat două sboruri reușite cu aparatul său.

Intre spectatori se afia și preotul Goga.

Vlaicu se pregătește să execute la 15 August, un sbor peste Carpați, pînă la Blaj.

Tot eri prințul Bibescu a executat un sbor reușit cu aparatul inventat de dînsul, după sistemul Bleriot.

30,000 împiegați concediați

Liverpol.—Societățile de marină comercială au concediat 30,000 de imiegați.

p

Greva mecanicilor

Rotterdam.—Mecanicii și fochistii tuturor remorcherilor s'au pus în grevă, cerînd o sporire a salariilor.

Mari dezordini—250 persoane rănite 100 arestări.

Liverpol.—Dezordinile de eri au fost fără pereche în istoria grevelor din Anglia. Imprejurul palatului sf. Georges Hall, a fost o adevărată bătălie. Agenții forței publice au fost respinși de mai multe ori. După un ceas poliția nu a reușit să împrăștie pe greviști din fața zisului palat. Consiliul municipal a dat ordin să se citească legea privitoare la aglomerații și Trupa a fost chemată. Greviștii văzând că armata e gata să tragă s'a risipit, în străziie vecine, unde mici încăerări au avut loc, 250 persoane, cea mai mare parte agenți de poliție, au fost răniți. S'a operat mai bine de 100 arestări.

Un vapor împotmolit

Londra.—Vaporul englez „*Fi feshire*" s'a împotmolit la sudul capului Guardarni. Echipajul și 75 pasageri au sosit la Aden, pe alte două vapoare.

Ministrul României decorat cu marea cruce

München.—Principele regent, a conferit d-lui Beldiman, ministrul|României, marea Cruce a ordinului sf. Mihail.

Duel între avocați

Mureș.—Mîne urmează să aibă loc duelul între avocații romîni Torca și Vecu.

Condițiunile duelului sunt grele.

Data căsătoriei principesei Elena

Belgrad.—După informațiile oficioase căsătoria principesei Elena cu principele Ioan, va avea loc la Petersburg în ziua de 3 Septembrie.

O declarație a Kaiserului

Paris.—Ziarul „Figaro" afirmă, că Imparatul Germaniei, convorbind cu d-nii Hollveg și Kiderlen-Waechter, asupra conflictului marocan, a întrebat pe acești doi oameni de stat, dacă își i-au răspunderea unui răsboiu cu Franța.

La răspunsul negativ, Imparatul Wilhelm, a zis că în acest caz, se impune a se respecta tratatele, și a se impune repede capăt conflictului.

O știre gravă

Londra.—Aci s'a răspîndit svonul, că Germania a cumpărat de la un inventator american, descoperirea unui explozibil, menit a distruge baloanele și aeroplanele, la ori care înălțime s'ar găsi.

Știrea a produs o vie senzațiune, dar nu este încă confirmată.

O vasta excrochiere

Orșova.—Inspectorul polițienesc Iancovici, pe propria sa răspundere, a arestat pe bordul unui vapor, pe preotul grec Contele Spiridon Cavada.

Contele Cavada este învinuit a face parte dintr'o bandă americană, care a comis vaste escrocherii în Serbia și România.

După o practică de 2 ani ca asistent în clinicile celebre ale profesorilor :
Leopold *(Dresda),* **Bum** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau)*

M'am stabilit
ca
Specialist în boale de femei
Mamoș
Dr. I. BRENER
12 STRADA MITROPOLIEI 12.
Consultațiile 9—11 dim. și 2—5 p. m

Intristații : Gheorghe și Fany Botez, părinți; Ioan, Emil, Amelia și Eliza frați; Ioan și Elvira Botez ; Ioan și Amelia Luca ; Constantin și Elena Botez ; Zenobia Botez. Familiile : Manolache, Luca, Comăniță, Niculau, Gorăscu, au durerea a anunța moartea prea iubitei lor

✝

MARIA

în etate de 20 ani

Incetată din viață la 1 August după o lungă și grea suferință.

Carul funebru va pleca de la locuința defunctei, din Strada St. Andrei No. 2, la cimitirul „Eternitatea" Mercuri 3 August, oara 4 p. m.

Aceasta va servi drept ori-ce invitație.

De vînzare
O garnitură de treer

compusă dintr'o locomobilă și o batoză Clayton ambele în perfectă stare; se pot preda și în funcțiune. Asemenea și o moară cu o păreche de pietre, în stare perfectă.

Informații la **P. Lederhändeir**—*Trg. Frumos.*

Ornicăria Vasile Ostapovici

Iași, Strada Păcurari No. 1 (în față de Cofetăria Toffli, alăturea cu librăria Șaraga).

Ornicul Liberei-Cugetări

După recomandaiia d lui Prof. Dr. C, Thiron, am comandat și am modele de acest ornic de buzunar. din Svițera (Lausanne).

Calitatea I-a *extra-îngrijită model plat modern. 1—2 cronometru, 15 rubinuri, prețul 35 lei.*

Calitatea II a, *cu 8 rubinuri, 25 lei.*

Ambele aceste ornice, au capacele cizelate artistic, imitate de argint antic zis argentan. Garantate în scris, doi ani fiind ornice de preciziune; remontoar aneru 2 capace, fin gravate, cu arcurl, dublu platon, mecanism modern, perfecționat.

Gravurile consistă în : „Libera-Cugetare", reprezentată prin o femeie, care aruncă razele luminoase ale Științei, Rațiunei și Progresului asupra poporului, purtînd inscripția latină „După întuneric, apare lumina". Pe marginea cercului poartă Inscripția în franțuzește : „Libera Cugetare victorioasă".

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corrigenți și essamene integrale.*

V. Emil, profesor, str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

ANUNCIU

D-nii G. Nica, licențiat în litere, profesor, și C. Romanescu, licențiat în matematici, profesor, autorizați de Onor Minister al Instrucțiunii Publice, se oferă a pregăti elevi pentru diferite examene de liceu și concursuri de buese.

A se adresa d-lui **G. Nica,** *profesor liceul „Național".*

Pentru sezonul băilor și de vilegiatură

Banca MOLDOVA

emite cecuri, delegațiuni și acreditări circulare asupra :

Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad Reichenhall, Bad-Hall, Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden-Baden, și în genere asupra principalelor stațiuni balneare și climaterice din Europa.

Fabrica de Sobe de teracota și faianță

FRAȚII MACUROFF IAȘI, Soseaua Păcurari 72

Recomandă D-lor proprietari de Case și antreprenori de construcțiuni publice:

Sobe de teracotă zmălțuită în toate culorile moderne.

Sobe de teracotă plane cele mai higienice, solide și practice

Sobe de porțelan albe și mojolico, formele cele mai elegante, simple și de fantazie.

Flise de faianță pentru instalațiuni de Laboratoare, băi, bucătării etc.

OLANE pentru coșuri și drenagiu de orice dimensiuni.

Execuțiune promptă.— Prețuri reduse.

Cea mai nouă creaţiune în Maşini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este dilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH
DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR,
CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR,
DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilèza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primèso şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères — Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja arătate

Incepând la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE
IAŞI

Vin Tonic. Pe bază de China Cola, Coca şi Glycerophosphate. Tonic şi reconstituant.
Două linguri pe zi.
Preţul 5 lei.

Unguent Preservativ. Cel mai bun mijloc pentru a combate şi a împedica propagarea şi molipsirea boalelor infecţioase (lumeşti).
Preţul 50 b.

Glycerophosphat Granulat. Antineurastenic. Reconstituant a sistemului nervos—2 lingurije pe zi în apă sau vin.
Preţul 2 lei.

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e indeferent) să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

Cereţi numai:

Partumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă,

Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900

5 Medalii, Diplome şi alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge:

prin mirosul lui plăcut, îmbolnind ou totul esenţele

De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.

Reprezentant general pentru Balcani

Alexandru Spivacoff

— RUSCIUC —

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţii peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,791,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Dacă suntéţi suferinzi, dacă veţi a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excès de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefrite şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director ***Er. Sebastian*** chimist.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue a lua mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere - LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mîrzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Sf. Dimitrie 7 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII — N. 1367 Joi 4 August 1911

Statul și activitatea individuală

Este astă-zi un adevăr netăgăduit, că, ceea ce altă-dată forma doctrina liberalismului economic, adică amestecul cît mai puțin al Statului în ordinea economică, e părăsită de toată lumea. Mai mult încă. S'a ajuns acum a se justifica atît cuvîntul cît și doctrina socialistă, atît de hulită cu cîte-va decenii în urmă. Ast-fel, un partid politic cu pretenția de a fi cel mai mare și mai tare din țara noastră, am numit pe cel liberal, se face astă-zi campionul unor asemenea idei, sub cuvînt că pretutindeni statele îngrijesc de muncitori, fără ca pentru aceasta să li se impute că comit vre-un pacat.

In lumina analizelor economice făcute în timpurile noastre, am ajuns cu toții la convingerea, că nu ori-ce intervenire a Statului e socialism, și de aceia nu se găsește partid politic, care să nu înțeleagă rostul, și să nu primească nici un fel de amestec al Statului în ordinea economică.

Că liberalii vor să fie socialiști, deci să primească tot ceia ce doctrina acelora comportă, îi privește. Este însă un fel de intervenționism asupra căruia nu s'ar putea îndeajuns stărui, pentru clarificarea și înțelegerea lui. Voim a vorbi de rolul Statului în ramurile muncei naționale, și mai în special a comerțului și industriei,

Nimănui nu i va scăpa de sigur, că în toate ocupațiunile Statul s'a îndeletnicit în timpurile din urmă a sustrage cîte-ceva de la inițiativa individuală, luîndu-le pe seama sa. Acolo însă, unde conflictul între tendința de acaparare a Statului și stăruința individului să-și păstreze locul, dacă nu să mai lărgească cercul de activitate, e negreșit, cum am spus comerțul și industria.

Să enumărăm numai în fugă cîteva îndeletniciri ale Statului, în ordinea de lucruri de care ne ocupăm. Statul exploatează pescuitul, poșta, telegraf, căi ferate, a monopolizat o sumă de industrii și comerțuri, face operațiuni de bancă.

Pentru unele din industrii Statul și-a creat un monopol legal. Deci întru cît legea îl stabilește, este evident că particularilor le e exclusă ori-ce participare la exercițiul lui. Pentru altele, dînsul are monopol de fapt. Așa, pe lîngă exploatarea căilor ferate de interes general, reservată lui, Statul a dat voe și particularilor să construiască și să exploateze oare-cari linii de interes privat.

E fără îndoială, că în ochii noștri Statul s'a reabilitat, Statului modern nu i se mai potrivește vechea concepțiune. că : *face prost și scump.* Cel puțin, în cît privește executarea lucrărilor, Statul face lucrul tot atît de bine macar, cît întreprinderea particulară.

Pășind așa și tot căutînd a întinde domeniul seu de activitate, Statul restrînge pe cel al indivizilor.

Dar Statul este reprezentantul tuturor, el nu lucrează în interesul seu personal, interes care ar sta contra celui al indivizilor. El nu poate avea în vedere de cît interesul general, și numai așa se poate găsi justificare în acțiunea sa. Se poate găsi însă o atare justificare în tot ce întreprinde el ?

De aceia se și pune întrebarea, dacă în loc să se facă el exploatator, cu alte cuvinte, în loc să iea pe seama sa riscurile întreprinderilor, limitînd mijloacele de ocupațiune a indivizilor, n'ar face mai bine să se mărgineasca la o legiferare și control, care fără a jigni inițiativa particulară, ar satisface totuși interesele generale ?

Se știe că monopolul este expresiunea scumpetei, după cum concurența este aceia a eftinătății. Și în linii generale, chiar așa stă lucrul. Negreșit, dacă n'ar fi monopol, am putea cumpăra cutia de chibrituri, cu un preț mai mic, chibriturile ar fi mai bune, iar numărul bețelor din cutie ar fi cel arătat pe aceasta. Dar dacă e monopol, trebue să ne supunem lui.

In ce privește alte exploatări, ca cea a căilor ferate sau poștei, Statul se laudă astă-zi, și poate cu drept cuvînt, că numai el a fost în stare să le construiască bine, și în același timp să scadă prețurile. Față cu ceia ce a fost acum două decenii necontestat este, că transportul poștei și cel pe cale ferate, a scăzut în preț în mod simțitor.

Deci, din două puncte de vedere ar trebui examinată activitătea Statului în ordinea de lucruri, ce studiem și anume ; întru cît el face bine sau nu, restrîngînd domeniul inițiativei particulare și apoi, intru cît satisface el interesul general. prin activitatea ce desfășoară.

Fără a căuta să intrăm aici în discuțiuni înalte, ne vom întreba, dacă e bună socoteala ce-și face Statul dînd luptă contra activității indivizilor, luptă în care el caută a se substitui acestora ?

Din punct de vedere al realității lucrurilor, răspund cei interesați, Camerele de Comerț și Industrie reunite în congres, au putut auzi voacea multora, cari cer desființarea cooperativelor și a monopolurilor. Intru cît însă, comerțul ca și industria particulară, pot să-și creeze un monopol, prin carteluri, negreșit Statul trebue să aibă acțiune pentru stavilirea lor, dar nu să iea chiar el asupra și comerțul ori industria care prin practica aici arătată provoacă o mulțime de plîngeri.

S'a putut auzi cu acea ocaziune, că nu avem comercianți romîni. Cei întrebuințați în industriile și comerțul Statului nu pot fi considerați ca atari, căci de ar fi altfel. desigur protestarea pentru neexistența comercianților romîni nu ș'ar avea locul—Patronii, cari să conducă afacerile comerciale ori industriale, nu se improvizează. Nici o școală din lume nu ne poate da formați gata. Ei au nevoe de experiențe de capital, pe care nu le pot avea de cît după eșirea din școală.—Dar cînd cercul de aplicări a multora, și dintre cei mărunți e micșorat prin aceia că Statul a monopolizat multe ocupațiuni de acest fel, se înțelege că inițiativa lor este descurajată.

Dar cel puțin, satisface Statul prin modul lui de a proceda interesul general, adică acel de a da tuturor lucruri bune și eftine ? Se știe că grija unui traiu mai bun și cît mai comod al tuturora, trebue să fie preocuparea neîncetată a unui Stat modern. Or, prin explotările ce face Statul, multe articole, chiar din cele considerate ca strict necesare, cum ar fi de exemplu, peștele, s'au scumpit. Măsurile de protejare a acestui produs au fost bine venite și au dat rezultate bune. Nimeni nu o contestă. Dar articolul s'a scumpit.

Statul nostru are bălțile lui. E proprietar și a voit să fie și exploatator. De sigur nici o lege nu-l împiedică. Rezultatul a fost că prin acest monopol de fapt, peștele s'a scumpit. El a început a deveni un articol de lux, și nu credem că aceasta ar trebui să fie menirea Statului. Din contra el trebue să lupte pentru ușurarea traiului și nu procedarea aceasta, duce la rezultatul dorit.

Dar aceste chestiuni prezintă importanță deosebită. Ele pot fi privite din deosebite puncte de vedere. De aceia ne vom permite a mai reveni.

Pensia lui Athanasie

Știți obiceiul struțului, care își ascunde capul în nisip spre a nu fi văzut de dușmanul ce l urmărește.

In prostia lui, struțul socoate că nici dușmanul nu l vede, dacă el nu vede pe dușman. Rezultatul se știe. Cu sistemul acesta dușmanul îl prinde mai ușor, el nefăcînd nimic spre a se apăra.

La fel a procedat guvernul în chestia fostului primat Athanasie, căruia i s'a acordat o pensiune de 1600 lei lunar, ca și cum Athanasie ar fi servit ca mitropolit primat 5 ani de zile. Această acordare ilegală a unei pensiuni mai mari de cît permitea legea, și care a fost fără nici o îndoială prețul rușinos al scandaloasei demiteri din scaun a lui Athanasie, a fost obiectul criticei generale, și din partea presei și din partea opiniei publice.

Și ce a făcut guvernul ?

A tăcut. Nici în mod oficial. nici prin ignobilele sale ziare. guvernul n'a răspuns un cuvînt, n'a îngăimat o apărare, n'a încercat să-și justifice sau măcar să-și scuze purtarea sa ilegală.

Tăcerea aceasta a guvernului nu l'a scăpat însă de răspunderea la care l'am tras în fața opiniei publice și la care va fi tras încă și înaintea parlamentului.

Prin tăcere, guvernul n'a făcut alt ceva de cît să arate, că nu are ce răspunde, că nu se poate apăra, că prin urmare acuzațiunea ce i-am adus este întemeiată, și că pensiunea acordată fostului primat este *ilegală.* **Și pentru această igalitate** *recunoscută, noi* **nu vom înceta a-l scutura mereu, silindu-l astfel la recunoașterea** *expresă* **a ilegalității sale.**

Noi vrem să avem această recunoaștere a guvernului, pentru ca lumea să știe a aprecia cu temei și pe mitropolitul, care se vinde pentru cîteva sute de lei, și guvernul, care nu se sfiește de a înfringe cele mai lămurite texte de lege dînd zbranca în banul public.

Cestiunea pensiei lui Athanasie, ca și a întregului conflict sinodal, nu este închisă prin confirmarea tacită a guvernului, Ea abia începe, sub o formă mai acută, mai gravă.

Vedeți-vă bîrna

Epoca *a început să se îngrijească de situația liberalilor în provincie. Pe ziua de ieri ziarul guvernamental se ocupă de cele ce se petrec în lagărul liberal din R.-Sarat.*

Și cu toate acestea, Epoca *ar putea să se ocupe cu mai mult interes de cele ce se petrec în organizațiile guvernamentale din țara întreagă. Pretutindeni, partizanii d-lui Carp sunt divizați. La Gorj partidul a fost desființat prin simplu proces verbal, la Galați și la Brăila certurile între guvernamentali au ajuns scandal public ; la Dorohoiu și la Roman, de drept nu mai există autoritate comunală. In celelalte județe dacă e liniște, apoi liniște este că nu există guvernamentali.*

In așa împrejurări, era o chestie de elementară prudență că Epoca *să nu se amestece în chestiile interne de partid ale liberalilor din R.-Sărat. Nu ne îndoim că gafa se datorează cacofonicului deputat Braiesko din localitate, care în imensa-i lipsă de bun simț, nu e în stare să înțeleagă că înainte de a se ocupa de paiul liberal, mai binè ar căuta să se intereseze de bîrna guvernamentală.*

Excesele din Anglia

Telegraful ne-a adus grozavele amănunte ale grevelor de la căile ferate din Liverpol, Glascow etc. în cari greviștii se numără cu zecile de mii și se dedau la sîngeroase excese. Lupte în toată regula au avut loc între greviști și poliție, iar armata a fost scoasă pe străzi proclamîndu-se stare de asediu.

Starea de spirite între muncitori e atît de agitată, încît ziarele engleze mărturisesc, că nu s'a pomenit încă așa ceva în Anglia, decînd există mișcare muncitorească. Totul are aerul unui război social. Cuvîntul chiar a fost pronunțat de către greviști în mijlocul unei învălmășeli turbate cu poliția.

Ceea ce e de remarcat, e că mișcarea aceasta războinică este cu totul spontană. Organizațiile muncitorești n'au fost consultate. Totodată greva, cu spiritul acesta războinic, pare a se generaliza, ceferiștii de prin alte localități declarîndu se solidari cu greviștii.

Autoritățile engleze sunt pur și simplu zăpăcite și de proporțiile grevei și intensitatea ei.

O singură speranță a rămas. Organizațiile sindicale engleze au dovedit în totdeauna un spirit practic legalist și împăciuitor, cum rar s'a văzut. Se crede, că ele vor interveni spre a calma spiritele și a readuce greva în făgașul ei pașnic, legalitar.

Dacă această speranță nu se va realiza, s'au dacă intervenția organelor sindicale va fi infructuoasă, o adevărată catastrofă va lovi Anglia.

Chestiunea este prea interesantă și vom reveni.

CITE-VA NOTE

Castrații intelectuali de la *Evenimentul* văd în afacerea judiciară a lui Sezoff o chestie națională. Națiunea romînă e în pericol, țipă intelectualii d-lui Grecianu, tot atît de inteligenți ca și șeful lor suprem, pentru că un băiat rus, a intrat în secta scopiților, prin operațiunea barbară a castrării.

„Inteligența“ de la *Evenimentul* nu admite, ca proxelitismul scopit să se efectueze în țara romînească. De acord cu ei îi întrebăm însă :

Pentru ce d. Grecianu să aibă dreptul acesta ? Noi cunoaștem cîțiva băeți buni, cari intrînd la *Evenimentul* d-lui Grecianu, au rămas niște simpli scopiți intelectuali.

Cel puțin dacă jugănarul Grecianu ar avea monopolul acesta ; dar nu, căci nu cunoaștem nici o lege în acest senz. De ce atunci dă *Evenimentul* asemenea proporții afacerii Sezov-Iancuseff.

*

D. Iancu lemnarul, primul secund de la primăria șerului, a inspectat eri baia comunală.

O să vă întrebați, de ce ? și o să vă mirați, cum se poate !

Ei bine, da. Nu spunem decît purul adevăr. D. Iancu a fost eri la baie, a făcut... o baie — deși nu e în obiceiul d-sale—și fiind că rezultatul băiei, sub raportul igienii trupești a d-lui Iancu, a fost nul ; d-sa s'a înfuriat amar și a inspectat toată instalațiunea.

Ce vreai d-le Iancule. Nu poate face ceasul, ce face anul. Treci și d-ta mai des pe sub mînile băeșilor. Mai ales pe căldurile astea e nevoe d-le Iancule, zău e nevoie.

OAMENI ȘI LUCRURI

CINTĂREȚII TEIULUI

Cu ocazia unei „serbări a copacilor“ —tradițională serbare care s'a mai păstrat pe alocurea în cele mai solemne forme și în cele mai mari proporții— un cronicar enumera diferiți arbori, clasificîndu-i după favoarea de care s'au bucurat în diverse epoce. In acea clasificare găsim că *teiul* era copacul favorit al lui Heinrich Heine, care a scris că înamorații vin să se adăpostească în umbra lui, de preferință, pentru că frunzele teiului au formă de inimă.

Ce este însă lauda lui Heine, în favoarea teiului, pe lîngă dragostea neasemănată ce a arătat Eminescu pentru această ospitalieră specie de copaci ?

Toate idilele de amor în strofele marelui nostru poet se petrec numai în umbra teiului. El însuși, tînăr și înamorat, se visează cu iubita, încununat de ramurile teiului :

Pe genunchii mei ședea-vei,
Vom fi singuri-singurei,
Iar în păr înflorate,
Or să-ți cadă flori de tei.

Nici un alt copac nu are însușirile teiului sfînt în poezia lui Eminescu :

Dar prin codri ea pătrunde,
Lîngă teiul vechiu și sfînt,
Ce cu flori pînă 'n pămînt
Un izvor vrăjit ascunde.

Frumusețea firească a iubitei e mărită numai de unica și suprema podoabă a florilor de tei :

Oare ochii ei o miut,
Sau aevea-i, adevăru-i ?
Flori de tei el are 'n păru-i
Și la șold un corn de-argint.

S'ar părea după Eminescu un ideal poetic, prilejul de a dormi sub teiul aromitor :

Amîndoi vom merge 'n lume
Rătăciți și singurei,
Ne-om culca lîngă isvorul
Ce răsare sub un tei.

Tovarăș nedespărțit, teiul știe toate tainele poetului și tainelor *ei* :

... Și pe teiul nostru 'ntreabă
Cine suntem, stau la sfaturi....

Iar cînd gîndurile de tristețe ademenesc pe poet în pacea de apururi, el se visează tot în tovărășia teiului :

S'aud pe valuri vînt,
Din munte talanga,
De-asupra-mi teiul sfînt,
Să-și scuture creanga.

In galeria marilor cîntăreți ai naturii lui Eminescu, i se cuvine înaintea oricui, un loc de frunte ca un poet statornic al parfumatului arbor, de care nu se despărția nici odată cu simțirea, — un poet al „Teiului sfînt“.

Rodion

MĂRTURISIREA

Tînăra baroneasă de Grangerie dormita pe canapea, cînd tînăra marchiză de Rennedou dădu navală în casă, foarte agitată, cu corsajul puțin cam boțit, pălăria cam pe o ureche, și căzu pe un scau zicînd :

— Uf ! I-am făcut'o !

Prietena ei, care o știa a fi de obicei liniștită și dulce, se ridică foarte surprinsă și întrebă :

— Ce, ce ai făcut ?

Marchiza, care părea că nu'și află loc, ridicîndu se de pe scaun, începu să umble prin odae ; apoi se așeză pe marginea canapelei, pe care se odihnea prietena ei, și apucînd-o de mînă îi zise :

— Ascultă dragă, jură mi că n'ai să spui vre-odată cuiva cele ce vreau să-ți mărturisesc.

— Ți-o jur !

— Pe viitorul tău ?

— Pe viitorul meu.

— Ei bine, m'am răzbunat pe Simon.

Cealaltă răspunse iute. Ah ! ce bine ai făcut !

— Nu-i așa ? Inchipuește-ți că de 6 luni, ajunsese și mai nesuferit de cît înainte ; dar știi, nesuferit de tot. Cînd m'am măritat, vedeam bine că-i slut ; dar îl credeam bun. Cum m'am înșelat ! El își inchipuise pe semne că-l iubeam fiindcă o merită, cu burta lui mare și nasul cel roș, căci a început a se alinta ca un turturel. Pe mine, înțelegi, mă umflă rîsul ; și de aceea l-am numit Hulub. Bărbații, zău, își fac strașnica idee de dînșii !... Cînd a priceput că n'aveam pentru el în suflet, nimic decît prietenie, a devenit bănuitor, a început să mi vorbească acru, să mă facă că's... cochetă, fără rușine, și nu mai știu cum. Și pe urmă s'a făcut și mai grav, după... după... e foarte greu de spus asta .. In sfîrșit, era foarte amorezat de mine, ...foarte amorezat... și mi o dovedea des, foarte des... Oi, dragă, e un supliciu adevărat să fii... iubită de un om grosolan... Nu. Ți-o spun drept, nu mai puteam știi, de loc... ca și cînd mi-ași fi scos în fiecare seară o măsea... ba și mai rău, mai rău ! In sfîrșit imaginează-ți de printre cunoștințele tale pe cineva foarte ordinar, foarte ridicol, foarte respingător, cu o burtă mare, — asta-i spăimîntător — și cu șoldurile lui mari. Parcă'l vezi ? Așa i ? Ei bine, mai închipuește-ți încă și că acest om e bărbatul tău,... și că... în fiece sară... mă'nțelegi ? Nu ! E odios !... odios... odios... Mie, îmi venea să vărs, chiar să vărs... să vărs în lighean. Drept, nu mai puteam, Ar trebui să fie o lege care să proteguiască femeile în cazul acesta. Și închipuește-ți, asta... în fiecare sară...

Buu... e scîrbos !

Nu doar fiind c'am visat amoruri poetice, nu, nici deloc. Nu mai sunt azi. Toți oamenii azi, în lume, sunt grajdari sau bancheri : nu iubesc de cît caii și banii ; iar cînd iubesc pe femei, le iubesc ca pe cai ; ca să le arăte în salonul lor, cum își arată la pădure o pereche de arlezani. Atita tot. In ziua de astăzi se ia viața în așa fel, că sentimentul nu mai are nici un locușor în ea.

Și trăim și noi, dar, ca femei practice și indiferente.

Pînă și relațiile în sine, nu-s de cît niște întîlniri regulate, în care se repetă în totdeauna acelaș lucru. Pentru cine să ai dar un pic de pasiune sau gingășie ? Barbații, barbații noștri, de obicei nu-s decît niște manechine corecte, cărora le lipsește orice inteligență și orice delicatețe. Dacă căutăm puțin spirit,—cum am căuta apa'n pustiu, —chemăm lîngă noi artiști, .. și vedem venind niște nesuferiți pozeuri sau niște boemi rău crescuți. Eu, caut „un om“, ca Diogene, un singur om în toată societatea parisiană ; dar sunt încredințată că nu-l voi găsi și nu voi întîrzia să'mi sting lampa cu care-l caut.

Dar ca să vorbesc iar de barbatul meu, cum mă scotea din sărite cînd îl vedeam venind la mine în cămașă și pantaloni albi ; am întrebuințat toate chipurile, toate, înțelegi, ca să-l îndepărtez și... să-l dezgust de mine. Intăi s'a 'nfuriat ; pe urmă a devenit gelos ; își închipuia că-l inșel. Intăi se mulțumi să mă supravegheze. Se uita ca un tigru la toți barbații care intrau în

casă; pe urmă a început persecutarea. Mă urmărea pretutindeni. A întrebuinţat mijloace nemăsurate ca să mă surprindă. Pe urmă nu mă mai lăsa să vorbesc cu nimeni. La baluri, se ţintuia la spatele mele, întinzîndu-şi căpoiul cela de cîne alergător, cum ziceam o vorbă. Mă urmărea la bufet, mă oprea să joc cu cutare sau cutare, mă ducea'n mijlocul cotilionului şi mă făcea de rîs, stupidă, mă făcea să trec drept nu mai ştiu ce. Atunci n'am mai vrut să es între oameni.

In intimitate ajunsese şi mai rău. Inchipueşte-ţi că mizerabilul ăsta mă trata de... de... nici nu îndrăznesc să spun cuvîntul,... de...

Dragă, mă întreba sara: „Cu cine te-ai culcat azi?" Eu începeam să plîng şi el era încîntat.

Pe urmă ajunsesem şi mai rău. Săptămîna cealaltă m'a luat cu dînsul la Champs-Elisée ca să luăm masa. Intîmplarea făcu, ca la o masă de alături să găsim pe Baubignac. Numai ce văd atunci pe Simon că 'ncepe a mă pocni cu picioarele pe sub masă, furios şi să mă înjure pe sub mustăţi. „I-ai dat tu întîlnire aice, mîrşavo; îţi arăt eu ţie." Şi nici nu-ţi poţi închipui, ce-a făcut atunci: mi-a scos frumuşel boldul din pălărie şi mi l-a împuns în braţ. Eu am ţipat odată... Au alergat toţi să vadă ce e, şi atunci el a făcut pe comedianul... Pricepi?...

In momentul acela m'am hotărît: Am să mă răzbun şi cît mai neîntîrziat. Tu ce ai fi făcut în locul meu?

— O, eu m'aşi fi răzbunat.

— Ei bine... Tocmai asta-i...

— Cum?

— Ce nu'nţelegi?

— Dar, dragă... totuşi...

— Ei bine, da...

— Da? Ce?

— Poftim, gîndeşte-te la capul lui. Il vezi bine nu-i aşa, cu figura lui grosolană, naşul roş, şi favoriţele ce i atîrnă ca două urechi de cîne?

— Da.

— Mai adaogă încă faptulcă e gelos ca un cîne.

— Da.

— Ei bine, mi-am zis. Mă voi răsbuna şi pentru mine şi pentru Maria, căci aveam de gînd să ţi-o spun ţie, înţelegi. Inchipueşte-ţi mutra lui, şi mai închipueţi, şi că e.. că e... e...

— Ce... l-ai?...

— Oi, dragă, dar să nu spui nimănui, jurămi-o încă odată. Inchipueţi ce caraghioz e!... gîndeşte-te. Mi se pare din clipa aceea că totul e schimbat!... şi rîd singură... singură... Inchipueşte-ţi mutra lui...

Baroana se uită la prietena ei, iar rîsul smintit ce-i izvora din gîtlej, îi izbucni printre dinţi şi prinse a rîde, dar a rîde, ca şi cum ar fi pălit-o un atac de nervi; apoi, ţinîndu-se cu mînele de piept, cu faţa *crispată*, respiraţia întretăiată, se apleca înainte ca şi cum avea să cadă în nas.

La rîndul ei şi pe marchiză o înăbuşi rîsul.

Ea repetă, între două cascade de hohote:

— Inchipuiţi, închipuiţi... e distractiv? spune... Inchipue-ţi mutra lui!... favoriţele lui!.. nasul lui!... Inchipue-ţi ...e caraghioz... dar vezi... să nu spui... să nu o spui vreodată!...

Ele rămaseră aproape înăduşite de rîs, incapabile să mai scoată o vorbă, plîngînd cu lacrimi în acest delir de veselie.

Cea dintăi se linişti baroana, şi zise sbuciumată încă de rîs: — Hai istoriseşte-mi cum ai făcut asta... istoriseşte, e aşa de caraghios, de caraghios!...

Dar cealaltă numai putea vorbi; abia îngînă:

— Cînd m'am hotărît, mi am zis: Hai..., repede... trebue s'o fac înadată... Şi-am făcut-o... azi.

— Azi!

— Da... adinioarea... şi am spus lui Simon să vie să mă iee de la tine, ca să ne amuzăm... Are să vie... acuşi!... Trebue să vie!... Inchipueşte-ţi... mutra lui privindu-l...

Baroana puţin mai liniştită, acum răsuflînd ca după o alergătură zise:

— Hai spune-mi şi cum ai făcut? Cum?

— Foarte simplu... Mi-am zis: el îi gelos de Baubignac; ei bine, fie Baubignac. El îi prost ca şi piciorul lui, dar e om foarte cinstit, incapabil să spue ceva. Şi m'am dus la dînsul după dejun...

— Ai fost la dînsul? Cu ce pretext?

— O colectă pentru orfani...

— Spune-mi iute... spune...

Cînd m'a văzut era aşa de mirat, că n'a putut spune un cuvînt. Mi-a dat 2 napoleoni pentru colectă; şi cînd mă găteam să ies, m'a întrebat noutăţi despre bărbatul meu; atunci m'am făcut că nu mă mai pot stăpîni şi i-am spus tot ce aveam pe inimă. L'am descris şi mai negru cît e de felul lui... Atunci Baubignac s'a emoţionat, a căutat mijlocul de a'mi veni în ajutor... eu am început a plînge... dar ştii cum se plînge... cînd vrei. — El m'a mîngîiat... m'a oprit să mai stau... şi cum eu nu mă mai linişteam, m'a sărutat... Eu ziceam: „Ah! bietul meu prieten, bietul meu prieten!..." Iar el repeta: „Biata mea amică... biata mea amică..." şi m'a tot sărutat... sărutat pînă la sfîrşit... Poftim!...

Pe urmă eu am avut o straşnică criză de desnădejde şi reproşuri — Oh... l'am tratat ca pe cel din urmă om.. Dar îmi venea să rîd nebuneşte. Mă gîndeam la Simon, la mutra lui, la vaforiţele sale!... Inchipueşte ţi... închipueşte ţi... că pe drum, venind spre tine nu mă puteam stăpîni. Şi mai gîndeşte-te... S'a făcut. De acum — ori ce ar fi — s'a făcut! Pot să fie răsboaie, cutremure de pămînt, epidemii, putem muri cu toţii, de geaba-i.. s-a făcut!... Nimic nu mai poate împiedica asta... închipueşte-ţi mutra lui... şi zi: s-a făcut!...

Baroana, care se înăduşa de ris, abia întrebă:

— Ş-ai să te mai întîlneşti cu Baubinac?

— Nuu... nici odată... vai de mine... destul... nu face el mai mult de cît bărbatu meu.

Şi începură iar să rîdă amîndouă, cu atîta nestăpînire, căpar că aveau sbuciumări epileptice.

Sunetul unui clopoţel puse capăt veseliei.

Marchiza şopti: El îi... priveşte-l.

Uşa se deschise, şi apăru un om gros roş la faţă, cu buza ostenită şi favoriţele căzînd în jos, care rotia ochii iritat împrejur.

Amîndouă femeile se uitară la dînsul un minut, şi apoi căzură deodată pe canapea prinse de un aşa mare delir de rîs încît părea că plîng sub cea mai aprigă durere.

Iar el, le întrebă cu vocea înăbuşită: Dar ce-i, aţi înebunit?... Aţi nebunit? a-ţi nebunit...

(Din Guy de Maupassant).

Zénon

Litere-Ştiinţe-Arte

Sfînta-Măria. — Despre serbătoarea care se apropie,—a Sfintei Marii—scrie rînduri duioase o revistă literară franceză, vorbind de serbătoarea catolică cu acelaşi nume. Intre altele găsim următoarele:

„...Nu vom număra, în decursul creştinităţii, nenumăratele „Marii" cari au toată partea lor de duioşie.

La noi sunt Mariile cu frumoasele diminutive: Mariette, Marion şi Mimi. Sunt Marii în Italia, în Spania, în Portugalia, în Polonia, în Suedia, în Norvegia, în Germania, în Rusia, în Olanda, în Danemarca, în *Romînia*, unde numele se ortografiază şi Marita, Marghiota (?). In Germania diminutivele Mariei sunt: Mariechen şi Miekchen, în Rusia Maşa, în *Romînia: Marghioliţa, Mărioara, Mariuca, Maruca, Masa, Masinca*, în Olanda: Mie, Mietje, Mieken. In Anglia Maria are curioase diminutive: Moll, Molly, Poll, Polly. In Ungaria, Maresa, Irma, în Turcia şi în Orient: Meriem, amintind pe ebraicul Miriam „acea care s'a ridicat, acea care domină asupra altora".

Este sărbătoarea cea mai femenină între toate".

*

Pictorul munchenez Bergen a suferit un greu accident la Insbruck, unde îşi petrecea vacanţele. A căzut de la o înălţime şi s'a ales cu un mare zdruncin al creerului.

*

Steaua lui Edmond Rostand apune oare, tocmai în momentul cînd guvernul i-acordă steaua de Comandor refuzată, din modestie, de Anatole France?

In ultimul număr din „Revue" se publică un articol absolut sever despre opera poetică a lui Rostand. In special „Chantecler" e maltratat şi redus la zero.

Acum vedem că-l mustră pînă şi d. Leo Claretie în cronica din „Universul"...

*

Din cauza prea multelor congrese cari au loc acum la Roma s'a amînat congresul al 19-lea internaţional de pace pentru intervalul de 25 Septembrie—3 Octombrie 1911.

*

Pelerinagiile la Lourdes au fost oprite anul acesta în Franţa, din cauza marilor călduri şi a temerei de holeră.

...Ce fac oare sfinţii făcători de minunui, dacă nu pot păzi pe drept-credincioşi de boli şi de molime?

*

Regatul ungar a decretat ca obligatoare în şcolile pregătitoare pentru institutori şi institutoare limba germană, singura limbă „străină" obligatorie.

*

STRUNA ZILEI

SPECIALIŞTI

Mamoşii de ambele sexe s'au înmulţit la Iaşi în vremea din urmă.

Drepţi şi fără contrafaceri,
Dacă vin mereu,—apoi
Inţeleg-m că la-noi
Miroase a... faceri.

INFORMAŢII

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei şi 50 PE lună în străinătate.

Pentru a se complecta vacanţele ce se vor produce în şcoalele militare de infanterie, de cavalerie şi artilerie, geniu şi marină, în anul 1911—1912, avînd în vedere regulamentul şcoalelor militare, ministerul de răsboi decide:

Art. 1. Concursul se va ţine la reşedinţa fiecărei şcoale şi va începe în ziua de 25 August, orele 8 dimineaţa.

Art. 2 Condiţiunile de admitere la concurs, actele ce se vor înainta şcoalelor respective şi probele la cari vor fi supuşi candidaţii sunt arătate de către regulamentul şcoalelor militare publicat în „Monitorul Oficial" No. 253 din 12 Februarie 1910 şi „Monitorul Oastei" No. 7, partea regulamentară.

Art. 3; Taxele prevăzute de art. 11 şi art 81 din sus numitul regulament, vor fi depuse prin recipisele Casei de depuneri şi consemnaţiuni, pe numele şcoalei.

Art. 4. Elevii admişi se vor prezenta la şcoală în ziua de 1 Octombrie, orele 8 dimineaţa.

Prin legea de organizare a excedentului din anul trecut, s'a deschis un credit pe seama ministerului de război de 19,300 lei, pentru asigurarea furajelor armatei pe timpul de la 1 Octombrie 1908—31 Martie 1909, sumă care a fost plătită de casa ministerului.

Cercul comercial, secţia oraşului Roman, a intervenit pe lîngă ministerul de comerţ şi industrie, cerînd scurtarea duratei bîlciului anual din Roman şi arătînd că în acel bîlciu să vînd articole, cari fac obiectul comerţului stabil, aducînd ast-fel mari pagube negustorilor din oraş.

Ministerul a cerut avizul Camerei de comerţ respective, care s'a pronunţat favorabil cererilor cercului comercial.

In urma acestora a fost delegat un inspector comercial care pleacă astăzi la Roman spre a-şi da seamă de cum stau lucrurile şi a le face cunoscut ministerului care va lua deciziunea necesitată de împrejurări.

D. Ilie Mitescu, profesor provizoriu la gimnaziul din Tecuci, a fost numit cu titlul definitiv.

Direcţiunea generală a c. f. r., a dispus ca obiectele de artă ce au fost expuse la expoziţiunea oficială de pictură şi sculptură a artiştilor în viaţă, la Bucureşti, în anul curent, se vor înapoia gratuit de la expoziţiune la staţiunea de unde au fost trimise.

Pentru a se putea beneficia de această înapoiere gratuită, va trebui să se anexeze scrisori de trăsură, cu care ele să înapoiază, acea scrisoare de trăsură cu care ele au sosit la adresa numitei expoziţiuni.

In lipsa acelei scrisori de trăsură dovada se va putea face cu un certificat eliberat de comitetul expoziţiunii, atestîndu-se, cum că acele obiecte au fost într'adevăr expuse.

Acel certificat se va anexa la scrisoarea de trăsură respectivă de înapoere.

Dacă expediţiunea la expoziţie, se va fi făcut cu mare iuţeală, înapoierea gratuită, va putea avea loc cu mare sau mai mică iuţeală, iar dacă trimiterea se va fi făcut cu mică iuţeală, înapoerea gratuită, va putea avea loc numai cu mică iuţeală.

Taxele, accesorii eventuale se vor percepe conform tarifului.

In unele cercuri oficiale din Galaţi se afirmă că Familia Regală va face o nouă călătorie pe Dunăre, în susul fluviului, până dincolo de Orşova.

La serviciul statisticei din ministerul domeniilor se lucrează la stabilirea întinderilor cultivabile din ţară pe cultură.

Din lucrări s'a putut stabili până acuma că întinderile semănate cu păioase au scăzut faţă de întinderile cultivate cu porumb.

Se zice, că în ultimul consiliu de miniştri, ce s'a ţinut la Sinaia, d. Marghiloman ar fi făcut în liniamente generale expunerea modificărilor ce vrea să introducă în statutele societăţii comunale de tramvaie.

***Monitorul Oficial* cu data de 2 August 1911 publică statutele societăţii anonime din localitate: „Comerţul", precum şi lista acţionarilor cu sumele depuse.**

In ziua de 26 August orele 10 dim. se va ţine în localul manufacturei de tutun din localitate licitaţie publică pentru darea în întreprindere a următoarelor lucrări la această manufactură:

1). Amenajarea clădirei din mijloc pentru vizite medicale şi depozite de diferite materiale, valoarea după deviz lei 10,000.

2). Construirea unui grajd complect, valoarea după deviz lei 8,000.

3). Construirea unei pivniţe pe lîngă cantină, valoarea după deviz lei 6.000.

4). Construirea a două clădiri de cîte 2 locuinţe pentru doui şefi de depozite, şef mecanic şi intendent, valoarea după deviz lei 35,000.

5). Amenajarea curţei manufacturei (umpluturi), pavage, plantaţiuni, drenaje şi latrină, valoarea după deviz lei 30,000, adică lucrări pentru o valoare totală de lei 89,000.

Licitaţia se va ţine în conformitate cu condiţiunile generale pentru întreprinderi de lucrări publice şi cu art. 72—83 din legea asupra contabilităţii publice.

Domnul Amatoni Nicodin, consilier de stat, din Rusia, se află de două zile în Iaşi. D-sa a visitat cu această ocazie şi magazinul rusesc de manufactură din Iaşi, strada Ştefan cel mare.

Domnul comisar cl. II Al. Becarian, de la Brăila, a fost transferat în locul d-lui comisar Gr. Ionescu, de la circ. I, Iaşi, care trece la Brăila.

Teatrale.—Astă seară la orele 9, în grădina Bragadiru, va avea loc prima reprezentaţie dată de *comicul Iulian* cu concursul trupei de comedii *Leonescu*, care se va juca, frumoasa comedie *un ginere amanet*.

Iulian va apare în *Cucoana Sifu în rochia pantalon*, etc.

Biletele se găsesc la librăria Iliescu.

Debitul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoştinţă onor. clientelei care se află în vilegiatură că-i poate furniza cu produsele fermelor şi viilor proprii, franco staţia balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la preţul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu şi transport.

Epidemia de scarlatină din comuna Dumeşti a fost stinsă.

Epidemia a durat 49 de zile în care timp au fost 17 bolnavii din care 5 au încetat din viaţă

Băetanul V. Curiciuc, serv la Boltă rece, căzînd din podul caselor, s'a lovit grav la cap. A fost transportat spre pansare la spitalul central.

La institutul antirabic a fost internaţi femeia Anica Grigoraş şi băetul ei de loc din Botoşani, fiind muşcaţi de un cîne turbat.

Ministerul Instrucţiunei şi a cultelor, a aprobat, ca învăţătorul Andrei Gheorghe, se rămîe detaşat la şcoala din comuna Miclăuşeni—Butea, iar postul de la şcoala din comuna Săboani, se declară vacant de ziua de 1 Septembrie 1911.

SOCIETATEA CREDITULUI FONCIAR URBAN DIN IAŞI

Se aduce la cunoştinţă generală că Vineri 26 August stil vechi 1911, la oficiul Creditului Urban din Iaşi strada Lăpuşneanu No. 37, se va ţinea licitaţie publică prin oferte închise, pentru închirierea imobilelor administrate de Credit din oraşul Iaşi, şi cuprinse în lista de mai jos.

Ofertele de închiriere trebuesc prezentate cel mult pînă la 26 August st. v. 1911,—căci după această dată, nu se mai primesc asemine oferte.

TABLOUL

de locuinţile din oraşul Iaşi care sunt de închiriet de la 26 Octombrie 1911.

Amatorii se vor adresa Direcţiunei societăţei prin oferte închise pînă în ziua de 26 August 1911

No.	Numele imobilelor	Str. şi No. casei	FELUL INCAPERILOR
1	Clementina Damian	Apeduc 31	Două odăi ocupate de d-na Hana Leizorovic', două odăi ocupate de d. Iosef Şwartz şi două odăi ocupate de d. Şloim Glükman.
2	Zamfira Gafencu	Anast. Panu 65	Una dugheană ocupată de moştenitorii defunctei Mina Goldştein şi una dugheană deschirietă.
3	Nuţă Akerman	Stihi 6	Una odăiţă deschirietă.
4	V. Farra	Veche 6–8	Două odăi deschiriete, două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Sofia Breslauer una dugheană ocupată de d-na Brana Schönfeld şi două dugheni cu odăi în dos.
5	Zusman & Marantz	Pomir 8	Două odăi şi bucătărie ocupate de d. D. Spiegler la etaj şi două odăi şi bucătărie ocupate de d. I. Forşmit la parter.
6	I. Samft	Pomir 9	Două odăi şi bucătărie deschiriete, una odae în ogradă ocupată de d. M. Godel şi una odae ocupată de d. H. Cautman.
7	L. Moscovici	Cucu 46	Două odăi şi bucătărie deschiriete, două odăi ocupate de d. D. Grünberg.
8	I. Zeigher	Sf. Andrei 5	Corpul mic de clădire compus din trei camere şi bucătărie ocupat de d. A. Glückman.
9	Simon Braunştein	De Jos 43	Două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Rebeca Ghelber.
10	Maria Munteanu	Palat 41	Două odăi şi bucătărie ocupate da d. Uşer Goldental şi două odăi şi bucătărie ocupate de d. S. Goldştein.
11	N. Tacu	Palat 16	Două odăi şi un beci ocupate de d. I. Cohn.
12	Haim Lehrer	Ştef. cel Mare 37	Una dugheană cu o odae în dos şi o odăiţă în ogradă ocupate de d. L. Weissengrün.
13	Gh. Crupenschi	Golia 13	Intreg imobilul ocupat de d. dr. A. Steuerman.
14	Palatul Societăţei	Lăpuşneanu 37	Una dugheană ocupată de d. A. Michelsohn.
15	I. şi M. Busch	Crucei 39	Intreg imobilul compus din două apartamente ocupate de d-nii M. Irimescu şi N. Argintariu.
16	S. şi P. Cahana	Aron Vodă 8	Două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Rebeca Copel.
17	Maria Cozadini	Sărărie' 88	Etajul de jos compus din 4 odăi, 2 antrete, bucătărie, camară şi pivniţă.
18	Elisa Gheorghiu	Socola 96	Localul de crîşmă ocupat de d. N. Ianovici.
19	M. I. Iacob	Tataraşi 41	Mai multe odăi.
20	O. König	Sf. Lazăr 87	Două odăi ocupate de d. D. M. David, curalar.
21	Şmil Cohn Zugravu	Rufeni 29	Intreg imobilul ocupat de d. Nuhăm sin Iancu.
22	M. Tocker	Apeduc 55	Două odăi în etaj deschiriate.
23	I. Şmilovici	De jos 9	Două odăi şi bucătărie, ocupate de d-şoara Clara Moşcovici, şi una odae ocupată de d-na Risla Şchvartz şi una odae ocupată de d. S. Holtzman.
24	A. Marcovici	Albă 51	Localul de bae deschiriat şi cîte două odăi ocupate de d-nii Iţic Aron, S. Rosenfeld şi una odae deschirietă.
25	Vasile Sculy	Carol 53	Cinci odăi bucătărie şură, grădinuţă ocupate de d. Gh. C. Vellea.
26	Gh. Scorţescu	Buna Vestire 4	Patru odăi, antret, bucătărie, pivniţă şi două cămăruţe ocupate de d-na Maria Ionescu.
27	N. Eni	Str-la Sf. Atanasie 1	Etajul de jos cu atenansele lui ocupat de d. Al. Popovici.
28	L. Iţicovici	De Sus 191	Mai multe apartamente.
29	Gh. Stroian	Spinzi 8	Trei odăi şi bucătărie ocupate de d. V. Ciocoi.
30	N. Culianu	Eminescu 10	Patru odăi bucătărie, şură ocupate de d. Gh. Botez.
31	Noe Sin Avram	Sf. Teodor 33	Două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Maria Praun.
32	S. Vellic	Sft. Andri 31-33	Mai multe odăi şi apartamente.

Direcţiunea

Ultime INFORMAȚII

❑ ***Fiind că partidul conservator-democrat nu pune listă la alegerile judeţiene, toţi prietenii noştri sînt invitaţi a nu participa la votare.***

Numărătoarea, ce se face cu ocazia alegerilor, o vom face de data aceasta după numărul celor ce vor lipsi de la vot.

❑ *Disidenţa guvernamentală din Roman, a profitat de scurta vizită, pe care d. Carp a făcut-o acolo, pentru a-i cere lămurirea situaţiei.*

Cc. Petrache a respuns printr'o zeflemea, în urma căruia, ajutorul de primar şi cei 4 consilieri, şi-au reînoit demisiile.

❑ *Existenţa caselor de prostituţie a ajuns o chestie de luptă pe viaţă şi pe moarte, între administraţia comunală şi prefectul de poliţie.*

Am arătat, că poliţia a închis o sumă de case de prostituţie, cari în urmă au fost redeschise de către d. Stamatiu, prim ajutor de primar, cu consimţimîntul d-lui Grecianu.

D. Stroja a aruncat ordinul d-lui Grecianu la coşniţa cu gunoaie, şi a oprit redeschiderea caselor, postind cîte un gardist, cu ordinul de a nu permite întrarea nimănuia.

Toate patroanele s'au plîns azi de acest fapt administraţiei comunale.

Acum se dă lupta între d-nii Grecianu şi Stroja,—o luptă homerică.

❑ *Am arătat mai dăunăzi, că locul foastei grădini publice, din strada de Sus, a devenit un focar de infecţiune, fără ca administraţiunea comunală, să iee vre-o măsură. Măsura aceasta, se explică azi pe deplin.*

Se ştie că foastele administraţiuni comunale, au hotărît ca acest loc să fie prefăcut în piaţă. Trecuta administraţiune, a hotărît în definitiv aceasta, şi în urma unei licitaţie, a dat în antrepriză facerea pieţei şi instalaţiunea gheretelor şi pavilioanelor necesare. Dacă nu ne înşelăm, antreprenorul se şi apucase de lucru, cînd a fost de actuala administraţie.

Această oprire scandaloasă, are drept motiv, dorinţa administraţiei comunale, de a nu jigni pe d. Corjescu, şi a se face concurenţă maidanului sf. Spiridon.

Probabil că s'a dat şi o despăgubire antreprenorului, pentru a renunţa la antrepriza sa.

Vom mai reveni asupra acestui scandal.

❑ **Palatul administrativ.**—*Lucrările de la Palatul administrativ continuă. Se observă însă cîteva curiozităţi, prin nimic explicate.*

Astfel se fac instalaţiuni speciale pentru iluminarea palatului cu electricitate. Costul acestei instalaţiuni se urcă la sute de mii de lei, pe cînd cu mult mai eftin ar fi fost dacă lumina se furniza de la uzina oraşului.

Se va ajunge la rezultatul de la teatrul naţional, unde de asemenea se 'ntrodusese o instalaţiune specială, la care însă s'a renunţat în urmă.

Dar cel puţin aci era o scuză legitimă. Pe acea vreme oraşul nu era iluminat cu electricitate.

De astă dată însă această scuză nu există şi pe baza experienţei din trecut, se poate spune că la palatul administrativ, se face o risipă, prin nimic justificată.

O altă greşală se face cu instalaţiunile calorîferului. Această instalaţiune e generală, aşa că pentru încălzirea unui singur apartament, va trebui consumat atîta combustibil, cît ar fi necesar pentru încălzirea întregului palat.

Este o greşală capitală şi va fi o adevărată ruină, ştind pe pildă, că în timpul nopţei, nu va fi nevoie de încălzit de cît numai apartamentul telegrafului, celelalte autorităţi ce vor fi instalate, nefuncţionînd în timpul nopţei.

Atragem atenţiunea celor în drept.

Isprăvile lui Pantelimon

Pantelimon la Mănăstiri.—Deghisamentul banditului.—O scenă interesantă.—Pantelimon în restaurantul gărei Paşcani.—Urmărirea.

Pantelimon a băgat groaza în orăşeni, este însă foarte bine văzut de către locuitorii satelor, care îl arată ca foarte milostiv. De altfel nu trece o zi, fără ca Pantelimon să facă o nouă ispravă, una mai îndrăzneaţă ca cealaltă.

*

Astfel, în ziua de Luni, Pantelimon s'a dus la o cîrciumă, situată la capătul Mănăstirii Pomete.

Cîrciumarul nu era acasă, ci numai copiii, cari l'au recunoscut.

Pantelimon s'a pus frumos la masă şi după ce s'a săturat, a rugat pe copii, să spuie tatălui lor, că a avut cinstea, să ospăteze pe Pantelimon.

*

Ultima sa ispravă le întrece pe toate.

Astfel se afirmă, că zilele aceste, Pantelimon, a fost în restaurantul gărei Paşcani, şi după ce a stat la masă, s'a retras, lăsînd un bilet, prin care arăta că va plăti cu alt prilej.

Nimeni nu a avut curajul să urmărească pe bandit.

De altfel Pantelimon, se deghizează admirabil.

*

In drum spre Fălticeni, Pantelimon întîlni pe o ţerancă, care ducea o vacă spre vînzare.

Pantelimon o întreabă, de ce vrea să vîndă vaca, la care femeea răspunse, că n'are cu ce s'o întreţie.

Pantelimon scoase o hîrtie de 100 lei, pe care o dădu femeei, cu condiţiunea, să nu vîndă vaca.

După cîte-va zile, Pantelimon întîni din nou pe acea femee, dar de astă dată, fără vacă.

— „Ce ai făcut cu vaca? o întrebă Pantelimon.

— „Am vîndut-o pentru 120 lei, răspunse femeea.

— „Dacă este aşa, zise Pantelimon, atunci întoarce mi suta de lei, pe care ţi-am dat o, căci eu ţi-am cerut să nu nu vinzi vaca.

Femeea n'avu încotro.

❑ Vineri 5 August, fiind a 81-a aniversare a M. S. Impăratului Franz Iosef I, se va oficia la catedrala catolică din localitate un Te-deum la orele 10 jumatate a. m., iar apoi va avea loc la consulatul Austro-Ungar, o recepţiune oficială.

◔ Din Galaţi ni se comunică că, lucrătorii brutari s'au pus în grevă, pe motiv că patronii nu respectă angajamentul luat faţă de ei şi de camera de comerţ ca 1000 kgr. pîne să fie scoasă în 3 cuptoare.

Din cauza acesta lipsa pîinei se simte în oraş, iar cîte-va brutării ce mai lucrează sunt luate cu asalt.

Preţul pîinei s'a urcat cu 10—15 bani la Kgr. Astă-zi s'a distribuit populaţiei pîine lucrată în manutanţa armatei.

Tratativele urmate între grevişti şi prefectură nu au dat nici un rezultat. De şi societatea Cooperativa şi brutăria Kermer, se angajase faţă de autorităţi, că în timpul grevei, va furniza cantitatea de pîine necesară, nu a putut totuşi satisface populaţia.

❑ D. dr. Flor, medic şef al oraşului, însoţit de d. dr. Grosi, a inspectat eri mahalalele Sturza, Voinicilor, Ţuţorei, Broscăriei şi Lăutarilor.

Medicul şef va seziza administraţia comunală de nevoia urgentă de a se asana acest cartier.

❑ In urma unui denunţ, parchetul a delegat pe d. dr. Grosi, de a face autopsia cadavrului lui Ioan Grigoraş, din cotuna Iazul nou.

Autopsia a dovedit, că Ion Grigoraş, murise în urma tuberculozei, aşa că nu era justificat denunţul, care spunea ca la mijloc ar fi o crimă.

❑ Camera de comerţ a intervenit pe lîngă corporaţii, ca banii ce au a înainta camerei de comerţ, să nu se mai trimată camerei de meserii, ci direct secretarului camerei de comerţ, singurul în drept de a face aceste încasări.

❑ Camera de comerţ a admis că în comuna Pungeşti, să se înfiinţeze patru tîrguri anuale, însă numai pentru vînzarea de cereale şi vite.

❑ Eri un grup numeros de ieşeni au făcut o excursiune la Cetăţuia. In fruntea excursioniştilor, se găsea corul familiei Cortez, a căreia cîntare fermecătoare, a entuziasmat adunarea.

❑ Duminica trecută, s'a inaugurat stupăria Mînăstirei Neamţ în prezenţa d-lui Muntenescu inspectorul stupăriilor.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, va oficia la 6 August la Mînăstirea Slatina din judeţul Neamţ.

❑ Un program escepţional de frumos, cel mai ales al întregei stagiuni de vară, ni-l reprezintă astă seară Mercuri, cinematograful Pathé Frères, din noua grădină Trajan. Iată cîteva din splendidele subiecte:

Regele nostru Carol I, trecînd în revistă Batalionul de Vînători care formează garda Palatului din Sinaia. La această măreaţă revistă a asistat întreaga familie Regală; comanda Batalionului a fost încredinţată Principelui Carol.—După ce M. S. a inspectat ţinuta trupei, a ordonat exerciţii, simulacre de lupte, asalturi de redute, retrageri şi defilări în ordine de batae, care toate au fost executate într'un mod admirabil.—Cu toate că luptele nu au fost de cît închipuite, totuşi ni se umple inima de bucurie, cînd vedem pe Augustul nostru Suveran în toată vigoarea Sa, luînd cea mai activă parte la această desfăşurare, în care se oglindeşte vitejia armatei Romîne, condusă de Inţeleptul şi Viteazul nostru Rege.

Reprezentantul casei Pathé Frères din Paris, a obţinut deosebita distincţiune de a fi invitat să înregistreze pas cu pas această sublimă revistă pentru a cărei perfectă execuţiune, Casa Regală, prin două scrisori, îi aduce cele mai călduroase elogii, şi cere ca aceste scene cinematografice să fie reprezentate în una din cele mai spaţioase săli ale Palatului Regal, iar un exemplar de peliculă să fie furnizat casei Regale spre a se păstra ca amintire a acestui eveniment, Şi în adevăr: este pentru întăia oară cînd se poate vedea o manevră romînească în toate detaliile ei, care ne reîmprospătează memoria atîtor vitejii ale glorioasei noastre armate.

Excepţionalul program de astăzi cuprinde apoi: Femeia inventatorului, roman—Inim Ivonetei, după o legendă franceză—In ghiarele derbedeului, naraţiune însufleţită—Franţa pitorească; Lyonul şi împrejurimile sale—Jobard schimbă servitoarele, comedie de moravuri pariziane—Un prietin prea îndrăzneţ scene comice, etc. etc, precum şi cel mai nou număr din Pathé Journal cu noutăţile, sporturile, modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă. Tot în pragramul de astăzi Mercuri va apare Max Linder, în noua sa creaţiune comică; Vecin şi vecină.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

Ultima oră

Bucureşti 3 August

Arestarea a trei ofiţeri în Capitală

Bucureşti.—Mare senzaţie a produs aseară în Capitală, ştirea că trei ofiţeri au fost arestaţi, învinuiţi de falş în acte comerciale.

Ştirea era perfect adevărată. Iată cum s'au petrecut lucrurile.

La orele 7 jum, seara, substitutul comisarului regal, intră în bărbieria Kopici din Calea Victoriei, unde tocmai se bărbiera sublocotenentul Serghiescu din regimentul 3 de Calaraşi.

Substitul chemă afară pe bărbier şi 'i ceru să-i aducă sabia lui Serghiescu.

Bărbierul răspunse, că nu poate face aceasta. Atunci substitul 'i răspunse să ascundă toate bricele de pe masă, ca nu cumva Serghiescu, văzînd că este arestat să nu încerce a se sinucide.

Bărbierul făcu întocmai. După aceasta, substitul intră în prăvălie şi comunicînd sub-locotenentului că este arestat, îi ceru sabia.

Sub locoteneniul păli, dar se supuse.

Amîndoi se urcară într'o birjă şi porniră spre comenduire, unde sublocotenentul Serghiescu, fu arestat după ce mai întăi i s'a făcut o minuţioasă percheziţie.

Sublocotenentul a mărturisit faptul, declarînd că are de complici pe sublocotenenţii Casian din artilerie şi Cholet din cavalerie.

*

Comenduirea a dispus imediat arestarea celor doi sublocotenenţi, însărcinînd cu aceasta pe căpitanul Poenaru.

Anevoioasă a fost însă arestarea sublocotenentului Casian.

Pînă la ora 11 noaptea, sublocotenentul a fost căutat în toate localurile publice, fără însă a fi găsit.

La această oră, căpitanul Poenaru, s'a îndreptat spre locuinţa sublocotenentului, din strada Sf. Voevozi 19, care însă a fost găsită închisă şi în întuneric. Căpitanul Poenaru bătu în uşă, dar nu primi nici un răspuns.

Din nou începu căutarea prin diferitele localuri de petrecere, însă în zadar.

La ora 1 de noapte, căpitanul Poenaru, sosi din nou la locuinţa sublocotenentului, dar găsi uşa închisă. Ordonanţa sublocotenentului fu dus la comenduire. La întrebarea ce i se puse, el răspunse că sublocotenentul nu e acasă,

Insă ameninţat cu puscăria, ordonanţa zise că sublocotenentul s'a închis în odaia sa, şi i-a dat ordinul să spuie, că nu e acasă.

Din nou căpitanul Poenaru, însoţit de agenţii siguranţei, se duce în strada sf. Voivozi. Bătu de trei ori în uşă, cerînd să se deschidă, în numele legei, —dar nu primi nici un răspuns.

Atunci uşa fu forţată şi căpitanul Poenaru intrînd în odae, găsi pe sublocotenentul Casian, în pat, prefăcîndu-se că doarme.

Sublocotenentul a fost declarat arestat şi condus la comenduire. Cît pentru sublocotenentul Cholet, el n'a putut fi găsit astă noapte.

Astăzi dimineaţă, el s'a prezintat singur la comenduire. A fost deasemenea arestat.

*

Asupra causelor acestor arestări, iată ce s'a aflat.

Mai zilele trecute, d. Măldărescu, casier la gara de nord, s'a plîns parchetului, că sublocotenentul Serghiescu i-a falşificat semnătura, pe nişte poliţi.

S'au început cercetările şi parchetul militar a fost avizat. Curînd s'a aflat, că sublocotenentul şi-a vîndut caii şi şi-a procurat haine civile.

Fiind teamă, ca nu cum-va să treacă graniţa, s'a hotărît a se executa arestările, în timpul nopţei.

LOTERIA

Azi s'a efectuat tragerea cl. III a loteriei Statului Romîn.

Au cîştigat:

17415 a cîştigat **1000 lei** şi premiul **60.000** lei.

5000 lei No, 4224.

1500 lei No. 49056.

500 lei No. 11055,

300 lei No. 1254, 40324, 37842 44807 47040, 9945.

250 lei No. 54763, 56576, 1287 1303 29161, 29773, 31686, 33460 47036.

200 lei No. 2821, 3447, 17266 20326 23555, 26141, 25514, 54603, 56214, 6493 16333, 37011, 46062, 47788, 48670 5080 55221, 57521, 57549, 34220, 41553, 44458, 51779, 53807, 56745, 57721 2783 8945, 9883, 10333, 20661, 26829, 29102

Concediul d-lui Marghiloman

Bucureşti.— D. Marghiloman, a fost eri primit în audienţă de concediu, de de către M. S. Regele, cu care a lucrat pînă la orele 1.

D. Marghiloman a fost reţinut la dejun.

Astă-zi cu trenul de 11.35 d. Marghiloman, a părăsit Capitala plecînd la Carlsbad.

Mişcarea Albanezilor

Constantinopol.—Consiliul de miniştri a ordonat Valiului din Ianina, de a soma pentru ultima dată pe cei 300 albanezi adunaţi în apropiere de a se reîntoarce la vetrele lor, altfel vor fi atacaţi de trupe.

Codău—Pantelimon

Botoşani.— S'a răspîndit ştirea, că fostul bandit Codău, a părăsit localitatea, pentru a se uni cu banda lui Pantelimon.

Ştirea a produs groază în Botoşani fiind cunoscută sălbătăcia lui Codău.

Greva din Calaraşi

Calaraşi.—Lucrători cismari au declarat grevă, cerînd un spor de salarii.

Asasinarea a două santinele de la graniţă

Sofia.—Doi soldaţi ce se aflau ca santinele la graniţa Haman Bunar au fost găsiţi morţi. Din cercetările făcute, s'a constatat că dînşii au fost ucişi, pe teritoriul turc.

Principele Ferdinand al României la Berlin

Berlin.—Principele Ferdinand al României a sosit după prînz la Berlin, venind de la Schlawe, unde a fost la o vînătoare la Principele de Hohenzollern. A. S. va rămînea aci o septămînă.

Senzaţionala contrabandă din T.-Severin

Turn.-Severin.—Autorităţile de aci au făcut o descoperire senzaţională.

In urma unui denunţ s'a descoperit că d. Dimitrie Nakeff, agentul companiei ruse de navigaţie din localitate, făcea o permanentă contrabandă de mătăsuri.

Făcîndu se o percheziţie, s'a descoperit că Nakeff, profitînd situaţia sa, transportă mătăsuri fine, pe care le ţinea ascunse sub haine.

Dar descoperire aceasta, a fost urmată de una şi mai senzaţională.

In adevăr, după oare-cari cercetări s'a descoperit că Nakeff, care ocupă un post de atîta importanţă, este în acelaşi timp şeful unei bande internaţionale de contrabandişti.

Ratificarea tratatelor de arbitragiu

Washington. — Preşedintele Tafft, s'a decis să nu ceară acum, ratificarea tratatelor de arbitragiu în sesiunea extra ordinară parlamentară, temîndu-se să nu fie modificată.

Sborul peste Capitală

Bucureşti.—Prinţul Bibescu, a executat eri un zbor admirabil peste Capitală.

La orele 5 jum. prinţul Bibescu, s'a urcat cu aparatul său la Cotroceni şi rîdicîndu-se la o înălţime de 500 metri, a mers pînă la Chitila. S'a întors apoi, a trecut peste Capitală, ocolind soşeaua Kiseleff, Calea Victoriei, şi s'a înapoiat la Cotroceni, în ovaţiunile mulţimei, care staţiona.

La Cotroceni, prinţul Bibescu, a fost îmbrăţişat de mama sa, şi de Episcopul Nifon, care a binecuvîntat aparatul.

La Cotroceni se mai află adunată elita Capitalei, care a felicitat pe îndrăzneţul aviator.

Proclamarea grevei generale

Liverpol.—Comitetul greviştilor a proclamat greva generală pentru toţi lucrătorii transportului în care se cuprind şi ceferişti.

Un jubileu

Buda Pesta.—Societatea culturală romînă „Astra", îşi va serba jubileul de 25 ani, în zilele de 28—31 August.

Vor avea loc mari serbări, la care şi aviatorul Vlaicu a promis concursul seu.

In 24 ore, 65 cazuri de holeră dintre care 24 mortale

Constantinopol.— In ultimele 24 de ore, s'au constatat în mod oficial 65 de cazuri de holeră, dintre care 24 mortale. Guvernul a destinat 30.000 lire pentru combaterea epidemiei. Oraşul a fost devizat în 101 zone sanitare.

Eligibilitatea miniştrilor la preşedinţia republicei

Lisabona.—Adunarea a votat o moţiune prin care se admite eligibilitatea miniştrilor actuali, la preşedinţia republicei.

O erupţiune de Vulcan. 30 de turişti morţi

Tokio.—O erupţiune a vulcanului Asama, a avut loc azi dimineaţă. 30 de turişti, dintre care mai mulţi străini, au pierit.

D. Carp în Capitală

Bucureşti.—D. P. P. Carp, a sosit azi dimineaţă în capitală, venind de la Ţibăneşti.

INŞTIINŢARE

Odată cu deschiderea anului şcolar curent va începe a funcţiona în Iaşi, **noul gimnaziu de băeţi „Moritz şi Betti Wachtel".**

Avînd un corp didactic dintre cele mai alese; fiind instalat într'un imobil propriu, construit după toate regulele higienice, înzestrat cu toate cerinţele unui învăţămînt gimnazial modern: laboratoriu, sală de gimnastică, material didactic, lumină electrică, instalaţie de apă, ş. c. l.— Gimnaziul va corespunde tuturor condiţiunilor pedagogice.

Programul—acelaşi ca şi în şcolile secundare publice.

Examenul general se va depune la şcoală, înaintea comisiunei ministeriale, conform regulamentului şcolilor secundare.

Vor avea loc de două ori pe an **producţiuni şcolare** (muzică, gimnastică, recitări).

Inscrierile încep la 15 August, în cancelaria şcoalei str. Sărăriei No. 147.

DIRECŢIUNEA.

Ornicăria Vasile Ostapovici

Iaşi, Strada Păcurari No. 1 (în faţă de Cofetăria Toffii, alăturea cu librăria Şarage).

Ornicul Liberei-Cugetări

După recomandaţia d lui Prof. Dr. C. Thiron, am comandat şi am modele de acest ornic de buzunar, din Sviţera (Lausanne).

Calitatea I-a *extra-îngrijită model plat modern. ½ cronometru, 15 rubinuri, preţul 35 lei.*

Calitatea II a, *cu 8 rubinuri, 25 lei.*

Ambele aceste ornice, au capacele cizelate artistic, imitatie de argint antic zis argentan. Garantate în scris, doi ani fiind ornice de preciziune; remontoar ancru, 2 capace, fin gravate, cu arcurl, dublu platou, mecanism modern, perfecţionat.

Gravurile consistă în: „Libera-Cugetare", reprezentată prin o femeie, care aruncă razele luminoase ale Ştiinţei, Raţiunei şi Progresului asupra poporului, purtînd inscripţia latină „După întuneric, apare Lumina". Pe marginea cercului poartă inscripţia în franţuzeşte: „Libera—Cugetare victorioasă".

ANUNCIU

D-nii G. Nica, licenţiat în litere, profesor, şi C. Romanescu, licenţiat în matematice, profesor, autorizaţi de Onor. Minister al Instrucţiunii Publice, se oferă a pregăti elevi pentru diferite examene de liceu şi concursuri de burse.

A se adresa d lui **G. Nica,** *profesor liceul „Naţional".*

Dr. Susana Wexler-Grossi

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iaşi, str. Anastasie Panu No. 43 —

Cea mai nouă creaţiune în Maşini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĂRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilésa capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 37

Peste 600 doamne bogate GRILLAGES

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e 'indeferent) să se adreseze lui'

L. Schlesinger Berlin 18

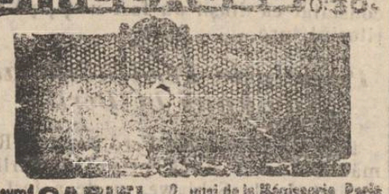

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, lei 100 mèt. 5 l.

In 20 Octomvrie 1882, Academia de Medecină din Paris votă Doctorului OLLIVIER

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUI FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bôleloŕ de pele, dartrilerĭ, viciurilorĭ sângelui, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismului, rumatismului, tumorilorĭ, afecţiunilorĭ cangrenose, lepreĭ, gatului, ulcerilorĭ inveterauĭ* şi atotuloŕ bôle provenind din necurăţenia şi alteratiunea sângelui.

Specificŭ prin excelenţă contra *BÔLELORĬ SIFILITICE* şi a teribilelŏr consecinţe; dobândite sau ereditare, recente saŭ învèterate şi rebele (accidentilorĭ gureĭ şi a gâtului, putrejdiĭ ôselorĭ). Nicĭ un altu medicamentu in lume nu posedă distincţiunile ce onóră Pesmeţiĭ Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR **OLLIVIER**

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ in orce temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bôlele cele mai inveterate. — *Uă broşura acompaniaţa fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmeţiĭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportŭlŭ oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă aştfelŭ: « Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un « remedŭ de compositiune constantă, de « preparaţiune cât de perfectă posibilă.... « *Ĭi pot da servicie marĭ humanităţiĭ.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÔTE TERILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati medicul dumneavoastră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic si intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenta.

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja arătate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţii peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

PORTE-POTS

Raymond GARIEL

GRILLAGES, etc.

FONDOIR

R. GARIEL

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IASI

Vin Tonic. Pe bază de China Cola, Coca şi Glycerophosphate. Tonic şi reconstituant.
Două linguri pe zi.

Preţul 5 lei.

Unguent Preservativ. Cel mai bun mijloc pentru a combate şi a împedica propagarea şi molipsirea boalelor infecţioase (lumeşti).

Preţul 50 b.

Glycerophosphat Granulat. Antineurastenic. Reconstituant a sistemului nervos—2 linguriţe pe zi în apă sau vin.

Preţul 2 lei.

Dacă suntêţi suferinzi, dacă voiţi a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefrite şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE asuresdă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de [illegible], *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *cronice* cari ad resistat la toţi celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'intâiŭ se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul a simţit o ameliorare, se ia 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun şi unul la cina, séra. Nu trebue de ia mai multe de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mirzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII—No 1368 Vineri 5 August 1911

Societățile Cooperative

Sunt cîți-va ani, de cînd în țara noastră, a început un curent din ce în ce crescînd în jurul ideei a se înființa societăți cooperative.

Curentul a ajuns atît de departe că, cooperativele se înmulțesc pînă și în sate, fără a ne da samă de roadele ce vor da aceste asociațiuni, în respectul organizării sociale a poporului romîn.

Vechea ca și moderna organizare a popoarelor, recunoștea importanța și rolul social al clasei negutitorești.

Intre cei ce produc și cei ce consumă, se află negutitorul, care prin funcțiunea lui socială, pune în valoare munca producătorului, satisface nevoia consumatorului, trăgînd din această funcțiune une-ori profit, alte-ori perderi, perderi provenite, fie din desnodarea, depreciarea sau neconsumarea produselor, fie din cauza concurenței dintre producători, fie din coborîrea valoarei prin supra-plusul producțiunei.

In cazuri fericite, realizînd profit, sau în cazuri nefericite încercînd perderi, negutitorul a jucat un rol cu desăvîrșire însemnat între acești doi factori, producătorii și consumatorii.

Organizatorii lumei vechi, nu se poate transforma din temelii, de ideile noui, de tendințele lumei noui.

Ori cîte încercări s'ar face nu se va putea suprima clasa intermediară între producători și consumatori, pentru că, consumatorul nu va putea cumpăra direct de la fabricant, fie din cauza depărtărei, fie din cauza imposibilității alegerei, fie în fine din miile de cauze, cari fac imposibilitatea locuitorilor Iașului, spre pildă, a cumpăra direct mărfurile de la locurile de producție, cînd acele locuri se află în China, Fraoța, Germania, Rusia, etc.

Clasa negutitorească n'a născut și va trăi din necesitatea intermiederei, dintre cei ce produc și cei ce consumă.

Omul modern se deosebește de omul primitiv numai prin cultura și instrucția lui. Nevoile traiului însă, au rămas aceleași cu singura deosebire, că omul modern, are mai multe nevoi, față cu desvoltarea gustului și simțirilor lui.

Impins de aceste nevoi, fie-ce om cată să realizeze cîștig pentru a-și satisface nevoile, ori realizarea acestui cîștig nu se poate obținea de cît, prin exercitarea unei profesiuni. Or, exercitarea unei profesiuni, e strîns legată cu nevoile oamenilor, cari recurg la concursul profesionistului.

Comerțul fiind prin excelență o profesiune reclamată de trebuințile omului modern, ca și a celui vechiu, fatalmente o bună parte a omenirei se va îndruma către acest cîmp de muncă, producător de bogăție, pentru stat, societate și individ, fără ca statul să servească lefuri, și apoi pensii, acelora ce trăesc prin munca lor, mai mult spre folosul statului de cît al lor.

O transformare socială deci, care ar tinde la suprimarea acestei clase, este imposibilă.

Se pot suprima instituțiuni și funcțiuni publice, care se vor constata inutile și numai impovărătoare, dar clasele de producători și intermediari (negutitorii) nu se vor putea suprima nici o dată.

In această veche organizare, s'a născut ideia creărei cooperativelor, cărora li s'au atribuit marea menire de a scapa pe consumator de speculațiunea negutitorului.

Dacă luăm ca exemplu Franța, care a adoptat sistemul cooperativelor, încă de la anul 1830, vedem că aceste cooperative au dat resultate mai cu seamă în direcția a crea pozițiuni unor persoane, a procura devidende mai însemnate acționarilor, de cît a crea asociațiuni de producere, nu de speculă.

Charles Gide, în noua sa branșă asupra acestor asociațiuni ne dă date foarte interesante. In timp ce asociațiunile asupra consumațiunei atinge cifra de peste 400,000 membri, pînă la 1890 asociațiunile asupra producțiunii n'au dat de cît numărul de 9,000 sau maximum 10,000 membri. Iar pentru ca asociațiunile de producție să crească a trebit să intervină statul cu subvenții și alte avantaje, aceasta pentru că în Franța se urmărește tendința spre crearea de asociațiuni de producere în folosul uvrierilor, nu tendința de asociațiune de consum, care tinde la realizarea de beneficii, fie personale, fie în dividende însemnate.

La noi, ce urmărim prin crearea cooperativelor.

După codul de comerț, cooperativele sunt asociațiuni comerciale cu capitalul redus la maximum de 200,000 lei, cu deosebire de societățile anonime, comanditare, etc.

După spiritul public, aceste asociațiuni au de scop a se substitui negutitorilor, cu alte cuvinte aceste societăți urmăresc ținta de a suprima clasa comercianților, adică a transforma actuala organizare socială, suprimînd pe negutitorii cărora le vor lua locul cooperativele.

Chestia e importantă și merită o serioasă discuțiune.

Ințelegem prin asociațiune acumularea de bani și cunoștințe, în scopul de a întreprinde ori o industrie care să producă mărfuri, valori, ori o întreprindere mare comercială, care să servească linia de apropiere între producător și negutitorul mic.

Ast-fel de asociațiuni sunt utile în ambele cazuri. Mai cu samă în producțiune, ele au marea lor însemnătate, atît din punctul de vedere a valorifica bogăția țării prin capital național, cît și din punctul de vedere a utiliza cunoștințile și brațele romînești.

Dar asociațiunile de consumațiune, fără supărare, fie-ne permisă întrebarea, care interese naționale superioare le servește?

Consumatorii simt nevoia cooperativelor pentru că lipsesc negutitorii, și n'are cine importa ceaiul, cafeaua, luxul ori moda?

Consumatorii simt nevoia cooperativelor pentru că negutitorii prin concursul cartelurilor, au urcat prețurile mărfurilor pînă la exploatare.

Ori, carierele producătoare de venituri prin munca omului, abundă în Romînia; altfel că inițiativa individulală trebuie înlocuită prin prezența cooperativelor?

Nouă ni se pare tocmai contrarul.

Cooperativele sunt opera greșelei ce ne stăpînește. După activitatea lor urmînd culegerea tristelor rezultate, ucidarea activității individuale.

Creșterea proletariatului la orașe.

Pregătirea tineritului spre funcționarismul comercial, în timp ce interesele țării și ale individului, cer pregătirea tineritului spre comerciu, comerciant, patron, intreprinzător, capitalist, om de afaceri comerciale, nu simbriaș.

În orașul grevelor

Galații au fost destinat, se vede, să fie leagănul marilor mișcări muncitorești. In nici un alt oraș al țărei nu s'au văzut greve atît de mari, ca în vechiul port dunărean, și mai ales atît de dese, aproape neîntrerupte.

Abia au încetat marile greve din port și de la fabrica de lemne a societății Goetz et Comp. și au izbucnit alte trei greve, dintre care una de o vădită și extremă gravitate.

Lucrătorii brutari din Galați s'au pus în grevă. Cauza e, că patronii — pretind ei — nu se țin de condițiunile contractului intervenit între ei și lucrători, de a se scoate cîte 4 cuptoare de pîne pe zi. Patronii vor să scoată cîte 5, iar lucrătorii refuză invocînd supra munca excesivă ce ar reclama această împovărare.

Intervenția autorităților n'a reușit să pacifice lucrurile până acum, așa în cît orașul e cu totul lipsit de pîne, greva fiind generală, cu excepția numai a brutăriei cooperative, care însă nu poate satisface necesitățile populației.

Celelalte două greve s'au declarat la magazinele de cereale particulare din port, unde lucrătorii cer sporirea salariilor, și la magazinul Blitzștein, unde funcționarii s'au pus în grevă din cauza relelor tratamente la care sunt expuși.

După cum vedem, Galații nu e scutit de loc de greve, și autoritățile primului port dunărean au mereu de furcă cu mișcările greviste, cari de la 1907 mai ales, se țin lanț.

Greva de astă-zi a brutarilor este cea mai importantă din acele trei. Pinea este alimentul principal al populațiilor orășenești și cel mai mult indispensabil în acelș timp. Ar fi de dorit, ca această grevă să încetezê mai curînd, fără ca dreptatea să fie nesocotită. Cine cunoaște meseria fabricării de pîne, își poate da seama, că scoaterea zilnică a 5 cuptoare de pîne înseamnă o muncă prea istovitoare.

Remaniarea se impune

D-lui P. P. Carp îi incumbă sarcina de a face o remaniare în cabinetul d-sale — și cît mai repede. Ministrul de interne nu mai poate fi ținut de d. Marghiloman, care nu știe de cît să facă boclucuri și este incapabil să asigure cu administrația sa liniștea și siguranța cetățenilor.

Astă-zi, în țara romînească, sub guvernul d-lui Carp, un singur om s'a dovedit a fi cel mai bun ministru de interne. Acel om e Pantelimon.

Să nu vă prindă mirarea. Vestitul bandit din nordul Moldovei s'a dovedit a fi un foarte dibaci administrator al averei publice, și în același timp dînsul singur, fără concursul nimănui, a fost și este în stare să-și facă un aparat de pază a liniștei și siguranței persoanei sale, cu care dejoacă toate planurile poliției și armatei improvizate în administrație polițienească.

Talentul de a „expropria" îl are în aceiași măsură, dacă nu încă într'o mai mare, ca și d. Marghiloman. Pricepere și îndrăzneală are netăgăduit mai multă de cît ministrul de interne. Și ca și acesta, Pantelimon este condus de principiul, că bătaia nu se mai întoarce; — el susține, și a dovedit, că nici banul nu se mai întoarce.

Așa dar toate calitățile unui ministru de interne sub guvernul d-lui Carp, plus o mai mare dibăcie, care n'ar putea fi de cît în avantajul guvernului actual. Unde mai puneți și folosul ce s'ar realiza cu intrarea lui Pantelimon în minister, prin aceea că țara ar scăpa de operațiile lui banditești. Ar fi de sigur un mare serviciu—poate cel mai mare — pe care d. Carp, ca prin ministru, l'ar aduce țărei sale.

Așa dar, remaniarea se impune; iar luarea portofoliului internelor de către Pantelimon devine o necesitate... inexorabilă, pentru regimul carpist.

EXTERNE

Parlamental cretan urma să se întrunească pe ziua de eri; guvernul l'a prorogat însă pînă la 1 Septembrie st. vechi.

Opoziția a protestat împotriva acestui procedeu; ea cere sau imediata convocare a parlamentului, sau disolvarea lui și alegeri noui, sub un guvern de funcționari. Pentru realizarea acestor cereri, parte din deputații opozioniști plănuiesc o întrunire armată. Inceputul l'au făcut deputații Laqudachis și Dascalachis, cari au adunat în jurul persoanei lor, cîte 40 de partizani armați. Majoritatea opoziției a renunțat însă la această ideie, de oare-ce și-a dat seama că din considerațiuni externe guvernul va trebui să procedeze cu o a mai mare vigoare în potriva ei.

Așa fiind, au început tratative pacinice între guvern și opoziție. Șeful opoziției Michelidais a sosit la Canea, pentru a conferi cu guvernul. Guvernul cretan, care-și zice comitet executiv, nu e în realitate, de cît produsul vechei opozițiuni de sub conducerea lui Phaimis și a lui Venizelos, actualul prim-ministru al Greciei. La început acest partid poseda majoritatea, azi n'o mai are și de aceia opoziția cere cu insistență disolvarea parlamentului, care lucrează azi sub denumirea de Adunare Națională.

Această adunare a proclamat acum doui ani anexarea Cretei către Grecia. Ea nu s'a ocupat cu nici o reformă legislativă, de cît după ce și-a dat seama că puterile străine se opun cu desăvîrșire la anexare.

Guvernul actual se vede dar fără nici un program și ar dori să treacă prin parlament cîteva proecte de natură economică. In acest scop a oferit opoziției două din cele cinci portofolii. Opoziția a refuzat însă.

Acum însă dorința tuturor e ca să se împace, căci la anul viitor încetează mandatul de comisar al lui Faimis, cînd spera cretanii să pună din nou chestiunea anexării.

Acum doui ani, cînd parlamentul a proclamat unirea cu Grecia, Faimis și-a părăsit brusc postul, fără să fi fost rechemat sau înlocuit de puterile protectoare. Cretanii au voit să vadă în această neînlocuire a comisarului, o recunoaștere a anexiunei, de către puteri. De prisos să spunem că insularii au rămas foarte surprinși cînd puterile au recunoscut Sultanului, în chip formal, suveranitatea asupra Cretei.

Intrebarea, acum este dacă puterile vor numi un succesor lui Faimis sau dacă vor trece sub tăcere expirarea mandatului său. Dacă nu vor numi nici un succesor, e sigur că cretanii vor considera că proclamarea unirei e un fapt îndeplinit și se vor mulțumi cu atît.

CITE-VA NOTE

Noua societate Pantelimon—Codău et Comp. care a emoționat adînc toate cercurile... „financiare" de prin nordul Moldovei, își va începe zilele acestea operațiunile sale de „exproprieri"— specialitatea societății.

Se prevede, că dividendele vor fi de la început chiar, foarte respectabile.

Cu toate poterile ce mișună prin județele Botoșani și Suceava, acțiunile societății Pantelimon—Codău et Comp. s'au urcat simțitor, așa că vom avea de înregistrat interesante lovituri de bursă.

Se regretă de către toți lipsa din țară a d-lui Marghiloman, care, se zice că ar fi fost dispus să ordone publicarea în „Moniturul Oficial" a statutelor zisei societăți de „expropriare publică".

*

In vederea alegerilor județene *Evenimentul* atrage atențiunea „tuturor alegătorilor" ca să-și ia cărțile de alegător spre a vota interesanta listă a consiliului Județean înjghebată de șerul Mitică.

„Tuturor alegătorilor"... asta este mai nostim de cît toate. Socotește *Evenimentul*, că vor fi mulți alegători, cari vor purta interes scamatoriei ce pregătește d. Grecianu în zilele de „alegeri" ale consiliului Județian?

Ce naivitate!

OAMENI ȘI LUCRURI

O MARTIRA

... Făcuse ochii mari,—mai mari încă de cum îi sunt totdeauna ochii frumoși, plini de lumini și de culori. Ii dilata par'că o expresie de mînie, pe cînd obrajii albi, ceva mai palizi ca de obiceiu, se crispau ușor, nesimțit de ușor, sub aceeași expresie de ușoară mînie, care le stă *lor* atît de bine. Iar buzele de carmin rostiau, în frînturi, cuvinte de ciudă, în timp ce ochii mari urmăreau, ca să nu o peardă cumva din vedere, mica zburătoare ce adusese atîta tulburare în atmosfera liniștită.

.. O muscă!

Bîzîitul ei subțire răspundea în aer ca o protestare în potriva frumoasei persecutoare care o urmăria necontenit, gonind-o cu mișcări iuți și ritmice ale mînilor albe.

Biata muscă!

Nimic nu inspiră, pare-se, mai multă antipatie în lunile marilor călduri de cît această ființă pe care a creat o natura cu o menire atît de ingrată de a ne suge cîte un strop de sînge, de a ne trezi temere și scîrbă,—gînduri de primejdii, de contagiuni și așa mai departe.

Cu toate aceste cîte însușiri reale posedă această neînsemnată și înaripată vieţuitoare, dacă i iertăm neplăcerile ce ne produce cu înțepăturile ei!

In primul loc ea simbolizează ușurința minunată, dorul și putința de a zbura. Comparînd-o cu atîtea ființe greoaie, un poet francez o idealiza mai zilele trecute:

Le monde est peuplé d'êtres lourds,
D'êtres grossiers, d'êtres énormes;
On en rencontre tous les jours
Promenant les pesantes formes
D'un corps épais sans agrément:
Quand on voit leur mine et leur touche
On dit, avec contentement,
C'est un bonheur de naître mouche!

Hrănită cînd de stropii vii de sînge, cînd numai de sîngele trupurilor neînsuflețite,—ea e de-opotrivă sătulă și se ridică în aer cu aceeași volubilitate; se arată totdeauna inofensivă și modestă—în afară de instinctele ei de a se hrăni pe seama noastră:

Toujours contente et point farouche,
Aimant l'air et touchant à tout:
C'est un bonheur d'être mouche!

Și cu toate aceste e o ființă nenorocită, de îndată ce nu folosește și nu place omului, care o condamnă și o prigonește fără vre un scrupul, fără vr'o remușcare. Nimic nu se omoară mai des și mai cu plăcere de cît muștele; nimic nu comptează pentru noi mai puțin de cîțele.

Acum de curînd, în America, s'a început a se organiza concursuri între școlari pentru distrugerea muștelor. Sunt copii cari cîștigă premii mari grație hecatombelor de muște ce prezintă profesorilor.

Cine are milă de o muscă? De ce ne-ar fi milă dacă ne plictisește în toiul căldurilor cînd suntem atît de susceptibili?

... Pe cînd reflectam ast-fel, ochii mari și luminoși ai frumoasei prigonitoare, păreau că ne cheamă în ajutor și ne întreabă:

— Nu mă scapă nimenea mai degrabă de musca nesuferită?

Cu un sacrificiu atît de neînsemnat cine dintre noi n'ar fi răspuns cu mulțumire rugămintii rostite de o gură atît de gingașă?

... Și musca fu jertfită. **Rodion**

Vagabondajul în Danemarca

Filantropie socială.—Combaterea cerșetoriei.—O problemă rezolvită. — Statuia meritată.—Terenuri fecundate.—De la calicie la muncă.

In Danemarca puterea publică, energic secundată de societățile de bine-facere, lucrează cu multă stăruință la dezlegarea problemei cerșetoriei și vagabondajului, — problemă care a început să devie și la noi foarte acută.

In primul rînd, danezii și au dat seama, ca și belgienii și olandezii, că nu este nici drept, nici favorabil pentru dispariția vagabondagiului și a cerșetoriei, de a izbi cu aceleași pedepse și a închide fără nici o deosebire, în aceleași închisori, pe profesionali și pe nenorociții cari din cauza unei lipse de lucru involuntare, sunt constrînși a solicita un ajutor. De aceea, sub inspirația unei societăți, care poartă acest frumos nume „Munca înobilează", autoritățile Danemarcei au amenajat casa din Sundholm, unde sunt internați vagabonzii, rezervînd o parte din această casă, cerșetorilor de meserie și cealaltă parte nenorociților.

Și pe cînd cei dintăi sunt tratați ca prizonieri, ceilalți sunt mai liberi, vin și se duc după voe, sunt mai bine hrăniți, mai bine găzduiți și obțin o ocupație la eșirea lor din Sundholm.

*

Cele mai principale centre din Danemarca sunt înzestrate cu o asemenea organizațiune.

Continuînd lăudabilele sale sforțări, societatea „Munca înobilează", dirijată de pastorul Dalhoff, întreprinde acum instalarea coloniilor agricole, destinate a strînge pe cerșetori și vagabonzi, și cari vor funcționa ca și colonile analoage cari primesc pe condamnații de dreptul comun și cari au avut pentru îndreptarea acestora, consecințe neașteptate.

Cînd Germania, în 1864, a anexat Schleswigul Holstein, un colonel, d. Dolgas, a cărui statue a fost ridicată în zece orașe diferite, s'a gîndit că ar fi posibil de a compensa prejudiciul cauzat Danemarcei prin această spoliațiune, punînd în valoare 900,000 hectare din lagunele situate în Iutlanda și cari pînă atunci s'a crezut că sunt necultivabile. El a căpătat adesiuni, subscripțiuni și a început o defrișare care a reușit așa de bine că pînă acum 600.000 de hectare din aceste terenuri oferă un aspect surîzător, înfățișînd în ochii vizitatorilor, livezi înverzite și superbe păduri.

*

Ceea ce ne interesează, e că de treisprezece ani au fost utilizați la această ocupațiune deținuții cei mai bine notați, cari trăind în modeste case ce nu samănă a închisoare, muncesc sub supravegherea gardienilor cari și ei asemenea lopata și tîrnăcopul.

Acești declasați înțelegînd că ei servesc în modul acesta națiunea, se simt ridicați în proprii lor ochi, și redevin adesea niște bravi lucrători, avînd o adevărată căință pentru greșelile lor trecute.

Iată dar pe danezi îndrumați pe calea urmată mai înainte de belgieni și olandezi.

*

Ar fi poate timpul, ca și la noi guvernele, Parlamentul și inițiativa privată să ia în deaproape cercetare chestiunea cerșetoriei, care se prezintă sub atîtea aspecte. In opera aceasta de ordine, umanitate și ridicare morală, pilda Danemarcei ne-ar fi de folos.

Cinstea lui N. V. Ștefan

Primim la redacție următoarele, ca răspuns apărărei ce face *Evenimentul* d lui N. Ștefăniu, prezidentul Camerei de meserii și consilier comunal.

Le publicăm în stilul autorilor acestor rînduri, cari sînt niște meseriași, colegi ai d-lui Ștefăniu.

Răspunsul lui N. Velu Ștefan

După o tăcere de 2 săptămîni „Evenimentul" cearcă prin o simplă informație să apere pe individul N. Velu Ștefan, bulgar, fost grădinar, actualminte tipograf, zicînd printre altele, că acei care duc campanie contra acestui individ, nu vor putea distruge, pe un om care și-a cîștigat prin muncă și cinste o frumoasă poziție socială.

Noi meseriașii din Iași, rugăm ziarul „Evenimentul" să spue acestui N. Velu Ștefan, ca să ne arăte care a fost munca și cinstea acestui individ, toată viața lui, de cînd e pripășit în Iași, să ne arăte o singură muncă, o singură cinste a acestui venetic, dacă el se simte cinstit de ce nu răspunde la toate învinuirile ce i se aduce? De ce nu i s'a luat de către nimenea apărarea acestui venetic?

Vom răspunde tot noi: N. Velu Ștefan nu poate răspunde nimic, căci știe că toate sunt adevărate, toată viața lui a fost o viață de necinste și prin necinste s'a cocoțat acolo unde se află, el este cel mai necinstit dintre toți meseriașii din Iași și prin urmare nu poate sta în capul unei instituții de meseriași dînsul, ci un om nepătat trebue a fi starostele meseriașilor spre a lua exemplu de el președinții și membrii comitetelor corporațiilor din circonscripția acestei Camere.

Cinste e pentru acest venetic, cînd a furat procura și hotărîrea ce o avea încasatorul Diaconescu de la banca meseriașilor din București, în contra sa ce venise să-și încazeze datoria.

Cinste e pentru acest individ, să încaseze bani în numele clubului meseriașilor, fără să și dea socoteală față de membri.

Cinste e să lași clubul, ca și cînd nu ai avea nici o răspundere și să nu plătești chiria localului.

Cinste e să dai brevete prin intermediul unui lgător d e cărți.

Cinste e să iei din gura lucrătorilor de la o tipografie din Iași unde era șef, 2—3 lei săptămînal, și să treci lucrări de la lucrătorii cu săptămîna la cei cu foaia de plată cu bucata și banii să îi încaseze în profitul său?

Cinste e ca de la sine putere fără consultul camerei să disolvi comitete?

Cinste e cu de la sine putere să sechestrezi brevetul unui om, să-i închizi atelierul și după 2 zile în fața chipului M. S. Regelui, să-i dai libertate.

Cinste e știindu se de origină bulgar, supus elin, cu numele d. N. Velu Ștefan, să sfruntezi lumea să nu îi cont de legile țărei, care te adăposteşti și să cauți prin toate mijloacele să treci de romîn cu numele de Neculai Vasile Ștefăniu.

Iar dacă nu i s'a luat de nimeni apărarea este că toată lumea îl cunoaște și toți oamenii politiciani îl cunosc, și acum își joacă ultima carte cu cc. Mitică Grecianu, peste puțin timp îl va cunoaște și d-sa, iar în ce privește că nu stă de vorbă cu noi, care îi arătăm faptele, și să ne adresăm justiției îi promitem că îi vom face și această plăcere,

Un grup de meseriași.

APELE MINERALE

SLANIC

(MOLDOVA)

Vindecă sigur: bolile de stomach, intestine, ficat, rinichi, băşica udului, artritism, gută, diatesa urică etc.

Isvorul No. 1 este cea mai higienică, digestivă și diuretică apă de băut cu vin sau simplă la masă.

Comenzile se fac la exloatator I. Werner farmacist, furnisorul Curții Regale la Iași.

Broșura: Importanța și eficacitatea apelor minerale da băut de la Slănicul din Moldova se trimete la cerere gratis.

Din județul Neamț

M-rea Secul.—Mînăstirea Secul e pe cale de a deveni una din cele mai minunate stațiuni climaterice din nordul Moldovei. Datorită prea cuviosiei sale arhimandritului Partenie, actualul stareț al mînăstirei, astă-zi întreaga incintă a mînăstirei, care numără peste 100 de camere a fost complect restaurată.

In visita pe care I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a făcut-o vara aceasta, în acest cuib de liniște și rugă, I. P. S. S. și a exprimat dorința ca în viitor, în fie care vară să locuiască cîte o lună două acolo.

Se știe că M-rea Secul e ascunsă în inima codrilor la o înălțime foarte mare, departe de celelalte locașuri, și că aice pe vremuri se retrăsese marele nostru mitropolit și literat Varlaam cum și Veniamin Kostache.

Tot în această sfîntă și tăinuită mînăstire a stat ascunsă Domnița Mitrofana, lucrînd minunatul „Aer", în fir de aur și pietre scumpe, care alcătuește una din marele lucrări de artă și bogăție. Mitropolitul Varlaam e înmormîntat chiar în acest loc.

In vederea dorinții Mitropolitului nostru de a locui vara la Secul, Arhimandritul Partenie, gospodarul stareț al mînăstirei, care pînă acum a înfrumusețat papiștile din fața mînăstirei și din împrejurimi, cu grădini moderne, care contrastează minunat cu pitorescul sălbatic al codrilor, care a adus apă de o distanță destul de mare, din munții vecini și a făcut fîntîni arteziene, ce aruncă apa pînă la înălțimea bisericei, a început să amenejeze și aripa destinată stareției, pentru a o preface în palat Mitropolitan, pentru găzduirea exarhului plaiurilor Moldovei și Sucevei.

Tot odată, aducînd apă, Archimandritul Pimen a luat măsuri și a început lucrările pentru clădirea unei băi pentru călugări.

De asemeni un serviciu telefonic a fost instalat la M rea Secul.

In curînd dar, mulțumită muncii și jertfelor bănești depuse de Archimandritul Pimen, istorica mînăstire, care a jucat un însemnat rol în istoria Moldovei își va avea ținuta de cinste pe care o merită pe viitor.

Zenon

Litere-Științe-Arte

O problemă istorico geografică. — Marea Moartă nu e de loc ospitalieră; ea omoară pestii, răspîndește în juru i vapori otrăvitori și nu suferă nici o barcă pe apele sale.

Doi învățați americani, într'o călătorie a lor în Orient au fost isbiți de un fapt foarte curios. Li s'a spus că Marea Moartă și valea Iordanului sînt proprietăți ale Sultanului și ca atare numai Padișahul are monopolul plutirii pe mare, iar dealungul rîului sînt ca luntraşi: un evreu și un arab. Cei doi posesori ai monopolului au o șalupă cu aburi și trei corăbii. Nu e mare flota, dar de ajuns ca să li servească celor doi speculanți ca un drept cîștigat. Cursele pe rîul Iordan și pe Marea Moartă, nu se fac de cît de-a lungul țărmurilor. Comerțul nu prea merge bine, cei doi negutitori neavînd de cît cîți-va călători cari se abat rar pe acolo, vizitînd „locurile sfinte".

Cu un ordin special de la ambasadorul american din Constantinopol, savanții americani au avut voe ca să facă cercetări pe Marea Moartă, mudirul din Iericho supunîndu-se poruncei Sultanului. In cursul cercetărilor s'a discutat despre diferitele păreri ce există astăzi în istorie asupra cetăților Sodoma și Gomora.

Legenda biblică are un sîmbure de adevăr și un cutremur de pămînt puternic, ar fi înghițit înfloritoarele orașe răsărind în locul lor un loc bituminos. Blestematele cetăți s'ar fi găsit în partea sudică a mării. Distrugerea prin foc de petroleu aprins în imensă cantitate, pare mai puțin probabilă, de cît isbucnirea unei erupții vulcanice, care le-ar fi șters de pe suprafața pămîntului In adevăr într'un promontoriu din partea de sud a Mărei Moarte s'au găsit rămășițe de lavă.

Aici sînt ruinele orașului Suvaimeh, „Moșul care ne conducea" povestește unul dintre cei doi învățați americani, „spunea cu adîncă convingere, că ne găsim în locul unde a fost Sodoma, ca și numele de Suvaimeh, n'ar fi de cît o formă conruptă a numelui de Sodoma.

Am căutat direcțiunea de unde ar fi venit lava și am găsit la trei kilometri depărtare ruinele unui vulcan mic, în neactivitate. De aci au pornit erupțiunile, a căror lavă îngrămădită a format o măgură între Suvaimech și Ghuvair".

Așa se crede deslegată cu ajutorul științei problema existenței Sodomei și Gomorei.

*

Se știe că în Sudul Americei, în Argentina, Uruguay și împrejurimi într'un cuvînt în vecinătatea fluviului La Plata, se găsesc numeroase turme de vite.

Pe vremuri, lipsind un debușeu convenabil pentru aceste animale, numai pielea se utiliza, iar carnea era aruncată. După înființarea fabricelor de conserve de carne de la Fray Bentos, o parte din carne se utiliza ca extract (Liebig), iar o altă parte se sara în stabilimente primitive (Saladeros), de asemenea s'a început și cu utilizarea oaselor.

Totuși acestea n'au putut contribui la o ridicare mare a valorii cărnurilor, așa după cum o doreau crescătorii căci călătorul prin acele regiuni poate foarte bine observa, că măcelarul vînde acolo carnea cu bucata și nu pe cîntăreală.

Această stare de lucruri nu trebue să ne mire, căci nu sunt departe timpurile cînd în Romînia se vindea kilogramul de carne de vacă cu 30 și 40 bani în detaliu,

O fi,—dar par'c'a fost acum vre-o sută de ani cel puțin...

*

Lupta dusă în toate statele contra tuberculozei dă rezultate mulțumitoare. Așa, în decurs de 25 de ani tuberculoza a scăzut cu 33 la sută; la Viena cu 55 la sută, la Londra cu 23, la Newyork cu 41 la sută. Parisul are de asemenea o inferioritate simțitoare.

In America se numără astăzi 180000 morți de tuberculoză la 90 milioane de locuitori. Aci se atribue împuținarea cazurilor de tuberculoză luptei ce s'a dus contra alcoolului.

*

Celebrele organizații ni numite „corpuri" ale studenților germani, instituții pur aristrocratice și conservatoare, legate de anumite tradiții între cari și a berei și a duelării obligatorii; au început să cam decadă față de concurența ce le fac noile societăți studențești întemeiate pe baze democratice și culturale.

Studentul german este astăzi emancipat de faimoasele tradiții reacționare, dar a trebuit să ducă o luptă anevoioasă ca să ajungă la acest rezultat.

*

Poetul Maurice Maeterlinck adresează un călduros apel public pentru a se păzi Veneția de prea multe înnoiri, păstrîndu-i-se cît mai mult posibil caracterul ei de originalitate.

*

In Germania, cu deosebire, spiritele sunt foarte divizate în ce privește literatura ce este mai necesar de a se crea pentru... filmele de cinematograf. Unii vor un repertoriu de imagini instructive,—științi naturale, medicină etc. Alții preferă subiectele istorice; alții preconizează cele industriale și călătoriile. Cei mai mulți condamnă însă melodrama și sentimentalizmele. Mai osîndite sunt încă apoteozele detectivilor și excentricul grotesc.

Discuția va aduce lumină mai curînd ori mai tîrziu.

*

La „Volkstheater" din Viena s'a primit o nouă piesă a lui Marco Brociner: „Inaintea pacatului originar".

*

STRUNA ZILEI

PAZITORII VENEREI

La intrarea caselor de toleranță din strada Uzinei au fost postați sergenți cu ordinul strict să nu intre nimeni...

(Mișcarea)

Domnule prefect, prea bine,
Dar o întrebare riști:
De.. ispită oare cine
Va păzi pe... polițiști?

INFORMATII

Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în orice parte a țărei, și

3 lei și 50 PE lună în străinătate.

Zilele acestea, ministerul de industrie și comerț va da o nouă decizie în „chestia repauzului săptămînal" al lucrători brutari, stabilind ca acest repaoz să se dea numai prin rotație.

In „Ordinea de astă-zi 4 August „Scrisorile din Iași", se ocupă de: „In sezonul escursiilor — Ragazuri de vacanță — Incheeri asupra monastirilor — Temp parsah — Impresiile unui poet — In timpul barbarilor — Frumusețe și liniște — Vizitatori frivoli — Vizitatori cucernici — O aventură de artist — D. Iorga și pardesiul lui Penel — Prietenia stricată.

Se știe, că acum cîteva zile, au fost convocați la ministerul de industrie și comerț morarii din țară, în vederea modificărilor ce trebuesc aduse tarifelor de transport.

Spre acest sfîrșit s'a alcătuit o comisiune care să studieze această chestiune și să spună rezultatul ministerului.

Această comisiune este alipită de consiliul superior al comerțului și se compune din d-nii H. G. Danielopol, șef de birou cl. I și d. Mircea Pantazopol, impiegat gr. I sub conducerea d-lui Ion Gr. Vulturescu, inspector comercial al ministerului.

Pentru a se putea da în interprindere construcțiunea unei aripi la facultatea de medicină din Iași, ministerul aduce la cunoștința generală că, în ziua de 17 August 1911, orele 11 a. m., se va ține licitație publică în localul său din strada Diaconeselor No. 6, serviciul contabilității.

Licitațiunea se va ține conform legii contabilității generale a Statului (în special art. 72 83), condițiunile generale pentru întreprinderi sancționate cu decretul No. 3.740 din 26 Noembrie 1892 (art. 1—10).

De și valoarea lucrărilor de pe deviz este de 450.000 lei, totuși ministerul contractează numai pentru 300.000, ce-i are disponibili, rezervîndu-și dreptul de a indica anume, care lucrări din deviz, vor fi executate în limita sumei de mai sus.

Dirigintele școalei mixte din cordăreni, a găsit un mijloc eficace, pentru a combate alcoolismul la sate.

D sa a cerut intervenția Camerei de comerciu, pentru a instala în acea comună, o fabrică de... bragă.

D-na Charlotte Kahane, soția comerciantului Heinrich Kahane, a dat naștere unei fetițe, căreia s'a dat numele de Henriette.

Atît mama cît și copilul se află bine.

In ziua de 1 August a avut loc constituirea biuroului Camerei de Comerciu din Ploești.

D. G. Stoenescu a fost ales președinte.

Ca președinte al societății anonime „Banca Romînă din Dorohoi" a fost ales d. Gh. A. Văsescu, iar ca vice președinte și administrator delegat d. Gh. Gh. Burghele.

D. Ștefan Dragomirescu a fost numit directorul băncei, iar d. Ioan Florescu, casier.

Cîrciumarii din comunele rurale din județul Iași, au redactat un memoriu cerînd ca cîrciumele din comunele rurale să aibă dreptul să dea consumație tuturor călătorilor și după ora 8 seara.

Debitul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoștință onor. clientelei care se află în viligiatură că-i poate furniza cu produsele fermelor și viilor proprii, franco stația balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la prețul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu și transport.

Un regretabil accident s'a întîmplat eri pe șoseaua Iași-Voinești.

Intorcîndu-se cu trăsura de la Cornești, unde a asistat la experiențile făcute cu auto-motorul, d. dr. Gane, a căzut din trăsură, care s'a răsturnat, fracturîndu-și un picior.

Se scoate din nou în licitațiune lucrările de supra înălțarea șoselei naționale Tulcea-Constanța între kilometru 107+080 și 107+600.

Valoarea după deviz este de 6.000 lei.

Licitațiunea se va ține la acest minister, și la prefectura județului Constanța, în ziua de 9 August 1911, la orele 11 a. m.

Pentru seara de *6 August* a. c., se anunță în sala Circului Sidoli, o prea frumoasă *Serată dansantă*, cu diferite jocuri și distracții, precum: tombolă, cor, declamații, etc., organizată de societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iași.

Muzica Comunală, sub conducerea d-lui profesor Cirillo, va cînta ariile cele mai noui și frumoase.

Se prevede o mare animație, biletele fiind aproape toate plasate.

Lucrătorul Stefan Gheorghe de la serviciul de antrepozite luîndu-se la ceartă cu un alt lucrător N. Frăsineanu acesta a lovit cu o bucată de fier în cap pe Ștefan Gheorghe, care a fost transportat la spitalul central.

Administatorul plășei Bivolari, a primit o plîngere a locuitorului Grigoraș din comuna Șipotele, prin care se spune că ciobanul Ion Grigoraș, care a încetat din viață zilele acestea, ar fi fost otrăvit de către o fată din comuna Calaraşi.

Cazul a fost adus la cunoștința parchetului.

Epidemia de scarlatină din comuna Șipotele a fost stinsă.

Camera de punere sub acuzare se va pronunța astă-zi în afacerea scopiților, relativ la complicitatea lui Pavlovici și Alexe Teodorovici.

Repetițiile la Teatrul național încep la 15 August.

Noul program de astă seară Joi 4 August, al cinematografului Pathé-Frères, din noua grădină Trayan, cuprinde între altele:

Cum soseşte în Europa o scrisoare expediată din Africa centrală. Interesante scene de comunicație modernă.—Devotamentul unui copil, narațiune însuflețită.—Cei doi Philibert, comedie de moravuri pariziane.—Remușcarea judecătorului, mare roman însuflețit.—Inimă de tată, desfășurare dramatică.—Leontina zboară, scene comice.—Serbări militare în Italia, scene și vederi cinematografiate după natură. —Ticnilă erou, scene comice etc. etc.

Programul nou viitor de Luni 8 August a. c. cuprinde între altele: Răpirea d-rei Cleo. Dl. Nick Winter, interpretează rolul detectivului.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia și Joia și reprezentațiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele și sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu prețurile populare obișnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfășurarea sujetelor.

Domnul general dr. Papillian, medic inspector general al armatei, a sosit azi în localitate, pentru a inspecta corpurile de trupă din garnizoană.

Eri dimineață a sosit la Sinaia prințul de Wied, nepotul M. S. Regina. In gara Sinaia A. S. a fost întîmpinat de M. S. Regina.

A fost arestat funcționarul I. Vasiliu de la sindicatul falimentelor, care în unire cu alt funcționar a falsificat iscălitura judecătorului Maghieru și a ridicat suma de 900 lei depuși la Casa de depuneri, bani ai comerciantului falit Popescu din str. Palade. Falșul a fost făcut în complicitate cu alt funcționar care a dispărut.

Mîine Vineri 5 August este aniversarea nașterei A. S. R Principelui Nicolae al Romîniei.

A. S. împlinește în această zi opt ani.

Ministerul de domenii și agricultură a luat hotărîrea ca la toate cererile primite de la sătenii din țară, birourile ministerului să comunice direct petiționarilor rezoluțiunile luate.

Eri dimineață la orele 10 s'a întîmplat o groaznică nenorocire pe linia ferată în dreptul cărămidăriei d-lui Christache Gane (Brăila).

O locomotivă din port, care manevra pe linie, pe cînd suia dealul fabricei, frînarul Irmia, de fel din județul Prahova, voind să se sue în locomotivă, a alunecat și căzînd sub roțile locomotivei, acestea i-au retezat ambele picioare, de la genunchi.

Frînarul a fost transportat la spital în stare desperată.

S'a deschis o anchetă pentru stabilirea responsabilității.

Eri s'au făcut la Cornești experiențe cu un automotor. La aceste experiențe au fost invitați mai mulți proprietari și arendași de moșii.

Experiențele au reușit complect, stabilindu-se că un automotor lucrează 24 de Ha. pe zi.

Teatrale—Astă-seară are loc în grădina Bragadiru, a doua reprezentație dată de comicul *Ștefan Iulian*, cu program schimbat. De remarcat *Canalizarea orașului*. Trupa *Leonescu*, va juca două comedii.

Biletele se găsesc la librăria Iliescu.

Succesul obținut la reprezentația de aseară, asigură un și mai mare succes pentru reprezentația de astă seară.

Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.

Fabrica de Sobe de teracota și faianță

FRAȚII MACUROFF IAȘI, Soseaua Păcurari 72

Recomandă D-lor proprietari de Case și antreprenori de construcțiuni publice:

Sobe de teracotă zmălțuită în toate culorile moderne.

Sobe de teracotă plane cele mai higienice, solide și practice

Sobe de porțelan albe și mojolico, formele cele mai elegante, simple și de fantazie.

Flise de faianță pentru instalațiuni de Laboratoare, băi, bucătării etc.

OLANE pentru coșuri și drenagiu de orice dimensiuni.

Execuțiune promptă.— Prețuri reduse.

Ultime INFORMAȚII

❑ **Teatrul național în ruină.**—*Halul în care se află Teatrul Național este mai mult de cît ruinător. De 15 ani decînd s'a construit frumoasa clădire a Teatrului* **nici o reparație** *nu i s'a făcut. Și ceea ce e mai curios, e că în bugetul comunei s'a alocat o sumă de 10,000 lei pentru reparațiile necesare.*

Intre alte multe stricăciuni relevăm: plafonul de la Bufet este tot crăpat și pe o întindere de 3 metri a și căzut. **Instalațiune de apă nu există la Teatru;** *din această cauză closetele sînt de o murdărie exemplară și răspîndesc un parfum asfixiant.*

Lincoleum-ul de la parter este cu totul coșcovit și rupt. Scara din față este o ruină.

Toate acestea nu împiedică pe lăutarii d-lui Cirillo să se delecteze, zbîrnînd în fiecare dimineață, producînd cele mai asurzitoare zgomote.

Și doar serbările de la toamnă se apropie. In această ruină de teatru se vor da reprezentații și se vor ținea întruniri, la cari vor fi invitați străinii.

Nu pricepem indolența aceasta, care poate aduce ruina completă a unei clădiri, pentru care comuna și statul au făcut enorme sacrificii.

❑ Epitropia Sft. Spiridon va proceda săptămîna viitoare la recepția definitivă a instalațiunilor dela inhalatorul din Slănic.

❑ *Camera de punere sub acuzare, s'a ocupat azi de afacerea scopiților.*

Camera a respins apelul lui Sarhie Vasilieff Sezoff, și a primit pe cel al procurorului, menținînd arestați pe Alexa T. Grișanoff și Vasile Pavlovici, găsiți ca complici.

❑ **Candidații guvernamentali pentru alegerile județene, au început o goană după alegători, cam unică în felul ei.**

Șerul e înspăimîntat și guvernul a deschis bacerele visteriei, iar poliția a fost pusă în picioare, cu unica îndatorire, de a proceda fără nici un scrupul, pentru a se aduce alegătorii la vot.

Și doar opoziția nu luptă în aceste alegeri.

Dar nu e mai puțin adevărat, că alegătorii, desgustați, par a voi să boicoteze aceste alegeri, făcîndu-le imposibile.

Astfel pînă în acest moment, din 180 alegători pentru alegerea de la colegiul I, care are loc Simbătă, abia 44 alegători și-au scos buletinele.

Faptul e și mai semnificativ pentru colegiul al 2 lea, unde, cu toate sforțările și amenințările guvernului, abia 210 alegători și-au scos buletinele, din 800 cîți urmează să fie prezenți la vot.

Goana se explică dar, prin faptul, că guvernamentalii au teamă, că alegerile nu se vor putea efectua, din lipsă de alegători.

❑ *Administrația comunală are toate îndrăznelile.*

Ast-fel, nu numai că a anulat votul foastelor administrațiuni de a înființa o piață pe locul din strada de Sus, unde fusese grădina Primăriei, dar pentru a face imposibilă pe viitor înființarea acelei piețe, a scos locul în vînzare.

Cu alte cuvinte nici un scrupul, cînd e vorba de a se protegui un partizan politic.

❑ **Portul preoților.**—*Azi a sosit vestea în localitate, că portul preoților a fost modificat.*

Vechiul antereu a fost înlocuit cu un pardesiu aproape modern, potcapul cu o pălărie.

Au dispărut de asemenea cozile, și părul urmează a fi tăiat scurt, ca la toți ceilalți muritori.

Știrea a produs în lumea clericală din localitate cea mai bună impresiune.

Un distins preot, licențiat în teologie ne spuse, că nici o tradițiune nu lega pe preoți de vechiul port, care a fost introdus la noi de greci.

— „Prin dispariția portului antic, ni zise preotul, — ne asimilăm mai mult cu societatea, în care trăim și aceasta pentru binele bisericei și al societății.

❑ Atragem atențiunea primăriei, că administratorul băei comunale ex-bărbierul Movileanu, se servește de personalul băei comunale, la construirea unei case în strada Florilor, pe care-l pune la facerea vălătucilor.

Temelia casei a fost făcută cu peatră și cărămizi luate din curtea băei. Contra acestui individ s'au făcut numeroase plîngeri, prin care se cerea a se lua măsuri, fiind de o mojicie profesională.

Domnul Stamatiu, omul cinstei are cuvîntul, spre a ne spune dacă materialul luat din curtea băei e dăruit de d-sa, cum și ce măsuri s'au luat pentru educația fostului bărbier, care s'a lasat de meserie spre a se face bugetivor.

❑ **Isprăvile lui Pantelimon.**—Din Botoșani și Hărlău, s'au organizat o adevarată expediție, pentru urmărirea și prinderea lui Pantelimon. Potera se compune din 40 jandarmi și 100 soldați. Toți sunt îmbrăcați țărănește și postați prin locurile, unde se crede că Pantelimon găzduește, din cînd în cînd.

*

Iată încă una din isprăvile banditului.

Acum cîte-va nopți, Pantelimon se prezintă la cîrciuma lui Iițic, din Timișești, și cere să-i dea drumul.

La întrebarea cîrciumarului cine cere aceasta, Pantelimon răspunse că e șeful pichetului de jandarmi. Cărciumarul bănuind însă că e Pantelimon, n'a deschis ușa, ci a adunat repede pe cîți-va servitori și au dat alarma.

Pantelimon a tras cîte-va focuri, fără să nimerească și s'a retras.

S'a aflat în urmă că Pantelimon era în adevăr îmbrăcat într'o uniformă de jandarmi.

❑ **Sinucidere.** — Brigadirul Emil Ionescu din regimentul 7 roșiori, s'a împușcat aseară pe la orele 9 și 15, trăgîndu-și un glonte de revolver în dreptul inimei, în cimitirul Eternitatea.

Numitul e fiul funcționarului de la Spiridonie P. Ionescu, căruia i-a lasat o scrisoare, în care cerîndu-i ertare, îi spune că se sinucide sătul de mizeriile îndurate în scurta lui viață. Termină prin a-i face o ultimă rugăminte, aceia de a restitui plutonierului Stavăr suma de 10 lei, pe care o împrumutase spre a-și cumpăra revolverul, cu care a voit să-și pue capăt vieței.

De asemenea s'a mai găsit asupra lui o scrisoare adresată plutonierului Stavăr, prin care îi comunică să nu fie îngrijat de suma împrumutată, de oarece tatăl său i-o va restitui.

Rănitul a fost transportat la spitalul Pașcanu, unde s'a constatat că glontele nu a atins nici un organ serios. Totuși starea lui este gravă.

❑ Numita Frosa Cornici, domiciliată la otel Patria, plictisită de viață, în care nu mai găsea nici un farmec, s'a hotărît să-i zică adio! In acest scop și-a procurat 3 pastile de sublimat pe care dizolvîndu-le le-a înghițit. Transportată la spitalul central i s'a făcut spălături stomacale, după care s'a reintors acasă, fiind în afară de orice pericol.

❑ Greva lucrătorilor brutari continuă.

Intr'o consfătuire, ei au hotărît să nu reia lucrul, pînă ce nu se va respecta angajamentul luat la camera de comerț.

La rîndul lor, patronii au cerut Primarului, să intervie la ministerul de războiu, să le puie la dispoziție un număr de soldați, pînă să li vie niște lucrători străini.

❑ Acum cît va timp ministerul de finanțe, a fost sezizat de un denunț, prin care fu înștiințat, că de către unii moștenitori nu au fost achitate taxele de moștenire.

O anchetă a fost deschisă, în urma căreia, s'a dovedit temeinicia denunțului.

Se înțelege că ministerul a făcut curînd toate formalitățile și moștenitorii au fost obligați de a achita taxele cuvenite, plus o amendă de 6000 lei.

Moștenitorii au făcut apel, dar acțiunea lor a fost respinsă, și condemnarea a rămas definitivă.

Rămase acum, ca statul să intre în posesiunea sumei ce i se cuvinea.

Aceasta însă nu s'a întîmplat, căci în urma intervenției unui de marcă ministerul de finanțe, cu toate că se găsea în fața unei hotărîri judecătorești definitive, a revenit și a ertat pe moștenitori de amenda de 6000 lei.

❑ Duminică în 8 August, va avea loc în grădina de la Copou o mare serbare în folosul victimelor inundației.

❑ D. locotenent Alexandru Anastasiu din regimentul 16 Suceava, Fălticeni, a fost mutat pe ziua de 4 August în regimentul 13 Stefan cel Mare.

INȘTIINȚARE

Odată cu deschiderea anului școlar curent va începe a funcționa în Iași, **noul gimnaziu de băeți „Moritz și Betti Wachtel".**

Avînd un corp didactic dintre cele mai alese; fiind instalat într'un imobil propriu, construit după toate regulele higienice, înzestrat cu toate cerințele unui învățămînt gimnazial modern: laboratoriu, sală de gimnastică, material didactic, lumină electrică, instalație de apă, ș. c. l.— Gimnaziul va corespunde tuturor condițiunilor pedagogice.

Programul—același ca și în școlile secundare publice.

Examenul general se va depune la școală, înaintea comisiunei ministeriale, conform regulamentului școlilor secundare.

Vor avea loc de două ori pe an **producțiuni școlare** (muzică, gimnastică, recitări).

Inscrierile încep la 15 August, în cancelaria școalei str. Sărăriei No. 147.

DIRECȚIUNEA.

Ultima oră

București 4 August

O bicicletă plutitoare

București. —Pe lacul Tei, s'a experimentat cu o bicicletă plutitoare, invențiunea mecanicului Petru Mihailescu.

Experiența a avut o frumoasă reușită.

Urmărirea lui Pantelimon

Fălticeni.—D-nii Lecca, judecător de instrucție și Ștefănescu, substitut, fuseseră zilele aceste într'o anchetă, în comuna Crucea.

Aci ei aflară, că abia cu 20 minute mai înainte, trecuse pe acolo Pantelimon, ducîndu se spre Stănișoara.

S'a dat imediat de știre și o poteră fu organizată. Ajungînd la o stînă, se află de la un locuitor, că Pantelimon fusese pe acolo și a dat acelui locuitor, două scrisori, una pentru administratorul moșiei Drăgușeni și alta pentru un anume Ilie Rusu.

Judecătorul de instrucție a deschis scrisorile.

In prima scrisoare, Pantelimon cere administratorului moșiei Drăgușeni, să-i remită îndată suma de 3000 lei, căci altfel viața îi va fi primejduită.

A doua scrisoare este adresată lui Ilie Rusu, un prieten al lui Pantelimon.

Banditul îi scrie că se află foarte bine.

Continuîndu se cercetările, s'a aflat că Pantelimon s'ar afla în comuna Cotorgaș, ascuns în pădurile ce înconjoară comuna.

Se continuă urmărirea.

Negocieri între greviști și guvern

Londra.—Negocierile între guvern și companiile de căi ferate n'au dat nici un rezultat pînă acum. Temerea de grevă generală e iminentă, companiile nevoind să discute direct cu lucrătorii.

Ancheta asasinării santinelolor bulgare

Sofia.—O excursiune militară mixtă a plecat să ancheteze în chestiunea asasinărei soldaților bulgari la Eaman bannar.

Un cas de holeră

Viena.—O lucrătoare locuind în circ. 10, s'a îmbolnăvit de holeră. S'au luat toate măsurile posibile, nebănuindu-se de unde a putut proveni infecția.

Mersul holerei

Salonic.—La Valona au fost constatate 14 cazuri noui și 6 decese; la Ipek 14, la Djakova 24, la Vucitul 46.

Ciocniri de torpiloare

Copenhaga.—Două torpiloare germane s'au ciocnit la est de insula Langeland. Unul din torpiloare a suferit mari avarii și s'a scufundat. Echipajul a fost salvat.

Accidentul lui Vedrin

Paris. — Aviatorul Vedrin, încercînd un sbor spre Trouviile, a căzut în mare.

El a fost salvat.

Deraiarea din Paris

Paris.—Un tren accelerat, a deraiat în apropierea de Paris.

Două vagoane au fost sfărâmate.

Numeroși călători sunt grav răniți.

CIUMA

Port-Said.—Aci s'au constatat 12 cazuri de ciumă bubonică.

Holera la Viena

Viena.—S'a constatat oficial cazul de holeră.

Bolnava e o lucrătoare. S'a crezut mai întăi, că e o otrăvire, însă analiza a dovedit, că e un caz de holeră asiatică.

*

Bruxelles.—Intr'o comună, lîngă Mons s'au constatat 3 cazuri de holeră.

*

Constantinopol. — Aci s'au constatat 24 cazuri noi de holeră, dintre care 8 mortale.

O tragedie conjugală

Budapesta. —In comuna Ilvamare, a fost găsit asasinat bogătașul țeran romîn, Timoftei Constantin.

S'a dovedit că a fost asasinat prin dinamită, de către soția sa, în complicitate cu amantul ei.

Criminalii au fost arestați.

Accidentul lui Rostand

Paris.—D. Edmond Rostand, celebrul autor al piesei „Chantecler", a fost eri victima unui accident de automobil.

Rostand plecase pentru a vizita pe prietinul seu, pictorul Bernard.

In drum automobilul s'a răsturnat, și Rostand s'a ales cu răni grave. El își perduce cunoștința.

Medicii speră totuși că va scăpa.

PRIMĂRIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 11 August a. c. se va ține în Camera acestei Primării licitație prin oferte închise pentru repararea podului de lemn de peste Bahlui, numit Bularga.

Valoarea lucrărilor după deviz Lei 1216 bani 18.

Garanția provizorie 50 lei.

Dispozițiunele art. 72—84 din Legea asupra comptabilității publice se vor aplica acestei licitațiuni.

No. 16041
3 | 16 Aug. 1911.

Ornicăria Vasile Ostapovici

Iași, Strada Păcurari No. 1 (în față de Cofetăria Tuffli, alăturea cu librăria Șarags).

Ornicul Liberei-Cugetări

După recomandația d lui Prof. Dr. C. Thiron, am comandat și am modele de acest ornic de buzunar, din Svițera (Lausanne).

Calitatea I-a *extra-îngrijită model plat modern. ½ cronometru, 15 rubinuri, prețul 35 lei.*

Calitatea II a, *cu 8 rubinuri, 25 lei.*

Ambele aceste ornice, au capacele cizelate artistic, imitatie de argint antic zis argentan. Garantate în scris, doi ani fiind ornice de preciziune; remontoar ancru, 2 capace, fin gravate, cu arcurl, dublu platou, mecanism modern, perfecționat.

Gravurile consistă în: „Libera-Cugetare", reprezentată prin o femeie, care aruncă razele luminoase ale Științei, Rațiunei și Progresului asupra poporului, purtînd inscripția latină „După întuneric, apare Lumina". Pe marginea cercului poartă inscripția în franțuzește: „Libera—Cugetare victorioasă".

Ape minerale naturale

STREINE ȘI INDIGENE

din 1911

au sosit la Farmacia I. WERNER

DIN PIAȚA UNIREI

Liceul „Particular"

Strada Mitropoliei 10,—Iași

Se aduce la cunoștință că în timpul vacanței, 1 Iulie—1 Septembrie a.c., la Liceul particular din localitate se vor ținea cursuri de pregătire pentru examenele generale din Septembrie, pentru corigență, școli speciale, examene de bursă și de admitere în școlile secundare.

Pentru informații a se adresa la Cancelaria liceului, în fiecare zi între orele 3—5 p. m. **Direcțiunea**

ANUNCIU

Prepar elevi și eleve de curs primar pentru concursul de bursă și examenul de admitere în ori-ce școală secondară a statului.

Adresa: **Ioan Carare,** institutor pensionar, strada Curelari No. 8 Iași.

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corigenți și examene integrale.*

V. Emil, profesor, str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

Intristata familie, face cunoscut pierderea ce a suferit prin decedarea din viață a prea iubitei sale mame, bunică și străbunică

Iulia Fränkel

încetată din viață, după o lungă suferință și roagă pe toți cunoscuții și binevoiașcă a asista la înmormîntare care va avea loc Vineri 5 August c. orele 4 p. m.

Cortegiul va pleca de la locuința defunctei, str. Lăpușneanu, casele Hirsch, spre cimitirul israelit.

De vînzare
O garnitură de treer

compusă dintr'o locomobilă și o batoză Clayton ambele în perfectă stare; se pot preda și în funcțiune. Asemenea și o moară cu-o păreche de pietre, în stare perfectă.

Informații la **P. Lederhändler** — *Trg. Frumos.*

După o practică de 2 ani ca asistent în clinicile celebre ale profesorilor: **Leopold** *(Dresda),* **Bum** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau)*

M'am stabilit

ca

Specialist în boale de femei

Mamoș

Dr. I. BRENER

12 STRADA MITROPOLIEI 12.

Consultațiile 9—11 dim. și 2—5 p. m

Pentru sezonul băilor și de vilegiatură

Banca MOLDOVA

emite cecuri, delegațiuni și acreditări circulare asupra:

Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad Reichenhall, Bad Hall, Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden-Baden, și în genere asupra principalelor stațiuni balneare și climaterice din Europa.

ANUNCIU

D-nii G. Nica, licențiat în litere, profesor, și C. Romanescu, licențiat în matematici, profesor, autorizați de Onor. Minister al Instrucțiunii Publice, se oferă a pregăti elevi pentru diferite examene de liceu și concursuri de burse.

A se adresa d-lui **G. Nica,** *profesor liceul „Național".*

Dr. D. Mezincescu

profesor agregat la Facultatea de Medicină

BOALE SIFILITICE

Analize de sînge (Seroreacția Wasserman.

Tratament prin Salvarsan Ehrlich 606

Str. Toma Cozma 16 bis

— Consult. 6—8 —

FAINA LACTAVANESTE

Nutriment complect pentru copii, bolnavi și bătrâni

Conține cel mai bun LAPTE din ALPII

Se vinde la toate drogheriile și farmaciile din țară

Cutia lei 2.—

Repr. SAM. LÖBL

București.

Sanatoriul Sf. MARIA, Dr. Al. ȚAICU

— STRADA ZMEU No. 3, IAȘI —

Chirurgie — Medicină — Faceri

Direcțiunea Sanatorului aduce la cunoștința onor. Public că avînd în vedere importanța capitală ce are astă-zi **fizioterapia** în medicină, a complectat această instituțiune prin o **instalație de electroterapie.**

Se aplică actualmente după sistemele cele mai prefecționate **curenți electrici: galvanici, faradici** pentru endoscopie, caustică, etc.

Se practică: **băi electrice (sistem Dr. Schnee), masage electrice** pentru față, piele, inimă, stomach, mușchi, vagin, prostată etc.

Pacienții suferind de diferite paralizii, tulburări nervoase, reumatisme, ankiloze, dilatație de stomach, atonii intestinale (constipații) nevralgii, anemie, boli cronice ale aparatului genitourinar, își găsesc remediul în acest tratamnt.

eședințe în fie-care zi între orele 3—7 p, m.

Cea maĭ nouă creaţiune în Maşinĭ de cusut

SINGER „66"

Cea maĭ bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilèza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IAŞI

Vin Tonic. Pe bază de China Cola, Coca şi Glycerophosphate. Tonic şi reconstituant.
Două linguri pe zi.

Preţul 5 lei.

Unguent Preservativ. Cel mai bun mijloc pentru a combate şi a împedica propagarea şi molipsirea boalelor infecţioase (lumeşti).

Preţul 50 b.

Glycerophosphat Granulat. Antineurastenic. Reconstituant a sistemului nervos—2 lingurile pe zi în apă sau vin.

Preţul 2 lei.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţiĭ la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect neu

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiécare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e indeferent), să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţiĭ peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente in caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Dacă suntéţi suferinzi, dacă voiţi a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefrite şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

In 20 Octomgrie 1832, Academia de Medecină din Paris votă **Doctorului OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bólelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângeluĭ, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismuluĭ, rumatismuluĭ, tumorilorĭ, afecţiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatuluĭ, ulcerilorĭ inveterăţĭ* şi atotuloru bóle provenind din necurăţenia şi alteratiunea sângelui.

Specificŭ prin excelenţă contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* şi a teribilelorĭ consecinţe; dobândite sau ereditarie, recente sau invèterate şi rebele (accidentilorĭ gureĭ şi a gâtuluĭ, putrediminĭ oselorĭ). Nicĭ un altu medicamentu in lume nu posedă distinctiunile ce onóră Pesmeţiĭ Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ in orce temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bólele cele mai inveterate. — *Uă broşura acompaniaţa fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmeţiĭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seu oficial a *Gouvernuluĭ francescŭ*, se exprimă astfelŭ: « Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un « remedŭ de composiţiune constantă, de « preparaţiune cât de perfectă posibilă.... « *Ĭi pot da servicie marĭ humanităţiĭ.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÓTE TERILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavóstră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic şi intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenta.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăgnit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* care au resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mîrzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1369 Sîmbătă 6 August 1911

Societățile Cooperative

II

Pacatul mare, care stăpînește poporul romîn avînd în frunte pe conducătorii țării și neamului, este acela al imitațiunei, al necunoașterei în de aproape a nevoilor reale a țării; al orgoliului de a legifera, a timidității de a spune adevărul limpede ori cît ar fi el de crud.

S'au creat cooperative, pentru că celelalte popoare au cooperative; dar nu s'au îndrumat cooperativele în direcția în care ar fi adus reale și însemnate foloase țării. Cooperativele, avînd de obiect a crea industrii.

Cooperativele, avînd de obiect comerțul mare de en-gros în import și export. Cooperativele în marele întreprinderi comerciale la porturi; menite a agisa în practica marelui comerț de cereale. Iată cooperative, care ar aduce multe și mari foloase țării, cu legătură în toate direcțiunile activității naționale, cooperative care merită încurajarea, chiar cu sacrificiu din partea statului. Cooperative, care ar avea de înscris la activul lor, marea transformare în alcătuirea socială, despre care ne ocupam în rîndurile din numărul de eri al „Opiniei".

Cooperative care ar deschide un vast cîmp de muncă și deci, eare ar forma cariere tineritului, care fatalminte se va îndruma în direcțiunea muncei, părăsind funcționarismul, fie acel de prin biurourile comerciale.

Din cercetarea istoriei noastre naționale, reesă că nobleța se căpăta pe cîmpul armelor, atuncea cînd romînul apăra țara, religia și neamul, prin luptele contra cotropitorilor, nobleță, cari se păstrează și astă-zi în rîndurile ofițerilor.

Mai apoi, nobleța s'a născut în rîndurile marilor agricultori, apoi în rîndurile funcționarilor și acuma de dată recentă în rîndurile industriașilor. Această din urmă nobleță o găsim confirmată și în eticheta ministeriului nou creat, care a dat întâetate industriei, numindu-se Ministerul Industriei și Comerțului, nu Ministerul Comerțului și Industriei, cu toate că comerțul e mai bătrîn de cît industriile în țara romînească.

Cooperativele trebuiau să aibă menirea a planta arborele nobleței în ramura comerțului, prin activitatea lor în comerțul mare, ramură care poartă încă pacatul de naștere al deconsiderării, pentru că nu face obiectul de îndeletnicire al neamului.

Comerțul element de civilizare.

Comerțul element de aservire a popoarelor.

Comerțul provocator al rezboaelor, astă-zi rezboaele ne mai fiind opera Regilor, nici a credințelor religioase, ci al intereselor comerciale. Cu toate acestea comerțul nu e încă nobil, cu toate că, în interesul lui, se varsă cel mai nobil sînge, pe cîmpul armelor, aducînd învingătorului mărire și mîndrie.

Cooperativelor le revenea de drept acest mare avantagiu al inobilirei comerțului. Comerțul exportului de: fructe, ouă, pei, său, cereale etc., ar fi cea mai importantă întreprindere a cooperativelor. Comerțul de detaliu, comerțul mic, comerțul intern de băuturi, nu trebuie să fie opera și cîmpul de activitate al cooperativelor.

Acest comerț trebuie lasat pe seama și la dispoziția activității individuale, acest comerț putîndu-se practica de capitalurile mici, de cunoștințele restrînse, de acei ce se cred nobili, muncind pentru existența lor abia, abia, alimentată cu rămășițile unui profit distribuit între patente, licență, taxe pe măsuri, taxe pe grad, pe litru, fond comunal, prestație și multe altele, cari absorb pînă la 80—90 la sută din profitul micului negutitor.

Micul negutitor de la sate și orașe e asfixiat de neterminabila listă a impositelor, care-l dau gata pe sama concurenței cooperativelor.

O anchetă la sate și pe ori unde cooperativele au întins activitatea lor, va constata, suspinul și amărăciunea cu care sunt hrăniți micii comercianți, iloții Romăniei moderne.

Imbunătățirea soartei funcționarilor se găsește în legea avansărei, în legea pensiilor, care se modifică mereu oscilînd între urcarea și scăderea anilor de vrîstă și de funcțiune, avînd totdeauna la spate subvenția statului alimentînd casa pensiilor.

Dar micul negutitor, în care parte să'și găsească îndulcirea soartei lui? In greutatea impositelor, în lista sarcinelor de suportat, ori în concurența cooperativelor?

Să nu să zică, că micul negutitor exploatează pe consumator, iar cooperativele au menirea a suprima exploatarea pentru ca afirmarea aceasta va găsi desmințirea în listele electorale care nu ne dau nici procentele de 5 la sută în masa alegătorilor dintre foștii negutitori, față cu foștii funclionari, acum pensionari.

Să nu să zică, că această constatare e opera greșelei care a aruncat comerțul în mînile străinilor, pentru că plin constatare se va dovedi că nici printre străini nu se găsesc atîția pensionari.

Nu vom esita deci, a combate și a cere desființarea cooperativelor de consum și înlocuirea lor prin cooperative de producție, cooperative în comerțul mare.

In fieful Șerului

Cunoașteți faimoasa listă alcătuită de șerul Mitică pentru alegerile județiene? Sunt sigur că oți cetit'o; unii poate de cîte-va ori, puțini însă i-au pătruns misterul, rostul înjghebării ei.

Șerul a dat de astă dată dovăda unei fine diplomații. Siret e Șerul n'avem ce zice. A alcătuit o listă de să te lingi pe buze. Consiliul județian n'o să vrea și n'o să fie, de cît ce o să vrea și ce o să fie șerul și don Prefect.... ăla cu cheltuelile de reprezentație.

Ia ascultați:

Trei copii: T. Negruți, N. Stroici și N. Corjescu. Copiii, de, ca minorii, n'au voință. Ei dar vor voi ce o să vrea Șerul și don prefect, că doar de aias-s copii.

Urmează apoi cimotiile, sunt tot trei la număr: D. Mavorcordat, C. Cerchez, cunoscutul morar de la Lungani, și T. Negruți, care pe lîngă calitatea de minor, mai are și pe aceia de rudă cu don prefect ca și ceilalți doi. Ce-or să vrea aceste trei cimotii? Evident, ce-o să vrea don prefect. Și cum don prefect nu iese din cuvîntul Șerului, înțelegeți că primăria și județul or să se confunde.

Ei, cine rămîne cu descentralizarea cc. Petrache?

Iar mai apoi vin cei trei,—tot de trei are parte șerul, de nu i-ar fi numai fatal—cei trei țarani. Nu-i mai numim, căci ei n'au importanță de cît prin rusticitatea lor. Au fost și sub liberali în consiliu, sînt și pe lista șerului. Ei sînt figuranții anonimi, cari n'au alt rol decît să coloreze puțin ansamblul. Ce or să facă ei? Evident, ce-o zice Șerul.

Și așa mai departe. Viitorul consiliului județian va fi expresia voinții Șerului și toate în județul acesta se vor mișca numai prin voința lui.

Așa a vrut d-zeu, se vede, să mai dea peste ieșeni—urbani ca și rurali—încă o pacoste. Numai de-ar fi cea din urmă.

EGILITATE

O discuție interesantă

Timp de cîte-va ședinți consecutive, consiliul de higienă al orașului, a discutat o chestiune, ce merită atențiunea generală.

Discuția a fost ridicată în mod incidental; aceasta însă n'a redus nimic din importanța ei.

Medicii comunali s'au plîns, că activitatea lor, e dese ori împedecată de către reprezentanții administrației comunale. S'au adus numeroase exemple, și s'au invocat fapte, ce nu puteau fi tăgăduite.

Medicii comunali au perfectă dreptate. Negreșit că sub o administrațiune, ca acea a d-lui Gh. Lascar, așa ceva nu se putea întîmpla, de oare ce, o știu toți ieșenii, primarul era acela, care indica și supraveghea însuși executarea măsurilor menite a asigura sănătatea publică. Nu vrem să facem nici o incriminare postumă. Dar ne reamintim energia ce a trebuit s'o depuie d. V. G. Morțun, fostul ministru, pentru a convinge foasta administrațiune de primejdia ce amenință orașul.

Imprejurările de azi sunt și mai grave, dar mijloacele de care dispune comuna sunt azi mult mai mari. In anii trecuți se găsea o scuză bine venită și pe deplin îndreptățită: lipsa de apă. Ori ce măsură dictată de nevoile sanitare, părea dacă nu imposibilă de realizat, cel puțin de prisos, căci nu era posibilitatea, de a se menține îmbunătățirea dobîndită.

Alt-fel stau lucrurile azi. Mulțumită d-lui Alex. A. Badareu, Iașii e azi unicul oraș în țară, care dispune de o apă ideală și într'o cantitate enormă. Ar fi dar păcat, ca să nu ne folosim de această mare îmbunătățire, pentru a preface orașul, în unul din cele mai higienice. Vom avea un cîștig dublu, căci se va ameliora și starea economică, de care se simte atîta nevoie.

De dorit ar fi dar, ca administrațiile comunale, să aibă aceasta în vedere și să înțeleagă că misiunea lor, este a se interesa de generalitate și nici de cum a favoriza pe partizani.

Dar recunoscînd medicilor comunali toată dreptatea, trebuie să recunoaștem în același timp, că au azi o situație excepțională. Ei sunt și inamovibili și scoși de sub stăpînirea administrațiunei comunale. Li se incumbă în acest caz datoria, de a nu permite nici o încălcare a drepturilor lor, și fără jenă să silească pe cei în drept, a executa întocmai dezideratele lor.

In opera aceasta, vor avea de sigur, concursul nețărmuit al opiniei publice.

D.

Un eveniment indiferent

Pe ziua de azi a încetat interimatul d-lui Titu Maiorescu la prețedinția consiliului, și d. Carp revine în fruntea guvernului.

Evenimentul acesta politic e tot atît de indiferent țării, ca și reîntoarcerea primului ministru din străinătate. Cînd era în opoziție d. Carp, avea mai mult noroc, preocupa mai mult opinia publică.

Azi d-sa a devenit o persoană cu totul indiferentă publicului. Mai mult zgomot a făcut plecarea d-lui Marghiloman în străinătate.

Altădată, cînd d. Carp revenea de la Vitel, opinia publică îi simția întoarcerea, ziarele aveau de lucru—d. Carp dădea pe vremea aceea interviewuri.

Ultimul interview, acordat de d. Carp ca prim-ministru, ziarului „Figaro", a avut darul să-l lecuiască pe șeful guvernului de interviewomanie—și odată ce d. Carp nu mai acordă interviewuri lui „Pester Lloyd", d sa devine un simplu particular, chiar cînd e primul ministru al țării

Iată de ce s'a încins o tăcere mormîntală în jurul venirei d lui Carp în țară și iată de ce reluarea conducerei afacerilor publice, de către d Carp, n'a însemnat nimic pentru opinia publică.

Ori cît de glumeț și de mucalit ar fi d. Carp. d-sa nu e popular în țară. Cît timp d. Carp se afla în opoziție cerea puterea ca să aibă numărul; azi are puterea, dar numărul încă nu i-a venit.

CÎTE-VA NOTE

Ce înseamnă și capriciile publicului.

Aseară și alaltă-seară lumea se zbătea de moarte la Bragadiru, ca să poată face cunoștința unor doamne ca: Cucoana Sița și Cucoana Manda.

La dracu, e rușine! Ce-a găsit publicul la aceste două cucoane, cari nici frumoase nici apetisante nu sînt?

Și apoi, ce expresii și ce manieră!... Am putea zice că nu le au.

Și cu toate astea pariem, că diseară o să fie o îmbulzeală și mai mare.

Ce ți-i, domne, și cu gusturile publicului.

*

Elegantul *fizic* al Teatrului s'a ruinat cu desăvîrșire. Cînd te uiți la el îți face impresia unui prin amorez, speța Dragomir.

Șifonat rău de tot și cîrpit din toate părțile, bietul Teatru a ajuns într'un hal fără de hal.

Noi credeam, că teatrul a suferit numai moralicește și financiarmente de pe urma fostului director efectiv, acum însă constatăm că nici *fiziceste* nu i-a mers mai bine.

Și e așa de firesc...

Ne mirăm și noi de ce Aurică Blegescu nu trage spada să purceadă cruntul războiu în contra lui Cc. Petrache, care i-a uzurpat șefia partidului conservator.

Ne mirăm și de rost tot nu dăm.

Dar iată, că o veste ce ne vine în ultimul moment ne-a lămurit pe deplin.

Nemulțumit de atitudinea d-lui N. Filipescu, Cc. Petrache s'a decis să-l înlăture din minister și să aducă la portofoliul războiului pe Aurică.

N'avem nimic contra, căci prea de mult postește bietul Aurică. De cît dînsul era mai indicat pentru externe, că i strașnic diplomat.

OAMENI ȘI LUCRURI

RECRUȚII

Dacă într'adevăr fu adevărată informația unui ziar local, că autoritatea polițienească superioară a ținut ori ține încă sub pază militară casele de toleranță dintr'o anumită regiune — în interesul „higienicei"—atunci tema merită oare-cari reflexiuni, cu toată neplăcerea legată de un atare subiect.

Ne-am zis, în primul rînd: ce trebnie să se fi petrecînd oare în mintea, în închipuirea soldaților acelora, cînd sunt postați în asemenea locuri? In simplicitatea lor și-or fi punînd întrebarea și nu s'ar fi dumerind de ce, pe neașteptate, s'au alarmat autoritățile în contra *acelor* cîteva case,—cînd ar exista rațiuni identice de alarmă cu privire la *toate* celelalte... instituțiuni similare.

Apoi, nu fără oare care zîmbete de ironie, soldații severi, disciplinați și supuși, vor fi reîntors din drum pe atîția tineri veniți, cu bună seamă, să-și procure plăcerile ieftene, ucenici ai Venerei venale, despre care un cîntec popular în cafenelele din Montmartre spunea cînd-va:

Qui viennent s'initier aux choses d'amour

Poate lor—simpli sclavi ai ordinei—lucrurile să nu le fi inspirat absolut nici o reflecție. Dar nouă tuturor s'ar cuveni să ne apară serioasă precît merită problema aceasta a higienei... venerice în general, iar nu numai ocazional și sub o formă hazlie.

„Rău necesar" al societății,— casa de toleranță poate preocupa intelectualitatea sub diverse și multiple forme, în vedere că acolo se făurește oare-cum viitorul unor generațiuni,—după vorba eminesciană:

La aceste academii de științi a zinei Vineri
Tot mai des se perindează și din tineri în mai tineri
Tu le vezi primind elevii cei imberbi în al lor clas,
Pînă cînd din școala toată o ruină a rămas.

... Acum de curînd s'a jucat la Paris o piesă a lui Romain Coolus: „Les Bleus de l'amour", — în care se trata soarta oamenilor cari intră în căsnicie, ca și recruții regimentului,—novici, lipsiți de experiență. E bine să fie așa; e mai bine să vină dimpotrivă, mai încercați? Autorul se pronunță pentru această din urmă alternativă, după cum, într'o lucrare literară se rostește în același senz îndrăznețul romancier Léo Blum, care se ocupă cu simpatie de ceea ce numește „l'apprentissage auprès des marchandes de plaisir"... Iată le doară, într'adevăr, instituții sociale casele acele!

A supune, în rare împrejurări, pazei ostășești pe aceste vînzătoare de plăceri —este a încerca marea cu degetul și a da subiecte de șansonete.

„Necurăția" e mult mai profundă, mult mai întinsă și face parte din marile plăgi sociale, a căror tămăduire intră în categoria operațiunilor celor mai grele.

Va veni oare cînd va un Hercule, ca să stîrpească toate relele din templele Venerei?

Rodion

BAI-GANCIU în romînește

de Dr. I. DUSCIAN

In anul cînd relațiile noastre cu Bulgaria erau aci, aci să fie rupte, cînd multora li se părea că miroase a praf de pușcă și tot sub un guvern Carp ca și acum, a apărut într'un ziar răspîndit din Capitală, opera de căpetenie a lui Alecu Constantinov. Se publica „Bai Ganciu", ca să se dovedească cît de înapoiată, de neculturală, de sălbatecă e încă Bulgaria.

Autorul și-a ales pe un bulgar, pe un bulgar din majoritatea cetățenilor Bulgariei, pe un om simplu, nededat la apucăturile și cultura europeană și l'a plimbat în Europa întreagă.

Ce figură ridiculă face acest Bai Ganciu în contactul său cu Apusul, cît contrast între priceperea pe care și-o face el de viață și viața mare a Occidentului.

E ridicul Bai Ganciu, dar fiecare națiune, fiecare popor își are pe omul mijlociu al ei, pe omul care vrea să rămîie ceea ce l'a făcut mediul și cultura sa și care nu poate pricepe, nu vrea să priceapă, nu vrea să asimileze apucăturile altor noroade.

Am rîs atunci, cum vom rîde de sigur și azi de Bai Ganciu, care a apărut în volum, anul acesta și tot sub un guvern Carp și n'am înțeles un lucru, atunci ca și azi, că civilizația noastră ne-a lipsit de un tip național, de un tip real al nostru, care să reprezinte mijlocia națiunei noastre.

Toate popoarele își au caracteristicile lor, își au oamenii lor și nu voesc să primească anumite lucruri de la alții, ei rămîn ceea ce obiceiurile, moravurile, mediul i'a făcut.

Călătoriți în Apus și veți întîlni, mii de Bai Ganci, zeci de mii de Germani, cu tipul lor definit, cu obiceiurile lor, cu vorba lor, cum veți întîlni tot atîția Ruși, Francezi, Italieni, Englezi. Îi veți cunoaște de la primul pas, de la prima vorbă, de la cea dintâi căutătură.

Toți reprezintă poporul lor și nu voesc să pară nici odată decît aceea ce sunt. Ei se mîndresc cu naționalitatea lor, se mîndresc cu numele lor, se mîndresc cu obiceiurile lor. Ei nu cedează cu nimic și în nici o clipă ceea ce este inerent naționalității lor.

Călătoriți în Franța de pildă și veți vedea cum această țară care trăește pururea sub gîndul „revanșei" a trebuit să se plece exigențelor și pretențiilor călătorilor Germani. Nu este hotel, nu este prăvălie, nu este restaurant, la vitrina cărora să nu vedeți scris:

— *Man spriecht Deutsch.*

Neamțul știe franțuzește, dar preferă să vorbească limba lui și franțuzii au angajat vînzători, chelneri, portari cari neaparat trebuesc să știe nemțește.

Neamțul nu se poate lipsi de mîncările lui, de băutura lui și Francezul importă toate produsele din Germania ca să satisfacă pe călătorul german.

In fiecare restaurant seu berărie vedeți aninate placarde cu „*Saucissons de Francfort*" sau „*Kartoffeln-Salat*". iar mari reclame vă dau de știre că se vinde numai bere de la:

— *Spattenbräu*

— *Augustinerbräu.*

Același lucru cu englezul și cu rusul. Cu cît se înmulțește numărul călătorilor străini în Apus, cu atît popoarele-cari sunt vizitate de ei le fac toate înlesnirile ca să se simță ca la ei acasă.

Omul călătorește ca să vadă lucruri noui, obiceiuri noui, dar preferă să întîlnească și în alte părți lucrurile și obiceiurile cari amintesc de viața lui, de casa lui.

Aceasta face tăria și originalitatea unei națiuni.

Toate sunt bune și frumoase, dar cele mai bune și mai frumoase lucruri sunt acelea pe cari le știm și sunt ale noastre.

De ce este ridicul Bai Ganciu? Pentru că rămîne bulgar la Viena ca și la München, la Geneva ca și aiurea. Pentru el nu este nimic mai frumos de cît țara lui, cu obiceiurile ei primitive, dar ale țărei sale, cu oamenii ei simpli ca și el, dar oamenii, frații, rudele lui.

El nu vrea să știe de nimeni și nimic. Îi vine să se scarpine, el se scarpină, îi e de scuipat, scuipă; se scarpină cum se scarpină la el acasă, și scuipă fără nici o jenă, cum o face și în orășelul lui jumătate turcesc, jumătate europenesc.

El este același. Și cum este el, sunt toți oamenii din toate națiunile unde oamenii nu se rușinează a fi ceia ce sunt.

Numai Romînii fac excepție la această lege generală. Și asta nu de mult, de cînd politica noastră a format o clasă conducătoare, selivisită, parfumată, elegantă și care pare că îi este rușine că reprezintă cele șese și ceva de milioane de iloți, de paria, de cei mai

nenorociţi ţărani din cîţi are Europa.

Cînd după 1848 şi mai tîrziu, Romînia, s'a rîdicat de sub jugul străinătăţii şi s'a început şi la noi o preinoire socială, am avut oameni cărora nu le-a fost ruşine să 'şi zică romîni, cari erau ceea ce erau şi cari dacă s'ar fi dus la Paris sau la Berlin, ar fi fost luaţi drept romîni, căci nu 'şi ar fi schimbat nici numele nici obiceiurile.

Acea epocă a produs oameni, cari quintesenţiau o pătură socială, un popor, o mentalitate. Şi uşor i-a fost lui Caragiale de a îi pune în comediile lui, pe aceşti jupîni Dumitrache, Inpingescu, Chiriac, Coconu Leonida şi toată frumoasa galerie de romîni, de oameni care 'şi vedeau de negoţul lor, de treburile lor, cari trăiau în simplicitatea lor şi nu ştiau nimic mai bun de cît ceeia de era a lor.

Astă-zi cu pseudo civilizaţia pe care o avem, nu putem întîlni de cît două tipuri: ori ţăranul nenorocit, incult, exploatat, în mizeria cea mai neagră, ori pe orăşanul care fie cîrciumar la abator sau avocat la centru, nu ştie de cît să se fălească cu civilizaţia şi cu progresul popoarelor din jurul său şi să ponegrească tot ce este al său, romînesc, get-beget.

Pe „nea Ghiţă" sau pe d. „Georgesco" de îi veţi trimite în locul lui Bai Ganciu la München sau Geneva, vă vor vorbi de la Burdujeni sau Predeal franţuzeşte, se vor ruşina să spue că sunt Romîni, vor cere mîncările cele mai exotice, ca să nu pară romîni, vor bea toate băuturile, care le vor da dureri de stomac, vărsături şi ameţeli, o săptămînă, dar vor face impresia, tuturor, chelnerilor şi hotelierilor că sunt orice: franţuzi, americani, germani, dar nu reprezentaţii unei mici ţări de la porţile Balcanului.

Nu e naţiune care să aibă oameni cărora să le fie ruşine să'şi spue origina lor, cum nu e naţiune care sá ştie să maimuţărească mai bine apucăturile altor noroade de cît România.

In vremea conflictului cu Bulgaria am tradus pe Bai Ganciu ca să ne arătăm nouă înşine cît suntem de superiori lor.

Astă zi cînd nu e nimic între noi şi regatul de la sudul Dunărei, am putea citînd pe Bai Ganciu, să ne gîndim cu durere că nu avem şi noi un tip al nostru care să siutetizeze o clasă întreagă, un popor întreg de oameni muncitori.

Bai Ganciu e reprezentantul negustorului, a negustorului pentru care îi se usca sufletul d-lui A. C. Cuza, a negustorului romîn, pe care nu'l avem — fie chiar pentru plăcerea de a'l vedea pus în vr'o nouă comedie de a lui Caragiale. Şi aceasta din cauză că politica romînească a făcut şi din negustor, cum a făcut şi din proprietar şi din moşier şi din tot ce este suflet romînesc, un funcţionar al statului sau mai bine zis al guvernului.

Bai Ganciu cu toate episoadele ridicole ale călătorii sale, reprezintă un popor întreg, activ, cu un viitor asigurat şi Bulgaria poate rîde de intreprinderile lui, dar se poate mîndri că are un tip care represintă o întreagă clasă care vrea să rămie ceia ce este bulgărească, în toată ademenitoarea civilizaţie a Apusului.

Noi nu ştim asttel de tipuri şi suntem singurul popor care suferim de aceasta, de oare-ce Bai Gaciu e în compania tuturor Englezilor, Ruşilor, Americanilor, Germanilor, cari îşi poartă prin Europa obiceiurile lor, gusturile lor culinare chiar, cu preţul ridiculului dar rămîn totuşi reprezentanţii unui popor, unei întregi generaţii de oameni la fel cu ei.

Şi ne pare că aceasta, şi face forţa tuturor popoarele de a fi ceia ce sunt, de a'şi avea individualitatea lor.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Cu începere de la 20 Iunie, preţurile produselor sunt următoarele:

	Kg. Litrul
Delicioasa smântână centrifugată	2.00
Excelentul unt pentru cafea, ciai	4.40
Caş gras de munte şi urdă dulce proaspătă.	1.40
Delicioasă brînză de munte nouă	1.40
Brânză de vaci proaspătă	0.50
Unt pentru gătit obişnuit	3.00
Unt de gătit calitate supremă	3.40
Iaurt de oi cu castronul şi cu	Kg.
Renumita brînză de burduf.	2.60
Caşcaval de Penteleu.	2.60
Zilnic ouă proaspete garantate	5.50 o/o
Gervais romînesc pachetul	0.50
Lapte dulce proaspăt, se găseşte dimineaţa de la orele 5—11 a. m. şi seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.	0.30
oca	0.20
Miere de Mai, gavanosul.	1.00
Zilnic se găsaşte higienicul lapte bătut proaspăt: litr.	0.30
paharul.	0.10

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţuri reduse.

DIN SLANIC

De obiceiu asemenea corespondenţă se dau la gazetă sub anonim. Eu voiu face excepţie semnînd pe aceasta, pentru că vreau să spun lucrurile aşa cum sunt. Cea întăi întrebare ce-şi poate pune cineva, cînd e vorba de Slănic e aceasta. Face să vii?

Eu zic fără şovăire că da. Slănicul Moldovei, numire sub care e cunoscută această staţiune balneară şi climaterică, e unul din cele mai plăcute colţuri de ţară. Aşezat pe valea pîraului Slănic, între munţi veşnic acoperiţi de verdeaţă, cu păduri de brad, izvoare de apă binefăcătoare pentru suferinzi, acest colţ de ţară cum ziseiu, e un paradis. Natura n'a fost de loc zgîrcită cu el. Adăpostit de curenţi, cald chiar în timpul cînd ploile ţin neîntrerupt, Slănicul are în el ceva atrăgător.

Aici găseşte cineva linişte, după care umblă, aici are aerul, care nu se găseşte în ori ce loc, aici are apa, aici are răcoarea, aici are o încîntătoare privelişte asupra vîrfurilor totdeauna verzi.

Aceasta e partea naturei. Şi aceasta o admiră ori cine la Slănic. Parfumul acesta al naturei te îmbată şi te învită ca să stai cît mai mult în mijlocul lui, iar de alta parte te îndeamnă să mai vii.

Dar o staţiune balneară şi climaterică ca Slănicul, cum nu este alta în această parte a ţării, cere şi o sumă de lucrări, cari es din domeniul naturei. Cei cari vin aici, doresc ca pe lîngă bunurile naturei de cari caută să se bucure, să aibă şi oare care comoditate de traiu.

Din acest punct de vedere trebue făcute oare cari reserve, de şi Slănicul are gazeta sa specială „Curierul Slănicului", care se pare că are menirea a ridica în slavă pe oameni şi faptele lor, făcîndu-i să treacă oare cum înaintea aceia ce eu am spus că e acţiunea naturei.

Nu vom nega că în decursul timpului nu s'ar fi făcut ceva şi pentru Slănic. Şoseaua care-l leagă astăzi de Tg. Ocna e negreşit o lucrare, care a contribuit ca afluenţa vizitatorilor să fie mare, mai mare, după cît se spune, de cît putea conţine Slănicul. Insă nu e de ajuns să ai şosea, trebue să o şi întreţii, şi aici mi se pare că păcătueşte administraţia, nu ştiu care, a Statului, judeţului, ori a băilor Slănic, că nu prea dă destulă atenţiune acestei cerinţe. Pe ici colea şoseaua s'a cam deteriorat. Şi cum ne aflăm la munte, unde apele sunt repezi, dacă nu se iau cît de curînd măsuri de apărare, se va ajunge la ceia ce a fost înainte dacă nu şi mai rău.

Dacă vii în Slănic ai nevoe de locuinţă, de almentare, ai nevoe de instalaţii de băi, pentru ca să nu strici prin lipsa acestora, tot ce ai putea cîştiga prin simpla acţiune a naturei.

Or, Slănicul n'a putut primi pe toţi mosafirii din anul acesta, pentru că nu se găseau locuinţe. E uşor de înţeles, cum trebue să i vie cuiva, care a plecat din cine ştie ce parte îndepărtată a ţării, cu familia şi încarcat de bagaje, iar cînd ajunge la liman, i se spune şi pleacă înapoi, căci nu sunt camere!

Epitropia are aici cîteva oteluri dintre cari numai otelul Racoviţă e mai presentabil, posedînd şi confortul la care are drept să pretindă cel ce plăteşte cam scump ca să şeadă în el. Otelul însă e aşezat într'o posiţiune nu tocmai bună. Lipsa de soare şi deci de lumină se resimte.

Nici n'ar trebui să mai amintesc aici despre aşa zisul marele otel, care n'are pentru el de cît situaţiunea. Incolo camere incomode, unele mici de tot, altele chiar puţin umede, dar mai presus de toate necurate. In afară de otelurile epitropiei sunt cîte-va vile, destinate a se închiria vizitatorilor.

Or, aici se poate face următoarea observaţiune. Epitropia are monopol asupra întregului Slănic. Şi dacă ea îl exercită cu oare care rigurozitate, cînd e vorba de alte articole necesare traiului, nu e tot aşa în cît priveşte locuinţele. Epitropia nu intervine nici într'un chip în contractul de locaţiune dintre vizitator şi proprietarul vilei. Or, acesta profită de ocazie şi rîdică preţurile, făcînd astfel neaccesibilă vizitarea acestei localităţi, celor mai mulţi.

Şi eu nu înţeleg această libertate absolută dată proprietarilor de vile. Unii au construit în fapt nu vile, ci oteluri pentru exploatare, oteluri mari.

Şi atunci mă întreb, nu s'ar putea să se facă la Slănic, aceia ce se face cu otelurile de prin oraşe, unde autoritatea fixează preţul camerilor?! Sau cel puţin să se fixeze un maximum.

Restaurantele în schimb stau sub monopolul Epitropiei. Nu oricine poate deschide restaurant, ci numai cel ce are învoirea Epitropiei. Cum taxează restauratorii pe vizitatori, aceasta se pare că ese din cadrul sarcinelor luate de Epitropie asupra-şi.

Şi cu toate acestea eu cred că Epitropia cu armata de funcţionari, ce are în localitate, cu medici inspectori, cu *inspectori speciali, lunari sau de sezon* ar putea să-şi arunce ochii şi prin vasele celor ce pregătesc alimentele. Cînd ai intrat în Slănic, unele din cele dintăi vorbe, ce le auzi de la cei ce au venit aici mai înainte, e că nu mai ştiu unde să mănînce. Pretutindeni e rău, începînd de la primul restaurant.

O curiositate, pe care de altfel a putut'o constata toţi vizitatorii Slănicului, e că aici nu se găseşte un pui mai gras şi mai mărişor. Aproape toţi sunt mici, dar mici de tot, şi slabi, aşa că sunt numai oase.

A cui să fie vina? A restauratorului, care nu se îngrijeşte din timp pentru aceasta, a administraţiei, care nu obligă pe restaurator a ţine sama mai mult de cerinţele publicului?

Ar fi mijloace de îndreptat această stare de lucruri?

Fără îndoială da. Nu indic pe cele de detaliu, dar pot zice că o severitate mai mare, un control mai energic, ar face pe restauratori, să înţeleagă că dînşii au venit să pună serviciile lor la dispositiunea publicului şi să fie remuneraţi pentru aceasta, dar să nu se transforme în speculanţi.

Dar în ce priveşte instalaţiile pentru băi? Aici te găseşti în faţa a două civilizaţii. Băile de sub otelul Racoviţă şi inhalatorul reprezintă prezentul cu tot ce s'a putut cîştiga în această materie pînă astăzi. Salonul de cură, hidroterapia şi — trebue să le zicem pe nume—latrinele stau ca o urmă a timpurilor aproape primitive. Vizitatorul rămîne cu atît mai prost impresionat, cu cît ştie că aci se face cură şi anume cură de ape minerale, însoţite de efecte iar latrinile primitive aproape, sunt de o murdărie fenominală.

Dar salonul de cură? Există, ce e dreptul, unul construit acum vre-o 30 ani în urmă, dar se poate zice că e mai mult un rest din casă ce ş'ar numi salon, Aşezarea lui e din cele mai puţin comode, aşa că lumea preferă să umble prin ploae, de cît să intre în acel aşa numit salon. Apoi e şi prost întreţinut, nemăturat, negrijit, fără scaune, fără bănci, încît nimeni nu e angajat să-l frecventeze.

Hidroterapia încalea le întrece pe toate. Stabiliment vechiu, cu căzi din timpurile antice, nu ţi face nici o plăcere să intri în ea.

Toate aceste neajunsuri de cari se izbesc vizitatorii Slănicului se pot îndrepta? De sigur că da. Unele din ele se vor îndepărta prin o privighere serioasă. Mai puţini inspectori, însă acei puţini, bine aleşi, oameni harnici şi pricepuţi. Altele se vor îndepărta cînd se vor putea face mai multe lucrări, ca oteluri, sală de cură, stabiliment de hidroterapie etc. Pentru acestea din urmă însă trebuesc fonduri. Putea-va actuala epitropie să le obţină? După cele ce ştim pînă acum, ne îndoim că vor putea ajunge la un asemenea rezultat.

De aceia cred şi eu, că e mai bună chibzuială, de a se da în exploatarea unei societăţi particulare, întreaga staţiune balneară şi climaterică.

Pe lîngă toate acestea, într'o staţiune balneară, este nevoe şi de distracţiuni. Or, Slănicul e aproape complect lipsit de aşa ceva. Vizitatorii au.. cinematograful. Pentru sporturi, gimnastică, nimic. Şi astăzi mai nu există staţiune balneară sa n'aibă un stabiliment pentru gimnastică. Cît n'ar prinde de bine aşa ceva şi aici? Poate dacă exploatarea Slănicului va cădea în mînele unei companii cu pricepere în ramura aceasta, nu vom mai vedea asemenea neajunsuri.

De sigur ar fi de dor.t ca compania aceia cu experienţă în exploatări de felul acesta să fie romînească, dar în caz contrar? Trebui-va să aşteptăm pînă se va naşte şi va creşte ea?!

Lume multă după cum am zis, a vizitat anul acesta Slănicul. Negreşit Iaşul ca totdeauna a dat contigentul său, dar se pare ca celelalte oraşe şi în special Bucureşti — Braila—Gala,i a fost mai bine reprezentate.

Despre actuala administraţie a Slănicului, atît cea specială cît şi cea din Iaşi, n'aş putea zice de cît că calcă pe urmele vechii administraţii.

Epitropii de astăzi negreşit nu pot fi făcuţi răspunzători de o stare de lucruri moştenite, şi pe care n'au avut încă timpul să o cerceteze în amănunţimi. Ei, în ce priveşte Slănicul, nu sunt nici mai buni, nici mai răi, după cele ce vedem acum, decît predecesorii lor.

Fi-vor în stare să îndrepte aceia ce dînşii singuri recunosc că este rău. Să o sperăm, după cele ce vă promit ei. Indoiala însă tot e posibilă.

In localitate a stat mai tot timpul dintre epitropi numai d. C. Ivaşcu. D-sa ş'a luat greaua răspundere de a potoli multe mici animozităţi. Şi eu recunosc că sarcina e grea, cînd ai a face cu multe temperamente, cu mulţi nervi.

Lumea de pe aici recunoaşte că D-sa s'a achitat cum trebue de asemenea îndatorire.

Pentru datoriile aşa zise, mondene, d-sa a fost ajutat de graţioasa sa soţie, d-na Lucreţia Ivaşcu.

Nu mi-am propus să dau un carnet *mondain*, între altele, pentru că nici nu prea cunosc atîta lume.

Din Iaşi însă, în afară de d-na şi d. C. Ivaşcu, se mai găsesc astăzi în Slănic, d-nii D. Porfiriu, consilier de Curte, Th, Motaş, D. Gheorghiu, Xenofon Gheorghiu, Neculau, d-na Marcovici etc.

V. I. Radu

STRUNA ZILEI

EXCES DE ZEL

Gardiştii păzesc în str. Uzinei casete de toleranţă insalubre.

Ştire.

Gardiştii caselè acele
Le-ar putea lăsà în pace.
Suntem siguri doar că 'n ele
Spargeri *nu se mai pot face.*

INFORMATII

❑ Iată programul congresului învăţătorilor ce are loc la Tîrgovişte în zilele de 20, 21 şi 22 August.

In prima zi se va discuta anume chestiunea programei învăţămîntului primar.

In aceeaşi zi congresiştii vor lua parte la inaugurarea Crucei ce se rîdică întru amintirea lui Tudor Vladimirescu.

A doua zi se vor face discuţiuni ai supra chestiunei: „Invăţătorii şi politica".

In sfîrşit ultima zi este rezervată modificărei unor articole din statutele asociaţiunei, precum şi alegerei noului consiliu de administraţie.

❑ In ziua de 6 August c, ora 3 şi jum. p. m. vor avea loc alergări de caorganizate de ofiţerii regimentului 8 călăraşi din Roman, în folosul inundaţiilor.

Vor avea loc 6 curse.

❑ Sesiunea de toamnă a Academiei Romîne, se va deschide în ziua de Vineri, 2 Septembrie, a. c.

Această primă şedinţă va fi intimă.

❑ A. S. R. Principesa Maria, augusta prezidentă activă a comitetului central pentru ajutorarea inundaţiilor, plecînd în străinătate, a delegat pe d-na Alexandrina Gr. Cantacuzino, vice prezidenta comitetului, cu girararea afacerilor pînă la reîntoarcerea A. S. R. In acelaşi timp, A. S. R. a decis ca toate sumele ce se vor aduna să fie capitalizate de Banca Naţională, prin caseria „Comitetului Central" şi să nu se dispue de ele pînă la întoarcerea A. S. Regale.

❑ In urma afacerei falşificărei poliţelor în care sunt implicaţi trei ofiţeri comeduirea pieţei din Capitală, pregăteşte o adresă către ministerul de răsboi, în care va arata toate localurile de desfrîu care sunt în Capitală şi va cere să se reglementeze, ca ofiţerii să nu mai aibă voe a le fraquenta, hotărîndu-se pedepse aspre pentru cei cari nu se vor supune.

In acelaşi timp comenduirea va face razii în fiecare noapte prin numitele localuri, spre a nota pe ofiţerii găsiţi acolo şi a-i raporta ministerului de răsboi.

❑ Domnul Colonel C. Petala, comandantul batalionului 8 Vînători, ce face gardă la Sinaia, se află sosit de azi dimineaţă în localitate.

❑ Starea sănătăţei brigadierului Emil Ionescu care s'a sinucis eri în cimitirul Eternitate, este bună. Glontele care a pătruns în corp printre coasta 6 şi a 7, s'a oprit în spate.

Astă-zi se va procede la extragerea lui.

❑ In „Monitorul Oficial" de azi, au apărut decretele prin care d-nu Mihail Vîrnav Liteanu se numeşte avocat al Statului cl. I, pe lîngă instanţele judecătoreşti din Iaşi, şi d. Matei Millo, pe lîngă cele din Suceava.

❑ **Un consilier rus în Iaşi.**— D. Nicodem Amatuni, consilier de stat rus, părăsăşte mîine localitatea, pentru a se duce la Bucureşti, unde va rămînea mai multe zile.

E probabil, că d. Amatuni, va fi primit în audienţă de M. S. Regele.

*

D. Amatuni, care este ataşat la ministerul de finanţe, a întreprins această călătorie, pentru a-şi da seama de situaţia economică a diferitelor ţări, în scop, de a stabili relaţiuni comerciale mai int'me cu Rusia.

D. Amatuni s'a interesat de aproape de starea economică a Iaşului convorbind în această privinţă cu d. Ermacoff, cunoscutul comerciant, şi cu d. Schönthal, procuristul Băncei Moldova.

In aceste convorbiri, consilierul rus n'a atins nici o chestie politică, ci numai chestii economice.

Iaşul i-a plăcut cu deosebire, şi s'a arătat încîntat, de afirmarea că oraşul nostru a făcut progrese însemnate pe acest teren.

*

D. Amatuni, după ce va vizita Serbia şi Bulgaria, se va întoarce în Rusia, tot prin Iaşi, unde va mai rămînea cîte-va zile.

❑ După cererea generală, comicul Ştefan Iulian, cu concursul trupei Leonescu, va mai da două reprezentaţii în serile de Sîmbătă 6 şi Duminică 7 August. Sîmbătă seara se va juca o scenetă de actualitate de trupa Leonescu, în care Iulian va avea un rol important.

❑ In vederea iarmarocului, ce începe zilele aceste la abator, serviciul sanitar a cerut administraţiunei comunale, să ieie o sumă de măsuri de salubritate, absolut necesare.

❑ După o lungă întrerupere în activitatea-i propriu zisă literară, poetul Octavian Goga, reapare în „Viaţa Romînească" numărul pe Iulie, cu nu mai puţin de zece poezii inedite.

Una din bucăţile aceste e dedicată d-lui Duiliu Zamfirescu. Se ştie ce polemică violentă are loc între cei doi scriitori.

❑ Se afirmă, că d. arhitect comunal Cugler, va fi numit inspector al serviciului technic comunal.

❑ Noul program de astăseară Vineri 5 August, al cinematografului Pathé-Frères, din noua grădină Trayan, cuprinde între altele:

Cum soseşte în Europa o scrisoare expediată din Africa centrală. Interesante scene de comunicaţie modernă.—Devotamentul unui copil, naraţiune însufleţită.—Cei doi Philibert, comedie de moravuri pariziane.—Remuşcarea judecătorului, mare roman însufleţit.—Inimă de tată, desfăşurare dramatică.—Leontina zboară, scene comice.—Serbări militare în Italia, scene şi vederi cinematografiate după natură. —Ţicnilă erou, scene comice etc. etc.

Programul nou viitor de Luni 8 August a. c. cuprinde între altele: Răpirea d-rei Cleo. Dl. Nick Winter, interpretează rolul detectivului.

Programele sunt schimbate de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fie-care seară la noua Grădină Traian—Duminicele şi sărbătorile Matineuri la 4 ore ziua, în sala Circului Sidoli—cu preţurile populare obişnuite.

Orchestra Maestrului Dimitriu, acompaniază cu cele mai nouă piese, desfăşurarea sujetelor.

❑ Astăzi fiind aniversarea a 81 de ani de la naşterea Imparatului Francisc Iosef, un Te Deum s'a oficiat la biserica catolică din localitate, la care au asistat autorităţile civile şi militare, în preună cu consulii şi întreg personalul consulatelor străine.

A urmat apoi o recepţiune la consulatul austriac.

❑ D. Al. Nedelcu, maestru de desemn şi caligrafie la gimnaziul Alexandru cel Bun a fost angajat pentru acelaşi obiecte la gimnaziul particular, donaţiunea Wachtel din Iaşi.

❑ S'a pescuit pe Prut în dreptul comunei Prisecani, cadavrul unui sătean, a cărui identitate nu a putut fi stabilită.

❑ De la începutul lunei August şi pînă în prezent au fost în oraşul nostru 7 cazuri de tifos.

❑ O îndrăzneaţă spargere s'a comis eri la locuinţa d-lui Bejan, din curtea bisericei catolice din localitate.

Vecinii d-lui inginer Bejan, observînd că uşile casei sunt deschise şi ştiind că d-sa se află dus cu familia la Botoşani au anunţat autorităţile.

Sosind agenţii brigadei de siguranţă au constatat, că broasca de la uşa de intrare în casă a fost stricată, după care spărgătorii, au stricat toate încuetorile de pe la cufere, lăzi, sertare, de la birou, aruncînd conţinutul lor pe jos, dovadă că au căutat obiecte de valoare sau bani.

Spărgătorii, nesupăraţi de nimeni au luat masa în sufrageria casei, lăsînd şi un bilet prin care spun că banda lui Pantelimon a făcut o vizită, d-lui inginer Bejan.

Poliţia, cercetează băinuind că autorii spargerei sunt nişte borfaşi locali, care se servesc de numele lui Pantelimon, pentru a încurca cercetările.

S'a telegrafiat d lui inginer Bejan, spre a veni la Iaşi, cînd se va putea constata ce s'a furat.

❑ Mîne-seară Sîmbătă *6 August* a. c., va avea loc în sala Circului Sidoli, o prea frumoasă *Serată dansantă*, cu diferite jocuri şi distracţii, precum: tombolă, cor, declamaţii, etc., organizată de societatea „Unirea" a lucrătorilor tipografi din Iaşi.

Muzica Comunală, sub conducerea d-lui profesor Cirillo, va cînta ariile cele mai noui şi frumoase.

Se prevede o mare animaţie, biletele fiind aproape toate plasate.

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

IMPORTANT

In cancelaria baroului avocaţilor din Iaşi se pot scrie ori-ce acte cu cu o maşină de scris „Yost" recunoscută de cea mai perfectă din toate maşinele de scris.

D-nii avocaţi cari ar dori să li se scrie acte cu maşina de scris vor bine voi a se adresa în cancelaria baroului.

Pagina scrisă 50 bani, copia paginei 25 bani.

Ultime INFORMAȚII

❑ *D. Polizu Micșunești, inspectorul teatrelor, care a fost azi în localitate, a declarat, că ministrul studiază un proect, după care artiștii teatrelor subvenționate, nu vor putea lua parte la luptele politice.*

Societarul, care va contraveni acestei dispoziţiuni, va primi trei avertismente. La al treilea, artistul va fi eliminat din teatru.

❑ *Direcția c. f. r. e pe cale, de a desființa, tarifele speciale ce există pentru unele articole, ce se aduc din Galați, Brăila și Constanța pentru Moldova.*

Suprimarea acestor tarife, va aduce mari daune negoțului din Moldova, și va mai avea ca urmare și o scumpire de numeroase obiecte de prima necesitate.

❑ *D. Ionel Brătianu, șeful partidului liberal, se întoarce în țară, în cursul săptămînei viitoare.*

Va urma imediat o consfătuire a comitetului executiv liberal, în vederea campaniei, ce acest partid va începe în potriva guvernului.

❑ *Pe ziua de azi, s'au constatat în oraș 3 cazuri noi de febră tifoidă, dintre care două în strada Canta.*

Medicul șef al orașului, a ordonat măsuri excepționale de asanare în această stradă, unde probabil, că există un puternic focar de infecțiune.

❑ **Ancheta de la teatru.**—D. Polizu Micșunești a sosit azi dimineață în localitate.

In urma insistențelor puse de către d. Grecianu, în unire cu neguțitorul de strîmbături și al Cîrjei bătrineței, nu s'a permis d-lui Polizu Micșunești nici un răgaz și abia întors de la băile Neuheim, a fost silit să vie în anchetă la Iași.

*

In sala comitetului teatral, se aflau adunați mai mulți societari, precum și d. Sadoveanu, directorul Teatrului.

Era de față și d. Cîrjă, autorul plîngerei adrasată ministului de Culte.

Ancheta a durat ore întregi și rezultatul a fost că d. Polizu Micșunești, a declarat că, nu găsește nimic de reproșat d-lui Sadoveanu, toate dispozițiile sale fiind luate în limitele legei.

D. Polizu Micșunești, a arătat netemeinicia numirilor formulate de către d. Cîrjă, căruia i-a mai reproșat că pe petiția adresată ministerului, se află semnat și d. Radu Demetrescu care contestă aceasta.

D. Cîrjă, a răspuns, ca avut autorizația verbală a d-lui Demetrescu. Acest răspuns n'a mulțumit pe d. Polizu Micșunești.

*

D. Polizu Micșunești, a părăsit localitatea cu trenul de 1 după amiază.

Inainte însă de a pleca, d sa a ținut să comunice societarilor că toate intrigile și campania, pe care o duce tabăra guvernamentală e zadarnică căci d. Sadoveanu va rămînea director al teatrului național.

Ce zice șerul et Comp ?

❑ Din București, suntem informați că ziarul „Dimineața" publică în numărul său de azi, fotografia lui Pantelimon.

In Iași acest număr, se pune în vînzare, mîne dimineață.

❑ D. Cosmovici, primul ajutor de primar, întors din concediu, a revenit azi la Primărie.

❑ Poetul Alexandru Vlăhuță, se află de azi în localite.

❑ Serviciul sanitar, a prohibit introducerea de lapte și fructe, din comuna Galata, din cauza epidemiei de febră tifoidă ce bîntue în acea localitate.

❑ **De ale lui Cc. Iancu.** — Domnul Iancu Lemnaru zis și Stamatiu e surmenat. Căci, ar fi spus d-sa : „dacă știam că am să găsesc Iașul în așa hal mă lipseam și de primărie după cum m'am lipsit și de Epitropia Sf. Spiridon unde știam peste ce bucluc dau".

Dar Cc. Iancule, îl întrerupe, un amic, din cei pe care d sa îi recomanda Ieșenilor purtîndu-i în trăsura Primăriei, mai lasă-le și d-ta să le facă și alții !

Imposibil băete, respunse Cc. Iancu ritos. Tu nu știi ce însamnă a da ordine! Le dai și nu se execută.—Ajunge însă că nu mă pot ocupa de interesele mele din cauza Primăriei. Și cu toate aceste—continuă cc. Iancu—*Opinia* mă atacă, *Mișcarea* idem, că nu știi cum dracul să-i împaci.

Și *Evenimentul* numai din cînd în cînd latră ca un cîne răgușit, doar așa numai ca să latre, dar ca să ți iea apărarea nem !

Ori nu se pricep ? Și atunci să spue ! că mă fac eu și gazetar.

Ori n'au loc în jurnal, din pricina Scopiților ăstora ?

Și Cc. Iancu obosit peste măsură din cauza îndelungatei peroraţii, se îndreptă spre trăsura Primăriei, unde caii înhămați de dimineață, băteau nervos din picioare, arătînd că și ei sunt biruiți de trudă.

❑ Clasificația elevilor clasei V-a reală de la Liceul „Național" la finele anului școlar 1910—1911 ;

Handoca Dimitrie media 7.72 premiat I, End Eugen media 7.58 premiat II, Mayer Octavian media 7.54, premiat III, Renescu Emil 7.39, Stroian Gheorghe 7.35, Nacht Osias 7.20, Herșcovici Herman 7.15, Răşcanu Lazăr 7.13, Bergman Arthur 7.10, Sternberg Abraham 6.93, Andriescu Ion 6.87, Linteș Petru 6.82, Gheorghiu Costică 6.95, Constantinescu Gheorghe 6.77, Burlă Emil 6.70, Naftulovici Osias 6.67, Săvescu Ion 6.62, Dăscălescu Ioan, 6.60 Ostapovici Eugen 6.59, Agatstein David 6.58, Mates Șaie, 6.56, Manoliu Dimitrie 6.50, Stanciu Edmond 6.50, Mates David 6.49, Rosen Manes 6.47, Goldenberg Lascar 6.42, Constantinescu Ion 6.22, Olivenbaum Solomon 6.15, Dimitrescu Ioan 6.10, Kasner Isac 6.09, Țurcanu Mircea 6.04, Antoniu Gheorghe 6.02, David Berthold 6.02, Nicolescu Ioan 5.95.

Cl. V modernă.—Gelip Ion, media 8.09 premiat I, Hutschneker Richard 7.48, premiul II, Gavrilescu Vladimir 7.25 premiul III, Irimescu Dimitrie 7.22, Nersisian Minas 7.22, Rosenstein Sami 7.20, Rotărescu Valerie 6.95, Gregorovici Antoniu 6.94, Coniver Lupu 6.90, Andriescu Mihail 6.87, Gheorghe Aniței Vasile 6.80, Gheorghiu Mihai 6.77, Nechita Constantin 6.74, Zalman Aron 6.72, Ionescu I. Gheorghe 6.65, Captariu Dimitrie 6.60, Pastia Vasile 6.54, Polingher N. Aurel 6.45, Grün Avram 6.41, Caseti Șerban 6.37, Turtureanu Teodor 6.37, Hurmuzescu Petru 6.32, Saint-Pierre Tiberiu 6.30, Comarnescu Teodor 5.70.

Clasa VI a reală : Halunga Octavian, media 8.24, premiat I ; Cernătescu Radu, media 7.79, premiat II ; Bută Ioan, media 7.64, premiat III ; Guțu Victor 7.64, Iurașcu Mircea 7.62, Ficler Albert 7.42, Giuncu Vasile 7.37, Bulgaru Lucian 7.32, Filote Ioan 7.30, Soroceanu Vasile 7.29, Știubei Alexandru 7.25, Nacht Albert 7.24, Grosu Adrian 7.22, Pineles Jacques 7.18, Bădulescu Grigore 7.10, Neculau Ioan 6.89, Ciolac Mihai 6.80, Bimbasa Haim 6.70, Popa Gheorghe 6.44, Acherman Samoil 6.43, Polac Herșcu 6.42, Simionescu Gheorghe 6.34, Costescu Romeo 6.32, Savul Mircea 6.29.

Clasa VI-a modernă : Enciu Dumitru, media 8.34 premiat I ; Petrescu Gheorghe, media 8.10 pr. II ; Ionescu Ioan 7.89 ; Blumenfeld Alexandru 7.70, Grigoraș Costache 7.64, Vițianu Duiliu 7.42, Petrescu Alexandru 7.35, Petrov Traian 6.85, Lupașcu Ioan 6.82, Brînzei Gheorghe 6.80, Glanzstein Iosef 6.72, Sion Constantin 6.39, Sava Dumitru 6.35, Manu Constantin 6.12.

❑ Pe ziua de azi, s'a făcut mișcarea următoare în corpul didactic :

D. I. Tufescu, profesor la gimnaziul Alexandru-cel-Bun, a fost transferat la liceul internat.

D. Gh. Mitru, profesor la liceul din Craiova, a fost permutat la gimnaziul Alexandru-cel-Bun din localitate.

❑ Domnul general medic Papillian, care a sosit eri în orașul nostru, a inspectat închisoarea militară Galata, unde s'a interesat de aproape, de mersul tifosului, de cauzele care au dat naștere acestei epidemii dispozînd a se lua serioase măsuri pentru combaterea flagelului.

❑ **Tifosul la Galata.** —Toți bolnavii de la închisoarea Galata, au fost transportați la spitalul militar, iar închisoarea a fost desinfectată.

Alte cazuri noi nu s'a mai constatat.

In comuna Galata, s'au constatat de aseminea 3 cazuri de febră tifoidă.

In urma dispoziţiunei luate de către d. dr. Tatos, bolnavii au fost transportați la spitalul de izolare. Locuințele au fost desinfectate, iar fîntînele închise.

D. dr. Tatos, crede că boala a fost adusă din Iași.

❑ D. G. D. Șerban, s'a întors azi în localitate, venind din străinatate, unde a petrecut vacanța.

❑ Debitul Badareu et dr. Manolescu, aduce la cunoștință onor. clientelei care se află în vilegiatură că-i poate furniza cu produsele fermelor și viilor proprii, franco stația balneară, numai cu un plus de 10 bani la kg. sau litru la prețul zilnic cu care se vînd produsele la debit, acest plus e pentru speze la ambalagiu și transport.

❑ *Din cauza sărbătoarei de mîni, — Schimbarea la foi,—„Opinia" nu va apare de cît Luni, la orele obicinuite.*

❑ **Teatrale.**—Astă-seară are loc în grădina Bragadiru, a treia și ultima reprezentație dată de comicul *Ștefan Iulian*, cu un program bogat și cu totul schimbat. De remarcat : *Precupeața.* Trupa de comedii *Leonescu* va juca două frumoase comedii.

Imensul succes obținut la reprezentațiile precedente, dovadă marele public ce a asistat, asigură și un mai mare succes pentru astă-seară, cînd *Iulian* va apare în creații noui.

Puținele bilete ce a mai rămas nevîndute, se găsesc la librăria Iliescu.

Ultima oră

București 5 August

Prinderea lui Codău

București.—S'a anunțat, că vestitul bandit Codău, s'ar fi unit cu banda lui Pantelimon.

O telegramă din Lespezi, anunță că faimosul Codău, a fost prins în gara Dolhașca și sub bună escortă, transportat la Suceava.

Cazul suspect din Capitală

București. — Autoritățile au fost înștiințate, că un călător, care sosise din Pitești, s'a îmbolnăvit, cu simptome suspecte.

Medicul comunal, cercetînd cazul, s'a dovedit că bolnavul sufere de tuberculoză și că alarma nu era de loc intemeiată.

Scarlatina la R.-Vîlcea

R.-Vîlcea.—O puternică epidemie de scarlatină a isbucnit în localitate. In ultimele 48 ore, s'au constatat 12 cazuri.

Duelul din Roman

Roman.—D. locot Macri, simțindu se jignit de oare-care vorbe rostite de d-na Sofian, la adresa familiei lui, a provocat la duel pe d. Sofian, dirigintele poștei.

Martorii constituiți, au opinat că oeșire pe teren este inevitabilă.

Excursiunea familiei regale

Sinaia.—Eri, M. S. Regele, însoțit de regina, Principesa Maria și de Principesa de Wied, au făcut o excursiune cu automobilul, pînă la Cîmpina.

Oaspeții turci în Capitală

Bucureşti.—Un grup de 50 turci, între cari se găsesc foști miniștri și deputați au sosit azi în capitală.

Oaspeții vor vizita diferitele instituții.

Măsuri prevenitoare grevei pe C. F.

Londra.—Stațiunea militară din Aldershot a făcut toate pregătirile necesare spre a asigura exploatarea căilor ferate în caz de greevă. 25,000 oameni sunt gata a porni pe linii în cîteva ore. Pregătiri analoage se fac în întreaga Anglie.

Circuitul Munteniei

București.—Azi a început concursul de biciclişti, pentru circuitul Munteniei,

Iau parte 20 concurenți.

Greva din Anglia

Londra. — Amploiații căilor ferate au declarat azi greva generală.

Desgroparea din Giurgiu

Giurgiu.—Eri s'a făcut desgroparea și autopsia cadavrului lui Iancu Demetrescu. S'a constatat că moartea a avut drept cauză tuberculoză.

Desgroparea s'a făcut, în urma unui denunț, care spunea că Demetrescu ar fi fost otrăvit.

Incendiul din Tulcea

Tulcea.—Un incendiu puternic a distrus fabrica de cărămidă.

Pagubele trec de 750.000.

HOLERA

Salonic. — Azi s'a constatat un nou caz de holeră.

Negocieri între ministrul comerciului și greviști

Londra. — Camera comunelor : d. Lloyd George, a înștiințat adunarea că ministrul comerciului a negociat cu delegații companiilor de cale ferată și cu impiegații greviști, invitîndu-i la o nouă conferință. Se crede că conflictul va fi aplanat.

Sborul militar al prințului Bibescu

București.—In Capitală nu se vorbește de cît de sborul, executat eri de prințul Bibescu.

Iată împrejurările, în care a fost efectuat.

Prințul Bibescu, fiind ofițer în rezervă a fost concentrat. Astă noapte prințul Bibescu a fost chemat la comenduire unde i s'a ordonat ca în zorii zilei să execute un zbor cu aeroplanul său, pînă la Turnu Măgurele, pentru a înmîna un ordin urgent comandantului garnizoanei de acolo.

La ora 5 dim, prințul Bibescu s'a urcat în aeroplanul său și a pornit pentru a executa ordinul, cu toate că sufla un vînt puternic.

După cîte-va minunte se urcase la o înălțime de vre-o 150 metri și nu mult după acea la o înălțime de 300 metri, parcurgînd spațiul cu o viteză de 90 km. pe oră.

Prințul Bibescu, a fost urmărit de două automobile, în care se aflau maiorul Mihailescu și locotenenții Capșa și Miulescu.

In apropiere de Alexandria vîrtejul ajunse de o putere extra-ordinară ; cu toate aceste prințul Bibescu își continua zborul, învingînd primejdia.

La ora 6.30, după ce parcursese drumul cu o viteză de 102 klm. pe oră, prințul Bibescu sosi la Turnu-Mugurele, aterisind pe platoul de la gară.

După cîte-va minute, predă d lui colonel Stoicescu, ordinul pecetluit al statului major din București.

In aceiași zi, la orele 8.10 cu toate că timpul devenise și mai rău, prințul Bibescu se urcă din nou în aeroplan și luă drumul spre Capitală.

Nu putu însă să continue drumul de cît pînă la Mihailești din cauza furtunei, și fu silit să se coboare.

Prin acest sbor, la distanță de 324 km., prințul Bibescu, a atins recordul, atît în ce privește distanța cît și înălțimea.

Se primesc în gazdă eleve de la școalele secundare și profesionale, cu și fără lecții de piano.

La D-na Maria Mocranschi
Profesoară de limba germană
Str. Săvescu No. 14 *Iași*

INȘTIINȚARE

Odată cu deschiderea anului școlar curent va începe a funcționa în Iași, **noul gimnaziu de băeți „Moritz și Beiti Wachtel".**

Avînd un corp didactic dintre cele mai alese ; fiind instalat într'un imobil propriu, construit după toate regulele higienice, înzestrat cu toate cerințele unui învățămînt gimnazial modern : laboratoriu, sală de gimnastică, material didactic, lumină electrică, instalație de apă, ș. c. l.— Gimnaziul va corespunde tuturor condițiunilor pedagogice.

Programul—același ca și în școlile secundare publice.

Examenul general se va depune la școală, înaintea comisiunei ministeriale, conform regulamentului școlilor secundare.

Vor avea loc de două ori pe an **producțiuni școlare** (muzică, gimnastică, recitări).

Inscrierile încep la 15 August, în cancelaria școalei str. Sărăriei No. 147.

DIRECȚIUNEA.

Ornicăria Vasile Ostapovici

Iași, Strada Păcurari No. 1 (în față de Cofetăria Tuffli, alătura cu librăria Șarago).

Ornicul Liberei-Cugetări

După recomandația d lui Prof. Dr. C, Thiron, am comandat și am modele de acest ornic de buzunar, din Svițera (Lausanne).

Calitatea I-a *extra-îngrijită model plat modern. ½ cronometru, 15 rubinuri, prețul 35 lei.*

Calitatea II a, *cu 8 rubinuri, 25 lei.*

Ambele aceste ornice, au capacele cizelate artistic, imitatie de argint antic zis argentan. Garantate în scris, doi ani fiind ornice de preciziune ; remontoar ancru, 2 capace, fin gravate, cu arcuri, dublu platou, mecanism modern, perfecționat.

Gravurile consistă în : „Libera-Cugetare", reprezentată prin o femeie, care aruncă razele luminoase ale Științei, Rațiunei și Progresului asupra poporului, purtînd inscripția latină „După întuneric, apare Lumina". Pe marginea cercului poartă inscripția în franțuzește : „Libera—Cugetare victorioasă".

Doctor în Med. și Chirurgie
Frieda Ackermann
Specialistă în boli de femei și copii
Consultațiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.
Pentru saraci gratuit
— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Pentru sezonul băilor și de vilegiatură

Banca MOLDOVA

emite cecuri, delegațiuni și acreditări circulare asupra :

Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad Reichenhall, Bad-Hall, Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden-Baden, și în genere asupra principalelor stațiuni balneare și climaterice din Europa.

Epitropia Bisericei Armene din Iași

Se aduce la cunoștința generală că de la 26 Octombrie a. c. avînd de închiriat apartamentele notate mai jos, amatorii de a lua cu chirie să presinte oferte închise la cancelaria Epitropiei în curtea Bisericei pînă în seara de 23 August a. c.

Apartamente de închiriat sunt :

Una dughiană cu odae și bucătărie, strada Veche 27, ocupate de Aron Pascal lengerie.

Una dughiană cu odaie și bucătărie, strada Veche 23, ocupate de Iosup Herșcovici Sipetar.

Una dughiană cu odaie și bucătărie, strada Veche 23, ocupate de Moriț Blauer pălărier.

Una dughiană cu odaie și bucătărie, strada Veche 23, ocupate de Malca Chon sipetar.

Franzolărie cu mai multe odăi strada Veche 39, ocupate de Gh. Klein franzolar.

Una dughiană cu odaie și bucătărie, strada Veche 31, ocupate de Mihai Călin Argintar.

Una dughiană cu odaie și bucătărie, strada Veche 31, ocupate de Haim Ablas stoler.

Una dughiană cu odaie și bucătărie, strada Veche 31, ocupate de Mayer Lemer Cismar.

Una dughiană cu odaie și bucătărie, strada Veche 31, ocupate de Herșcu A. Sipetar.

Una dughiană cu odaie și bucătărie, strada Veche 49, ocupate de Sofia Șapira modistă.

2 odăi, bucătărie, pivniță strada Armană 11, ocupate de Samuel Grinberg.

Una dughiană, 2 odăi, bucătărie, str. Cismărie 3, ocupate de Gh. Casian bărbier.

Una dughiană cu odaie, bucătărie, strada Cismărie 11, ocupate de Mihel Heșcovici ciobotărie.

Una dughiană cu odaie, bucătărie, strada Cismărie 6, ocupate de B. Rapaport, blănărie.

Una dughiană cu odaie, bucătărie, strada Cismărie 6, ocupate de A. Vaisman badanagiu.

Una dughiană cu odaie, bucătărie, strada Cismărie 6 ocupate de Smil Leibovici, lengerie.

Administrația.

ANUNCIU

In ziua de **11 August 1911 ora 2 p. m.** se vinde prin licitație publică în camera Sindicatului falimentelor, portofoliul firmei falite **Ch. Isr. Dresner din Iași** evaluat la suma de **366.460 lei 75 bani,** după arătările din bilanțul falitului din care urmează a se scădea sumele încasate de Sindicat pînă la terminul vînzărei.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Alf. Vinkler**
Secretar *C. Boian*

De vănzare poloboace, căzi și unelte pentru vie.

A se adresa strada Vulpe No. 2.

Doamnele și Domnișoarele care doresc să fie în curent cu Moda Sezonului de vară și în acelaș timp să cumpere și cele mai frumoase Mărfuri, sunt rugate să poftească la Magazinul

„LA VULTUR"

vor cumpara aci de toate, bune și cu prețuri cît se poate mai eftine.

Mare asortiment de Mătăsuri Fularuri, Laize și Voalajuri. Ultimele noutăți în Bluze, Matinele și Jupoane.

Mănuși și Gente moderne cu Șnururi,

Garnituri pentru Rochii și Furnituri complecte pentru croitorie.

Se primesc elevi la Tipografia H. Goldner pentru învățătură.

ANUNCIU

D-nii G. Nica, licențiat în litere, profesor, și C. Romanescu, licențiat în matematici, profesor, autorizați de Onor. Minister al Instrucțiunii Publice, se oferă a pregăti elevi pentru diferite examene de liceu și concursuri de burse.

A se adresa d-lui **G. Nica,** *profesor liceul „Național".*

Ape minerale naturale
STREINE ȘI INDIGENE
din 1911
au sosit la Farmacia I. WERNER
DIN PIAȚA UNIREI

Cea maĭ nouă creaţiune în Maşinĭ de cusut

SINGER „66"

Cea maĭ bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obţinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH
DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR,
CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR,
DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilléza capsula.*

Chassaing

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inscrişi la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères - Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitrie.

Matiusurile urmează regulat în fiecare Duminică şi serbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IAŞI

Vin Tonic. Pe bază de China Cola, Coca şi Glycerophosphate. Tonic şi reconstituant.
Două linguri pe zi.
Preţul 5 lei.

Unguent Preservativ. Cel mai bun mijloc pentru a combate şi a împedica propagarea şi molipsirea boalelor infecţioase (lumeşti).
Preţul 50 b.

Glycerophosphat Granulat. Antineurastenic, Reconstituant a sistemului nervos—2 linguriţe pe zi în apă sau vin.
Preţul 2 lei.

Peste 600 doamne bogate GRILLAGES

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e indeferent), să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
GLOTORES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
MONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 2f.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţii peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,791,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

In 20 Octomgrie 1832, Academia de Medecină din Paris votă **Doctorului OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bólelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângelui, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismului, rumatismului, tumorilorĭ, afecţiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatului, ulcerilorĭ inveterăţĭ* şi atotulorĭ bóle provenind din necurăţenia şi alteratiunea sângelui. Specificŭ prin excelenţă contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* şi a teribilelorĭ consecinţe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ invèterate şi rebele (accidentilorĭ gureĭ şi a gâtului, putredimiĭ ósełorĭ). Nicĭ un altu medicamentu în lume nu posedă distincţiunile ce onóră Pesmeţiĭ Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ în orce temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă în bólele cele mai inveterate. — *Ŭă broşura acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmeţiĭ depurativi* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, în raportulŭ seŭ oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă aştfelŭ: «Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un «remedŭ de compositiune constantă, de «preparaţiune cât de perfectă posibilă.... «*Eĭ pot da servicie marĭ humanităţiĭ.*»

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÓTE ŢĂRILE

Dacă suntéţi suferinzi, dacă voiţi a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază pri ipiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un exces de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefrite şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

Le găsiţi în toate magasinele mari de consum.

La cere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavostră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic şi intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenta.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgiele, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari au resistat la toţi celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghişti şi Farmaciţii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mirzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—N-. 1370 Marți 9 August 1911

DEMOCRAȚIE

Ziceam cu altă ocaziune că presa și prin aceasta înțeleg mai ales ziarele cotidiane, cari dau articole scurte asupra tuturor chestiunilor la ordinea zilei, poate și are întru cît-va datoria de a face educațiunea maselor din toate punctele de vedere.

Iar unul din cele mai însemnate puncte de vedere, este educațiunea așa numită cetățenească.

Ast-fel, în epoca în care trăim noi, e sigur că o asemenea educațiune nici nu se înțelege a fi făcută alt-fel de cît din un spirit democratic.

La noi în țară, de exemplu, nu există partid politic, partid de guvernămînt, care să nu revendice pentru dînsul o parte cel puțin din ceia ce obișnuim a numi democrație. Dar ce e democrația! Iată un cuvînt pe care foarte mulți îl pronunță și cred că atîta e suficient pentru ca să știe ce se cuprinde sub această denumire.

Insă cîtă distanță e între o asemenea credință și realitate ?!

De alt fel socotesc că în spiritul celor ce citesc aceste rînduri stă ideea că e vorba aici de democrație ca doctrină politică. De aceia am și zis că toate partidele politice ale noastre susțin cu tărie democratizmul lor.

Și din acest punct de vedere voiu cita cele ce spune un distins publicist francez, profesor la Sorbona, astăzi decedat, Henry Michel: „democrația n'are o doctrină, zice el, și din această cauză nici nu stă tocmai bine.

Dacă biserica catolică și colectivizmul, chiar anti-semistizmul și naționalizmul, atrag partizani, aceasta vine de acolo, că acestea au o doctrină făcută, un *credo*".

Dînsul scria acestea în anul 1901. De atunci negreșit s'au făcut pregrese.

Dar nu e mai puțin adevărat a se recunoaște că noțiunea democrației n'a dobîndit pînă acum o preciziune mai mare.Ași putea zice că și astăzi nu există o doctrină proprie a democrației, ci ea e mai *mult o stare de fapt*.

Esența democrației, zice Faguet, academician francez, este sentimentul egalității.

Și, după cum am zis mai sus, democrația este mai mult un fapt de cît o doctrină. Ea rezultă din o sumă, de revendicări, pe cari omenirea le-a cucerit treptat în decursul timpului. Ast-fel ea are ca substrat egalitatea înaintea legii, înaintea impositelor, și în fine doborîrea tuturor pedicilor, pentru ca fie care după inteligența și activitatea lui, după darurile cu cari a fost înzestrat de la natură, să aibă dreptul la traiu și la un traiu potrivit cu toate aceste însușiri.

Democrația deci, nu înțelege să existe pedici artificiale la rîdicarea fie-cărui individ, ci să lase întreagă libertate neegalităților naturale.

Aceasta însă să fie oare credința tuturor acelor care întrebuințează această expresiune? Dacă pătura superioară care își dă seamă de valoarea atît a cuvîntului cît și a fondului ce el cuprinde, acceptă soluțiunea expusă, de sigur nu e tot așa și nu poate fi pentru cei ce obișnuim a-i numi proletari.

Ei vor înțelege de sigur că democrația trebue să fie compatibilă cu egalitatea. Insă noi am spus că socotim chiar că democrația a eșit din libertățile și egalitățile cîștigate pănă acum. Masa poporului va înțelege însă, prin democrație, o egalitate și nu numai o egalitate în drept, ci o egalitate de fapt.

Pentru dînșii nu va fi suficient să le spui, că au posibilitatea în baza jocului legilor naturale ale neegalității să ajungă cît de sus, să aibă și onoruri și avere. Nu va fi suficient, cînd li se va spune că neegalitățile în drepturi au dispărut și că au rămas numai cele naturale. Căci ei vor putea zice ori cînd: la ce ne folosește posibilitatea, ce ne acordați de a ne ridica, cînd n'avem nici talente deosebite, nici mijloace, nici ocaziuni?

Dar această înșelare prin democrație nu e admisibilă. Ea nu va putea nici o dată să capete ființă, și chiar de s'ar reuși pentru un moment, nu va avea durată. De altfel exemplele istorice, confirmă aceasta. Nivelarea de la spartani, a adus slăbiciunea lor și nimicirea Statului, și a avut scurtă durată.

Va fi dar totdeauna nevoe de clase dirigente. Nu toți însă sunt de asemenea părere. Astfel cîțiva susțin că în democrațiile de fapt, cum le-am numit, suveranitatea fiind în mînele a cît mai mulți, unanimitatea rămînînd totdeauna un ideal irealizabil, aceștia se vor număra în loc de a se bate, iar puterea va cădea în mîna acelui partid care va avea majoritatea. Iar aceasta va fi un bun, căci va aduce pacea socială.

Alții însă și a căror părere o credem potrivită stării de astăzi a lucrurilor, socotesc că puterea trebue să nu se depărteze mult de clasele dirigente, clase formate în virtutea unei selecțiuni naturale. Ei observă, de exemplu, cele ce se petrec în țeri cu sufragiu foarte întins, voesc a zice sufragiul universal și constată că cu cît acesta scapă de sub influența claselor dirigente cu atît trimete în corpurile legiuitoare elemente mai mediocre, mai ușor de influențat prin deosebite chipuri. Ei fac chiar prezicerea, poate prea pesimistă, că atunci cînd sufragiul universal fără nici o îngrădire va domina în deosebite țări, aceasta va fi moartea regimului parlamentar.

Prin urmare constatarea de fapt, ce facem noi aici este că necontenit societățile se democratizează. De altă parte noțiunea aceasta neprecisă ca doctrină rămîne o singură stare de fapte.

Unde va ajunge neîncetata democratizare a societăților? Unii cred și aceasta e masa proletară, că viitorul ei stă în o adevarată egalitate de fapt. Cei cari judecă lucrurile și împrejurările, cari țin samă de evoluția de pănă acum, cred că o egalizare absolută nu e posibilă, că diferențele naturale între oameni își vor produce totdeauna efectele lor.

Și această din urmă părere o credem cea mai dreaptă.

V. I. Radu

In țara pelagrei

La Drăgușeni, în județul Dorohoi, s'a constatat strangularea a doi locuitori, cari s'au sinucis în modul acesta ne mai putînd suporta mizeriile fizice și morale ale pelagrei. Cazurile nu sînt nouă. Ele se repetă pentru a nu știm cîtea mie oară. Dar sînt foarte semnificative.

Pelagra este una din boalele cele mai nefaste, care seceră populațiunea rurală în proporții colosale. Sînt sate în țara romînească, și mai ales în Moldova, în cari pelagroșii dau un contingent de 30—40 la sută. Este ceva mai mult de cît îngrijitor. Și dacă lucrurile vor merge în aceiași măsură, peste 3 decenii vom putea zice, că țara romînească este țara pelagrei, după cum Indiile sînt leagănul ciumii.

Și totuși nimic nu se face; nici o măsură nu se ia, nici o acțiune serioasă nu se întreprinde pentru micșorarea răului, dacă nu pentru suprimarea lui totală. De la răposatul și regretatul profesor dr. Manolescu, care a stăruit și înființat cîte-va pelagroserii, dar care nu și-a putut vedea opera bine închegată din cauza împrejurărilor politice, și pînă astă-zi, nu s'a făcut nimic, deși rău ia din ce în ce proporțiuni tot mai îngrozitoare.

Și va mai trece încă destulă vreme poate, pînă ce guvernul își va deschide ochii și va vedea primejdia ce amenință țara din pricina întinderii pelagrei. Va veni vremea poate, cînd sinuciderile din cauza pelagrei vor deveni evenimente atît de neînsemnate, în cît nici nu se vor mai înregistra; iar populația rurală se va stînge încetul cu încetul din cauza mizeriei și a pelagrei ce o provoacă mizeria.

Atunci numai, cînd răul va lua proporții nimicitoare, vor observa și politicianii, cari se perindă de un timp la cîrma țării, că lucrurile nu mai pot merge așa, și vor căuta să le îndrepte. In țara noastră nimic nu se face cînd trebue, cînd e necesar; ci numai cînd împrejurările impun soluțiunea unei îndreptări cu riscul de a prăbuși și nimici totul.

Așa e, așa trebue să fie în țara lui Hübsch.

Colegiul I Județian

In altă parte a ziarului publicăm lista complectă a alegătorilor de la col. I de județ, cari s'au prezentat la vot, sau mai exact ordinul de a se prezenta la vot.

Din 463 de alegători înscriși la acest colegiu n'au votat de cît *179*, cu toate ingerințele și amenințările d-lui Grecianu secundat de poliția ipistatului Stroja. Va să zică *284* de alegători, cu mult mai mulți de cîți au votat, au refuzat să ia parte la mascarada înscenată de d. Grecianu; ceea ce înseamnă că imensa majoritate a alegătorilor acestui colegiu județian s'a manifestat în contra partidului conservator local.

Faptul acesta este de o importanță prea mare pentru a nu fi relevat. In realitate lista guvernului la colegiul I de județ, cu toate că a fost proclamată aleasă, a suferit un eșec rușinos. Cetățenii alegători au știut de astă-dată să administreze o zdravănă palmă peștelui de la... Coada Stîncei, care și-a permis îndrăzneala să se erijeze în conducătorul sufletesc al ieșenilor.

Nu este permis ori-cui—și d. Grecianu nu se distinge cu nimic de un oare-care — să se proclame șef de partid și să pretindă a avea situația la Iași. Pentru aceasta se cer alte calități de cît acelea de bun înotător.

De aceia s'a întîmplat că, cu toată puterea brutală ce o are d. Grecianu prin faptul primariatului d-sale și prin faptul supunerii oarbe ce-i arată cei doi prefecți ai Iașului, lista de la col. I județian al partidului său n'a obținut de cît cîte-va voturi peste o treime din numărul alegătorilor înscriși. Și aceasta în lipsa opoziției, care n'a luptat în alegeri.

Felicităm pe alegătorii col. I de județ, pentru atitudinea lor cetățenească, iar d-lui Grecianu îi urăm, ca de acum înainte să-și vadă lungul nasului.

Psichologia lui Pantelimon

Cu cît vremea trece și cu cît banditul Pantelimon își încarcă pasivul, cu atît se vădește mai bine incapacitatea administrației noastre.

In adevăr, hoțul trece dintr'un județ în altul, de la un oraș la celalt, atacă călătorii ziua 'namiaza mare, pe drumurile cele mai frecventate și cu toate acestea jandarmăria noastră, numeroasa și bine plătita noastră jandarmărie nu poate pune mîna pe el.

Un confrate l'a dat pe Pantelimon drept bandit psicholog, pentru că hoțește vara, „cînd bandiții nu se pot prinde". Eroare. Pantelimon e întru atît psicholog întru cît și-a dat seama că avem o administrație păcătoasă, care nu-l va putea prinde decît atunci cînd va bine-voi să se predea sau cînd îl va trăda vre-un tovarăș.

Faptul că el haiducește în toiul verei nu ține atît de psichologie, cît mai cu seamă.... de economia națională. Țaran, Pantelimon știe că acum la munca cîmpului și la vînzarea recoltelor, viața economică e animată la țară. Țaranii și arendașii au parale, orășenii și negustorii umblă după încasări,—așa că orice călător e un client minunat pentru hoț. De altfel, numai așa se explică de ce Pantelimon reușește să ia sume însemnate de bani de la victimele lui. Banul circulă acum la țară și Pantelimon a știut cînd să se așeze la pîndă.

Tocmai în acest punct de vedere hoțul devine mai periculos acum.

Se vede însă că administrația e de altă părere, și grație acestei divergențe de păreri, Pantelimon își poate permite luxul unor liberalități ce se pun azi pe socoteala vechilor haiduci.

CÎTE-VA NOTE

Pe urmele lui Pantelimon nu sînt numai jandarmii, poliția, parchetul, armata. Faima banditului a ajuns atît de mare, în cît a tentat pe un ziarist să plece în căutarca lui spre a-l... interviewa. E nostim, nu-i așa?

Să presupunem, că ziaristul va avea norocul sau... nenorocul să-l întîlnească pe Pantelimon. Fi-va acesta atît de naiv să-l lase pe interviewatorul său liber, ca să poată da indicații autorităților; sau fi-va ziaristul atît de... nepăsător, să zicem numai, în cît să lipsească pe autorități de cunoștințele sale asupra locului unde se află și asupra situației banditului?

Iată două întrebări ce se pun în mod logic și cari duc la două soluțiuni depotrivă de neplăcute originalul ziarist. In ipoteza întâia el va fi victima propriei sale naivități; într'a doua, va fi făcut o acțiune anti-socială, căci secretul profesional nu poate merge pînă acolo, în cît să te scutească răspunderea ce o ai, acordînd protecțiune unui bandit, unui tîlhar de codru.

Sîntem foarte curioși să știm mai repede, care va fi sfîrșitul acestei comedii dramatice.

*

Iată anunciul-reclamă al unui ziar de provincie:

Cetiți *Ecoul Romanului* de la 30 Iulie a. c. cu următorul interesant și bogat sumar:

Escrocheria privată, așa cum se practică la Roman de N. Belu.

O bătae de joc a oricărui principiu de cinste, de N. Belu.

Două Doctrine așa cum se elaborează și se aplică la Roman, de N. Belu.

Ecoul Romanului mai cuprinde apoi o foarte interesantă rubrică a știrilor „tendențioase", cari vor trebui să fie dezmințite în No. viitor, precum și rubrica *dezmințirilor* știrilor din No. trecut.

Ecovl Romanului primește cu plată anunciuri și reclame de ori ce natură, de la ori cine și ori cît de injurioase ar fi.

Ecoul Romanului este întreg redactat de N. Belu, atît de bine cunoscut concetățenilor săi prin numeroasele sale procese corecționale.

Ecoul Romanului se vinde cu 10 bani numărul.

OAMENI ȘI LUCRURI

Cei mulți și cei puțini

Cu o repeziciune uimitoare s'a întins greva în centrele mari ale Angliei. Incepută în porturile Londrei, s'a propagat în marile orașe industriale, s'a concretizat sub forma devenită clasică a grevei căilor ferate și nu e greu de prevăzut că sfîrșitul va fi favorabil sindicatelor de muncitori. Poate nu acum; poate nu va fi vorba de foloase imediate și palpabile,—dar nu încape nici îndoială asupra urmărilor mai tîrzii. O sumă atît de mare de energii, o desfășurare de forțe ca aceasta nu poate rămînea fără rezultat, pentru că atunci ar fi să negăm însăși puterea voinței omenești. Voința este forma superioară a gîndirii și despre aceasta din urmă s'a spus dictonul: „mens agitat molem" —gîndul pune piatra în mișcare.

Icoana omenirii viitoare trebuie s'o privim prin prizma acestei convingeri —că voința marilor mulțimi se va impune mai presus de voința celor puțini. Negreșit, mulțimea poate greși, întrucît ea sintetizează greșalele indivizilor în parte. Dar cine judecă drept „greșeli"—abaterile istorice de la o anumită logică stabilită, de la anumite formule consfințite?

Și astfel judecînd mulțimea *trebuie* să aibă dreptate în contra minorității despotice, care dictează în virtutea unor simple formule. Căci însăși așa zisa logică socială este tot numai o formulă variabilă de o zi pe alta.

Izbucnirile periodice ale organizațiilor formidabile ce constitue sindicatele sunt fenomene istorice și de o uriașă însemnătate. Ele pot părea violente, pentru că atentează la oarecari libertăți consacrate, rezultînd și ele din acele „formule" de care am pomenit și în locul cărora e ușor de prevăzut că se vor substitui altele nuoi. Sunt revoluțiuni cari nu au intențiuni sîngeroase, nu au nimic contra unor anumiți indivizi,—ci tind să consacre *alte* adevăruri, cari pot fi *mai* temeinice de cît cele dinainte, întru cît corespund dorinței și folosinței mai multora. Istoria ne învață doară necontenit. In decursul unui singur interval de 24 oare ce adîncă transformare se operează adeseori pe calea loviturilor de stat, prin răsturnarea ordinei și prin înoirea însă-și a concepțiunilor și a tradițiilor. De azi pe mîne se schimbă înțelesurile cuvintelor, se prefac templele și altarele,—iar adevărurile noue ieau locul celor vechi, fără ca mersul lumei să sufere—iar oamenilor li se pare că *așa* a fost, că *așa* au gîndit de cînd lumea.

O proclamare de republică, bună oară. Ce adîncă prefacere nu aduce după dînsa?

Unde erau oare toate acele elemente cu ajutorul cărora s'a clădit noua stare de lucruri?

Trăiau, existau, cu toate aceste; pluteau în atmosferă, vibrau în suflete, în convingeri; erau pregătite și așteptau clipa istorică a proclamării lor.

Așa trăim neîntrerupt în mijlocul unor mari evenimente sociale și istorice, luăm parte la făurirea și intronarea lor —fără să ne dăm seama că despre dînsele generațiile viitoare vor ceti în manualele de istorie, cu oare care interes, așa cum cetim noi astăzi despre năvălirile Gepizilor, despre proclamări de Republici, despre transportarea în captivitate a unui Napoleon și așa mai departe.

Toate aceste însă le au facut—ori au ajutat să se facă—numai mulțimile: căci a lor este lumea și puterea; a lor se cuvine să fie.

Rodion

Foametea în Rusia

O nouă criză socială în perspectivă.—Starea mizerabilă a țărănimei.—Guvernul se alarmează.—Apelul ministrului de finanțe.—Conferințe cu bancherii.—Criza inevitabilă.

După doi ani consecutivi de bune recolte, Rusia intră într'o perioadă de foamete.

In momentul acesta partea orientală a Rusiei din Europa și partea occidentală a Siberiei sunt *oficial* declarate într'o stare disperată. In basenul Ural și în acele din Tobol, Ichim și Irtzsch — un teritoriu egal în întindere cu teritoriile Franței, Germaniei și Austro-Ungariei împreună — o teribilă secetă care durează din luna Mai a distrus complectamente fînețele și grînele.

Or, în acest ținut, ca și aproape pretutindenea, țăranii nu posedă economii sau rezerve, și spectrul teribil al foametei se arată în fața a milioane de țărani.

In basinul de la Volga situația nu e mai bună. Guvernămintele din Samara, Astrakan, mai multe districte din guvernămintele Kazə, Simbirsk și Saratov — teritoriu în mărime ca acela al Franței — grînele și fînețele sunt asemenea distruse prin seceta din luna asta de Iulie, în timpul căruia temperatura a trecut mai în fie-care zi peste 50 grade.

Aci iarăși imensa majoritate a țărănimei n'are rezerve, și cererile de ajutor au și început să curgă; astfel zemstovul din Kasan a cerut guvernului ajutor urgent de 9 milioane ruble (22 milioane lei) și credite pentru întreprinderi de lucrări publice spre a se da de lucru țăranilor înfometați.

In ceea ce privește partea centrală și occidentală a Rusiei, datele nu sunt încă destul de complecte. In tot cazul chiar în aceste ținuturi favorizate, recolta va fi cu mult inferioară celor doui ani precedenți. In Caucaz ea va fi chiar sub mijlocie.

Situațiunea este atît de alarmantă, încît guvernul s'a văzut silit să convoace o conferință pentru a delibera asupra „relei recolte și măsurilor ce necesitează". La această conferință fură invitați reprezentanții a patru ministere și ai Băncii de Stat, precum și delegați de la mai multe bănci private.

De ce au fost invitate băncile?

Cauza e că această conferință sau „consultațiune" are de obiect „luarea de măsuri pentru a se împedeca exportațiunea exagerată a grîului rusesc în străinătate".

Ministerul de finanțe, în unire cu ministerul de comerț, a cerut băncilor măsuri largi de credit pentru ca producătorii de grîu să poată conserva în hambarele lor, un timp cît de lung posibil recoltele lor, pentru a împedica cu modul acesta, ca să nu se vînză în străinătate cu preț derizoriu; el ceru băncilor de a mări avansurile producătorilor și de a scădea dobînda.

Guvernul a încercat un refuz formal din partea băncilor private. Aceste bănci susțin că trebue luate măsuri de o natură diferită. Să se pue căile de comunicațiune în stare de a transporta repede grîul din părțile unde se află cu prisosință în părțile unde e lipsă; în ceea ce privește condițiunile de credit, ele se vor stabili prin jocul liber al concurenței după cerințele pieței ale cărei fluctuațiuni întrec competența ministerelor celor mai prevăzătoare.

Guvernul rus nesatisfăcut de rezultatele acestei prime consultațiuni a convocat o a doua conferință.

El declară că judecă situațiunea ca *prea amenințătoare* și stărue din nou asupra măsurilor de luat.

Fără a se aștepta rezultatele acestei noui consultațiuni, jurnalele de toate nuanțele observă că măsurile de bancă par cu totul ineficace și fără nici o influență asupra enormei majorități a producătorilor de cereale, adică pentru milioane de muncitori țărani.

Se cunoaște situațiunea paradoxală a țăranului rus. Neavînd economii și fiind confundat în cea mai neagră mi-

zerie, el e obligat de a-şi vinde cea mai mare pare din recolta sa, fie bună sau rea, imediat după seceriş. Cauza e că fiscul şi uzurarii fixează tocmai către finele secerişului scadenţele plăţilor. Şi ţăranul e silit să vînză produsul muncei sale pentru un preţ derisoriu intermediarilor rapaci.

Hambarele se încarcă cu cereale dar acestea sunt hambarele seniorilor şi acaparatorilor cari speculează foamea ţăranilor. Vine toamna, şi aceiaşi ţărani sunt siliţi pentru a nu muri de foame să răscumpere cu preţuri extraordinar de urcate propriul lor grîu.

După toate probabilităţile, deci, Rusia este în ajunul unei crize din cele mai grave.

In aşteptarea acestei crize, ziarele cer măsuri pentru salvarea sătenilor. Ziarul *Rousskoe Slovo* din Moscova cere convocarea anticipată a Dumei şi a Consiliului Imperiului.

Speculaţiunea asupra grîului este una din plăgile cele mai teribile regimului actual din Rusia. Reglementarea sa eficace este neseparată de adînci schimbări economice şi politice. Iată pentru ce foametea poate să devină în Rusia punctul de plecare al unei adînci crize politice.

După economişti, specialişti în aceasmaterie, foametea va fi în toiul ei, în anul 1912. Tot în acest an se va face alegerile pentru Dumă.

Grave evenimente decisive se aşteaptă într'un viitor apropiat.

Litere-Ştiinţe-Arte

Ornicul simbolic pus în vînzare de d. Ostapovici a .. deşteptat curiozitatea publică asupra apropiatului Congres anunţat la Hamburg despre care găsim încă, în ziareie străine, următoarele cîteva detalii importante pentru adepţii monismului.

La Congresul de *Liberă-cugetare* monist haeckelian, de la Hamburg (8 Sept. a. c.). pe lîngă marele savant Haeckel şi profesorii d-ri Ostwald şi Arrhenrius (premii Nobel, ambii),—va lua parte şi prof. dr. Unna, cel mai mare dermatolog mondial, al cărui renume ştiinţific a întrecut pe cel al lui Hebra şi Kaposi, (acest din urmă avînd şi o avere colosală, făcută din clientelă), Unna va oferi un dejun congresiştilor pe propriul său cont.

Deşi acest congres e german şi deci naţional, iar nu internaţional,—s'a admis la acest congres şi dintre străini, pe membrii luptători recunoscuţi că au lucrat cu eniuziasm şi tenacitate, la cauza monismului.

Cu deosebită curiozitate e aşteptata sosirea lui Haeckel pe care după cum se ştie, îl reţin în casă, de mai multe săptămîni, urmările unui grav accident de care a suferit.

*

La Tokio s'a inaugurat primul teatru japonez după planurile unui arhitect japonez. Teatrnl e foarte frumos şi construcţia a durat trei ani. Repertoriul va fi exclusiv japonez, numai odată pe an se vor da cîteva reprezentaţiuni cu traduceri din lucrări clasice europene.

*

Producţia cărţilor în ţările unde se vorbeşte limba germană— Germania, Austria şi Şviţera germană—e în creştere.

In 1908 s'au publicat 30.137 scrieri, în 1909, 31.051. Cărţile referitoare la educaţiune şi la învăţămînt au fost în număr de 4500, cele de literatură, 4200 de drept 3000, teologia 3566.

Periodicele au atins cifra de 5983, dintre cari : 3929 ziare cotidiane.

După recensămîntul din 1905 se socotea un ziar la 15.443 locuitori, în Germania.

*

După ultimul recensămînt armata franceză numără 14163 analfabeţi : In 1873 era 50.000 ; în 1883 erau 2300.

In Germania aproape nu mai există soldat analfabet.

*

Arthur Schnitzler a scris o nouă piesă „Ţara îndepărtată".

Se va juca la 18 Octombrie la Lessingtheater în Berlin.

*

A murit la Paris celebrul profesor, clinicianul Dieulafoy, autor al unor interesante tratate medicale şi al cîtorva aparate clinice.

*

Canoscutul scriitor francez Brieux a terminat o nouă dramă în 3 acte intitulată „Femeea liberă" pentru „Comedia Franceză".

*

STRUNA ZILEI

RAZBOIU FARA SÎNGE

Pentru şcoala înfiinţată la Varatec s'au transportat un număr de războaie.

Ştire.

Cu maicile la mînăstire
Razboaiele sunt înlesnite,
Căci nu prea fac împotrivire
Şi pot fi lesne... cucerite

INFORMATII

❑ *Iată lista celor 179 de „oameni politici", cari au dat concurs şerului la alegerea col. I de judeţ. In afară de aceşti cetăţeni* conştienţi, *nici unul dintre cei 463 de alegători înscrişi în listele col. I, n'au catadicsit să facă jocul d-lui Grecianu* :

1) Adamiu Dimitrie, funcţionar C. F. R.
2) Apostolescu Gheorghe, pensionar.
3) Alexandrescu Panaite, agent de control.
4) Alexandrescu Dimitrie, profesor universitar.
5) Antimiu Gheorghe, funcţionar vama Iaşi.
6) Argintoianu Petru, comisar de poliţie.
7) Apostol Filip, judecător.
8) Arghiropol Gh. Dimitrie, comersant băuturi spirtoase.
9) Andriescu Constantin, idem.
10) Apostoliu Ioan, pensionar, proprietarul caselor unde e Prefectura judeţului şi serv. technic.
11) Apostolescu Ilie, silvicultor Sf. Spiridon.
12) Aprihan Iacob, proprietar.
13) Borisov Caton, funcţionar.
14) Bogza Vasile, comersant băuturi spirtoase, furnisor grajdurilor comunale.
15) Bogdan Gheorghe, pensionar.
16) Botez Alexandru, preot.
17) Borş Dimitrie, agricultor.
18) Blechman Israel, negustor de lemne.
19) Botez C. Dimitrie, oficiant poştă.
20) Bonciu Teodor, proprietar.
21) Bogdan Luca, industriaş.
22) Botez Paul, primar P.-Iloaei.
23) Brudea Ioan, fost conductor poştal, Tg.-Frumos.
24) Balmez Neculai, perceptor com.
25) Brudea A. Dimitrie, fost inspector podarilor.
26) Caragea Aristide, cumnatul d-lui Grecianu.
27) Coroi V. Alexandru, funcţionar Ad-ţia financiară.
28) Croitoru Ilie, debitant de tutunuri.
29) Constantinescu Neculai, covrigar în piaţa Sf. Spiridon.
30) Constantinov Nicu.
31) Cozmovici Leon, prim-ajutor de primar Iaşi.
32) Cezar Partene Antoni, preşedinte Trib. Vaslui.
33) Ciorapciu Filip, avocat.
34) Ciureanu Const., intendent Cimitir Galata.
35) Cogălniceanu Neculai, agricultor.
36) Costin Gheorghe, agricultor.
37) Calapod Constantin, funcţiouar.
38) Cernătescu Petru, silvicultor ocol. Ciurea.
39) Cornelson Gustav, industriaş.
40) Cernăianu Sergiu, medic veterinar Turnu-Severin.
41) Cososchi Ioan, învăţător.
42) Constantinescu Gh., crîşmar Belceşti.
43) Corjescu Ioan, membru la Curtea de Apel.
44) Cristofor Gh, efor Sf. Spiridon
45) Costea Marcu Fleaşcă, pitar, furnizor Sf. Spiridon.
46) Condurachi Ioan, funcţionar Hală.
47) Cerchez Const., cumnatul prefectului de judeţ.
48) Carp T. Const, căpitan pensionar.
49) Cugler Norbert, inginer com. Iaşi.
50) Corjescu Nicu, candidat.
51) Clein Gh, franzelar.
52) Konya Samoil, farmacist, furnizor Statului.
53) Daniliuc Ioan, funcţionar curăţirea stradelor.
54) Dominte V. Gh., intendent spital Tg.-Frumos.
55) Drăghici Ştefan, avocat.
56) Dima I. Gheorghe, pensionar.
57) Dimache Gheorghe, consilier comunal.
58) Dafinescu Constantin, institutor, revizor şcolar.
59) Dimitriu Eugen, funcţionar şcoala meserii Bucureşti.
60) Dimitriu A. Gh., funcţionar.
61) Duduica Neculai, casap, furnizor Sf. Spiridon.
62) Dumbravă Constantin, inginer silvic, funcţionar.
63) Dubău Anton, agent sanitar.
64) Dimitriu Vasile, avocat.
65) Dochiţa Const., Ad-tor moşie.
66) Erbiceanu Vespasian, prim preşedinte Trib Iaşi.
67) Erbiceanu Agricola, fratele primului preşedinte.
68) Erbiceanu Emil, idem.
69) Enea Mihai, consilier comunal.
70) Făgărăşanu Neculai, director penitenciar central.
71) Frătiţă Dumitru rotar la Ospiciul Socola.
72) Füred Gustav, franzelar.
73) Finchelştein Vilhelm, doctor la penitenciar.
74) Gherman V. Gh., maior, candidat.
75) Goilav I. M., administrator moşiilor com. Iaşi.
76) Georgescu Neculai funcţionar fabrica tutun.
77) Grigoraş P. V., institutor.
78) Grabovieschi Mihai, florar.
79) Gheorghiu V. N., şeful depozitului de tutun.
80) Ghiţescu Ioan, agricultor, fost şef perceptor.
81) Grecianu Dimitrie, fost ministru, şeful guvernamentalilor din Iaşi.
82) Gatoschi Leonida, candidat.
83) Ganea Ştefan, moara cu aburi P.-Iloaiei.
84) Hurjă Ioan, cismar.
85) Hodan Leon, stoler.
86) Ivaşcu C., efor sf. Spiridon.
87) Ioan Enacachi, casier sf. Spiridon.
88) Ionescu Clemente Teodor, avocat.
89) Ivanciu Neculai, comersant de băuturi spirtoase.
90) Iosef Meer, crîşmar, Belceşti.
91) Istrate Ştefan, cismar.
92) Irimescu Spiridon, fost bucatar la familia Roznovanu.
93) Kesim Grigore jude de instrucţie.
94) Lupaşcu Neculai, antrepenor Otel Traian.
95) Mandrea Ştefan, anulat votul (bolnav).
96) Manisali Vasile, agricultor.
97) Maftei Neculai, casap.
98) Manea Garabet, agricultor.
99) Mavrocordat Dimitrie, agent Dacia-România.
100) Mărgărint Const., funcţionar comunal.
101) Malhasavici Cristea, avocat Sf. Spiridon.
102) Mihail Gh., antreprenorul jocului de căişor Slănic.
103) Mihail Gh., funcţionar.
104) Miclescu N. N., deputat.
105) Macarof Policarp, consilier comunal Tg. Frumos.
106) Mitru I. Constantin, preut.
107) Miclescu Eugen.
108) Măinescu Dimitrie, funcţionar C. F. R.
109) Manoil Alexandru, fuucţionar Credit Urban.
110) Negrutzi L. Constantin, prefect de judeţ.
111) Nimereanu Ioan, doctor Sf. Spiridon.
112) Naiman Paraschivescu, anulat votul (nemulţumit).
113) Negrutzi Teodor candidat.
114) Oarză Grigore, agricultor.
115) Arghidan Alexandru, fost pictor angajat cu lucrări la Epitropia Sf. Spiridon, Iaşi.
116) Pompilian M. Neculai, membru în comis. de prefaceri a dărilor,
117) Popovici Gheorghe, director la Belle-Arte.
118) Popovici Gheorge, funcţionar.
119) Popescu Ioan, doctor medic de plasă.
120) Petigrev Eduard Ioan, antreprenor asfalt oraş Iaşi.
121) Petrăchescu Neculai, expert.
122) Popovici T. Vasile, crîşmar furnizor grajduri comunale.
123) Popovici Constantin funcţionar.
124) Posa Gheorghe, preut.
125) Popovici I. C., fost sergent Tg. Frumos.
126) Pogor Teodor, funcţionar cancelaria Sf. Spiridon.
127) Petriceanu Neculai, inspectorul moşiilor Sf. Spiridon.
128) Pozner Filip, fabrică de coniac.
129) Poruzan Neculai, pensionar.
130) Petrov Ioan, ajutor revizor şcolar.
131) Protopopescu Grigore, funcţionar C. F. R.
132) Panaitescu Lazăr, agricultor.
133) Popovici Anast. Vasile, architect Credit Urban.
134) Riegler Emil, dr. efor Sf. Spiridon.
135) Rusovici Vasile.
136) Ralet Iancu, profesor universitar.
137) Roiu Lucian, profesor, membru în comisiunea pentru înaintare pe loc a învăţătorilor.
138) Rainicke Iulius, membru în noua camera de comerţ.
139) Rohr Anton, consilier comunal, proprietarul caselor în care locueşte d. Dimitrie Grecianu.
140) Robert Murat.
141) Radu Dimitrescu, maior pensionar.
142). Roseti Lascar, avocat.
143). Racoviţă A. N. farmacist, cumnat prefectului de judeţ.
144). Stoicescu Const. conductor serviciul technic al Statului.
145). Strat Marcu funcţionar C. F. R.
146) Sabinius Ioan, fost primar Şipote.
147). Sevescu Toma, pensionar.
148). Stamatiu Ioan, ajutor de primar.
149). Stahi D. Constantin, pensionar.
150). Stoica Alexandru, avocat al Statului.
151). Stănoiu Dumitru, funcţionar C. F. R.
152). Ştefănescu N., fost grefier.
153). Stroici Ilie D r, deputat.
154) Stroici Neculai, candidat.
155). Spiridon Alexandru, judecător.
156), Stavrat Alexandru, funcţionar.
157). Tăutu Alexandru, funcţionar Sf. Spiridon.
158). Tarnoschi Ioan, colonel pensionar.
159). Tăutu Const., magistrat stagiar.
150). Tuduran Dimitrie, proprietar.
161). Tanasachi N. Dr.
162) Tesaro Iosif, primar Tg. Frumos.
163). Timuş Gh., subcomisar Tg. Frumos.
164). Teodorescu Vasile, proprietar.
165). Tomiţă Neculai, morar Belceşti.
166). Tuduri Gh, deputat.
167). Tufli Richard, membru Camera de comerţ.
168). Triandaf Dimitrie, funcţionar C. F. R.
169). Ulrich Gustav, fost comerciant.
170). Vlaicu Gh., pensionar, consilier comunal Tg. Frumos.
171). Văideanu Neculai, agent veterinar.
172). Vidraşcu Iancu.
173). Vlasto Xenofon, moară P. Iloaei.
174). Vincler Alfred, magistrat.
175). Vlaicu N. Gheorghe, antreprenor jocului de căişori Slănic.
176). Zarifol Alexandru.
177). Zota Constantin, funcţionar C. F. R.
178). Zota Dimitrie.
179). Zamfirescu Ioan, grefier Tr. s. I, Iaşi.

Acum s'ar putea face o mică şi foarte instructivă operaţie. Să se scadă pe funcţionarii Statului, Primăriei, Epitropiei, etc. şi pe sinecuriştii şerului şi vă rugăm să constataţi, dacă *marele elector* al Iaşului are 20 de simpatii.

Noi pariem că nu.

❑ Joi 11 August este aniversarea naşterei A. S. R Principelui Ferdinand al Romîniei.

A. S. R. s'a născut în anul 1865.

❑ Manevrele diviziei de roşiori a corpului IV de armată se vor desfăşura între Bucegea şi Paşcani.

Comandant al div. I va fi d. general Alex Musteaţă, iar al div. II d. general George Bogdan.

❑ Staţiunea Armăşeşti, situată pe linia Ploeşti—Slobozia, care pînă acuma a fost deschisă numai pentru traficul local de călători, bagaje şi de mărfuri de mare şi de mică iuţeală în vagoane complecte, se deschide de la data prezentului ordin şi pentru traficul local de mărfuri colete, de mare şi de mică iuţeală.

❑ La frizerul Ionescu din strada de Sus No. 168, sa comis astă noapte un furt. Autorul, s'a introdus în prăvălie prin scoaterea unui belciug de la uşă, după care spărgînd sertarul de la tejghea, a furat suma de 47 lei.

Bănuele căzînd pe un fost ucenic, ce fusese concediat, acesta a fost arestat la circ. III a unde se face cercetarea.

❑ La 1 Octombrie se va ţine la Universitatea din Iaşi concurs pentru obţinerea unei burse pentru studiul geologiei la Paris.

Bursa va fi de 300 lei lunar, plătită din fondul Adamachi.

❑ Ministerul de industrie a prelungit pînă la 1 Aprilie 1912 avantagiile legei industriale la fabricele de ţesătorie.

❑ In ziua de 10 August, se va ţine în cancelaria epitropiei Sf. Spiridon, licitaţie pentru arendarea Băilor Slănic pe un period de 25 ani.

Intre alte condiţiuni, ce se vor prevedea în contract este construirea unei noi instalaţii de hidroterapie, în sumă de 500000 lei, precum şi construirea a două oteluri în sumă de 2000000 lei. Garanţia provizorie este de 25000 lei.

❑ D. S. G. Longinescu, profesor la Universitatea din Bucureşti a fost medaliat cu *Bene Merenti* cl. I-a pentru lucrările sale în specialitatea dreptului.

❑ Ministerul de Justiţie a adresat o circulară Tribunalelor şi Curţilor de Apel din ţară, prin care le cere să înainteze ministerului o statistică de numărul şi felul proceselor intrate sau judecate în cursul anului judiciar expirat.

❑ Inscrierile la şcoalele primare şi urbane se vor începe din ziua de 15 August.

❑ Numitului Iţic Montblat din strada Cucu, pe cînd conducea o căruţă cu ape gazoase pe strada de Sus, venindu-i rău, a căzut de pe capră, rămînînd mort. Cadavrul a fost transportat la morga spitalului israelit.

❑ Domnul Colonel Staur Simionescu, Comandantul corpului de Grăniceri, a sosit eri în oraşul nostru, de unde a plecat pe frontieră pentru a inspecta, companiile de grăniceri.

❑ Se aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 27 August 1911, orele 10 a. m. se va ţine licitaţie publică în localul liceului militar Iaşi pentru vinderea efectelor de îmbrăcăminte şi echipament, reformate.

Licitaţia se va ţine în conformitate cu legea contabilităţei publice a Statului.

❑ In conformitate cu art. 4 din reregulamentul pentru punerea în aplicare a legei pentru modificarea unor dispoziţiuni din legile relative la organizarea judecătorească, cuprinzînd dispoziţiunile privitoare la examenl de capacitate, la privighere şi autorităţile disciplinare, publicat în „Monitorul Oficial" No. 46 din 29 Mai 1909, se face cunoscut că examenul de capacitate ce rut art. 91 şi 98 din legea de organizare judecătorească, pentru funcţiunile, de judecător de tribunal, judecător de ocol, procuror şi magistrat stagiar, se va ţine în Bucureşti, în localul universităţii, cu începere de la 1 Octombrie viitor 1911.

Examenul de capacitate se va compune din :

a) O probă scrisă asupra vreunei chestiuni de doctrină, în raport cu materiile ce intră în căderea tribunalelor, a judecătoriilor de ocoale sau parchetelor ;

b) O altă probă scrisă practică, avînd de obiect acte sau hotărîri judecătoreşti de asemenea relative la materii cari intră în căderea tribunalelor, a judecătoriilor de ocoale sau a parchetelor ;

c) Două probe orale de cel puţin o oră împreună, purtînd asupra dreptului civil, procedurei civile, dreptului comercial şi procedurei comerciale, dreptului penal şi procedurei penale.

Candidaţii vor adresa cererile lor ministerului de justiţiei cel mult pînă la 10 Septembrie viitor.

❑ Clasificaţia elevilor clasei VII reală dela Liceul Naţional din Iaşi la finele anului şcolar 1910—1911.

Gavrilescu Ramiro, media 8.72 premiat I, Năsturaş Neculai 8.32 premiat II, Vasilescu August 8.19 premiat al III, Georgescu G. Gheorghe 8 04, Chiriac C. Constantin 8 02, Stere C. Gheorghe 8.02, Popp Alexandru 7.77, Teodorescu Adrian 7.77, Vasilescu Mihai 7.70, Pastia Alexandru 7.69, Ioanid Ioan 7.67, Gheorghiade C. Dumitru 7.64, Ionescu Toader 7 57, Balanţof Ion 7.50, Vainstain Meer 7,44, Creţu Emil 7.44, Pulopulo Eustaţiu 7 37, Ganciu Eugeniu 7.31, Margulies Isidor 7.25, Goldemberg Aizic 7.22, Pestimangiu Gheorghe 7.09, Neculau Titu 7.05, Vecsler I. Carol 6 90, Strassberg Eugen 6 84, Groholschi Gh. 6 75.

Clasa VII modernă.—Goldner Jacques media 8.93, premiat I, Dumitrescu Eftimie, 8 52 premiat II, Gheorghiu Ioan 8.30 premiat al III, Orăşanu Mihail, 8.12, Motăş Victor 8.05, Negrescu Ioan 8.02, Plăcinţanu Gheorghe 8 02, Nelken Rubin 8.00, Grigorescu Petru 7.89, Bontaş Romulus 7.80, Berescu Grigore 7.06, Stroescu Vasile 6 82, Konya Eduard 6.64, Iorga Constantin 6.60, Lederhendler Carl 6.59, Vaiser Iţic 6.59, Goldenberg Iţic 6.47.

Clasa VIII reală.—Marius Petru media 8,35 premiat I, Teodorescu Constantin 8,27 premiat II, Stoicescu Nicolae 8.19, Vasiliu Eugeniu 8.19, Rallet Dimitrie 8.10, Ionescu N. Gheorge 7.91, Ghervescu Vasile 7.80, Antonescu Dimitrie 7.76, Perlici Herman, 7.71. Sevastian Gheorghe 7.41, Scriban Nicolae 7.65, Popescu Dimitrie 7.27. Bibiri Victor 7.21, Plăcinţanu Ion 7.10, Vainstain Chiva 7.10, Grigorovici Ioan 6,97, Florian Aureliu 6.93, Braunştein Moses, 6.65.

Clasa VIII modernă.—Popescu Mihai media 8.41 premiat I, Poppa Grigore 8.19, premiat II, Motăş Costică 8.09, pr, III, Blanc Strul 8.00, Constantinescu Pesru 7.54, Pascu Grigore 7.43, Botez Alexandru 7 41, Iuliano Gheorghe 7.30, Susman Adolf, 7.27, Petrovici Ştefan 7 18, Mihailescu Nicolae 7,17, Saphir Arthur 7.13, Zamfirescu Petru 7.13, Ştefănescu Traian, 7.10, Jellea Emil, 7.07, Magder Bucă 6.99, Onescu Dimitrie 6 94, Lohan Camil 6.90, Coroi Eugen 6.82.

❑ Răpirea unei domnişoare, o desfăşurare tragi-comică, în care detectivul Nick Winter escelează prin vicleşugurile sale, ne-o reprezintă cinematograful Pathé Frères din noua grădină Trajan, în noul program de astă seară Luni 8 August.

Noul program cuprinde apoi : Jucătorul de ruletă, o măreaţă naraţiune însufleţită compusă şi jucată de d. Séverin, distinsul şi popularul actor parizian—Gulnara şi Sathas trădătorul, reconstituire după o legendă greacă—Recolta ananasului, interesante scene şi vederi de botanică însufleţită—Plictiselile lui Billy, comedie de moravuri engleze—Duelul d lui Puppin, scene humoristice—O serbare agitată, scene comice etc. etc. precum şi cel mai recent număr din Pathé Journal cu evenimentele, modele, sporturile şi telegramele însufleţite din lumea întreagă ; Submarinul Pluviôse la Calais—Incendiul din Constantinopole : 2000 case arse—Aviatorul Beaumont la Londra, ovaţiile englejilor—Inventatorul stabilizatorului automatic la aeroplane.—Cursele de automobile din Paris : Grand prix de France—O pădure în flăcări la Fontainebleau — Moda parizană : Pălării de dame—Regele Angliei la Edimburg etc. etc.

❑ In urma măsurilor luate nu s'a mai declarat nici un caz de febră tifoidă la închisoarea militară de la Galata.

D. general Papilian a dispus ca cei 24 bolnavi, cari au fost internaţi la spitalul militar, să fie sub directă supraveghiare a d lui dr. col. Acontz.

Obştia „Desrobirea Economică"

din Comuna Răducăneni, jud. Fălciu

Publicaţiune

In ziua de 14 August a. c., ora 10 dimineaţă, se va ţine licitaţie, pentru vinderea aproximativ ca 20 vagoane grîu, recolta anului 1911, de pe moşia Răducăneni jud. Fălciu, proprietatea Casei Rurale.

Amatorii sunt rugaţi a se prezenta în ziua şi ora sus arătată în localul cancelariei administraţiei moşiei, unde se va ţine licitaţia.

Preşedinte, **P. Gabăr**

1911, August 1

Ultime INFORMAŢII

❑ *La 27 August trupele din garnizoana din Iaşi pleacă spre Botoşani pe jos, iar contigentul 1909, care a fost concentrat în vederea manevrelor va pleca cu trenul în ziua de 29 August.*

La Botoşani se vor face exerciţii şi marşuri pînă la 15 Septembrie, cînd vor începe a se desfăşura luptele principale între corp. 3 şi 4 de armată. Lupta finală avînd a se da între Tg.-Frumos şi Iaşi. Trupele vor fi în ziua de 28 Septembrie în Iaşi, cînd vor face defilarea pe platoul de la Copou.

Ele vor fi concentrate pe platoul de la Mîrzeşti, de unde la 3 a. m. vor pleca şi vor sosi dimineaţă în Iaşi executînd defilarea înaintea M. S. Regelui.

❑ *O serie de fapte incorecte şi erori compromiţătoare în scripte, s'au constatat în sarcina unui funcţionar superior de la Primăria Comunei Iaşi. Ancheta în cel mai desăvîrşit secret, e făcută de d. prim ajutor Cosmovici.*

In curînd amănunte noi.

❑ Din cauza nechibzuinţei acelora pe care norocul i-a pus în fruntea comunei, strada sf. Andrei e ameninţată a deveni un focar de boli. Cîteva cazuri de febră tifoidă au fost constatat pe ziua de eri. Strada Palat fiind închisă, trăsurile şi încărcăturile ce merg în podul roş, sunt nevoite a ocoli pe strada sf. Andrei, care nefiind pavată, din causa desei frecventări a devenit cu totul impracticabilă.

Ar fi bine ca cel puţin acum, primăria să dispue stropirea acestei străzi, pentru a împedica ridicarea prafului în nouri.

❑ In manevrele regale din toamna aceasta, vor participa şi elevii şcoalei superioare din Bucureşti.

Ei au fost repartizaţi pe la diferite corpuri de trupă, pe lîngă cari fac stagiul de sergent.

❑ Mai multe furturi de porci s'au săvîrşit în oraşul nostru de cîtva timp, fără însă a se putea prinde pe autori.

Eri s'a descoperit în urma unui denunţ, că este în Iaşi o bandă, care fură porcii din curţile oamenilor, după care îi vinde la fabrica Noak, indicînd că şef al ei pe un măcelar anume Cristea Dimitriu.

Acesta fiind arestat la Circ. II, s'a putut dovedi, că avea ca complici pe alţi doui măcelari, fraţii Constantinescu, cari sunt puşi în urmărire.

Aceştia furau porcii, îi duceau apoi la un ocol în comuna Miroslava, unde casa Noak, trimitea de-i aducea la fabrică.

❑ In altă parte a ziarului publicăm urmarea la clasificaţia elevilor Liceului Naţional. Cea mai mare medie (8.93) din tot Liceul Naţional, o are elevul Goldner Jacques din cl. VII-a.

❑ **Şcolare.**—Următoarele persoane, au fost numiţi membri în consiliul general al instrucţiunei, secţia profesională, pe un period de 5 ani.

Ilie Ionescu, director la şcoala de agricultură din R.-Sarat; V. Procopie, institutor la şcoala de agricultură din Strehareţ (Olt); Inginer Panaitescu, directorul şcoalei superioare de meserii din Bucureşti; C. Mateescu, directorul şcoalei de meserii din Craiova; Doduin Perièrres, directorul şcoalei de Cultură din Odobeşti; M. Brătilă, directorul şcoalei superioare de comerţ din Bucureşti; V. I. Radu, profesor la şcoala superioară de comerţ din Iaşi; d-nele Elena P. Găvănescul, maestră la şcoala profesională No. 2 din Bucureşti şi Elena Dimitrescu, directoara şcoalei de menaj din Bucureşti.

— Următoarele transferări, reintegrări şi detaşări s'au făcut pe ziua de 1 Septembre:

Invăţătoarea Eugenia Macri, de la şcoala din comuna Munteni, jud. Vaslui, a fost transferată la şcoala din comuna Vutcani, jud. Fălciu.

Invăţătorul V. Enăşescu de la şcoala din comuna Slobozia-Secături, transferat la şcoala din comuna Vereşti-Dumbrăveni judeţul Botoşani.

Invăţătoarea Eliza Henţeseu, de la şc. din com. Brustureni, transferată la şc. din Tg. Ştefăneşti.

Invăţătoarea Maria Teodorescu, de la şcoala din com. Hudeşti-Lupeni, la şc. din comuna Vînători jud. Botoşani.

Invăţătorul Gh. Andrei, de la şcoala din comuna Miclăuşeni, la şcoala din comuna Saboani, judeţul Roman.

Invăţătoarea Lucreţia Balan de la şc. din com. Băceşti jud. Roman, a fost detaşată la şcoala din Burdujeni.

Fostul învăţător C. I. Băncescu de la şcoala din Bereşti jud. Dorohoi, s'a reîntegrat pe ziua de 1 Sept., tot la acea şcoală.

Domnul C. V. Tanase normalisi, a fost numit învăţător cu titlu provizor la şc. din comuna Mînăstirea Poeneşti, jud. Vaslui.

❑ Numita Profira Marinescu, din strada Adunaţilor No. 17, a încercat astă-noapte să se sinucidă luînd o soluţie de piatră vînătă. A fost transportată la spitalul central, unde făcîndu-i-se spălături, a fost pusă în libertate.

❑ Eri a fost internat la spitalul Paşcanu locuitorul Costache Rotaru, din jud Fălciu, care a fost bătut în mod grav de vierul Ioan C. Hriscu. Motivul a fost că femeia celui dintăi fugise de la domiciliul conjugal şi se adăpostişe la cel de al doilea.

❑ S'a arestat la circ. IV-a pe numitul Idel Poliţă, pe cînd băgase mîna în buzunarul unui trecător ce era în dreptul Halei.

❑ Eri Duminică, la orele 6 a încetat din viaţă, la locuinţa sa din stradela Armeană No. 16, bătrîna Maria Boscu în etate de 85 ani.

Corpul defunctei a fost depus azi în capela cimitirului Eternitatea.

❑ Ministerul de finanţe a aprobat un concediu de 20 zile d-lui George Pavloff Impiedicat la Ad-ţia financiară cu începere de la 12 August,

❑ Un incediu a distrus astă noapte două girezi de grîu, proprietatea d-lui Lupu Orenştein arendaşul moşiei Horleşti. Focul a fost pus de rău făcători. Pagubele se urcă la 40,000 lei.

❑ In comuna Sculeni s'a declarat epidemia de tusă convulsivă.

❑ In comuna Uricani s'au constatat pe ziua pe eri trei cazuri de febră tifoidă.

❑ D-l Doctor Dimitrie N. Manolescu asistentul clinicei oftalmologice de la Universitatea din Bucureşti s'a reîntors din străinătate şi s'a stabilit la Strunga (gara Tg.-Frumos) unde dă consultaţiuni pentru boale de ochi.

❑ La ministerul de instrucţie se lucrează de către inspectorii şcolari în vederea modificării programelor examenelor de capacitate pentru profesorii şi profesoarelor de curs secundar.

❑ Viitorul examen de capacitate, pentru fete, va avea loc în cursul lunei Mai, viitor.

❑ Toate profesorele, cari au reuşit la examenul ultim de capacitate, pentru specialitatea limba franceză au fost plasate în învăţămînt.

❑ Inscrierile elevelor la şcoala „Oltea Doamna" (Externatul secundar), de sub direcţiunea d-rei Tereza Strătilescu vor începe de la 15 c.

Concursul de admitere şi examenele de corigenţe se vor ţinea de la 2 Septembrie.

❑ Locuitorul Neculai Niţă, din com. Coarnele Caprei, fiind beat a lovit cu un cuţit pe săteanul Vasile Cosan, care în stare gravă, a fost internat la spital.

Agresorul a fost arestat.

❑ Astă noapte o ceată de rău făcători s'a introdus în casa locuitorului Ilie Lungu, din comuna Scobinţi, furîndu-i o sumă de bani.

A fost arestat locuitorul V. Boroianu, tot din acea comună, fiind indicii că ar fi făcut parte din ceată.

❑ Astă noapte un incendiu a distrus 4 girezi de grîu ale d-lui Solomonovici din comuna Rediu Mitropoliei. Focul a fost pus. Pagubele sunt de 20 000 lei.

❑ Noul comandant al batalionului 4 de vînători, d. lt.-colonel Văitoianu, se va prezenta la batalion pe ziua de 10 August.

❑ Cu ocazia marei serbări studenţeşti, ce a avut loc în sala teatrului din Huşi, în seara zilei de 30 Iulie a. c., s'au pus bazele Cercului studenţesc huşan, alegîndu-se: preşedinte d. I. Argintoianu şi membri: d-nii L. Bosie, Tutovanu A. P., D. Holban, Gh. Vîntu, Popescu Muşata, I. Coman-Vasilescu, Alexandrescu N., D. Pascu, D. P. Georgescu, Gh. Ionescu şi D. Vasilescu.

❑ Un nou examen de capacitate, de limba franceză, va fi anunţat în Monitor, la 1 Octombrie şi se va ţine în Aprilie.

Ultima oră

Bucureşti 8 August

Şefia liberalilor de la Olt

Bucureşti.—Liberalii din Olt au ales ca şef al partidului lor de acolo pe d. Alexandru Iliescu, fost prefect de Olt, în locul decedatului Tache Protopopescu.

Intrunirea a 40.000 impegaţi ai căilor ferate

Londra.—40.000 impegaţi ai căilor ferate întrunindu-se au hotărît să reînceapă lucrul.

Jăfuire

P.-Neamţ.—De aci ni se telegrafiază, că doi negustori evrei din Tg. Neamţ, şi anume: David Herşcu şi Şmil Bucataru, cari veneau din Pipirig, au fost întâlniţi şi jefuiţi de o bandă de hoţi, cari le-au luat toţi banii. Unuia din negustori i-au luat şi ghetele.

Se crede, că hoţii sunt din banda lui Pantelimon.

Numire

Bucureşti.—Domnul Toma Stelian va fi numit membru în consiliu la Casa rurală, în locul defunctului Take Protopopescu.

Excursiunea Experantiştilor romîni

Sofia.—Experantiştii romîni au sosit aseară aci şi au fost primiţi de colegii lor bulgari, care le-au oferit un prînz.

Viol monstruos

Bucureşti.—Aseară au fost arestaţi în Capitală doi subcomisari, care a violat o domnişoară după ce o dusese cu o trăsură într'un local din marginea Bucureştiului.

Moartea lui Cîrţan

Bucureşti.— Badea Cîrţan, cunoscutul iubitor de neam, care a voiajat întreaga Europa pe jos, a încetat din viaţă la Poiana Ţapului.

O nouă ispravă a lui Pantelimon

Bucureşti.—Judecătorul de instrucţie Lecca de la Fălticeni, a fost întîmpinat şi jefuit de Pantelimon la muntele Stănişoara.

Concediul d-lui Mişu Cantacuzino

Bucureşti.—D. Mişu Cantacuzino, ministrul justiţiei şi-a luat un concediu de 40 de zile, cu începere de la August. D-sa va pleca în acea zi, iar interimatul justiţiei îl va ţine d. Tit Maiorescu.

Alergările de cai Cîştigătorul premiului de 80,000 coroane

Budapesta. — La alergările efectuate eri, premiul sf. Ştefan de 80,000 coroane a fost cîştigat de calul Sankt Gilden proprietatea baronului Ulchtritz.

Rugăciuni pentru a scăpa de holeră

Salonic.—Arnăuţii din Ipek, Djakova şi Novi-Bazar au rugat telegrafic pe şeikul din Meca şi Medina, să facă rugăciuni speciale spre a scapa de holeră. La Valona au murit 17 soldaţi, la Uesub 15, la Osan, cinci.

Escursia Regelui

Bucureşti.—M. S. Regele împreună cu principii, a făcut o escursie cu automobilul la Timeş.

Incetarea grevei din Anglia

Bucureşti. — Greva din Anglia s'a terminat cu succesul lucrătorilor. Mii de telegrame au anunţat în cursul nopţii această mare veste, care a produs bucurie pe piaţa mondială, iar în Anglia un entusiasm indescriptibil.

Toţi lucrătorii au fost reprimiţi. Această mare grevă s'a terminat prin pactul stabilit de o comisiune compusă din: 2 delegaţi ai lucrătorilor, 2 ai patronilor şi 1 ai guvernului.

O alegere

Constanţa. — Conservatorii guvernamentali din Constanţa au ţinut o întrunire la club, spre a alege pe prezidentul comitetului executiv al partidului conservator din localitate.

A fost ales d. Pariano, prefectul jud. Constanţa.

Fabrici de biciclete distruse de incendiu. Pagube de 4 milioane mărci

Frankfurt. — Fabricile Opel Ruszelsheim, au fost distruse de un violent incendiu. Mii de biciclete au fost nimicite. Pagubele trec de 3.000.500 mărci.

3.000 lucrători sunt rămaşi fără de lucru.

Descoperirea unui furt de arme

Bucureşti.—La Burdujeni a fost arestat un albanez, asupra căruia s'a găsit mai multe arme, ce fusese furate de la batalionul 6 vînători. Se fac cercetări pentru a se dovedi modul cum s'a operat furtul şi ce persoane i-au dat ajutor.

ANUNCIU

D-nii G. Nica, licenţiat în litere, profesor, şi C. Romanescu, licenţiat în matematici, profesor, autorizaţi de Onor. Minister al Instrucţiunii Publice, se oferă a pregăti elevi pentru diferite examene de liceu şi concursuri de burse.

A se adresa d-lui **G. Nica,** *profesor liceul „Naţional".*

Se primesc în gazdă eleve de la şcoalele secundare şi profesionale, cu şi fără lecţii de piano.

La D na Maria Mocranschi
Profesoară de limba germană
Str. Săvescu No. 14 *Iaşi*

ANUNCIU

In ziua de **11 August 1911 ora 2 p. m.** se vinde prin licitaţie publică în camera Sindicatului falimentelor, portofoliul firmei falite **Ch. Isr. Dresner din Iaşi** evaluat la suma de **366,460 lei 75 bani,** după arătările din bilanţul falitului din care urmează a se scădea sumele încasate de Sindicat pînă la terminul vînzărei.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Alf. Vinkler**
Secretar *C. Boian*

INŞTIINŢARE

Odată cu deschiderea anului şcolar eurent va începe a funcţiona în Iaşi, **noul gimnaziu de băeţi „Moritz şi Betti Wachtel".**

Avînd un corp didactic dintre cele mai alese; fiind instalat într'un imobil propriu, construit după toate regulele higienice, înzestrat cu toate cerinţele unui învăţămînt gimnazial modern: laboratoriu, sală de gimnastică, material didactic, lumină electrică, instalaţie de apă, ş. c. l.— Gimnaziul va corespunde tuturor condiţiunilor pedagogice.

Programul—acelaşi ca şi în şcolile secundare publice.

Examenul general se va depune la şcoală, înaintea comisiunei ministeriale, conform regulamentului şcolilor secundare.

Vor avea loc de două ori pe an **producţiuni şcolare** (muzică, gimnastică, recitări).

Inscrierile încep la 15 August, în cancelaria şcoalei str. Sărăriei No. 147.

DIRECŢIUNEA.

ANUNCIU

Prepar elevi şi eleve de curs primar pentru concursul de bursă şi examenul de admitere în ori-ce şcoală secondară a statului.

Adresa: **Ioan Carare,** institutor pensionar, strada Curelari No. 8 Iaşi.

SOCIETATEA CREDITULUI FONCIAR URBAN DIN IAŞI

Se aduce la cunoştinţă generală că Vineri 26 August stil vechi 1911, la oficiul Creditului Urban din Iaşi strada Lăpuşneanu No. 37, se va ţinea licitaţie publică prin oferte închise, pentru închirierea imobilelor administrate de Credit din oraşul Iaşi, şi cuprinse în lista de mai jos.

Ofertele de închiriere trebuesc prezentate cel mult pînă la 26 August st. v. 1911,—căci după această dată, nu se mai primesc asemine oferte.

TABLOUL

de locuinţile din oraşul Iaşi care sunt de închiriet de la 26 Octombrie 1911.

Amatorii se vor adresa Direcţiunei societăţei prin oferte închise pînă în ziua de 26 August 1911

No.	Numele imobilelor	Str. şi No. casei	FELUL INCAPERILOR
1	Clementina Damian	Apeduc 31	Două odăi ocupate de d-na Hana Leizorovic', două odăi ocupate de d. Iosef Şwartz şi două odăi ocupate de d. Şloim Glükman.
2	Zamfira Gafencu	Anast. Panu 65	Una dugheană ocupată de moştenitorii defunctei Mina Goldştein şi una dugheană deschirietă.
3	Nută Akerman	Stihi 6	Una odăiţă deschirietă.
4	V. Farra	Veche 6–8	Două odăi deschiriete, două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Sofia Breslauer una dugheană ocupată de d-na Brana Schönfeld şi două dugheni cu odăi în dos.
5	Zusman & Marantz	Pomir 8	Două odăi şi bucătărie ocupate de d. D. Spiegler la etaj şi două odăi şi bucătărie ocupate de d. I. Forşmit la parter.
6	I. Samft	Pomir 9	Două odăi şi bucătărie deschiriete, una odae în ogradă ocupată de d. M. Godel şi una odae ocupată de d. H. Cautman.
7	L. Moscovici	Cucu 46	Două odăi şi bucătărie deschiriete, două odăi ocupate de d. D. Grünberg.
8	I. Zeigher	Sf. Andrei 5	Corpul mic de clădire compus din trei camere şi bucătărie ocupat de d. A. Glückman.
9	Simon Braunştein	De Jos 43	Două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Rebeca Ghelber.
10	Maria Munteanu	Palat 41	Două odăi şi bucătărie ocupate da d. Uşer Goldental şi două odăi şi bucătărie ocupate de d. S. Goldştein.
11	N. Tacu	Palat 16	Două odăi şi un beci ocupate de d. I. Cohn.
12	Haim Lehrer	Ştef. cel Mare 37	Una dugheană cu o odae în dos şi o odăiţă în ogradă ocupate de d. L. Weissengrün.
13	Gh. Crupenschi	Golia 13	Intreg imobilul ocupat de d. dr. A. Steuerman.
14	Palatul Societăţei	Lăpuşneanu 37	Una dugheană ocupată de d. A. Michelsohn.
15	I. şi M. Busch	Crucei 39	Intreg imobilul compus din două apartamente ocupate de d-nii M. Irimescu şi N. Argintariu.
16	S. şi P. Cahana	Aron Vodă 8	Două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Rebeca Copel.
17	Maria Cozadini	Sărărie 88	Etajul de jos compus din 4 odăi, 2 antrete, bucătărie, camară şi pivniţă.
18	Etisa Gheorghiu	Socola 96	Localul de crîşmă ocupat de d. N. Ianovici.
19	M. I. Iacob	Tataraşi 41	Mai multe odăi.
20	O König	Sf. Lazăr 87	Două odăi ocupate de d. D. M. David, curalar.
21	Şmil Cohn Zugravu	Rufeni 29	Intreg imobilul ocupat de d. Nuhăm sin Iancu.
22	M. Tocker	Apeduc 55	Două odăi în etaj deschiriate.
23	I. Şmilovici	De jos 9	Două odăi şi bucătărie, ocupate de d-şoara Clara Moşcovici, şi una odae ocupată de d na Risla Şchvartz şi una odae ocupată de d. S. Holtzman.
24	A. Marcovici	Albă 51	Localul de bae deschiriat şi cîte două odăi ocupate de d-nii Iţic Aron, S. Rosenfeld şi una odae deschirietă.
25	Vasile Sculy	Carol 53	Cinci odăi bucătărie şură, grădinuţă ocupate de d. Gh. C. Vellea.
26	Gh. Scorţescu	Buna Vestire 4	Patru odăi, antret, bucătărie, pivniţă şi două cămăruţe ocupate de d na Maria Ionescu.
27	N. Eni	Str-la Sf. Atanasie 1	Etajul de jos cu atenansele lui ocupat de d. Al. Popovici.
28	L. Iţicovici	De Sus 191	Mai multe apartamente.
29	Gh. Stroian	Spinzi 8	Trei odăi şi bucătărie ocupate de d. V. Ciocoi.
30	Noe Sin Avram	Sf. Teodor 33	Două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Maria Praun.
31	S. Vellic	Sft. Andri 31-33	Mai multe odăi şi apartamente.

Direcţiunea

Cea mai nouă creaţiune în Maşini de cusut

SINGER, 66

Cea mai bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR, DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilésa capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFU

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

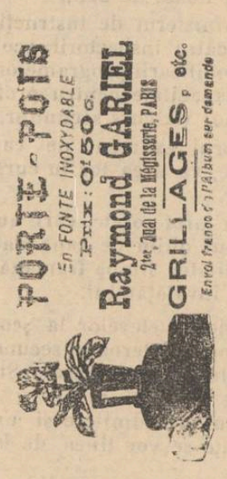

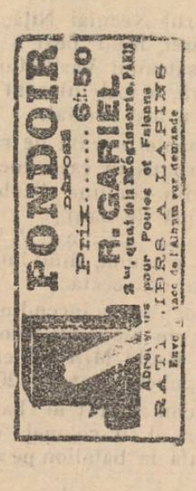

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IAŞI

Kola Granulat. Tonic-Reconstituant al Sistemului Muscular.—2 linguriţe pe zi în apă sau vin.

Preţul 2 lei.

Vin Iodotanic. Depurativ (curăţitor al sîngelui).—Două linguriţe pe zi.

Preţul 2.50 bani.

Cremă camphorată pentru pete şi pistrui. După o scurtă intrebuinţare face să dispară ori-ce pete şi puncte de pe faţă, redînd culoarea naturală a pielei.

Borcanul 1 leu.

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e 'indeferent), să se adreseze lui'

L. Schlesinger Berlin 18

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţi peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucuresti, pentru asiguraţii din Rominia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1.701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Dacă suntêţi suferinzi, dacă voiţi a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefrite şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

In 20 Octomgrie 1832, Academia de Medecină din Paris voté Doctorului **OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISŬ IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bôlelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângelui, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismului, rumatismului, tumorilorĭ, afecţiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatului, ulcerilorĭ inveterate* şi a totuturorĭ bôle provenind din necurăţenia şi alteratiunea sângelui.

Specificŭ prin excelenţă contra *BÔLELORĬ SIFILITICE* şi a teribilelorĭ consecinţe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ învĕterate şi rebele (accidentilorĭ gureĭ şi a gătului, putredimiĭ ôselorĭ). Nicĭ un altu medicamentu în lume nu posedă distinctiunile ce conérĕ Pesmeţiĭ Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ în or ce temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă în bôlele cele mai inveterate. — *Uă broşura acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmetiĭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, în raportulŭ seu oficial a *Guvernuluĭ francesŭ*, se exprimă astfelŭ: «Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un «remedŭ de compositiune constantă, de «preparaţiune cât de perfectă posibilă.... «*Eĭ pot da servicie mariĭ humanităţiĭ.*»

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÔTE TERILE

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavostră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic şi intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenţa.

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mirzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

Redacţia şi Administraţia: IAŞI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1371 Mercuri 10 August 1911

Repaosul Duminical

I

De la un capăt la altul, ţara se află în plină agitare din cauza, că ministerul comerţului şi industriei, căutînd a satisface promisiuni şi angajamente electorale, promisiuni cari făceau parte integrantă din sistemul de asanare şi teroare a guvernului boeresc, s'a apucat de năsbătia, a modifica o lege, de cea mai mare importanţă socială, fără să aibă vre-o pregătire, cu menirea a satisface alte nevoi sociale, de cît interese electorale.

Cercurile comerciale cer, şi deci, guvernul trebue să modifice legea, în sensul cerinţei electorale; căci doar, dacă acum, în timpul guvernărei fără partid, nu se va putea obţinea o lege barbară şi nesocotită, altă dată, sub un guvern cu partid şi cunoscător al nevoilor sociale, nu se poate obţinea aşa ceva, demn de alte timpuri, cu un trecut macar de 20 sau 30 de ani.

Dar să vedem, despre ce este vorba. Muncitorimea din ţara românească, în rîndul căreia, intră şi funcţionarii comerciali, ca şi comercianţii, cu mari stăruinţe şi după multe frămîntări, reuşi a obţinea legea Aurelian, care acordă repaosul de jumătate zi în săptămînă, pentru unele ramuri de comerţ, cu o zi întreagă pentru lucrătorii de prin fabrici.

Noul regim, creat prin legea Aurelian, nu putea fi considerat, de cît ca un pas înainte către revendicările democrate, şi minţile cele mai obtuze recunoscînd, că după cum hrana, tot ast-fel şi odihna, sunt de o potrivă necesare organismului omenesc.

Acest mare adevăr, a nevoei repaosului, nu e opera timpului modern sau a societăţei moderne. Vechiul tratament, opera celor vechi, sub formă religioasă, ordonă, ca după 6 zile de muncă, ziua a 7-a e consacrată odihnei, ca fiind ziua *Domnului Dumnezeului omenirei*. Ziua a 7-a înţelegea repaosul general, cînd nici animalele nu trebuiau puse la muncă. Cei vechi, recunoşteau, că nu se poate organism sănătos, fără repaos; după cum nu se poate minte sănătoasă, în corp bolnav.

Legea Aurelian deci, greşea, cînd acorda repaos numai de jumătate zi în cursul unei săptămîni; după cum greşea, că crease regime deosebite în aplicarea repaosului.

Nu se poate pretinde în mod serios, munca neîntreruptă pentru neguţitorul mic, ca asigurare a stărei lui materiale, pentru că, mai mare e pericolul, cînd neguţitorul mic, va cădea prin istovire, de cît, cînd prin muncă cumpătată, va continua cu spor întreprinderea lui.

Lacunele legii Aurelien, a căutat a le îndepărta legea Orleanu, care ducea principiul mai departe, acordînd repaos complect pentru o zi din săptămînă la unele categorii de comercianţi.

Ca ori-ce lege nouă, inaugurînd un regim nou, o viaţă nouă, a avut neamici, neserioşi ca fond, dar sgomotoşi ca formă şi în formă.

Motivele invocate contra legei Orleanu, au căzut ca simple pretexte, neavînd altă valoare; iar leg a înc tul cu încetul şi cu oare-care greutate, îşi făcea drumul, creînd opera sănătoasă, **a repaosului după muncă**. Ministrul Orleanu, a decretat însăşi slăbiciunea legii lui, prin faptul, că a creat excepţiuni, prea multe excepţiuni.

Cei nemulţumiţi, aşteptau ocazia bine venită a suprima legea Orleanu, pentru a reveni la legea Aurelian.

Cu alte cuvinte. In loc de încă un pas înainte, prin suprimarea excepţiunilor, unul îndărăt, prin înmulţirea lor.

Pentru un guvern slab, fără popularitate sufletească şi convinsă, ocazia era bine venită a'şi apropia o popularitate factice, trecătoare, pentru trecut gărla, marea gărlă electorală, a căpăta aprobarea ţărei, pentru neconstituţionala lui venire la cîrmă.

Promisiuni şi angajamente a modifica legea repaosului, alăturea cu mai marele surate, legea cîrciumelor şi eftinirea traiului. Ministrul comerţului şi industriei, fără orientarea necesară, din făgaşul făgăduinţei, a întrat în făgaşul trecerei la fapt, modificarea legei ce cade în resortul său.

Şi iată-ne, în frămîntări, în lupte de a avea ori nu o lege asupra repaosului. Dar cari sunt adevăratele nevoi sociale, adevăratele nevoi comerciale.

Se pretinde, că repaosul ar compromite situaţia materială a neguţitorimei, prin faptul că suspendarea lucrului de prin prăvălii Duminica, ar provoca chiar şi falimentele.

Afirmarea e îndrăsneaţă, într'atîta e lipsită de fundament.

Cu zece ani îndărăt, era o chestie dacă populaţia rurală, n'ar perde o zi de la munca cîmpului, nevenind Duminica la tîrg.

Astă-zi însă, această chestie e rezolvită. Scurta aplicare a legei Orleanu, ne-a dovedit că repaosul nu vatămă nici săteanului, nici comerciantului. Singure excepţiile sunt vătămătoare, pentru comercianţii mici de la oraşe.

E o adevărată babilonie să asistăm la comedia legilor noastre, pusă faţă în faţă una cu alta.

Legea cîrciumelor tinde la a combate beţia, ca periculoasă pentru existenţa neamului, reducînd numărul cîrciumelor, iar legea repaosului, lăsînd cîrciumele deschise toată ziua, în timp ce librăriile, luminărăriile, sunt închise.

Cetind aceste două legi, te întrebi: Ce vor autorii acestor legi? Ori nici chiar ei nu ştiu ce vor.

Dacă cîrciuma e periculoasă din toate punctele de vedere şi tinzi prin legi speciale cu dispoziţiuni drastice, să le reduci, dacă nu le poţi suprima, pentru ce le clasifici în excepţiuni pentru a rămînea deschise Duminicile şi sărbătorile, pînă şi chiar în zilele Paştelor?

Legea repaosului. neaparat trebue să fie modificată, pentru a se complecta principiul început cu legea Aurelian, dus mai departe cu legea Orleanu şi care trebue să ajungă la capăt, repaosul complect şi general, cu foarte puţine excepţiuni.

G. D. Şerban

STRAZILE IAŞULUI

Stranie mentalitate mai au cei din fruntea comunei. Fiindcă celebrului rector al Universităţii i-a trecut prin minte poznaşa idee de a sărbători Jubileul de 50 de ani al Universităţii ieşene, administraţia comunală nu se îngrijeşte de cît de cele cîteva străzi din centrul oraşului, lăsînd cu totul într'o primejdioasă negligenţă periferia.

In orice parte a oraşului te duci, cum treci de centru, murdăria este insuportabilă. In halul acesta nici nu e de mirare, că bolile şi epidemiile nu mai conteneşc.

Cînd va veni la toamnă Regele, cînd vor descinde străinii invitaţi la serbările universitare, vor găsi poate puţină curăţenie în străzile din centru. Populaţia mărginaşe însă va suferi ca şi pînă acum, dacă nu şi mai rău, de infecţia producătoare de boli.

Şi pe cînd străinii vor zice: ce drăguţ e Iaşul", ieşenii vor blestema administraţia comunală indolentă şi tică loasă, care nu se interesează de soarta oraşului.

Domnii de la Primărie să facă bine şi să înceteze cu cheltuelile inutile. O comună săracă cum e Iaşul, are mai multă nevoie de igienă decît de solemnităţi, cu cari se cheltuesc şi ultimii bani ai contribuabilului sărman.

BADEA CÎRŢAN

Care ieşan nu l'a cunoscut pe Badea Cîrţan? Tineretul mai ales şi l amintesţe foarte bine pe originalul sătean, care frecventa curţile şcoalelor din localitate, colecţionînd cărţile pe cari i le dădeau cu dragoste elevii, şi pe care dînsul le îndesa în traista lui modestă, spre a le trece în Ardeal, şi a le împrăştia în ascuns acolo între conaţionalii săi.

Cu toată simpatia lui, şi ca situaţiune socială şi ca intelectualitate, Badea Cîrţan a fost un om în accepţiunea sublimă a cuvîntului. El nu era ţăran de carnaval, bine îmbrăcat şi ghiftuit, care să servească de decor la anumite ocazii solemne.

Imbrăcămintea lui prea simplă, ba chiar lăsînd de dorit, apucăturile lui cam primitive îşi făceau impresia unui om excentric.

Şi cu toate acestea Cîrţan a fost un suflet mare în felul său. Pătruns de un înalt ideal social—idealul naţional—mai mult prin intuiţia spiritului de cît prin cultura minţii, dînsul a întreprins acea cunoscută şi grea călătorie la Roma, în dorul de a vedea patria străbunilor şi urmele civilizaţiei de odinioară.

De sigur, că o asemene pornire şi o asemene întreprindere nu se poate explica la un ţaran, decît prin dragostea mare de neam, prin dorul de a se cultiva. Aceasta a fost marea calitate a lui Cîrţan, care l-a făcut atît de popular în hotarele ţării romîneşti.

Acum aflăm că Badea Cîrţan a murit. Vestea aceasta e de sigur emoţionantă. N'a murit o celebritate în politica mondială, nici o ilustraţiune a ştiinţii, dar a murit un om, care era cu atît mai mare cu cît era mai simplu şi mai fără pretenţii.

Să-i fie ţărna uşoară.

Miseriile alegerilor

Guvernul Carp a venit la putere, nu numai nechemat de opinia publică, dar încă în potriva voinţei legal exprimate a ţărei. Ori de cîte ori partizanii d-lui Carp se prezentau înaintea alegătorilor pe vremea cînd erau liberalii la putere regulat erau respinşi de corpul electoral.

Cu toate acestea guvernul Carp, a fost impus ţărei.

In alegerile generale, unde pericolul era mare şi cînd lăzile latifundiarilor erau încă pline, guvernul Carp a deslănţuit o adevărată teroare în ţară, iar acolo unde n'a putut ameninţa şi violenta, — a corupt.

Acum însă lucrurile s'au schimbat. Bandele guvernamentale, cari dăduseră concurs guvernului, fie în schimbul unui salar imediat, fie în speranţa stoarcerei statului, azi sunt desiluzionate şi numai aşa se explică greutatea cu care guvernul poate aduce la urnă un număr îndestulător de alegători ca să nu se anuleze alegerea.

In adevăr, în mai toate alegerile de judeţ sau comună, numărul alegătorilor, cari au participat a fost foarte restrins. La Craiova şi la Galaţi a fost nevoe să se anuleze alegerea şi să se proceadă după o săptămînă la un al doilea scrutin.

In alegerile judeţene de la Iaşi, guvernamentalii s'au arătat disperaţi. Alegătorii nu-şi ridică cărţile şi deci nu vor să participe la alegere.

Abţinerea aceasta a corpului electoral, înţelege oricine ce însemnează. Opinia publică nu vrea să se intereseze de un guvern care nu-i al ei; de un guvern care a venit la cîrmă împotriva voinţei ei exprese.

Iată de ce asistăm la spectacolul fără precedent la noi, de a nu se putea proceda la o alegere din cauza lipsei alegătorilor.

Şi aceasta după aproape o jumătate de veac de viaţă constituţională.

CÎTE-VA NOTE

Mişcarea îi dă mereu înainte, că ancheta de la Teatru, făcută de d. Polizu-Micşuneşti în urma reclamaţiei artistului Cîrjă, n'a stabilit nimic. Eroare!... Ancheta de la Teatru a stabilit, şi încă multe.

A stabilit înainte de toate, că d. Cîrjă este un Jago perfect, de comedie însă, pentru că în anchetă nu i-a reuşit ca în Otelo. Apoi a mai stabilit că tragicomicul State nu poate fi un bun Otelo, pentru că n'a ucis pe „blonda Desdemonă", care continuă a fi în fruntea instituţiei. Insfîrşit a mai stabilit ancheta că palavrele şi ameninţările *Evenimentului*, debitate cu autorizaţia Şerului, erau pur şi simplu nişte prostii.

Socotim că ancheta a stabilit destul. Ce mai vroia *Mişcarea* să se stabilească? Că State e artist dramatic? Asta s'ar fi putut numi în cazul, în care însuşi State ar fi fost însărcinat cu cercetarea plîngerii d-lui Cîrjă. Şi însărcinarea aceasta nu i-a putut-o da d. Arion, de oarece d. Filipescu i-a dat de mai înainte alta.

Englezul tot original rămîne. Cu ocazia grevei muncitorilor de la căile ferate, guvernul în loc să expulzeze pe greviştii sau măcar pe şefii lor, s'a apucat să facă tratative cu dînşii. Ba, mai mult. Insuşi primul ministru a prezidat o consfătuire a delegaţilor patronilor şi a muncitorilor în scopul de a activa mersul tratativelor şi a realiza pacea.

Cîtă înjosire! La noi n'ar fi fost aşa. Cel mult dacă intervenea un căpitan de jandarmi rurali, care să facă o cercetare la faţa... dosului greviştilor. Cît despre guvern, cel mult dacă ministrul de interne ar fi intervenit în cele din urmă cu o maximă românească despre... bătaia care nu se întoarce.

La noi, de... este autoritate şi prestigiu, nu ca la Englezi, cari dau importanţă până şi strîmbăturilor unor mucoşi...

OAMENI ŞI LUCRURI

Triumful mulţimei

Telegramele de aseară întăresc adevărul celor ce am prevăzut, — celor ce erau lesne de prevăzut: reuşita uriaşei greve din Anglia, terminată cu o însemnată îmbunătăţire a condiţiunilor de muncă şi, în acelaşi timp, cu un armistiţiu obştesc: nici excluderi, nici pedepse, nici răzbunări. Aşa se cuvine să se încheie totdeauna marile frămîntări şi lupte sociale, în care—în mod trecător—se luptă fraţi de acelaşi sînge, locuitori ai aceleiaşi ţări.

E drept că sunt exemple spăimîntătoare. Revoluţia de acum cîţi va ani în Rusia, încercarea de a schimba din adînc o stare de lucruri, apărută la rîndul ei de mari interese, fu şi este încă groaznic răzbunată de regimul teroarei care a triumfat. El trebuia să triumfe, întru cît răzvrătirea fu mai mult o confuziune mentală, o aplicare pripită a unor doctrine de intelectuali, de cerebrali, de cît o adevărată şi temeinică organizaţiune, —cum sunt bună oară acele muncitoreşti din Franţa, Anglia şi aiurea. Dar se poate oare vorbi, chiar în Rusia, de o înfrîngere? Se va vedea vedea peste un timp,—cînd toate nebunile vor fi domolite şi „Puterea" se va găsi din nou faţă în faţă cu puterea cealaltă, a masei cultivate şi—poate—organizate, folosindu-se de trista şi dureroasa experienţă făcută.

Cu totul altă ceva e lupta sindicatelor în Apusul Europei, care nu trebuie confundat—de cît în mică parte—cu mişcarea socialistă.

Sunt cugetători—şi dintre cei mai însemnaţi — care se îndoiesc de viitorul socializmului întru cît el este o operă intelectuală, izvorîtă din gîndirea şi combinaţia unor doctrinari, oameni de bibliotecă,—operă care a fost *apoi* transportată în mulţime. Nu tot aşa de artificial de „gîndit" este sindicalizmul ieşit de adreptul din masă.

In opoziţie dară cu socializmul, acei cugetători, îl privesc ca un produs natural şi-l consideră ca avînd, prin urmare, o probabilitate infinit mai mare de durată şi de reuşită.

Neîndoios e că viitorul este al acestor mari şi formidabile mişcări populare în care se strîng şi se resfrîng adevăratele nevoi imediate ale noroadelor şi astfel se sintetizează în expresiile cele mai viguroase *nu* credinţi anumite, nu idealizm, ci forţele egoizmelor, pe deplin îndreptăţite.

Ce altă propovăduiau oare mulţimei apostolii de talia lui Lassalle, dacă nu acelaşi program simplu care se rezumă în versurile unui genial contemporan—Heine,—cîntăreţul primelor mişcări democrate în stil mare:

A cîtor-va e lumea azi—
A tuturora mîne!

Rodion

ŢĂRĂNIMEA RUSĂ

Ţăranul de eri.—Ţăranul de azi.—Diferite categorii de ţărani.—Decadenţa.—Cauzele.—Remediul.

Rusia — despre a cărei stare socială am vorbit şi în numărul de eri, — e un imperiu de ţărani. Dar ce este ţăranul rus? Cît au transformat mentalitatea sa gravele sguduiri din ultimii ani? Ce sentimente noui i-au fost inspirate? Cu alte cuvinte s'a ameliorat sau s'a pervertit mentalitatea sa? Aceasta este chestiunea foarte discutată astăzi printre politiciani, sociologi şi economişti. Răspunsurile sunt departe de a fi unanime.

Iată părerile unui om politic din Rusia, în urma anchetei personale ce a făcut-o în Marea Rusie şi în provinciile baltice:

„Compatrioţii ruşi cari revin din ţările occidentale în patria lor atestă transformavea radicală a mentalităţii populare de 30 de ani încoace. Acelaş fenomen s'a produs şi în Rusia şi cu mai multă inteositate. S'a schimbat mult al nostru Ivan Ivanovitsch, cum poreclesc ruşii pe ţăranii lor, din timpul lui Alexandru al II-lea! Unde este bunul „mujic", naiv, aşa de frumos descris de Turghenieff şi de Grigorovitsch? Mujicul, care prin mizeria şi nenorocirile sale, atrăgea compătimirea inimilor simţitoare, ale studenţilor, ale femeilor? Era la modă atunci de a se zice, în cercurile informatoare: „Da, aristocraţia este putredă, dar poporul, ah! poporul este mare".

Era o exagerare.

Ivan Ivanovitch, (*J ques Bonhom*-ul rus) avea şi micile sale defecte. Era de o ignoranţă nemai pomenită. El credea oă ţarul este stăpînul întregului pămînt. Era beţiv, leneş şi prea înclinat a confunda ce e „al tău" cu ce e „al meu",

In schimb, mojicul avea serioase calităţi. El era docil. Totdeauna resemnat, prea respectuos de superioritătile sociale, era bun de inimă, prea ospitalier şi capabil de cele mai mari devotamente. Scurt, el era simpatic prin naivitatea sa copilărească, cît şi prin crudele suferinţe, stoiceşte suportate în timpul servajului.

Astăzi, în urma diverselor cauze, fisionomia mojicului s'a transformat cu totul.

Mai întăi, în Rusia ca şi în toate ţările din Europa, ţăranul, îndată ce are putinţa, abandonă satul natal. Şi exodul sătenitor către marele oraşe şi centre industriale creşte în intenzitate pe fiecare an. Or, ce devine aci sărmanul Ivan? Nouă din zece n'au o meserie bine determinată. El nu poate fi luat cu sila, ca acum 30 de ani, şi băgat la un maestru străin, pentru a lucra ca lăcătuş, tîmplar, zidar. El nu găseşte a fi întrebuinţat ca om de muncă, ca hamal. Rezultă că oferta excedînd cererea, el este foarte rău plătit, fără cea mai mică situaţie fixă.

Şi iată cum aceşti nenorociţi, fără sprijin, complect izolaţi, pierzînd orice contact cu satul lor, constitue proletariatul urban. Acest ţăran desrădăcinat redevine o adevărată bestie umană, mai sclavă decît la epoca sevagiului. El trăeşte în cea mai mare murdărie, într'o beţie continuă, e plin de boli.

In acest element, din zi în zi mai ameninţător şi mai numeros, se recrutează huliganii, un fel de apaşi, tip nou. Aceşti declasaţi tragici, populează mahalalele marelor oraşe, Petersburg, Moscova, Odessa, Varşovia, Kiev, etc. Şi dacă, din întîmplare, un asemenea ţăran pervertit reapare în satul lui, influenţa sa este şi mai periculoasă. Cangrenat pînă în măduva oaselor, el corupe totul împrejurul lui, moralmente şi fizicamente.

Mai puţin degradaţi sunt ţăranii avînd o meserie manuală. Ocupaţi la ţară în timp de 6 sau luni ale anului, ei stau restul timpului la oraşe, ceea ce le permite de a adăoga salariul lor de meseriaş la cîştigul ce-l au din recolta ce au făcut-o ca cultivator. Şi cu toate astea ei nu sunt mai interesanţi de simplii hamali. Separaţi de satul lor şi de familia lor, în timpul mai multor luni ale anului, ei adăogă la cusururile ruralului, viţiurile orăşanului.

Contaminaţi de plăcerile uşoare ale oraşului (alcoolul şi femeile), ei se dezinteresează cu totul de lucruri culturale. Adesea salariul de meseriaş cheltuit zi cu zi, nu le mai permite de a se întoarce în satul lor. Dacă se întorc avînd încă în pungă cîte-va parale, ci încă să ducă la ţară aceiaşi viaţă ca la oraş, petrecînd şi bînd, martirizîndu-şi femeile şi copiii, curtînd fetele din care cauză numărul martorilor a crescut.

A treia categorie de ţarani sunt aceia care au rămas în satul lor şi care n'au putut înfrunta riscurile vieţei industriale. Aceştia sunt cei mai nemulţumiţi, cei mai iritaţi. Ei invidiază fericirea camarazilor lor, cari au gustat din plăcerile oraşelor.

Ei sunt convinşi că societatea este injustă şi rău constituită. Ei declară că sunt spoliaţi, furaţi, că „întregul pă-

mînt“ le aparţine. Pe cîtă vreme partagiul nu s'a făcut ei cred că e inutil de a cultiva partea ce li se dă temporal de comună. In aşteptarea „marei zile“, ei socotesc că trebu să bea cât mai mult posibil şi că tot ce le cade în mînă la aparţine. Sunt unii cari găsesc chiar foarte achitabil de a şi le procura chiar prin forţă.

Şi iată pentru ce criminalitatea se măreşte într'o mare proporţie la ţară ca şi la oraş“.

Autorul care dă aceste detalii, zice că nu exagerează de loc şi ca mijloc de convingere spune ca să se întrebe ori care proprietar de la ţară, orice medic de sat, orice individ ce trăeşte în mediul rural sau un bătrîn care a conservat vre-un rest de scrupul şi de onestitate şi toţi vor confirma cu tristeţe această stare a lucrurilor.

*

Cauzele acestei decadenţe sunt diverse: unele sunt atribuite sistemului răscumpărarei pămînturilor nobile ale lui Militine şi punerea în comun a proprietăţilor ţărăneşti, atunci cînd s'a promulgat marele act zis al desfiinţărei sclavagiului.

Dar o cauză mai imediată a stărei actuale e atribuită pamfletelor răspîndite de aşa zişii „liberatori“, şi a propagandei de teorii revoluţionare făcute de oratori populari şi chiar de învăţătorii săteşti.

Să nu se uite apoi că Rusia contimporană a traversat în puţini ani două crize adînci. Desfiinţarea sclavagiului a stabilit, mai mult sau mai puţin, egalitatea socială.

Proclamarea constituţiei a preparat libertatea politică. Or, este bine cunoscut că generaţiile care realizează astfel de reforme nu profită mai nici odată de ele. Rusia traversează în acest secol, o criză întinsă, de unde dezordinea actuală. Ordinea morală se va restabili cînd evoluţiunea va fi terminată.

Şi pentru a atinge acest scop dorit, se sperá mult de la noile legi agrare, mai cu seamă cea zisă de la „10 Noembrie“. Ele vor avea ca rezultat de a desfiinţa comunismul, de a constitui o nouă clasă de mici proprietari rurali, stăpîni pe avutul lor şi interesaţi a da proprietăţei lor o înflorire şi o bună stare adevărată.

Epitropia Bisericei Armene

din Iaşi

Se aduce la cunoştinţa generală că de la 26 Octombrie a. c. avînd de închiriat apartamentele notate mai jos, amatorii de a lua cu chirie să presinte oferte închise la cancelaria Epitropiei în curtea Bisericei pînă în seara de 23 August a. c.

Apartamente de închiriat sunt:

Una dughiană cu odae şi bucătărie, strada Veche 27, ocupate de Aron Pascal lengerie.

Una dughiană cu odaie şi bucătărie, strada Veche 23, ocupate de Iosup Herşcovici Sipetar.

Una dughiană cu odaie şi bucătărie, strada Veche 23, ocupate de Moriţ Blauer pălărier.

Una dnghiană cu odaie şi bucătărie, strada Veche 23, ocupate de Malca Chon sipetar.

Franzolărie cu mai multe odăi strada Veche 39, ocupate de Gh. Klein franzolar.

Una dughiană cu odaie şi bucătărie, strada Veche 31, ocupate de Mihai Călin Argintar.

Una dughiană cu odaie şi bucătărie, strada Veche 31, ocupate de Haim Ablas stoler.

Una dughiană cu odaie şi bucătărie, strada Veche 31, ocupate de Mayer Lemer Cismar.

Una dughiană cu odaie şi bucătărie, strada Veche 31, ocupate de Herşcu A. Sipetar.

Una dughiană cu odaie şi bucătărie, strada Veche 49, ocupate de Sofia Şapira modistă.

2 odăi, bucătărie, pivniţă strada Armană 11, ocupate de Samuel Grinberg.

Una dughiană, 2 odăi, bucătărie, str. Cismărie 3, ocupate de Gh. Casian bărbier.

Una dughiană cu odaie, bucătărie, strada Cismărie 11, ocupate de Mihel Heşcovici ciobotărie.

Una dughiană cu odaie, bucătărie, strada Cismărie 3, ocupate de B. Rapaport, blănărie.

Una dughiană cu odaie, bucătărie, strada Cismărie 6, ocupate de A. Vaisman badanagiu.

Una dughiană cu odaie, bucătărie, strada Cismărie 6 ocupate de Smil Leibovici, lengerie.

Administraţia.

ANUNCIU

D-nii G. Nica, licenţiat în litere, profesor, şi C. Romanescu, licenţiat în matematici, profesor, autorizaţi de Onor. Minister al Instrucţiunii Publice, se oferă a pregăti elevi pentru diferite examene de liceu şi concursuri de burse.

A se adresa d-lui **G. Nica**, *profesor liceul „Naţional“*.

TOT DIN SLANIC

Eram decis a nu mai face altă corespondenţă de la şi despre Slănic. Trebue să calc însă această hotărîre.

Şi iată de ce. Despre Slănic ori cîte de multe s'ar spune tot mai rămîne ceva de zis. Mai se adăugă apoi înprejurarea că „*Curierul Slănicului*“ apărut nu ştiu cînd, dar purtînd data de 9 August zice: „De atunci, în mod permanent epitropii au tot în cea mai riguroasă supraveghere personală, lucrările nouă şi îmbunătăţirile, cari s'au efectuat“.

Nu pun la îndoiată sentimentele de cari sunt animaţi Epitropii faţă de Slănic. Ii cunosc personal şi ştiu că dorinţa lor e în adevăr de a ridica această staţiune la înălţimea celor mai reputate băi străine.

Nu ştiu cum se face însă, că pentru sezonul acesta cel puţin, voinţa a fost şi este, dar ce folos că n'a fost putere. Poate în viitor se va realiza şi pentru Slănic dictonul: „voieşte şi vei putea“. Slănicul astăzi are toate defectele şi negreşit avantajele, pe care i l'iau procurat administraţiile anterioare. Deci dacă pe de o parte se poate critica, iar de alta lăuda Slănicul, negreşit aceasta nu priveşte Epitropia de astăzi.

De sigur amabilitatea persoanelor, spiritul îndatoritor şt împăciuitor al acestora însamnă ceva, dar nu e totul. Slănicul are nevoi şi încă nevoi mari pentru a fi ceia ce aspiră a ajunge să fie.

Un fenomen curios ce se observă aici e că auzi pe cei mai mulţi spunînd că sezonul s'a terminat la 1 August. De întrebi ce însamnă aceasta, cînd astăzi la scrisul acestor rînduri vezi în Slănic lume multă, ba mai multă chiar de cît în luna Iulie. Dar e altă lume, lumea de August.

Probabil, cel puţin aşa îmi fac eu socoteală, că atunci cînd se zice că sezonul s'a isprávit la 1 August, aceasta însamnă că cei, cari plătesc au plecat, iar locul lor e ocupat de cei cari nu plătesc, gratuiţii. Negreşit în cursul lunei Iulie. tot se găsesc de aceştia, dar numărul lor e mic, pe cînd în August proporţia e răsturnată.

Chestiunca deci se pune astfel: Este Slănicul o staţiune balneară numai pentru aşa zişii lipsiţi de mijloace, aşa aci are dreptul să vină şi bolnavul, care poate plăti? Şi dacă el are chemarea a servi şi unora, ca şi celorlalţi se pune altă întrebare. Trebue să fie trataţi toţi pe picior de egalitate, ori să se dea preferinţă unei categorii?

Zic acestea pentru că zilnic se aud protestări, că cei cari vin şi plătesc se lovesc de greutăţi. Auzii pe unul protestînd că nu găseşte o cameră mai bună, pentru că în ea, de exemplu, se afla aşezat, unul care nu plăteşte. Tot asemenea pe la băi etc.

Şi dacă se observă oare cum un fel de, cum să-i zic, animozitate între aceste două categorii, împrejurarea vine de la aceia că mulţi dintre gratuiţi, n'ar trebui să fie gratuiţi.

Unii stau mai bine poate ca cei cari plătesc. Acestora dacă le oferi ca locuinţă otelul Zimbru, ori mansardele de la celelalte oteluri protestează, fac gălăgie, reclamă pe la epitropi etc. Şi apoi unii *ştiu să ceară*, ceia ce de altfel e un talent.

Cît despre adevăraţii nevoeşi—lasă că lor nu prea li să dă băi gratis—dar sunt modeşti, nu dau de loc de vorba ori de critici.

Poate că aceasta face ca sezonul să fie scurt. Dacă s'ar lua o deciziune de exemplu ca cei gratuiţi să poată veni în Slănic pînă la 20 Iunie prima serie, iar a doua să înceapă la 15 August, atunci şederea în Slănic şi pentru cei cari plătesc, indiferent dacă sunt bogaţi ori saraci, ar fi mai atractivă.

Apoi dacă s'ar destina aseminea oteluri pentru aceştia, la sigur s'ar evita multe plîngeri. Epitropia are prin oteluri mult material, ca mobile, albituri etc. care se uzează prin prea mare întrebuinţare a lor. Or cum ar fi, eu am relevat lucrul acesta pentru că în cercul în care mă învîrtesc el se discută.

Slănicul are o sumă de neajunsuri, care cer mai multă atenţiune de cît sacrificii băneşti. Iată de exemplu cîte va.

Slănicul nu e tocmai *curat*. Dacă ar fi ca tot deauna vremea să fie frumoasă şi să poţi dormi în pădure, atunci ar fi o minune de stat aici. Dar ce să faci? Din cînd în cînd plouă, iar sara e frig şi eşti silit să întrei sub un acoperămînt. Afară de otelul Racoviţă, celelalte lasă mult de dorit, în ce priveşte curăţenia. Să lăsăm partea privitoare la aşternuturi, schimbarea lor, dar să ne gîndim că de multe ori nu poţi dormi noaptea din cauza insectelor. Şi acest lucru de sigur nu mai bine nu e.

Slănicul e *prost luminat*, Sunt în adevăr cîte va lămpi electrice prin parc dar prea puţine. Aşa toată lumea a putut observa că abia cea mai frecventată stă mai mult în întuneric. Şi eu cred că acest lucru, aşezarea încă a două ori trei lămpi nu e un cap de ţară. Apoi se luminează pînă la 11 din noapte numai partea centrală, iar cei cari stau pe la oteluri ca Zimbru, Na-mira etc. trebuie să bîjbîiască pe întuneric, ori să umble cu felinarui, ca să nu se loviască. Şi de sigur serviciul de luminat electric s'ar putea întinde şi pe acolo ca şi pe la camerile de prin oteluri.

Slănicul *n'are apă şi canal*. De sigur apă este, dar trebue să fie cărată de cu ziuă şi pusă în putini, de unde se iea pentru băut, ori pentru alte nevoi. Canaluri sunt puţine. Ele se varsă în Slănic. Apa aceasta însă pe timp de vară e mică de tot, de aceia cam de pe lîngă otelul Racoviţă începe a exala un miros neplăcut. Dacă s'ar duce canalul până în satul nou sau chiar mai departe cred că nu s'ar face rău.

Slănicul are lipsă de *partea distractivă*. Curierul Slănicului arată astăzi, că Marţi 9 August a avut loc o procesiune la cascadă. Iam zis procesiune pentru că aşa pare c'ar rezulta din modul cum e redată acolo acea petrecere.

Dar chiar de am presupune că se organizează mai dese ori petreceri în grup până la Cascadă, eu cred că nu e de ajuns atita. Or, distracţiunile sunt ceva inerent unei staţiuni de băi. Chiar cei în adevăr suferinzi, au nevoe de aşa ceva pentru ca să se mai distragă de la preocuparea pentru boala lor. Dar apoi cîţi nu vin cu familia aicea? Şi dacă părinţii au nevoe de băi, ce fac fetele, băeţii lor, etc?

Negreşit că preumblările sunt un corolariu absolut necesar băilor. Dar, în fapt de primblare ce are Slănicul? Nimic mai mult de cît ce a avut acum 20 ori 30 ani în urmă. Preumblarea la cascadă şi atîta tot. Se mai puteau deschide alte cărări, alte drumuri, alte şosele? Negreşit că da. Din aleele principale se puteau face altele derivate, care să fie tot aşa de puţin obositoare ca şi acelea. Natural că nu pot considera ca un mijloc de preumblare urcarea pe muntele Borvis, unde trebue să te sui numai pe trepte şi acestea în număr de peste sută.

Ar trebui să funcţioneze un *cabinet de lectură*. In el să fie şi cîteva volume, dar mai ales ziare. Pe lîngă ziarele romîneşti, s'ar putea aduce ceva reviste străine şi mai ales *ilustrate* germane şi franceze.

Lipseşte apoi la Slănic, cum ziceam şi în corespondenţa trecută o instalaţie de gimnastică. S'ar putea face una simplă în plin aer. Şi eu cred că multă lume ar merge să se distreze acolo făcînd şi ceva sănătos în acelaş timp.

Cît despre o sală în care să funcţioneze gimnastica suedeză şi în genere sistemele cele mai noi, pentru întărirea corpului, creaţiunea ei se impune în timp cît mai scurt.

Adaog că stabilimentul de hidroterapie trebue cît mai urgent construit. E o ruşine ceia ce azi acolo. Aud că există un plan, care ar costa vre-un milion şi mai bine. Ei! aici cred eu că e păcatul nostru. Prea vrem lux, prea vrem să adăogăm la această instituţiune, servicii cari n'au ce căuta acolo.

Am vorbit şi cu alţi oameni, cari au vizitat stabilimente de felul acesta în alte ţări şi toţi găsesc că suma cerută e prea mare. Cei mai mulţi cred că cu 4—500.000 lei s'ar putea avea un stabiliment, întru cît va şi luxos dar mai mult sănătos, şi înzestrat cu toate aparatele privitoare la tratamentul boalelor nevindecabile prin hidroterapie.

Necontenit am auzit pe cei cari vorbesc de Slănic, că această staţiune balneară trebue să trăiască prin ea însăşi. In cazul de faţă, după modul cum e administrat, el ar trebui să-şi scoată cel puţin cheltuielile, dacă nu să aducă şi un beneficiu. Slănicul a dat însă necontenit deficite pentru Epitropie.

Trebuesc mărite veniturile lui prin urmare. Aceasta nu se poate face de cît atrăgînd cît mai multă lume, şi lume care plăteşte.

Şi va veni lumea cînd va şti, că este curăţenie, are unde găzdui, că nu e jupoiat, că are mîncare bună, distracţii suficiente,

Slănicul va mai cîştiga apoi şi prin reducerea cheltuelilor de administraţie. Prea sunt mulţi funcţionari, prea sunt cîte doi pe un loc. Nu mi-am pus în gînd să arăt aice anume unde e aşa. Cei ce conduc Slănicul şi Epitropia o ştiu bine, iar noi scoatem concluzia asta din cele ce mereu vedem.

S'ar părea că am ponegrit straşnic Slănicul, prin cele spuse pînă aici. Nu cred şi nici n'a fost intenţiunsa mea. Sunt vizitator de mai multă vreme a acestei staţiuni de băi, voesc şi eu să-l văd înflorind şi dînd aceste scrise la gazetă, gîndul meu mă poartă la aceia că relele se vor îndrepta şi că Slănicul îşi va menţine prestigiul de una din cele dintăi băi din ţară.

El are nevoi urgente. Dacă Epitropia nu poate face nimic. căci cu nimic tot nimic faci, atunci mai bine să se dea exploatarea acestei staţiuni balneare unei companii.

Aceasta va reduce cheltuellle de administraţie şi va face, cu siguranţă, îmbunătăţiri, căci e interesul său în joc.

1911, August 7 **V. I. Radu**

Litere-Ştiinţe-Arte

Mormîntul poetei.—S'a scris de nenumăratele ori despre părăsitul mormînt al marei poete Veronica Micle. Cu toate aceste nu s'a făcut nimic. Dovadă este relaţia unui corespondent de ziar, publicată în aceste din urmă zile şi pe care o reproducem ca document;

„La o depărtare de un ceas cu trăsura de Tîrgu-Neamţ e situată mănăstirea Varatec. Datorită frumoasei sale posiţiuni, aerului bun şi încîntătoarelor sale împrejurimi, Văratecul atrage în fie care an foarte multă lume. In special vin toţi, acei cari sătui de sgomotul oraşelor, sunt doritori de liniştea desăvîrşită ce domneşte aicea. Distracţii nu sunt preumblările prin frumoasele păduri de brazi, ce înconjoară mănăstirea, excursiunile la mănăstirile învecinate, iată singurele distracţii.

Aci în liniştea mănăstirei şi a pe trecut ultimele zile Veronica Micle prietena atît de bună a neuitatului Eminescu. In curtea bisericei Sf. Ioun e mormîntul ei, un mormînt simplu, frumos prin simplicitatea sa.

Nici o inscripţie nu e pe mormînt, şi trecătorul n'ar şti cine zace acolo, dacă o mînă necunoscută n'ar fi scris cu creionul numele „Veronica“.

Se vorbea nu de mult de o iniţiativă a studenţilor iaşani pentru a apara marea nedreptate a societăţei şi ocirmuirii romîne de a lasa în părăsire mormîntul poetei.

Unde şi cum s'a îndeplinit angajamentul studenţimei, dacă mormîntul e în acceaşi stare?

*

Muzeul marinei, la Luvru, posedà mai de mult o reproducere a vaporului Fram cu care Nansen a intreprins expediţia sa polară.

Acum d-rul Jean Charcot i-a dăruit un frumos model după vasul „Français“ pe care a făcut expediţia antarctică pentru prima oară. Acum a primit muzeul din partea d-lui Gautier din Saint-Malo un model în miniatură a vasului „Pourquoi pas?“ cu care Charcot a făcut a doua expediţie autartică.

*

„Viaţa Romînească“, ultimul număr aplică un duş foarte sever şi foarte meritat „unui ziar liberal“, care nu e altul de cît „Viitorul“. Toma în discuţiune este... crima rituală.

*

STRUNA ZILEI

IN ERA BANDITISMULUI

O bandă de hoţi a prădat pe doi negustori lăsîndu-i fără încălţăminte.

Ziarele.

Asta face înc'odată,
Cetitorule, să ştii
Că şi 'ntre bandiţi există
Generoşi şi... papugii.

INFORMATII

❑ Ministerul cultelor şi al instrucţiunei a trimis şcoalelor secundare de fete de gr. II o circulară prin care le comunică condiţiunile de etate pentru admiterea la concursul ce se va ţine la aceste şcoale.

Cele ce se prezintă la concurs cu certificate liberate de şcoalele urbane, să aibă 11 pînă la 12 ani, la 1 Septembrie 1911 pentru clasa I; 12 pînă la 13 ani pentru clasa II şi aşa mai departe. Iar cele cu certificate de la şcoli rurale trebue să aibă 11—13 ani pentru cl. I.

Dispense de vrîstă în minus, se acordă de comisiunea examinatoare, înaintea căreia se va prezenta copila; iar dispensa în plus se poate acorda numai după raportul motivat al directoarei cu invoirea ministerului.

❑ In Rusia au loc actualmente greve însemnate.

La Riga sunt în grevă lucrătorii de la fabricele de cherestea şi vagonet; în Ural sunt în grevă lucrătorii de la uzinele metalurgice; la Vilna lucrătorii de manufactură; la Ecaterinenburg lucrătorii de la fabricile de cărămidă, iar la Varşovia toate fabricele de ghete sînt în grevă.

Greva are mai mult un caracter ecomic şi numărul total al greviştilor este de 500,000.

Unele ziare din Petersburg văd în aceste greve o nouă revoluţie care se apropie.

❑ Conform hotărîrii luate în şedinţa trecută a consiliului de higienă, d. dr. Flor a redactat sfaturile adresate publicului în vederea epidemiei de febră tifoidă. D-sa a dispus ca astăzi să se facă placardarea pe zidurile oraşului a acelor sfaturi, spre a fi aduse la cunoştinţa tuturora.

❑ Băetul Herşcu Fastlich din strada Golia No. 83, jucîndu-se aseară pe la ora 8 cu o sticlă de sifon, aceasta făcînd explozie, sfărămăturile sticlei l'au lovit deasupra ochiului drept.

A fost internat la spitalul israelit.

Obştia „Desrobirea Economică“

din Comuna Răducăneni, jud. Fălciu

Publicaţiune

In ziua de 14 August a. c., ora 10 dimineaţă, se va ţine licitaţie, pentru vinderea aproximativ ca 20 vagoane grîu, recolta anului 1911, de pe moşia Răducăneni jud. Fălciu, proprietatea Casei Rurale.

Amatorii sunt rugaţi a se prezenta în ziua şi ora sus arătată în localul cancelariei administraţiei moşiei, unde se va ţine licitaţia.

Preşedinte, **P. Gabăr**

1911, August 1

❑ Comitetul Societăţei „*Unirea*“ a lucrătorilor tipografi, aduce viile sale mulţumiri, tuturor persoanelor, cari au bine-voit a da concurs societăţei, asistînd la balul de la 6 August, precum şi tuturor domnişoarelor şi domnilor comercianţi cari au donat obiecte pentru bazar.

Venitul balului a fost de 777 lei 15 bani, din care scăzîndu-se cheltueli în sumă de 310 lei 80 bani, a rămas venit net societăţii, suma de de 466 lei 35 bani.

❑ In învăţămîntul secundar al Iaşului sînt vacante 15 ore în specialitatea ştiinţilor naturale:

Conform dispoziţiunilor prevăzute prin art. 33 din legea asupra învăţămîntului secundar şi superior, doritorii de a ocupa aceste ore vor adresa ministerului cererile lor, în termen de o lună de zile.

❑ Duminică dimineaţă se vor întruni membrii societăţii viticole, pentru a lua dispoziţiunile necesare în vederea expoziţiunii de fructe şi de struguri ce organizează această societate.

❑ Camera de comerţ a primit invitaţiunea de a participa la congresul internaţional al camerilor de comerţ, care va avea loc la Boston în luna Septembrie.

❑ Astă noapte o ceată de indivizi, rămaşi necunoscuţi, s'au introdus prin spargerea unei ferestre, în prăvălia comerciantului Mihai Frunză, din com. Movileni, furîndu-i dintr'un saltar suma de 200 lei şi mai multă marfă. Se fac cercetări de jandermii rurali, pentru prinderea autorilor.

❑ Astă-seară se întruneşte consiliul de higienă al oraşului.

❑ Numitul N. Codău, cantonier, detaşat cu serviciul la telegraf, pe cînd aşeza nişte sîrme la un stîlp de telefon din curtea liceului Militar, stîlpul s'a prăvălit jos, lovindu-l grav la cap. Rănitul a fost transportat la spitalul central unde a fost internat în secţia d. dr. Anghel.

❑ Răpirea unei domnişoare, o desfăşurare tragi-comică, în care detectivul Nick Winter escelează prin vicleşugurile sale, ne-o reprezintă cinematograful Pathé Frères din noua grădină Trajan, în noul program de astă seară Luni 8 August.

Noul program cuprinde apoi: Jucătorul de ruletă, o măreaţă naraţiune însufleţită compusă şi jucată de d. Séverin, distinsul şi popularul actor parizian—Gulnara şi Sathas trădătorul, reconstituire după o legendă greacă—Recolta ananasului, interesante scene şi vederi de botanică însufleţită—Plictiselile lui Billy, comedie de moravuri engleze—Duelul d-lui Puppin, scene humoristice—O serbare agitată, scene comice etc. etc, precum şi cel mai recent număr din Pathé Journal cu evenimentele, modele, sporturile şi telegramele însufleţite din lumea întreagă Submarinul Pluviôse la Calais—Incendiul din Constantinopole: 2000 case arse—Aviatorul Beaumont la Londra, ovaţiile englejilor—Inventatorul stabilizatorului automatic la aeroplane.—Cursele de automobile din Paris: Grand prix de France—O pădure în flăcări la Fontainebleau — Moda parizană: Pălării de dame—Regele Angliei la Edimburg etc. etc.

❑ Examenele de capacitate pentru specialităţile muzica şi gimnastica, ce au a se ţine, conform publicaţiunii No. 38.792 înserată în „Monitorul Oficial“ din 10 Iunie şi următoarele, la 8 Ianuarie 1912 şi 1 Martie 1912, se vor ţine atît pentru băeţi cît şi pentru fete.

❑ In urma unei noui dispoziţiuni a Epitropiei Sf. Spiridon, lucrătorii de la instituţiile particulare nu capătă de cît primele ajutoare în caz de accidente, urmînd ca restaurarea complectă şi căutarea medicală să cadă exclusiv în sarcina instituţiilor.

Putem adăoga că această nouă dispoziţie de economie se explică pe o scară foarte largă şi uneori în dauna unor lucrători cu totul lipsiţi de mijloace.

Ceva mai multă generozitate n'ar strica, pentru bunul renume al sfîntului Spiridon.

❑ Consiliul de războiu al corp. IV de armată a fost convocat pentru Marţi 16 August a. c.

JOS NERUŞINAŢII

Da „Evenimentul", are dreptate. Toţi profesioniştii, care nu fac din exerciţiul profesiunei lor chestiune politică, să înceteze exerciţiul acesta. Căci, cînd cei de la Prefectura Poliţiei ori „Evenimentul", ceia ce-i tot una, creiază afaceri, apoi de sigur că nu o fac de florile mărului. Cum ar putea Holbanii, Stoicii, Brifii, Malhasovicii, etc. partidului, să-şi afirme personalitatea şi valoarea lor profesională? D-le Teodoreanu, trece-le mîna. Iar voi, împricinaţi de tot felul, aflaţi că nu valoarea, meritul, priceperea, talentul, ştiinţa, onestitatea şi puterea de muncă a profesionistului, poate şi trebue să aibă pasul. O, nu! Pasul îl are şi trebue să l aibă, *nulitatea patentă, obrăsnicia crasă, nerusinarea şi ticăloşia* celor puşi în serviciul poliţiei.

Şi cum să nu aibă trecere? Au nu sînt iei aprobaţi pănă şi de Justiţie? Poţi scrie d le Teodoreanu şi voi toţi cari cugetaţi şi munciţi, orice cugetări, cît de juridice, cît de echitabile, cît de cinstite, ele nu vor avea nici o trecere în faţa unei Justiţii terorizată de Poliţie. O justiţie pentru care „Evenimentul" şi poliţia unui Stroja, constituesc „alarma opiniei publice", are de ce se îngriji.

Nu degeaba pungaşii, pîrlacii, hoţii de oraş şi de drum public, operează ca pe timpul fanarioţilor. Ei ştiu prea bine că poliţia nu are grija lor. Poliţia ştie ce damă frecventează magistratul X; ce chef şi scandal a făcut magistratul Y, în ce domiciliu altul de cît cel conjugal, sălăşluesţe magistratul Z, etc. etc. iar cînd se prezintă ocaziunea favorabilă de cazare a partizanilor, ori de prilejire de cîştiguri nemeritate, aceiaşi poliţie strînge şurubul. Operaţia e foarte uşoară. Relevează fiecăruia în parte micul cusur pe care omul îl ţine tainic, îl asigură de *discreţiune*, ba chiar şi de protecţiune, de care nu se poate să nu aibă nevoie, şi lucrul se face.

Dar cînd judecătorii împing inconştienţa şi servilismul pînă acolo încît să sacrifice interesele justiţiabililor şi să tolereze limbagii ca acel ce ţine „Evenimentul": *„hotărît lucru, scaţii trebue să treacă mîna cu onoare cu tot* **altuia mai tare**, *căci d. O. Teodoreanu are ghinion"*, ori: *„totuşi d. Teodoreanu e om cu trecere şi pace"*, ie o ruşine, o pată pe fruntea justiţiei, care face dovadă de slugărnicie şi de păcătoşie cînd îngăduie a fi astfel compromisă.

Oamenii cuminţi şi oneşti nu pot pricepe de ce se exagerează lucrurile şi de ce se desfăşoară atîta străşnicie într'o afacere de minimă importanţă. S'au poate magistraţii se tem de scopiţi. Un glumeţ propunea, că pe viitor: Mitropoliţii, Episcopii, Inalţii magistraţi.. să fie castraţi.

Cu toată gluma, propunerea nu-i lipsită de o parte foarte serioasă. Ie foarte probabil că judecătorii mai ales, ar fi scoşi de sub multe influenţe nefaste şi mulţi dintre ei, n'ar mai săvîrşi acţiuni, cari-i fac neapţi şi nedemni de a judeca certe fapte, cum ie: *Adulterul, violul*, etc, iar alţii ar vorbi cu mai multă moderaţiune şi cumpatare despre... castrare bună oară şi ca despre o acţiune mai morală de cît *incestul ori pederastia*. Antitezele din viaţa reală şi mai ales din viaţa morală, a acelor cari trebuiesc să fie cît mai aproape de perfecţiune şi să şi amendeze toate imperfecţiunile, pun în relief structura morală a indivizilor. Ne mărginim aci deocamdată. E un avertisment şi vom reveni cu fapte şi nume proprii, spre a dovedi că timpurile arbitrariului s'au dus, că societatea nu stă la discreţiunea indivizilor cari au certe chemări sociale, că aceştia sînt servitorii unor rînduieli morale şi sociale, pe cari nu le pot înfrînge nepedepsiţi, şi că dacă au pacate cari-i fac neapţi de a fi întregi, apoi ie mai bine *să plece*, căci nu se cuvine *să se plece*.

Un om înştiinţat face cît doi. Să vedem cine sînt oameni.

Haide curaj, Domnilor, cari făţiş sînteţi atît de vigilenţi şi de gravi, iar în taină mai păcătoşi de cît toţi păcătoşii; ce D-zeu, veţi fi avînd şi momente de conştienţă.

Vom reveni însă şi vom reveni cu detalii de o preciziune matematică spre a pune capăt echivocurilor şi a provoca cel puţin o mişcare către epurare, din care nimeni nu va avea de pierdut şi societatea va cîştiga.

Jos cu infamiile, jos neruşinaţii.

ANUNCIU

In ziua de **11 August 1911 ora 2 p. m.** se vinde prin licitaţie publică în camera Sindicatului falimentelor, portofoliul firmei falite **Ch. Isr. Dresner din Iaşi** evaluat la suma de **366.460 lei 75 bani**, după arătările din bilanţul falitului din care urmează a se scădea sumele încasate de Sindicat pînă la terminul vînzărei.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Alf. Vinkler**

Secretar *C. Boian*

Ultime INFORMAŢII

❑ *Cu toată apa de Timişeşti pusă în consumaţiune, cazurile de febră-tifoidă se înmulţesc, şi ceea ce e mai trist, e că medicii curanţi nu obişnuesc a aduce la cunoştinţa serviciului sanitar cazurile ce întâlnesc în practica lor zilnică.*

Bănuind toate acestea, d. dr. Floru, medicul şef al comunei, a făcut zilele acestea o anchetă în străzile: Păcurari, Canta, Moţoc şi Aron Vodă. în cari a descoperit mai multe cazuri de febră-tifoidă, ce erau necunoscute serviciului sanitar.

Medicul şef al comunei a luat cuvenitele măsuri pentru izolarea bolnavilor şi a dispus să se anunţe pe medicii curanţi, că consiliul sanitar este ferm decis a face uz de prescripţiunile legii sanitare, faţă de medicii cari nu vor declara imediat cazurile de epidemii ce vor afla.

❑ *Eri la manufactura de tutun s'au declarat trei cazuri de febră tifoidă. D. dr. Flor a făcut o descindere şi a luat cuvenitele măsuri de izolare.*

Direcţiunea manufacturei i-a făcut cunoscut, că de cîte-va zile lipsesc de la lucru vre-o 15 fete, cari n'au făcut înştiinţările obişnuite despre această lipsă.

Bănuind, că această lipsă poate fi în legătură cu epidemia, care s'a declarat la manufactură, d. dr. Flor a dispus ca medicii comunali să facă vizite la domiciliile acelor lucrătoare, spre a cerceta dacă nu sînt bolnave de febră tifoidă.

❑ *Se zice că primul proect de lege, pe care îl va aduce la toamnă guvernul înaintea corpurilor legiuitoare, va fi proectul de lege care va desfiinţa societatea Tramvaielor Bucureşti.*

❑ La ministerul comerţului, a sosit o adresă din partea ministerului de comerţ francez, prin care roagă a i se comunica relaţii asupra recoltei strugurilor în Romînia din anul curent.

Aceasta în vederea exportului de struguri, de care Franţa are nevoie, ne mai putînd importa struguri din Italia, ca fiind prohibiţi, din cauza holerei, de care e contaminată aproape întreaga Italie.

❑ Consiliul technic superior şi-a dat zilele trecute avizul în chestia instalărei caloriferelor la noua clădire a Maternităţii, ce s'a construit în curtea Institutului Ghica Vodă din localitate.

Din lucrările a trei concurenţi, ce i-au fost prezentate, odată cu referatele competentului inginer constructor al Spiridoniei Gessner.

Consiliul a aprobat, că această instalaţie să se execute de o casă din străinătate, care a mai executat şi alte instalaţii de acest gen la clădirile pendinte de Epitropia Sf. Spiridon; rezultatele însă au fost dezastroase pentru Epitropie.

De această dată, Epitropia a observat chiar în ziua cînd urma să se încheie contractul, că referatul acestui d. inginer era făcut cu intenţia de a favoriza pe un anume concurent. Aşa d-sa a opinat întâi să se trimeată după stăruinţa concurentului planurile şi devizurile, la serviciul technic superior, cînd Epitropia, conform legei putea să rezolve această chestie; iar în al doilea referat, indică pe acelaşi concurent consiliului technic, ca cel mai serios şi ca prezentînd mai multe garanţii, cînd însuşi inginerul Gessner, a avut ocazia, să constate, fără însă a avea răspunderea, cînd tot după referatul, d-sale s'a încredinţat numitei case o instalaţie de calorifere la un spital al Epitropiei. Ce a fost atunci se ştie. Ca să se poată servi de ea va fi nevoe să se înlocuiască întreaga instalaţie, sau să se cheltuiască cu conbustibilul aproape cît s'a cheltuit cu instalaţia. Contractul iscălit de un Epitrop s'a anulat, cu aspre observaţii pentru acest inginer, încurcă lume, căruia un Epitrop i-a spus textul: „dacă nu te pricepi, de ce ne încurci d-le Gessner".

Aşa că, cu tot avizul consiliului technic superior, care să poată lesne căpăta această lucrare, nu se va mai concesiona casei hotărîte, ci se va apela din nou la celelalte case concurente, pentru a-şi complecta lucrările. După care Epitropia se va pronunţa de astă dată fără avizul consiliului technic.

Asupra acestei afaceri, vom mai reveni cu amănunte complecte.

❑ In lista alegătorilor ce au votat la alegerea de la col. I judeţean, pe care am publicat o în numărul nostru de eri, a fost trecut la No. 88 d. Th. Cl. Ionescu, avocat.

D-sa ne roagă a face cuvenita rectificare de oare ce n'a participat la zisa alegere.

Carta d-sale de alegător n'a fost scoasă de la Tribunal, iar d-sa este membru al clubului liberal şi ca atare n'a votat la acea alegere.

❑ Numitnl Leon Popovici, în etate de 70 ani dom, în str. Hotin No. 42, fiind bolnav de mai mult timp, a încercat aseară pe la ora 10 să se sinucidă.

In acest scop, a luat un briciu, cu care şi-a făcut cîteva tăeturi la gît. Cu o trăsură a fost transportat la spitalul central unde a fost internat.

❑ Faţă cu numeroasele cazuri de febră-tifoidă din Uricani, autorităţile sanitare au decis să nu se mai permită locuitorilor din acea comună de a mai veni în oraş spre a desface lapte.

❑ **O inundaţie la etaj.**—Serva Luţa Munteanu de la d. Acherman din str. Goliei No. 52 la etaj, ducîndu-se de acasă în lipsa stăpînilor ei pe la ora 11 noaptea, a uitat deschis robinetul de la conducta de apă din bucătărie. Apa după ce a umplut bucătăria a inundat şi celelalte odăi, în care timp tavanul înmuindu-se s'a făcuto spărtură pe unde apa a trecut la parter în care locuia proprietarul în dreptul odăei de culcare.

Acesta s'a simţit de-odată cu un torent de apă în cap, sculîndu-se din pat a alergat sus de a închis robinetul.

Curat ca în dramele lui Pathé Frères.

❑ Eri dimineaţă pe la orele 8 femeia Catinca Codrea, trecînd pe şesul din dreptul regiei, a găsit un viţel de curînd născut ce stătea pe iarbă. Apropiindu-se, vaca ce era în apropiere, s'a repezit asupra femeei lovind-o grav în coaste cu coarnele.

❑ Numitul Vasile Osoianu, cîrciumar cu cortu în Iarmaroc, luîndu-se la ceartă cu locuitorul Ion Pricop, din com. Movileni, ambii fiind beţi, s'au luat la batae, cel întâi l'a lovit cu o bucată de fer în cap, pe cel al doilea, care în stare gravă a fost trimis la spital.

❑ **Şcolare.**—Următoarea mişcare în învăţămîntul rural, s'a făcut pe ziua de 1 Septembrie a. c.:

Invăţătoarea Elena Stoica de la şcoala din comuna Ibăneşti, cotuna Cristineşti, judeţul Dorohoi, a fost transferată la şcoala din comuna Dersca în p. II-lea vacant, acelaş judeţ.

Invăţătorul Vasile Oanea de la şcoala din com. Ştiubeeni, cotuna Petricani, a fost transferat la şcoala din comuna Ibăneşti, cotuna Cristeneşti postul I.

Invăţătoarea Maria V Oanea de la şcoala din com. Vlăsineşti, cotuna Sîrbi, a fost transferată la şcoala din com Ibăneşti, cotuna Cristineşti, post. II-lea.

Invăţătoarea Ecaterina Moisiu de la şcoala din com. Ciorteşti, jud. Vaslui, a fost transferată la şcoala din comuna Muntenii de sus, postul al II-lea vacant, acelaş judeţ.

❑ Din partea mai multor persoane cari au fost vara aceasta prin Sculeni, primim la redacţie scrisori, prin care protestează, contra copistului Lisievici, de la administraţia financiară, detaşat la vama Sculeni, care se poartă necuviincios cu lumea, cu care vine în contact, bruscînd-o.

Atragem atenţia celor în drept, spre a-i face educaţia cuvenită, sau a-l rechema la serviciu, punîndu-l să copieze circulări.

❑ **Teatrale.**—Celebrul ansamblu imperial rusesc *Slaviansky*—cor, orchestră proprie, dansuri— care are un renume mondial şi care zilele trecute, fiind invitat la Castelul Peleş din Sinaia, a stărnit admiraţia Curţei Noastre Regale cu care ocazia d-ra *Slavian ki a fost decorată de M. S. Regele*, va veni în Iaşi cu ocazia trecerei sale în Rusia, dînd 2 spectacole superbe cu programe alese Marţi 16 şi Mercuri 17 August a. c. ora 9 seara în grădina Bragadiru. Aceste 2 neaşteptate spectacole, cu care ieşenii sunt deprinşi numai în plinul seson teatral al anului, vor oferi o adevărată delectare artistică tuturor celor doritori de a auzi acest ansamblu care în toate oraşele mari ca Berlinul, Viena, Geneva, Bruxelles, Parisul, etc, a stîrnit admiraţie şi entusiasm cum rare ori s'a văzut.

Trupa numără un cor superb de 40 persoane, o orchestră — faimoasa orchestră Balalaika — 25 persoane, dănţuitori apreciaţi, costume bogate şi luxoase.

Cu toate aceste, preţurile de intrare sunt populare: loja 12, rezervat 3, staluri 2 şi 1 leu. Biletele de intrare fiind depuse la agenţia teatrală *„Thalia"* (Maximovici).

Ultima oră

Bucureşti 8 August

Un caz suspect în Capitală

Bucureşti.—Astă-noapte, în strada Occidentului 39, s'a declarat un caz suspect. Bolnavul se numeşte Ion Codreanu; e în vîrstă de 47 ani şi funcţionar la gară.

Imediat a fost transportat de serviciul societăţii „Salvarea". la spitalul Colentina, unde a fost izolat.

Locuinţa lui a fost desinfectată, iar persoanele cu care a venit în atingere puse sub privighere medicală.

S'a făcut examinarea bacteriologică a substanţelor vomitate şi rezultatul a fost că nu e caz de holeră.

Incendiu în Capitală

Bucureşti.—In strada Pantelimon la o o fabrică, s-a declarat la orele două un mare incendiu.

Din isprăvile lui Pantelimon

Piatra-Neamţ. — De aci ni se telegrafiază, că astă-noapte, banditul Pantelimon ar fi atăcat pe muntele Petru-Vodă de lîngă Neamtz, pe doi negustori evrei anume Moyer David şi Solomon Ciobotaru.

Amîndoi au fost prădaţi de banii şi hainele ce aveau şi lăsaţi în pielea goală.

Inmormîntarea lui Badea Cîrţan

Bucureşti.—Badea Cîrţan va fi adus azi de la Poiana Ţapului la Sinaia, unde va fi înmormîntat.

Holera în Italia

Bucureşti.—Din Roma se comunică serviciului Sanitar în mod oficial că acolo au fost pînă 'n prezent 100 cazuri de holeră.

Sinucidere

Buhuşi.—S'a sinucis d-rul Eduard Mayer de aci. Nu se cunosc pînă acum cauzele acestui act disperat.

O întrunire de protestare a ziariştilor

Buda Pesta. — Sindicatul a hotărît, convocarea unei întruniri de protestare a ziariştilor ţărei lor, pentru ziua de 30 Septembrie, cînd se va ţine şi o şedinţă generală, pentru a se face ast-fel să se garanteze drepturile legitime ale libertăţei presei.

Războl Franco-German

Bucureşti.—Au sosit ştiri foarte grave despre relaţiile din Franţa şi Germania.

Eventualitatea unui război este dată ca foarte probabilă de cele mai multe ziare europene.

Arestarea a doi sub-comisari

Bucureşti.—Cei doi subcomisari, care au violat pe copila Elena Ionescu ce se găsea arestată în circumscripţia lor, au fost arestaţi azi dimineaţă.

Ei se numesc Georgescu Neagu şi Niculiţă.

La Triest nu mai e holeră

Viena.—Reprezentantul sanitar al ministerului de Interne, comunică că la Triest, nu s'a mai constatat nici un caz de holeră, de la 4 August şi pînă în prezent.

Oraşul e declarat imun de holeră.

Atentat contra unui tren

Salonic.—Azi dimineaţă pe drumul Ueskueb, lîngă Adsalor, s'a comis un atentat cu bombe contra unui tren. Un lucrător a fost ucis. 4 persoane grav rănite. Atentatul a fost comis de bandele bulgare.

Ştire desmînţită

Praga.—In mod oficial se desminte ştirea dată de un ziar din Budapesta, că s'ar fi constatat un caz de holeră la Carlsbad, şi că vizitatorii au început să fugă din oraş.

Nu s'a produs pînă acum nici un caz supect.

Starea sănătăţii Papei

Roma.—Starea sănătăţii Papei e mulţumitoare. Medicii consideră că Papa e pe deplin restabilit.

Principele moştenitor va veni în Romînia

Constantinopol. — Prinţul moştenitor al Turciei în voiajul său, va face o vizită şi Regelui Carol al Romîniei.

Se primesc în gazdă eleve de la şcoalele secundare şi profesionale, cu şi fără lecţii de piano.

La D-na Maria Mocranschi
Profesoară de limba germană
Str. Săvescu No. 14 *Iaşi*

Institutul de Domnişoare
CHAMPALBERT-HEROVANU
IAŞI.—BĂRBOI—19

Curs primar după programul statului. Curs liber L. romînă, franceză şi germană, lucru, piano, pictură etc. Ingrijire deosebită educaţiunei. Inscrierile la 15 August. Cursurile încep la 1 Septembrie.

APELE MINERALE
SLANIC
(MOLDOVA)

Vindecă sigur: bolile de stomach, intestine, ficat, rinichi, băşica udului, artritism, gută, diatesa urică etc.

Isvorul No. 1 este cea mai higienică, digestivă şi diuretică apă de băut cu vin sau simplă la masă.

Comenzile se fac la exloatator I. Werner farmacist, furnisorul Curţii Regale la Iaşi.

Broşura: Importanţa şi eficacitatea apelor minerale da băut de la Slănicul din Moldova se trimete la cerere gratis.

IMPORTANT

In cancelaria baroului avocaţilor din Iaşi se pot scrie ori-ce acte cu cu o maşină de scris „Yost" recunoscută de cea mai perfectă din toate maşinele de scris.

D-nii avocaţi cari ar dori să li se scrie acte cu maşina de scris vor bine voi a se adresa în cancelaria baroului.

Pagina scrisă 50 bani, copia paginei 25 bani.

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corrigenţi şi essamene integrale.*

V. Emil, profesor, str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

După o practică de 2 ani ca asistent în clinicile celebre ale profesorilor:
Leopold *(Dresda)*, **Bum** *(Berlin)*, **Fränkel** *(Breslau)*

M'am stabilit
ca
Specialist în boale de femei
Mamoş
Dr. I. BRENER
12 STRADA MITROPOLIEI 12.
Consultaţiile 9—11 dim. şi 2—5 p. m

De vînzare
O garnitură de treer

compusă dintr'o locomobilă şi o batoză Clayton ambele în perfectă stare; se pot preda şi în funcţiune. Asemenea şi o moară cu o păreche de pietre, în stare perfectă.

Informaţii la **P. Lederhändler**—*Trg. Frumos.*

FĂINA LACTATA NESTLÉ

Nutriment complect pentru copii, bolnavi şi bătrâni
Conţine cel mai bun LAPTE din ALPII
Se vinde la toate drogheriile şi farmaciile din ţară
Cutia lei 2.—
Repr. SAM. LÖBL
Bucureşti.

Sanatoriul Sf. MARIA, Dr. Al. ŢAICU
— STRADA ZMEU No. 3, IAŞI —

Chirurgie — Medicină — Faceri

Direcţiunea Sanatorului aduce la cunoştinţa onor. Public că avînd în vedere importanţa capitală ce are astă-zi **fizioterapia** în medicină, a complectat această instituţiune prin o **instalaţie de electroterapie**.

Se aplică actualmente după sistemele cele mai prefecţionate **curenţi electrici: galvanici, faradici** pentru endoscopie, caustică, etc.

Se practică: **băi electrice (sistem Dr. Schnèe), masage electrice** pentru faţă, piele, inimă, stomach, muşchi, vagin, prostată etc.

Pacienţii suferind de diferite paralizii, tulburări nervoase, reumatisme, ankiloze, dilataţie de stomach, atonii intestinale (constipaţii) nevralgii, anemie, boli cronice ale aparatului genitourinar, îşi găsesc remediul în acest tratament.

Şedinţe în fie-care zi între orele 3—7 p, m.

Cea mai nouă creaţiune în Maşini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. Vinul lui **Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ziluic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH
DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR,
CONVALESCENTELOR LUNGI, VĚRSĂTURELOR,
DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra facori. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilíza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja arătate.

Inceputul la 9 şi un sferi seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matinourile urmează regulat în fiecare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IAŞI

Kola Granulat. Tonic-Reconstituant al Sistemului Muscular.—2 linguriţe pe zi în apă sau vin.

Preţul 2 lei.

Vin Iodotanic. Depurativ (curăţitor al sîngelui).—Două linguriţe pe zi.

Preţul 2.50 bani.

Cremă camphorată pentru pete şi pistrui. După o scurtă intrebuinţare face să dispară ori-ce pete şi puncte de pe faţă, redînd culoarea naturală a pielei.

Borcanul 1 leu.

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e indeferent), să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m de haut. le mètre 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţii peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asigurarii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,791,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invalidiitate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Dacă suntêţi suferinzi, dacă voiţi a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefrite şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

In 20 Octomgrie 1832, Academia de Medecină din Paris voté Doctorului **OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUI FRANCESCŬ. — ADMISŬ IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bolelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângeluĭ, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismului, rumatismului, tumorilorĭ, afecţiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatului, ulcerilorĭ inveterate* şi atotulorĭ bóle provenind din necurăţenia şi alteratiunea sângelui.

Specifică prin excelenţă contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* şi a terribilelorĭ consecinţe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ invĕterate şi rebele (accidentilorĭ gurei şi a gâtului, putredinii ósselorĭ). Nicĭ un altu medicamentu în lume nu pot sedá distinctiunile ce onórĕ Pesmeţii Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativii pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ în orce temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă în bólele cele mai inveterate. — *Cŭ broşura acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmetii depurativi* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, în raportulŭ seŭ oficial a *Guvernuluĭ francesŭ*, se exprimă astfelŭ: «Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un «remedŭ de compositiune constantă, de «preparaţiune cât de perfectă posibilă.... «*Ĭ pot da servicie mari humanităţiĭ.*»

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÓTE TIMPURILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavóstră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic şi intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenţa.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mirzescu.—Instalaţiune cu motore electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1372 Joi 11 August 1911

Repaosul Duminical

II

Am sfîrșit în numărul precedent, preconizînd modificarea legei repaosului, cu aplicarea principiului, repaos complect și general cu foarte puține excepțiuni.

Să examinăm chestia din acest punct de vedere, și să vedem în ce situație ne vom găsi sub imperiul unui atare regim.

Ca parte higienică, cred, că nu este nici o minte sănătoasă, care să contrazică principiul repaosului complect și general. Ne rămîne de examinat partea de interese comerciale și interese distractive.

In străinătate:

Austria, Germania și Belgia, au ca repaos, în primul loc: magazinele, prăvăliile sunt închise în fiecare seară la 8 jumătate oare. Vra să zică, în comerț munca este de la 12—13 oare din 24 oare. Aceasta ca prim punct.

Duminicile și sărbătorile toate prăvăliile sunt închise ziua întreagă.

Excepția cuprinde: piețele, băcăniile, căsăpiile, cari sunt deschise pînă la ora 12 a. m.

Am făcut acest scurt citat, numai pentru a mă conforma obiceiului, a ne servi de străinătate ca exemplu; de și mulți uită, că și în acele țări locuesc tot oameni, nu îngeri, nici diavoli. Au și dînșii pacatele lor, cari în multe cazuri întrec pe a le noastre.

La noi.

Repaosul nu vatămă nici un interes, că cei ce-l combat susțin:

1) Repaosul reduce afacerile și provoacă falimentul;

2) Repaosul demoralizează pe funcționarii comerciali;

3) Repaosul răpește săteanului zile din munca cîmpului.

Acestor obiecțiuni respundem repetînd afirmarea de mai sus.

Repaosul nu vatămă nici un interes. Afacerile comerciale nu se reduc, pentru că ziua de Duminică e înlocuită cu creșterea afacerilor în alte zile din cursul săptămînei. Săteanul tărguește necesarele sale Joia și în alte zile, pe timpul muncei cîmpului, iar iarna e liber și vine la tîrg în ori-ce zi, fără nici o perdere pentru el. *Vara, cînd săteanul e ocupat cu munca cîmpului, comerțul e normal în stagnare, afacerile sunt reduse. Săteanul are două perioade de tărgueli, primăvara pentru vară, și toamna pentru iarnă.*

Deci, comerțul cel mic, căci de el vorbim, în raport cu săteanul (marele magazine fără discuție pot fi închise), n'are nimic de suferit ca grav prejudiciu și deci repaosul poate fi complect.

A vorbi de repaos ca provocînd falimentul, este o glumă de prost gust. Funcționarii comerciali sunt membri ai comerțului de cea mai mare valoare. Ei sunt viitorii comercianți și moralitatea lor este deasupra tuturor criticilor, ca și a comercianților. Imorali se găsesc în toate clasele sociale și mi se pare, că glumesc acei ce susțin, că cei imorali au chemarea a crea legi, de și sunt în infimă minoritate.

Că se perde prin suspendarea lucrului, este un fapt, căruia nu i se poate pune capăt, căci perderea cea mai mare o încearcă omul, cînd prin legea naturei, încetează ori-ce activitate pentru el, și tocmai pentru a prelungi mai mult activitatea omului, e nevoie a recrea prin repaos organismul, făcîndu-l mai destoinic și mai resistent.

S'a zis, că funcționarii comerciali, n'au dreptul la sprijinul camerelor de comerț. Această părere nu merită un respuns. Cei ce o susțin, sunt streini de afacerile comerciale. Ei nu știu, că fără funcționari comerciali, clasa comercială ar dispărea. Cînd practicarea și existența comerțului sunt strîns legate de funcționarii comerciali, a-i esclude din activitate camerilor, înseamnă că camerile de comerț nu-și cunosc menirea lor și de ele nu trebuie să se ocupe niminea.

Lăcomia căștigului, împinge pe om la muncă excesivă, periclitînd chiar viața, nu numai sănătatea lui.

Lăcomia patronului, impune muncă istovitoare funcționarului, ucenicului și muncitorului.

Fără lăcomia patronului, n'ar fi nevoie de intervenția legei, după cum n'ar fi nevoie de intervenția legei pentru a proteja minorii, a crea ateliere salubre, a reglementa oarele de muncă și așa mai departe.

Ni se spune, că o parte a comercianților din Iași, cer suspendarea repaosului. O sumă de versiuni circulă în jurul acestei chestiuni. Nu mă ocup de versiuni, ci de fondul chestiunei. Dușmanii repaosului sunt inculții, cari închid prăvăliile Sîmbătă și vor să țină deschis Duminica. Aci e buba, aci e interesul.

Din fericire însă, partea mare a comercianților noștri, de și de rit mosaic, întrați în sfera de lumină a civilizației, sunt susținători convinși ai repaozului de Duminică, pentru că Duminica e ziua prescrisă de religia dominantă a statului. Duminica e ziua care împacă toate cerințele sociale a întregei populații a țărei.

Comercianții evrei sunt susținătorii repaosului Duminical, în timp ce unii romîni îl combat, ceia ce dovedește că evreul cult se asimilează, că s'a deprins a trăi românește în țara romînească și că a început a simți romînește.

Excepțiile trebuie să fie foarte restrînse și bine combinate.

Excepțiile nu trebuie să servească de cît sănătatea și distracția.

In excepție, trebuie să între farmaciile deschise Duminica prin rotație ziua întreagă. Hotelurile, restaurantele și grădinele.

La sate, cîrciumele cu grădini, deschise numai de la oarele 3 p. m. iarna și 5 p. m. vara.

Repaosul deci, trebuie să fie general și uniform în toată țara, la orașe, ca și la sate.

G. D. Șerban

FI-VA RĂZBOI?

Lumea politică internațională este profund zguduită de vestea în adevăr emoționantă a unui eventual război între Franța și Germania. Relațiunile dintre aceste două mari state europene au devenit cam tulburi de la un timp și acum în urmă s'au înăsprit atît de mult, în cît posibilitatea unui război apare ca determinată de însăși interesele politice și economice ale celor două mari puteri.

Cel puțin presa mondială și oamenii politici experienți afirmă lucrul acesta cu convingere.

Și de ce război? Cari sînt încălcările de teritorii, cari sînt jignirile economice profunde, pe cari unul din aceste state le-a adus celuilalt? Ce piedeci invincibile a pus unul în desvoltarea politică sau economică a celuilalt? Sînt aceste încălcări, jigniri, sau piedici atît de mari, în cît să reclame imperios satisfacțiunea sîngeroasă și nimicitoare, a unui războiu ucigător?

Iată o sumă de întrebări, pe cari trebue să și le pună orice om, și mai ales ori ce om politic, al celor două națiuni, cari au a intra în jocul zgomotos și dezastros al tunurilor și al salvelor de pușcă.

Căci nu se pot mina în război mile de vieți, mile de energii tinere și producătoare în activitatea socială, pentru interese false, rău înțelese sau meschine. Războiul e un rău, și rău nu este admisibil, de cît atunci cînd e cu neputință de a fi evitat.

Interesele politice și economice ale Germaniei și ale Franței în Maroc și în Congo, ori cît ar fi de mari, nu pot, nu trebue să determine vlăguirea economică și nimicirea parțială a două popoare, cari stau în fruntea civilizației moderne.

Rolul lor este cu totul altul, de cît acela de a-și impuțina energiile și de a nimici rezultatele acțiunii lor spornice și civilizătoare din timpurile frumoase ale păcii.

Ascendența d-lui Marghiloman

Hotărît lucru: d. Al. Marghiloman este un om fără de noroc. Pe cît de mari îi sînt șansele și premiile la cursele de la Hypodrom, pe atît de ghinionist e la cursele politice, la care rămîne totdeauna în urmă.

Ce vreți sînt și oameni de acestia, cărora soarta le rezervă numai situații contradictorii. Unul din acestia este și ministrul de interne.

S'a apucat și dînsul să facă operă de asanare, că să se pomenească trecerea-i ne la ministerul de interne. Și cînd colo bucluc în toată regula. Presa, în loc să-i judece acțiunea, îi scutură ascendența. Ca și viteazul Achille, d. Marghiloman are și el o coardă simțitoare, în care este vulnerabil; călcâiul lui Achille este la d. Marghiloman.... ascendența.

Poți să-i spui orice, să-i ataci cum vreai, poți să-l înjuri; rămîne nepăsător. Să nu-i pomenești însă de moși și de strămoși, că l-ai dat gata.

Și e lesne de înțeles pentru ce.

D. Marghiloman este moștenitorul prezumtiv al d-lui Carp la șefia partidului conservator. Pentru a legitima asemenea aspirație prima condițiune ce se cere este blazonul. *Se înțelege deci, cît de rău îi face „viitorului“ șef al partidului boeresc cînd i se cercetează.... paternitatea și se stabilește, că d. Marghiloman n'are blazon că nu-i boer de viță.*

Ei, dar ce să-i faci. Cînd cine-va are pretențiuni pe care nu le poate cu nimic legitima, este prudent să fie mai modest.

Dacă d. Marghiloman nu cunoaște acest principiu atît de elementar, atunci face rău că-și asumă o răspundere atît de mare, pornind acțiuni de natură a-i atrage privirile prea scrutătoare ale curioșilor săi adversari, care îi cercetează ascendența.

Amintiri despre Cîrțan

Acum, după moarte, „Badea Cîrțan“ are ceea ce francezii numesc „une bonne presse“. Cu toată faima ce-și crease, n'a fost totdeauna lipsit de adversari. Iată ce scriam în „Toamna la Paris“ de acum 13—14 ani, cu privire la acest straniu personagiu.

*

„*Gheorghe Cîrțan*, baciul care a stîrnit la noi atîta admirație cînd s'a întors, vara trecută, după un pelerinagiu la Roma în căutarea „a lor noștri“, în cît direcțiunea Circului Sidoli l'a prezentat în spectacol aplauzelor patrioților amatori, se află pentru cîte-va zile la Paris, venit „ca să caut fii de ai Romei și să văd pe frații Franțuji“.

Imi pare interesantă impresia ce-a produs bizarul rătăcitor asupra tinerimei romîne din Paris, și public părerea unui prietin ieșan cu care schimb din timp în timp impresii asupra diverselor împrejurări.

Cine știe, poate cînd-va Cîrțan să devie un erou în istoria noastră—și va putea privi cu mîndria cuvenită părerea unui romîn cult din generația lui. Cu atît mai rău, dacă anonimul meu amic va fi avut dreptate:

„. Eri, lume adunată multă de tot, se uita cu mirare la o figură, speriată de a fi obiectul curiozității generale; Gheorghe Cîrțan, baciu din munții Făgărașului, cu sarică, căciulă mare în cap și cu cojocul întors pe dos, plecat prin țări „spre ai noștri“, să descopere fii de-ai Romei“.

— Dar ce cați Cîrțane, prin paraginele acestea? îl întreb.

— „Fii de ai Romei“... Frumos răspuns! Unde-s doctii Transilvaniei fii, întreaga pleiadă care a pus în circulație vorbele mari: „Romînul nu piere“, „steaua tutelară a Romîniei“, „sîngele lui Traian ce curge în ale voastre vine“. Unde sunteți voi toți, care ați chinuit biata limbă cu „quine“, „ciune“ și „tione“, cari ați luptat o viață întreagă pentru triumful unui gînd, pe cari ai'ții mai cuminți ca voi în urmă au lucrat din greu să-l doboare.

Ce bucurie ați simți văzînd pe acest cioban în costumu-i preistoric, căutînd fii de-ai Romei, cum ai căuta ciuperci după ploaie.

— Și cît ai să stai pe aici?

— Vre-o patru zile, am mai fost în August trecut patru, să se facă opt în capăt.

— Dar ce te interesează mai mult? Zic.

— Invalides și Luvru, unde se păstrează de a Romei rămășițe frumuseți multe.

— Și cum te înțelegi cu lumea, ce limbă vorbesti?

— Zic: „Romania“ cui mă întreabă cîte-ceva; pun pitacul lîngă pîne cînd mi-i foame, mă mai ajut și prin semne și tot nu mă pierd.

— Ți-s dragi franțujii?

— Dragi. că-i libertate!

— Dar după ce cunoști că-i libertate în belșug.

Apoi Domnia-ta nu vezi cum cîntă și strigă ziua și noaptea întreagă și nu le zice nimeni nimic?...

. . . . . .

Cîrțan, incult și ne știind singur ce vrea, îmi face efectul unui om sărit din minți, sau în cazul cel mai bun al unui șarlatan ordinar doritor de reclamă.

Avem în țară Cornaci și Schileri,—Dobrești-Chitanță, „țărani de carnaval“, de ce nu am avea și „romîni de carnaval“.?

Oare socoate că servește cauzei naționale, preumblîndu-și pe stradele Parisului uniforma preistorică? Noi luptăm de atîta amar de vreme să ne afirmăm ca popor civilizat, de oare-ce barbaria ni s'a atribuit din vremuri ca unul din apanajele noastre de căpitenie;—și cum cei mai mulți te judecă după aparențe, cînd vor mai vedea pe acest romîn „*intonsus, squalidus, hirsutus*“ același ca și acel pe care ni-l descria Ovidiu în Ponticele lui, greu, greu are să le mai vină a pune preț pe toate afirmările ce le-am face, să dovedim că-i prejudecată convingerea lor despre noi“..

Sceptica scrisoare a prietenului meu arată că baciul Cîrțan, n'a prea extaziat pe membrii „ligei pentru unitatea tuturor Romînilor“ și cojocul lînos al transilvăneanului a supărat gustul estetic al multor conaționali în redingotă.

Cîrțan este un exaltat negreșit, dar tocmai de aceea, întru cît mă privește, îi dăruesc simpatiile și toată admirațiunea mea. Voinicul acesta care a străbătut mai mult pe jos drumul pînă la maica Roma cea bătrînă — unde s'a întins să se odihnească la picioarele statuei lui Traian; țaranul acesta vorbăreț, cu ochiul vioiu și graiul de un farmec nespus nu e un om ordinar, ci un visător cu mintea călătoare, un poiet cu imaginația aprinsă. Ciobanul vagabond care privește, cu pînea subsuori, în urma frumoaselor pariziene ca să le admire „cum mărg“; care urcă scările Eliseului și scoboară în cavoul lui Napoleon, la „Invalides“; aventurierul care gîndește să facă pelerinagiu la Sevila „că acolo ci-că s'a născut Traian“ nu este un șarlatan *ordinar*, chiar cînd, lucru greu de presupus, ar fi un „șarlatan doritor de reclamă“. Sunt sigur că într'o zi de revoluție nu membrii ligei, nici chiar simpaticul meu amic pe care Cîrțan l'a îndrăgit, pentru că samănă cu domnul Delavrancea și „mult dulce grăește“—nu ar figura în rîndurile de frunte; dar exaltații visători de talia lui Cîrțan ar sări voioși pe baricade, gata a primi glonții fără a șovăi, hipnotizați de un vis, de-o cauză mare de o himeră. Toate schimbările adînci și sacrificiile care „nu știu ce vor“, de acești impulsivi care ard de dorul unui mare necunoscut.

Iată de ce voiu căuta să visez o sară în tovărășia lui Gheorghe Cîrțan și să ascult graiul fermecător al baciului din munții Făgărașului cu sarică, cu căciula mare în cap și cu cojocul întors pe dos, plecat prin țări străine „*spre ai noștri*“ ca să descopere „*fii de ai Romei*“.

*

Am avut prilej de a scrie despre Cîrțan și în numeroase alte împrejurări. Intre altele, cu ocazia unui incident cam penibil petrecut în capela romînă din Paris, în prezența defunctului Al. Lahovari.

In Iași am primit de numeroase ori vizita lui Cîrțan; de multe ori a venit să ceară cărți. Dar era din ce în ce mai puțin spontan la vorbă, mai sceptic, mai blazat,—mai decepționat, oarecum, de „misiunea“ lui pe care și-o însușise singur, ca om de temperament și de curagiu.

Se arăta foarte îndatorat — poate și mîndru întru cîtva—de paginele scrise în „Toamna“ și era extrem de mulțumit, de cîte ori putea căpăta cîte un exemplar de dus „dincolo“. Sentimentul de mîndrie se îmbina cu acel de naționalism. Cine nu are vanitățile lui?

...Acum a murit și bietul Cîrțan, petrecut de cîteva elogii,—răsplata meritată a unei vieți de om întreprinzător, curagios și original.

Rodion

Cârciumarii și guvernul

D. P. P. Carp, s'a întors din concediu de vre o două săptămîni și de cîte va zile și-a reluat demnitatea de președinte al consiliului. Cîrciumarii, cari ceruseră audiență de la d. T. Maiorescu, au primit făgăduiala că îndată ce se va lua avizul favorabil al d-lui Carp, legea d-lui Costinescu va fi modificată în conformitate cu cererile lor.

Cerutu-s'a avizul d-lui Carp? Rostitu-s'a d-sa în favoarea cîrciumarilor?

Intrebările acestea vor interesa fără îndoială pe negustorii noștri de băuturi. Pentru a avea un răspuns clar și grabnic la ele, cîrciumarii au datoria de a însărcina o nouă delegațiune care să se prezinte la d. Carp, ca să-i ceară rezultatul intervenției d lui Maiorescu.

Suntem însă siguri că d. Carp, sau nu va primi pe cîrciumari, sau primindu-i nu le va ține același limbaj pe care l'a ținut d. Maiorescu. De aceia, în ce ne privește, invităm pe d. Mihalcea Vrînceanu și pe ceilalți agenți ai guvernului, cari au promis cîrciumarilor marea cu sarea, să intervină ei ca să se obțină o audiență la d. Carp.

Nu ne îndoim însă că Mihalcea se va eschiva de la datorie, cum s'a eschivat de atîta ori, cînd au fost în joc interesele reale ale cîrciumarilor.

BĂDĂRĂI

Pe malul Prutului, în partea de miază-noapte—răsărit a județului Iași, chiar în hotar cu județul Botoșani, se află situat satul Bădărăi.

Un brîu de dealuri înalte încinge micul sat înspre apus și miază-zi, iar spre răsărit, se întinde o pădure mare de peste 1000 fălci, chiar din malul Prutului dinspre Basarabia.

Poziția pitorească a satului Bădărăi este asemănătoare cu a satelor ascunse în văgăunele munților.

Cum mergi pe coasta dealurilor spre apus, prin frumoase ponoare, dai de un frumos platou, pe care se află movila *Caradani* făcută din timpul lui Ștefancel-Mare, ca punctul cel mai înalt de observare spre drumul Hotinului. De pe această movilă se desfășoară o admirabilă priveliște în toate părțile. Un platou asemănător cu al Ciungilor de la monastirea Varatic.

Inspre răsărit, peste pădurea satului Ciuciulea, se văd înșirate pe coastele dealurilor satele: Bisericani, Bolotinu, Cuhnești, Domneasca, Viișoara, Ciuciulea, Pietriș, Călinești, etc.

Dealurile brazdate de ogoare frumoasc și mănoase se înșiră în trei rînduri paralele, iar vederea lor se pierde la orizont, în negura unor păduri îndepărtate dinspre inima Basarabiei.

Ici și colo, se zăresc movile pe culmele dealurilor, de unde se vestea satelor năvălirea dușmanilor — prin istoricele mari focuri.

Inspre apus, priveliștea e și mai frumoasă de pe movila *Caradani*. De aci se văd frumoasele șiruri de dealuri ale Moldovei, pînă înspre Siret.

Din hotarul județului Botoșani se văd satele: Rînghilești, Calarași, Ciornahalu, Pleșești și Libertatea, sate de curînd înființate pe moșia Ciornahalu. După dealurile din fața movilei se înșiră satele: Pogorești, Stolniceni, Glăvănești și Andrieșeni dincolo de Rădiu. Iar în fund, la orizont, se zăresc dealurile Hîrlăului. Pe timp frumos și senin se zărește și Ciahlăul.

Spre miază-noapte, chiar de la poalele movilei, se înșiră satele: Durnești și S-ta Maria; iar în drumul ocolit al Prutului, la departare de 25 kilometri se zărește satul Stînca Doamnei și tîrgușorul Ștefănești, în apropierea căruia se găsește stînca din care se scoate varul de Ștefănești.

Pe movila Caradani, un vîntișor plăcut și răcoros te ține neobosit cu privirea ațintită la frumoasa priveliște ce ți se desfășoară de jur împrejur.

Nu știi unde să-ți oprești privirea;—pe zarea dealurilor dinspre Basarabia, ori pe cea mai depărtată dinspre inima Moldovei, spre care din sutori?

Gîndurile te podidesc și admirînd natura îți reamintești prin asociație de idei de faptele viteșești ale strămunilor și de greutățile ce îndurau ei în apărarea hotarelor. Bătrînii spun că locul acesta era un punct strategic de observare și apărare pe vremea lui Ștefan cel Mare.

Şi aşa trebue să fi fost, căci pe dealurile dinspre Moldova se văd bine păstrate şi acum movile presărate la fel cu cele din Basarabia.

Toate movilele de jur împrejur par a avea un obiectiv în movila Caradani, ca cea mai înaltă. De sigur, că de aci se împrăştiau semnale războinice la depărtări mari şi în Moldova şi în Basarabia.

Urme din şoseaua Hotinului se găsesc şi acum la poalele movilei pe locul numit: *La poştă.*

. . . . . .

Prutul melancolic şi cele mai adesea tulbure, şerpui mîhnit aci printre înalte maluri lutoase, aci printre lunci tăcute, aci prin cîmpii întinse şi mînoase, şi îşi continuă răzvrătit opera de distrugere a hotarelor dintre surori.

Pare-că sfidează pe cei doi stăpîni de astă-zi, răpind pe fie care an bucăţi de pămînt şi dintr'o parte şi din alta prin schimbarea cursului.

Bătrînul Prut, posomorît şi trist cere răsbunare pentru malul răpit şi pare că nu-şi află odihnă în albia lui, pare cá apele lui tulburi şi spumoase nu vor să se mai limpezeassă pînă cînd va uni iarăşi într'un trup cele două pămînturi frămîntate în acelaş sînge al străbunilor.

Doinesc a jale fraţii voştri de dincolo de Prut, doinesc la fel şi cei din Moldova. Ecoul cîntecelor jalnice s'afundă în luncile tăinuite ale Prutului.

Apele lui se tulbură şi atunci mai trist şi furios dărîmă maluri, rupe zăgazuri şi fuge repede spre Dunărea, mărturisînd în taină bătrînului fluviu suferinţele unui neam căruia i se pregăteşte acum durerea sărbărei jubilare al centenarului anexărei (1812—1912).

. . . . . .

Răzeşii din Bădărăi sunt oameni harnici şi cu voinţă. La malul Prutului, ei îşi desvoltă prin intuiţie mai bine sentimentul conservărei de sine şi a avutului.

Ei văd mai bine din durerea trecutului, că viaţa e o luptă de întrecere în muncă şi pricepere.

Ei au avut norocul să vadă şi din exemple reale unde poate duce vrednicia pe om.

Victor Munteanu

1911 August 7 Bădărăi.

Din străinătate

Wörishofen 2 August 1911.

De cîtva timp mă găsesc în Wörishofen staţiune balneară destul de cunoscută şi bine apreciată în ţara romînească, cunoscută căci Vater Kneip intemeetorul ei a făcut prin scrierele lui ca sistemul său de cură cu apă rece să pătrundă în toate ţările şi deci şi la noi, apreciată bine; căci romînii cari au venit aici să'şi caute de sanatats s'au întors întotdeauna cu rezultate din cele mai satisfăcătoare.

Wörishofenul de-şi vine aşezat pe un teren mai mult plan de cît accidental totuşi prin încîntătoarele păduri de brazi din imediata apropiere prezinta o notă deosebită, prietenoasă şi fermecătoare, care lipseşte multor staţiuni balneare.

Ceia ce deosebeşte încă Wörishofenul de alte localităţi de cură e eftinătatea traiului şi comoditatea, legeritatea îmbrăcămintei:

Aici poţi avea, cum spuneam şi în altă corespondenţă din alt an, odae şi masă (pensiune complectă) destul de bună cu 4 mărci—5 franci de persoană. Se poate trăi şi mai eftin închiriind odae deosebit cari se poate găsi cu o marcă sau chiar cu 50 pfenici pe zi şi mîncînd la restaurant unde poţi avea o masă (menu) cu 80 pf.—o marcă. Cei cu pungile groase să nu se îngrijească căci se gasesc şi aici vr'o două oteluri unde pentru 6 sau 7 mărci pot avea pensiune destul de lucsoasă.

Cura constînd mai mult în aplicaţiuni de apă rece nu costă de regulă de cît pînă pe la 50 pfenici pe zi.

Imbrăcămintea e redusă la cea mai simplă expresiune: o bluză de doc sau de pînză de in şi pantaloni scurţi pînă la genunchi; indispensabilii sunt su primaţi, o camaşă de pînză de in, unii însă nu poartă nici cămeşă, pe cap o şapcă uşoară, în picioare sandale reduse la simple tălpi, mulţi însă umblă cu capul şi picioarele goale. Lucrurile aceste de altfel întră în sistemul de cură.

Cravată şi guler calcat nu poartă de obiceiu, de cît acei cari mai urmăresc şi altceva de cît să-şi caute de sănătate.

Rochii împedecate, tocuri înalte, pălării gigantice, corsete ce 'ţi strîmbă trupul nu se văd pe aici.

Dacă ar veni în Wörishofen o doamnă îmbrăcată cum se cere la Slănic sau cum ies la noi la plimbare pe str. Lăpuşneanu, trebuie de la gară să-şi schimbe îmbrăcămintea şi care aci se reduce la o simplă rochie de odae, (robe de chambre, cum se zice), sandale în picioare iar capul gol.

Aci poţi umbla mai comod de cît cum ai fi acasă şi toată îmbrăcămintea ţi-o poţi procura cu 10—12 mărci.

Distracţii îndesjuns: La Casino se dau concerte unde nu costă de cît 20 pfenici întrarea, odata pe săptămînă e bal cu intrare liberă, apoi teatru cinematograf etc, căişori ca la Slănic şi jocuri de cărţi lipsesc.

Lumea aici îşi caută numai de sănătate, norocul şi-l caută la Schröder. Duminica trecută a fost aici o serbare cîmpinească foarte frumoasă şi animată.

Ca distracţii deosebite, proprii Wörishofenului avem încă.

Hrănirea veveriţelor. Intri în pădure şi după un scurt timp vezi cum o vietate drăgălaşă, cu coada mare stufoasă, îşi face apariţia sărind de pe un copac pe altul, cu o agilitate şi eleganţă de nedescris. Dacă loveşti în nişte alune şi o strigi: „komme Hanzi", în mişcări cochete, se scoboară pe pămînt şi se apropie sujndu-se de multe ori în braţele sau pe umerii celui care o chiamă, pînă cînd ia aluna şi apoi se îndepărtează, o sparge, îi mînîncă miezul şi vine din nou pentru a lua o altă alună.

E o surpriză straşnică cînd vezi întăia oară cum a putut omul prin hrană să facă să se apropie atît de mult de el o vietate cu totul sălbatică.

Altă distracţie e aci, fotografiatul: sunt vr'o trei fotografi, cari toată ziua se ţin după vizitatori şi îndată ce-i vede strînşi într'un grup, îi fotografiază fără să pretindă nimic, fără ca cineva să fie obligat a cumpara fotografia. A doua zi dacă-ţi place felul cum ai eşit poţi cumpara una sau mai multe fotografiii ce au de regulă formatul unei cărţi postale ilustrate şi nu costă decît 20 de pfenici.

In sfîrşit mulţi se distrează urmărind şi cetind anunţuri, ce se pun pretutindeni: la Casino, pe străzi, în pădure etc., de fel de fel de obiecte perdute, în scopul ca găsitorul să le dea celui care le-a perdut. Unele din aceste anunţuri suut foarte amuzante. Aşa unul într'o zi pune un anunţ în felul următor: că el şi-a perdut nevasta şi că fericitul găsitor să nu se grăbească să i-o aducă, ci să şi-o păstreze sănătos.

Voi da acum lista vizitatorilor romîni aflaţi acum în Vörishofen:

Din Bucureşti: Gh. Aslan rentier, general Dancov, Cetăţeanu inginer cu d-na, d-na colonel Basarabescu, Rădulescu inginer cu d-na, Stefănescu profesor, F. Otulescu funcţionar C. F. R., Iliescu pensionar, D-na Ianof, D-na şi d-rele Alexandrescu, D-na şi d. Ioaniu funcţionar.

Din Galaţi: Protopopul Vîrgolici, Medic colonel A. Palauz, Frăţilă profesor liceu, Vragnioti inspector C. F. R., S. Eustaţiu comandor, I. Vasiliu avocat cu d-na, G. Stavrides comerciant şi d-na, d-ra Tistu institutoare.

Din Craiova: D-na şi d. Popescu proprietar, d-na Neculau, Gr. Niculescu profesor, G. Toper comerciant, N. Constantinescu avocat.

Piteşti: P. Rapezeanu proprietar, C. Teodorescu comerciant.

Vaslui: C. Bastache.

Tecuci: Maior A. Cihoski.

Bacău: Gh. Sion, rentier.

Tulcea: D-na şi d. N. Sava profesor, Gh. Mihailescu profesor, d-ra Luca profesoară.

Iaşi: D na Casuca Roiu, d-na Anastasia Constantin, d-na şi d. Th. Popeanu pensionar, d-na Maria dr. Guţu institutoare, d-na şi d. Gr. Roiu, revizor şcolar cu fiul Horia şi subsemnatul, profesor.

M. Ţ.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Cu începere de la 20 Iulie, preţurile produselor sunt următoarele:

	Kg. Litrul
Delicioasa smântână centrifugată dulce.	2.00
Excelentul unt pentru cafea, ciai	4.40
Caş gras de munte şi urdă dulce proaspătă.	1.40
Delicioasă brînză de munte nouă	1.40
Brânză de vaci proaspătă	0.50
Unt pentru gătit obişnuit	2.80
Adevărata grăsime de porc topită,	2.40
Renumita brînză de burduf	2.80
Caşcaval de Penteleu.	2.60
Brînză de Brăila recolta de toamnă.	1.60
Zilnic ouă proaspete garantate	6.00 0/0
Gervais romînesc pachetul	0.50
Lapte dulce proaspăt, se găseşte dimineaţa de la orele 5—11 a. m. şi seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san. oca	0.30
Zilnic iaurt proaspăt castronul mare	0.20
mic	0.15
Miere de Mai, gavanosul.	1.00
Zilnic se găsaşte higienicul lapte bătut proaspăt: litr.	0.30
paharul.	0.10
Fructe proaspete: Pere pergamute	0.80

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţuri reduse.

Litere-Ştiinţe-Arte

Olympul modern.—Se vorbeşte iarăşi mult despre Olympul Heladei,—graţie... bandiţilor cari s'au cuibărit în vizuinile lui.

Iată şi un drăguţ „Sonet" pe care-l publică M. Codreanu în ultimul număr din „Viaţa Romînească" sub titlul „Olympul":

Nimic din zbuciumul de altă dată
Nu mai frămîntă azi bătrînul munte...
Şi tot mai grea, pe culmele-i cărunte,
Uitarea-şi lasă pacea 'ntunecată.

Pe Jupiter, sărbătoritul tată,
De-acuma Chronos poate să-l înfrunte
Căci el i-a smult cununa de pe frunte,
Ba i a cerut chiar fruntea luminată.

Pe unde a fost recoltă strălucită,
Azi creşte buruiană neplivită!...
...Şi tot mai crunt se năpusteşte timpul

...Şi clipe trec în zbor de rîndunele...
...Şi 'n veacuri se prefac... şi 'nghit
Olympul..
—Aşa insultă moartea toate cele.

*

Se vorbeşte de o iniţiativă de a se angaja artistuf Leonescu la unul din teatrele subvenţionate ale Statului In tot cazul, de comici teatrul din Iaşi nu are nevoie, i-ajunge Dragomir cu repertoriul lui tragic...

*

In editura Plon din Paris a apărut „Le Parlementarisme et les Parlementaires sous la Révolution" (1789—1799). E o expunere complectă a organizării şi a rolului parlamentului în timpul revoluţiei ca organ esenţial al guvernului revoluţionar.

*

Unul din distinşii elevi ai profesorului Metshnikof, d-rul Etienne Bourd et, arată într'o lucrare intitulată „Microbes et Toxines" rolul ce au microbii ca producători de toxine în organizm. El tratează toate problemele în legătură cu această chestiune.

*

Un foarte ingenios calender este acel pe care l'a tipărit d. S. Cl. Mosacli. E un calendar valabil pentru 22 de ani şi de reală originalitate.

*

Ziarul „Unità Cattolica" oficiosul Vaticanului atacă în termenii cei mai violenţi posibili... modele femeeşti, decretîndu-le ca o operă a lui Satan.

*

Cenzura engleză a oprit reprezentarea piesei lui Solomon Asch; „Dezeul răzbunării".

Subiectul este în legătură cu peripeţiile unei case de toleranţă.

*

STRUNA ZILEI

FOC DE PAIE

Un număr de doamne din Capitală ameninţă pe proprietari că vor aprinde casele dacă nu scad chiriile...

Acele doamne, eu socot,
Că dacă s'ar privi 'n oglindă,
Ar vedea că nu mai pot
Să 'ncălzească nici... s'aprindă.

INFORMATII

❑ De un timp încoace la baia comunală se petrec zilnic scandaluri. Iată unul, întîmplat eri:

Elevul N. Pollack, ducîndu-se la baie pe la orele 2 jum. p. m. a fost bătut pur şi simplu de servitorul Moraru, care cînd a fost întrebat de comerciantul Haies asupra motivelor acestei purtări, a răspuns scurt şi cuprinzător: „aşa am vrut".

Intendentul băiei, bărbierul Movileanu, ca de obicei lipsea de acolo, aşa că servitorul bătăuş şi-a putut face de cap.

D. Stamatiu a fost pus în cunoştinţă despre acest fapt. Sîntem foarte curioşi să ştim ce măsuri a luat d-sa în contra servitorului bătăuş.

❑ Ministerul de finanţe a încasat în luna Iulie 1911 din taxa de spirt 1 019.987 lei şi 80 bani; iar în luna corespunzătoare a anului trecut s'a încasat 950,385 lei şi 80 bani; deci cu un plus de lei 69.602.

Din taxa de bere s'a încasat în luna Iulie 1911, lei 454.212 şi 90 de bani, în aceiaşi lună a anului trecut s'a încasat 336.313 lei şi 65 bani ceea ce reprezintă un plus de 117.806 lei 25 bani.

De la 1 Aprilie 1911 pînă la 1 August curent s'a încasat din taxa de spirt 3.658.088 lei şi 28 bani, iar perioada anului trecut s'a încasat 3,482,673 lei şi 20 bani, deci cu un plus de 175.415 lei.

Din bere s'a încasat de la 1 Aprilie 1911 pînă la 1 August curent 1,636,141 lei 65 bani; iar în epoca corespunzătore a anului trecut s'a încasat 1 176.166 lei şi 59 bani, deci cu un plus de lei 460.635 şi 15 bani.

❑ In cursul lunei Septembrie va sosi la Constanţa escadra rusă de pe Marea Neagră.

Comandantul escadrei însoţit de cîţiva ofiţeri, se va duce la Sinaia, spre a saluta pe M. S. Regele în numele M. S. Ţarului Nicolae al II-lea.

Cu acel prilej se va oferi un prînz de gală la Castelul Peleş, în onoarea ofiţerilor ruşi.

Teatrale—Marţi 16 şi Mercuri 17 August' excelentul ansamblu coral Slaviansky va da două reprezentaţii în grădina Bragadiru.

Biletele la agenţia teatrală „Thalia" (Maximovici).

❑ Faţă cu izbucnirea grevei căruţaşilor din portul Galaţi s'a suspendat în toată ţara încărcarea vagoanelor cu cereale destinate acelui port.

❑ **Din Huşi.**— *Serbare studenţească.*— Serbarea studenţească care fusese anunţată pentru 21 Iulie şi apoi amînată din cauza ploilor, s'a dat în seara de 31 Iulie numai în sala teatrului comunal. Salve de tunuri şi numai puţin timpul splendid ce era, au făcut ca publicul huşan să răspundă în număr mare la apelul lansat de comitetul organizator studenţesc.

In schimbul concursului dat de publicul huşan, comitetul organizator studenţesc le-a procurat cele mai frumoase surprise şi anume: rachete de tot felul, focuri bengale, isbucnirea vulcanului Vezuviu şi telegraful fără fir.

Inainte de a se începe dansul, a avut loc o mare batae cu flori, confeti şi serpanţine. Dansul a început la 9 şi jum. în sunetele frumosului vals Conte de Luxemburg. Posta americană a funcţionat în tot timpul serbărei. Printre participanţi a domnit o vie animaţie. La ora 12 s'a făcut tragerea numerilor pentru tombolă.

Printre persoanele care au luat parte la serbare, notez pe d-nele R. Georgescu, Sofia Constantinescu, Bogdan, El. Bosie, Lucia Gheorghiu, Anastasiu, Paşcanu, Ivanovici, Micropol, Zibacinschi, Andriescu, Teodorescu, Filipescu.

Domnişoarele: Mărioara Georgescu, Florica şi Matilda Anastasiu, El. Constantinescu, Emilia Botez, Ivanovici, Maricica Gh. Botez, Lucia şi Miluţa Bosi, Clara Georgescu, Dîma, Maria şi Chinţa Petrov, Panaitescu, Camilie Bosie, Paşcanu, Aneta şi Zenobia Neculau, Margareta şi Eugenia Micropol, Teodor, Archire (Hurduci), Trifan, Velic, Apostol (Iaşi), Climescu.

Domnii: Petru Botez magistrat, Petru Bogdan institutor, Andrian Directorul prefecturei, D. Dimitriu profesor, I. Constantinescu, Stavrat controlor, P. Nicolau casierul primăriei, N. Popovici contabilul prefecturei, I. Andriescu, Micropol, Mitică Berea, Focşa S., Harnagea, Donea, Todiraşcu, impiegaţi la administraţia financiară, Cotare învăţător, Velic, Stoica, P. Teodor, Pavlov învăţător, Mitică Ciudiu, Alex. Ciudin, Hîncu Niculescu, şcoala de viticultură. Epoletul: Locot. Giurcăneanu, Sublocotenenţii: Panaitescu şi Rallea, Gh. Oghină, N. Antonescu şi Gh. Casian elevi la şcoala de infanterie. Studenţii: Em. Radu, Al. Ghetzu, D. P. Georgescu, L. Bosie, N. Ciobanu, D. Holban, Pascu, V. Vîntu, Alexandrescu, Gh. Ionescu, I. Vasilescu-Coman, D. Vasilescu-Coman, P. Tutovanu.

Serbarea a luat sfîrşit la ora 3 noaptea. Cu această ocazie s'a pus şi bazele cercului studenţesc huşan. Cercul studenţesc huşan mulţumeşte din suflet pentru concursul dat numai şi numai de publicul huşan.

❑ In ziua de 25 August a. c., orele 11 a. m., se va ţine în localul prefecturei judeţului Iaşi, licitaţie publică, cu oferte închise, pentru darea în întreprindere a construirei unei latrine în valoare de lei 3,500 şi pentru refacerea învelitoarei în sumă de lei 9.500, ambele la palatul principelui Ferdinand din Iaşi, în cari sunt actualmente instalate autorităţile judecătoreşti.

Amatorii de a lua în întreprindere această lucrare, pot vedea şi consulta planurile şi devizele respective la prefectura judeţului Iaşi, în toate zilele de lucru în orele de serviciu.

Garanţia ce se va cere concurenţilor la licitaţie, va fi de 6 la sută din valoarea lucrărilor după deviz, care o va depune odată cu oferta în numerar sau în efecte de stat, iar după adjudecare antreprenorul va complecta această garanţie pănă la 10 la sută.

ANUNCIU

In ziua de **11 August 1911 ora 2 p. m.** se vinde prin licitaţie publică în camera Sindicatului falimentelor, portofoliul firmei falite **Ch. Isr. Dresner din Iaşi** evaluat la suma de **366,460 lei 75 bani**, după arătările din bilanţul falitului din care urmează a se scădea sumele încasate de Sindicat pînă la terminul vînzărei.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Alf. Vinkler**

Secretar *C. Boian*

❑ In „Ordinea" de azi 10 August „Scrisorile din Iaşi" se ocupă de: „Pelerinagiile interzise — Cui va folosi închiderea mănăstirilor — Unde să plece iaşanii? — Staţiuni balneare moldoveneşti—Luxul şi sănătatea—Ce este Slănicul Moldovei — O problemă balneară Politica la băi — Peripeţii electorale — Intreprinzătorii la putere—Intre medici şi profani — Ce consumă clienţii — In căutarea unui leac.

❑ Răpirea unei domnişoare, o desfăşurare tragi-comică, în care detectivul Nick Winter escelează prin vicleşugurile sale, ne-o reprezintă cinematograful Pathé Frères din noua grădină Trajan, în noul program de astă seară Mercuri 10 August.

Noul program cuprinde apoi: Jucătorul de ruletă, o măreaţă naraţiune însufleţită compusă şi jucată de d. Séverin, distinsul şi popularul actor parizian—Gulnara şi Sathas trădătorul, reconstituire după o legendă greacă—Recolta ananasului, interesante scene şi vederi de botanică însufleţită—Plictiselile lui Billy, comedie de moravuri engleze—Duelul d-lui Puppin, scene humoristice—O serbare agitată, scene comice etc. etc. precum şi cel mai recent număr din Pathé Journal cu evenimentele, modele, sporturile şi telegramele însufleţite din lumea întreagă Submarinul Pluviôse la Calais—Incendiul din Constantinopole: 2000 case arse—Aviatorul Beaumont la Londra, ovaţiile englejilor—Inventatorul stabilizatorului automatic la aeroplane.—Cursele de automobile din Paris: Grand prix de France—O pădure în flăcări la Fontainebleau — Moda parizană: Pălării de dame—Regele Angliei la Edimburg etc. etc.

❑ La biuroul vamal Iaşi. aflîndu-se părăsite: o ladă, kg. neto 6,500, perdele din tul de bumbac cu aplicaţiuni; kg. neto 16,500, perdele de ţesătură de bumbac cu aplicaţiuni; 5 bale, ko. neto 106, beţe de răchită simple; 7 bale, kg. neto 240, roţi de cauciuc pentru automobile; 3 bale, kg. neto 34,700, părţi de lămpi din tuci bronzate; kg. neto 6, rezervoare pentru lămpi; 17 lămpi de majolică; kg. neto 5,800, rezervoare de sticlă; kg. neto 2,700, picioare pentru lămpi; kg. neto 1 1/2, rezervoare de zinc; kg. neto 1.700, rezervoare de tablă de fier bronzată; kg neto 25 bombe de tuci; o ladă, kg. neto 120, lacuri cu alcool, proprietarii vor trebui în termen de 15 zile, să se prezinte la citatul biurou spre a şi le lua în primire.

In caz contrariu şi după trecerea acestui termen, se vor scoate în vînzare, conform art. 133 din legea generală a vămilor.

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

❑ Prin decretul regal cu No. 2676 din I August 1911, d-nii: Gheorghe T. Nicolau, Mircea I. Georgescu şi Ioan V. Oltenschi, absolvenţi cu diplomă ai şcoalei naţionale de poduri şi sosele, secţiunea inginerilor, sunt numiţi, pe ziua de 1 August 1911, în serviciul direcţiunii generale de studii şi construcţiuni şi tot odată sunt admişi, pe aceiaşi zi, în corpul tehnic (cadrul ordinar), cu gradul de inginer ordinar clasa III, conform art. 5 şi 6 din l-gea de organizare a zisului corp.

Fabrica de Sobe de teracota şi faianţă

FRAŢII MACUROFF IAŞI, Soseaua Păcurari 72

Recomandă D-lor proprietari de Case şi antreprenori de construcţiuni publice:

Sobe de teracotă zmălţuită în toate culorile moderne.
Sobe de teracotă plane cele mai higienice, solide şi practice
Sobe de porţelan albe şi mojolico, formele cele mai elegante, simple şi de fantazie.
Flise de faianţă pentru instalaţiuni de Laboratoare, băi, bucătării etc.
OLANE pentru coşuri şi drenagiu de orice dimensiuni.

Execuţiune promptă.— Preţuri reduse.

Ultime INFORMAȚII

❑ *Licitația ce trebuia să se ție astă zi la Epitropia sf. Spiridon, pentru arendarea băilor Slănic, s'a amânat din lipsa de concurenți. Data viitoarei licitații se va anunța la timp.*

❑ *Pe ziua de azi, s'au constatat în oraș, 3 cazuri noui de febră-tifoidă.*

❑ **Pantelimon în gara Hîrlău.**— Din Botoșani ni se comunică cum că autoritățile locale au fost înștiințate de către șeful stației Hîrlău d Liteanu, că banditul Pantelimon a venit prin ogoare în gara Hîrlău amenințîndu-l. Fiind surprins de acarii din gară, Pantelimon a luat o la sănătoasa prin popușoae, făcîndu-se nevăzut.

D. Liteanu a cerut ajutoare urgente atît de la autoritățile din Hîrlău cît și la acelea din Botoșani, avizînd și direcția c. f. r. de această nouă ispravă a lui Pantelimon.

❑ Administrația comunală, a renunțat la idea, de a mai numi un inginer inspector, la comună.

Se va menține actualul personal, dar unuia dintre ingineri, se va da titlul de inginer șef.

❑ De ani de zile se obișnuise, ca funcționarilor casei sf. Spiridon să li se dea de către Epitropie lemnele necesare pentru iarnă în costul prețului, care li se scădea lunar din salar. Anul acesta epitropii a dispus să nu li se mai acorde acest avantaj funcționarilor, pe motive de economie și fiind-că s'ar face abuz.

Suntem de acord în privința abuzului ce se făcea. Insă acest abuz să făcea de către epitropi, și nu de funcționari. Ca și economia, abuzurile arau tot de natură „cristoforiană".

❑ **Consiliul de higienă.** — Consiliul de higienă s'a întrunit aseară, sub președenția d lui dr. Flor, medicul șef al orașului.

După aprobarea procesului verbal al ședinței precedente, s'a continuat discuția privitoare la activitatea medicilor comunali.

D-nii d-ri Imervohl și Grigoriu, în mod documentat, au schițat activitatea medicilor comunali de un șir de ani, activitatea ce a avut mereu o continuitate. Dacă însă multe din desideratele medicilor, n'au fost aduse la îndeplinire, vina nu este a medicilor, ci a administrațiunilor comunale.

Cu aceasta discuția în această chestie, a fost închisă.

*

Consiliul a luat apoi cunoștință de mersul febrei-tifoide, care pregresează mereu.

De astă dată, consiliul recunoaște, că nu mai sunt cazuri sporadice, ci ne aflăm în fața unei epidemii, cu caracter destul de grav.

Asupra cauzelor, ce ar provoca această epidemie, părerile sunt împărtășite.

Unii sunt de părere, că epidemia se lățește prin contactul de la om la om, —alții însă cred, că epidemia, este tot hidrică, adică provine prin apă.

Aceștia cred, că epidemia se datorește faptului, că un timp, apa de Timișești, a fost întreruptă și lumea a fost silită să bea apă din vechile conducte.

*

D. dr. Flor, medicul șef al orașului se plînge de faptul că mulți medici particulari, nu aduc la cunoștința serviciului sanitar cazurile ce constată, din care cauză nu se pot lua cuvenitele măsuri de izolare.

Medicul șef deelară, că va lua măsuri severe, în potriva acelor medici.

Consiliul decide luarea mai multor măsuri, pentru combaterea febrei tifoide, între care este și analiza purtătorilor de baccili.

Cu alte cuvinte, se vor cerceta toate persoanele, care au avut vre-un contact, cu un bolnav de febră tifoidă.

*

O îndelungată discuție, urmează cu privire la felul cum să fie făcute latrinele, la locuințele populației sărace, din periferia orașului.

Se decide ca fossele să fie de beton armat.

*

Consiliul se ocupă apoi de caetul de sarci pentru arendarea serviciului barometric, în care introduce o sumă de modificări.

Ședința se rîdică la orele 8 seară.

❑ Epidemia de scarlatină, ce a bîntuit în comuna Plugari timp de 35 de zile a încetat. In acest timp au fost 15 bolnavi, din care trei au încetat din viață.

❑ D. dr. Stenner, medic despărțirei a doua, a confiscat azi peste 1000 kg. pește, găsit stricat, la băcănia Bercovici, din strada Nicolina 15.

Peștele a fost distrus.

❑ De către necunoscuți, s'a încercat a se da foc locuinței lui Moise Herșcovici din Tg. Frumos. Focul, care nu se întinsese, a fost observat de cătră vecini cari urcîndu se în pod au găsit gaz răspîndit pe lemnăriile și lucrurile ce se aflau depuse acolo. Se fac cercetări pentru prinderea autorilor.

❑ **Dr. I. Brener,** după o practică de 2 ani în celebrele clinice ale d-rilor *Leopold, Bum* și *Fränkl* din Germania s'a stabilit în Iași, *str. Mitropoliei 12* ocupîndu-se exclusiv cu *boale de femei* și *faceri.*

❑ Cu începerea noului an școlar, cele două ore de geografie de la școala comercială inferioară, vor fi ocupate de d. Gh. Mitru, care a fost mutat din Craiova.

❑ Comitetul societății viticole, a lansat invitații și la numeroase societăți din străinătate, pentru a participa la expoziția de struguri, pe care o organizează în localitate.

Invitățiile s'au lansat prin consulate.

❑ Noile curse ale tramvaielor, cu începere de azi, vor fi: Gara Nicolina 6 vagoane, Copou-Socola 6 vagoane, Abator-Sărărie-Copou 5 vagoane, și Păcurari-Tufli 4 vagoane.

❑ Cu un tren special a sosit eri în gara Iași d. Alex. Cottescu, directorul general al C. F. R., pentru inspecția generală a stațiunilor, secondat fiind de către directorii de serviciu din București.

D. Cottescu a inspectat stațiunea, depoul și atelierele de la Frumoasa, interesîndu-se de aproape de mersul serviciului și de îmbunătățirile ce ar trebui aduse în administrația C. F. R. pentru ca serviciul să nu sufere. Personalul de depou din Iași a înmînat d lui Cottescu o cerere, prin care l'au rugat să le acorde furniturile de lemne de foc tot prin intermediul direcțiunei C. F. R. cum era mai înainte.

I s'a înmînat de asemenea și un tablou de numărul de vagoane de cereale depuse în stațiunile din inspecția Iași, indicîndu-se și măsurile ce ar trebui luate pentru a nu se simți lipsa vagoanelor.

La ora 12 d. Cottescu a plecat în inspecție la Ungheni, de unde s'a înapoiat după 2 ore.

Azi dimineața la ora 6 a plecat spre Dorohoi pentru a inspecta linia Iași-Dorohoi-Botoșani-Burdujeni, de unde se va întoarce la București prin Pașcani.

❑ **Congresul din Boston.**—La Boston va avea loc în anul acesta un congres al camerilor de comeț, din Statele-Unite.

In vederea acestui congres, a sosit azi o interesantă scrisoare din partea atașatului comercial romîn din Viena.

*

In această scrisoare, atașatul nostru, pomenește de vizita pe care au făcut-o la Viena, un grup de 100 comercianți din Boston, în frunte cu Mr. Fritz Gerald primarul orașului Boston.

După ce descrie instituțiile vizitate de americani, pomenește de grandiosul banchet, oferit de către camera de comerț din Viena.

D. Morișanu, atașatul comercial din Viena, a fost obiectul unei atențiuni speciale, din partea primarului din Boston, care l'a rugat să intervie, pentru ca România, să trimită o numeroasă delegație la congresul camerelor din Boston.

*

Atașatul comercial Romîn din Viena, a primit zilele aceste o scrisoare din partea președintelui camerei de comerț din Boston.

In această scrisoare, președintele îl roagă din nou să fie interpret pe lîngă comercianții romîni, de a veni în număr mare la congresul din Boston.

Intre altele, d. Kiblem, președintele Camerei din Boston, scrie:

„Suntem foarte doritori de a vedea la congresul Camerilor de Comerciu din Boston, un număr cît mai mare de delegați din România.

Suntem convinși, că delegații romîni vor profita de această vizită, căci pe lîngă că vor putea admira orașul Boston și alte orașe mari din Statele unite, vor putea stabili și relațiuni comerciale utile, între ambele țări.

*

Camerele de comerciu din țară, se vor întruni zilele aceste, pentru a discuta invitația Camerei din Boston.

❑ Cu ocazia inspecției făcute de d. Al. Cotescu, directorul general al C. F. R., impiegații de la divizia 6 a, l'au rugat să aprobe schimbarea orelor de cancelarie, așa că în loc de 7—12 și 2—6, serviciul să fie numai dimineața.

D. director general a refuzat cererea de oarece toamna traficul pe C. F. este mare, și orele de serviciu de dimineață sunt insuficiente.

❑ Copilul Dumitru Amancei, în etate de 6 ani, din strada Stanciu, suindu se în cotiugarul lui G. Grigoriu, și voind a se da jos din mersul cotiugarului, a alunecat căzînd între roate, cari i-au trecut peste un picior, rănindu-l.

❑ **Gospodărie și pricepere.**—Incă o dovadă cît de gospodar și priceput e actualul intendent al spitalului central, e următorul fapt: Epitropia printre alte propietăți are și o vie numită *via Vangheli*, situată în comuna Buciumi.

Această vie e dată în îngrijirea intendentului, căruia i se dau și sumele necesare pentru cultivare. Vinul eșit din această vie se împarte bolnavilor. Intendentul Lohan, care a vizitat în repetate rînduri această vie, atît la ridicarea ei, cît și mai tîrziu, n'a avut timp să se ocupe de dînsa și să dispună stropirea ei la timp.

Rezultatul este că aproape două hectare din această vie, s'a perdut anul acesta. Dacă intendentul s'ar fi dus la vie, ca s'o îngrijească, și nu într'o numeroasă tovărășie de petrecere cum s'a dus, e adevărat că ar fi petrecut mai puțin, dar nici Epitropia nu ar fi fost dăunată.

❑ Joi se vor termina lucrările pentru instalarea unui nou circut telefonic între Galați-Brăila și București,

❑ D. N. Filipescu ministru de răsboi care se află în străinătate se va întoarce Duminică în țară.

❑ **Ansamblul Slavianski sărbătorit la Castelul Peleș.** — După audițiunea muzicală dată la 11 Iulie a. c. la Castelul Peleș din Sinaia, de către celebrul ansamblu rusesc *Slavianschy, M. S. Regele felicitînd călduros pe d-ra Slavianscky, i-a dăruit fotografia sa cu un frumos autograf, iar M. S. Regele a decorat o cu medalia Bene-merenti clasa I-a.* Pentru Iași acest celebru ansamblu a intercalat în program și o superbă bucată a regretatului Gavril Muzicescu. Nu va rămînea ieșan care să nu caute a asista la cele două grandioase spectacole pe care le dă Capela Imperială rusască Slaviansky în serele de Marți 16 și Mercuri 17 August a. c. în grădina Bragadiru, prețurile fiind absolut populare, la acest ansamblu demn de văzut și auzit. Spre a se evita aglomerarea la casă în sara spectacolului biletele de intrare au fost depuse de pe acum spre vînzare la agenția teatrală „Thalia" (Maximovici) unde se gssesc și programele pentru fie-care din cele 2 spectacole.

Ultima oră

București 10 Auugst

Inspecție

Pașcani.—Directorul general al C. ferate, va inspecta azi gara din Pașcani.

Recepție diplomatică

Sinaia.—Eri a avut loc o recepție diplomatică, la care au participat întreaga familie regală.

Apoi Regele, însoțit de principele de Wied au făcut o plimbare pe jos.

Sinuciderea unei cîntărețe

București.—Aseară, cîntăreața, Reta Rădulescu, a încercat să se sinucidă, bînd o cantitate de amoniac.

In stare gravă, a fost transportată la spital.

Greva din Galați

București.—In urma grevei căruțașilor din Galați, direcțiunea căilor ferate, a dat ordin de a nu se mai încărca cereale, cu destinație pentru Galați.

Svon despre moartea lui Jellea

București.—Aici s'a răspîndit svonul despre moartea lui Jellea, care a atentat la viața d-lui Ionel Brăteanu.

Svonul însă nu s'a confirmat. Jellea se află la închisoarea din Slănicul-Prahova.

Intrunirea Națională

Buda Pesta.—Știri din Harțeg arată, că întrunirea națională romîna, a avut un deplin succes.

Fraudele de la sindicatul falimentelor

București. — O percheziție făcută azi la o cîntăreață a dat la iveală numeroase lucruri, dispărute de pe urma fraudelor de la sindicatul falimentelor.

Cazul suspect din Capitală

București.—Analiza bacteorologică a dovedit, că n'a fost întemeiată bănuiala, cu privire la cazul suspect din Capitală.

Accidente de automobile

București.—Pe ziua de azi, avem de înregistrat două accidente de automobile.

In calea Victoriei, în fața casei No. 36, un automobil a călcat pe tînărul Isac Rosenberg, care în stare gravă a fost transportat la spital.

La bariera Pantelimon, un automobil a călcat un copil, care a fost grav rînit.

ANUNCIU

Liceul Militar—Iași avînd nevoe de un bucatar șef care să cunoască bine această meserie, doritorii se pot prezenta în cri ce zi dimineața de la 9—12 la cancelaria acestui Liceu pentru a li se face cunoscut condițiile de angajare.

Comandant Liceului
p. Căpitan **Gurău**

INȘTIINȚARE

Odată cu deschiderea anului școlar curent va începe a funcționa în Iași, **noul gimnaziu de băeți „Moritz și Betti Wachtel".**

Avînd un corp didactic dintre cele mai alese; fiind instalat într'un imobil propriu, construit după toate regulele higienice, înzestrat cu toate cerințele unui învățămînt gimnazial modern: laboratoriu, sală de gimnastică, material didactic, lumină electrică, instalație de apă, ș. c. l.— Gimnaziul va corespunde tuturor condițiunilor pedagogice.

Programul—același ca și în școlile secundare publice.

Examenul general se va depune la școală, înaintea comisiunei ministeriale, conform regulamentului școlilor secundare.

Vor avea loc de două ori pe an **producțiuni școlare** (muzică, gimnastică, recitări).

Inscrierile încep la 15 August, în cancelaria școalei str. Sărăriei No. 147.

DIRECȚIUNEA.

Dr. Susana Wexler-Grossi

BOLI DE FEMEI—FACERI

— *Iași, str. Anastasie Panu No. 43* —

SOCIETATEA CREDITULUI FONCIAR URBAN DIN IAȘI

Se aduce la cunoștință generală că Vineri 26 August stil vechi 1911, la oficiul Creditului Urban din Iași strada Lăpușneanu No. 37, se va ținea licitație publică prin oferte închise, pentru închirierea imobilelor administrate de Credit din orașul Iași, și cuprinse în lista de mai jos.

Ofertele de închiriere trebuesc prezentate cel mult pînă la 26 August st. v. 1911,—căci după această dată, nu se mai primesc asemine oferte.

TABLOUL

de locuințile din orașul Iași care sunt de închiriet de la 26 Octombrie 1911.

Amatorii se vor adresa Direcțiunei societății prin oferte închise pînă în ziua de 26 August 1911

No.	Numele imobilelor	Str. și No. casei	FELUL INCAPERILOR
1	Clementina Damian	Apeduc 31	Două odăi ocupate de d-na Hana Leizorovici, două odăi ocupate de d. Iosef Șwartz și două odăi ocupate de d. Șloim Glükman.
2	Zamfira Gafencu	Anast. Panu 65	Una dugheană ocupată de moștenitorii defunctei Mina Goldștein și una dugheană deschirietă.
3	Nută Akerman	Stihi 6	Una odăiță deschirietă.
4	V. Farra	Veche 6—8	Două odăi deschiriete, două odăi și bucătărie ocupate de d-na Sofia Breslauer una dugheană ocupată de d-na Brana Schönfeld și două dugheni cu odăi în dos.
5	Zusman & Marantz	Pomir 8	Două odăi și bucătărie ocupate de d. D. Spiegler la etaj și două odăi și bucătărie ocupate de d. I. Forșmit la parter.
6	I. Samft	Pomir 9	Două odăi și bucătărie deschiriete, una odae în ogradă ocupată de d. M. Godel și una odae ocupată de d. H. Cautman.
7	L. Moscovici	Cucu 46	Două odăi și bucătărie deschiriete, două odăi ocupate de d. D. Grünberg.
8	I. Zeigher	Sf. Andrei 5	Corpul mic de clădire compus din trei camere și bucătărie ocupat de d. A. Glückman.
9	Simon Braunștein	De Jos 43	Două odăi și bucătărie ocupate de d-na Rebeca Ghelber.
10	Maria Munteanu	Palat 41	Două odăi și bucătărie ocupate da d. Ușer Goldental și două odăi și bucătărie ocupate de d. S. Goldștein.
11	N. Tacu	Palat 16	Două odăi și un beci ocupate de d. I. Cohn.
12	Haim Lehrer	Ștef. cel Mare 37	Una dugheană cu o odae în dos și o odăiță în ogradă ocupate de d. L. Weissengrün.
13	Palatul Societății	Lăpușneanu 37	Una dugheană ocupată de d. A. Michelsohn.
14	I. și M. Busch	Crucei 39	Intreg imobilul compus din două apartamente ocupate de d-nii M. Irimescu și N. Argintariu.
15	S. și P. Cahana	Aron Vodă 8	Două odăi și bucătărie ocupate de d-na Rebeca Copel.
16	Maria Cozadini	Sărărie 88	Etajul de jos compus din 4 odăi, 2 antrete, bucătărie, camară și pivniță.
17	Elisa Gheorghiu	Socola 96	Localul de crîșmă ocupat de d. N. Ianovici.
18	M. I. Iacob	Tatarași 41	Mai multe odăi.
19	O König	Sf. Lazăr 87	Două odăi ocupate de d. D. M. David, curalar.
20	Șmil Cohn Zugravu	Rufeni 29	Intreg imobilul ocupat de d. Nuhăm sin Iancu.
21	M. Tocker	Apeduc 55	Două odăi în etaj deschiriate.
22	I. Șmilovici	De jos 9	Două odăi și bucătărie, ocupate de d-șoara Clara Moșcovici, și una odae ocupată de d-na Risla Șchvartz și una odae ocupată de d. S. Holtzman.
23	A. Marcovici	Albă 51	Localul de bae deschiriat și cîte două odăi ocupate de d-nii Iițic Aron, S. Rosenfeld și una odae deschirietă.
24	Vasile Sculy	Carol 53	Cinci odăi bucătărie șură, grădinuță ocupate de d. Gh. C. Vellea.
25	Gh. Scorțescu	Buna Vestire 4	Patru odăi, antret, bucătărie, pivniță și două cămăruțe ocupate de d-na Maria Ionescu.
26	N. Eni	Str-la Sf. Atanasie 1	Etajul de jos cu atenansele lui ocupat de d. Al. Popovici.
27	L. Iițicovici	De Sus 191	Mai multe apartamente.
28	Gh. Stroian	Spinzi 8	Trei odăi și bucătărie ocupate de d. V. Ciocoi.
29	Noe Sin Avram	Sf. Teodor 33	Două odăi și bucătărie ocupate de d-na Maria Praun.
30	S. Vellic	Sft. Andri 31-33	Mai multe odăi și apartamente.

Direcțiunea

Cea mai nouă creaţiune în Maşini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doi agenţi naturali şi indispensabili ai digestiunei. Vinul lui Chassaing a obţinut, în 1878, în raport direct mai favorabil la Academia de Medicină din Paris. De atunci a luat un loc din ce'e mai importante în Therapeutica [illegible] este [illegible] prescris în rentes.

DIGESTIUNILOR DIFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH, DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR, CONVALESCENTELOR LUNGI, VERSĂTURELOR, DIARREEI, PERDEREI POFTEI DE MÂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — Este numerose imitaţiuni şi contrafaceri. — A exige acesta marcă în [illegible] pe banda care închide capsula.

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja arătate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

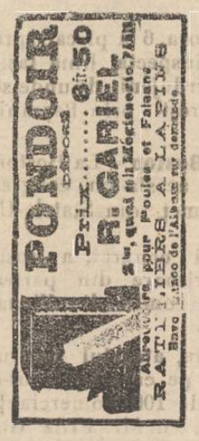

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IAŞI

Kola Granulat. Tonic Reconstituant al Sistemului Muscular.—2 lingurile pe zi în apă sau vin.

Preţul 2 lei.

Vin Iodotanic. Depurativ (curăţitor al sîngelui).—Două linguriţe pe zi.

Preţul 2.50 bani.

Cremă camphorată pentru pete şi pistrui. După o scurtă intrebuinţare face să dispară ori-ce pete şi puncte de pe faţă, redînd culoarea naturală a pielei.

Borcanul 1 leu.

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e 'indeferent), să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

„*In 20 Octomvrie 1832, Academia de Medecină din Paris votă* Doctorului OLLIVIER

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISŬ IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bólelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângelui, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismului, rumatismului, tumorilorĭ, afecţiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatului, ulcerilorĭ inveterafĭ* şi atotulorĭ bóle provenind din necurăţenia şi alteratiunea sângelui.

Specificŭ prin excelenţă contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* şi a teribilelorĭ consecinţe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ învĕterate şi rebele (accidentilorĭ gurei şi a gâtului, putrediminĭ ósele). Nicĭ un altu medicamentu în lume nu posedă distincţiunile ce onóră Pesmeţii Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ în orce temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă în bólele cele mai inveterate. — *Uă broşura acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmeţiĭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, în raportulŭ seu oficial a *Guvernuluĭ francesŭ*, se exprimă aştfelŭ: « Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un « remedŭ de compositiune constantă, de « preparaţiune cât de perfectă posibilă.... « *Ĭi pot da servicie mariĭ humanităţiĭ.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÔTE TERILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavoastră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic si intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenţa.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţiĭ peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Dacă suntêţi suferinzi, dacă voiţi a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefrite şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucăresc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* carĭ aŭ resistat la tóte celelalte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă, în diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnăvul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *carĭ se potŭ găsi la toţĭ Droghistii şi Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mîrzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: Iaşi, Str. Gh. Mironesco 17 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1373 Vineri 12 August 1911

Invăţămîntul profesional

I

Citesc prin ziarele din Bucureşti, că Ministrul instrucţiunii Publice, are intenţia a modifica legea, care cîrmueşte astă-zi învăţămîntul profesional.

Negreşit nu voiu putea zice, că bazele pe cari stă astă-zi zisa lege sunt intangibile, şi că învăţămîntul profesional e fără cusururi. Deci, bine se face că se revizueşte legea, bine se va face dacă din dezbaterile premergătoare alcătuirei unei legi nouă, va eşi un proect mai bun şi mai corespunzător nevoilor societăţii noastre.

Cel dintăi lucru, care mi se pare că ar trebui precizat însă chiar de la început, e de a vedea ce este acest învăţămînt profesional. De sigur noi, toţi cei cari trăim din munca noastră, exercităm cîte o profesiune, iar şcoalele cari ne-au preparat pentru aceasta, e logic să fie şcoale profesionale.

A fi magistrat ori avocat, a fi doctor, profesor etc., însemnează a fi un profesionist. Şi căpătăm dreptul de a exercita profesiunea noastră în urma diplomei conferită de şcoala respectivă. Dar, toată lumea ştie, că învăţămîntului, care ne procură asemenea specialişti, nu i se zice profesional. De şi medicul rămîne cu învăţătura umanitară învăţată în liceu, căci la facultatea respectivă nu face de cît specialitate, totuşi cursului pe care-l urmează el aici i se zice curs universitar. De aceia, ziceam în alte articole despre învaţămîntul secundar, că acele învăţături generale, cu cari rămîne în multe cazuri şi specialistul creat de Universitate, să nu se isprăvească la patru ani inferiori de liceu.

Rămîne dar înţeles, că învăţămîntul profesional e acel care primeşte copii după terminarea a patru clase primare, deci de la vrîsta de 11 ani şi-i ţine pînă la 19 ani, în regulă aproape generală. Prin acest caracter al său, el se asamănă cu învămîntul secundar, diferă însă de acesta pentru că menirea lui e de a ne da elemente pregătite pentru lupta vieţii. Acest învăţămînt îşi propune dar, a face ca adultul, deci tînărul de 18 ori 19 ani, să trăiască din propriile sale mijloace, adică din munca lui.

Şi de aşa ceva e nevoe. Lupta economică în timpurile noastre e în toiul ei. O ţară cu cît va pune forţe mai multe, şi mai repede, la lucru, cu atît va învinge mai uşor, va trăi adică mai bine.

Din acest punct de vedere, cît trebue să admirăm pe vecina noastră Austria. Ţara aceasta e presărată în lung şi în lat de nenumerate şcoale profesionale, unele întreţinute de Stat, altele de Camerile de Comerţ, altele de municipalităţi. De aceia şi puterea ei industrială nu e o cantitate neglijabilă.

Cînd facem asemenea apropieri, mai totdeauna se rîdică o obiecţiune. Austria, de exemplu, se zice e un stat vechi, cu o dezvoltare seculară, şi deci cum să ne asămănăm noi cu ea? Negreşit că în această obiecţiune e oare-care adevăr, dar el nu trebue exagerat.

Voiu face iarăşi o comparaţie, pentru a răspunde celei întăi. Noi nu putem, de exemplu, pretinde astă zi ca generaţiile, cari trăesc în epoca actuală, să înceapă lucrul de unde l'am început noi. Ast-fel noi am apucat timpul cînd nu erau drumuri de fer, lumină electrică etc. Generaţiile de astă-zi în mod fatal trăesc cu aceste cunoştinţe. Noi am percurs o parte din viaţa noastră pînă să vedem realizate aceste invenţiuni, pe cînd dînsele le găsesc de-a gata. Deci punctul lor de plecare nu poate fi tot acel, care a fost al nostru. Tot aşa ar fi, dacă am zice, de exemplu, că ţara noastră să se întoarcă înapoi, şi se ia lucrul de acolo de unde l'a început Austria acum 300 ori 400 ani. In mod fatal ţara noastră se învîrteşte în alte împrejurări. Patrimoniul de cultură şi civilizaţie, ca şi cel de învăţătură profesională e format în mare parte. El nu e exclusiv unor oameni sau unor ţări, ci e al tuturor. Din acest patrimoniu universal luăm şi noi.

Socotesc deci, că nu e dreaptă învinuirea acelora, cari ne acuză că ne uităm şi chiar luăm de la străini. Şi ast-fel fiind lucrurile, noi ne găsim negreşit în o situaţiune mai bună ca dînşii, pentru că avem de unde lua şi alege. Totul se reduce la a face o alegere cît mai folositoare.

Forţamente dar, noi sîntem cam grăbiţi. Şi aşa trebue să fie, pentru că nu ne lasă vremea. Trăim în timpurile noastre şi nu ne e îngăduit să ne întoarcem înapoi, să luăm lucrurile de acolo, de unde le-au luat alte ţări mult mai înaintate astă-zi ca noi.

Economia noastră naţională cere braţe, cere inteligenţe. Cu cît îi vom da mai degrabă aceste elemente, cu atît mai bine va fi pentru ea.

V. I. Radu

Autorităţi neputincioase

Sforţările autorităţilor de tot soiul, cari s'au pus pe urmele banditului Pantelimon, fără a izbuti să-l prindă, au devenit scandaloase. Un om, unul singur, în stare să deruteze şi să facă neputincoasă o armată întreagă de poliţişti şi jandarmi, cari sunt în cănta-rea lui de mai bine de o lună de zile; în timp ce el îşi face de cap furind şi jefuind în toate părţile.

Ca în alte vremuri, de tristă memorie, drumurile au devenit nesigure în trei judeţe ale ţării, pentru că unul om i-a venit gustul să haiducească. Este ceva fenomenal, care numai în ţara romînească se poate întîmpla.

Dacă mîne vom afla că Pantelimon a descins în vre-un oraş şi operează ca la drumul mare, să nu ne mirăm. Cu o poliţie că aceea pe care o avem, cu un guvern ca acela al d-lui Carp, nimic nu este imposibil în ţara romînească.

Afacerea aceasta, care la început părea mai mult comică, a luat proporţii prea mari. Ea e azi de un dramatism care nu mai permite nici o glumă.

Autorităţile să facă bine şi să şi deschidă ochii.

Unde o să ajungem?

Posnovici nu-i în Iaşi

Se răspîndise zvonul — şi chiar noi l-am înregistrat la timp — că Posnovici terminîndu-şi conceduil se întoarse la postul de onoare, ce l ocupă pe un fotoliu confortabil în localul primăriei.

Zvonul era fals, şi datori suntem să-l desminţim. Nu e adevărat că Posnovici s'a reîntors la Primărie. Ceva mai mult Posnovici nici nu e măcar în Iaşi. Văzutu-l-aţi pe străzi măsurînd trotuarele cu bastonul ca un adevărat inginer de pavele? Zăritu-l-aţi furişîndu-se printre mesele berăriei Azuga, spre a le număra, căutînd să se convingă de proporţia în care e frustrată comuna de antreprenorul acestei berării? Auzitu-l-aţi poruncind cu vocea-i de stentor sergenţilor din P. Unirei, ca să-l asculte pe el şi numai pe el, a tot putintele pe plăiurile Bahluiului?

Nu. Apoi dacă nu, atunci nu ie adevărat, că Posnovici ie în Iaşi, şi mai ales ci şi-a reluat postul în primire.

Nu de alta, dar cum vi-i puteţi imagina pe Posnovici stînd indiferent faţă de mersul treburilor publice ale comunei. Dînsul e prea conştiincios ca să ia leafă de pomană. El nu are de cît o singură deviză: datoria.

Şi doar am spus mai sus, cum îşi înţelege d-sa datoria: trotuarele, mesele de pe la berării. Gardiştii vă pot da cele mai amănunţite şi mai interesante detalii în privinţa aceasta.

Aşa dar Posnovici nu e în Iaşi. Dar Iaşul are nevoie de dînsul, mai ales, că peste cîteva săptămîni vom avea serbările de toamnă — cuştile universitare, cum ar spune d. A. C. Cuza, intimul prieten al lui Posnovici—şi pregătiri, ioc.

Vină, d-le Posnovici; vină odată. Iaşul te doreşte şi te aşteaptă cu braţele deschise.

Act de guvernămînt?

„Conservatorul" a făcut mai zilele trecute mărturisirea preţioasă că rezolvirea conflictului sinodal constitue pentru regim un act de guvernămînt, pe care oficiosul cantacuzinist îl revendică pentru guvern. Aşa fiind, întreaga răspundere a hotărîrilor Sinodului cade asupra acelora, care le-au impus.

Dar nu despre aceasta voim să vorbim acum. Guvernul şi-a tăiat craca de sub picioare. In adevăr, pentru a putea obţine dela Sinod cele două hotărîri, a ameninţat, a terorizat, a şantajat în aşa chip pe membrii sfintei adunări, a dat în vileag atîtea urîte fapte—adevărate sau închipuite—ale erarchilor, încît nici vorbă nu poate fi ca vreunul din judecătorii Episcopului de Roman să se aşeze în jilţul, din care a fost gonit Athanasie Mironescu.

Inseşi hotărîrile Sinodului au compromis în aşa grad pe cei cari le-au semnat, că nici unul din judecători nu mai poate aspira la scaunul de Primat. Şi lucrul acesta e atît de adevărat, că cu toate că se împlinesc două luni de cînd Athanasie Mironescu şi-a dat demisia forţată şi cu toate acestea nu se ştie încă cine va fi ales Mitropolit Primat.

De obicei, cînd se produce o vacanţă Mitropolitană, se cunoaşte dinainte persoana succesorului. De data aceasta nici guvernul nu ştie pe cine să propună.

Ne aflăm dar în plină criză mitropolitană. Dacă criza nu se simte încă, faptul se datorează împrejurării că demisia lui Athanasie Mironescu s'a produs în ajunul vacanţelor, dar imediat după reluarea vieţei politice active, criza va isbucni.

Atunci „Conservatorul" are să regrete amar afirmaţia că rezolvirea conflictului sinodal a fost un act de guvernămînt.

Războiul Franco-German

De cîteva luni în toată Europa nu se discută de cît despre posibilitatea acestui războiu şi 3 puteri mari sînt pe picior de răsboiu.

Genesa conflictului vine de la întrarea trupelor franceze în Fez, fapt la care Germanii au răspuns prin trimiterea unui vas de războiu la Agadir.

„Voim compensaţii teritoriale" au răspuns germanii la mirarea francezilor şi imediat s'au început tocmelele.

Germanii cereau Congo francez cu drepturi asupra Congolui belgian şi ofereau în schimb Colonia Togo lîngă Dahomey.

Francezii ar fi acceptat, dacă nu interveneau Englezii, cari au opus un veto absolut la întinderea Germanilor în Africa. Germanii au scăzut puţin—dar foarte puţin—din cereri; refuză însă astăzi să dee colonia Togo, în urma protestărilor coloniştilor germani, indignaţi la aflarea acestei cesiuni. După multe trăgănări tratativele au fost întrerupte, acum cîteva zile, ministrul de afaceri străine al Germaniei, Von Kiderlen Waechter ducîndu-se să refere suveranului, şi ministrul Franţei la Berlin, Cambon, întorcîndu-se la Paris.

Faptul acesta a emoţionat presa, care a publicat ştirile cele mai pesimiste.

De fapt cheia situaţiei pare a fi Anglia care conduce în realitate trativele franceze.

Le Cri de Paris, a publicat în această ordine de idei, o scrisoare a defunctului rege al Angliei Eduard VII către un general francez.

Eduard zicea între altele: „Chiar dacă d-voastră veţi ceda totdeauna la cererile Germanilor, vom declara noi războiu şi vă vom tîrî cu noi. Nouă acest războiu ne este necesar, căci Germania ne ameninţă supremaţia pe apă. Politica noastră a fost totdeauna de a ne uni contra celui mai tare; aşa am făcut-o contra lui Napoleon, aşa o facem contra Germaniei.

Chiar dacă veţi fi bătuţi pe uscat, noi vom bloca coastele Germaniei, îi vom flămînzi şi-i vom sili să facă pace".

Germanii au crezut la un moment dat, că George al V va avea altă politică faţă de Germania, au văzut însă repede că s'au înşelat.

Şi cu drept; astăzi cînd vasele de răsboiu se fac din ce în ce mai mari—ultimul american Wyomining are 26000 tone — cînd preţul fie căreia e între 60—70 de milioane, şi cele de mîne vor costa şi mai scump, Anglia poate cu greu rezista la politică pe care şi-a impus-o, de a fi totdeauna pe mare, atît de tare cît cele două mai puternice flote din lume. Construcţiile noi înghit sume colosale de care Anglia are nevoie, aşa că interesul ei ar fi să distrugă flota germană pentru a fi liniştită cîţi-va ani.

Nu mai vorbesc de concurenţa pe care societăţile de navigaţie germane o fac —cu succes— societăţilor engleze şi de concurenţa pe care industria germană o face peste tot industriei engleze.

Faţă însă de costul enorm al unui răsboi între trei puteri de această importanţă, de urmările considerabile, cu toţii esită, nimeni nu vrea să-şi ea o asemenea responsabilitate.

Ceea ce e cert, e că trupele franceze sunt concentrate pe frontiera germană, soldaţii cari şi-au împlinit 2 ani nu vor fi eliberaţi de supt drapel; la arsenalul din Charbourg se lucrează zi şi noapte. Flota engleză e concentrată în porturi, manevrele au fost suprimate şi concediile marinarilor revocate. Şi în Germania preparativele se urmează la fel.

Aşa că pesimismul presei e destul de justificat.

Poate însă să scăpăm şi de data aceasta de dezastrul, pe care l'ar provoca în toată Europa o asemenea conflagraţie.

T. B.

CÎTE-VA NOTE

Suntem cam pretenţioşi noi, cei de la „Opinia", este drept; dar avem şi dreptate. Iată pretenţiunile noastre pe ziua de astăzi:

Cerem d-lui Posnovici să fie mai puţin nervos, d-lui Stamatiu ceva mai... subţire. Cerem aceste două lucruri, pentru că numai aşa, d lor ar putea pricepe, că administraţia comunală ne-ar putea scuti de căldurile acestea insuportabile.

Da, da; administraţia comunală ne-ar putea scuti de călduri.

Mă rog, de ce pînă mai zilele trecute n'au fost călduri? Pentru că a plouat, nu-i aşa? Ei bine, d. Posnovici şi d. Stamatiu sunt, în reionul comunei Iaşi, tot atît de puternici ca şi D zeu. Ei ar putea face să ploae niţel cu apă de Timişeşti; atmosfera s'ar mai răcori şi o răcoreală sublimă ar lua locul zăpuşelii de acum.

Ne îndoim că d. Posnovici ne va pricepe, comptăm însă pe inteligenţa d-lui Stamatiu. Nădăjduim că d-sa va da ordin celor de la serviciul apei, ca să ţină hurtumurile în sus, cînd udă străzile, şi iată treaba făcută. Ar fi mai bine în orice caz aşa, de cît să le ţină niţel ridicate ca de obicei. Negustorii îşi pot spăla vitrinele şi singuri, iar doamnele nu vor fi silite să-şi ridice rochiile pînă la înălţimea pudoarei lor imaculate.

Ei, ce zici d-le Stamatiu? Nu-i aşa că îţi facem o propunere genială?

*

Sfredeluşul Locusteanu, care-şi dă toate silinţele ca *Viitorul* să trăiască numai din trecutul său, îşi strecoară aproape zilnic toate produsele murdare ale spiritului său înveninat, în coloanele ziarului d-lor Banu şi Duca.

Atragem atenţia directorilor cotidianului liberal, că ar fi necesar să i se mai sfredelească puţin urechile, spre a i se putea scoate din cap locustele ce i-au intrat, şi care-l fac să bîigue ca din lumea cealaltă.

Dacă prima lecţie ce i-a adminisirat d. Duca nu i-a fost de învăţătură, asta e o dovadă, că a doua este necesară.

OAMENI ŞI LUCRURI

Decorul unei tragedii

Tîrziu, în semi-obscuritatea unei gări, aşteptînd trenul care soseşte cu o mare întîrziere, cetesc şi recitesc noutăţile ziarelor. Sunt de toate: şi ameninţări de războiu european, şi ecourile tîrzii ale grevelor engleze şi senzaţiile legate de isprăvile şi surprizele banditului Pantelimon... Dar nimic nu e mai impresionant ca descrierea sinuciderei nefericitului medic din Buhuşi, d-rul Eduard Mayer.

— Nefericit? Cine ar putea spune! Dar, în tot cazul, de o extra-ordinară putere de deciziune, de o ciudată, aproape diabolică energie în executarea unui plan bine chibzuit, calculat şi pregătit în toate amănunţimile lui, aproape migăloase.

Elementul acesta al socotinţei al calculului, al răcelei este tocmai ceea ce surprinde şi înfioară în acest act de slăbiciune şi de eroism în acelaşi timp, pus în scenă cu un decor neobişnuit şi absolut... medical—s'ar zice aproape cu un lux de preparative şi un sadism greu de înţeles ori de iertat. Se găsea la o fabrică:

„Doctorul după ce făcu vizita obicinuită bolnavilor, intră în camera cu medicamente unde fără ca intendentul să îl fi observat, luă un mic borcănaş în care erau două grame morfină din care înghiţi 70 centigrame şi fără a mai sta acolo începu a urca dealul spre domiciliu.

Venind acasă, soţia sa îl întreabă că de ce nu venise cu trăsura la masă. El i-a răspuns că crezuse că va lua masa la cantină, dar răsgîndindu se, a venit acasă. Nu mai mult după acest răspuns, el spuse soţiei sale.

— „Uite, să ştii că eu m'am otrăvit. Am luat la orele 12.45 o cantitate de morfină din acest borcănaş (şi-i dete în mînă borcănaşul cu restul de morfină). Ai în faţa ta un om, care peste un ceas, cel mult două, va fi un cadavru".

*

D-rul Mayer, fiul fostului profesor de engleză, originar din Iaşi, trecea în vremea cînd generaţia mea îşi făcea studiile, drept un optimist şi un om serios care nu se prea împiedeca de himere, nici nu se prea ţinea de teorii şi mişcări la modă.

Dovadă... cei cinci copii pe care i lasă orfani, la o vîrstă încă tînără.

Şi iată-l cu toate aceste punînd în scenă o moarte extra-ordinar de dramatică, îmbinînd spiritul omului de ştiinţă cu alurile unui romantic,—executînd actul tragic cu un adaos de torturi şi melodramă!

... O dovadă mai mult că sunt şi rămîn de-apururea nepătrunse ciudăţenile firei omeneşti şi vecinic neistovit — izvorul născocirilor şi imaginaţiei,—chiar cînd e vorba de un moment aşa de natural şi aşa de fatal, cum este acel al morţii de bună voie.

Podion

SE FABRICĂ VIAŢĂ!

Din tainele unui laborator.—Problema existenţei.—Fecundarea artificială.—Experienţele recente.— Organizme fabricate.—Speranţe mari.

Subiectul nu e nou, — dar cîteva din faptele ştiinţifice relatate mai jos sunt noue şi surprinzătoare. Ele ne conduc în spre acele căi de cercetări, unde mai curînd ori mai tîrziu, se va deslega misterul celei mai obscure şi mai importante chestiuni, — misterul existenţei însăşi.

De unsprezece ani, d. Bataillon, decanul facultăţii de ştiinţe din Dijon, se dedă, în laboratoriul său de biologie, la studiul uneia din cele mai pasionante probleme ale ştiinţei: problema vieţii.

Acum de curînd d. Bataillon a expus unui grup de savanţi geneza cercetărilor sale şi ultimele rezultate obţinute. Iată cam ce a declarat tînărul savant unui corespondent al ziarului „le Matin", care i a cerut cîte-va detalii complimentare:

„Experienţele de partenogeneză experimentală sau fecundaţie artificială a ouălor virgine datează de vre-o zece ani. Loeb în America şi Delage în Franţa au reuşit, înţepînd ouă virgine de ariciu de mare, să obţină tineri echinodermi, cari au ajuns la vîrstă adultă.

Dar aricii de mare sunt animalele cele mai inferioare pe scara fiinţelor vii. D. Bataillon a făcut deci experienţe de partenogeneză asupra vertebratelor, în special asupra batracienelor. De trei ani a reuşit să „fabrice" mormoloci, înţepînd ouă de broască.

*

Fecundaţia artificială se face astfel: Pentru a fi sigur că ouăle întrebuinţate sunt absolut virgine, broaştele sunt puse într'o baie de sublimat. Ouăle extrase intacte, sunt înţepate cu un fir de platină foarte subţire, al cărui diametru este mai mic de 20 miimi de milimetru. Operaţiunile se fac cu ajutorul lupei.

In ultimele trei luni au fost înţepate 100.000 ouă şi au eşit vre-o 400 larve, dar numai un singur mormoloc mai trăeşte, pentru că mortalitatea în timpul desvoltărei este foarte mare. S'au obţinut mai înainte însă şi broaşte complect desvoltate.

Urcîndu-se mai sus pe scara animală, a făcut, nu de mult, experienţe asupra

ouălor de ştiucă, dar din cauza căldurilor, experienţele au fost negative.

E probabil totuşi că se vor putea fecunda în mod artificial ouate de stiucă, prin înţepare, sau prin descărcare electrică, după cum se procedează cu ouăle de broască şi ariciu de mare.

Publicul, conchide profesorul Bataillon, arată pentru partenogeneză experimentală. S'a şi întrevăzut creaţiunea magică a unui „homunculus".

In această chestiune pasionantă, a creaţiunii fiinţelor vii, cu cît înaintăm, cu atît ea se complică mai mult; biologul o ştie fără să se descurageze, căci se simte din ce în ce mai stăpîn pe problema sa.

In afară însă de ori-ce îndoială, însă e că ştiinţa modernă e pe căi bune. Ea bate mai cu putere la poarta celor mai mari şi mai penibile enigme, vrînd cu o oară mai înainte să fie stăpînă pe tot ce este ascuns, pe tot ce se atribue unor puteri imaginare, unor divinităţi cari ţin locul răspunsurilor sigure ce n'ar putea încă ştiinţa să dee unor anumite întrebări şi pe care le va da negreşit în viitor spre liniştirea omenirii. **A.**

Şcoala de Electricitate

de pe lîngă facultatea de ştiinţe din Iaşi

Condiţiunile de admitere. — Incă din Octombrie anul trecut a început să funcţioneze pe lîngă laboratorul de electricitate al facultăţei de Ştiinţe din Iaşi, o şcoală de electricitate, care are de scop a forma elemente pentru industria electrică.

Durata cursurilor şi lucrărilor practice de laborator şi atelier este de doi ani.

Anul I este an preparator, iar al II anul de specializare.

In anul preparator se primesc elevi care nu posed în mod suficient cunoştinţele necesare pentru înţelegerea cursurilor din anul de specializare.

Sunt admişi în anul de specializare, fără concurs: Inginerii diplomaţi din ţară sau din străinătate; Licenţiaţii în ştiinţe fizico-chimice sau în matematici; Ofiţerii cu şcoala de aplicaţie artilerie, geniu şi marină, şi absolvenţii în ştiinţele fizice sau matematică.

Sunt admişi în anul preparator fără concurs; ofiţerii cu şcoala de infanterie şi cavalerie; absolvenţii de liceu secţia reală sau modernă, absolvenţii şcoalelor superioare de arte şi meserii.

*

Candidaţii cari nu posed diplome sau certificate ce se cer pentru a intra în anul praparator, vor fi primiţi în acest an în urma unui concurs de admitere ce-l vor da din Fizică, Chimie şi Matematici, după programa de liceu secţia reală sau modernă.

Toţi cei ce doresc să urmeze această şcoală, trebue să înainteze direcţiunei şcoalei de electricitate cel mult pînă la 1 Octombrie, următoarele acte: o cerere de înscriere în care să arate: numele pronumele, funcţia ce ocupă, anul în care înscrierea precum şi locuinţa: actul de naştere; diplomele sau certificatele ce posedă.

*

Anul şcolar începe la 15 Octombrie, iar de la 1—15 Octombrie se va ţine examenul de admitere în anul preparator.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Cu începere de la 20 Iulie, preţurile produselor sunt următoarele:

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată dulce.		2.00
Excelentul unt pentru cafea, ciai		4.40
Caş gras de munte şi urdă dulce proaspătă.		1.40
Delicioasă brînză de munte nouă		1.40
Brînză de vaci proaspătă		0.50
Unt pentru gătit obişnuit		2.80
Adevărata grăsime de porc topită,		2.40
Renumita brînză de burduf		2.80
Caşcaval de Penteleu.		2.60
Brînză de Brăila recolta de toamnă.		1.60
Zilnic ouă proaspete garantate		6.00 0/0
Gervais romînesc pachetul		0.50
Lapte dulce proaspăt, se găseşte dimineaţa de la orele 5—11 a. m. şi seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.	oca	0.30
Zilnic iaurt proaspăt castronul	mare	0.20
	mic	0.15
Miere de Mai, gavanosul.		1.00
Zilnic se găseşte higienicul lapte bătut proaspăt:	litr.	0.30
	paharul.	0.10
Fructe proaspete: Pere pergamute		0.80

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţuri reduse.

Concursurile pentru scolile normale de învăţători

Candidaţii admişi la concursul pentru ocuparea locurilor de bursieri vacante la şcolile normale de învăţători vor fi supuşi la probe scrise şi orale.

Pentru cl. I.—Din limba romînă: o pagină dictată în care să se aprecieze ortografia, punctuaţia şi caligrafia.

Din aritmetică: un exerciţiu uşor cu numere întregi sau zecimale.

La oral întrebările se vor face după programa analitică a şcoalelor primare.

Pentru cl. II,—Probe scrise din limba romînă şi matematici după programa analitică a cl. I a a scoalelor normale, precum probe orale din limba romînă, matematică, istorie şi geografie după aceiaşi programă.

Pentru cl. III.—Probe scrise: o compoziţie uşoară, scrisoare etc, la limba romînă o probă de greutatee celor care dau în cl. III seminarială, cum şi o chestiune de teorie după programa statului—la aritmetică, la caligrafie, o pagină dictando şi altă caligrafie propriu zisă.

La oral examen de romînă, matematică, istorie şi geografie după programa analitică a clasei a III-a seminarială.

Pentru cl. IV.—Din limba romînă o compoziţie uşoară, descripţiune, scrisoare, etc. Din aritmetică o problemă de greutatea celor ce se dau în clasa IV gimnazială, liceu sau şcoală secundară de fete şi o chestiune de teorie după programa analitică a aceleiaşi şcoli.

Din caligrafie: o pagină de dictando şi alta de caligrafie propriu zisă. La oral examen de limba romînă, matematică, istorie şi geografie după programa analitică a şcoalelor cari şi-au făcut studiile.

Solvenţii normalişti candidaţi pentru cl. IV normală, vor depune examenul din aceleaşi materii ca şi ceilalţi candidaţi pentru această clasă însă după program. cl. III a şcoalelor normale.

Pentru cl. V. — Solvenţii normalişti candidaţi pentru această clasă vor da examen la limba romînă cu o compoziţie cu subiect din pedagogie; din matematici o problemă de aritmetică precum şi o chestiune teoretică de geometrie, de greutatea celor ce se dau în cl. IV normală; un desen elementar al figurii umane după model de gips.

La oral examen din limba romînă, matematică, ştiinţele pedagogice şi istoria după programa analitică de cl. IV a şcoalelor normale.

Candidaţii admişi la concursul pentru ocuparea locurilor de bursieri vacante in şcoalele normale de învăţători pentru clasa VI, vor fi supuşi următoarelor probe scrise şi orale.

Din limba romînă o compoziţie cu subiect de pedagogie, didactică sau metodică specială.

Din matematică o problemă cu aplicaţiune la geometrie sau un exerciţiu de arpentagiu, precum şi o chestiune de comptabilitate.

Din desen, un peisaj după o stampă.

Candidaţii cari au obţinut media generală de cel puţin 7, se vor recomanda ministerului instrucţiunei spre admitere în şcoală în ordinea clasificărei în limitele locurilor vacante şi în condiţiunile următoare: cu privire la calitatea de bursieri sau solvenţi. Comisiunile examinatoare respective vor recomanda bursieri, pe acei cari vor fi dovedit prin acte că sunt în adevăr lipsiţi de mijloace; iar ca solvenţi pe ceilalţi, dacă, bine înţeles, reprezentanţii lor legali vor delcara că primesc condiţiunile prevăzute pentru solvenţi. In locul celor constataţi de comisiune ca nefiind lipsiţi de mijloace şi putînd prin urmare plăti taxele şi care totuşi nu vor face declaraţii că primesc condiţiunile de solvenţă se vor recomanda candidaţii imediat următori la clasificaţie ca solvenţi tot după norma de mai sus.

In contra hotărîrei comisiunei cu privire la solvenţi, se poate face apel la inspectoratul învăţămîntului primar şi normal primar, în timp de 5 zile de la pronunţerea rezultatului concursului; înaintîndu-se şi dovezile de lipsă de mijloace.

Litere-Ştiinţe-Arte

Atacuri postume. — Sărmanul Gh. Panu are o presă rea după moarte. Nu de geaba a fost aşa de temut în viaţă, ca ziarist şi scriitor plin de agerime şi de curagiu.

In coloanele „Vieţei Romîneşti" d. Radu Rosetti e la largul său—acum cînd Panu a murit. Iar în „Voinţa", d. Ioan Nădejde sub cuvînt de a face o dare de seamă despre studiul d-lui Rosetti, scrie într'un ton specific;

„Iată de ce bucuria reacţionarilor, la eşirea cărţei lui G. Panu, a fost la mîna stîngă şi dovedeşte că n'au priceput ce urma din teoria celui pe care îl sărbătoreau ca pe un sfîntul Gheorghe ucigătorul balaurului sub versiv.

D. Radu Rosetti arată că rău greşeşte Panu cînd afirmă, că toată lumea ştie că dreptul acesta de folosinţă al clăcaşiior izvorăşte din faptul, că stăteau pe moşiile boiereşti.

Dimpotrivă, oamenii cari au cercetat istoria ştiu tocmai că pretutindeni dreptul de folosinţă al ţăranului asupra hotarului aşezărei în care şade este neasemănat mai vechi de cît al nobilului şi că dreptul *nobilului*, iar în regulă generală, este rezultatul unor cotropiri succesive şi continue în curs de veacuri ale căpeteniei aşezări.

Aşa susţin Roepell, Lelwel, Chomiiacof, cei doi Maurer, Hanssen, Haxthausen, Nasse, G. Landau, Thudichun, Morgan, Summer, Maine, Seebohn, Sobiestianski, W. Koscher, Meroslawski, Kowalewskt, Lamprecht, Meitzen, Weber, Freeman, Inama Sterneg şi Emile Laveleye.

Dacă Gh. Panu ar fi cetit măcar „De la propriété et de ses formes primitives", s'ar fi putut încredinţa ce crede „toată lumea" competentă în chestia aceasta şi n'ar fi îmbrăţişat cu atîta căldură ideile lui Fustel şi Coulange şi ale d-lui N. Filipescu".

*

Se anunţă într'o editură din Hamburg apariţia unui nou volum de poezii de ale *Carmen Sylvei*.

*

Harlé, un paleontolog francez, se întreabă ce rost a avut apăsarea atmosferică în epocile vechi ale vieţei Pămîntului.

Cele mai mari păsări sau insecte în stare a zbura sînt cunoscute. Nu se pot însă asemăna cu unii pterodactili din vrîsta cretacee, la cari era depărtare de opt metri între vîrfurile aripelor, deci întreceau aeroplanele Blériot.

Se crede că putea face dintr'o întinsoare zboruri de cîte 150 de klm. In vîrsta carboniferă, trăeau libelule, la cari depărtarea între vîrfurile aripelor era de un metru.

Azi animale aşa de mari şi de grele n'ar putea zbura. Urmează deci că pe-atunci atmosfera era mai deasă.

*

Interesante documente se publică acum despre renumitul cavaler de Gentz, un erou al romantizmului austriac, de la începutul veacului trecut, amorez ilustru şi relaţiile lui amoroase cu Fanny Esler pe care a popularizat-o încă odată Rostand, în „Cyrano de Bergerac".

In acele documente e vorba de Vodă Caragea care a subvenţionat pe cavalerul de Gentz, pentru oare cari relaţiuni gazetăreşti.

*

D na de Schewitsch, foasta eroină a romanului de dragoste al lui Ferdinand Lassale, autoarea „Memoriilor" apărute acum un an, a devenit o fervevtă spiritistă.

Semne de bătrîneţe a unei glorii şi frumuseţi apuse.

*

STRUNA ZILEI

ÎNTREBARE INDISCRETA

Partidul monarhist din Lisabona a atacat temniţele ca să elibereze pe cei închişi.

Ziarele.

Partid ce-ţi cauţi partizanii
In temniţele tălhăreşti,
O să-ţi aplice toţi dictonul:
„Să-mi spui cu cine te 'ntîlneşti..."

INFORMATII

❑ Iată cum s'a făcut noua repartizare a administratorilor de plasă în judeţele Suceava şi Botoşani:

Jud. Suceava: D. Gr. Rîpeanu la plasa Muntele; d. Dim. Secară la plasa Moldova; d. Titus Ionescu la plasa Peroaia; d. Alex. Millo la plasa Dolhasca; d. Gr. Brăiescu la plasa Lespezi; d. Aurel Constantinescu la plasa Paşcani.

Jud. Botoşani: d Ioan D. Carale la plasa Botoşani; d. Victor Leca la plasa Corni; d. Candid Goläescu la plasa Bucea; d. Vasile Pilat la plasa Suliţa; d. Aurel Condu la plasa Hîrlău; d. Gh. Obreja la plasa Ştefăneşti.

❑ Se ştie că începînd de la 1 Septembrie a. c. numărul orelor profesorilor secundari a fost sporit de la 12 la 15 ore pe săptămînă.

In vederea acestei sporiri ministerul instrucţiunei publice lucrează la alcătuirea de tablouri, cuprinzînd orele date fie cărui profesor.

Tablourile vor fi definitiv alcătuite pînă la 25 August

❑ In ziua de 18 August 1911, orele 10 a. m. se va ţinea o nouă licttaţie publică în localul liceului militar Iaşi, din strada Carol No. 47, pentru aprovizionarea a 51 perne lînă dreptunghiulare şi 134 saltele cu lînă.

Licitaţia se va ţinea în conformitate cu legea contabilităţei publice a statului, cu oferte închise şi sigilate, însoţite de garanţia de 10 la sută din valoarea efectelor pentru care ofertează.

Condiţiunile ce se cer sunt prevăzute în caetul de sarcini, cari împreună cu modelele tipe se pot vedea în ori-ce zi de lucru între orele 8 — 11 şi 3 — 5 p. m.

❑ O nouă ploaie cu decoraţii a căzut în toată ţara. Şi lumea se mai miră că de la venirea guvernului Carp au fost atîtea ploi şi inundaţii.

❑ Administraţia băilor din Govora a luat măsura ca stagiunea să fie prelungită cu începere din anul curent, pînă la 1 Octombrie, dacă vor fi cererit din partea bolnavilor.

Cu începere de la 15 August s'au redus simţitor taxele băilor şi a locuinţelor, ceea ce va permite ca şi suferinzii ce nu dispun de mijlorce, să poată veni la această staţiune balneară.

❑ D. Eugen Mitru, institutor, a fost detaşat de la şcoala primară No. 3 de băeţi din Piatra-Neamţ, la şcoala normală de băeţi din Iaşi.

❑ Duminică 14 August, ora 10 dimineaţa, se va efectua sfinţirea localului societăţei de bine facere *Frăţia*, din Bulevardul Ferdinand No. 1. La această solemnitate au fost invitaţi toţi preşedinţii societăţilor şi corporaţiilor din Iaşi.

După terminarea serviciului religios, invitaţii vor lua parte la un banchet oferit de această societate.

❑ Cu ocaziunea serbărei jubileului de 40 de ani de existenţă a şcoalei superioare de ştiinţe de Stat, titraţii şi studenţii acestei şcoale au decis ţinerea unui congres al lor în zilele de 14, 15 şi 16 Octombrie viitor. La acest congres pe lîngă alte persoane oficiale, profesorii şcoalei, vor mai fi invitaţi d-nii C. C. Arion, ministrul cultelor şi instrucţiunei publice, cum şi d. Take Ionescu, directorul şcoalei.

Acei dintre titraţii şi studenţii şcoalei care doresc a lua parte la acest congres, vor trimite adesiunile lor pe adresa d-lui Adrian Popovici, prezidentul societăţii, str. Sf. Ştefan No. 11, Bucureşti.

❑ La şcoala inferioară de agricultură şi meserii de la Nucet, jud. Dîmboviţa sunt vacante 9 locuri de bursieri şi 11 de solvenţi.

Pentru ocuparea acestor locuri se va ţine concurs în ziua de 6 Septembrie a. c. în localul şcoalei.

❑ Majestatea Sa Regina va onora prin Inalta Sa prezenţă reprezentaţiunile „Ifigenia în Aulida" de Euripide, care se vor da la 14 şi 15 August pe scena Teatrului Antic, al naturei la Sinaia.

❑ D. P. P. Carp, soseşte mîine dimineaţă la Ţibăneşti.

❑ Consiiiul superior sanitar se va întruni Vineri seară, la ministerul de interne spre a discuta măsurile de luat împotriva epidemiei de holeră.

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

❑ D. Iordănescu, şeful gărei din localitate, va fi avansat zilele aceste.

Aceasta, în urma inspecţiunei, făcute de d. Cottescu, directorul general al căilor ferate.

❑ D. dr. Grosi, medic comunal, a confiscat azi la magazia Leon Kleiner, din strada Anastasie Panu, 600 kgr. de masline, şi 4 butoaie cu scrumbii, găsite stricate.

❑ Locuitorul Neculai Niţă, din com. Coarnele Caprei, luîndu-se la ceartă eri seara cu consăteanul său Vasile Ciurariu, în circiuma lui Vasile Gramatic şi cearta degenerînd în batae, cel întăi a lovit cu un cuţit pe cel de al doilea, rîpindu-l grav. Victima a fost transportată la spitalul din Podul Iloaei.

ANUNCIU

D-nii G. Nica, licenţiat în litere, profesor, şi C. Romanescu, licenţiat în matematici, profesor, autorizaţi de Onor. Minister al Instrucţiunii Publice, se oferă a pregăti elevi pentru diferite examene de liceu şi concursuri de burse.

A se adresa d-lui **G. Nica,** *profesor liceul „Naţional".*

❑ **Teatrale.**—Iată *programul primei reprezentaţiuni* a celebrului ansamblu rusesc *Slaviansky* care va avea loc Marţi 16 August a. c. la grădina Bragadiru:

Partea I.—1 Colosul Dobryna Nikititsch, poveste veche din secolul XI cîntat de d ra Slaviansky şi orchestră. 2. Pe pămîntul patriei, cîntec vechi din Moscova. 3. Varza peptanată, cîntec de joc. 4. Khas Bulat, cîntec caucazian. 5. Valurile Volgei, 6. Oh! tu noapte întunecoasă de toamnă, Tînguirea fetei, 7. Mesteacănul de pe cîmp cîntec poporal, executat de cor şi d-ra Slaviansky.

Partea II.—Cîntece poporale executate de orchestra balalaika: 1. Marş rusesc, 2. In pădurea de brad, 3. Cum se plimbau amicele mele, 4. Kamarinskaja. 5. La lună.

Partea III.—1. *Ramas bun de la săptămîna untului* cu sabia, din opera „Schneewittchen", composiţie de Tschai Kovsky. 2. *Lebăda albă*, poveste veche asupra Novgorodului, cîntate de cor. 3 *Oh, soartă mizerabilă*, cîntecul robilor din Siberia. 4. *Hai Uchnem!* cîntecul lucrătorilor care trag navele încarcate cu sacară pe Volga, executat de corul bărbătesc. 5. *Lăcusta şi furnica* cîntată de d-ra Slaviansky, mica Wanja şi cor.

La sfîrşit superbe dansuri ruseşti.

Biletele la agenţia „Thalia" (Maximovici) iar preţurile populare.

❑ Mîine, d. Cottescu, directorul general al căilor ferate, însoţit de d-nii ingineri Carp, Ifrim, şi Burghelea, va inspecta noua linie de căile ferate, Podul Iloaei-Hîrlău.

❑ Aseară, pe la orele 7, o maşină ce manevra în staţia Vereşti, a deraiat chiar pe macaz. Ast-fel că ori-ce tren nu a mai putut trece pe linie. Trenul de Paşcani, care urma să sosească în Iaşi la ora 11 şi 20 p. m. a sosit cu o întîrziere de 2 ore.

❑ Brigada de siguranţă, a arestat eri pe bărbierul Ioan Olteanu, din str. Sf. Andrei. care se lăsase de meseria sa, ocupîndu-se cu plasarea de prostituate prin provincie.

❑ Medicul Circ. IV a sigilat eri, pivniţa angrosistului Ghelţer, din strada Cismăriei 33, unde a găsit depozitat o cantitate de peşte sărat stricat.

❑ Rivala Cardinalului de Richelieu, mare dramă istorică în 2 acte de G. Bourgeois.—Franţa sub domnia lui Ludovic XIII—Conspiraţia contra primului cancelar regal Cardinalul de Richelieu, cel mai mare om de stat al Franţei—O desfăşurare împrumutată din Istoria Franţei şi complectată după acte şi documente autentice.—Interpretare magistrală datorită somităţilor artistice fraceze. Această măreaţă dramă istorică ne-o reprezintă cinemaograful Pathé Frères din noua grădină Trajan, în noul program de astă seară Joi 11 August.

Noul program de astă seară mai cuprinde apoi: Fiica şerifului, mari scene dramatice—Banii cari zboară, mare feerie cu o somptuoasă şi splendidă inscenare—Ţicnilă lipiciosul, scene comice—Nu mai beau aperitive, scene humoristice — Serbările federale din Galaţi, scene şi vederi din ţară—Prin Alpi în timpul ernei, scene şi veder de călătorie—Piticul Gaston cere pe Rozalia în căsătorie—Scene comice, etc.

MARGARITARUL MAREI NEGRE

CONSTANTA

Noul CAZINO MUNICIPAL

— sub Direcţiunea: A. P. HEITZ & C-ie —

SERBARI de ziuă şi de noapte Iluminaţiuni. Artificii. Regate—Concurs de înot Curse debărci-autombile Serbări Sportive.

RESTAURANT de prima ordine Café de Paris din Bucureşti **Dejun Lei 3** / **Dineu „ 4** } împreună cu vin

TEATRU *sub direcţiunea d-lui* **AL. DAVILA** Comedii— Operă—Operetă—Dansuri.

ORCHESTRA Direcţiunea STRAUSS **MUSIK-HALL** GUIGNOL LYONNAIS

Serbări de copii Kermese—Cavaleade Cortegiuri istorice Bataille de Fleurs Concursuri de scrimă Lawn-Tennis etc.

Mare cerc particular DISTRACŢIUNILE CAZINO-urilor din Franţa BAR AMERICAN

Concerte clasice - Baluri—Cotilion - Baluri de copii —Serbări artistice

In Restaurant: HODEIGE CELEBRUL VIOLONIST *cu orchestra sa de virtuoşi*

Cazinoul din Constanţa este o podoabă de arhitectură naţională, cu o terasă imensă pe largul mărei. Cel mai superb local din ţară.

Direcţiunea, cu competinţa-i cunoscută, îşi va da toată osteneala de a face din acest Cazino un stabiliment de primul rang care să poată rivaliza cu toate Cazino-urile din Europa.

Orice informaţiuni se vor cere la Biuroul pentru străini al Cazino-ului din Constanţa.

Ultime INFORMAȚII

❑ **Aseară între orele 6 și 7, s'a dezlănțuit asupra Dorohoiului, un puternic ciclon, care a îngrozit populația și a produs pagube colosale.**

Orașul e aproape de nerecunoscut. Străzile sînt baricadate de acoperișurile caselor, cari au fost zmulse de uragan și asvîrlite jos.

Jelania populației este de nedescris.

❑ *D. P. Carp s'a destăinuit unui prieten, mai zilele trecute, la Țibănești, cu privire la proectul seu asupra reformei administrative. Cc. Petrache a declarat, că prin această reformă, va pune pe toată lumea la locul ei. Funcționarul să nu se ocupe de cît de funcțiunea sa, meseriașul de meseria sa. Va pune de aseminea capăt goanei după slujbe, creînd case de comerț, sprijinite de stat, în care să lucreze deopotrivă rominii și evreii.*

Cc. Petrache a vorbit apoi de conflictul Marocan, zicînd că e foarte grav, dar că se va isprăvi prin aceia, că Franța va ceda pretențiunilor Germaniei.

❑ *Epitropia Sf. Spiridon a renunțat la ideea de a mai arenda Stănicul.*

Cauza e că la licitația de eri, n'a fost de cît o singură ofertă cu o arendă de 40,000 lei anual.

Grava epidemie de febră tifoidă

Febra tifoidă, care bîntue în localitate, a luat un caracter de tot grav, și amenință, să se prefacă într'o adevărată catastrofă.

*

Pe ziua de azi, pînă la orele 11 a. m., s'au constatat 17 cazuri noi de febră tifoidă. Epidemia se reslățește în tot orașul.

*

La serviciul sanitar, domnește o activitate deosebită. Inspecțiunile se succed și se indică măsuri.

D. dr. Mezincescu a oferit concursul seu pentru combateterea epidemiei.

D. dr. Flor, medicul șef al orașului, înștiințînd direcția serviciului sanitar de mersul epidemici, a luat o sumă de măsuri, între care relevăm cele mai principale:

In primul rînd, se caută a se stabili imediat și exact cazul de febră-tifoidă, prin sero-terapie, pe care o face d. dr. Mezincescu.

Apoi a dispus ca toți bolnavii să fie izolați la spitale.

Printr'o adresă înaintată Prefecturei de poliție, a cerut a se opri ca bolnavii să fie transportați cu birjele de stradă.

A cerut să i se puie la dispoziție 1000 kg. var pentru desinfectări.

Tot azi, medicul șef, a cerut să i se puie la dispoziție un număr de oameni și căruțele primăriei, pentru a se curăți strada Păcurari, unde există un puternic focar de febră-tifoidă.

A cerut deaseminea direcției serviciului sanitar, de a-i trimite 100 de vase, ce au a servi pentru analiza materiilor fecale ale persoanelor ce au un contact cu persoanele bolnave de tifos, pentru a se vedea, dacă nu sunt purtători de baccili.

*

Asupra originei epidemiei, nimic încă precis.

Serviciul sanitar a întreprins o anchetă sanitară, tocmai în vederea aceasta, al cărei rezultat însă se va cunoaște abia peste cîteva zile.

In ceea ce privește apa de băut, nimic nu se știe, de oarece serviciul sanitar nu are nici o cunoștință de analisele ce se fac.

*

In cercurile medicale, îngrijorarea este extrem de mare. Dacă epidemia a început în această lună, cu o așa furie, apoi sunt temeri, că epidemia va crește încă de care-ce mai ales în lunile Septembrie și Octombrie, microbul găsește terenul cel mai propice pentru propagare.

*

Din nefericire din cauza indolenței administrației comunale, toate desideratele și toate măsurile ce le ia serviciul sanitar, nu pot fi aduse la îndeplinire.

Astfel azi medicul șef a cerut să i se pue la dispoziție 20 cantoniști, pentru ca să supravegheze direct curățirea stradei Păcurari, și a primit răspuns, că nu sunt cantoniști disponibili.

Medicul șef nu poate face inspecțiunile cuvenite, de oare ce nu i s'a pus o trăsură la dispoziție, pe cîtă vreme d-nii Cosmovici, Stamatiu, Savul, Cugler și Donici, se plimbă mereu în trăsurile primăriei, cu toate că ar putea face aceiași treabă, mergînd cu tramvaiul, căci doară nu sunt așa de zoriți nu au o răspundere ca acea ce apasă pe medicul șef al orașului.

De altfel haosul ce domnește la Primărie, e nemărginit.

Vom da un exemplu tipic.

Sunt acum 3 săptămîni, cînd d. dr. Puscariu, înaintînd administrației comunale, un buletin al analisei bacteorologice al apei de Timișești ceruse de urgență, curățirea și desinfectarea bazenului mare.

*

Au trecut 3 săptămîni.

S'au făcut eri cercetări, pentru a se afla dacă s'a făcut desinfectarea basenului și rezultatul a fost, că nimeni nu știe la Primărie, dacă s'a făcut sau nu acea desinfectare.

*

Toate reclamațiunile făcute de medicul șef al orașului și de presă, pentru ca administrația comunală, să puie la dispoziție cari necesari, pentru transportul etuvei de desinfectare, au rămas zadarnice.

Administrația a refuzat aceasta, fapt ce împedecă desinfectarea.

Aceasta, e de netăgăduit, una din cauzele întinderei epidemiei.

*

Medicul șef al orașului a înaintat azi primarului un raport scris de situația gravă din oraș, cerînd aplicarea tuturor măsurilor imediat, altfel administrația comunală își asumă întreaga răspundere.

❑ Astăzi fiind aniversarea nașterei A. S. R. principelui Ferdinand, un Te Deum a fost oficiat la mitropolie.

Au luat parte autoritățile militare și civile. Onorurile au fost date de o companie de vînători, sub comanda d-lui căpitan Dobriceanu.

❑ **CĂTRE D-nii MEDICI.** — *Serviciul sanitar al orașului Iași, înștiințează pe domnii medici că, dat fiind că formele clinice la mare parte din bolnavii de febră tiphoidă de până acuma nu sunt cu totul clasice, este absolut necesar ca toate cazurile, ori cît de puțin suspecte ar fi, să fie imediat controlate prin examenul bacteteologic și anume:*

In cazurile cari datează de mai mult de 5—6 zile, prin serodiagnostic, iar în acelea mai recente, prin examenul materiilor fecale.

Toate aceste examene se fac gratuit, la Laboratorul de Higienă (str. Alexandri 2), unde se pot cere și obține și vasele necesare.

In cazul în care Domnii Medici curanți, din diferite împrejurări nu se pot ocupa cu luarea probelor de sînge și materii fecale necesare numai diagnostic științific, sunt rugați cu insistență a înștiința serviciul sanitar al orașului care se va îngriji pentru aceasta.

❑ Astă-zi a avut loc, în pretoriul judecătorului sindic, licitația pentru vînzarea portofoliului fostului comerciant Ch. I. Dresner.

Portofoliu a fost cumparat de d-nii Marcushon și Casner cu preț de 48.800 lei.

❑ Comitetul Jochey-clubului, a luat o sumă de măsuri, pentru a asigura reușita alergărilor de cai, ce vor avea loc în zilele de 27 și 28 Septembrie.

Alergările vor avea loc tot la hipodromul de la abator.

❑ Azi, la ora 4, are loc la Camera de comerț, o consfătuire a unui număr de comercianți fruntași de drogherie, băcănie și fererie, în chestia tarifelor speciale, pe care direcția căilor ferate vrea să le suprime.

❑ Eri s'a efectuat alegerea colegiului al 3-lea județian.

Iată rezultatul:

Inscrișii 1020.

Votanți 580.

Anulate 3.

Au întrunit d-nii I. Dimitriu, D. A. Lupei, C. Cerchez, Ciolan, și Minghel cîte 577 voturi, și 3 anulate, d. Mateiu 576 și 4 anulate. Opoziția n'a prezintat listă.

❑ Ministerul Instrucțiunii și a Cultelor a cerut revizoratului școlar, ca până în ziua de 1 Septembrie a. c. să-i înainteze tabloul complect cu numele învățătorilor, care la 1 Aprilie 1912 împlinesc un nou termen de gradație.

In acest scop, revizoratul a intervenit la diriginții școalelor rurale, pentru a întocmi tablouri, pe care de urgență să le înainteze revizoratului.

❑ **Școlare.**—Ministerul Instrucțiunii și al Cultelor a făcut cunoscut revizoratului școlar că a revocat toate detașările aprobate și în consecință dispune ca învățătoarele Lascar Natalia de la școala din Ruginoasa și Popovici Natalia de la școala din com. Cepleniță, să rămînă la posturile, unde sunt titulare.

— La școala de gospodărie rurală, „Procopie Florescu" din com. Tăuteești, sunt vacante 11 locuri pentru anul școlar 1911 | 912.

❑ Domnul maior V. Fărcășanu, din regimentul 13 Infanterie, a fost mutat după cerere, în regimentul 34 Constanța.

❑ **Dr. I. Brener**, după o practică de 2 ani în celebrele clinice ale d-rilor *Leopold, Bum* și *Fränckel* din Germania s'a stabilit în Iași, *str. Mitropoliei 12* ocupîndu-se exclusiv cu *boale de femei* și *faceri*.

Ultima oră

Bucureşti 11 Aunqst

Mișcarea Cărciumarilor

—Declarațiile d-lui Carp—

Bucureşti.—O delegație de fruntași comercianți de vin și bere, s'au prezintat d-lui Carp, pentru a-i reaminti promisiunea, de a modifica legea, în senzul cerut de dînșii.

Se știe, că acum cîte-va zile delegația a fost primită de d. Maiorescu care a promis că chestia va fi rezolvită în primul consiliu de miniștri, cum doresc cărciumarii.

D. Carp însă a spus delegației ritos că nu va modifica legea și că și așa sunt prea multe cărciumi și trebue redus numărul lor.

Răspunsul d-lui Carp, a provocat o mare agitație, printre cărciumari, cari se văd astfel înșelați în speranțele lor.

Chiar azi are loc la Dacia, o întrunire de protestare, iar peste cîteva zile va avea loc un mare meeting, la care vor fi invitați și delegați din provincie.

Vînzarea moșiilor de mînă moartă

Bucureşti.—In timpul șederei sale la Sinaia, d. Carp a făcut dese vizite d-lui Gh. Cantacuzino, pentru a l convinge de necesitatea legei, asupra vînzarei moșiilor de mînă moartă.

Se știe că d. Cantacuzino e în contra unui atare proect.

Grav accident de automobil

Bucureşti.—Un grav accident de automobil s'a întîmplat astă noapte, în apropiere de Ploești.

Pe la orele 12 jum. se 'ntorceau spre Bucureşti, un grup de mecanici, anume Ștefan Nicolescu, șofer, Gustav Dibrio, C. Petrovici, Th. Paverică și C. Teodorescu.

Ei petrecuseră la Ploești.

Automobilul mergea, cu o viteză de 50 klm. pe oră. La un moment dat automobilul lovi o căruță ce venea în cale. Automobilul își continuă drumul, dar șoferul nu l putu stăpîni.

După cîtva timp automobilul se răsturnă, și toate persoanele căzură într'un șanț.

Ștefan Nicolescu muri pe loc. Cei lalți trei sunt gravi răniți.

Moștenitorul tronului Austriei în primejdie

Viena.—Moștenitorul tronului Austriei a fost victima unui accident de automobil, în apropiere de Praga.

Din nefericire accidentul n'a avut nici o urmare gravă.

Totuși svonul a produs la Viena o vie emoție.

Intoarcerea d-lui Nicu Filipescu

Bucureşti.—D. N. Filipescu, ministru de răsboiu, se întoarce Luni în Capitală.

Audiențe

Sinaia.—D. Sîrbici Ministrul Serbiei la Bucureşti a fost primit în audiență de rege.

Tot azi a sosit la Sinaia și d. Maior Temp, ataşat militar german la Constantinopol.

Excursiune

Sinaia.—Familia regală a făcut azi o excursiune, împreună cu principele de Wied.

Căldurî la Cotroceni

Bucureşti.—La Cotroceni, se fac mari exercițiî militare, pe o căldură de 40 grade.

Mulți soldați s'a îmbolnăvit de insolație.

Numire

Bucureşti.— D. Niculcea, directorul vămilor, va fi numit director general al serviciului de statistică, în locul titularului care trece ca director al vămilor.

Demisia ministerului

Cetinge. — Ministerul Tomanovici a demisionat. Regele a primit demisia și a numit pe d. Tomanovici din nou, președinte al consiliului și ministru fără portofoliu. Au mai rămas în minister d. Djucovici—la interne și Vergorici—la finanțe. Generalul Vukovici a fost numit la rezboi, — consilierului de stat Dozici i s'a încredințat portofoliul justiției și instrucției. Consulul dela Scutari, Gregorovici trece ministru de externe.

Accident

Praga.—Automobilul arhiducelui Carol Francisc Iosef, în care se aflau cu arhiducele și trei ofițeri, s'a ciocnit cu o trăsură. Arhiducele e ușor rănit la ureche și un ofițer e contuzionat.

Generalul Averescu la rege

Sinaia.—D. general Averescu, fostul ministru de răsboiu, a fost primit în audiență de rege.

Anarhiștii în Albania

Constantinopole —Ziarul „Tanin" află că 12 anarhiști italieni, cu instrucțiuni date lor de comitetul Pro Albania, au debarcat la 15 August s. n. la Corfu, spre a merge în Albania.

Șahul înconjurat

Londra.—Morning-post află din Teheran că trupele guvernamentale au reocupat porturile caspice, înconjurînd cu totul pe fostul șah.

Salvat

Salonic.—Inginerul germun Richter care fusese prins de bandiți a fost găsit sănătos și teafăr la granița grecească.

Bandiții l'au eliberat în schimbul sumei de 400,000 lei.

Grevă

Atena.—Greva generală a personalului tramvaiului a început aci.

Ornicăria Vasile Ostapovici

Iași, Strada Păcurari No 1 (în față de Cofetăria Tuffli, alăturea cu librăria Șaraga).

Ornicul Liberei-Cugetări

După recomandația d-lui **Prof. Dr. C. Thiron**, am comandat și am modele de acest ornic de buzunar, din Svițera (Lausanne).

Calitatea I-a *extra îngrijită model plat modern. ½ cronometru, 15 rubinuri, prețul 35 lei.*

Calitatea II a, *cu 8 rubinuri, 25 lei.*

Ambele aceste ornice, au capacele cizelate artistic, imitatie de argint antic zis argentan. Garantate în scris, doi ani fiind ornice de preciziune; remontoar ancru, 2 capace, fin gravate, cu arcurl, dublu platou, mecanism modern, perfecționat.

Gravurile consistă în: „Libera-Cugetare", reprezentată prin o femeie, care aruncă razele luminoase ale Științei, Rațiunei și Progresului asupra poporului, purtînd inscripția latină „După întuneric, apare Lumina". Pe marginea cercului poartă inscripția în franțuzește: „Libera—Cugetare victorioasă".

Doctor în Med. și Chirurgie

Frieda Ackermann

Specialistă în boli de femei și copii

Consultațiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Pentru saraci gratuit

— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Pentru sezonul băilor și de vilegiatură

Banca MOLDOVA

emite cecuri, delegațiuni și acreditări circulare asupra:

Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad Reichenhall, Bad Hall, Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden-Baden, și în genere asupra principalelor stațiuni balneare și climaterice din Europa.

Epitropia Bisericei Armene din Iași

Se aduce la cunoștința generală că de la 26 Octombrie a. c. avînd de închiriat apartamentele notate mai jos, amatorii de a lua cu chirie să presinte oferte închise la cancelaria Epitropiei în curtea Bisericei pînă în seara de 23 August a. c.

Apartamente de închiriat sunt:

Una dughiană cu odae și bucătărie, strada Veche 27, ocupate de Aron Pascal lengerie.

Una dughiană cu odaie și bucătărie, strada Veche 23, ocupate de Iosup Herșcovici Sipetar.

Una dughiană cu odaie și bucătărie, strada Veche 23, ocupate de Moriț Blauer pălărier.

Una dughiană cu odaie și bucătărie, strada Veche 23, ocupate de Malca Chon sipetar.

Franzolărie cu mai multe odăi strada Veche 39, ocupate de Gh. Klein franzolar.

Una dughiană cu odaie și bucătărie, strada Veche 31, ocupate de Mihai Călin Argintar.

Una dughiană cu odaie și bucătărie, strada Veche 31, ocupate de Haim Ablas stoler.

Una dughiană cu odaie și bucătărie, strada Veche 31, ocupate de Mayer Lemer Cismar.

Una dughiană cu odaie și bucătărie, strada Veche 31, ocupate de Herșcu A. Sipetar.

Una dughiană cu odaie și bucătărie, strada Veche 49, ocupate de Sofia Șapira modistă.

2 odăi, bucătărie, pivniță strada Armană 11, ocupate de Samuel Grinberg.

Una dughiană, 2 odăi, bucătărie, str. Cismărie 3, ocupate de Gh. Casian bărbier.

Una dughiană cu odaie, bucătărie, strada Cismărie 11, ocupate de Mihel Heșcovici ciobotărie.

Una dughiană cu odaie, bucătărie, strada Cismărie 6, ocupate de B. Rapaport, blănărie.

Una dughiană cu odaie, bucătărie, strada Cismărie 6, ocupate de A. Vaisman badanagiu.

Una dughiană cu odaie, bucătărie, strada Cismărie 6 ocupate de Smil Leibovici, lengerie.

Administrația.

După o practică de 2 ani ca asistent în clinicile celebre ale profesorilor: **Leopold** *(Dresda),* **Bum** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau)*

M'am stabilit

ca

Specialist în boale de femei

Mamoș

Dr. I. BRENER

12 STRADA MITROPOLIEI 12.

Consultațiile 9—11 dim. și 2—5 p. m

ANUNCIU

La 15 August c. încep înscrierile la școala profesională de fete **Tereza Paraschiva general Milicescu** *din Iași Str. Albinetz No. 5, primindu-se eleve interne, seminterne și externe. Pe lîngă școală, în ființîndu-se și un atelier de croitorie, se face cunoscut D-relor absolvente că se primesc ca să lucreze în atelier cu salar.*

Noua Brutărie

ANGHEL HRISTEA

STRADA DE SUS NO. 150

reconstituită conform regulamentului, avînd Malaxoare cu motor, face cunoscut că a pus în vînzare pîne de calitate excelentă și dreaptă la cîntar.

Institutul de Domnișoare

CHAMPALBERT-HEROVANU

IAȘI.—BĂRBOI—19

Curs primar după programul statului. Curs liber L. romînă, franceză și germană, lucru, piano, pictură etc. Ingrijire deosebită educațiunei. Inscrierile la 15 August. Cursurile încep la 1 Septembrie.

Sanatoriul Sf. MARIA, Dr. Al. ȚAICU

— STRADA ZMEU No. 3, IAȘI —

Chirurgie — Medicină — Faceri

Direcțiunea Sanatorului aduce la cunoștința onor. Public că avînd în vedere importanța capitală ce are astă-zi **fizioterapia** în medicină, a complectat această instituțiune prin o **instalație de electroterapie.**

Se aplică actualmente după sistemele cele mai prefecționate **curenți electrici: galvanici, faradici** pentru endoscopie, caustică, etc.

Se practică: **băi electrice (sistem Dr. Schnee), masage electrice** pentru față, piele, inimă, stomach, mușchi, vagin, prostată etc.

Pacienții suferind de diferite paralizii, tulburări nervoase, reumatisme, ankiloze, dilatație de stomach, atonii intestinale (constipații) nevralgii, anemie, boli cronice ale aparatului genitourinar, își găsesc remediul în acest tratament.

Ședințe în fie-care zi între orele 3—7 p, m.

Cea mai nouă creaţiune în Maşini de cusut

SINGER, 66

Cea mai bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. Vinul lui Chassaing a obţinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH
DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR,
CONVALESCENTELOR LUNGI, VĂRSĂTURELOR,
DIARREEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra facori. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilésa capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi înscrişi la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată nimănui din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE
IAŞI

Kola Granulat. Tonic-Reconstituant al Sistemului Muscular.—2 linguriţe pe zi în apă sau vin.
Preţul 2 lei.

Vin Iodotanic. Depurativ (curăţitor al sîngelui).—Două linguriţe pe zi.
Preţul 2.50 bani.

Cremă camphorată pentru pete şi pistrui. După o scurtă intrebuinţare face să dispară ori-ce pete şi puncte de pe faţă, redînd culoarea naturală a pielei.
Borcanul 1 leu.

Peste 600 doamne bogate GRILLAGES 1m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e indeferent), să se adreseze lui:

L. Schlesinger Berlin 18

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

In 20 Octomvrie 1892, Academia de Medecină din Paris voţă Doctorului **OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUI FRANCESCŬ. — ADMISŬ ÎN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigură, radicală a *bôleloră de pele, dartrileră, viciariloră sîngelui, glanduleloră, scrofuleloră, rachitismului, rumatismului, tumoriloră, afecţiuniloră cangrenóse, lepreĭ, gatului, ulceriloră inveterate şi a tutuloră bôle provenind din necurăţenia şi alteraţiunea sîngelui.* Specificŭ prin excelenţă contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* şi a teribileloră lorĭ consecinţe; dobîndite sau ereditare, recente saŭ învĕterate şi rebele (accidenţiloră gurei şi a gâtuluĭ, putreţimiĭ oseloră). Nicĭ un alta medicamentu în lume nu posedă distincţiunile ce onóră Pesmeţiĭ Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR **OLLIVIER**

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ în orce temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă în bôlele cele mai inveterate. — *Uă broşura acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmeţiĭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, în raportulŭ seŭ oficial a *Guvernuluĭ francesŭ*, se exprimă aşĭ felŭ: «Acestĭ pesmeţĭ oferĭ un «remedŭ de compositiune constantă, de «preparaţiune cât de perfectă posibilă.... «*Eĭ pot da servicie mari humanităţiĭ.*»

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES ÎN TÓTE TĂRILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavoastră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic şi intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenţa.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţii peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Dacă suntêţi suferinzi, dacă voiţi a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefrito şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgie, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue de la mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mîrzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1374 Sîmbătă 13 August 1911

Invățămîntul profesional

II

In materie de învățămînt profesional avem o oare-care experiență proprie a noastră, căci el nu datează la noi de ieri de alaltăeri. Avem de altă parte, cum ziceam mai înainte, progresele realizate de alte țări. De aceia, cred că nu e rău ca problema învățămîntului profesional să între din nou în discuție. Nu e rău și de sigur ministerul nu face o lucrare prematură, dacă se gîndește a da altă organizație, a pune pe alta temelie acest învățămînt. Dar fiind-că vorbesc aici de minister, ar fi locul, socotesc eu, ca chiar de la început să se lămurească, care din marile administrații ale Statului, ar fi în drept să se ocupe de rezolvirea problemei.

Se știe cum stau lucrurile. Invățămîntul profesional n'are o conducere unică. Parte din școale stau sub direcțiunea ministerului de instrucțiune publică, parte sub aceia a ministerului de agricultnră și parte sub ministerul de industrie și comerț. Acest din urmă socoate, și eu cred că, cu drept'cuvînt, că nu poate sta indiferent la activitatea școalelor profesionale. De aceia, pe la școalele de adulți, de exemplu, de pe lîngă școalela de comerț, anul acesta ministrul respectiv a trimes și delegatul său. Și bine a făcut.

Dacă ne uităm la alte țări, mai în fie-care din ele instituțiile de învățămînt profesional depind de o administrație, care are întinsă legătură cu dînsele. Scoalele de comerț, de exemplu, depind în multe state de Camerile de Comerț, iar acestea stau sub dependința ministerului de comerț.

Școalele profesionale de industrie depind de corporațiile respective, cari și acestea au raporturi strînse cu administrația superioară a Statului, chemată a se interesa de bogăția aceluia.

In Franța școalele de comerț stau sub privigheria directă a Camerilor de Comerț, în Austria Academia Comercială superioară de asemenea, mi se pare că se leagă de Camerile de Comerț. Cît despre școalele de ceasornicărie, de exemplu, ori de tîmplărie sau alte meșteșuguri, ele depind de corporații în mod direct și sunt creațiunea acestora.

La noi, școala de agricultură stă sub ministerul de agricultură, ministerul de industrie încearcă și el a avea școala inferioară de meserii. Ministerul de instrucțiune însă a monopolizat cea mai mare parte a școalelor profesionale.

Or, practica de pînă acum, cel puțin după cît am observat eu, nu prea vine în favorul acestui mod de a vedea lucrurile. Ministerul de instrucțiune e condus de profesori, Directorii și funcționarii mai înalți sunt luați tot dintre aceștia. Iar ei în majoritate sunt profesori, nu de la școalele profesionale.

Nu voiu zice negreșit că profesorii din minister nu sunt capabili a înțelege rostul trebilor în materie de învățămînt profesional, dar ori cum, toți avem credința și eu o socot îndreptățită, că mai bine și mai la locul său va fi acel care a profesat într'o instituțiune profesionale, acel care e chemat, prin însăși organizarea administrației din care face parte, să se ocupe de meserii, de cît acel care are legături mai îndepărtate cu acestea.

Anul trecut, în consiliul general, chemat a se ocupa de una din școalele profesionale, am putut auzi păreri cari numai cu învățămîntul profesional și menirea lui nu cadrau.

Toată lumea se plînge, de exemplu, că școalele peofesionale, prin organizarea ce li s'a dat și prin modul de a se conduce, duc la același rezultat ca și celelalte școale de învățămînt secundar, la funcțiuni. Și lucrul e așa, în parte, tocmai din motivul arătat aici. Nu e calcul cît de minuțios de note, nu e circulară pentru teze, pentru interogații etc., care vine de la învățămîntul secundar, să nu treacă și la cel profesional. De alt-fel lucrul e și explicabil. Contactul permanent între o categorie de învățămînt și cealaltă, duce la împrumuturi, cari de multe ori nu sunt tocmai potrivite.

Eu cred, că mai bine le-ar ședea școalelor profesionale, ca să depindă fie-care de ministerul respectiv. La ministerul industriei și comerțului toate școalele de categoria respectivă, la cel de agricultură școalele de agricultură. Aceste administrații mari se vor ocupa mai în detaliu de nevoile lor· Școalele acestea nu vor rămînea ca copii vitregi, pe lîngă nenumăratele școale primare rurale și urbane, secundare, universitare, etc., cum e astă-zi la ministerul de instrucțiune. Căci, dacă e vorba a se judeca bine lucrurile, mai degrabă aș înțelege eu, ca gimnaziul militar sau liceul militar să depindă de ministerul de instrucțiune. In adevăr, cele întăi nu sînt de cît gimnazii și licee, în cari profesează profesorii Statului de liceu și gimnaziu. Ele nu dau profesiune ori specialitate. Pentru că ele sunt destinate a primi pe copiii de militari nu însemnează că încetează de a fi gimnaziu ori liceu. Conducerea lor ar putea fi foarte bine incredințată unui civil, iar pentru puțină militărie ce se face acolo, o catedră și cîți-va instructori speciali, ar fi de ajuns. Dar n'aș înțelege ca școala de infanterie, de exemplu, să depindă de instrucțiune, E școala specială, școala care creiază profesioniști, și deci locul ei e la ministerul de rezboiu. Dar tot așa și tot cu aceiași logică, înțeleg ca școalele de comerț să țină de ministerul comerțului, iar cele de agricultură de ministerul respectiv.

Ministerul industriei are apoi pe pe lîngă dînsul, consiliul superior al comerțului. Tot el ar putea avea un consiliu superior pentru industrie. Cîte o secție din aceste consilii complectate cu profesori, s'ar putea ocupa în deosebi de școale, arătînd îmbunătățirile de făcut și ocupîndu-se de soarta absolvenților.

La ministerul de instrucțiune sunt secțiuni profesionale și în consiliul permanent ca și în cel general. Or, pe lîngă că acestea sunt formate numai din profesori, dar au păcatul de a fi prea mult influențate de mediul ambiant, atmosfera care domină în acest minister, atmosferă mai mult de cultură și teorie, de cît de aplicație practică.

Unde mai punem apoi ușurința cu care, dată fiind organizarea de astă-zi profesorii și maestru de la unele școale profesionale trec la licee și gimnazii și vice-versa. Această trecere ușoară eu nu o socot priincioasă pentru progresul învățămîntului, fie el secundar, fie profesional. Intr'o organizare, unde fie-care școală s'ar găsi la locul indicat prin natura ei, asemenea compromisuri ar fi grele, dacă nu imposibile.

Invățămîntul profesional așa cum funcționează astă-zi are defecte, are nevoi? Negreșit că da. Cu altă ocaziune vom atinge unele din ele, pe cari experiența le-a arătat.

V. I. Radu

FEBRA TIFOIDA

Avem apa de Timișești, dar avem și febra tifoidă. Pe vremuri, cînd nu aveam apă, se zicea că epidemia este cauzată de lipsa de apă și mai ales apa proastă ce era. Acum iată că avem mult dorita apă de Timișești, dar groaznicul flagel nu numai că nu încetează, ci crește, crește mereu.

Pînă eri cazurile de febră tifoidă au mers sporind, dar se manifestau mai mult ca izolate. Eri însă s'au declarat *17 cazuri noi.*

După cele ce declară medicii ne putem aștepta ca mine să avem alte 30 și așa mai departe, dacă nu se vor lua imediat cele mai serioase măsuri.

A cui e vina? Intrebarea poate părea cam hazardată, totuși e logică. După raportul, pe care l'a înaintat eri medicul șef al comunei, primarului în Iași nu s'a făcut nimic pentru prevenirea epidemiei. Murdăria scandaloasă, în care zace orașul, este fără îndoială un teren foarte favorabil pentru nașterea și lățirea febrei tifoide.

Administrația comunală nu se gîndește decît la serbările jubiliare, la petrecerile de la toamnă; iar interesele și igiena orașului este lăsată în cea mai vinovată părăsire.

Ce au de gînd atoț puternicii de la comună? Dacă țin atît de mult să „petreacă" la toamnă, să se ingrijească puțin și de igiena acestui oraș. Nu și dau ei seama, că petrecerile nu vor putea avea loc într'un oraș bîntuit de febră tifoidă? Măcar de dragostea petrecerilor, dacă nu din dragostea de bine și de datorie, ar trebui să se intereseze de asanarea orașului.

Mai e încă timp poate, ca epidemia să fie stînjenită în mersul ei ascendent. Edilii să se pună pe lucru, căci nu se știe unde îi va aduce furia populației desnădăjduite.

A avea în mînă soarta unui oraș și a te interesa numai de petreceri și de serbări, neglijînd cu totul igiena orașului, este o acțiune criminală.

Vrea primarul, ca populația înfuriată să-i arunce și acest epitet?

Punctul de onoare

In edițiunea a treia a cărții intitulate: „Les jugements du président Magnaud", reunite și comentate de Henry Leyret (Paris—1904), acesta la fila III din introducere, zice următoarele: „Réhabiliter la magistrature! Et qui donc oserait afficher une presomption pareille? Sur ce corps dégradé pèsent des siècles de servilisme et d'ignominie". Sau: „Ni la vertu, ni l'innocence, ni le génie, ne trouvent grâce à ses yeux". „Si cinique á la fois et hypocrite sa noblesse tient toute en sa morgue", etc. Și pe același ton Leyret atacă magistratura franceză pe circa 50 pagini de introducțiune, după ce debutase în introducere prin a spune: „louer un juge d'être juste, mais *juste au point de vue humain*, n'est-ce pas le différencier de ses collégues", etc. (fila II).

Să se noteze că în Franța, țară civilizată și în fruntea progresului, țară cu tradiție și cu evoluție, se spun cîte odată lucruri atît de crude și de dureroase. Ele au mai mult caracterul unui răsunet de oprimare, de cît acel al unei injurii grosolane cu toată asprimea terminilor, date fiind împrejurările în cari se produc și omul care le rostește.

Se potrivește lucrul la noi? De sigur că nu, și ie o fericire, că nu se potrivește. Ne-am dezice cu toții, generalizînd în chipul lui Leyret, certe, greșeli și pacate, cari din fericire se produc arare ori, cu toată lipsa noastră de evoluție și de tradiție. Și cum s'ar putea blama o categorie socială întreagă, din pricina insuficienții ori a rarilor greșeli a cîtorva răzleți, sau din pricina conservatismului, în idei înapoiate și retrograde a altor cîțiva, tot atît de rari și de răzleți.

Noi am protestat altă dată și am făcut-o cu toată convingerea și energia, ori de cîte ori s'au produs atacuri nedrepte și defăimătoare. N'am uitat și nu putem uita, eșirile violente, injurioase și injuste ale d-lui A. C. Cuza de pildă, care a lovit fără de cruțare și nedrept, în magistrați de o capacitate și integritate netăgăduită, și am protestat. Atari atacuri nu pot fi aprobate nici chiar prin tăcere, ele sunt de natură anarhică, au menire de a teroriza și terorizmul ie reprobabil. „Abuzul de putere este negațiunea egalității oamenilor, manifeste-se" iel în folosul colectivității ori a individului, noi îl reprobăm cu aceiași rigoare. „Magnaud pag. 67). Și să se noteze că d-l Cuza a generalizat, a atacat în masă.

Nu cunosc alt ziar, care să fi protestat cu energia cu care am protestat noi, și am dovedit atunci și netemeinicia atacurilor, și josnicia lor. Am arătat chiar că se atacă oameni, valoroși și vrednici, dar cari nu se pot coborî în arenă, nici pot polemiza, nici pot procesa, etc. Am și tratat atacul de lașitate.

Dar cînd într'o materie atît de serioasă, ca acea a libertății oamenilor se produc abuzuri nejustificate, contrarii, și principiilor stabilite de legi și rațiunii sociale, a tăcea, a te lasa terorizat, a privi de aparare pe cel înfrînt, ar fi o crimă de leslibertate, și presa are datoria să intervină și să-și spună cuvîntul. Ie un punct de onoare.

Dar, cînd își spune cuvîntul, ie datoare să cerceteze și toate împrejurările speciale și toate fenomenele de cauzalitate, să le abordeze și să le explice. Iar cînd printre aceste fenomene, găsește și lucruri jignitoare personal, de sigur că relevarea lor abstractă — și *numai ca fenomene cauzale*, fără a pune punctele pe i, dacă ie de natură a produce efect, trebue să se producă. Căci să fie bine lămurit: cînd te găsești în fața unei acțiuni al căruia autor *nu-ți dă motivele ei, nu-i e în stare să o justifice în mod rațional și serios*, cînd la desăvîrșirea acelei acțiuni prezidează motive tainice cari nu se pot rosti ori așterne pe hîrtie, ergotările sînt admise și permise. Atunci cercetătorul ie autorizat să treacă de la obiect la subiect, de la obiectivism la subiectivism și ie neînlăturabil, să se producă și fenomene de jignire personală, dată fiind și imperfecțiunea oamenilor și defectele lor. Dar cînd însăși aceste imperfecțiuni și defecte, sînt cauza cauzelor, nu ie mai logic a lovi în cauză spre a nu se produce efecte?

Astfel privite lucrurile, mă întreb, cine strică, dacă cercetarea fenomenelor teroriste sau actelor nejustificate ori nejustificabile conduc la explicațiuni cari pot jigni *numai pe acel ori pe acei* ce au comis actul, dar *numai pe iei și actul dat?* Evident că numai actul în sine. Și ce ie mai simplu de cît a suprima cauza pentru a nu se produce efectul?

Și aci generalizările, unei anumite prese, și zizania, ce vrea să o producă, nu prind. Noi cînd ne recriăm contra unui fenomen dat, îl privim numai pe acela, și căutăm a-i suprima efectele dezastruoase, dacă practica lui s'ar generaliza. Dintr'o greșală izolată însă și din neajunsuri ori defecte personale, și restrînse și ca atari, nu se pot face generalizări cu caracter jignitor, pentru o întreagă categorie socială. Pentru acest cuvînt parafrazînd argumentul lui Leyret la noi se poate spune: „Criticînd un judecător, că a fost înjust, dar înjust din punct de vedere uman, însamnă a-l diferenția de colegii săi", etc. Același lucru și despre o hotărîre judecătorească. Criticînd o singură hotărîre ca nedreaptă, implicit se laudă toate celelalte, căci nu-s supuse criticei și atunci nu văd prin ce fenomen de jonglerie se ajunge la critica instituției și a tuturor celor ce o alcătuesc.

Deși n'avem evoluție, nici tradiție judecătorească, deși magistratura noastră nu numără de cît aproape 50 ani de practică civilizată, ia ie desigur la înălțimea chemării sale sociale și nimeni nu-și va îngădui la noi limbajul lui Leyret din Franța. Dar: „volenti non fit injuria".

Iată punctul de onoare.

O. A. Teodoreanu.

D. Carp și d. Maiorescu

Vechii și bunii prieteni din tinerețe, de pe vremea junimii, se pare că nu se prea lovesc în ideile lor.

Inainte de întoarcerea din concediu a d-lui Carp, d. Marghiloman ca președinte de consiliu și ministru de finanțe ad-interim a primit o delegațiune a cîrciumarilor, care i-a expus doleanțele acestei categorii de comercianți în senzul modificării legii cîrciumelor. D. Maiorescu i-a asigurat pe cîrciumari de toată solicitudinea guvernului, și le-a promis că legea în chestiune se va modifica ținîndu-se seamă de cerințele lor.

Dar iată, că d. Carp revine din concediu și-și ia în primire ministerul și președinția. O nouă delegațiune a cîrciumarilor îl vizitează și pe d. Carp.

Șeful guvernului însă are o atitudine cu totul opusă de cît acea a vechiului său prieten și coleg. D. Carp răspunde hotărît cîrciumarilor, că nu vrea să modifice nici c'o iotă legea în senzul cerut de dînșii, „Sînt prea multe cîrciume și așa" răspunde primul ministru.

De aici, natural, agitații, întruniri, protestări din partea cîrciumarilor. Dar nu despre aceasta vrem să vorbim acum, Ceea ce ne interesează deocamdată este deosebirea profundă de vederi dintre d. Carp și d. Maiorescu. Și deosebirea aceasta este cu atît mai gravă, cu cît d. Maiorescu cunoștea perfect vederile d-lui Carp în această chestiune, cum le cunoaște de altfel ori cine citește ziare în țara romînească.

De ce atunci d. Maiorescu a manifestat alte vederi? Crede d-sa că d. Carp ar putea fi întors de la convingerile sale? Dar atunci trebuia să-l întoarcă acum, înainte ca d-sa să dea cîrciumarilor răspunsul nemulțumitor din zilele trecute.

E greu de spus, dacă la mijloc e numai o încurcătură sau e chiar o deosebire de vederi. In cazul de-al doilea lucrul ar fi grav de tot, pentru că chestia cîrciumarilor e de o importanță mare, atît prin natura ei, cît și prin agitațiunile ce pot face cei interesați economicește. Cîrciumarii nu sînt niște bieți țărani de la Rucăr, pe cari să-i poți potoli cu frînghia udă și să spui apoi, că „bătaia nu se întoarce".

Guvernul este de netăgăduit într'o încurcătură și nu știm cum ar putea ieși cu obraz curat.

CÎTE-VA NOTE

„Maestrul" State a început să se obișnuiască—ertați cacofonia — cu viața cazonă. In consecință, dînsul bate cu plăcere talpa la pămînt și înjură „mîrlanii" ce i-au fost dați sub „inteligenta" sa conducere.

Și-i merge bine. N'ați observat că sub tunica ofițerească trupul i se rotunjește? Că —ertați cacofonia— capul nu-i prea trebuincios, n'are a face. Parcă la teatru îi servea la ceva?

*

Era și natural, că ipistatul Stroja, după ce a arătat atîta solicitudine pentru scopiți, să se intereseze și de soarta caselor de prostituție. Aceasta de altfel este unul din cele mai principale puncte din programul partidului conservator. Nu s'a format și nu trăește el din prostituirea morală a „caracterelor"?

Și iată-l pe ipistat că deschide și închide și iar deschide diverse case de prostituție. Pentru ce toată această manevră?

Ce răi mai sîntem și noi! N'are ipistatul atîția flămînzi în partid, cărora trebue să le procure o bucată de pîne? Dar parcă el însuși e tare sătul?

Desvoltarea economică a Rusiei

Intinderea și populația.—Instrucția.—Finanțele.—Agricultura.—Pădurile.—Minele.—Industria.—Comerțul.—Căile de comunicație.—Finanțele.—Datoria publică a Rusiei.—Deficitul războiului cu Japonia.

Ziarul „Le Matin" publică un foarte documentat articol asupra imperiului de la Nord. Cum vecina noastră, Rusia, are mare importanță economică pentru noi, vom reda pe scurt cifrele privitoare la cele mai de seamă ramuri de activitate din Rusia, cu atît mai mult cu cît în ultimele zile am publicat și alte detalii asupra situației sociale și economice a Rusiei.

*

Marele Imperiu acopere aproape a șaptea parte din globul pămîntesc. Suprafața Rusiei e azi de 8,647, 657 mile patrate (laturea unei mile patrate e de 1,609 metri). La 1722 populația Rusiei era de 14 milioane locuitori, iar la 1909 ea a ajuns la cifra de 160 milioane, și anume: Rusia europeană 116 milioane; Polonia 11,6; Caucazia 11.3; Siberia 7.8; Asia centrală 9.6 și Finlanda 3 milioane. In Rusia nasc pe an 5 și jum. milioane copii și mor 3.4 milioane de indivizi; excedentul e deci de 2.1 milioane. Din acest excedent Rusia pierde anual cîte un sfert din cauza emigrațiunilor.

*

Imperiul e împărțit în 15 circomscripții. Sunt universități la Petersburg, Moscova, Charcow, Kiew, Cazan, Odesa, Dorpal, Tomsk și Varșovia. Ele au fost vizitate în 1909 de 39,494 studenți. S'a mai fundat o universitate la Saratow. Mai sunt 7 academii de teologie, din care 4 ortodoxe, 2 armenești și una catolică. Finlanda are și ea o universitate cu 2,000 studenți. Sunt 4,000 bursieri. Mai sunt 92,501 școli elementare, cu 170,894 profesori și 5,738,289 școlari. In total mai sunt 108,625 școli secundare și speciale cu 6,164,913 școlari. Rusia are 77 la sută analfabeți. Instrucția costă pe Stat 113 milioane ruble (a 2 lei 66 bani).

*

Bugetul Rusiei prevede la veniturile ordinare 2 miliarde 707 milioane ruble, iar la cele extraordinare 12.4 milioane. Cheltuelile sunt de 2 miliarde 700 milioane ruble.

*

Familia imperială și obștiile urbane posedă 417,618 domenii a 1000 acri (=40 arii 4671 m. p.), sau 36 la sută; proprietarii particulari 23.7 la sută și 8 la sută din întindere este improprie culturii.

In 1909 existau în Rusia 32,1 milioane cai; 48,4 milioane vite și 80 milioane oi.

Rusia europeană are 474 milioane acri; Finlanda 50; Polonia 6.7 milioane; Caucazia 18; Statul posedă 650.1 milioane acri, din cari se exploatează 430 milioane.

*

Anual, minele ruseşti produc: 31.118 kgr. aur; 5,031 kg. platină; 2,141 kg. argint; 512 tone plumb: 9,955 tone zinc; 13,037 tone aramă; 2,773 mii tone fier; 2,364 mii tone oţel; 24,53S mii tone uleiuri; 7,675 mii tone petrol şi 1,836 mii tone sare.

*

In 1910 Rusia număra 14.710 stabilimente industriale cu 1,831,396 lucrători. Au funcţionat 2.809 reluaţi de alcool şi au produs 449 mii litri de spirt.

*

Exportul Rusiei a fost, în 1910, de 1.383 milioane ruble, iar importul de 953 milioane, deci cu un excedent de 430 milioane.

*

Marina comercială rusă dispune de 925 vase cu aburi şi 2494 cu pînză.

Afară de mări, Rusia are o reţea fluvială de 77.721 mile din cari 16.080 sunt navigabile pentru vase cu aburi; 8598 pentru corăbii şi 28516 pentru vase uşoare; Căile ferate aveau la 1910 o lungime de 44950 mile, din cari 3465 în Europa şi 10485 în Rusia asiatică.

Ele au transportat 159 milioane călători, 10 milioane puzi mărfuri şi au produs 773 milioane ruble.

Liniile costă 6 miliarde 137 milioane ruble.

*

Datoria Rusiei se cifrează la 24 miliarde 37 milioane, 711456 lei.

Războiul cu Japonia a cauzat un deficit 20,026 milioane ruble.

*

După cum se vede imperiul Rusesc e în plină desvoltare. Natalitatea e una din cele mai mari. Păcat numai că starea sanitară a ţăranului rus, ca şi înapoerea lui culturală constituesc mari piedici pentru desvoltarea şi creşterea normală a populaţiunei ruseşti.

Apoi regimul politic din imperiul vecin e foarte puţin prielnic populaţiei şi uriaşele emigrări anuale, cari nu pot fi puse pe seama suprapopulaţiei, se datorează în mod exclusiv regimului politic de acolo. Pe calea aceasta Rusia pierde anual peste 500 mii locuitori.

OAMENI ŞI LUCRURI

ROMANTISM?

E momentul de a zice că dacă banditul Pantelimon n'ar fi trăit—ar fi trebuit inventat, întocmai cum spunea semeţul Voltaire despre invizibila fiinţă superioară, care ar fi cîrmuind Universul.

Inventat!

Dar nu este oare, în tot cazul, o invenţiune cum-va? Există oare celebrul bandit într'adevăr *aşa* cum auzim, aşa cum cetim că ar fi existînd,—ori e numai un produs al unui cumul de imaginaţie, de fantazii, de impresiuni culese din cetit, din auzit, din dragostea pentru lucruri extra-ordinare şi ciudate?

In momentul de faţă numele lui umple pămîntul ţării, aerul ţării din văzduh în văzduh. Ajutată de proza gazetelor doritoare de senzaţii, închipuirea populară îl vede pretutindeni şi e gata să-i atribuie lui Pantelimon toate isprăvile, cele mai ciudate născociri ce i se pun în socoteală. Figura lui pare că obsedează, întocmai ca acele legendare figuri cari au crescut, luînd proporţii uriaşe, în acele scrieri semi-romantice cu care se hrănia fantazia tinerilor cetitori ai cărţilor lui N. D. Popescu: figurile unor haiduci de renume, semi-eroi naţionali, de talia lui Tunsu, Grozia, Jianu, ori ceialalţi.

E drept că pentru moment sentimentul ce stăpîneşte minţile, în legătură cu numele banditului este—groaza.

Intr'un orăşel de nord unde am trecut acum două zile, am auzit povestirea autentică a unei întîmplări. Un bogat proprietar a reuşit să joace o farsă foarte reusită unui căpitan, făcindu-l să treacă prin unul din acele critice momente cari nu se uită uşor. Intîmplarea nici nu se poate povesti în toate picantele ei amănunte, pentru că s'ar ruşina uniforma, în care momentul de teribilă frică a lăsat... urme neşterse. In contra fricei e greu de luptat, mai cu seamă cînd ea este inspirată de apariţiunea — a fost, se înţelege o apariţiune pusă la cale, dar foarte bine înscenată — unui „bandit" fioros şi iscusit ca Pantelimon!

De aceea spuneam că ar fi trebuit inventată figura lui, povestea lui, dacă n'ar fi existat. Ce putea face o diversiune mai deplină, mai largă, faţă de toate preocupările şi grijile momentului, faţă de atîtea neplăcute afaceri şi scandaluri la ordinea zilei?

Nu e nimic, bună oară, senzaţia de dăunăzi a conflictului sinodal faţă de aceia ce se întîmplă acum în jurul marei afaceri a banditului Pantelimon, stăpînitorul codrilor şi al drumurilor.

Dar, încă odată, există el în piele şi în oase?

Este el autorul atîtor mari şi mici tîhării cîte se pun în seama lui? Ori la rîndul lui, este... furat şi impovorat cu vinovăţii şi prădăciuni pe care le fac şi le vor face alţii?

Iată de ce se cuvine să ne ocupăm ceva mai de aproape de psihologia împrejurărilor privitoare la clipa istorică a apariţiunii faimosului bandit.

Rodion

Litere-Ştiinţe-Arte

Carmen Sylva şi Louis Ulbach.—Se anunţă apariţia unei lucrări franceze sub titlul „Le théâtre des Rois". In acea scriere se va vorbi despre Ludovic XIII, Regentul, Frederic II, Caterina a II a, Gustav III, Ludovic XVIII, Oscar II al Suediei, Regina Romîniei Elisabeta şi regele Muntenegrului, adică cei 9 Suverani pe care i-au ademenit Thalia şi Melpomena în decursul vremilor.

Iată un fragment dintr'un capitol în care e vorba de Carmen Sylva;

„Se povesteşte, că înainte ca Romînia să fi ajuns la rangul de Regat, princesa Elisabeta căreia îi se prezentă poetul Alexandri, îi zise cu o graţioasă timiditate:

— „Aşi avea o mărturisire de făcut, dar n'am curajul...

Apoi mai zise cu voacea înceată:

— „Şi eu fac versuri".

De atunci Regina Romîniei—în literatură Carmen Sylva—a vorbit în poemele Sale cu mult mai puţină confuziune.

„De cîte ori, scrie ea, n'am blestemat darurile mele poetice şi cum am mustrat Cerul, că mi a pus pe umeri această povară!" Dar adăogă în acelaşi timp: „E drept că aceasta fu şi cea mai mare fericire a mea".

Nu însă opera poetică a Carmen Sylvei a pătruns întâiu în Franţa. Prima viziune despre dînsa fu acea a unei suverane filosoafe şi drept introducător pe lîngă publicul francez i a servit Ludovic Ulbach.

In 1881 el fu primit la Sinaia de către Regina Elisabetha şi după lungi conversaţiuni cari l'au fermecat, el aduse în Franţa un manuscris care s'a tipărit sub titlul „Cugetările unei Regine".

*

La Anvers s'a ţinut al 7-lea congres al esperantiştilor în prezenţa d-rului Samenhof, descoperitorul esperantizmului.

*

Noutăţi pariziane pentru teatre nesubvenţionate se anunţă: o comedie în 4 acte de Albin Valabrégne: „Suflete noue", primită de Sarah Bernard; tot de acelaşi autor o piesă pentru scena d-lui Porel: „Tălharii cei mari". O comedie în 3 acte de Tristan Bernard: „Cafeneaua cea mică" primită la Palais Royal împreună cu noua piesă a d-lor Pierre Veber şi Hennequin:

„Doamna Preşedintă".

*

In editura Zeitler din Lipsca a apărut o nouă scriere: „Heinrich Heine, Aussprüche und Verse".

Autorul prezintă pe marele poet în lumina cea mai favorabilă în ce priveşte patriotizmul şi seriozitatea.

*

Scriitorii japonezi se plîng de o vreme încoace că cenzura face excese grozave, dăunătoare unei normale desvoltări literare.

Şeful cenzurei japoneze, Noguchy, ar putea trăi în Europa, unde ar fi mai... catolic decît papa.

*

O adevărată pierdere naţională este dispariţia celebrului tablou: „Monna Liza" de Da Vinci din muzeul Luvrului, opera cea mai renumită şi cea mai preţioasă poate din colecţia Luvrului. E inexplicabil încă pe ce cale s'a putut scoate tabloul din cadrul lui.

Unii se mîngăie cu ideea că e vorba poate numai de o farsă a vre unor ziarişti şi că tabloul ar fi numai ascuns în muzeu.

Tot aşa se credea acum cinci ani a dispărut preţioasa statuie Isis tot din galeria Luvrului. Statuia nu s'a mai găsit.

*

STRUNA ZILEI

UN REGE BRAV

Guvernul republicei portugheze va sechestra moşiile ex-Regelui pentru o parte din datorii,—vre-o 22 milioane franci.

Ştire.

Vor cu astfel de mijloace
Să i întunece domnia?
...El avù întotdeauna
Drept deviză—datoria.

INFORMAŢII

❑ *Absolvenţii Liceului Naţional din Iaşi* promoţia anului *1885—86*, sunt învitaţi să serbeze, printr'o agapă ce ar avea loc la Iaşi între 15—30 Septembrie a. c. împlinirea a *25 ani* de la terminarea liceului.

Aderările vor trebui adresate d-lui Gh. Gr. Gheorghiu profesor Iaşi, str. Golia 46.

❑ Medicul Locotenent Stamatiade Aurel din regimentul 1 artilerie de cetate a fost mutat în regimentul 7 Roşiori din localitate.

❑ **Congresul de liberă cugetare monistă haecheliană universală** va avea loc la Hamburg, în zilele de 8—11 Septembrie a. c. st. n. (26—30 August 1911) sub prezidenţia marelui savant prof dr. Haeckel (Iena), fac parte din comisiune, vor lua cuvîntul şi vor ţine cuvîntări: prof, dr. Wilhelm Ostwald de la Leipzig, unul din cei mai mari chimişti moderni, premiu Nobel 1909; Prof. dr. Unna (Hamburg),—cel mai mare dermatolog actual,—sociolog erudit şi democrat, sincer.—Prof dr. Arrhenius (de la Stockholm) cel mai mare fizico-chimist al secolului, premiul Nobel 1903; acum de curînd a fost invitat şi a ţinut conferinţe de chimie-fizică la Colegiu de Franţa—Paris şi alţi numeroşi savanţi naturalişti, medici, filosofi şi sociologi.

Scopul congresului este îndrumarea mentalităţii omeneşti, către Filosofia ştiinţifică şi Morala raţională,—instrucţia şi educaţia liberă şi laică a poporului, avînd ca singur luminător al satelor şi oraşelor: învăţătorul şi învăţătoarea, institutorul şi institutoarea laică—Isbînda neputînd a fi obţinută de cît prin progresul integral al şcoalei primare rurale şi urbane,—votul universal—prin care se va ajunge la Separaţia Bisericei de Stat, suprimarea bugetelor cultelor şi mai ales a învăţămîntului religios confesional creştin (de orice rit al tuturor religiilor) la şcoalele Statului de toate gradele şi de ambele sexe; spre a avea adevărata Libertate de conştiinţă şi Toleranţa religioasă şi de Liberă-Cugetare, egalitară iar nu religie de stat, impusă tuturor cetăţenilor unei ţări, cu un buget cum e Romînia de 9 milioane şi trei sute de mii lei,—în 1911—12 şi plus alte milioane date de judeţ, comună şi de enoriaşii ignoranţi, — în detrimentul Şcoalei şi învăţămîntului public şi a altor instituţii sociale moderne.

„Religia confesională e afacere particulară şi personală, familială; a fiecărui, iar nu să fie impusă de stat şi obligatorie.

Pentru ori ce deslușiri a se adresa subsemnatului, delegat al biuroului congresului pentru Romînia.—Călătoria va avea loc de la Iaşi—Iena unde se va vizita Institutul zoologic şi muzeul de Filogeneza (anatomie comparata embriogenie şi paleontologie) a Prof. Haeckel şi toate celelalte instituţii culturale şi apoi la Hamburg.

La congrese voi expune: Libera-Cugetare şi Monismul haeckelian în Romînia, precum şi „starea actuală a Religiei, Bisericei şi Clerului ortodox romîn".

Dr. C. Thiron.
Profesor la Universitatea din Iaşi.

❑ De la ora 9 în sus, accesul pe rîpa galbenă e imposibil din cauza cîtor-va derbedei, cari fac pe craidonii de mahala. Aceşti indivizi îşi permit a acosta femeile ce trec pe acolo, insultîndu-le. Paza prin partea aceasta nu e făcută de nimeni. Nu găseşti gardist, de cît în strada Gărei sau strada Păcurari.

Atragem atenţiunea prefectului de poliţie, ca să dispună postarea unui gardist în acest loc, pentru a se evita desele scandaluri şi bătăi ce au loc în fie-ce seară.

❑ La 4 Septembrie 1911 va avea loc la R. Sărat, a 3-a expoziţie şi concurs de animale de prăsilă.

❑ Domnul A. Ştefănescu, a fost numit preparator de fizică şi chimic la liceul Naţional.

❑ *Monitorul Oficial* cu data de 11 August publică textul convenţiunii internaţionale încheiată în Geneva la 6 Iulie 1906 asupra „îmbunătăţirii soarţei răniţilor şi bolnavilor în armatele aflate în campanie".

❑ Direcţiunea generală a serviciului sanitar, avînd în vedere a se întreprinde în toată ţara campania de asanare pentru prevenirea boalelor epidemice care ne ameninţă din afară, face cunoscut medicilor în funcţiuni publice că direcţiunea a luat dispoziţiunea de a nu acorda nici un concediu pe timpul verei fiind nevoie ca fie care să fie la post pentru ori-ce eventualitate.

❑ D. maior Văleanu, inspectorul agricol al judeţului Iaşi, a înaintat un raport consiliului superior al agriculturei, prin care cere să se facă rectificarea albiei Jijiei lîngă comunele Sculeni şi Ungueni. Aceasta în scop de a se evita pe viitor inundaţiile obişnuite ale acestui rîu, cari cauzează mari daune agricultorilor din partea locului.

❑ A apărut „Curierul Judiciar" anul XX, No. 51 cu data de Joi 11 August.

❑ In „Ordinea" de astăzi 12 August „Scrisorile din Iaşi" se ocupă de: „O licitaţie—In jurul unui proect—Slănicul Moldovei de arendat—Un entuziasm efemer—Blasfemiile deputatului—Să vină străinii—Poezie şi proză—Cursa de foame Un mic istoric—O staţiune cu deficite—Tăierea nodului gordian—Jocurile de hazard—Sinaia şi Slănicul—O licitaţie cu obstacole—Neajunsuri şi remedii.

❑ Iată lista învăţătorilor şi preoţilor din jud. Iaşi, cari au participat cu voturile lor la alegerea coleg. III de judeţ, alegere ce s'a efectuat Mercuri 10 August a. c.:

I. Iamandi, învăţător, Belceşti. Gh. Movileanu, preot, Belceşti. I. Moga, preot, Belceşti. V. Buingiu, învăţător, Băiceni. Octavian Bart, învăţător, Băiceni. V. Georgescu, diacon, Băiceni. Const. Matei, preot, Băiceni. C. Liciu, învăţător, Cotnari. Gh. Racoviţă, învăţător, Fîntînele. C. Obreja, învăţător, Vlădeni, Al. Popovici, preot, Vlădeni. C. Bordei, comersant, Şipotele. V. Bordei, comersant, Şipotele. V. Leahu, învăţător, Costuleni. Gr. Bontăş, învăţător, Golăeşti. D. C. Sachelarie, învăţător, Prisacani. I. Popovici, învăţător, Ungheni. V. Florescu, învăţător, Andrieşeni. Victor Vasilescu, preot, Bivolari. I. Bejenariu, preot, Hermeziu. V. Sebastian, învăţător, Roşcani. Gh. Rotariu, învăţător, Roşcani. N. Gavrilescu, învăţător, Bucium. Ştefan Dîrţu, preot, Bucium. D. Rota, învăţător, Ciurea. I. Toma, învăţător, Tomeşti. Gr. Munteanu, preot, Lungani. Gh. Georgescu, învăţător, Lungani. T. Pădure, învăţător, Balţaţi. D. Georgescu, învăţător, Brăeşti. C. Pogor, învăţător, Brăeşti. D. Popovici. preot, Buznea. Gr. Creţu, învăţător, Copou. D. Maxim, învăţător, Copou. I. Minjescu, preot, Holboca. Ştefan Oarză, Holboca. C. Andriescu, învăţător, Rediu-Mitropoliei. D. Dimitriu, preot, Rediu-Mitropoliei. M. Vasiliu, învăţător, Rediu-Mitropoliei. Anton Corbu, preot, Uricani Alter David, comersant, Podul-Iloaei, Gh. Lăzărescu, preot, Podul-Iloaei. D. Dimitriu, învăţător, Erbiceni. Th. Hirlăuanu, preot, Erbiceni. I. Simionescu, preot, Erbiceni. P. Pomîrleanu, învăţător, Popeşti. Gh. Popescu, preot, Dumeşti. Gh. Istoceanu, preot Cucuteni D. Stăcescu, preot, Cucuteni. Alexandru Soficu, preot, Voineşti. Şt. Velişcu, învăţător, Voineşti. St. Teodorescu, învăţător, Miroslava. Gh. Cobzaru, învăţător, Gropniţa. D. Ionăşescu, învăţător, Movileni. I. Anton, învăţător, Ţiganaşi. Gh. Botez, preot, Ţiganaşi. Gh. Luceanu, preot, Sculeni. I. Constantinescu, învăţător, Sculeni.

❑ D. Alex. Stoica, licenţiat în drept, a fost numit delegat al Ministerului de Industrie şi Comerţ, pe lîngă Camera de Comerţ din Iaşi.

❑ Greva căruţaşilor din Galaţi a fost aplanată în urma concesiunilor ce s'au făcut greviştilor.

Se înţelege de la sine, că în acest caz, va fi revocată dispoziţia, luată de direcţia C. F. R. de a se opri încărcarea vagoanelor cu cereale destinate pentru portul Galaţi.

❑ D. Niculcea, directorul general al vămilor din ministerul de finanţe, a fost numit director general al statisticei, în locul d-lui Morandini, care trece ca director al vămilor.

❑ **Teatrale**—Astă seară în sala Circului Sidoli, comicul Iulian cu concursul trupei Leonescu, vor da o reprezentaţie în folosul inundaţilor.

❑ Ministerul de interne a încunoştiinţat autorităţile din ţară că s'a permis d-lui F. Wagner, reprezentantul casei Weler et Hüttch din Berlin, spre a se transporta în diferite localităţi din ţară şi a lua fotografii, colorate a diverselor vederi din ţara noastră. Aceste fotografii se iau în scopul de a se edita o operă artistică sub denumirea „Lumea în culori".

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

❑ Locuitorul Neculai Prepeliţă, din com. Focuri, din imprudenţă lovi cu o furcă de fier în coasta stîngă pe fratele său Vasile Prepeliţă, rinindu-l grav. Rănitul a fost transportat la spitalul din Podul-Iloae.

❑ Lucrătorul G. Licinschi, de la palatul administrativ, alunecînd de pe acoperişul palatului a căzut jos, lovindu-se grav. Piciorul drept i-a intrat într'un cui ce era eşit afară dintr'o scîndură. In stare gravă a fost internat la spitalul central.

❑ Rivala Cardinalului de Richelieu, mare dramă istorică în 2 acte de G. Bourgeois.—Franţa sub domnia lui Ludovic XIII—Conspiraţia contra primului cancelar regal Cardinalul de Richelieu, cel mai mare om de stat al Franţei—O desfăşurare împrumutată din Istoria Franţei şi completată după acte şi documente autentice.—Interpretare magistrală datorită somităţilor artistice fraceze. Această măreaţă dramă istorică ne-o reprezintă cinemaograful Pathé Frères din noua grădină Trajan, în noul program de astă seară Joi 11 August.

Noul program de astă seară mai cuprinde apoi: Fiica şerifului, mari scene dramatice—Banii cari zboară, mare feerie cu o somptuoasă şi splendidă înscenare—Ţicnilă lipiciosul, scene comice—Nu mai beau aperitive, scene humoristice — Serbările federale din Galaţi, scene şi vederi din ţară—Prin Alpi în timpul ernei, scene şi vederi de călătorie—Piticul Gaston cere pe Rozalia în căsătorie—Scene comice, etc.

Duminică 14 şi Luni 15 August, (S-ta Maria) au loc matineuri la 4 ore ziua cu preţurile populare obişnuite. La matineul de Duminică se va reprezenta primul program nou—şi la matineul de Luni se va reprezenta al doilea program nou.

Nici un subiect de la întâiul program de Duminică nu va fi repetat în programul nou al matineului de Luni.

❑ Mai mulţi importatori de fîn din Germania, au cerut adresele exportatorilor din Romînia, în vederea unor mai strînse relaţiuni comerciale.

❑ Comitetul societăţii viticole, se întruneşte din nou Duminică, la orele 9 dimineaţa.

La ordinea zilei, se află tot chestia organizărei expoziţiei de fructe.

❑ Un cotiugar condus de C. Neculau din comuna Stînca a calcat aseară pe bulevardul Brătianu pe copila Roza Sancu de 11 ani. A fost internată la spitalul evreesc.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Cu începere de la 20 Iulie, preţurile produselor sunt următoarele:

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată dulce.		2.00
Excelentul unt pentru cafea, ciai	4.40	
Caş gras de munte şi urdă dulce proaspătă.	1.40	
Delicioasă brînză de munte nouă	1.40	
Brînză de vaci proaspătă	0.50	
Unt pentru gătit obişnuit	2.80	
Adevărata grăsime de porc topită,	2.40	
Renumita brînză de burduf	2.80	
Caşcaval de Penteleu.	2.60	
Brînză de Brăila recolta de toamnă.	1.60	
Zilnic ouă proaspete garantate	6.00/0	
Gervais romînesc pachetul		0.50
Lapte dulce proaspăt, se găseşte dimineaţa de la orele 5—11 a. m. şi seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.	oca	0.30
Zilnic iaurt proaspăt castronul	mare	0.20
	mic	0.15
Miere de Mai, gavanosul.		1.00
Zilnic se găsaşte higienicul lapte bătut proaspăt:	litr.	0.30
	paharul.	0.10
Fructe proaspete: Pere pergamute		0.80

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţuri reduse

Vin alb vechiu de masă	0.80	litru.
„ roş „ „ „	0.80	„
„ alb vechiu	1.00	„
„ roş „	1.00	„
„ alb „	1.20	„
„ tămâios de 3 ani	1.20	„
„ „ „ 5 „	2.00	„
„ Bordeaux de 5 ani	1.40	„

Pentru comenzile de la 5 litr. în sus se serveşte la domiciliu avizîndu-ne verbal sau prin o carte postală str. de Sus No. 189.

Fabrica de Sobe de teracota şi faianţă

FRAŢII MACUROFF IAŞI, Soseaua Păcurari 72

Recomandă D-lor proprietari de Case şi antreprenori de construcţiuni publice:

Sobe de teracotă zmălţuită în toate culorile moderne.

Sobe de teracotă plane cele mai higienice, solide şi practice

Sobe de porţelan albe şi mojolico, formele cele mai elegante, simple şi de fantazie.

Flise de faianţă pentru instalaţiuni de Laboratoare, băi, bucătării etc.

OLANE pentru coşuri şi drenagiu de orice dimensiuni.

Execuţiune promptă.— Preţuri reduse.

Ultime INFORMAȚII

❑ **Ciclonul din Dolhasca.**—*Un adevărat uragan, care a cauzat stricăciuni și pagube colosale, s'a deslănțuit aseară la oara 7 în împrejurimile stațiunii Dolhasca.*

Furtuna, însoțită de o ploae puternică, a luat pe sus acoperămîntul gării aruncîndu-l la o mare distanță. Peretele din dreapta gării a fost dărîmat. Trei vagoane încărcate cu mărfuri, ce stționau lîngă gară, spre a fi expediate, au fost duse de vînt pînă în dreptul gării și apoi răsturnate cu roțile în sus, și sfărîmate.

Podul gării s'a dărîmat, stricînd toată mobila d-lui G. Spiridon, șeful stației. Din cauza dărîmăturilor, s'a spart plafonul locuinței, căzînd toate lucrurile prin biurouri, căuzînd pagube colosale.

S'a telegrafiat la Iași pentru a se trimite mușamale pentru acoperitul stațiunei.

Au fost scoși din pămînt 18 stâlpi de telegraf, din care cauză comunicațiile telefonice și telegrafice sunt întrerupte.

O echipă de ajutor trimisă la fața locului, a început lucrările pentru rîdicarea vagoanelor căzute și acoperirea în mod provizor a ruinei ce a mai rămas din stație.

Din fericire, victime omenești nu au fost. Pagubele încă nu s-au evaluat, pînă la terminarea unei anchete ce s'a orînduit în acest scop.

❑ *D. dr. Cosmovici, prim ajutor de primar, continuă anchetă, cu privire la oare care neregularități ce d-sa ar fi descoperit.*

După cît s'a putut afla, e vorba de felul cum s'au operat, în anul trecut, sumele destinate pentru asanarea orașului.

❑ *In cercurile medicale, se crede că dacă epidemia febrei tifoide va continua, în proporțiile de azi, se va impune amînarea serbărilor jubiliare, pentru a nu expune sănătatea persoanelor invitate la aceste serbări.*

❑ Directorul nostru a primit următoarele rînduri, cărora le facem loc cu plăcere:

Iubite amice și colega,

De vre-o cîteva ziie primesc o sumă de scrisori anonime. Unele de relevare a unor istorioare private, cari nu mă privesc, nici mă interesează; altele injurioase și de amenințare. Le dezaprob pe cele dintâi și le resping cu dezgust și scîrbă și pe acestea ca și pe celelalte, fiindcă nici odată n'am consimțit și nici pot consimți să ascult pe anonimi sau să stau la polemică cu ei. Ori *ce om* întreg și cinstit, are curajul afirmărilor ori a negărilor lui. Cel ce se ascunde sub masca anonimatului, e un *mișel*. Nu e numai lașitate morală, ci și o ticăloșie fără seamăn, să critici, să ataci, ori să înjuri, la adăpostul ori cărei riposte posibile. Afle deci, pentru ultima dată și pentru totdeauna, toți cei ce au a-mi comunica veri ce informațiune, precum și acei ce doresc să aibă onoarea de a mă calomnia ori injura, fie pe cale privată, fie prin presă, că nu primesc nimic de la anonimi, nici iau în considerare afirmările ori negările lor. Aceasta spre a nu mai fi inutil inoportunat.

Rugîndu te a da publicității aceste rînduri, te rog să primești cu mulțumirile mele și expresiunea distinselor mele sentimente.

O. A. Teodoreanu.

12 August 1911.

❑ Epitropia casei sf. Spiridon, au *revenit eri*, asupra dispoziției luată, aprobînd ca și anul acesta se se acorde lemne în prețul costului, funcționarilor casei. Această dispoziție o anunță prin *Evenimentul* de aseară.—De ce generoșii Epitropi, nu au anunțat și prima dispoziție, că nu li se acordă lemne.

❑ A fost internată la Spitalul Caritatea, după intervenția parchetului, copila Florica Niță Radu, în etate de 11 ani care a fost violată pe șesul de la Trei Fîntîni, de un soldat.

Se fac cercetări de poliție și comenduire. pentru aflarea autorului.

❑ Domnul Ll. colonel Văitoianu, noul comandant al Batalionului 4 Vînători, s'a prezentat la batalion.

❑ Direcția generală a serviciului sanitar, a cerut serviciului sanitar local, să i înainteze actele originale, hrisoave domnești și documente, prin care s'au acordat concesiuni pentru deschiderea de farmacii.

Se pare că la direcția serviciului sanitar, se studiază din nou chestia modificărei legii farmaciilor.

❑ D. dr. Floru, medic șef al orașului, a somat azi pe proprietarul pieței Sf. Spiridon, de a lua măsuri, pentru ca piața să fie spalată în fie-care zi.

❑ Eri, după amiază s'au adunat la camera de comerciu, un număr de comercianți de drogherie, ferărie și băcănie, pentru a discuta cererea direcției căilor ferate, de a suprima tarifele speciale, ce există pentru unele articole, ce se aduc din Galați, Brăila și Constanța, pentru orașele din Moldova.

Comercianții au opinat, pentru menținerea acestor tarife, căci alt-fel se vor aduce mari pagube comerciului din Moldova.

Mersul febrei tifoide

La serviciul sanitar, se continuă ancheta sanitară pentru a se putea preciza origina epidemiei.

Până în acest moment însă, nu se știe nimic exact.

*

Pe ziua de azi, pînă la ora 11 a. m a'au constatat *cinci cazuri noui* **de febră tifoidă.**

Cei mai mulți dintre bolnavi au fost izolați.

*

Cu privire la focarul din strada Păcurari, se crede că se datorește laptelui.

In această stradă un lăptar se îmbolnăvise de febră tifoidă, dar familia sa, continuă un timp negoțul cu lapte.

După d. dr. Mezincescu, e foarte probabil, că boala să se fi propagat prin lapte în această parte a orașului.

*

Eri după prînz, d. dr. Floru, medic șef al orașului, însoțit de d D. Grecianu, a vizitat str. Păcurari, în vederea măsurilor, ce sunt de luat pentru asanarea acestei strade.

*

D. dr. Floru, a cerut azi administrației comunale, să dispuie, că analisele apei de Timișești, să se facă de către laboratorul de higienă.

Medicul șef arată în această adresă, că față cu epidemia febrei tifoide ce bîntue orașul, simte nevoe de a cunoaște exact calitatea apei de băut. Ori lipsind d. dr. Pușcariu din oraș nu poate obține de la direcția institului de bacteriologie, lămuririle dorite.

Se crede că administrația comunală, va accepta propunerea medicului șef.

*

Serviciul sanitar a dat azi în judecată pe d. dr. Jean Boghen, învinuit că n'ar fi declarat trei cazuri de febră tifoidă.

*

D. dr. Floru, medicul șef al orașului, ne roagă ca să invităm populația, de a contribui la stîngerea epidemiei, anunțînd eventuale cazuri de tifos, de care pot fi informați.

Pentru aceasta ajunge, a se înștiința serviciul sanitar, printr'o scrisoare netimbrată, aruncată în cutia poștei.

*

Din ordinul serviciului sanitar, s'a închis azi, hanul Iosup Aron, descoperindu-se acolo un caz de febră tifoidă.

*

La manufactura de tutun, nu s'au înregistrat de cît 3 cazuri. Bolnavii au fost izolați.

De altfel starea de higienă a acestei instituții, nu lasă nimic de dorit.

❑ La Primărie, s'a ținut azi licitație, pentru facerea unui pod pe Bahlui.

Lucrarea s'a adjudecat tot asupra... d-lui Stîngaciu.

❑ **Consiliul de higienă și serviciul barometric.**—La 16 a lunei, urmează să aibă loc la Primărie, licitația pentru darea în concesiune a serviciului barometric. De caetul de sarcini al acestei întreprinderi, consiliul de higienă al orașului, s'a ocupat în ședința trecută.

După o discuție îndelungată, consiliul a introdus în caetul de sarcini, o sumă de modificări, dintre care relevăm cele mai principale.

Astfel consiliul a cerut a se obliga antreprenorul să aibă 30 vase pneumatice, iar pomparea să se facă prin 5 motoare.

Curățirea prin pompele pneumatice să se facă în timpul zilei.

Consiliul a mai opinat, ca antreprenorul să fie obligat a curăți în mod gratuit la un număr de locuințe, a căror proprietari sunt de tot săraci.

In fine consiliul a cerut ca întregul serviciu să fie pus sub controlul serviciului sanitar, iar procesele-verbale să fie semnate de medicul șef.

❑ Printre institutorii din Iași s'a făcut următoarea mișcare:

D-na E. Briul, dela școala primară No. 9 a fost mutată la școala No. 7, M. Tulbure de la școala No. 8 la No. 9, N. Palade de la școala No. 7 băeți la școala No. 7 fete, A. Scobai de la No. 7 la No. 2, E. Popovici de la școala No. 10 de băeți la No. 10 de fete, E. Costache de la școala No. 2 a fost mutat la școala No. 9, L. Stoica de la școala No. 9 la școala No. 1, B. Ioanid de la No. 6 la No. 10, N. Movilă dela No. 9 la No. 6, A. Mănescu de la No. 1 la No. 2, Bușilă dela No. 5 la No. 11, Chiriac de la No. 11 la No. 5.

❑ Aseară a încetat din viață, la locuința părinților din strada sf. Lazăr, domnișoara Virginia Brudea, studentă, în etate de 20 ani.

❑ Ministerul de instrucțiune, pe lîngă cele arătate într'un număr precedent, a mai scos la concurs 15 burse la școala normală Vasile Lupu, pentru clasa IV și 20 burse la școala normală de învățătoare M. Sturza, de la clasele 2—5.

❑ Se crede, că d. dr. Bărdescu, directorul general al serviciului sanitar, va sosi mîine în localitate, pentru a se convinge de măsurile luate pentru combaterea febrei tifoide.

❑ **Teatrale.**— Iată programele de a doua și ultima reprezentație ale asamblului rusesc *Slaviansky*, de Mercuri 17 August c., Grădina Bragadiru:

Partea I: 1. Ce-i viața și moartea executată de d-ra Slaviansky și cor, 2. Ce vorbește lumea de iubita mea, 3. Fata mea cea mică cîntate de cor, 4. Rămii cu bine patrie, cîntec cech cîntat de cor, 5. La rîu de Muzicescu cîntat d-ra Slaviansky și cor, 6. Bărbatul își bate soția, 7. Un barbat plimbîndu-se pe stradă, cîntate de d ra Slaviansky și cor.

Partea II: Cor religios, 1. Pe tine te lăudăm (muzică de Sakoloo), 2. Doamne miluește-ne (muzica de L'vovscago), 3. Ție Doamne (muzică de B. Bortneaskago).

Partea III: 1. Din Ural pînă la Dunăre, marș rus cîntat de cor, 2. Femeile cuminți cîntec bulgăresc cîntat de d-ra Slaviansky și cor, 3. Stricații, cîntec național, cîntat de d-ra Slaviansky și cor, 4. Draga mea iubește mă cîntat de d-ra Slaviansky și cor, 5. Pe cîmpie cîntec național, 6. In grădiniță cîntece naționale, 7. Dama de onoare solo, 8. Sub un măr executate de orchestra Balalaika.

La sfîrșit superbe dansuri rusești.

Biletele la agenția „Thalia" (Maximovici) iar prețurile absolut populare.

❑ O telegramă din Petersburg, sosită ziarului „Berliner Tageblat", arată că vestita revoluționară Maria Scolase, a evadat din Siberia. Maria Scolase a atentat, în 1906, la viața guvernorului din Tșernigow.

Se crede că revoluționarii au o organizație specială, pentru a înlesni evadarea deținuților politici.

Ultima oră

București 12 Auugst

Excursiune

Aix-les-Bains. — D. și d-na Take Ionescu, au părăsit această stațiune balneară, pentru a face o excursiune cu automobilul, prin Elveția.

Sosirea moștenitorului Turciei

București. — Un vagon imperial turc va sosi azi și va fi expediat la Constanța, pentru a aștepta pe prințul moștenitor al Turciei, care sosește Duminică. In aceiași zi, prințul va fi la Sinaia.

Cazul suspect din Capitală

București.—Pe șoseaua Filantropia a fost găsit un lucrător bolnav.

Cu toate că simptomele nu dau loc la nici o bănuială, totuși serviciul sanitar a luat cuvenitele măsuri de pază.

Mișcarea în diplomație

București.—D. Maioreseu, va completa curînd mișcarea în diplomație numind titulari, la Petersburg și Londra. Se crede că vor fi numiți prin avansare d-nii C. Manu și D. Ghica.

Revolta din Doftana

București.—O știre sosită la direcția penetinciarilor, arată că deținuții din închisoarea Doftana, s'au revoltat.

Aseară pe la orele 6, doi gardieni pătrunseră în celule pentru a face cu rațenie. Deținuții au sărit asupra lor, i-au legat și băgat în celule. Apoi i-au luat cheile, au deschis toate celulele, în număr de 30, dînd drumul tuturor deținuților, cari s'au adunat în vestibul.

Curînd a sosit d. Teofaniad, directorul închisoarei.

Deținuții i-au declarat că nu vor reîntra în celule, pînă ce nu va sosi directorul general al închisorilor. Ei se plîng, că sunt rău tratați și că nu merită pedeapsa ce li s'a dat, anume de a fi internați la Doftana, unde regimul e mai sever.

Unii dintre revoltați, fac parte dintre deținuții din Tg. Ocna, cari s'au revoltat în gara din Bucurnști.

Directorul închisorei s'a mărginit la a lua măsuri de pază. Cei doi gardieni, au putut scăpa.

Azi dimineață, d-nii Fara, directorul închisorilor și Zagură, procuror au sosit la Doftana și au început ancheta.

Atentat contra unui ministru

Sofia.—Un atentat la viața ministrului de agricultură, s'a încercat eri, pe la orele 6.

La această oră, d. Cristoff părăsind locuința sa, fu întîmpinat de un fost sergent, care trase asupra lui un foc de revolver, fără însă a-l nimeri.

Agresorul a fost arestat.

D. Cottescu la Ungheni

București. — D. Cottescu, directorul general al căilor ferate, în urma inspecțiunei făcută la Ungheni, va lua măsuri urgente, pentru repararea digului de apărare, care amenință a cădea.

Potopul din Cernăuți

Cernăuți.—O ploaie torențială, urmarea unei rupturi de nouri, a căzut eri, inundînd tot orașul.

A urmat apoi un uragan puternic. care a cauzat pagube mari.

Vizita esperantiștilor romîni

Sofia.—Esperantiștii romîni, au plecat spre Romînia, azi dimineață. In drumul spre țară au vizitat și orașul Tîrnova.

Numire

Constantinopole. — Ministerul de externe Rifaat Pașa a dimisionat. Numirea sa ca ambasador la Paris, va fi oficial anunțată mîine.

Holera

Constantinopole.—Eri au fost 27 cazuri noui de holeră cu 9 decese. Cei 13 bolnavi din ajun au murit.

Grevă

Lisabona.—Lucrătorii de obiecte de plută s'au pus în grevă, ei au dat foc mai multor fabrici din Ballarino, împiedicînd pe pompieri să stîngă focul.

Alegerea președintelui republicei Portugheze

Lisabona.—D. Arriaga a fost ales președinte al republicei portugheze cu 121 voturi.

Reangajarea greviștilor

Liverpol.— Companiile de tramvaie, au hotărît reangajarea greviștilor. Această hotărîre însemnează încetarea grevei. Mai sunt în grevă însă 60,000 oameni.

Conflict între primarale și președintele unei suburbii

Constantinopol.—Un conflict a izbucnit între primarul și președintele suburbiei din Constantinopol. Primarul voind să destitue pe președinte pentru neglijențe în măsurile luate contra holerei.

INȘTIINȚARE

Odată cu deschiderea anului școlar eurent va începe a funcționa în Iași, **noul gimnaziu de băeți „Moritz și Betti Wachtel".**

Avînd un corp didactic dintre cele mai alese; fiind instalat într'un imobil propriu, construit după toate regulele higienice, înzestrat cu toate cerințele unui învățămînt gimnazial modern: laboratoriu, sală de gimnastică, material didactic, lumină electrică. instalație de apă, ș. c. l.— Gimnaziul va corespunde tuturor condițiunilor pedagogice.

Programul—același ca și în școlile secundare publice.

Examenul general se va depune la școală, înaintea comisiunei ministeriale, conform regulamentului școlilor secundare.

Vor avea loc de două ori pe an **producțiuni școlare** (muzică, gimnastică, recitări).

Inscrierile încep la 15 August, în cancelaria școalei str. Sărăriei No. 147.

DIRECȚIUNEA.

De vînzare
O garnitură de treer

compusă dintr'o locomobilă și o batoză Clayton ambele în perfectă stare; se pot preda și în funcțiune. Asemenea și o moară cu o păreche de pietre, în stare perfectă.

Informații la **P. Lederhändler**—*Trg. Frumos.*

ANUNCIU

Liceul Militar—Iași avînd nevoe de un bucatar șef care să cunoască bine această meserie, doritorii se pot prezenta în ori ce zi dimineața de la 9—12 la cancelaria acestui Liceu pentru a li se face cunoscut condițiile de angajare.

Comandant Liceului
p. Căpitan **Gurău**

Doamnele și Domnișoarele care doresc să fie în curent cu Moda Sezonului de vară și în acelaș timp să cumpere și cele mai frumoase Mărfuri, sunt rugate să poftească la Magazinul

„LA VULTUR"

vor cumpara aci de toate, bune și cu prețuri cît se poate mai eftine.

Mare asortiment de Mătăsuri Fularuri, Laize și Voalajuri. Ultimele noutăți în Bluze, Matinele și Jupoane.

Mănuși și Gente moderne cu Șnururi,

Garnituri pentru Rochii și Furnituri complecte pentru croitorie.

Intristații: Clara și Ioan Brudea, părinți; Elena Teodorescu, Victoria, Ioan, Florica, Clara, Teodor, Maria, Alexandrina, Eliza și Constantin Brudea, frați și surori, au nemărginita durere a vă face cunoscut perderea prea scumpei lor,

✝

VIRGINIA BRUDEA

în etate de 20 ani,

care a încetat din viață după o lungă și grea suferință la 10 August, ora 11 noaptea și vă roagă să bine voiți a lua parte la ceremonia religioasă, care va avea loc Sîmbătă 13 August, ora 2 p. m., la cimitirul Eternitatea, unde se află depus corpul.

1911 August.

Se primesc în gazdă eleve de la școalele secundare și profesionale, cu și fără lecții de piano.

La D-na Maria Mocranschi
Profesoară de limba germană
Str. Săvescu No. 14 *Iași*

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corrigenți și examene integrale.*

V. Emil, profesor, str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

APELE MINERALE

SLANIC
(MOLDOVA)

Vindecă sigur: bolile de stomach, intestine, ficat, rinichi, bășica udului, artritism, gută, diatesa urică etc.

Isvorul No. 1 este cea mai higienică, digestivă și diuretică apă de băut cu vin sau simplă la masă.

Comenzile se fac la exploatator I. Werner farmacist, furnisorul Curții Regale la Iași.

Broșura: Importanța și eficacitatea apelor minerale da băut de la Slănicul din Moldova se trimete la cerere gratis.

De vînzare poloboace, căzi și unelte pentru vie.

A se adresa strada Vulpe No. 2.

Dr. D. Mezincescu

profesor agregat la Facultatea de Medicină

BOALE SIFILITICE

Analize de sînge (Seroreacția Wasserman.

Tratament prin Salvarsan Ehrlich 606

Str. Toma Cozma 16 bis

— Consult. 6—8 —

ANUNCIU

La 15 August c. încep înscrierile la școala profesională de fete **Tereza Paraschiva general Milicescu** *din Iași Str. Albinetz No. 5, primindu-se eleve interne, seminterne și externe. Pe lîngă școală, în ființîndu-se și un atelier de croitorie, se face cunoscut D-relor absolvente că se primesc ca să lucreze în atelier cu salar.*

Dispunînd de cîteva ore libere, fac cunoscut că predau lecțiuni de limba și literatura germană, comptabilitate, matematica comercială și corespondența, atît pentru domni cît și pentru domnișoare.

Asemenea predau lecțiuni pentru tineri care vor să se prepare pentru limba și conversațiunea germană, pentru a pleca în străinătate. Prețuri avantajoase.

A se adresa la d-l **M. Mescher** str. Gh. Mîrzescu 19 etagiul 1.

De inchiriat Cumpărînd de la Creditul Urban casele Racoviță din strada Sft. Andrei No. 59 (numite din vechime hanul Zulii), fac cunoscut, că toate apartamentele de sus și de jos reparate radical sunt de închiriat de la Sft. Dumitru a. c., fiind reziliate prin vînzare toate contractele de închiriere.

Aceste case mai au și un atelier în ogradă reconstruit din nou, bun pentru ori ce industrie și o ogradă în mărime de 4250 m. p. unde se poate stabili orice fabrică, avînd în apropiere conduct electric, apă și canal.

C. N. PARASCHIVESCU, *proprietar*
cu locuința în aceiași stradă
vis-à-vis No 48.

Cea mai nouă creaţiune în Maşini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

Medalii şi Recompense la Expositiunile din Lyon 1872, Paris 1873, Paris 1878

DIGESTIUNI ARTIFICIALE

VIN

BI-DIGESTIF

CHASSAING

CU PEPSINĂ ŞI DIASTASĂ

Pepsina şi Diastasa sunt cei doui agenţi naturali şi indispensabili ai Digestiunei. **Vinul lui Chassaing** a obtinut, în 1864, un raport din cei mai favorabili la Academia de Medicină din Paris. De atunci, a luat un loc din cele mai importante în Therapeutică, şi este ţilnic prescris în contra

DIGESTIUNILOR DIFFICILE SEU INCOMPLECTE, DURERILOR DE STOMACH
DYSPEPSIELOR, GASTRALGIELOR,
CONVALESCENTELOR LUNGI, VĔRSĂTURELOR,
DIARRHEIEI, PERDEREI POFTEI DE MĂNCARE, A PUTERILOR, ETC.

NOTA. — *Exist numeróse imitaţiuni şi contra faceri. — A exige acéstă semnătură în patru culori pe banda care sigilĕza capsula.*

Paris, 6, avenue Victoria, şi în principalele Pharmacii.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 37

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subjetele deja arătate.

Începutul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

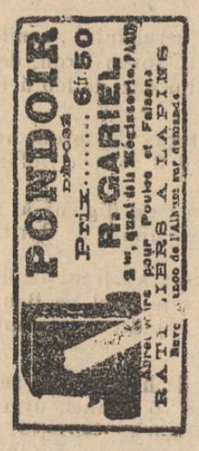

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE
IAŞI

Kola Granulat. Tonic-Reconstituant al Sistemului Muscular.—2 linguriţe pe zi în apă sau vin.
Preţul 2 lei.

Vin Iodotanic. Depurativ (curăţitor al sîngelui).—Două linguriţe pe zi.
Preţul 2,50 bani.

Cremă camphorată pentru pete şi pistrui. După o scurtă intrebuinţare face să dispară ori-ce pete şi puncte de pe faţă, redînd culoarea naturală a pielei.
Borcanul 1 leu.

Peste 600 doamne bogate GRILLAGES Im detail la Magasin Of30c.

„Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e indeferent), să se adreseze lui"

L. Schlesinger Berlin 18

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
GLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţii peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Dacă suntêţi suferinzi, dacă voiţi a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefrite şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

În 20 Octomvrie 1892, Academia de Medecină din Paris votă Doctorului OLLIVIER

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUI FRANCESCŬ. — ADMISU ÎN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bólelorĭ de pele, dartrilorĭ, vicĕurilorĭ sângeluĭ, glanduleloru, scrofuleloru, rachitismuluĭ, rumatismuluĭ, tumorilorĭ, afecţiuniloru cangrenóse, lepreĭ, gatuluĭ, ulcerilorĭ inveterauţĭ* şi a totuloru bóle provenind din necurăţenia şi alteratiunea sângelui.

Specificŭ prin excelenţă contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* şi a terribilelorĭ consecinţe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ invĕterate şi rebele (accidentilorĭ gureĭ şi a gâtuluĭ, putrediminĭ ósele). Nicĭ un alta medicamentu în lume nu posedă distincţiunile ce onóră Pesmeţii Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativii pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR **OLLIVIER**

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ în orce temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă în bólele cele mai inveterate. — *Ŭă broşura acompaniaţă fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmeţii depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, în raportulŭ seŭ oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă aştfelŭ: «Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un «remedŭ de compositiune constantă, de «preparaţiune cât de perfectă posibilă.... «*Eĭ pot da servicile marĭ humanităţiĭ.*»

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES ÎN TÔTE TERILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavoastră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic şi intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenţa.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE asuresdă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *durerôse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă sa se iuă 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mîrzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gr. Alexandru 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1375 Duminică 14 August 1911

Incurajarea comerțului și industriei romînești

A venit cred timpul, cînd atențiunea întregei opinii publice, trebuie să fie îndreptată către comerț și industrie; atît pentru a le înlesni desvoltarea, cît și pentru a le acorda concursul cel mai larg, ca o datorie de prim ordin, patriotic și național. Dacă ne am deprins a lua exemple de la străini, apoi exemplele să fie călăuza în toate direcțiunile și în întreaga noastră activitate.

Prin patriotism nu trebuie să înțelegem numai actele mari, faptele excepționale din viața omului. Rezboaele. științele, artele, sunt fapte cari mîndresc și pun în evidență popoarele.

Dar nu e mai puțin adevărat, că războaele economice, sunt astă-zi mai decisive de cît rezboiul armelor, iar științele și artele, nu se pot desvolta în sinul popoarelor sarace.

Să luăm pildă de la străini.

Cine nu știe avîntul politic ce a căpătat Germania, după marea sa desvoltare industrială și buna sa stare economică, care a dat succesul de la 1871? Poporul German însă, a cuprins în sfera patriotismului, întreaga lui viața socială, întreaga lui activitate.

Iată ce cetim în ziarul *Le Matin*, de Joi 3 August 1911, relativ la dezvoltarea patriotismului German în susținerea comerțui și industriei, ca și a producțiunei Germane:

Cele zece comandamente a le comerțului German, către consumatori:

1) *In cheltuelile tale cele mai mici, nu perde nici o dată din vedere interesele compatrioților și patriei tale.*

2) *Nu uita, că atunci, cînd cumperi un produs al unei țări străine, nevalorînd de cît un fenig, cu acest fenig ai redus bogăția patriei tale.*

3) *Banul tău, nu trebue să aducă folos de cît comercianților și muncitorilor Germani.*

4) *Nu profana pămîntul Germaniei, casa Germană, atelierul German, prin prezența sau usagiul mașinelor sau instrumentelor străine.*

5) *Nu permite să se servească la masa ta, carnea ori grăsimea străină, care va aduce pagube culturei Germane, iar de altă parte, va compromite sănătatea ta, pentru că carnea străină, n'a fost vizitată de poliția sanitară Germană.*

6) *Scrie pe hârtie Germană, cu condeiu German, servindu-te de hârtie sugativă Germană.*

7) *Nu te îmbrăca de cît cu stofe și cu pălării Germane.*

8) *Făina Germană, fructele Germane, berea Germană, dau puterea Germaniei.*

9) *Dacă nu-ți place cafeaua de malț Germană, să bei cafea provenind din coloniile Germane. Dacă iubești șocolata ori cacaua, bagă de seamă, ca aceste mărfuri, să fie exclusiv Germane.*

10) *Nu te departa nici-odată de la aceste înțelepte percepte, fiind bine convins, că ori-ce s'ar zice, singurile produse bune și demne de un cetățean German, sunt produsele Germane.*

Aceste comandamente sunt tipărite într'o broșură, care în milioane de exemplare sunt distribuite populației Garmane, zice jurnalul *Le Soir*, din Bruxelles.

Acest procedeu, chiar dacă ar fi adoptat din spiritul de reclamă „cu toate că e opera unui comitet național", totuși denotă, cît de mult Germanii știu să menajeze comerțul, industria și în genere întreaga lor producțiune națională.

La noi, pentru țara noastră, care avem o industrie născîndă, industrie, care pune în valoare comorile ce păstrează solul Romîn și care pune în valoare brațele romînești, producînd mijloace de traiu la zeci de mii de lucrători, nu numai urmînd exemplul Germanilor, dar ascultînd voacea patriotismului nostru, avem datoria a încuraja și protegui comerțul, industria și în genere ori-ce produs romînesc.

Indicațiile din cele zece porunci reproduse mai sus, sunt un întreg program economic, care trebue practicat cu sfințenie, de ori-care locuitor al României, înlocuind cuvîntul german prin romîn.

Consumatorii, sunt singurii cari pot imprima o direcție sănătoasă și o eră nouă, în desvoltarea economiei noastră naționale.

Cei ce comandă mărfuri de la magazinele din Paris, Berlin ori Viena, sunt răi patrioți, sunt profanatori ai pămîntului și căminului romînesc.

Comercianții noștri, ori-cine ar fi ei, fără deosebire de credință religioasă, trebue să fie romîni, prin simțiminte; ei, să nu uite că aparțin țărei romînești și că sunt datori a lupta alăturea cu Romînii, pentru progresul, desvoltarea și prosperitatea comerțului, industriei și producțiunei romînești.

Cuvîntul nostru patriotic, trebue să fie, să cumpărăm numai de la comercianții noștri și numai produsele industriilor noastre.

Acolo unde industriile noastre nu produc mărfuri și avem nevoie de importul mărfurilor străine, să consumăm produsele acelor țări, cari cumpără mai mult din produsele noastre, sol sau subsol.

Un ban din punga cetățeanului sau locuitorului Romîniei, care se duce pe produsele străine, este micșurarea cu un ban, a avuției țărei Romînești.

Patriotismul adevărat se manifestă nu numai în ocaziuni date, ci în toată activitatea și mișcarea omului.

G. D. Șerban

D. Marghiloman în concediu

Nu credem să se simtă bine d. Marghiloman în vilegiatură. Desigur, că d-sale i-a părut bine, cînd a plecat în concediu căci a crezut că furtuna ce s'a dezlănțuit asupra capului său, se va potoli. D. Marghiloman s'a înșelat. Furtuna nu numai că nu s'a potolit, dar pare a crește mereu, luînd proporțiuni care amenință întreaga sa situațiune politică.

Și vina nu-i de cît a d-sale. Nu-i e dat oricui să facă gesturi mari, acele de eroism. Totul este și trebue să fie proporționat. Broasca ori cît s'a umflat n'a putut ajunge pe bou;—pățania ei o cunoaște toată lumea. Numai d. Marghiloman n'o cunoaște. O va afla și d-sa, dar după ce va face trista experiență, care-i va aduce un rezultat fatal.

Oamenii nici să nu încerce a deveni mai mari de cît li îngădue puterile lor. Cînd ministrul de interne și-a propus să asanéze viața politică a țării, trebuie să se gîndească, dacă el e cel indicat pentru asta; dacă are șansă să reușească în întreprinderea aceasta.

Procedînd așa n'ar fi astă-zi în situațiunea în care e și concediul i-ar fi ticnit. Pe cînd acum, d. Marghiloman n'are nici macar plăcerea minusculă a oricărui funcționărași, care în timpul concediului își odihnește timpul și spiritul spre a mai recăpăta din forțele pierdute.

Semnătura ce o încearcă acum d. Marghiloman îi e necesară, dar îi va fi și fatală. Cu atît mai rău pentru d-sa și, cu atît mai bine pentru partidul conservator.

Junimismul în diplomație

Actualul regim n'are nimic sfînt. Guvernul a reluat relațiunile diplomatice cu Grecia, numai pentru a putea caza ca ministru al țării la Atena, pe un favorit al regimului.

Se vede însă că atît n'a fost destul și de aceia d. T. Maiorescu a provocat o întreagă mișcare printre miniștri noștri plenipotențiari.

D. Papiniu a fost rechemat din Constantinopole; d. Rosetti-Solescu a fost pus în poziție de retragere; s'a creat un loc la Berna.

Junimiștii alungați din Universități, vor să-și creieze în diplomație o citadelă. Dar dacă au putut corupe Universitatea, fără mare pericol pentru țară, apoi nu tot așa e cu corpul diplomatic. Țara noastră, atît din pricina situației ei geografice, cît și prin importanța rolului ei politic, are nevoe de reprezentanți destoinici pe lîngă Curțile străine. A trecut de mult vremea cînd se putea trimite ca ministru plenipotențiar un *fils à papa* oarecare, cu o barbă sau ochi frumoși.

Azi raporturile cu străinătatea s'au complicat, o mulțime de chestiuni politice și economice mai cu seamă, își așteaptă soluția de la dibăcia și priceperea unui ministru competinte, și de aceia miniștrii noștri plenipotențiari se bucură de o stabilitate oare cum tacită.

Guvernul actual a călcat pînă și această tradiție, provocînd o mișcare aproape generală în corpul diplomatic. Au fost deplasați oameni dintr'o Capitală și trimiși în altă țară, pe care n'o cunosc și deci nu pot răspunde delicatelor lor însărcinări.

Țările apusului, au o altă noțiune despre rolul diplomației; ele nu deplasează pe ambasadorii lor ca pe niște simplii copiști, după trebuințele electorale, ci îi mențin la locurile lor, pentru cari au cunoștințe și experiență specială. Iar atunci cînd o vacanță se prezintă, e înaintat ambasador unul din funcționarii ambasadei respective, pentru ca noul titular să-și poată exercita însărcinările în deplină cunoștință de cauză.

Guvernul Carp a procedat într'un mod cu totul insolit. A provocat o mișcare absolut păgubitoare țării. A rechemat de la locurile lor oameni, cari erau utili acolo unde se aflau și i-a trimis în țări absolut necunoscute lor.

Spiritul de politicianism și de pricopseală eftină, care păruse că nu a cuprins diplomația, s'a întins triumfător și aici, spre paguba intereselor celor mai vitale ale țării.

CÎTE-VA NOTE

D. Ioină de la *Violența* își face iarăși damblaua. A început o serie de articole de vacanță în chestiunea „istoricului proprietății la Romîni."

Suntem positiv informați, că seria articolelor nu va fi de loc întreruptă, până ce va atinge numărul 100, cînd teoretecianul *Violenții* va face o pauză de 24 ore, după care va continua, iarăși fără întrerupere, până în ajunul Crăciunului—sf. Ignat—, cînd Ioină se va pune pe odihnă.

*

„D. prof. dr. Leon Cosmovici, primul ajutor de primar al Comunei Iași, a inspectat astăzi maidanurile orașului", zice *Evenimentul* de eri. Și ce a găsit pe maidanuri a împărțit cu scribii Șerului? întrebăm noi.

Dacă da, să le fie de bine. Dacă nu, protestăm în contra nedreptății ce le-a făcut.

*

Evenimentul țipă disperat: „în lături ficțiunile", dar nu precizează anume, cine sunt ficțiunile, cari trebue să se dea înlături. Ii facem noi serviciul de a-l complecta.

E vorba de trinitatea ultra caraghioasă: Greceanu-Negruți-Stroja.

Ne asociem și noi la strigătul *Evenimentului* și strigăm alături de el: înlături ficțiunile!...

EDILITATE

Circulara d-lui Marghiloman

Altfel proceda d. Alex. Badareu. De patru zeci ani, Iașul trece prin nevoi și greutăți, ce trebuiau îndepărtate. Astă-zi trecem prin primejdia holerei, odinioară alte catastrofe amenințară. Dar pentru omul cu drag de muncă pentru binele orașului, nu era nevoe de nici un imbold.

Pentru întîia oară, d. Badareu intrase în consiliul comunal, simplu și modest consilier. In acel moment, orașul nu avea clădiri școlare. Cele mai multe școli primare, erau instalate în case particulare, insalubre. lipsite de aer. Nenorociții copilași, ședeau înghemuiți în niște odăi neîncăpătoare, lipsite de lumină. Unele însă amenințau să se prefacă în adevărate catastrofe, căci amenințau să se prăbușească, într'o bună zi, peste sutele de copilași adunați acolo.

D. Badareu a pus repede capăt acestei stări triste. Nu și-a cruțat nici un răgaz. A muncit fără întrerupere și roadele acestei munci s'au văzut curînd, căci n'a trecut mult și orașul a fost înzestrat cu un număr de construcțiuni școlare, care sunt și vor rămînea o podoabă.

Cu totul altfel se petrec lucrurile astă-zi. In toiul primejdiei. holerei, administrația comunală, nu se ocupă de cît de lucruri de nimic.

Și cu toate aceste administrația comunală a primit un imbold puternic, din partea d-lui Marghiloman. Ministrul de interne, alarmat de primejdia holerei, și probabil cunoscîndu-și prietenii, ministrul a invitat pe edili, de a se grăbi să ia cuvenitele măsuri, pentru asanarea orașului.

In circulara sa ministrul indică o sumă de îmbunătățiri urgente și deschide comunei mijloacele financiare, în cas de trebuință.

Negreșit, că aceste circulări, cum bine le-a caracterizat d. dr. Mezincescu, au darul de a degaja pe ministrul de o greutate ce-i apasă sufletul și a-și degaja răspunderea, dar ori cum era bine venită.

Datori erau edilii, de a pune îndată în executare dorințele ministrului și de a profita de acest prilej, pentru a cere ministrului oare care ajutoare din partea statului spre a se asana unele cartiere, bine înțeles nu după sistemul întrebuințat în anul trecut de serviciul tehnic comunal, sistem de asanare, din care nici urmă nu se zărește, în afară de cifrele înregistrate de serviciul de comptabilitate.

Circulara d-lui Marghiloman, a fost trecută la dosar. Și, cu toate că avem o apă ideală, tifosul face progrese și nu se mai poate spune că sunt numai cazuri sporadice. Nu trebue uitată, declarația făcută de d. dr. Cantacuzino, că dacă ne va vizita holera, apoi prima ei vizită va fi în Iași, unde va găsi un teren admirabil.

Poate nu e prea tîrziu. Bine voiască domnii de la Primărie, să-și amintească ce mult se poate face prin muncă și chibzuință și să se pue pe lucru.

D.

OAMENI ȘI LUCRURI

BRIGANDAGIUL

In timp ce la noi autoritățile dădeau —și dau încă — tot felul de explicațiuni pentru a arăta de ce *nu* poate fi prins banditul Pantelimon,—lumea de peste hotare era preocupată de știrile publicate în ziare cu privire la tratativele urmate pentru eliberarea inginerului Richter.

Dacă aci se vorbește despre avantagiile pe care natura—cu codrii pletoși, cu frunzișul des—le crează pentru a ascunde și a ocroti pe îndrăznețul bandit, —dincolo, în sud, se știa că muntele clasic, de-apururea celebrul Olymp, adăposteşte în văgăunele sale ospitaliere banda lui Lolios, pe mîna căreia a încăput nefericitul inginer din Iena.

Aproape un milion de franci cereau bandiții pentru eliberarea lui. Și după cum aci populația de la țeară e presupusă gata să dee mînă de ajutor hoțului romantizat și aureolat de faima generozității,—dincolo se știa că sate întregi se solidarizează, pentru a înlesni briganzilor scăparea de ori-ce urmăriri.

Dar fost-au într'adevăr acei bandiți urmăriți? Ar fi de necrezut că legiunile grecești ori turcești, comandate de ofițeri serioși, să nu fi putut mîna pe mica bandă de fugari și să pună în libertate pe nefericitul european. Oricum, iată că după 3—4 luni de tratative, ca de la putere la putere, după lungi și penibile tărăgînări, Richter a fost pus în libertate în mod... solemn. Consulul german din Salonichi a numărat celor doi capi de bandă Strati și Lolios suma de patru mii pfunzi turcești, le-a dat încă pe de-asupra patru ceasornice și lanțuri de aur, după care europeanul fu eliberat...

Ceea ce izbește în observarea vieței acestor vagabonzi în stil mare este, necontestat, o disciplină de fier,—pe care o impun oare-cum pînă și... profanilor cari capătă pentru ei un sentiment de respect și de admirațiune.

Ceteam zilele aceste o relațiune a unui artist italian Sainati, care, printr'o fatală întîmplare, a petrecut zece zile în închisoare în tovărășia unor camorriști.

E destul de cunoscută organizația „Camorrei", despre al cărei proces uriaș s'a vorbit dăunăzi în ziare.

El arată ce desciplină fără seamăn domnește între bandiți și a putut vedea cu ochii de ce autoritate extra-ordinară se bucură șeful bandei—Capintesta. Acesta oprise pe unul din membrii bandei, îndrăznețul Sortino, de a sili pe Sainati să joace cărțile cu el. Intr'o zi profitînd de somnul șefului, Sortino provocă și sili pe artist să joace. Don Vincenzo—șeful—sculat din somn pe neașteptate chemă pe Sortino, se descinse de cingătoarea lui de piele și plesni peste obraji pe Sortino, pînă-i țîșni sîngele.

Și acesta stătea smirnă, fără să articuleze un cuvînt, primind pedeapsa cu o supunere și o resignare neasemănată.

Negreșit; socialmente bandiții s'ar clasifica mai curînd printre anarhiști. Cu toate aceste iată-i cei mai ascultători și mai disciplinați dintre muritori, —de o discrețiune fără pereche, de un devotament supra-omenesc:

Insușirile aceste fac oare parte dintre virtuțile cari contribuie a forma, în jurul lor, faima de eroi? Se prea poate!

Rodion

Lucruri din Marocco

O țeară la ordinea zilei.—Despre cine nu se vorbește.—Ce face sultanul din Maroc.—Sultanul bolnav de tifos.—Medicii lui.—Știința marocană.

In timpul cînd se discută soarta Marocului și puterile se ceartă pe socoteala acestei țări, lumea se întreabă ce face sultanul Moulai Hafid.

Moulai Hafid, de o cam dată, nu face nimic, fiind bolnav de tifos. Nu e vorba, că și fără boala lui n'ar putea face nimic față de anarchia în care se află triburile din împărăția sa și față de rivalitățile puterilor cari îi dispută, și teritoriul său și suveranitatea sa, cu tot tractatul de la Algesiras.

S'ar părea că boala sultanului neliniștește grozav anturagiul său. Din contra, nici odată „maghzen-ul" nu e mai liniștit de cît atunci cînd suveranul e bolnav, mai cu seamă cînd maladia e gravă. Toate serviciile sunt suspendate; miniștrii nu părăsesc locuințele lor particulare.

Cei mai ocupați sunt medicii empirici, „maalem", cum îi numesc marocanii. Acești „maalem" se sforțează a fabrica remedii pe cari le aplică bolnavului pentru a goni boala, cu ajutorul lui D-zeu. Serviciul „maalem-ilor" este unul din cele mai importante servicii atașate pe lîngă persoana suveranului.

Renumele lor vine după ce mai multe cure reușite l-au semnalat atențiunei publicului.

Influența lor, deși în timpul de față e oare cum limitată prin medicul european—„tebib", cum îi zic marocanii, — este încă enormă, și dacă remediul „maalem-ului" este mai plăcut de luat sau de aplicat de cît acela al "tebib-ului", atunci acela e mai bun.

Nu e vorbă că adesea, din fericire, bolnavul poate să se acomodeze cu amîndouă „maalem-ul" lucrînd cu farmeci iar medicul european cu medicamente.

*

Iată cam ce face „maalem-ul", pe lîngă ceea ce face medicul european: Se leagă capul sultanului cu o pînză care apasă mai multe mici patrate de hîrtie, în care se scriu niște semne cabalistice cu verseturi din Coran, sau se dă sultanului o oală în care scuipă și se pune apoi oala într'un drum frecventat. Primul venit care va avea nenorocirea de a sparge sau a resturna oala, va lua boala și-l va scăpa astfel pe sultan de boală. Explicația acestei practice este simplă.

Dacă medicii noștri atribue boalele noastre la niște microbi, Marocanii le atribue la niște mici demoni. Scuipînd în oală, bolnavul închide acolo „microbul", care se va grăbi să sară asupra primului venit care l'a pus în libertate.

Cu toate minunățile „maalem-ilor", sultanul Moulai Hafid are o absolută încredere în medicul francez care-l îngrijește astăzi și care este doctorul Nurat, directorul dispensarului francez din Fez.

Medicii francezi s'au bucurat totdeauna de încrederea lui Moulai Hafid. Pe cînd acesta nu era încă sultan, și se afla în serviciul fratelui său la califatul din Marrakeș, nu lua alte doctorii de cît acele po care le ordonanța doctorul francez Mauchamp, mort, după cum se știe, asasinat într'un mod laș, la postul său de către marocani.

*

După doctorul Mauchamp, a devenit medicul oficial al califatului și pe urmă al pretendului Moulai Hafid, doctorul Holtzman, de origină siriană și de educație germană.

Moulai Hafid însă nu aprecia de loc nici știința medicală a lui Holtzmann, nici ideile acestuia care era un flecar. Doctorul știind aceasta, căuta să pareze insuficiența sa prin calități de masor, venind de două sau de trei ori pe zi la pretendentul Moulai Hafid ca să-i fricționeze picioarele.

După ce a fost recunoscut ca sultan de puterile europene, Moulai Hafid a a-

bandonat pe masorul său, înlocuindu-l cu un italian, doctorul Bellenger, care a cedat locul doctorului Nurat, la întoarcerea acestuia în Fez.

De atunci, sultanul nu s'a mai separat nici odată de doctorul Nurat, care l vizitează în fiecare zi.

*

Renumele medicului francez e foarte mare în Fez: 30,000 de bolnavi sunt îngrijiţi pe fiecare an într'un stabiliment modern pe care directorul dispensariului l'a construit întreg din slabul budget ce i s'a alocat, şi printre operele care au contribuit ca numele Franţei să fie iubit în Maroc, acest stabiliment este de semnalat.

Din Neamţ

O vizită la M-rea Agapia

In sunetul plăcut al clopoţeilor de la cai, în legănatul domol al trăsurei, pornim pe drumul plin de soare şi praf ce duce către minunata mănăstire Agapia.

Cînd eşi din Neamţ uiţi impresia proastă ce-ţi face tîrguşorul murdar, căci ochiul se desfată într'o privelişte minunată de munţi şi pajişti.

Un murmur de apă, o adiere uşoară de vînt, munţii ce se ţin lanţ unii de alţii de jur împrejur şi se perd în depărtări într'o ceaţă sur-albăstrie, îţi dau o senzaţie de mulţumire, îţi încîntă ochiul şi simţirea.

Indată ce ai eşit din Tîrg, Ozana vine bolborosind contra atitor ploi ce-i umflă apele şi o face să şerpuie mai repede.

Apoi treci în satul Humuleşti. Cine nu ştie ce însemnătate au pentru noi Humuleştii?

Aici în satul acesta de munte s'a născut veselul Creangă, unul dintre marii noştri prozatori şi aici, la şcoala din sat a început Creangă primele învăţături. De sigur, că şcoala diferă mult de şcoala de acum din care nu mai ese însă azi un al doilea Creangă.

Şcoala... „o chilie făcută cu cheltuiala săteniłor prin îndemnul şi osîrdia părintelui Ioan Humulescu", iată ce erau şcolile de atunci după cum spune însuşi Creangă în biografia sa şi iată ce oameni au dat ele.

Pe nesimţite părăsim Humuleştii şi drumul se întinde înainte, cenuşiu printre ogoare şi sămănături ce se pierd departe în zare.

Ici, colo căpiţele de fîn stau rînduite la soare, cîte un tufiş, cite un copac la marginea drumului şi din toate părţile un aer proaspăt, un aer dătător de viaţă.

Cu cît mergi, aproape e aceeaşi privelişte; în spate dacă te uiţi vezi învăluită într'o umbră neagră cetatea Neamţului. Nu ştiu de ce îmi pare aşa de trist muntele acela!? Poate unde odată a fost acolo o mărire ce a străbătut secolii şi acum nu e pe el de cît o ruină înegrită de ploi şi de vremea ce a trecut peste ea!!

Cetatea rămîne în urmă, nu se mai vede, noi apucăm pe o cotitură a drumului, munţii încep a se arata din ce în ce mai pronunţaţi.

E cald, cerul e limpede, numai cîteva şuviţe alburii se văd spre orizont. E linişte; doar clopotele cailor clincătă vesel în aerul liniştit.

După un ceas de drum cîte o casă ţărănească începe a se ivi şi încetul cu încetul intrăm în satul Agapia. Munţii se arată negri plini de păduri bogate. După o jumatate de ceas eşim din sat, tabloul se schimbă, ceva măreţ răsare înaintea ochilor. Suntem aproape de mănăstirea Agapia.

Drumul se îngustează munţii se ridică maestoşi de o parte a drumutui, de cealaltă parte un pîrău limpede îşi poartă apele pe prundişul bătut de soare şi ceva mai încolo, alte şiruri de munţi cu păduri de brad cu poteci strîmte se arată ochilor.

O stîncă neregulată aruncată la întîmplare; o poieniţă verde, pădurele întunecoase, o cărăruşă ce se pierde în întuneric un părău ce murmură melodios... ce frumuseţi!...

Cît e de măreaţă natura în sălbătăcia ei.

Nu ştiu de ce cînd mă găsesc în mijlocul unei asemenea privelişte, simţuri noi se nasc în mine, simt o piositate adîncă către necunoscutul ce a săvîrşit toate, simt stăpînirea infinitului —a drumului ce urmează Parabolele...

Aşi vrea să trăiesc mereu acolo, mereu să-mi mîngăie auzul şuşutul trist al cetinilor cînd vîntul trece prin ele, mereu să aud susurul plîngător al pîrîului şi să rămîn în contemplarea naturei.

Ajungem la cişmea; de acolo se vede bine mînăstirea.

In sfîrşit de oparte şi de alta se înşiră casele maicelor. Vizitatorii... lor... stau prin cerdacurile caselor şi se uită lung la noi. Fete frumoase şi flăcăi cu smeură şi mure vin înaintea noastră.

Ne dăm jos din trăsură şi intrăm în curtea mînăstirei prin bolta scundă de la clopotniţă.

Călugăriţe în vesmintele lor negre, şi catenii trec „uşoare" ca nişte umbre cu obrazurile palide cu o umbră de tristeţă pe faţă, ce le-o comunica de sigur viaţa de dor pe care o duc ele.

In interiorul curţei se mai văd încă în fund clădiri arse, înegrite de fum, rămăşiţele din mînăstirea arsă acum 8 ani.

In mijloc e biserica şi de jur împrejur chiliile maicelor şi arhondaricul frumos restaurate.

Traversăm curtea şi eşim pe partea cealaltă a mînăstirei, ca să ne ducem la o maică ce o cunoaştem.

Maica ne ese înainte bine-voitoare şi ne cunoaşte, ne primeşte vesela.

Cînd revăd căsuţa aceea şi ograda în care şapte veri de-a rîndul m'am jucat pe acolo, una cîte una îmi răsar în minte imaginele fericitei mele copilării.

Mai stăm puţin, maica veselă de sosirea noastră, nici nu ştie ce să ne mai dea. Şi încetul cu încetul prinde a-şi aduce aminte, de vremurile trecute, cînd ne duceam noi pe acolo şi rînd pe rînd aminteşte toate întîmplările la care a luat parte şi ea.

Pe mine nu mă mai recunoaşte, pentru dînsa eu am luat o schimbare mare, dar ţine minte cînd îmi făcea jucării, cînd mă ţinea în braţe şi ştie că eu plîngeam mereu, şi din ce în ce par'că mi-i mai dragă maica Sozonta căci îmi aminteşte de copilăria mea.

Ne pregătiam în sfîrşit să mergem să vedem pădurea. Plecăm cu toţii.

Trecem Agapia ce curge pe la poalele muntelui, pe o punte îngustă şi începem să ne rîdicăm în pădure

Un miros de brad să răspîndea din toate părţile.

Rîdicăm la deal şi aşa încetul cu încetul mi-am adus aminte ca prin vis că acolo în pădure într'o poiană se ducea mama des pe atunci pe cînd erau eu maică. Era poiana stariţei. Am rugat să mergem într'acolo. Ce linişte adîncă, brazi de jur împrejur, cîte-va bănci şi atît.... nu era nimic care să tulbure pacea.

Eram veseli cu toţii, o singură fiinţă, o figură brunetă palidă, stătea tristă şi îngîndurată, mă uitam la ea şi nu ştiam ce se petrece în fundul acelui suflet. Cît n'aşi fi dat să ştiu la ce să gîndeşte dar n'am aflat. Aşa a rămas întunecată... Am luat apoi cărăruşa strîmtă ce se pierdea printre brazi şi ne-am îndreptat către poiana Mitropolitului.

Din cînd în cînd, venea de departe un sgomot sec, ce semîna cu tăerea u nor copaci.

Treceam pe punţi înguste de asupra pîraelor, pe alocurea piciorul ni se înfunda in muşchiul moale, pe alocurea calcam pe ceţinele uscate, căzute în drum; şi de odată răsări înaintea noastră o poeană verde, cu brazi din jur împrejur într'o parte un singur loc liber dădea la larg.

Aici era poeana Mitropolitului, aici îi plăcea decedatului Mitropolit Iosef Naniescu să vie să şeadă.

Din vale venea murmurul pîraoaşului ca o rugăciune în liniştea aceea divină ce domnea peste tot.

Am scoborît la vale din poiana Mitropolitului şi am luat o către Stîncă. Cu cît mergi cu atît o nouă privelişte se deschide înaintea ochilor.

Ajunsesem la stîncă; ce minunată privelişte, şi de odată veni aşa de departe o doină tristă, un caval ce plîngea lin durerea unui suflet.

Ce fiinţă era aceia ce cînta aşa de duios, ce dor ascuns îi ardea inima, pentru ca să poată să verse cu note aaşa dumnezeeşti un cînt aşa de melodios.

Ca o undă de tristeţă s'a revărsat din suflet acea cîntare ce răsuna atît de duios.

Mi-a venit în minte unul din versurile lui Traian Dumitrescu.

„Şi cavalul tot s'aude
De departe trist şi vag
E o doină de la munte,
Jalea unui dor pribeag".

Şi mi-a rămas în suflet aşa o tristeţă vagă şi nici eu singură nu ştiu de ce...

Am stat şi am ascultat pănă cînd ultimele sunete s'au stins încet, încet...

Ne am întors înapoi, căci nori groşi se rîdicau, cîte o bubuitură surdă se auzea din cînd în cînd.

Cîtă măreţie are natura şi cît suntem noi de mici în faţa ei! Noi fiinţele aceste ce ne tărîm de azi pe mîine, mînaţi mereu de frica necunoscutului, sau dispreţul credinţii în „nimic" ne credem puternici!

De ce nu suntem în stare să facem cele ce a făcut natura, avem singurul dar şi cel mai bun, că putem admira şi pricepe frumosul şi sălbătăcia ei.

Noi găsim refugiu în sinul ei, găsim mulţumirea sufletească ce ne-o procură măreţia ei, ea ne inspiră, ne dă puteri de viaţă, ne dă avînturi noi, ne farmecă simţirea, ne face chiar de multe ori să ne uităm pe noi în admirarea ei.

Norii veneau din ce în ce mai groşi, acoperind cerul. Picături mari de ploae începură să cadă.

Vroiam să vizităm şi biserica, dar ne-a fost peste putinţă, căci trebuia să plecăm.

Aşi fi vrut să văd minunatele picturi ale artistului nostru Grigorescu, picturile acelea ce vor rămînea mereu acolo ca să vorbească secolilor de talentatul pictor.

Ploaia se 'nteţea din ce în ce, ne-am suit în trăsură şi am pleca la Neamţ ducînd în suflet una din cele mai frumoase amintiri ce îmi va mîngăia clipele în viitor.

O vizitatoare
E. C.

Litere-Ştiinţe-Arte

Istoricul alfabetului.—Din nou e la ordinea zilei comparaţiunea tabelelor de analfabeţi între diferitele ţări culturale. Dar ce este alfabetizmul? Care e originea alfabetului?

Multă vreme s'a crezut că ştim cine a născocit alfabetul—anume Fenicienii, de la cari l'au luat Grecii, Etruscii, Romanii şi de la Romani şi Greci vin alfabetele de astăzi.

Iată însă că prin descoperirile şi cercetările nouă se schimbă lucrurile.

D nul H. Hirschfeld a vorbit la cea pin urmă şedinţă a societăţei regale asiatice din Londra tocmai despre istoria alfabetului nostru. Tacit a povestit cel dintăi că Fenicienii au născocit alfabetul, alegînd şi prefăcînd unele hieroglife egiptene.

Victor Rougé şi-a dat părerea că Fenicienii au făcut alfabetul din semnele scrierei hieratice egiptene şi nu din cele hieroglifice. Dar specialiştii au nimicit teoria lui Rougé. Joseph Halévy susţine că 11 litere feniciene sunt din hieroglite, iar 11 din combinaţii de hieroglife.

D-rul Deecke, 1877, a susţinut că alfabetul s'a făcut din scrierea silabică zisă cuneiformă (babilono asiriană). Delitzsch a încercat să scoaţă litere pe nnele din hieroglite, pe altele din cuneiforme. Hommel din München le crede haldeene şi în legătură cu credinţa în stele şi planete.

Lidzbarski susţine că alfabetul l'a născocit un Cananean, care ştia niţel a scrie egipteneşte. Praetorius crede că Fenicienii şi-au făcut literele din semnele întrebuinţate în Cipru. Schultz în 1909 crode că semnele alfabetului s'au făcut din *svastica*, crucea gamată, care avea rost mistic şi că literele tot înţeles religios, simbolic au avut, înainte de a ajunge să însemne sunete.

Sayce (1910) arată că înainte de David nu se cunoştea în Palestina alfabetul. De pe numele greceşti ale literelor urmează, că la început înfăţişeau figuri, picturi.

Sayce crede că la început se scria cu linii verticale şi de sus în jos, că născocitorii erau pe jumătate nomazi, că vorbeau o limbă semitică, rudă cu cea asiriană, dar şi cu cea cananeană: că unale semne aduc cu hieroglifele Hittiţilor, deşi s'au născocit fără legătură cu ele. Născocitorii cunoşteau vitele albe (boii) şi cămilele. (Alpha—cap de bou şi gamma—ghimel—cămilă).

Hirschfeld crede că semnele cele mai vechi sunt ale guturalelor, începînd cu spiritul lin (aleph) şi cu cel aspru (he) apoi celelalte guturale, pe urmă palatele, şuerătoarele, liquidele.

Numele ar fi muit mai nouă de cît semnele şi chiar date la întîmplare.

*

Impăratul Wilhelm al Germaniei a numit pe celebrul chimist englez William Ramsay, cavaler al ordinului „Pour le mérite".

*

In Alsacia s'au instituit premii de curăţenie pentru administraţiile satelor.

Dacă la noi ar exista atari premii pentru oraşe, desigur că nu administraţia de acum a Iaşului ar concura cu succes la premiile promise...

*

Numărul de după vacanţă al *Noului reviste Romîne*, va apara săptămîna viitoare, cu data de 21 August.

*

Cu privire la dispariţia tabloului lui Da Vinci din muzeul Luvrului, ziarul „Figaro" scria după răspîndirea alarmantei ştiri.

„Ieri seara s'a uitat în tot Parisul şi de domnul de Kinderlen-Waechter, şi de Marocco şi de Congo şi de Tschad, nu s'a mai vorbit de nimic din aceste toate, ci s'a vorbit numai de „Mona Lisa".

In realitate prin misterioasa dispariţie a celebrului tablou, politica fu pusă pentru un moment pe planul din urmă. Toate străduinţele poliţiei şi ale ziarelor n'au putut explica pînă acum în ce mod s'a executat îndrăzneaţa hoţie. Se ştie numai cum s'a descoperit întîmplarea tristă: eri dimineaţă la 7 oare şi 20 de minute supraveghetorul Poupardin întrînd în serviciul „Salonului Patrat" observă că locul tabloului este gol.

*

STRUNA ZILEI

CONFUZIE DE TERMENI

«La Casino mai cu seamă se poate vedea lumea îmbrăcată în cele mai elegante toalete...»
«Ştire din Constanţa».

Tot de acolo se dă ştirea—
Şi se pare adevărată—
Că la Casino e lumea
Mai degrabă... dezbrăcată.

INFORMATII

❑ *Din cauza serbătorii de luni 15 August—Sf. Maria—ziarul nostru nu va apare decît Marţi, 16 August, orele obişnuite.*

❑ Digul de apărarea satului şi staţiunei ferate din Ungheni a fost stricat de apele Prutului şi ameninţă cu complecta lui dărîmare cînd apele vor veni iarăşi mari.

❑ Consiliul de miniştri a încuviinţat ca ministerul lucrărilor publice să cheltuiască suma de 30.000 lei pentru consolidarea malului Dunărei, în portul Hîrşova.

❑ Eri dimineaţă s'a prezentat d-lui Chr. Staicovici, secretarul general de la ministerul de industrie, o delegaţie a lucrătorilor brutari, cari i-au înmînat un memoriu, prin care cer să se transforme repaosul rotativ în repaos Duminical.

❑ Principele moştenitor turc, se va îmbarca astă-seară la Constantinopole pe încrucişătorul „Medjidia" şi Duminică dimineaţă va pleca din Constanţa direct la Sinaia unde va ajunge la orele 12 şi jum.

Principele Iussuf va fi primit la gară de M. S. Regele, de toţi miniştrii aflători în ţară şi de autorităţile militare şi civile.

Din gară A. S. Imperială va fi condus direct la Castelul Peleş, unde va lua parte la un prînz de onoare.

❑ D-na M. Manoilescu a demisionat din postul de directoare a şcoalei primare de fete No. 2 din Iaşi; în locul d-sale a fost numită d na A. Manea.

❑ D ra E. Teodorescu, institutoare la şcoala de băeţi No. 9 din Galaţi, a fost detaşată la şcoala de fete No. 4 din Iaşi.

❑ D. D. Pascu, agent la biuroul de servitori al poliţiei Iaşi, a fost revocat din funcţiune.

❑ Se hotărîse mai de demult, ca în cursul lunei Septembrie, să aibă loc jubileul şcoalei de Bele-Arte.

Se pare însă, că acesta nu va mai avea loc, căci pînă în acest moment, ministerul n'a aprobat încă cererea d-lui Popovici, directorul şcoalei, de a i se acorda suma de 10,000 lei, necesară pentru organizarea jubileului.

❑ Examenul de capacitate pentru şcoala de Bele-Arte, va începe la 1 Octombrie.

Ministerul de instrucţie, a admis, ca la acest concurs să participe şi elevii cari au fost retrogradaţi, sub motiv că promoţiunea n'a fost regulată.

Bine înţeles, ministerul cere, ca ei să se puie în regulă, cu privire la promoţiune.

De notat numai, că pentru şcoala de Bele-Arte din Bucureşti, ministerul nu pune nici o clauză, cu toate că şi la acea şcoală, sunt promoţiuni, care nu sunt în deplină conformitate cu regulamentele în vigoare.

❑ Cercetînd dosarele şcoalei, d. Popovici, directorul şcoalei de Bele-Arte, a dat peste un dosar, din care rezultă cá şcoala de Bele-Arte din Iaşi a fost întemeiată în anul 1835.

❑ Din comuna Mădîrjac, ni se comunică că eri noaptea a căzut o ploaie torenţială însoţită de grindină, cauzînd mare pagubă viilor. Roada a fost mai toată dată jos, iar viţa a fost sfărîmată mărimea grindinei era excepţional de mare.

Asemenea porumbul a fost în mare parte sfărîmat. Pagubele sunt mari.

❑ Comerciantul M. Fişer din strada Lăpuşneanu No. 30 a primit o scrisoare semnată F. Pantelimon prin carei cere a depune suma de 3000 lei la un loc anumit, în termen de 3 zile.

După cum se vede mulţi se servesc de numele banditului pentru a face farse de prost gust.

❑ In timpul exerciţiilor ce regimentul 7 Roşiori făcea pe cîmpul de la Şorogari, soldatul Grivei Gh., a fost trîntit de pe cal, Din cauză însă că rămăsăse cu un picior în scară a fost tîrît o bucată de loc, rînindu-se greu la piciorul drept şi fracturîndu-şi 2 coaste.

INŞTIINŢARE

Odată cu deschiderea anului şcolar eurent va începe a funcţiona în Iaşi, **noul gimnaziu de băeţi „Moritz şi Betti Wachtel"**.

Avînd un corp didactic dintre cele mai alese; fiind instalat într'un imobil propriu, construit după toate regulele higienice, înzestrat cu toate cerinţele unui învăţămînt gimnazial modern: laboratoriu, sală de gimnastică, material didactic, lumină electrică, instalaţie de apă, ş. c. l.— Gimnaziul va corespunde tuturor condiţiunilor pedagogice.

Programul—acelaşi ca şi în şcolile secundare publice.

Examenul general se va depune la şcoală, înaintea comisiunei ministeriale, conform regulamentului şcolilor secundare.

Vor avea loc de două ori pe an **producţiuni şcolare** (muzică, gimnastică, recitări).

Inscrierile încep la 15 August, în cancelaria şcoalei str. Sărăriei No. 147.

DIRECŢIUNEA.

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

❑ Rivala Cardinalului de Richelieu, mare dramă istorică în 2 acte de G. Bourgeois.—Franţa sub domnia lui Ludovic XIII—Conspiraţia contra primului cancelar regal Cardinalul de Richelieu, cel mai mare om de stat al Franţei—O desfăşurare împrumutată din Istoria Franţei şi complectată după acte şi documente autentice.—Interpretare magistrală datorită somităţilor artistice fraceze. Această măreaţă dramă istorică ne-o reprezintă cinemaograful Pathé Frères din noua grădină Trajan, în noul program de astă seară Sîmpătă 13 August.

Noul program de astă seară mai cuprinde apoi: Fiica şerifului, mari scene dramatice—Banii cari zboară, mare feerie cu o somptuoasă şi splendidă înscenare—Ţicnilă lipiciosul, scene comice—Nu mai beau aperitive, scene humoristice — Serbările federale din Galaţi, scene şi vederi din ţară—Prin Alpi în timpul ernei, scene şi vederi de călătorie—Piticul Gaston cere pe Rozalia în căsătorie—Scene comice, etc.

Duminică 14 şi Luni 15 August, (S-ta Maria) au loc matineuri la 4 ore ziua cu preţurile populare obişnuite. La matineul de Duminică se va reprezenta primul program nou—şi la matineul de Luni se va reprezenta al doilea program nou.

Nici un subiect de la întăiul program de Duminică nu va fi repetat în programul nou al matineului de Luni.

❑ D-na Ana Mancaş, institutoare la şcoala No. 1 Carmen Sylva, a fost transferată pe ziua de 1 Septembrie la şcoala No. 2 Regina Elisabeta, fiind numită şi ca directoare a acestei şcoli, în locul d-nei Natalia Manoilescu.

❑ D-na Natalia Manoilescu, institutoare la şcoala No. 2 Regina Elisabeta, a fost transferată la şcoala No. 6 de fete din Nicolina.

❑ D-na Teodorescu, institutoare la Galaţi, a fost detaşată la şcoala de fete No. 4, din Iaşi în locul d nei Mănesu, transferată la şcoala No. 5, Hatmanul Nicoară.

❑ La 1 Septembrie se vor ţine licitaţiuni publice cu oferte închise la reşedinţele prefecturilor de judeţe pentru arendarea dreptului de vînătoare în pădurile statului.

❑ Produsul viilor din acest an, s'a început a vinde, cu preţurile următoare:

8 hectare americană la Proselnici, s'au vîndut cu 23,000 lei; 6 hectare la Copou, cu 17,000 lei; şi 11 hectare la Bucureşti cu 39,500 lei.

❑ De eri au început a se plăti pensiile la administraţia financiară.

❑ Eri a sosit d. Peretz, inspectorul general al învăţămîntului general şi superior. D-sa va sta cîteva zile în Iaşi în interes de serviciu.

Dacă voiţi stomah sănătos cu digestiune uşoară;
Dacă voiţi a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINŢAŢI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,

Apele Mineralizate Sinteza

cu bază de **Bicarbonat de Sodă şi Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, Iaşi
Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou şi la toate restaurantele şi debitele de băuturi din oraş.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observaţi bine pe plomba de inchidere şi pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

Ultime INFORMAŢII

❑ *D. Ghica-Deleni va sosi, în cursul săptămînei viitoare în localitate, pentru ca împreună cu d. A. D. Holban, să ieie cuvenitele măsuri, cu privire la terminarea aşezărei statuei lui Vodă Cuza.*

După cum suntem informaţi, domnii Holban şi Ghica Deleni, sunt hotărîţi a înfrînge voinţa d-lui Greceanu şi a face ca încurajarea statuei să aibă loc, în cursul lunei Septembrie.

❑ *D. dr. Bardescu, directorul general a serviciului sanitar, faţă cu pericolul holerii ce ne ameninţă—ţările învecinate fiind contaminate de groaznica epidemie—a opinat pentru contramandarea manevrelor de toamnă.*

❑ **Febra-tifoidă**. — Azi dimineaţă a sosit în localitate d. dr. Rigani, inspector sanitar general.

D-sa s'a transportat imediat la serviciul sanitar, interesîndu-se de mersul febrei tifoide, precum şi de măsurile luate.

D sa a aprobat în totul aceste măsuri.

*

In urma cercetărilor serodiagnostice, s'au diagnosticat pînă acum, ca exacte 50 cazuri de febră tifoidă.

Cu alte cuvinte, epidemia a isbucnit chiar cu o vehemenţă mai mare, ca în anii trecuţi.

*

Şi pe ziua de azi, s'au constatat un număr de cazuri noi.

Medicul şef al oraşului, a dispus ca bolnavii să fie izoloţi iar desinfectările, să se facă în modul cel mai riguros.

*

In astă seară, are loc la laboratorul de higienă a d-lui profesor Mezincescu o consfătuire a medicilor comunali.

La această consfătuire va lua parte şi d. Rigani, inspector sanitar.

❑ **Asanarea oraşului.**—La administraţia comunală, s'a primit o nouă adresă, care complectează circulara d-lui Marghiloman. De astă-dată circulara e semnată de d. Lahovari, ministru ad-interim la interne.

*

Prin această circulară, d. Lahovari critică faptul constatat în unele oraşe, de către d. dr. Bardescu, directorul general al serviciului sanitar, şi anume că străzile nu sunt stropite, pieţele rămîn nespălate, iar locurile virane, ce depind de comune, sunt mai toate neîngrădite.

Ministrul cere să se ieie imediat măsurile cuvenite, căci nu trebue uitat, că holera ne ameninţă din toate părţile.

*

Negreşit, că administraţia comunală va trimite la coş circulara d-lui Lahovari, ca şi pe aceea a d-lui Marghiloman.

Dar, cu toate că d. dr. Bardescu n'a fost în Iaşi, totuşi ştie, că străzile nu sunt stropite, pieţele nespălate, şi toate locurile virane neîngrădite.

❑ *Aflăm cu multă părere de rău, că funtaşul nostru de la Huşi, d. Theodor Cerchez, mare proprietar, fost prefect, deputat şi senator, este grav bolnav suferind de cord. Boala este cu atît mai gravă, cu cît fruntaşul nostru este înaintat în vrîstă.*

Ii dorim din suflet cea mai complectă însănătoşire.

❑ *Domnul judecător de instrucţie Sculy, a continuat eri instrucţia în afacerea Van Saanen, fostul funcţionar care a defraudat peste 3000 lei de la depozitul de tutun din localitate,*

Van Saanen, acuză de complicitate pe unii debitanţi de tutun între care şi pe d. Săvescu debitant de tutun din strada de Sus. In acest scop Săvescu a fost supus eri unui lung interogator. Ancheta continuă.

❑ *La administraţia comunală, s'a primit un denunţ, cu privire la unele nereguli, ce s'ar săvîrşi cu încasările taxelor comunale, la o mare instituţie comunală din localitate.*

Nu se poate însă nemic preciza cu privire la temeinicia denunţului...

Administraţia comunală a deschis o anchetă.

❑ Serviciul sanitar a invitat azi direcţiunea manufacturei de tutun, de a nu reprimi în fabrică pe cele 2 lucrătoare, care s'au îmbolnăvit de febră tifoidă, pînă nu vor aduce bilet de voe din partea medicului comunal respectiv.

❑ *La Circ. V de poliţie, s'a constatat unele nereguli, în eliberarea biletelor de vînzări de vite. Aceste nereguli constau că la eliberarea biletului se încasa suma de 1 leu 70 în loc de 1 leu 20. Acest sistem de operaţie a durat pînă mai zilele trecute. Cînd unul din vînzătorii de vite, în momentul cînd i s'a eliberat biletul, a întrebat motivul pentru care e încasat cu un plus de 50 bani.*

La care ofiţerul de poliţie i-a răspuns că restul de 50 e pentru un bilet de teatru. Ancheta e condusă de d. director al poliţiei, care caută a stabili care sunt adevaraţii vinovaţi.

❑ Consiliul, se 'ntruneşte azi la orele 5 p. m.

❑ In una din şedinţele consiliului comunal, s'au votat o sumă de credite extra-ordinare, pentru pavare de străzi.

Administraţia şi-a făcut chiar o bună reclamă, cu aceasta. Totuşi pavarea unora dintre străzi, se face în mod detestabil.

Relevăm, pentru azi, strada Săulescu, care e pavată pe la capetele străzei, iar mijlocul e plin cu gropi şi apă ce se scurge şi inundă casele.

Domnii din fruntea administraţiei comunale, n'au de cît să treacă pe acolo, pentru a se convinge de adevărul celor arătate.

❑ Administraţia comunală a renunţat definitiv, la angajarea unui inginer inspector.

E vorba ca economia ce se realisează, să fie întrebuinţată, pentru agajarea unui număr suplimentar de conductori tehnici.

❑ La 12 Octombrie, se deschide la Chicago, congresul fabricanţilor de bere, din Statele Unite.

Vor participa şi un număr de delegaţi din Romînia.

❑ D. dr. Imervohl, medic comunal, era cît pe ce să fie azi victima unui accident de tramvai.

D. dr. Imervohl, venea prin strada Golia şi voia să se urce în tramvai, pe cînd acesta se afla în mers.

Agăţîndu-se de vagon, d. dr. Imervohl a fost tîrît cîţiva paşi.

Din fericire, la ţipetele pasagerilor, vagonul s'a oprit şi d. dr. Imervohl s'a urcat. Nu i s'a întîmplat nimic.

❑ Funcţionarii comerciali, vor face să apară un ziar hebdomadar, intitulat *Repausul duminical*, prin care vor apăra menţinerea actualei legi a repausului.

❑ In urma schimbărei de instalaţiuni ce s'a făcut la spitalul central, s'a ajuns şi la aceia, că toate aparatele de la secţia de oftalmologie nu mai funcţionează, din cauză că înainte lumina electrică ce funcţiona înainte avea curentul intermitent, pe cînd instalaţiunea de azi are curent constant.

Pînă să se schimbe vre-odată aparatele, bolnavii n'au cum fi căutaţi.

❑ **Teatrale**.—„Journal de Bruxelles" vorbind de spectacolul dat la Bruxelles de faimosul ansamblu muzical *Slaviansky*, spune între altele: „fie care număr în parte din programul atît de bogat al Capelei de sub direcţiunea d-rei Slaviansky, a fost acoperit de aplauze furtunoase. Sala a fost literalmente plină şi multă lume a trebuit să fie refuzată nemai fiind fiind locuri disponibile",

Ziarele londoneze vorbesc apoi de primirea călduroasă ce le-au făcut-o artiştilor „Regele Angliei" la Londra, şi de entuziasmul provocat, Suveranul felicitînd călduros pe directoara Capelei d-ra Slaviansky căreia i a decernat medalia de aur.

Apoi ziarele „Le Genovois" din Geneva „Pester Journal" din B. Pesta, „Matin", „Journal" din Paris, „La Turquie" din Constantinopol, etc. Conţin coloane întregi cu oele mai entuziaste dări de samă privitoare la reprezentaţiile date de ansamblul Slaviansky.

Dar nu mai departe, de cît la 11 Iulie a. c. toţi ştim ce entuziasm a provocat acest faimos ansamblu la Castelul Peleş din Sinaia, unde fusese special invitat de Suveranii noştri care au decarat pe d-ra Slaviansky, iar M. S. Regina i-a dăruit fotografia cu un superb autograf.

Iată de ce Iaşanii se vor grăbi să asiste în serile de Marţi 16 şi Mercuri 17 a. c. la grădina Bragadiru unde voiu auzi acest admirabil ansamblu care are un cor de 40 persoane, cor ce face adevarate minuni artististice, orchestra balalaika de 25 persoane, costume de o rară bogăţie si care prin dansurile ruseşti electrizează asistenţa

Preţurile cum ştim sunt absolut populare.

❑ **Judiciare**. — Curtea de apel secţia I-a, a judecat azi, pe Alexandru Merche şi alţii din Botoşani, condemnaţi la cite 5 ani închisoare, pentru falşificare de monezi.

Curtea le-a respins apelul, menţinînd pedeapsa dată de tribunal.

❑ Azi la orele 2, a avut loc la cimitirul Eternitatea, înhumarea rămăşiţilor pămînteşti ale regretatei studente Virginia Brudea.

IMPORTANT

In cancelaria baroului avocaţilor din Iaşi se pot scrie ori-ce acte cu cu o maşină de scris „Yost" recunoscută de cea mai perfectă din toate maşinele de scris.

D-nii avocaţi cari ar dori să li se scrie acte cu maşina de scris vor bine voi a se adresa în cancelaria baroului.

Pagina scrisă 50 bani, copia paginei 25 bani.

Ultima oră

Bucureşti 13 Auugst

Concentrarea medicilor

Bucureşti. —D. dr. Bărdescu, directorul general al serviciului sanitar, a intervenit la ministerele de interne şi de războiu, pentru ca ţinîndu-se seamă de primejdia holerei, medicii să fie scutiţi de concentrare.

Convenţia comercială turco-romînă

Constantinopol.—D. Papiniu a conferit eri cu ministrul de finanţe şi cu delegaţii otomani asupra ultimelor puncte litigioase din convenţiunea comercială turco romînă.

Ziarele spun că acordul privitor la drepturile vamale asupra strugurilor stabileşte un drept fix de 3.50—4 lei. Ziarele cred de asemenea că se consideră ca stabilit acordul în privinţa afacerii vacufurilor din Dobrogea.

Un nou caz suspect în Capitală

Bucureşti.—Un nou caz suspect s'a constatat azi în Capitală.

In str. sf. Spiridon 40, s'a imbolnăvit d-na Ana Teodorescu, avînd crampe şi vărsături.

Transportată la spitalul Colentina, bolnava a ´ncetat din viaţă după puţin timp.

Populaţia e alarmată.

Autorităţile sanitare au luat cuvenitele măsuri.

Remâne acum ca analiza bacteriologică, să arete, dacă este un caz de holeră, sau nu.

Groaznică explozie pe un vapor. — 13 morţi

Berlin.—Din Matodi (Congul francez) se anunţă că pe bordul vaporului german „Medea", a avut loc o groaznică explozie din cauză că s'au aprins 150 tone de iarbă de puşcă. Trei albi şi 10 negri au fost făcuţi bucăţi.

Inmormîntarea d-rului Petru

Bucureşti. — Azi a avut loc înmormîntarea rămăşiţelor pămînteşti ale regretatului doctor Petru.

Cortegiul a fost urmat de multă lume, între cari membrii partidului social democrat, precum şi mulţi dintre foştii socialişti.

Intre cei cari urmau carul funebru, s'a remarcat şi pe d. Gherea.

D. Frimu, a vorbit o cuvîntare emoţionantă, relevînd marea perdere suferită prin moartea regretatului.

Sosirea d-lui N. Filipescu

Sinaia.—D. N. Filipescu, ministru de răsboiu, a sosit azi aci, venind din străinătate.

Pe urmele lui Pantelimon

Bucureşti. — D. Cocea, a înaintat azi ministrului de interne un protest telegrafic, în potriva greutăţilor ce-i pun autorităţile, care nu-i permit să circule prin comune.

Astfel eri, pe cînd se afla în comuna Răuceşti, de vorbă cu fratele lui Pantelimon, a fost somat de notar să părăsească imediat comuna.

Asemenea s'a dispus ca d. Cocea să nu poată găzdui la mănăstiri.

D. Cocea cere ministrului să puie capăt acestor abuzuri.

HOLERA

Salonic.—Pe ziua de azi, s'au constatat aci 7 cazuri noui de holeră.

Furtul tabloului „Mona Lisa"

Paris. — Autorităţile au luat măsuri extraordinare pentru găsirea preţiosului tablou „Gioconda" furat din Luvru. Poliţia din toate porturile şi toate punctele frontierelor a primit ordine să cerceteze pe toţi aceea cari părăsesc Franţa.

*

Paris. — Un ziar, prin articol lui Henry Rochefort, face propunerea originală ca autorităţile să promită hoţului tabloului „Mona Lisa" (Gioconda) recompensă de 1 milion de franci şi impunitatea, dacă va restitui tabloul Luvrului.

Noua Brutărie
ANGHEL HRISTEA
STRADA DE SUS NO. 150

reconstituită conform regulamentului, avînd Malaxoare cu motor, face cunoscut că a pus în vînzare pîne de calitate excelentă şi dreaptă la cîntar.

Institutul de Domnisoare
CHAMPALBERT-HEROVANU
IAŞI.—BĂRBOI—19

Curs primar după programul statului. Curs liber L. romînă, franceză şi germană, lucru, piano, pictură etc. Ingrijire deosebită educaţiunei. Inscrierile la 15 August. Cursurile încep la 1 Septembrie.

Se primesc în gazdă eleve de la şcoalele secundare şi profesionale, cu şi fără lecţii de piano.

La D-na Maria Mocranschi
Profesoară de limba germană
Str. Săvescu No. 14 *Iaşi*

ANUNCIU

La 15 August c. încep înscrierile la şcoala profesională de fete **Tereza Paraschiva general Milicescu** *din Iaşi Str. Albinetz No. 5, primindu-se eleve interne, seminterne şi externe. Pe lîngă şcoală, în fiinţîndu-se şi un atelier de croitorie, se face cunoscut D-relor absolvente că se primesc ca să lucreze în atelier cu salar.*

Doctor în Med. şi Chirurgie
Frieda Ackermann
Specialistă în boli de femei şi copii
Consultaţiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.
Pentru saraci gratuit
— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Pentru sezonul băilor şi de vilegiatură
Banca MOLDOVA
emite cecuri, delegaţiuni şi acreditări circulare asupra:
Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad Reichenhall, Bad Hall, Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden-Baden, şi în genere asupra principalelor staţiuni balneare şi climat erice din Europa.

SOCIETATEA CREDITULUI FONCIAR URBAN DIN IAŞI

Se aduce la cunoştinţă generală că Vineri 26 August stil vechi 1911, la oficiul Creditului Urban din Iaşi strada Lăpuşneanu No. 37, se va ţinea licitaţie publică prin oferte închise, pentru închirierea imobilelor administrate de Credit din oraşul Iaşi, şi cuprinse în lista de mai jos.

Ofertele de închiriere trebuesc prezentate cel mult pînă la 26 August st. v. 1911,—căci după această dată, nu se mai primesc asemine oferte.

TABLOUL

de locuinţile din oraşul Iaşi care sunt de închiriet de la 26 Octombrie 1911.

Amatorii se vor adresa Direcţiunei societăţei prin oferte închise pînă în ziua de 26 August 1911

No.	Numele imobilelor	Str. şi No. casei	FELUL INCAPERILOR
1	Clementina Damian	Apeduc 31	Două odăi ocupate de d-na Hana Leizorovici, două odăi ocupate de d. Iosef Şwartz şi două odăi ocupate de d. Şloim Glükman.
2	Zamfira Gafencu	Anast. Panu 65	Una dugheană ocupată de moştenitorii defunctei Mina Goldştein şi una dugheană deschirietă.
3	Nută Akerman	Stihi 6	Una odăiţă deschirietă.
4	V. Farra	Veche 6—8	Două odăi deschiriete, două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Sofia Breslauer una dugheană ocupată de d-na Brana Schönfeld şi două dugheni cu odăi în dos.
5	Zusman & Marantz	Pomir 8	Două odăi şi bucătărie ocupate de d. D. Spiegler la etaj şi două odăi şi bucătărie ocupate de d. I. Forşmit la parter.
6	I. Samft	Pomir 9	Două odăi şi bucătărie deschiriete, una odae în ogradă ocupată de d. M. Godel şi una odae ocupată de d. H. Cautman.
7	L. Moscovici	Cucu 46	Două odăi şi bucătărie deschiriete, două odăi ocupate de d. D. Grünberg.
8	I. Zeigher	Sf. Andrei 5	Corpul mic de clădire compus din trei camere şi bucătărie ocupat de d. A. Glückman.
9	Simon Braunştein	De Jos 43	Două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Rebeca Ghelber.
10	Maria Munteanu	Palat 41	Două odăi şi bucătărie ocupate da d. Uşer Goldental şi două odăi şi bucătărie ocupate de d. S. Goldştein.
11	N. Tacu	Palat 16	Două odăi şi un beci ocupate de d. I. Cohn.
12	Haim Lehrer	Ştef. cel Mare 37	Una dugheană cu o odae în dos şi o odăiţă în ogradă ocupate de d. L. Weissengrün.
13	Palatul Societăţei	Lăpuşneanu 37	Una dugheană ocupată de d. A. Michelsohn.
14	I. şi M. Busch	Crucei 39	Intreg imobilul compus din două apartamente ocupate de d-nii M. Irimescu şi N. Argintariu.
15	S. şi P. Cahana	Aron Vodă 8	Două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Rebeca Copel.
16	Maria Cozadini	Sărărie' 88	Etajul de jos compus din 4 odăi, 2 antrete, bucătărie, camară şi pivniţă.
17	Elisa Gheorghiu	Socola 96	Localul de crîşmă ocupat de d. N. Ianovici.
18	M. I. Iacob	Tataraşi 41	Mai multe odăi.
19	O König	Sf. Lazăr 87	Două odăi ocupate de d. D. M. David, curalar.
20	Şmil Cohn Zugravu	Rufeni 29	Intreg imobilul ocupat de d. Nuhăm sin Iancu.
21	M. Tocker	Apeduc 55	Două odăi în etaj deschiriate.
22	I. Şmilovici	De jos 9	Două odăi şi bucătărie, ocupate de d-şoara Clara Moşcovici, şi una odae ocupată de d-na Risla Şchvartz şi una odae ocupată de d. S. Holtzman.
23	A. Marcovici	Albă 51	Localul de bae deschiriat şi cîte două odăi ocupate de d-nii Iţic Aron, S. Rosenfeld şi una odae deschirietă.
24	Vasile Sculy	Carol 53	Cinci odăi bucătărie şură, grădinuţă ocupate de d. Gh. C. Vellea.
25	Gh. Scorţescu	Buna Vestire 4	Patru odăi, antret, bucătărie, pivniţă şi două cămăruţe ocupate de d na Maria Ionescu.
26	N. Eni	Str-la Sf. Atanasie 1	Etajul de jos cu atenansele lui ocupat de d. Al. Popovici.
27	L. Iţicovici	De Sus 191	Mai multe apartamente.
28	Gh. Stroian	Spinzi 8	Trei odăi şi bucătărie ocupate de d. V. Ciocoi.
29	Noe Sin Avram	Sf. Teodor 33	Două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Maria Praun.
30	S. Vellic	Sft. Andri 31-33	Mai multe odăi şi apartamente.

Direcţiunea

Cea mai nouă creaţiune în Maşini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

In 20 Octomvrie 1832, Academia de Medecină din Paris votă Doctorului **OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bólelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângelui, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismului, rumatismului, tumorilorĭ, afecţiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatului, ulcerilorĭ inveterate şi atotulorĭ bóle provenind* din necurăţenia şi alteratiunea sângelui.

Specificŭ prin excelenţă contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* şi a teribilerĭ torĭ consecinţe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ învèterate şi rebele (accidentilorĭ gureĭ şi a gâtuluĭ, putredimiĭ óseloriĭ). Nicĭ un altu medicamentu în lume nu posedă distinctiunile ce onóră Pesmeţiĭ Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ în or ce temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă în bólele cele mai inveterate. — *Uă broşura acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmetiĭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, în raportulŭ seŭ oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă astfelŭ: « Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un « remedŭ de compositiune constantă, de « preparaţiune cât de perfectă posibilă.... « *Eĭ pot da servicie mareĭ humanităţiĭ.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÓTE TERILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavóstră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic şi intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenta.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inscrişi la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 37

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Abonaţi nono

Nu se vor repeta nici odată versurile din subiectele deja arătate.

Incepatul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică, şi serbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IAŞI

Kola Granulat. Tonic Reconstituant al Sistemului Muscular.—2 lingurije pe zi în apă sau vin.

Preţul 2 lei.

Vin Iodotanic. Depurativ (curăţitor al sîngelui).—Două lingurije pe zi.

Preţul 2.50 bani.

Cremă camphorată pentru pete şi pistrui. După o scurtă intrebuinţare face să dispară ori-ce pete şi puncte de pe faţă, redînd culoarea naturală a pielei.

Borcanul 1 leu.

Peste 600 doamne bogate GRILLAGES

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e indeferent) să se adreseze luĭ

L. Schlesinger Berlin 18

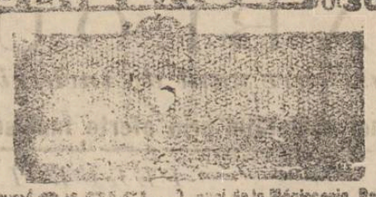

Daym' GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
GLOTORES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
BONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 25 f

Cereţi numaĭ:

Parfumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900

5 Medalii, Diplome şi alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge:

prin mirosul lui plăcut, tămăduind cu totul esenţele

De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.

Reprezentant general pentru Balcani

Alexandru Spivacoff

— RUSCIUC —

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţiĭ peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Dacă suntêţi suferinzi, dacă voiţi a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucerăşă şi vindecă *Nevralgiile* cele mai greie de tămăduit, *Migrenele, Gastralgiile, Sciatica, Afecţiunile ner. ataxiele acute şi dureróse* cari nu resistă la toţi celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o usurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mîrzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Sincrei 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul VIII - No 1376 Mercuri 17 August 1911

VACANȚA

Suntem în plină vacanță politică. Nu se mai produc nici întruniri; nu se mai fac consfătuiri; nu se mai vorbește nici de remaniare, nici de proecte de legi, nici de reforme. Presa chiar, se resimte adînc de această nouă fază, în care intră regulat, la aceleași intervale, viața noastră politică. Și nu numai presa serioasă, presa conștientă de menirea ei într'un stat constituțional și parlamentar; dar chiar presa de scandal.

Cetiți ziarele, cari excelează în tot cursul anului prin înjurii, malițiozități și înscenări de scandaluri publice la adresa adversarilor politici, a patronilor lor, cetiți și veți vedea cît de mult se resimt de amorțeala, care a cuprins întreaga atmosferă, întreaga viață politică. Nu mai au acum verva scandaloasă de mai înainte; nu mai întrebuințează vocabularul atît de bine cunoscut, care le caracterizează și le disting de celelalte ziare.

Dacă vacanța stinge ori-ce activitate politică și cetățenească, și nu este prin aceasta de dorit; totuși pentru aceste ziare ori-ce om cu simț politic și bine crescut, ar dori o lungă, o nesfîrșită, o eternă vacanță. Ar fi singurul mijloc prin care presa romînească politică, și-ar putea sterge pata de noroi ce o murdărește așa de urît.

*

In liniștea molcomă ce aduce vacanța, oamenii politici și opinia publică se gîndesc la cele ce sunt de făcut, la nevoile rămase în suferință încă—și cîte sunt!—la o mai sănătoasă îndrumare economică, politică, culturală. Acum se făuresc și se încheagă proecte de reforme, acum se plămădesc mișcările ce vor începe la toamnă, acum spiritul omului politic se îndreaptă mai clar văzător către luptele viitoare.

Și ce dulce este gîndul, că tot ce-ți propui să faci, că tot ce ai de luptat, nu le faci și nu lupți acum. Te legeni așa de plăcut în aromeala mîngîietoarei vorbe: „la toamnă". Și cu atît mai dulce este vorba aceasta, cu cît amînarea, far-niente le este, nu scuzat de lipsa unei îmboldiri proprii; ci justificat de împrejurări, de starea normală a lucrurilor.

Căci cine poate condamna suspendarea aceasta a ori-cării activități politice? Și cine este viteazul, care să continue și în această epocă activitatea din cursul anului?

*

Și cu toate astea este o instituție politică, sunt oameni politici, pentru care nu există repaos; în dicționarul cărora nu este scris acest cuvînt duios și mîngăetor: *vacanță*. Este presa politică, sunt gazetarii.

Că sunt sau nu chestiuni în discuție la ordinea zilei; că sunt sau nu mișcări politice, cari ar interesa statul și poporul; că sunt sau nu evenimente ce reclamă cunoștința generală, este absolut indiferent. Presa politică este fără întrerupere la postul său, ea trebue să fie la postul său.

Și pe cît este legitimată vacanța tuturora, pe atît este de legitimată și acțiunea fără preget a presei și a gazetarilor. Iată o funcțiune socială mare, nobilă, dar ingrată.

Sub raportul acesta, cîtă asemănare între muncitorul din fabrici și ateliere și între gazetar, muncitorul din presa politică! Munca fără preget pentru a făuri, cel dintăi bogăția socială, cestalalt conștiința publică, virtutea cetățenească.

*

Dar, ce va fi „la toamnă"? Iată întrebarea logică, firească ce ne punem la sfîrșitul acestor reflecții.

Inainte de toate, evenimentele își vor relua cursul din punctul în care l-au părăsit, pentru a se desfășura liniștit, sau pentru a se precipita zgomotos, după împrejurările și după conjectura ce se va determina în piața noastră politică. Și piața politică este atît de capricioasă! In cît, ce s'ar putea răspunde precis la întrebarea ce ne punem?

Să așteptăm deci, desfășurarea evenimentelor, să așteptăm toamna. Asemene chestiuni de viață politică nu se pot rezolva în sezonul mort politicește. Iar pînă atunci să înregistrăm și să comentăm faptele diverse și mărunte, ce se ivesc zilnic în chiar cursul vacanței. Căci și faptele mărunte au importanța lor specială, și ele sunt de un folos real prin învățămintele ce le putem trage, și prin legătura ce o stabilesc în cronologia istorică e evenimentelor ca și masele necunoscute și infame adesea, dar cari împing pe oamenii mari și-i determină la acțiuni mari, faptele mărunte sunt indispensabile în istorie și adesea numai prin analizarea lor riguroasă putem găsi cauzele adînci ale evenimentelor importante.

Reformele d-lui Carp

Guvernul anunță cu o intenționată discrețiune reformele ce va face la toamnă. D. Carp în special, cînd își primește un prietin la Țibănești, apoi ține să l puie în curent, cu planurile sale de reformator. D-sa ni pregătește mari surprize pe la toamnă.

Noi l-am crede pe d. Carp. Un șef de guvern trebuie să aibă atîta credit. Dar vezi, că o veche zicătoare romînească susține, că la toamnă se numără.. bobocii, și d. Carp n'are de cît „gogomani".

Cu „gogomani" n'o să facă d. Carp reforme, și mai ales de acela, pe care anunță. Cu „gogomani" d. Carp a stat 15 ani în opoziție și va mai sta încă, căci cu „gogomani" d. Carp n'o să poată guverna, De asta e convins, credem, și d. Marghiloman, care în calitatea sa de șef al „gogomanilor" d-lui Carp, pare că s'a ridicat ceva mai sus cu mintea, cam la înălțimea unui excelent cal de curse.

Dar de unde să știe toate astea d. Carp? D-sa are faima unui profund cunoscător al țării și al nevoilor ei. Poate din castelul său seniorial, dar nu din experiența politică, pe care n'o are de cît dintr'o îndelungată, interminabilă opoziție. Cît despre nevoile țării, am văzut cît de bine le-a cunoscut, atunci cînd a dat boi și pluguri la o sută de țarani de pe Țibănești, pe care țaranii le-au vîndut spre a-și cumpara..... gramofoane.

D. Carp e tot cel de la Junimea. Vederile sale politice au acelaș orizont îngust ca și vederile sale literare de pe vremuri. Ca și apa s'au scurs timpurile, dar d. Carp a rămas neclintit ca piatra. Poate fi aceasta un merit pentru un om oare care, dar pentru un om politic, nu.

Omul politic se dă după împrejurări și-și formează convingerile după nevoile sociale mereu schimbătoare. Omul politic știe ce-i evoluția. D. Carp habar n'are de ce mîncare o fi cucoana asta.

Și d. Carp crede, că va putea face reforme la toamnă! O reformă se va face, suntem siguri. Dar aceea va fi reforma guvernului însuși. Ce se va alege din omul politic Petre Carp, cînd se va desăvîrși această reformă,—iată un semn de întrebare.

Cîrciumarii pîcîliți

Inainte de alegeri și în toiul campaniei electorale, unii din miniștri și o sumă de agenți electorali ai guvernului, pentru a putea pîcîli pe cîrciumari și cîștiga votul lor, au promis desființarea monopolului vînzărei de băuturi spirtoase, deși cunoaștem sentimentele de cari e animat d. Carp, față de această categorie de comercianți.

In special, d. Deșliu, vice-președinte al Camerei, își luase angajamentul să determine pe d. Carp la o modificare a legei d lui E. Costinescu. Strîns cu ușa, ministrul de finanțe și-a călcat cuvîntul rostit în Cameră, cu prilejul votărei legei și a consimțit s'o modifice.

Schimbarea celor cîteva articole din legea cîrciumilor a provocat un adevărat entusiasm printre cei cîțiva acoliți ai lui Mihalcea-Vrînceanu, agentul electoral al guvernului, plătit pentru a atrage pe cîrciumari în mrejele politicei guvernamentale.

N'a trecut însă multă vreme și cîrciumarii și-au dat seama că modificările introduse în lege de către d. P. P. Carp erau o pură formă și că nu le schimbase întru nimic situația creată de d. Costinescu și atunci cîrciumarii au început iar a se mișca, cerînd o modificare reală a legei cîrciumelor. Din momentul acesta Mihalcea-Vrînceanu dispare. Știind care va fi atitudinea d-lui Carp, a crezut mai prudent să iasă din circulație.

Ieri delegația cîrciumarilor s'a înfățișat d-lui Carp și l'a pus în cunoștință că d. T. Maiorescu, interimarul d-sale, le-a promis modificarea legei. D. Carp a ascultat doleanțele negustorilor și apoi le-a declarat, că nu va satisface nici una din ele, ba încă va micșora numărul cîrciumelor, pe cari le găsește prea numeroase.

Așa s'a rezolvit de către șeful guvernului chestia cîrciumarilor. Apel, în astă materie, nu există. Cîrciumarii au acum durerosul prilej să reflecteze asupra neertatei greșeli comise atunci cînd s'au luat după d-nii Mihalcea-Vrînceanu și Deșliu, dînd votul lor cinstit, d-lui Carp, care la Februarie 1908 s'a rostit cu atîta vrăjmășie față de interesele lor comerciale. Azi e prea tîrziu și greșala comisă în Martie 1911 nu va putea fi așa de ușor reparată.

VA FI PACE

Se pare că eventualitatea războiului franco-german, despre a cărui siguranță ziarele europene vorbeau pînă mai eri, va fi evitată, grație putinței de înțelegere a celor două mari puteri și a concordării intereselor lor politice și economice în Maroc și în Congo. Cel puțin aceasta e nota tuturor marelor ziare din Franța și Germania, și după cît se poate ști, în senzul acesta pledează și rezultatele momentane ale tratativelor diplomatice, ce au urmat pînă acum.

Vestea aceasta nu poate de cît să bucure pe toată lumea. Un război franco-german, pe lîngă consecințele dezastroase ce ar fi adus ambelor națiuni beligerante, ar fi atras în jocul său ucigător și pe alte popoare. Anglia în nici un caz n'ar fi rămas indiferentă în cazul unui război, și odată intrată în focul luptei s'ar fi găsit și alte popoare, cari să-i fi urmat pilda, fie din cauza tratatelor ce au, cu unul sau altul din beligeranți, fie din pricina intereselor lor cari trebuesc a fi apărate.

Am fi avut, cu alte cuvinte, un adevărat război internațional, care ar fi pus Europa într'o situație penibilă.

Cu atît mai îmbucurător este deci faptul, că tratativele diplomatice merg spre împăciuirea spiritelor franco-germane și spre aplanarea conflictului ivit. Civilizația nu va avea decît să cîștige de pe urma liniștei ce se restabilește, și care este condițiunea indispensabilă a unei pline și eficace dezvoltări sociale, sub toate raporturile.

CÎTE-VA NOTE

Cel mai bun barometru este acela, pe care ni-l oferă guvenul d-lui Carp. Este drept că el nu ne anunță toate schimbările atmosferice. Pe una singură o prevestește: ploaia. Vreți să știți, dacă o să ploaie sau nu? — Luați Monitorul Oficial. Dacă o să găsiți o listă interminabilă de decorați, să știți că o mare nenorocire se abate asupra țării: vor fi inundații. Dacă lista decorațiilor va fi mai mică, ploile vor fi mai scurte și mai potolite. Cu alte cuvinte: ploile cu decorații prevestesc ploile naturale.

Ați înțeles acum de ce am avut anul acesta atîtea ploi torențiale. Lista decorațiilor regimului nu se mai isprăviau. Cînd terminai de cetit una, apărea a doua și așa mai departe. Ultima listă pe care ziarele guvernului au etalat-o pe cîte trei coloane, a fost anunțătoarea marilor cicloane din zilele trecute. Tot atît de furioase au fost ploile și vînturile, ca și lista cea din urmă.

Propunem o mișcare populară energică în contra regimului; altfel nu scăpăm de ploi, inundații și cicloane.

*

D. Posnovici susține sus și tare în contra afirmărilor tuturor și în contra evidenței, că n'avem epidemie de febră tifoidă. Poate credeți că d. Posnovici de cînd e prim secours a uitat fisiologia, de laborator, de facultate etc.. Dînsul nu există de cît pentru și prin calitatea de ajutor al șerului.

In această calitate și pe temeiul cunoștințelor sale... edilice, d. Posnovici susține că n'avem febră tifoidă. Și d-sa argumentează:

Febra tifoidă într'o comună oare care e de resortul administrației comunale; în Iași e de resortul său. Dar, d-sa n'a dat ordin febrei tifoide să nu vie la Iași, — la Iași nu e febra tifoidă. Și dacă nu e n'avem pentru ce să luăm măsuri și să ne alărmăm.

Just!

*

Pe cînd jandarmii și agenții siguranței generale străbat în lung și în la, pădurile Neamțului, de vre o 2 luni spre a da ochii cu Pantelimon, trimisul adevărului, ziaristul Cocea, reușește să întîlnească pe bandit și să vorbească cu dînsul.

Natural, că ziaristul a fost mai norocos, grație tot lui Pantelimon, care i-a prilejit întrevederea. Gestul banditului este o nouă sfidare la adresa poliției, care asudă căutînd zădarnic. Dar și gestul d-lui Cocea, care în scopul trevederii cu banditul, derutează cercetarea banditului, nu poate avea alt aspect decît acela al unei fapte antisociale.

E de regretat, dar e așa.

OAMENI SI LUCRURI

ARTA DE A PRADA

Intrerupem astăzi șirul reflecțiilor ce ne inspiră bauditul național la ordinea zilei pentru a reflecta puțin asupra unei întîmplări de actualitate, în legătură și cu arta și cu arta de a fura: dispariția Giocondei din galeria Luvrului.

In mod foarte plastic un mare ziar francez spunea că momentul în care s'a aflat despre acest furt a echivalat cu o catastrofă națională,—în așa fel că nu s'a mai gîndit nimeni la nici una din marile frămîntări ale zilei: afacerea Marocului, tratativele dintre Kiderlen și Cambon, înțelegerea ruso-germană în Persia așa mai departe.

Deși un produs al geniului italian, tabloul lui Davinci devenise însă un bun al Franței, care îl prețuia și ca o operă a Renașterei latine și ca un obiect de înaltă valoare întrinsecă, o podoabă a Luvrului. Nu era oare Napoleon însuși un fiu al Italiei și n'a rămas el oare o glorie a Franței,—chiar cînd începuse a deveni o povară pentru ea?

Pierderea unei pînze de felul Giocondei este incalculabilă. In cifre aride nu se poate socoti o asemenea pagubă; ci trebuie măsurată în sufletele contemporanilor, în mîndria poporului francez de a fi posedat în colecția de tablouri o ast fel de producțiune; trebuie măsurată după cîtimea de plăcere, de atracțiune pe care o împrăștia în privirile milioanelor de trecători, care se opriau în fața Monnei Lisa cu acel extaz senin pe care-l revărsa negreșit dulcea și sublima înfățișare plină de zimbet, plină de sfințenie a Giocondei.

Un moment de vis și de plăcere, în fața frumoasei soții a cavalerului Francesco del Giocondo din Florența, fu de ajuns ca să inspire genialului maestru acea creațiune de apururi grațioasă și adorabilă a Giocondei, inimitabilă în seninătatea ei, în zimbirea ei. De secole, acel zimbet al buzelor ei revărsa în milioane de suflete și de priviri balsam și bunătate; ea mîngăia și înviora; ridica spre sfere de ideal generațiuni după generațiuni și—poate—mai mult ca toate conferințele diplomatice de la Haga și de aiurea, contribuia la pacificarea omenirii, în virtutea supremei puteri pe care o exercită *arta* în formele ei geniale.

Și toate aceste lipsesc astăzi Luvrului, Parisului, Franței, lumei întregi!

Că a fost un simplu farsor, un hoț ordinar, un dușman al Franței—e acelaș lucru. Paguba e tot una de mare. Vremea nemiloasă nimicește doară și ea atîtea capo d'opere! Am văzut pe peretele din fund al bisericei Santa Maria delle Grazzie pierind ceas cu ceas genialul tablou original al lui Da Vinci —„Cina cea de taină"—cu neputință de salvat ori de restaurat. Te mîngăi oarecum că e opera timpului, că e o moarte... naturală a capod'operilor. Nebunul dominican Savonarola, se zice, a distrus în piețele publice ale Florenței multe pînze de mare preț. Te gîndești că inchizițiile italiane—ca și acele spaniole—au nimicit în flacări zeci de mii de oameni. Istoria omenirii are trebuință de nebunii și de excese. Nu vroiau oare comunarzii, în 1871, să dee foc Luvrului cu toate comorile lui de artă?

Dar te împaci mai greu cu ideea ca un simplu escroc să izbutească a-și rîde de toată lumea civilizată făcînd să dispară una din mîndriile ei, cu care dispare o parte din însăși fericirea omenească pe pămînt. Și cu cît e mai de neînțeles reușita actului, cu atît te întristează mai mult gîndul, că odată cu civilizația progresează și arta de a fura, ingeniozitatea de a sfida și de a abuza, —într'un cuvînt, manifestările josniciei omenești, cu atît mai deplorabile cu cît încep a deveni... artă pentru artă,—artă fără folos imediat. Căci nimeni nu va putea preface în bani tabloul Giocondei,—ci doară, să-l distrugă dintr'un sentiment de răzbunare ori de răutate. In potriva cui?

Rodion

Romanul american

Un manifest literar.—Părerile unui scriitor.—Ce este romanul contemporan.—Ce trebue să fie.—Pictarea caracterelor. Măsurat cu centimetrul.—Cel mai bun...

Acum de curînd ziarul parizian „Le Temps" a publicat un document literar de oarecare senzație și anume un manifest literar al scriitorului H. E Wells, referitor la forma și la spiritul romanului în Anglia.

*

Wells e cunoscut în literatură mai ales prin romanul său „Războiul aerian". El este unul dintre fruntașii literaturei engleze contimporane. Părerile lui asupra romanului contimporan sunt foarte originale și juste în același timp. De aceia dăm un mic rezumat după articolul său „Romanul contimporan în Anglia". Aceste păreri pot să fie tot așa de bine aplicate romanului în general. Iată ce scrie spiritualul autor al „Războiului aerian":

„Cea mai mare și cea mai însemnată parte din viața mea o întrebuințez ca să scriu romane, iar restul timpului îl folosesc pentru a plăsmui și pregăti pe cele cari le voiu mai scrie. Fără îndoială că în cazul acesta ești ținut să reflectezi puțin asupra romancierului, să te întrebi ce însemnează el, ce este și ce poate să fie? Pe de altă parte, cînd cineva a pus cea mai mare parte din sufletul său în roman, îi e foarte greu să vorbească cu modestie despre acest gen literar.

„Din punctul meu de vedere, cred că romanul este cel mai bun mijloc de ajustare și reajustare în sistemul acesta impropriu, pe care îl constitue civilizația modernă. Revendic dar pentru roman locul cel mai înalt și cel mai larg.

Romanul trebue să distreze?

„Părerea aceasta, o știm, nu e admisă de toți. Există o teorie, după care romanul se reduce la un instrument de recreațiune. Părerea aceasta a predominat toată perioada „victoriană" (în Anglia) și mai perzistă și acum.

*

Ea s'ar fi putut întitula „Teoria ciclopului obosit". Această teorie ue prezintă pe cititor cu totul obosit, zdrobit căci lucrează la birou de la 10—la 4 jum., a jucat golf, a ascultat un discurs parlamentar, a pescuit, a discutat o teorie juridică, a scris o rugăciune, sau a îndeplinit una din miile de cerințe la cari se supune orice om al progresului. Iată dar o foarte bună ocazie să se distreze, punînd mîna pe carte! Cine știe cîte necazuri o mai fi avînd bietul om! Trebue deci distrat cu orice preț! Nu-i puneți deci înainte nici o problemă, nu l puneți să judece de loc. Lăsați-l să stea în papuci și în halat, adormit pe jumătate și să citească! Apoi trebue să-i dai o carte în care să se vorbească de prințese cari se lasă dragostei foarte lesne, de lumi, unde nu se aude nici un sgomot de ale vieții acesteia barbare, de lumi unde totul e vis dulce, molatec. Așa s'a scris, în Anglia, pînă cam pe vremea războiului *bur*.

Nu-i vorbă că și azi se mai scriu în chipul acesta dar ori cum nu ca pe vremea aceia. De atunci romanul și critica s'au cam revoltat în potriva „ciclopului obosit". Azi doar d. W. Iacobs (autor de romane își mai dă silința să distreze pe cititori cari voi să stea în halat și papuci).

*

Oare trebue ca romanul să fie lung?

Pedanții spun multe lucruri în privința aceasta, dar de ei cine ține cont? Critica născocește și va mai născoci felurite teorii, feluriie împărțiri ale genurilor literare; teoriile acestea de cele mai multe ori, criticii caută să le impună autoriie. Ei nu țin seama de talentul acestora care nu se poate preta la toate bazaconiile și scorniturile criticilor.

Romanul, după mine, e o operă dis-

cursivă. Nuvela e simplă. Ea tinde să să producă un efec unic. Romanul în loc de a se mărgini la o singură temă conține o tapiserie întreagă de teme. In roman ești supus aci unui fel de emoții, aci altui fel.

*

Valoarea destinctă a romanului residă în primul rînd în pictarea caracterelor.

Cred că romanele lui Dickens, cu toată lungimea lor pentru mine sunt totuși așa de scurte! Anul trecut s'a aprins o discuție strașnică asupra lungimei romanului. Unii au mers pînă acolo, în cît au folosit chiar... centimetrul ca unitate de măsură. E o greșală enormă. Edgar Poe spunea despre nuvelă că ea să fie atît de lungă în cît să se poată citi dintr'odată. Au trecut acum acele vremuri. Nu e vorba de lungime, ci de acțiunea și de caracterele pe cari ni le prezintă romanul. Flaubert e adevăratul emancipator al roal romanului francez și noi trebue să-l citim, să l citim mereu. Nuvela trebue să țintească scopul, să nu se depărteze de la el. Un om care fuge de un tigru nu-i trece nici prin gînd să se oprească să culeagă flori pe malul gîrlei, ori să însceneze culoarea mușchiului de la rădăcina copacului care vrea să se urce ca să scape de fiară!"

Părerile lui Wells sunt de folos și pentru scriitorii noștri. Nu le ar strica.

Inscrierile de la Conservator

Direcția Conservatorului de muzică și artă drmatică din Iași, face cunoscut că cererile de înscriere a noilor elevi și eleve se vor face prin părinți sau tutori, care își au domiciliul în Iași, iară pentru acei din alte comuni sau județe prin corespondenți domiciliați în Iași, fiind datori părinții sau tutori a încunoștiința înscris direcția conservatorului, arătînd numele și pronumele corespondentului, profesiunea, dispărțirea, strada, No. casei.

Cererile de înscriere se vor face după formularul afișat la școală, pentru fiecare clasă aparte (aplicîndu se timbru de cîte 30 bani) și însoțite de extractul de naștere din registrele stărei civile, de certificatul studiilor făcute, actul de naționalitate, actul de revaccină și actul de bună purtare (dacă nu va fi prevăzută în certificatul de studii), și se vor primi la Direcția conservatorului dela 25 August și până la 5 Septembrie a. c. între orele 9—11 dimineața și 2—4 după amiază, (afară de Duminici și sărbători). Străinii vor trebui să prezinte actele traduse în limba romînă de către autoritățile legale.

In conservator se vor admite numai elevii, cari vor împlini condițiunile de mai jos. In primul rînd candidații pentru specialitățile muzicale vor trebui să dovedească că posedă auzul muzical, simțul ritmului și un fizic potrivit specialității căreia să dedică, justificat pentru clasele de instrumente de suflat, de un certificat medical, iar pentru declamație și artă dramatică un fizic avantajos și organ plăcut.

Condițiunele pentru Teorie și solfegiu sunt: cel puțin absolvirea cursului primar și etate dela 11 la 14 ani, aseminea și pentru armonie, dar să aibă absolvirea cursului de Teorie și solfegiu. Elevii și elevele sunt riguroși obligați să urmeze principiile teoretice și solfegiul muzical.

Pentru cîntul solo și de operă: elevii vor trebui să aibă etatea de 19 ani împliniți și elevele 17 ani împliniți, după schimbarea și hotărîrea vocii, cari va trebui să fie frumoasă și sănătoasă. Nu vor fi admiși dacă au trecut de 24 ani. Pentru cînt ei trebue să dovedească că posedă cunoștinți umanitare suficiente (studii secundare sau gimnaziale).

Pentru admitere la cînt în anul preparator vor fi examinați candidații de Teorie și solfegiu, întonarea unei game majore și minore, oare care noțiuni de cetirea intervalelor consonante.

La clasele instrumentale se cere cel puțin absolvirea unui curs primar și etatea dela 11—14 ani pentru pian, violină și violoncel; pentru contra-bas de la 15—18 ani, și pentru instrumente de suflat etatea dela 14—17 ani.

Candidații și canditatele pentru a fi admiși în anul întâi, cursul inferior la Pian, vor fi examinați de următoarea materie:

Cessi B. ediția Ricordi, exercițiu de degete caetul I-iu și parte din al 2-lea. *Bertini*, metoda, gamele majore și minore, melodice și armonice cu arpejele acordurilor consonante și cadențele perfecte.

Bertini, 12 mici preludii;—Bertini op. 100 și 29. Czerny op. 299, caetul I-iu. *Bach S.* șase preludii pentru începători.

Lemoine-Röhler, studii pentru începători. *Dussek, Kuhlau* și *Clementi* (nouă sonatine). Le vor pune candidaților întrebări din teoria elementară a muzicei.

Candidații pentru a fi admiși în anul preparator la Violină, vor fi examinați de următoarea materie: *B. Klenk*, metoda caetul I-iu. *Beriot*, metoda partea I-a ediția *Peters*. *Blumenștengel* caetul I-iu game. *Pl·y l*, op. 8 (David). Să vor pune întrebări candidaților de Teoria elementară a muzicei.

Pentru declamație și artă dramatică etatea dela 16—20 ani pentru fete, și 18—22 pentru băeți. Cunoașterea deplină a limbei romîne, absolvirea unui liceu sau a unei școli secundare de fete, fizic și organ plăcut. Numai în caz de talente excepționale se vor putea admite elevi cari să fi absolvit cel puțin 3 clase secundare pentru fete și patru secundare pentru băeți.

Candidații și candidatele pentru Declamație vor fi examinați la cetire din autori romîni. Dispensa de studii umanitare și de etate să acordă de Direcția Conservatorului în caz de aptitudini excepționale.

Examenele de admitere provizor vor fi în zilele dela 8—15 Septembrie a. c. Pentru examenele de admitere elevii și elevele nu vor avea dreptul la certificate, ci numai atunci cînd vor urma la Conservator, vor trece examenul de sfîrșitul anului școlar și vor obținea nota de promovare conform regulamentului, dar nu vor voi să continue studiul.

Pentru elevii și elevele vechi cari au depus examen în Iunie a. c., a acelor care repetă anul, în care intră și cei șterși din cataloage pentru neplata taxei, se va cere reînscrierea tot prin părinți sau tutori, cari sunt din comuna Iași, iar pentru cei din alte comuni și județe prin corespondenți domiciliați în Iași, fiind datori părinții sau tutorii a înconștiința înscris direcția Conservatorului, arătînd numele și pronumele corespondentului, profesiunea, dispărțirea, strada și No. casei.

Cererile de înscriere să vor face pentru fie care clasă aparte (aplicîndu-se timbru de cîte 30 bani), și după formularul afișat la școală, și se vor primi la Direcția Conservatorului de la una pînă la 10 Septembrie a c. între orele 9—11 dimineața și de la 2—4 după amează,—(afară de Duminici și sărbători).

Odată cu cererea de reînscriere va prezenta Direcției Conservatorului și recipisa pentru plata a jumătate din taxa anuală de frecventare, adică rata I a la una din casele publice în contul și la dispoziția casei școalelor. Elevii și elevele care urmează la Pian vor prezenta și recipisa pentru plata taxei de întreținerea pianelor pentru casa de depuneri și consemnațiuni, în contul și la dispoziția direcției Conservatorului de muzică din Iași.

Tabloul cu sumele anuale pentru elasele care trebue a plăti taxa este afișat la școală.

Pentru dispensa de taxa de frecventare, cînd elevul este lipsit de mijloace se va adresa Direcției Conservatorului o osebită cerere, de către părinți, tutori sau corespondenți, alăturînd certificatele prin care să dovedească sărăcia, eliberate de autoritățile legale. In caz de neaprobare scutirei elevului, trebue să plătească îndată după afișare.

Cererele din partea părinților, a tutorilor sau a corespondenților și a elevilor majori, pentru plata taxei de frecventare trebue făcute pentru fiecare clasă a parte la percepțiile fiscale, iar pentru taxa de întreținerea pianelor la una din administrațiile financiare, și întocmai după formularele afișate la școală.

Director, **H I Sibianu.**

1911 August 12.

❑ ***Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.***

Fabrica de Sobe de teracota și faianță

FRAȚII MACUROFF IAȘI, Soseaua Păcurari 72

Recomandă D-lor proprietari de Case și antreprenori de construcțiuni publice:

Sobe de teracotă zmălțuită în toate culorile moderne.

Sobe de teracotă plane cele mai higienice, solide și practice

Sobe de porțelan albe și mojolico, formele cele mai elegante, simple și de fantazie.

Flise de faianță pentru instalațiuni de Laboratoare, băi, bucătării etc.

OLANE pentru coșuri și drenagiu de orice dimensiuni.

Execuțiune promptă.— Prețuri reduse.

INȘTIINȚARE

Odată cu deschiderea anului școlar curent va începe a funcționa în Iași, **noul gimnaziu de băeți „Moritz și Betti Wachtel"**.

Avînd un corp didactic dintre cele mai alese; fiind instalat într'un imobil propriu, construit după toate regulele higienice, înzestrat cu toate cerințele unui învățămînt gimnazial modern: laboratoriu, sală de gimnastică, material didactic, lumină electrică, instalație de apă, ș. c. l.— Gimnaziul va corespunde tuturor condițiunilor pedagogice.

Programul—același ca și în școlile secundare publice.

Examenul general se va depune la școală, înaintea comisiunei ministeriale, conform regulamentului școlilor secundare.

Vor avea loc de două ori pe an **producțiuni școlare** (muzică, gimnastică, recitări).

Inscrierile încep la 15 August, în cancelaria școalei str. Sărăriei No. 147.

DIRECȚIUNEA.

Litere-Științe-Arte

Stricarea limbei.—In trei numere consecutive ale „Convorbirilor literare" d. G. N. Lahovari a atins pe față chestiunea inovațiilor limbistice și a neologismelor. Studiul a apărut și în broșură. Sunt considerațiuni destul de interesante între reflecțiile ce face d. Lahovari. Bunăoară:

D. Lahovary găsește că reprezentarea la Teatrul Național a unui vodevil în limba în care a fost scris, nu este o primejdie pentru limba noastră. Adevărata primejdie o amenință din partea acelora cari de 70 de ani și mai bine, sub pretext de a o curăți de elemente străine, au batjocorit o, au pocit o, transformînd vechea, frumoasa și armonioasa limbă a strămoșilor, într'o idiomă artificială ca Volapükul. Și astfel, „din graiul viu, colorat, plin de dulceață care ieșise din gura poporului noslru, au făcut un lucru mort, decolorat, insipid ca o floare uscată care rămîne fără frumusețe și fără miros".

Adevărații vinovați de această stare de lucruri au fost aceia, cari dintr'un naționalizm rău înțeles și dorind să dovedească latinitatea limbei noastre, au pornit o adevărată goană, împotriva unor cuvinte de origină slavă, cerînd înlocuirea lor cu altele de origine latină.

In campania aceasta, unii pedanți ignoranți cari nu știau lattnește dar vorbeau franțuzește, au căzut în extrema de a proscrie din limbă cuvinte de origină latină și a le înlocui, cu altele luate din limba franceză,

Curentul latinist a căzut, ce-i dreptul, sub propriul său ridicol, atît el însă cît și franțuzismul au isbuiit totuși să împestrițeze limba cu o mulțime de cuvinte noui, cari au falșificat caracterul curat al limbei așa cum a izvorît ea din geniul romînesc, dîndu-i înfățișarea de astăzi așa de barbară și de caraghioasă une ori.

*

S'a format la Paris „Liga amicilor limbei latine" și a studiilor clasice în general.

Președinte e Anatole France, secondat de un comitet care cuprinde pe Mistral, Pierre, Loti, Clémenceau, Donnay, Barrès și alții.

*

Revista pariziană „Cosmos" anunță că în capitala Marocului—la Fez—s'a instalat prima stațiune de telegrafie fără sîrmă pentru a stabili o legătură repede cu Parisul, unde s'a instalat receptorul într'un etagiu al turnului Eifel.

Războiul, cum se vede, ori numai spectrul războiului vine de-a dreptul în ajutorul tecnicei și al progresului.

*

„Illustration" oferă un premiu de 10 000 lei, pentru acel care va da indicațiuni pentru a se descoperi locul unde se află acum „Monra Lisa". De asemenea oferă 40000 lei cui va aduce tabloul direct la redacția revistei. Dacă îl aduce pînă la 1 Septembrie, atunci premiul va fi de 45000 lei.

*

Apropos de furturi artistice. In anul trecut s'au furat 9 tablouri din biserici provinciale italiane. Fiind lucrări celebre nu s'a putut vinde nici unul din tablourile furate.

*

Numărul de după vacanță al *Nouei reviste Romîne*, va apare săptămîna viitoare, cu data de 21 August.

*

STRUNA ZILEI

FRICA INDRĂZNEȚULUI

Spectrul banditului Pantelimon obsedează acum Moldova întreagă.

Un ziar.

Intreagă? Nu! De pildă, Iașul
Cu siguranță îl desfide
La noi banditul n'o să vină
De frica... febrei tifoide.

INFORMATII

❑ Direcțiunea generală a serviciului sanitar observînd că unii membri ai serviciului de higienă și salubritate publică deși funcționari ai Statului, comunei sau județului, absentează nemotivat de la ședințe, a trimis o circulară președinților acestor consilii prin care le pune în vedere, că pentru bunul mers al lucrărilor, membrii să nu mai lipsească fără motiv de la ședințe. In caz contrar, președinții consiliilor au fost invitați să le aplice cu rigurositate dispozițiunile art. 12 alin. II din legea sanitară.

❑ Domnul V. Scurtu, din comuna Galata s'a plîns autorităților, că ducîndu se la cîrciumarul Iancu Vîlniceru din strada Socola pentru a face cumpărături, a dat o hîrtie de 100 lei, urmînd să i dea rest. Acesta a dat-o unui băiat din prăvălie, care a dispărut cu ea.

Probabil, că n'a găsit, unde să o schimbe în Iași.

❑ **Militare.**—Ministerul de războiu a adresat către statul major general al armatei un lung comunicat, cu instrucțiuni pentru punerea în aplicare a legei asupra rechiziționilor militare, cu privire la facerea recensămîntului care va începe la 1 Septembrie curent; la inspectarea și clasarea animalelor, la facerea recensămîntului trăsurilor, vaselor plutitoare a materialului necesar lor, susceptibile de a fi rechiziționate în cursul anului 1911—1912.

Imprimatele necesare pentru operațiunile de recensămînt dosare și repartiție se vor distribui de statul major general în cursul lunei August c.

❑ Regimentul 13 Infanterie va pleca în ziua de 27 August, în concentrare, la tabara Curteşti.

❑ In ziua de 21 August, va avea loc alegerea noului președinte și comitetului societății de bine facere din localitate *Frăția*.

Pentru locul de președinte al acestei societăți, candidează și d. Gh. Dobrovici, care a mai ocupat odată această demnitate.

❑ A fost internat la spitalul israelit băetul Simon Leibovici din strada Sf. Lazăr avînd capul spart cu o piatră asvîrlită de un alt băet.

❑ Aseară pe la orele 6 jumătate s'a aprins de la un coș, acoperămîntul casei locuite de Naftulea Haimovici din strada Brănduşa. Cu ajutorul vecinilor focul a fost localizat.

❑ Numitul Dumitru Stamache, a încunoștințat autoritățile, că pe str. Socola No. 127 a perdut un portofel cu suma de 69 lei.

❑ După cifrele întocmite de Direcțiunea generală a serviciului sanitar iată mortalitatea în comunele rurale din țară pe anul 1910:

Au decedat în total 142604 persoane dintre care 74 129 de sex masculin și 68474 de sex femenin.

Numărul deceselor de la sate este inferior celui din anul 1909—910 și aceasta se datorește în primul rînd natalității reduse din acel an.

❑ Se zice că negocierile urmate între ministerul de finanțe și fabricele de zahăr cu privire la eftenirea zahărului, s'au terminat.

Guvernul va renunța la o parte din taxa pe consumație, iar fabricele vor lăsa cîte va centime din premiul de încurajare, astfel în cît zahărul se va ieftini cu vre-o 16 bani la kilogram.

Se va depune un proiect de lege în această chestie, pe biuroul Corpurilor Legiuitoare, chiar în viitoarea sesiune parlamentară.

❑ Implinindu-se un an de la moartea regretatului prof. dr. N. Manolescu Sîmbătă 20 August va avea loc în prezența familiei și a prietenilor un parastas în biserica din comuna Strunga.

❑ Comercianții de vinuri din Odobești au început să cumpere vinuri din podgoriile Iașului.

Chiar astă-zi un angrosist de vinuri de acolo, s'a adresat unui cunoscut podgorean din localitate spre a i cumpăra producția viei sale.

❑ Administrația comunală a dispus rectificarea unei părți din strada Uzinelor.

In acest scop, consiliul comunal a votat 5000 lei pentru expropieri.

❑ Intr'un sanatoriu din București, a încetat din viață, Maiorul Moisache, fiul preotului Moisache din localitate.

Numitul suferea de mai mult timp de inimă.

❑ Locuitorii: Ion Bujor și Vasile Florea din comuna Belcești, din ceartă și-au făcut unul altuia răni atît de grave, în cît ambii au trebuit să fie internați la spitalul din Tg. Frumos. Vasile Florea care prezintă mai multe răni și fractura brațului drept, se află în pericol de moarte.

Cazul se anchetează de jandarmii din Belcești, necunoscîndu-se încă motivul bătăei atît de sălbatice, dintre dînșii.

❑ D. Bischoff, directorul societății Unionbaugesellschaft, se află în localitate.

❑ Bogatul program de astă seară Marți 16 August, al cinematografului Pathé Frères, din noua grădină Trajan cuprinde între altele:

Regina Ninivei, grandioasă reconstituire din Istoria Asirienilor. Splendoarea anticelor palate reapar înaintea noastră, curtea regală asiriană este reînsuflețită și lupta pentru uzurparea tronului mai crudă de cît astăzi, ne este aevea redată.

Noul program de astă seară mai cuprinde apoi: Fabricarea pălăriilor de pae din Manilla, vederi instructive—Royan (Franța) și pitoreștile sale împrejurimi — Prince și chiriașa răutăcioasă, scene comice—O bae prea caldă, scene foarte humoristice—Buburuș, comedie de moravuri pariziane—Asigurarea șalupei sau fățărnicie criminală, o narațiune însuflețită a cărei acțiune se desfășoară în largul mărei.—Cel mai nou număr din Pathé Journal cu: Victimele carierei de marmoră din Carrara (Italia)—Lupte atletice la Viena—Ciclonul din Rio-de-Janeiro (America)—Alicante (Spania) Căderea unui aviator în mare—10 000 copii la mormintele eroilor din 1870—Sinaia: Primirea prințului de Wied, etc.

❑ Ministerul de lucrări publice a acordat o reducere de 50 la sută, pentru mașinele ce se vor expune la expoziția de struguri și fructe, ce va avea loc în localitate în zilele de 18 și 19 Septembrie.

Ministerul n'a acordat reducerea cerută și pentru călători, zicînd că aceasta e o chestie ce se va rezolvi mai tîrziu, dacă vor avea loc în Iași serbările jubiliare ale Universității.

❑ Duminică a avut loc la camera de comerț o întrunire în chestia repausului duminical, la care au fost convocați funcționarii comerciali.

S'a hotărît a se convoca o nouă consfătuire, la care să participe cîte o delegațiune de comercianți și funcționari comerciali.

❑ După propunerea d-lui Peretz inspector, e vorba să se înființeze cîte o tipografie, pe lîngă universitățile din București și Iași.

❑ Un domn, numit Cap Mare, a cerut administrației comunale, să-i reducă prețul eșit la licitație pentru cumpărarea unui loc situat în mahalaua Trei-Calici, sub motiv că a fost concurat de un jidan.

Constatîndu-se însă, că la licitație a luat parte și un alt creștin, consiliul comunal a respins cererea.

❑ D. dr. I. N Manolescu. a fost ales vice președinte al comitetului societății viticole, în locul d-lui Viorescu demisionat.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— *Strada de Sus No. 189* —

Cu începere de la 20 Iulie, prețurile produselor sunt următoarele:

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată dulce.		2.00
Excelentul unt pentru cafea, ciai	4.40	
Caș gras de munte și urdă dulce proaspătă.	1.50	
Delicioasă brînză de munte nouă	1.40	
Brînză de vaci proaspătă	0.50	
Unt pentru gătit obișnuit	2.80	
Adevărata grăsime de porc topită,	2.40	
Renumita brînză de burduf	2.80	
Cașcaval de Penteleu.	2.60	
Brînză de Brăila recolta de toamnă.	1.60	
Zilnic ouă proaspete garantate		6.00 o/o
Gervais romînesc pachetul		0.50
Lapte dulce proaspăt, se găsește dimineața de la orele 5—11 a. m. și seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.	oca	0.35
		0.25
Zilnic iaurt proaspăt castronul	mare	0.20
	mic	0.15
Miere de Mai, gavanosul.		1.00
Zilnic se găsește higienicul lapte bătut proaspăt:	litr.	0.30
	paharul.	0.10
Fructe proaspete:		
Pere pergamute		0.80

Struguri, se găsesc zilnic proaspeți.

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantități însemnate de vinuri naturale excelente, noi și vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumații cu prețuri reduse

Vin alb vechiu de masă	0.80	litru.
„ roș „ „ „	0.80	„
„ alb vechiu	1.00	„
„ roș „	1.00	„
„ alb „	1.20	„
„ tămăios de 3 ani	1.20	„
„ „ „ 5 „	2.00	„
„ Bordeaux de 5 ani	1.40	„

Pentru comenzile de la 5 litr. în sus se servește la domiciliu avizîndu-ne verbal sau prin o carte postală str. de Sus No. 189.

Ultime INFORMAȚII

❑ *In ultima sa ședință, consiliul comunal a votat o rectificare de contract, destul de originală.*

Incă sub foasta administrație comunală, s'a încheiat cu d. Tomescu, mecanic, care găsește că după ce d. Tomescu va izbuti să aducă comunei un venit netto de 42,000 lei, apoi plusul realizat, se va împărți în două, între comună și d. Tomescu.

D. Grecianu, a cerut să se rectifice acest contract, de oare-ce d. Tomescu, a înțeles că e vorba de 42,000 lei brutto, și nici de cum netto.

Consiliul a admis rectificarea,—fără a se întreba, cum de d. Tomescu a semnat un contract, în care se află trecut altă ceva, de cît ceea ce stipulase între d-sa și foasta administrație comunală.

❑ *In ultima ședință a consiliului comunal, ilustrul Cosmovici, vorbind de higiena orașelor, spune că în această privință, ieșenii sunt în urmă cu 600 ani.*

Se înțelege, că între ieșeni nu se poate număra d. Cosmovici, care, după cum s'a arătat altă-dată în Contemporanul, *e tare în științi și în higienă.*

❑ *Față cu numeroasele cazuri de febră tifoidă, constatată în localitate, e vorba ca vacanța școlară, să fie prelungită cu 15 zile.*

❑ *Aflăm că la ferma model* Laza *din jud Vaslui, s'a declarat de cît-va zile epidemia de febră tifoidă.*

In acest scurt timp, a făcut două victime. Doi stagiari de la această fermă, au încetat din viață.

Panica printre elevi, e atît de mare, în cît mulți din ei au fugit din școală. Autoritățile administrative și sanitare nu fac nimic, nu dau concurs pentru combaterea epidemiei. In primul loc, elevii ar trebui trimiși pe la casele părinților.

❑ Azi s'au început repetițiile la teatrul Național.

De astă dată d. Sadoveanu, directorul teatrului, a suprimat solemnitatea obicinuită, în anii trecuți.

D. Sadoveanu a mers și mai departe: nici n'a venit în Iași.

❑ Azi după amează consilieri comunali se 'ntrunesc la Primărie, pentru a decide în difinitiv, ziua, cînd în corpore, vor face o vizită la Tibănești.

❑ *D-ra Voiculescu, marea artistă, a fost angrijată la Teatrul Național din localitate, pentru viitoarea stagiune.*

❑ La concursul ținut la piroctechnia armatei în București pentru două locuri de ajutori-chimiști, au reușit d-nii Moșuleț și Păcuraru, singurii cari au candidat.

❑ **Alergări în Iași**—După cum am anunțat, în zilele de 27 și 28 Septembrie, vor avea loc mari alergări de cai, în localitate.

Iată programul curselor, ce vor avea loc în ziua întâia:

CURSA I

Premiul Moldova

(Oferit de Ministerul de Indus. și Comerț)

Ora 2 p. m.

(Gentlemen-Riders și Oficeri).

Pentru caii de jumătate sînge de 3 ani și deasupra care n'au cîștigat în plat sau obstacole un premiu. Vor fi calificați și caii care au cîștigat, însă vor fi de vînzare pe 1200 lei.

Distanța 2200 metri.

Greutatea 3 ani 70 kg.
„ 4 „ 74 kg.
„ 5 și deasupra 76 kg.

Premiul I 700 lei
„ II 200 „
„ III 100 „

Inscrierea 30 lei pînă la 19 Sept. 1911.

CURSA II

Premiul Cristești-Țuțora

(Oferit de Principele Mihai D. Stourza)

Ora 2 jum. p. m.

Alergare la trap, călare sau la ham, pentru caii de orice provenienșă, de 3 ani și mai sus.

Pentru fiecare cursă cîștigată pînă în momentul alergărei, calul se va distanța cu 10 metri.

Caii născuți și crescuți în țară sau importați în anul nașterei și înscriși în registrul „Societății de Incurajare" din Brăila, vor beneficia de un avans de 60 m.

Distanța 3000 metri.

Premiul I 1000 lei
„ II 250 lei
„ III 150 lei

Inscrierea 60 lei pînă la 19 Sept. 1911.

CURSA III-a

Premiul ministerul domeniilor

Ora 3 p. m.

Pentru cai de 2 ani și mai sus de ori ce rasă și ori-ce provenienșă care n'au cîștigat în 1911 un premiu de 3000 lei.

Cîștigătorul din 1911 va lua 1 kgr. supra greutate de fi care sumă de 1000 lei cîștigată.

Caii care nu vor fi cîștigat nici un premiu, vor primi o descarcare specială de 3 kgr.

Caii născuți și crescuți în țară vor primi 2 kgr. descărcare.

Distanța 1600 metri.

Greutatea 2 ani 54 kgr.
„ 3 „ 65 kgr.
„ 4 „ și deasupra 69½ kg.

Premiul I 1600 lei
„ II 250 lei

Inscrierea 60 lei pînă la 19 Septembrie 1911.

CURSA IV-a

Premiul Jockey Club—Iași

Ora 3 jum. p. m.

Pentru armasari, epe și jugani de pur sînge de 3 ani și mai sus.

Cîștigătorii în 1910 și 1911 a unui premiu de 5000 lei vor lua 2 kgr. supra greutate.

Calul care în anul 1911, va fi cîștigat o sumă de 5000 lei va mai lua o supra greutate de 2 jum. kgr. de 10.000 lei 4 kgr.—Calul care alergînd nu a cîștigat în 1911 un premiu de cel puțin 2000 lei va primi 2 kgr. descarcare, iar care nu a cîștigat nici odată 3 jum. kgr. descărcare.

Caii născuți și crescuți în țară sau importați în anul nașterei primesc o descărcare specială de 2 kgr.

Distanța 2400 metri.

Greutatea 3 ani 54 kgr.
„ 4 de asupra 60 kgr.

Premiul I 5000 lei
„ II 500 lei
„ III 300 lei

Inscrierea 150 lei pînă la 19 Septembrie 1911.

CURSA V

Premiul județului Iași

ora 4 p. m.

(Gentelmeni riders și oficeri).

Alergare de garduri pentru cai de ori ce rasă și provenienșă, de 3 ani și mai sut. Caii care au cîștigat una sau mai multe alergări vor primi o încărcare de 3 kgr.

Distanța 3000 metri.

Greutatea comună 72 kgr.

Premiul I 1400 lei) din care 1000 lei
„ II 200 lei) oferiți de jud. Iași

Inscrierea 40 lei până la 19 Septembrie 1911.

CURSA VI

Ofițerii

(Conform programului minist. de război)

Ora 4 jum. p. m.

Alergare de garduri pentru cai de orice rasă de 4 ani și mai sus, aparținînd ofițerilor armatei romîne, călăriți de ofițeri în activitate sau rezeraă.

Greutatea comună 75 kg.

Caii de pur sînge născuți în străinătate primesc 2 kgr. supra greutate. Caii cari au cîștigat alergări de obstacole, primesc cîte 3 kgr. supra greutate de fiecare alergare cîștigată. Caii de jum. sînge născuți în țară, primesc 5 kgr. descărcare. Caii care au cîștigat în București sau străinătate în anul curent 2 alergări sunt excluși. Cîștigătorul unui premiu de 3000 lei în anul precedent este exclus.

Distanța 3000 metri

Premiul I 600 lei
„ II 150 „
„ III 100 „

Inscrierea 30 lei până la 19 Septembrie 1911.

❑ D. Al. Ștefănescu n'a fost numit asistent la laboratorul de chimie de la Liceul Militar, cum anunță „Evenimentul", d-sa e suplinitorul încă din anul trecut la catedra de chimie a d-lui dr. Riegler, iar pentru postul de asistent urmează să se țină concurs între studenți din anul II sau III de la Chimie după cum s'a anunțat la timp.

❑ Concursul pentru obținerea unei burse de 300 lei lunar, pentru studiul Fizicei la Paris, care urma să se țină în Septembrie la Universitatea din București, s'a amînat la începutul lunei Noembrie.

❑ **Teatrale.**—Iată programul primei reprezentațiuni a celebrului ansamblu rusesc *Slavianschy* care are loc astă zi Marți 16 August a. c., la grădina Bragadiru:

Partea I.—1. Colosul Dobrina Nikititsch, poveste veche din secolul XI cîntat de d-ra Slaviansky și orchestră. 2. Pe pămîntul patriei, cîntec vechi din Moscova. 3, Varza peptănată, cîntec de joc. 4. Khas Bulat cîntec caucazian. 5. Valurile Volgei. 6. Oh! tu noapte întunecoasă de toamnă, Tînguirea fetei. 7. Mesteacănul de pe cîmp cîntec poporal, executat de cor și d-ra Slaviansky.

Partea II.—Cîntece poporale executate de orchestra Balalaika: 1. Marș rusesc, 2. In pădurea de brad. 3 Cum se plimbau amicele mele. 4. Kamarinskaja. 5. La lună.

Partea III.—1, Rămas bun de la săptămîna untului cu sabia, din opera „Schneewittchen", compoziție de Tschai Kovsky. 2. Lebăda albă, poveste veche asupra Novgorodului, cîntate de cor. 3. Oh, soartă mizerabilă, cîntecul robilor din Siberia, 4. Hai Uchnem! cîntecul lucrătorilor care trag navele încărcate cu sacară pe Volga, executat de corul bărbătesc. 5. Lăcusta și furnica cîntată de d-ra Slaviansky, mica Wanja și cor.

La sfîrșit superbe dansuri rusești.

Biletele la agenția „Thalia" (Maximovici) iar prețurile populare.

Către proprietarii de imobile

Fiindu-ne sosite transporturi mari de toate articolele pentru instalațiuni de apă și canal de **prima calitate** pentru sezonul de față, care este cel mai propriu pentru executarea unor asemenea lucrări, învităm pe onor. Proprietari de imobile de a se adresa pentru instalațiuni de apă și canal la biuroul nostru de instalațiuni particulare pentru apă și canal, str. Păcurari No. 3.

Atragem atențiunea onor. Domnilor Proprietari că societatea, ca exclusivă concesionară pentru racordări, este singura în măsură de a executa **instalațiunea interioară odată cu racordul ei, oferind domnilor proprietari posibilitatea de a se servi, fără nici o intârziere de apă și canal.**

Societatea dispunînd de un personal numeros, ales și conștiincios și de materiale de prima calitate, **oferă singură toate garanțiile unor instalațiuni solide, sigure și avantajoase,** executate repede și uniform, adică fără înăduituri vătămătoare la marginea proprietății.

DIRECȚIUNEA
Societății Union-Baugesellschaft
secția instalațiunilor particulare și de racordări, **str. Păcurari No. 3.**

❑ **Febra tifoidă.**—*Pe ziua de azi, s'au constatat 4 cazuri noi de febră tifoidă. Nu se poate însă ști, dacă nu sunt numai cazuri suspecte.*

*

Din partea direcțiunei generale a serviciului sanitar, s'a primit azi înștiințarea, că se vor trimite la Iași 2 medici auxilari și 5 agenți sanitari, cari să ajute serviciul sanitar local, în combaterea epidemiei.

Consiliul comunal a hotărît de asemenea angajarea unui agent sanitar, care să fie in special însărcinat cu supravegherea vespasianelor.

*

D. dr. Misir, medic comunal, care se află în concediu, se întoarce mîine în localitate, concediul d-sale fiind revocat.

*

Serviciul sanitar a cerut din nou cu insistență, să dispuie a se îngrădi locurile virane, aparținînd comunei.

In urma unui vot al consiliului comunal, îngrădirea se va face cu sîrmă, în mod provizoriu.

❑ In vederea examenului de capacitate pentru profesorii secundari au sosit la seminarul pedagogic diplomele de absolvire ale d-lor: Gh. Balban, L. Tufescu, Iulian Rich, C. Andriesescu, N. Lupu, I. Lepadatu, V. Todicescu, V Teodorescu și N. Negru.

❑ Comitetul societății viticole, a făcut cunoscut societății viticole din Chișinău, că e probabil că o delegație va vizita expoziția de fructe, ce se organizează acolo.

❑ La Facultatea de Științi au sosit diplomele de licență a d-lor: N. Negru, licențiat în chimie; Șt. Buzdugan, Zota G., licențiați în șt. naturale; Gh. Balaban, Ilie Lepadatu și Blanariu, licențiați în matematici.

❑ Ministerul de domenii, a acordat d-lui prof. H. Vasiliu, 100 hectare din moșia Ezezeni pentru a servi drept cîmp de experienșă pentru cursul de chimie agricolă; în schimbul locului de la abator reclamat de cetățenii de acolo pentru vitele lor.

Ultima oră

București 16 August

Un caz suspect în Capitală

București — Aseară, pe la oarele 9, medicul de gardă de la Primărie, a fost înștiințat, că în strada Știrbei, s'a îmbolnăvit bătrînul Mihail Bobicescu, cu simptome grave.

Se pare însă că bătrînul sufere de gastro enterită.

Ca măsură preventivă, bolnavul a fost izolat.

Catastrofa din București

București.—Cei mai mulți dintre răniți, merg spre mai bine, în afară de mecanicul și de voiajorul Rosenștein, a cărora stare e încă îngrijitoare. Inginerul Herzog a fost transportat la Berlin.

Crima din Capitală

București. — Astă noapte, locuitorul Mihai Georgescu, din strada Dan Tabără, a rănit grav cu un foc de revolver pe Tudor Marin Stărcu din aceiași stradă.

Cauza este o ceartă de familie.

Holera la Budapesta

Budapesta.—Aici s'au constatat câteva cazuri de holeră.

Intre cei îmbolnăviți, se află și trei români, din Valea Mare.

Incercare de sinucidere

București.—In strada Matei Millo, a incercat eri să se sinucidă inginerul Mihail Jousai, tăindu-și beregata cu un briciu.

El a fost transportat la spital.

Intoarcerea miniștrilor

București. — D-nii P. P. Carp și Delavrancea, au sosit azi în Capitală.

D. N. Filipescu, a reluat ministerul de rezboi.

D. Badareu la Constanța

Constanța.—D. Al. A. Badareu a fost eri la Constanța.

Fruntașul nostru a fost primit la gară de un mare număr de prieteni.

Iarăși Pantelimon

Roman.—Arendașul Spodheim, a primit eri o scrisoare, semnată Pantelimon, prin care i se cere suma de 12 mii lei, altfel viața îi este în primejdie.

Princepele moștenitor al Turciei la Sinaia

Sinaia.—La banchetul dat în cinstea A. S. I. princepelui moștenitor al Turciei, M. S. Regele Carol a rostit următorul tuast: „Vizita A. V. Imperiale, ne pricinuește o vie bucurie și salutăm prezența voastră în mijlocul nostru cu atît mai mare satisfacție, cu cît ea confirmă din nou excelentele legături atît de fericit stabilite între ambele noastre state, în interesul păcei generale. Fac urările cele mai fericite și mai călduroase pentru fericirea M. S. Sultanului și acea a A. V. Imperiale, precum și pentru prosperitatea imperiului otoman al cărui progres și desvoltare îl urmărim cu o sinceră simpatie.

Ridic paharul meu în sănătatea M. S. Sultanului și a A. V. Imperiale.

Trăiască M. S. Imparatul Otomanilor".

A. S. I. Princepele Iussuf Izzedin, a răspuns următoarele: „Sire, mulțumesc foarte sincer M. V. pentru urările ce le a formulat, și îi exprim recunoștința mea pentru primirea ce mi s'a făcut în România, am fost fericit simțindu-mă într'o țară amică, să mulțumesc pentru întîmpinarea cordială și grațioasă ce mi s'a făcut de M. Voastră și de M. S. Regina.

Sunt cu atît mai mișcat de acestea cu cît văd aci o dovadă a excelentelor relațiuni care există în mod atît de fericit între Romînia și Turcia.

Guvernul M. S Sultanului, are pe suflet a face ca aceste relațiuni, care sunt o garanție a păcei generale, să se mențină. M. S. Imperială, m'a însărcinat să transmit M. V. salutările sale cordiale,

Imi fac o plăcută datorie a le exprima aci M. V, împreună cu urările mele cele mai puternice și mai sincere pentru sănătatea și fericirea M. V, și a M. S. Reginei, precum și pentru prosperitatea Romîniei.

Trăiască Majestățile Voastre. Trăias că Familia Regală".

Comptabil—Corespondent

cunoscînd perfect limba Romînă și Germană, se caută pentru o mare casă de comerț din Iași.

Oferte în scris se vor adresa biroului de informațiuni și încaso

„MERCUR"
— Iași Strada Pomir 6 —

Vaccinări și revaccinări
— cu buletine pentru școli —
Dr. A. STEUERMAN
— Str. Golia No. 13 —

Se primesc în gazdă eleve de la școalele secundare și profesionale, cu și fără lecții de piano.
La D-na Maria Mocranschi
Profesoară de limba germană
Str. Săvescu No. 14 *Iași*

De inchiriat Cumpărînd de la Creditul Urban casele Racoviță din strada Sft. Andrei No. 59 (numite din vechime hanul Zulii), fac cunoscut, că toate apartamentele de sus și de jos reparate radical sunt de închiriat de la Sft. Dumitru a. c., fiind reziliate prin vînzare toate contractele de închiriere.

Aceste case mai au și un atelier în ogradă reconstruit din nou, bun pentru ori ce industrie și o ogradă în mărime de 4250 m. p. unde se poate stabili orice fabrică, avînd în apropiere conduct electric, apă și canal.

C. N. PARA SCHIVESCU, *proprietar*
cu locuința în aceiași stradă vis-à-vis No 48.

De vînzare
O garnitură de treer
compusă dintr'o locomobilă și o batoză Clayton ambele în perfectă stare; se pot preda și în funcțiune. Asemenea și o moară cu o pereche de pietre, în stare perfectă.
Informații la **P. Lederhändler**—*Trg. Frumos.*

ANUNCIU
Liceul Militar—Iași avînd nevoe de un bucatar șef care să cunoască bine această meserie, doritorii se pot prezenta în ori ce zi dimineața de la 9—12 la cancelaria acestui Liceu pentru a li se face cunoscut condițiile de angajare.
Comandant Liceului
p. Căpitan **Gurău**

Doamnele și Domnișoarele care doresc să fie în curent cu Moda Sezonului de vară și în acelaș timp să cumpere și cele mai frumoase Mărfuri, sunt rugate să poftească la Magazinul
„LA VULTUR"
vor cumpara aci de toate, bune și cu prețuri cît se poate mai eftine.
Mare asortiment de Mătăsuri Fularuri, Laize și Voalajuri. Ultimele noutăți în Bluze, Matinele și Jupoane.
Mănuși și Gente moderne cu Șnururi,
Garnituri pentru Rochii și Furnituri complecte pentru croitorie.

Dispunînd de cîteva ore libere, fac cunoscut că predau lecțiuni de limba și literatura germană, contabilitate, matematica comercială și corespondența, atît pentru domni cît și pentru domnișoare.
Asemenea predau lecțiuni pentru tineri care vor să se prepare pentru limba și conversațiunea germană, pentru a pleca în străinătate. Prețuri avantajoase.
A se adresa la d-l **M Mescher** str. Gh. Mîrzescu 19 etagiul I.

Ornicăria Vasile Ostapovici
Iași, Strada Păcurari No 1 (în față de Cofetăria Tuffli, alăturea cu librăria Șaraga).
Ornicul Liberei-Cugetări
După recomandația d-lui **Prof. Dr. C. Thiron,** am comandat și am modele de acest ornic de buzunar, din Svițera (Lausanne).
Calitatea I-a *extra-îngrijită model plat modern. ½ cronometru, 15 rubinuri, prețul 35 lei.*
Calitatea II a, *cu 8 rubinuri, 25 lei.*
Ambele aceste ornice, au capacele cizelate artistic, imitatie de argint antic zis argentan. Garantate în scris, doi ani fiind ornice de preciziune; remontoar ancru, 2 capace, fin gravate, cu arcurl, dublu platou, mecanism modern, perfecționat.
Gravurile consistă în: „Libera-Cugetare", reprezentată prin o femeie, care aruncă razele luminoase ale Științei, Rațiunei și Progresului asupra poporului, purtînd inscripția latină „După întuneric, apare Lumina". Pe marginea cercului poartă inscripția în franțuzește: „Libera—Cugetare victorioasă".

Preparator special
de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corrigenți și examene integrale.*
V. Emil, profesor, str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

Ape minerale naturale
STREINE ȘI INDIGENE
din 1911
au sosit la Farmacia I. WERNER
DIN PIAȚA UNIREI

Institutul de Domnișoare
CHAMPALBERT-HEROVANU
IAȘI.—BĂRBOI—19
Curs primar după programul statului. Curs liber L. romînă, franceză și germană, lucru, piano, pictură etc. Ingrijire deosebită educațiunei. Inscrierile la 15 August. Cursurile încep la 1 Septembrie.

ANUNCIU
La 15 August c. încep înscrierile la școala profesională de fete **Tereza Paraschiva general Milicescu** *din Iași Str. Albinetz No. 5, primindu-se eleve interne, seminterne și externe. Pe lîngă școală, în ființîndu-se și un atelier de croitorie, se face cunoscut D-relor absolvente că se primesc ca să lucreze în atelier cu salar*

Cea mai nouă creaţiune în Maşini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

In 20 Octomvrie 1882, Academia de Medecină din Paris voţă Doctorului **OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISŬ ÎN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bólelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângeluĭ, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismuluĭ, rumatismuluĭ, tumorilorĭ, afecţiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatuluĭ, ulcerilorĭ inveterafĭ* şi atotulorĭ bóle provenind din necurăţenia şi alteratiunea sângelui.

Specificŭ prin excelenţă contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* şi a terribilelorĭ consecinţe; dobândite sau ereditare, recente saŭ învĕterate şi rebele (accidentilorĭ gurei şi a gâtuluĭ, putrediuneĭ ossoseĭ). Nicĭ un altu medicamentu în lume nu posedă distinctiunile ce-o-mă Pesmeţiĭ D-ŭ Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativii pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR **OLLIVIER**

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ în or ce temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă în bólele cele mai inveterate. — *Ŭă broşură acompaniaţă fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmeţiĭ depurativĭ* a D-ŭ Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, în raportulŭ seŭ oficial a *Guvernuluĭ francesŭ*, se exprimă astfelŭ: «Acestĭ pesmeţĭ sŭ-ferŭ un «remedŭ de compositiune constantă, de «preparaţiune cât de perfectă posibilă.... «Eĭ pot da servicie mari humanităţiĭ.»

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES ÎN TÓTE TERILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavoastră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic şi intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenţa.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziaruluĭ «Opinia» strada Primăriei No. 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămână

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămânale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică şi serbătorile la Circul Sidoli

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IAŞI

„Siropin". Licoare contra tuturor afecţiunilor de plămĭ şi a căilor respiratorie, ca *Bronchite acute şi cronice, emfisem, tuberculosă, tusă convulsivă la copii.*

Costul sticlei 4 lei

Sirop hypophosphit compus. Medicament special contra *Neurastenieĭ* şi intaritor puternic la persoane slăbite prin surmenagiu. *Tonic muscular cerebral, combate malaţiile şi debilităţile nervoase.*

Doza pentru adulţi 2 linguriţe pe zi amestecat cu apă, copiii în jumătate.

Doza pentru adulţi 3 linguriţe de dese[illegible] pentru copiĭ 3 linguriţe de cafea pe zi. *Costul sticlei 3,50.*

Valerianat de Amoniac. Medicament special contra tuturor afecţiunilor provenite din sdruncinarea nervilor recunoscut de toate somităţile medicale din Europa.

Doza pentru adulţi 1—2 linguriţe de cafea pe zi în puţină apă zaharată.— Pentru copii 1/3—1/2 din doza pentru adulţi. *Costul sticlei 2.75 bani.*

Peste 600 doamne bogate **GRILLAGES** 1 m. de bacă la mătase Of 30 c.

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religiae indeferent), să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

Daym' GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, FOULARDIERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţiĭ peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Dacă suntêţi suferinzi, dacă veţi a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

Cereţi numai:

Parfumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900

5 Medalii, Diplome şi alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge:

prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esenţele

De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.

Reprezentant general pentru Balcani

Alexandru Spivacoff

— RUSCIUC —

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mîrzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1377 Joi 18 August 1911

Consecințele unei morale

Cu fie-care zi ce trece, viața devine mai grea și lupta pentru cîștig mai omorîtoare. Prețul obiectelor de prima necesitate, devine mai mare, iar nevoile și trebuințele mai grele. Cu cît civilizația s'a infiltrat în obiceiurile noastre, cu atîta avem și pretențiuni mai mari și dorinți mai alese.

Omul modern nu se poate mulțumi cu traiul patriarhal din alte vremuri și cere lucruri corespunzătoare epocei. Cărțile, revistele atît generale cît și speciale, le găsești în casa fie-cărui funcționar sau om de afaceri; teatrul, balurile, concertele au devenit o trebuință neapărată, atît ca raporturi sociale, cît și ca trebuinți intelectuale. Nu ar crede cine-va că într'un oraș ca Iașul se citește atît și atît de variat, dacă n'ar vedea masa de cărți îngrămădită în mai toate librăriile orașului și cari se desfac foarte repede.

Și dacă viața intelectuală cere noi resurse, viața materială nu e mai puțin pretențioasă. Cu cît am înaintat în calea progresului, cu atît am întrat și în calea rafinăriei obiceiurilor. E un snobism atît în modă cît și în gastronomie.

Și pe cînd facem acest uimitor progres în toate—și un progres costisitor — retribuțiunile pe cari le primesc majoritatea din susținătorii unui stat, au devenit prin o regresiune, poate foarte logică, aproape ridicule. Dintr'un spirit de economie națională, lefurile mai tuturor funcționarilor au fost reduse uimitor. Dacă s'ar calcula în mijlociu cît cheltuește zilnic un funcționar și cît primește ca leafă, s'ar dovedi că aproape nouă-zeci la sută din slujbași trăesc într'un chip ideal, căci proporția între venit și cheltueli e enormă.

Un funcționar superior spre pildă primește 500 lei lunar. E oare posibil ca un om cult, care are atîtea trebuinți, atît materiale cît și intelectuale să își poată plăti toate aceste necesități absolut necesare? Bine înțeles că nu... dar vorba lui Tipatescu: „După budget leafa e mică, așa e... de cît tu nu ești băet prost, o mai cîrpești, de ici, de colo, dacă nu curge, pică...“ Caragiale a definit foarte bine situația budgetară a tuturor funcționarilor romîni; leafa în budget e mică, resursele externe însă suficiente.

Moralitatea asta însă nu poate ședea frumos unui stat. Ea îmi aduce aminte de aceiași moralitate pe care o au patronii marilor magazine din străinătate. Domnișoarele care servesc în aceste magazine au lefuri derisorii, sunt plătite cu unu sau doi franci pe zi, fără mîncare, fără locuință. Intr'un proces celebru în care mai bine de două-zeci de vînzătoare dintr'un magazin au fost urmărite pentru că organizase o bandă de a fura pe patronul lor, am auzit această declarație, venită din gura directorului unui ast-fel de stabiliment:

— Găsiți că lefurile sunt mici și că aceste domnișoare furau ca să poată trăi, dar luați în vedere, domnule prețedinte, că lucrătoarele și vînzătoare mele sunt libere de la opt ore seara pînă a doua zi dimineața.

Patronul lăsa libertate absolută domnișoarelor sale, de a cîștiga surplusul necesar existenței lor, din o muncă mai remuneratoare și statul nostru, ca și acești patroni, pare că spune: Domnilor funcționari, afară din orele de serviciu căutați a cîștiga surplusul pentru existența voastră, în ce chip, cu ce mijloace — ne este îndiferent—dar cîștigați!!

Și e negreșit această morală a statului nostru! Țerile democratice—și noi suntem o țară democratică,—au nevoe, de a retribui mai bine pe funcționarii lor, căci aceștia trăiesc numai din această retribuție; în țările aristocrate s'ar putea permite existența unor lefuri microscopice, căci acolo funcționarii sunt recrutați dintr'o anumită castă socială, ei pot trăi și independent de retribuția Statului—care le este mai mult o sinecură, slujba singură fiindu-le ceva onorific.

Spre a nimici această morală a cîștigului pe ori-ce cale ce s'a încuibat în obiceiurile noastre și care pare patronată de stat, e nevoe ca viața funcționarilor prin lefuri bune să fie la adăpostul nevoei și tentației. Momentul unei îndrumări în senzul acesta e cu atît mai necesar cu cît viața a devenit mai anevoioasă.

Pericolul Holerei

Groaznica epidemie a Holerei s'a încuibat în țările vecine. In Austro-Ungaria mai ales, ea s'a manifestat cu oare care forță, în mai multe cazuri oficial constatate. Telegraful ne-a comunicat pe zina de eri trei cazuri noi de holeră, în Buda Pesta.

Pericolul deci nu e departe.

Speranțele de a scăpa cu desăvîrșire de această epidemie nemiloasă sînt foarte mici. Altceva însă am putea spera, avem dreptul să sperăm. Anume putem spera că epidemia să găsească în țară un aparat de pază atît de bine organizat, în cît să fie împiedecată de a se întinde, de a lua proporții mari.

Pentru aceasta se cer două condițiuni.

Mai întîi serviciul sanitar să vegheze cu stricteță, să organizeze pretutindeni și mai ales la hotarele țării cel mai vigilent aparat de pază, pentru ca nu cumva să se strecoare persoane contaminate și să izoleze imediat și fără nici o considerație alta, pe acelea cari vor reușì să se strecoare în țară. Tot de datoria serviciului sanitar este, să dea cea mai întinsă publicațiune sfaturilor către populație. pentru evitarea pe cît posibil a contagiunii.

In al doilea loc, populațiunea este datoare să respecte și să urmeze cu cea mai mare sfințenie sfaturile ce-i va adresa serviciul sanitar. Fie care să se gîndească la el și la ai lui, și să nu comită imprudențe, cari ar putea deveni fatale tuturor.

Populațiunea în special are în asemenea cazuri o mare misiune. Fiecare om este medicul cel mai bun pentru sine și pentru cei ce-i are în pază. La o parte cu toate patimile și viciile cari pot contribui la înlesnirea contagiunii.

Suferința de un moment poate salva pe om de o suferință fatală.

In asemene momente grave fiecare ins are o mare datorie de implinit către el și către țară. Pătrundă-se fiecare de lucrul acesta: facă și fiecare datoria.

PANTELIMON

Iată numele, care pentru moment atrage atențiunea încordată a tuturor, pînă la suggestie. In nordul Moldovei mai ales, numele celebrului și îndrăznețului bandit a ajuns atît de popular, încît fie-care îl are pe buze.

Jandarmi și polițiști, ziariști și curioși, soldați și prefecți, toți sunt în căutarea lui, dar nimeni nu-i pe urmele lui; nimeni nu i-a aflat culcușul sau culcușurile lui. Un singur om, care e în stare să deruteze cercetările atîtor oameni și forțe dezlănțuite împotriva-i, este de sigur cineva.

Nu-i facem apologia. Banditul Pantelimon nu merită aceasta; dar dacă înscriem pentru totdeauna asemenea vorbe în coloanele unui ziar, e pentru a înfiera încă odată neputința scandaloasă a unor autorități desfrînate, cari nu știu de cît să facă scandaluri și să tortureze lumea în timpul alegerilor.

Cu această poliție și cu acești jandarmi guvernul a amenințat, a bătut, a torturat trupurile și conștiințele alegătorilor.

Dar tot cu această poliție și tot cu acești jandarmi, guvernul este incapabil să pună capăt apucăturilor criminale ale unui singur om, care pericliteazǎ viața și averea locuitorilor din nordul Moldovei.

Cum se poate califica barbaria din trecut? Cum se poate califica neputința din prezent?

Să nu ni se invoace nici un pretext, nici o scuză. Nu există nici una. Un guvern, care nu poate asigura viața și avutul cetățenilor este un guvern ticălos și trebue să înceteze de a fi guvern. Nu doar, că am cere demiterea guvernului pe chestia... Pantelimon. Numai „gogomanii“ d-lui Carp sunt capabili de așa naivități. Dar înfierăm pe un guvern, care tolerează o poliție rurală și urbană atît de nepricepută; atît de inconștientă de rolul și de menirea ei.

Și desigur, că la aceasta este în bună parte vinovat și guvernul. De la venirea la putere a d-lui Carp, sub ministeriatul de interne a d-lui Marghiloman, poliția n'a avut altă însărcinare de cît să opereze cu frînghia udă pe spinarea populației. Cînd ea se exercitează în asemenea direcție, cum vreți să poată face neputincios pe un bandit atît de isteț și de îndrăzneț ca Pantelimon.

Își dă oare seama guvernul de toate acestea?

CÎTE-VA NOTE

Ziarele franceze nu vorbesc decît de furarea *Giocondei*. Noi socotim, că afacerea celebrei pînze a lui Leonardo da Vinci nu se poate denumi: furarea Giocondei, ci mai degrabă: furtul Giocondei.

Zimbetul enigmatic, pe care da Vinci l'a pus pe buzele portretului Mona Lisa, a furat mințile multor oameni de seamă, cari s'au zbătut secole de a rîndul să-i găsească explicația și nuanța. Nici astăzi chestia acestui zîmbet secular nu-i încă lămurită.

Ce mirare, că s'a găsit încă unul, pe care zimbetul pînzei să-l „fure“ într'atît încît să comită această mare „expropiere“ națională.

Așa se face, că furul e „victimă“.

*

Muzica populară s'a îmbogățit cu un cîntec mai mult; iar poezia populară idem. Isprăvile lui Pantelimon au inspirat poporul, pentru un „foaie verde“ ce i-a fost dedicat celebrului bandit din munții Neamțului.

Iată deci, că nu numai frumosul inspiră. Sînt poeți—și poetul popular anonim este desigur cel mai necontestat — cari au și alte izvoare de inspirație decît frumosul.

Ce zic esteții?

EDILITATE

Indolența administrației comunale

D. Greceanu a găsit un mijloc excelent, pentru a scuza lipsa totală de activitate, pentru asanarea orașului.

După însăși declarațiunea d-sale, orașul se găsește într'o cumplită stare de murdărie. Multe cartiere sunt impracticabile și nu e de mirare, că au devenit focare de infecțiune.

Dar, d. Greceanu, a găsit în sinul consiliului comunal, un auditor plăcut, pentru a-și motiva inactivitatea, prin aceia, că anul trecut s'au făcut lucrări de asanare, care n'au dat nici un rezultat. Din contra s'au creat noi focare de murdării.

Să recunoaștem, că sunt exacte cele afirmate. Vina ar cădea, în mare parte, asupra persoanelor însărcinate cu lucrările de asanare. Și stabilirea responsabilității n'ar strica, pentru a se ști pe viitor, măsurile de precauțiune, ce sunt de luat în aseminea ocaziuni. Dar de aci, până la indolența ce domnește azi, este o distanță colosală.

Se știe, că orașul este azi bântuit de o puternică epidemie de febră tifoidă. Și ca într'un cerc, țara este înconjurată de cazuri de holeră, și mare minune va fi, dacă țara va putea scapa de acest mare pericol.

Și la toate aceste, administrația comunală, se dedă la o neactivitate complectă. Nici o măsură radicală nu s'a luat, pentru a îmbunătăți starea sanitară a orașului. Nici măcar un început, ca să se arăte cel puțin o bună voință.

Administrația trecută a făcut tot ce i-a stat în putință și are poate numai vina, de a se fi increzut în serviciul tehnic comunal, care a executat lucrările de asanare, în mod detestabil.

Dar administrația de azi, va fi trasă la răspundere, pentru că s'a arătat nedestoinică în a și îndeplini misiunea ce i s'a încredințat.

Să se știe aceasta.

OAMENI ȘI LUCRURI

Glossa banditismelor

Spuneam eri, între altele, că pare de neînțeles rostul unui furt de natura celui întîmplat la Paris,—cu tabloul Giocondei, întru cît opera *nu* se poate vinde, nici înstrăina în chip interesat, tocmai din cauza marei valori ce reprezintă. In acest senz revista literară „Les Annales“ deschide o anchetă între numeroșii săi cetitori cu întrebarea: „care poate fi starea sufletească a unui individ care fură un tablou, ca al *Giocondei*“.

Pînă la dezlegarea chestiunii ziarele se întrec în tot felul de combinațiuni și de jocuri,—născocind lucruri fantastice, ca nici odată. Nu numai ziarele franceze, ci și celelalte.

Așa bună oară găsim într'un mare ziar francez o ingenioasă combinațiune, în care intră și clasicul „Sherlock Holmes“.

.. Iată un personagiu de care ar fi nevoie într'adevăr în rîndul miilor de agenți pe cari i-a pus în circulație poliția pariziană... prea tîrziu.

De Sherlock Holmes ar fi fost nevoie, fără îndoială—ori poate ar fi încă și acum —în chestiunea complicată a sechestrării și eliberării inginerului Richter.

După toate detaliile publicate, după toate telegramele publicate—încă nu există absoluta siguranță dacă într'adevăr inginerul e liber. Sunt cu totul picante amănuntele asupra „tratativelor“ ce s'au urmat între bandiți și între consulatul german din Salonichi. Intre altele—detaliile privitoare la ultimele condițiuni ale bandiților de a li se da pe lîngă suta de mii de lei,—un număr de ceasornice cu lanțuri de aur și cingători de mătase. Aceste din urmă s'au găsit foarte anevoie în bazarele din Salonichi de unde s'au expediat a Elassona pe adresa bandei. Se pare că membrii acesteia au ținut, la urmă, să fie consacrați ca oameni de cuvînt, dacă nu chiar ca oameni... cinstiți. Se prea poate să ceară și — decorațiuni. De ce nu?

E atît de delicată diferențiarea între cinste și necinste,—între cavalerizm și banditizm,—atît de vagă nuanțarea, cîte odată, în cît nu găsim nici criteriu, nici discernămînt. Apoi, e atît de complexă și de confuză concepția psihologică a masselor în această privință, în cît devenim perplexi în fața realității.

Iată bună oară „cîntecul“ pe care l'a publicat eri un ziar popular și în care găsim pur și simplu idealizată individualitatea lui Pantelimon de către massele anonime de la țară:

Frunză verde anison
S'a ivit Pantelimon
La Moldova 'n codrii mari,
Voinicel cu brațe tari
Pe ciocoi să mi i izbească,
Pe săraci să-i miluiască,
Jefuind pe cei bogați,
Impărțind la ai săi frați.

E pe deplin reînviată — cel puțin în parte—concepția de odinioară a noroadelor despre „bine-făcătorii“ haiduci, copii și frați de ai codrilor, soli trimiși să ajute și să mîntuie sărăcimea.

Un vînt trecător de sigur. Dar un vînt care zguduie—pădurea și trezește ecouri!

Rodion

LITERATURA RUSĂ

Lucrările pornografice din ultimul timp.—Reîntoarcerea spre trecutul literar.— Noul roman al lui Cirikov.—

Anii din urmă pe cari i-a trăit Rusia, n'au sguduit din temelie numai viața ei publică și politică, dar au rupt din rădăcini pînă și viața particulară și socială a întregei țări. Totul pare că s'a mișcat din loc, totul se găsește într'o stare de echilibru nestabil, aci, aci, gata să se prăvale. Pe tot locul frămîntări, deziluzii, căutare de noui drumuri și atît în lumea politică, cît și în lumea morală, e un adevărat haos. Bine înțeles, haosul acesta ar fi demn de pana unui Dostoewski sau Tolstoi, dar nu Dostoewski și Tolstoi se nasc la un veac odată. Și nu numai geniile scriu, dar scriu și alții. Literatura acestora din urmă, dacă n'are valoarea estetică a marilor genii, e, în orice caz, materialul necesar pentru viitoarea istorie a Rusiei, pe care vor scri-o geniile cari se vor naște din Rusia preniostă.

Scriitorii, din ultimul timp, ai Rusiei au dat atenție, sau mai bine zis au descris în culori prea vii o parte a vieții rusești din acest scurt period post revoluționar. Partea aceasta a vieții rusești, a fost partea sexuală. Sexualitatea a predominat în toate producțiile literare, din ultimul timp. Și acolo unde scriitorii ruși n'au putut da materialul suficient, le-au venit în ajutor literații străini.

Toate operile pornografice au fost aduse și bine înțeles n'a lipsit să fie tradusă și toată acea literatură medicală relativă la aberațiile și excentricitățile sexuale, cari deși scrise în scop de a vindeca, servesc ca cel mai bun instrument în răspîndirea viciului Nu e de mirare că toate revistele pornografice dau ca premiu cărțile lui Forel, sau Kraft Ebing asupra sexualității.

După cartea lui Arțibașev, „Sanin“ care a atins un număr de ediții la cari n'a ajuns nici o scriere serioasă rusească, o mulțime de alți scriitori ca Sologub, Hipuis, Verbițkaia, au umplut revistele cu produsele imaginațiilor pornografice.

Cetind aceste producții la cari s'au adăogat și acelea ale scriitorilor de un talent netăgăduit ca Andreev, Kuprin, Potapenko, cari de asemeni s'au grăbit să descrie viața lupanarelor, făcînd concurențe renumitei cărți, răspîndită aci în Rusia în sute de mii de exemplare, *Felinarul roșu*, al Elsei Ieruzalem; cetind producțiile acestea, zic, ai crede că ultima epocă a vieții rusești a fost un fel de sminteală a întregei societăți, avînd ca substrat nebunia erotică și că toate manifestațiile acestor vremi, au fost sub ocrotirea zeului Eros. Bine înțeles această literatură are și ea valoarea ei; ea va arata generațiilor de mîine, cît a decăzut gustul cetitorului rus, și cît de nenorocită a fost mentalitatea întregei generații de azi.

Dar se pare că toate au un sfîrșit.

După acest erotizm literar, scriitorii ruși reintră în vechiul fagaș al creației literare. Incepi să citești cu plăcere lucrările noui. Nu mai găsești de cît ca ascesoriu un tip de erotic, sau o istorioară imorală. In noile producții cari au apărut anul, acesta, găsești din nou acele tipuri cari au făcut așa de interesantă literatura rusească, pînă și străinilor.

Una din aceste producții literare este romanul lui Cirikov *Tinerețea*, care a apărut în cîteva din ultimele numere ale revistei *Viestnic Evropi*. Cirikov e scriitorul care abordează totdeauna temele zilei. In vremea progromurilor el a scris piesa sa *Evrei*, tradusă și la noi și care a avut un succes enorm. Anul trecut, am asistat la o premieră a sa la Petersburg. Era o fantezie à la *Chanteclair*, cu broaște, cu Fauni, cu Sirene.

Lucrarea era plăcută și plină de poezie. Autorul voia să arate că orașul distruge natura, pădurile, cu legendele lor, cu poezia lor, cu toată drăgălășia acelei vieți de himere și visări. Dar lucrarea n'a putut să se ție, de oarece era ridicul și Faunul cu picioarele de țap și Dracul cu coada lui de frînghie, și broasca și Sirena. Insuccesul lui Cirikov era insuccesul lui Chanteclair.

De data asta Cirikov reia tema politică, se vede că la ordinea zilei numai sunt, nici progromurile, nici piesele *à la* Chanteclair. Romanul lui, după producțiile pornografice, mistice și ultra excentrice, a fost primit de toată critica rusască cu plăcere, căci găsești în el simplitatea, dragostea, viața așa cum trebue să fie, cinstită și dreaptă.

Romanul în sine e foarte comun, banal chiar.

Tînărul Ghenadie după ce a terminat gimnaziul se duce înainte de a intra la Universitate, la el în sat, să și vadă părinții. In același vapor călătorește cu el tînăra Zoe, și ea absolventă a gimnaziului. Amîndoi sunt îndrăgostiți. Părinții nu știu nimic de dragostea lor. Toată călătoria lor, pe apă, ei o petrec în convorbiri amoroase, pline de poezie și tinerețe, fac planuri pentru viitor și 'și promit să'și scrie.

Dar ajuns în sat, Ghenadie găsește pe o verișoară a lui Kaleria, care a sosit împreună cu copilul ei, după ce și-a părăsit bărbatul.

Kaleria e o femee uşoară, erotică şi cum singurătatea la ţară o plictiseşte, ea caută o legătură cu tînărul Ghenadie. Acesta se luptă cu sine însuşi căci iubirea lui curată pentru Zoe, nu'l lasă aşa de uşor în braţele nouei femei, dar Kaleria e prea aprinsă ca să se lase învinsă, şi reuşeşte a face din Ghenadie amantul ei.

Lucrurile se dau pe faţă şi mama lui Ghenadie forţează pe Kaleria să părăsească casa, dar ea nu pleacă fără să nu ieo cu sine şi pe Ghenadie. Ei trăesc cîteva săptămîni în casa pădurarului, dar iubirea curată, ideală, sinceră plictiseşte pe Kaleria şi ea îl părăseşte în cele din urmă pe tînăr, care revine acasă.

Aci din cîteva scrisori ale Kaleriei, el află că femeea aceasta nu căutase de cît o iubire erotică, o pasiune de satisfăcut şi Ghenadie desamăgit se întoarce cu inima spre iubita lui Zoe.

In toamnă el pleacă în oraş, se înscrie la Universitate şi intră în viaţa politică a studenţimei.

După cît-va timp el face parte din organizaţia politică *Voinţa Naţiunei*. La primul bal al studenţimei Ghenadie reîntîlneşte pe Zoe, care la început nu mai voeşte cunoştinţele lui, desamăgită în sentimentele acestuia; dar revine mai tîrziu cu aceiaşi iubire spre el.

Dragostea Zoei, 'l face să se avînte şi mai mult în mişcarea politică, el vorbeşte în întîlniri publice, agită ideile sale între lucrători, se face din ce în ce mai cunoscut.

Şi lucru să termină ca de obicei, Ghenadie e arestat. Părinţii fac tot posibilul şi reese să'l iee din mînile poliţiei şi să-l aducă acasă. Aci el află că şi Zoe a fost arestată şi că bolnavă a fost luată din închisoare de părinţii ei.

Urmează intrevederea lor şi un banal sfîrşit: căsătoria lor.

Cum vedeţi fabula e obicinuită, dar nu e totul în fabulă. D. Gherea spunea odată şi cu multă dreptate: Aud dese ori scriitori care-mi spun: am un subiect admirabil. Nu e totul în subiect, subiectul e accesoriu, totul e chipul de a l reda acest subiect.

Ei bine, romanul lui Cirikov nu e tot în fabulă, principalul e în puternica descriere a străduinţelor tînărului Ghenadie, atît în timpul decepţiilor pe cari le a îndurat în urma nenorocitei lui dragoste pentru Kaleria, cît şi în timpul închisorei. Descrierea de asemenea a sufletului său cinstit şi drept, a vieţei lui plină de jertfe face din acest roman a lui Cirikov o nouă pagină din acele cari au făcut, cum am spus mai sus, aşa de plăcute şi aşa de căutate scrierile ruşilor.

Au reînviat în literatura rusă aceleaşi vechi tipuri simpatice de studenţi saraci şi idealişti. Şi de studente nenorocite, cari mor pentru ideile lor. Şi chiar acei cari nu văd cu ochi buni mişcarea revoluţionară s'au bucurat că în Rusia se pot găsi încă tipuri cinstite şi că nu e nevoe să te cobori într'un lupanar ca să găseşti un erou.

Şi cu reînvierea în literatură a oamenilor vechi, s'au născut şi scriitori noui.

Se vorbeşte foarte mult în presă şi critica rusă de scrierile unui nou şi tînăr scriitor rus. El se chiamă, Alexis N. Tolstoi. Numele său e de două ori cunoscut şi prin acela al marelui romancier Leon Tolstoi ca şi prin acela al marelui poet Alexis Tolstoi, dar aduce cu numele său o nouă viaţă, o nouă lumină un nou salut.

Intr'un viitor articol voi vorbi de acest nou Tolstoi.

Dr. I. Dusciaru

NOTIFICARE

Creditului Fonciar Rural Bucureşti şi Casei Rurale Bucureşti

Subscrisa Ecaterina A. Mavrodi dom. Iaşi str. sfî. Andrei No. 2, furîndumi-se suma de 23,000 lei două zeci şi trei mii în bonuri, despre care am avertizat instanţele judecătoreşti şi autorităţile administrative în drept, din care bonuri, 20,000 (două zeci mii lei) scrisuri fonciare Rurale 5% sub No. 56680, 56676, 57742, 11247, a cîte 5000 (cinci mii lei) fie care, cu cupoanele de la 1 Ianuar 1912, cumpărate de mine la Iaşi cu borderouri în regulă de la Banca „M. Jurist" şi a căror cupoane ultime de 1 Iulie 1911 le am încasat la banca „M. Jurist" la Iaşi; iar 3000 (trei mii lei) bonuri ale casei Rurale Bucureşti, sub No 3676, 3677, 4280, a cîte una mie lei fie care cu cupoanele lor de 1 Ianuar 1912, cumparate de la Banca Regatului din Bucureşti, şi a căror cupoane ultime de 1 Iulie 1911 fiind deja detaşate.

Pentru toate aceste bonuri, fac opunere la plata lor, sau a procentelor lor sau a oricărui soi de operaţiuni, ce s'ar face cu ele în mîna altor persoane de cît mie, care sunt singura şi exclusiva lor proprietară, găsite în mînile altor persoane, rămîn nule.

Pentru orice declaraţiuni şi comunicări, în această drivinţă, îmi aleg domiciliul la d-l căpitan Gh. Smîdu str. Domniţa Florica No. 12 din Bucureşti.

Făcută în şapte cxemplare astă zi 16 August 1911.

Ecaterina A. Mavrodi

Conflictul Franco-German

Nici odată Franţa de la nenorocirile ei din 1870, nu s'a găsit într'o situaţiune mai bună, materială şi morală, pentru a apara cu mai multă demnitate loviturile ce i vin de la vecinul ei din Est, ca acum. Pe cînd Franţa imperialistă, se găsea la 1870 izolată şi făcea pe contele Beust să zică că nu mai este o Europă, astăzi se poate oare cum zice că avem o Europă şi că această Europă este la spatele Franţei în sforţările acesteia pentru păstrarea păcii cu demnitatea cuvenită naţiunilor de sine stătătoare. Aceasta ne face să credem că pacea va fi păstrată, ori-cari ar fi svîrcolirile şoviniştilor de pretutindeni.

Situaţiunea internă a Franţei este admirabilă. Opiniunea publică franceză, deşi iubitoare de pace, bizuită însă pe admirabila organizare a armatei e hotărîtă pentru ori-ce eventualitate şi priveşte cu linişte desfăşurarea evenimentelor.

Iată cîte-va din alocaţiunile ce s'au ţinut de către preşedinţii consiliilor generale ale Franţei, a căror seziune s'a deschis luna trecută.

D. *Clementel* din Puy-de-Dôme: Guvernul are de apărat, nu numai interesele generale ale ţărei, dar şi bunul renume al Franţei în lume. Trebuie să se ştie, de cealaltă parte, a frontierelor noastre, că atitudinea sa, francheţa sa şi lealitatea sa, în acelaşi timp conciliantă şi fermă, are aprobarea întreagă şi fără rezervă a imensei majorităţi a ţărei. Franţa pacifică şi generoasă, legănată de visurile înfrăţirei universale, părea a nu crede în posibilitatea unui conflict european în care ar fi tărîtă şi ea. Ostenită prin lunga sforţare a păcei armate, ea începuse să lase să se destindă arcul său.

De trei ori, în curs de şase ani, ea a fost într'un mod brutal chemată la realitate; de trei ori Franţa s'a răspuns cu sînge rece şi graţie moderaţiunei sale, tratativele cari ar fi putut fi urmate prin lovituri de tun, s'au terminat prin înţelegeri diplomatice. Astăzi, făcînd totuşi sforţări pentru a ajunge la o transacţiune onorabilă pentru ambele ţări, guvernul Republicei poate vorbi cu glas tare, ca unul ce nu se sperie de glasul tare şi tonul ameninţător al adversarului său. El poate să facă aceasta, fiindcă ştie că avînd la îndămînă o armată admirabilă, plină de avînt şi patriotism, bizuită pe forţa aliaţilor şi a amicilor săi, Franţa are dreptul de a privi viitorul, oricare ar fi, cu calm cu seninătate şi încredere.

D. *Vallé* din Marne, spune: „De sigur, noi dorim ca pacea să nu fie turburată, dar ea n'are preţ în ochii noştri, de cît dacă păstrăm, împreună cu dînsa, legitima noastră mindrie şi întreaga noastră demnitate.

Mai bine e de a ne expune la orice risc şi a strînge energiile noastre, de cît a pierde o parcelă din aşa preţios patrimoniu, indispensabil oricărei naţiuni, care ţine la onoarea sa.

D. *Poincaré*: Nu numai în interior guvernul Republicei trebue să facă să simtă legitima sa autoritate. Noi toţi comptăm că el va şti a o întrebuinţa şi în afară pentru a apăra cu hotărîre interesele şi demnitatea Franţei.

In prezenţa ultimelor evenimente exterioare, ţara întreagă a făcut dovadă de o mare seninătate, tare pe fidelitatea sa în convenţiile internaţionale, ca şi în actul de la Algesiras şi acordul franco-german din 1909. Ţara a crezut că două mari naţiuni, tratînd într'un mod loial, de la egal la egal, trebuiau să ajungă fără greutate la o înţelegere echitabilă. Dacă speranţa nu se va realiza, aceasta nu va fi de vina sa. Ea n'are alte pretenţiuni, decît de a nu sacrifica nimic din drepturile sale şi a nu da mai mult decît primeşte. Guvernul să continue a fi interpretul acestor sentimente unanime, nici un francez nu se va găsi pentru a-l desavua.

D. *Monis* din Gironda: „Situaţiunea este serioasă, dar nu trebue să exagerăm gravitatea. Guvernul va avea încrederea ţărei; guvernul va face în jurul lui unirea tuturor francezilor, cari vor saluta sforţările lui pentru a asigura acestei ţări binefacerea păcii. Ea este scumpă tuturor popoarelor, şi mai cu seamă naţiunei laborioase a Franţei! Dar pentru ca pacea să fie durabilă, trebue să se împlinească fără nici o injustiţie. Trebue să comptăm pe înţelepciunea patriotică a guvernului şi să ne unim în acelaşi sentiment".

STRUNA ZILEI

EPIDEMIE

Ivindu-se cazuri de boală la Vaslui, elevii au fugit de prin şcoli...

Ziarul.

La Vaslui, precît se pare,
Bintuie grozav o boală
Prin noroadele şcolare:
Boala-i... fuga de la şcoală.

Litere-Ştiinţe-Arte

Centenarul Gautier.—Franţa literară e preocupată în momentul de faţă de centenarul naşterei marelui poet Théophile Gautier, căruia se ridică un mic monument la Tarbes, oraşelul său natal.

Personalitate ciudată, plină de capricii şi de mîndrii, Gautier a fost, neîndoielnic, unul din marii apostoli ai artei perfecte, unul din cei mai vrednici reprezentanţi ai romantizmului de acum 7—8 decenii.

Scriitor fecund, poet, romancier, ziarist, critic, dramaturg, caricaturist, Gautier lasă, înainte de toate acele poezii ce par sculptate în marmoră eternă—„Emaux et Camees" şi lasă impresiunea unei mari individualităţi literare, pururi de sine stătătoare, pururi independentă şi refractară influenţelor imediate,—poet de mîna întăia, alături de Hugo, Musset, Lecomte de Lisle şi Hérédia.

De remarcat este că dintre marii poeţi francezi, Théophile Gautier a fost dintre cei mai puţin traduşi în literatura romînă.

*

Jean Richepin a tipărit un nou roman „L'aile" în care face psihologia problemei aviaţiunii moderne.

Se ştie că Richepin e aşteptat în Romînia pentru o serie de conferinţi.

*

Doi scriitori norvegiani, cari ţin să rămînă anonimi, au terminat teatrul unei operete în care îndrăzneţul Cook, acel care *n'a* descoperit polul nordic, joacă rolul principal.

Muzica e scrisă de compozitorul danez Hallvosin.

Operata va fi reprezentată în cursul iernei pe scena teatrului naţional din Christiania.

*

Tot în legătură cu senzaţionalul furt al „Giocondei" lui Davinci e de remarcat că cu cîteva luni înainte încă ziarul „Cri de Paris" a publicat alarmanta ştire că originalul tabloului lui Davinci a fost transportat la Newyork şi că la Luvru se găseşte numai o copie a tabloului.

Se prea poate să fi fost aşa!

*

In unul din cele mai frumoase puncte ale Constantinopolului, pe ţărmul Bosforului s'a pus piatra fundamentală a celui dintăi gimnaziu de fete. Se vor instrui acolo şi institutoare musulmane.

*

Privat-docentă Dr. Gertruda Wokor a fost numită profesor extraordinar la Universitatea din Lipsca.

O altă numire interesantă este acea a d-nei Caroline Michaelis de Basconcellos, numită profesor de filologie germană la universitatea din Barcelona.

*

La München se va juca în Septembrie o piesă a lui Adolf Paul: „Graiul paserilor".

Iar „Chantecler"?

*

INFORMAŢII

❑ Răspînditul ziar comercial *Argus* care apare în capitală, se ocupă în numărul sau de astă zi de judicioasele articole ale prietenului nostru Gh. D. Şerban, fost preşedinte al camerei de comerţ, în chestia repausului duminical.

❑ **Vînzări şi ipoteci**—In ultimele zile s'au încheiat următoarele vînzări prin oficiul Tribunalului de notariat Iaşi:

No. 1926 din 8 August soc. Anonimă Romînă de comerţ a vîndut d-lor Gh. Ursu şi Const. Ioan două Locomobile aşezate în comuna Belceşti, judeţul Iaşi pe preţul de lei 16000.

No. 1928 din 8 August. D. Tudose Petrache şi Elena a vîndut d-lui Gh. şi Maria Dumbravă imobilul din judeţul Iaşi, strada Tinjală 4 pe preţ de lei 1300.

No. 1934 din 9 August. D. Diaconescu N. Maxim, a vîndut d-lui A. Petrov, imobilul din judeţul Iaşi, strada Lipovană 6 pe preţul de lei 1000.

No. 1940 din 10 August. D. Varduca Victoria cu autorizaţia soţului ei C. I. Varduca a vîndut d-nei Ecaterina Postela toate drepturile de succesiune ce le are de la def. Temistocle Postela, pe preţul de lei 25000.

Şi s'au luat următoarele inscripţiuni ipotecare:

No. 1940 din 9 August. D-na Cozadini Maria şi Nicu a ipotecat la casa de scont şi împrumut din Iaşi imobilul din Iaşi strada Panu 17, în schimbul sumei de lei 19500.

No. 1943 din 10 August. D na Giuglea Amelia a ipotecat d-lui C. Grigoriu imobilul din strada Florilor 2, în schimbul sumei de lei 3000.

No. 1944 din 10 August. D na Gioroianu Aglaia a ipoterat d-lui Victor Brucăr, imobilul din Iaşi, strada Stejar 7, în schimbul sumei de lei 350.

❑ **Alergări în Iaşi**.—Iată programul alergărilor ce vor avea loc în ziua a doua, la 28 Septembrie:

CURSA I-a

Premiul Bahlui

Ora 2 p. m.

Alergare plată pentru cai de jumătate sînge, de 3 ani şi mai sus, născuţi în ţară, care nu a cîştigat nici odată.

Vor fi calificaţi, caii care au cîştigat, însă vor fi de vînzare pe 600 lei.

Un cîştigător la Iaşi în 1911, va lua 3 jum, kgr. supra-greutate.

Distanţa 1500 metri.

Greutatea 3 ani 62 kg.
„ 4 ani 68 kg.
„ 5 şi mai sus 70 kg.

Premiul I 700 lei } Din care 200 lei
„ II 200 lei } oferiţi de com.
„ III 100 lei } Iaşi

Inscrierea 30 lei, pînă la 19 Sept. 1911.

CURSA II-a

Premiul Prut

Ora 2 jum. p. m.

Alergare la trap, la ham, pentru cai de 3 ani şi mai sus, născuţi şi crescuţi în ţară, sau importaţi în anul naşterei şi înscrişi în registrul Societăţei din Brăila. Calul se va distanţa cu cîte 20 metri pentru fiecare cursă cîştigată.

Calul care a alergat şi nu a cîştigat nici o cursă, pînă în momentul alergărei, va beneficia de 50 metri avans. Maximum de distanţare va fi de 150 metri.

Distanţa 2500 metri.

Premiul I 800 lei
„ II 200 lei
„ III 100 lei

Inscrierea 50 lei, pînă la 19 Sept. 1911.

CURSA III-a

Premiul subscriptorilor

Ora 3 jum. p. m.

Alergare plată pentru caii de ori-ce rasă şi provenienţă, de 3 ani şi mai sus.

Cîştigătorul, în schimbul premiului devine proprietatea subscriitorilor între care se trage la sorţi.

Calul declarat că aleargă pentru 1400 lei va beneficia de o descarcare de 2 kgr., pentru 1000 lei 4 kgr., şi pentru 500 lei 6 kg.

Distanţa 2200 metri.

Greutatea 3 ani 56 kg.
„ 4 „ 62 kg.
„ 5 şi mai sus 63 ½ kg.

Premiul I 1700 lei } Garantaţi de
„ II 300 lei } Club

Inscrierea 60 lei pînă la 19 Septembrie 1911.

CURSA IV a

Premiul comunei Iaşi

(Oferit de com. Iaşi)

Ora 3 p. m.

Alergare plată pentru cai de ori-ce rasă şi provenienţă de 3 ani şi mai sus, de vînzare pe 3000 lei. Caii puşi de vînzare pe 2500 lei vor primi 2 kg. descarcare, pe 2000 lei 4 kg., pe 1500 lei 6 kgr.

Cîştigătorul la Iaşi în 1911 va lua 3 kg., jum. supra greutate. Caii romîni vor primi 2 kg., descărcare. Caii care au alergat în Iaşi în 1911 fără a cîştiga vor primi o descarcare specială de 2 kg.

Distanţa 2100 metri.

Greutatea 3 ani 62 kg.
„ 4 „ 68 kg.
„ 5 „ şi mai sus 69 kg., jum.

Premiul I 2500 lei
„ II 300 lei

Inscrierea 80 lei pînă la 19 Septembrie 1911.

CURSA V

Premiul Hambletonian

ora 4 p. m.

Alergare la trap calare sau înhamaţi pentru cai de 3 ani şi mai sus, născuţi şi crescuţi în ţară, inscrişi în registrele Societăţei din Brăila, care alergînd la Iaşi în 1911 nu au cîştigat un premiu.

Vor fi calificaţi şi cei ce au cîştigat însă vor fi de vînzare pentru 1200 lei.

Distanţa 2400 metri.

Premiul I 600 lei) Din care 600 lei
„ II 200 lei) oferiţi de Princip.
„ III 100 lei) M. D. Stourdza.

Inscrierea 30 lei până la 19 Septembrie 1911.

CURSA VI

Militară

(Conform prrgramului Minist. de război)

Ora 4 jum. p. m.

Alergare de garduri pentru cai de orice rasă şi de ori ce provenienţă de 4 ani şi deasupra, aparţinînd ofiţerilor armatei romîne în activitate şi călăriţi de ofiţeri în activitate.

Caii de pur sînge englez excluşi.

Greutatea comună 75 kg.

Caii cari au cîştigat alergări de obstacole, vor primi cîte 3 kgr. supra-greutate de fiecare alergare cîştigată. Caii născuţi în ţară primesc 3 kgr. descărcare. Caii care au cîştigat în anul curent cel puţin 2 alergări plate sau de obstacole sunt excluşi.

Distanţa 3000 metri

Premiul I 500 lei
„ II 150 „
„ III 100 „

Inscrierea 15 lei până la 19 Septembrie 1911.

❑ Bogatul program de astă seară Mercuri 17 August, al cinematografului Pathé Frères, din noua grădină Trajan cuprinde între altele:

Regina Ninivei, grandioasă reconstituire din Istoria Asirienilor. Splendoarea anticelor palate reapar înaintea noastră, curtea regală asiriană este reînsufleţită şi lupta pentru uzurparea tronului mai crudă de cît astăzi, ne este aevea redată.

Noul program de astă seară mai cuprinde apoi: Fabricarea pălăriilor de pae din Manilla, vederi instructive—Royan (Franţa) şi pitoreştile sale împrejurimi — Prince şi chiriaşa răutăcioasă, scene comice—O bae prea caldă, scene foarte humoristice—Buburuş, comedie de moravuri pariziane—Asigurarea şalupei sau făţărnicie criminală, o naraţiune însufleţită a cărei acţiune se desfăşoară în largul mărei.—Cel mai nou număr din Pathé Journal cu: Victimele carierei de marmoră din Carrara (Italia)—Lupte atletice la Viena—Ciclonul din Rio-de-Janeiro (America)—Alicante (Spania) Căderea unui aviator în mare—10.000 copii la mormintele eroilor din 1870—Sinaia: Primirea prinţului de Wied, etc.

❑ Ministerul cultelor a dispus să se înfiinţezc pe ziua de 1 Octombrie, la şcoalele elementare de viticultură din Huşi şi Valea Călugărească, câte un post de secretar şi conferenţiar.

❑ Ministerul de finanţe a încasat din taxele vamale pe decenia I-a a lunei August următoarele, sume:

2,111,130 lei şi 15 bani, din taxa de port s'a încasat 177.839 lei şi 30 bani şi din taxele de fond comunal s'a încasat 95,590 lei şi 50 bani.

Faţă de anul trecut aceiaşi lună încasările vamale au fost cu un plus de lei 618,618 lei şi 40 bani încasările din taxa de port au fost cu un minim de lei 30,966 şi 80 bani şi fond comunal cu un plus de lei 20,478 lei şi 95 bani.

❑ Pe lîngă numărul de burse şi solve vacante la şcolile normale de învăţători, care s'a anunţat de ministerul instrucţiei publice, mai sînt vacante pentru anul şcolar 1911—1912:

1) La şcoala normală de învăţători „V.-Lupu" din Iaşi 15 burse pentru cl. IV.

Aceste burse sunt destinate numai absolvenţilor de gimnaziu sau a 4 clase de liceu, în vederea formării clasei IV divizionare, care va începe să funcţioneze de la 1 Septembrie 1911 pe lîngă această şcoală;

2) La şcoala normală de învăţătoare „M. Sturza" din Iaşi şi „Elena-Doamna" din Bucureşti, cîte 20 burse de fiecare şcoală.

Aceste burse sunt destinate elevelor solvente de la clasa II—VI inclusiv, care vor depune examen la şcoalele respective.

Elevele vor depune actele direct şcoalelor la cari aparţin.

❑ Lucrătorul C. Gavrilescu de la construcţia palatului Administrativ, alunecînd de pe nişte lemne, a căzut cu mîna dreaptă într'un topor rînindu se grav. A fost internat la spitalul israelit.

Dacă voiţi stomah sănătos cu digestiune uşoară;
Dacă voiţi a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINŢAŢI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,

Apele Mineralizate Sinteza

cu bază de **Bicarbonat de Sodă şi Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, Iaşi
Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou şi la toate restaurantele şi debitele de băuturi din oraş.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observaţi bine pe plomba de inchidere şi pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

Ultime INFORMAȚII

❑ *La consulatul rusesc s'a primit ştirea, că în cazul cînd familia regală se va afla în Iaşi cu prilejul manevrelor, guvernatorul Basarabiei va veni în localitate pentru a saluta pe Rege, în numele Ţarului.*

❑ *Pe ziua de azi, s'a constatat în localitate, un singur caz nou de febră tifoidă.*

❑ *Începînd de eri, brutarii au urcat preţul pîinei cu 5 bani kilogramul.*

Ca şi măcelarii, ei sunt convinşi de mai înainte, de aprobarea tacită a administraţiunei comunale.

❑ **Afacerea scopiţilor.**—Domnul V. Buşilă, judecător de instrucţie, continuă a instrui afacerea scopiţilor.

Pentru ziua de 20 August, sunt citaţi la cabinetul de instrucţie, mai mulţi scopiţi din Bucureşti şi Galaţi, care vor fi confruntaţi cu autorii casei din localitate.

❑ Iubitul nostru fruntaş N. Cananău s'a reîntors eri în localitate.

❑ D. Sadoveanu, directorul teatrului, a hotărît ca pentru viitoarea stagiune teatrală, să înfiinţeze abonamente pentru 30 de reprezentaţiuni, acordînd un rabat de peste 50 la sută.

Cele două avantscene, nu se vor mai vinde, ele fiind rezervate pentru membrii comitetului teatral.

D. Sadoveanu ne asigură, că era neîntemeiat svonul, despre angajarea d-nei Voiculescu.

❑ Eri pe la orele 3, băetanul Alecu Rotaru, serv la d. căpitan inginer Al. Tăutu, ducîndu-se să scalde în Bahlui s'a înnecat.

Cadavrul a fost pescuit. După cercetările făcute, s'a constatat, că numitul neştiind să înnoate, a dat cu picioarele într'o groapă ce era în albia rîului, în dreptul moarei Taxier, unde chiar s'a şi înnecat.

❑ Comisiunile pentru examenele particulare de curs secundar se alcătuesc de către direcţiunea învăţămîntului profesional, din ministerul cultelor şi se vor aduce la cunoştinţa publicului în ziua de 26 August.

❑ In zilele de 20, 21, 22 şi 23 urmînd a avea loc congresul corpului didactic rural, direcţiunea generală a C, F. a acordat o reducere de 75% pentru congresişti.

❑ Astăzi, s'a ţinut la prefectura judeţului Iaşi, licitaţie pentru vînzarea pădurei Graşi din judeţul Neamţ, în întindere de 86 hectare 4400 m. p.

Vînzarea s'a adjudecat asupra d lor A. Fritz, N. Comaniţă, Cristian Adolf şi L. Vaisman, pentru suma de 190.135 lei.

❑ Băetanul Gheorghe Plugaru în etate de 18 ani din satul Cristeşti, comuna Brăeşti, s'a strangulat eri de un nuc din curtea caselor sale.

Din cercetările făcute de jandarmi s'a stabilit că numitul, trăia în concubinaj cu o fată din sat Elena Rusu. Mama sinucisului opunîndu-se la căsătoria lui, aceasta a fost cauza care l'a determinat să se sinucidă.

❑ Băetanul Neculai, din prăvălia comerciantului Ţancu din mahalua sf. Vasile No. 7, avînd aptitudini muzicale, a împrumutat în lipsa de acasă a d-lui Ioan Badareu din com. Miroslava o armonică. Şi cum acea armonică era cam defectă, a luat şi suma de 8 lei găsită într'un sertar cu care sumă a declarat viitorul muzicant, că voia s'o repare. A fost arestat, la comisia II.

❑ Eri urma să aibă loc la Primărie, licitaţia pentru darea în antrepriză a serviciului barometric.

Licitaţia însă nu s'a putut ţine, din lipsă de concurenţi.

❑ Ministerul de interne, a însărcinat pe inspectorul Crăiniceanu să cerceteze întru cît e îndreptăţită cererea camerei de comerţ din Vaslui, de a înfiinţa un al doilea obor de cereale.

❑ In urma diferitelor intervenţiuni, ministerul de industrie, a rezolvit chestia repausului duminical, privitor la fabricanţii de băuturi gazoase şi mineralizate.

In urma acestei dispoziţiuni, repausul duminical la aceste fabrici, se va aplica de la 1 Martie, la 31 Octombrie prin rotaţie, iar de la 1 Noembrie pînă la 28 Februarie, în virtutea legei în vigoare, adică repausul legal, duminicile şi zilele de sărbătoare.

In timpul rotaţiei, adică de la 1 Martie la 31 Octombrie, se va da lucrătorilor un repaus de 24 ore pe săptămînă.

❑ Numita Frima Zavinschi, în etate de 58 ani, din strada Anastasie Panu 62, fiind atinsă de alienaţie mintală de mai mult timp, aseară pe la orele 5 jum., scăpînd de sub observaţia familiei, a încercat să se sinucidă.

In acest scop, cu un briciu găsit în casă şi-a tăiat gîtul. In stare gravă a fost transportată la spitalul israelit.

❑ Din Cucuteni ni se comunică, că nişte rău făcători au pus foc la două girezi de grîu, proprietatea d-lui Meier Forşt.

Pagubele se urcă la suma de 6000 lei.

❑ Mîine se va întruni la ministerul de interne consiliul superior sanitar spre a discuta asupra noilor măsuri de luat în potriva epidemiei de holeră.

❑ Zilele acestea d. ministru Tit Maiorescu, va supune aprobărei M. S. Regelui, dectetul pentru noile avansări şi transferări ce urmeamă a se face în corpul nostru diplomatic.

❑ Instalaţi în taximetre, d-nii Dim. Grecianu, C. Negruţi, dr. Floru şi C. Cerchez, însoţiţi de doi consilieri comunali, au plecat în escursiune la Timişeşti.

❑ Serviciul sanitar a dat în judecată pe d-nii d ri. Haimovici şi Segall, pentru nedeclarare de boli contagioase.

❑ Cei mai mulţi dintre preoţi n'au primit încă salariile pe luna Iulie.

Se pare că d. director al Casei bisericei, nu simte de loc durerea mandatelor întîrziate.

❑ Din Ungheni ni se comunică, că digul de apărare a satului, din cauza inundaţiilor e foarte slăbit. Dacă autorităţile nu vor lua din timp măsuri de întărire la cea întâi ocazie, cînd va veni Prutul mare, digul se va sfarma iar apa va inunda satul.

Ar fi bine ca cei în drept să se îngrijească, spre a evita o nenorocire, care dacă ar avea loc, ar fi datorită numai indolenţei lor cu care se pot făli, în materie de gospodărie.

❑ **Teatrale.**—Iată programul reprezentaţiei din astă seară, a ansamblului rusesc *Slaviansky*, Mercuri 17 August c. din Grădina Bragadiru :

Partea I: 1. Ce-i viaţa şi moartea executată de d-ra Slaviansky şi cor, 2. Ce vorbeşte lumea de iubita mea; 3. Fata mea cea mică, cîntate de cor, 4 Rămîi cu bine patrie, cîntec cech cîntat de cor, 5 La rîu de Muzicescu cîntat de d-ra Slaviansky şi cor. 6. Bărbatul îşi bate soţia, 7, Un barbat plimbîndu se pe stradă, cîntate de d ra Slaviansky şi cor.

Partea II: Cor religios, 1. Pe tine te lăudăm (muzică de Sakoloo), 2. Doamne Miluieşte ne (muzica de L'vovscago), 3. Ţie Doamne (muzică de B, Bortneaskago).

Part. III: 1. Din Ural până la Dunăre, marş rus cîntat de cor, 2. Femeile cuminţi cîntec bulgăresc cîntat de d-ra Slaviansky şi cor, 3 Stricaţii, cîntec naţional, cîntat de d-ra Slaviansky şi cor, 5. Pe cîmpie cîntec naţional, 6. In grădiniţă, cîntece naţionale, 7. Dama de onoare solo, 8. Sub un măr executate de orchestra Balalaika.

La sfîrşit superbe dansuri ruseşti.

Bilet-le la agenţia „Thalia" (Maximovici) iar preţurile absolut populare.

❑ Aseară a fost arestat în strada Nicolina No. 48, soldatul dezertor G. Gogia din compania 4 Sanitară. Numitul a fost înaintat comenduirei pieţei.

❑ Lucrătorul C. Gavrilescu de la construcţia palatului Administrativ, alunecînd de pe nişte lemne, a căzut cu mîna dreaptă într'un topor rîndu-se grav. A fost internat la spitalul israelit.

Ultima oră

Bucureşti 17 August

Vizita principelui moştenitor al Turciei

Budapesta.—Principele moştenitor al Turciei, a sosit aci, sosind din Romînia. A. S. ş'a continuat drumul spre Berlin.

Experienţe cu obuziere

Bucureşti.—D-nii general Georgescu, colonel Iliescu, colonel Gherlea şi Maior Ruteanu, au plecat la Essen, pentru a asista la experienţele ce se fac la uzinelle Krupp, cu noile obuziere, destinate armatei noastre. Aceste experienţe vor dura 3 septămîni.

Unde-i Mitropolitul Moldovei ?

Cîmpina.—Mitropolitul Moldovei s'a instalat peutru cîte-va zile la Procisa de jos, comuna sa natală.

Brichetele de aprins ţigări

Galaţi. — D. Bernard Rosenzveig, a fost condemnat la 29 zile de închisoare, pentru faptul că făcea trafic cu brichete pentru aprins ţigări.

Ploaie torenţială

Bucureşti.—Din Drăgăşani se telegrafiază, că aseară, o ploae torenţială a căzut asupra tîrgului, producînd mari pagube.

Numeroase case au fost desvălite.

In comuna Băiceşti, s'a dărîmat o casă, îngropînd pe servitorul Ion Opran.

Abuzurile din Brăila

Brăila. — Autorităţile din Brăila se dedau zilnic la cele mai scandaloase abuzuri.

Astfel eri, poliţia a făcut o descindere la muncitorul Gh. Dumitrescu, de unde a ridicat pe d ra Jeaneta Marcus, cunoscuta socialistă din Botoşani, pe care cu forţa a retrimis o la Botoşani, însoţită de doi agenţi ai siguranţei.

Aceasta, cu tot ordinul d-lui Marghiloman, că tot omul e liber să circule în ţară.

Faptul a produs o vie indignare printre muncitori.

Cum e vremea?

Bucureşti.—Ştiri din ţară, arată că timpul s'a răcorit. La Sinaia a fost eri 7 grade.

Un furt de 10,000 lei

Craiova.—Dintr'un grop de 40,000 lei, sosit la oficiul Bechet, s'a descoperit o lipsă de 10,000 lei.

S'a deschis o anchetă.

Inundaţiile din Galaţi

Galaţi.—In judeţ, ploile au inundat mai multe comune, cauzînd pagube însemnate.

In comuna Rogojini, s'a înecat o fată de 13 ani.

Bandă de piraţi

Tulcea. — De cît va vreme, o bandă de piraţi, împrăştie groază în tot judeţul.

Acum s'a constatat că banda era condusă de doi dezertori, cari au fost arestaţi.

Un mare incendiu la Uluburlu

Constantinopole.—Un violent incendiu a distrus numeroase edificii la Uluburlu, în Anatolia. Numărul edificiilor distruse, s'a constatat în mod oficial că ar fi de 467.

Holera

Constantinopole.—Eri au fost constatate 30 de cazuri de holeră, cu 22 decese.

Accident de aviaţiune

Petersburg.—Locotenentul Zolotusin, sburînd cu un aparat Blériot, a căzut de la o mare înălţime, murind pe loc.

Deces

Klagenfurt.—D. Falck, şeful corpului de auditori ai armatei austro-ungare a murit.

Uragan

New York.—Pe ţermul sting al Koralinei, un uragan puternic a făcut însemnate pustiiri. Sunt 20 ucişi şi numeroşi rîniţi.

Criză ministerială

Constantinopole.— Se asigură că ministrul de finanţe va dimisiona, dacă bugetul anului viitor nu va corespunde cerinţelor sale.

In acest caz întregul cabinet va demisiona.

Mari Fraude

Tg.-Jiu.— La casieria din localitate, s'au descoperit fraude, care trec de 39000 lei.

S'a deschis o anchetă.

Inspecţiile d-lui Cotescu

Piatra N —D. Cotescu, directorul general al căilor ferate, a inspectat eri gara locală.

Cu acest prilej d. Floberger, directorul societăţei Goetz, i-a înmînat o adresă de mulţumire, pentru faptul că pus capăt lipsei de vagoane.

Nou pod peste Dunărea

Belgrad. — D. inginer Saligni a sosit aci, în vederea proectului guvernului Sîrb, de a face un nou pod peste Dunărea, la Redumgevat.

Guvernul Sîrbesc a adoptat proectul d-lui Saligni.

Cazuri suspecte la Tecuci

Tecuci.—In gara Hanul Conachi, un bulgar s'a îmbolnăvit prezentînd simptome suspecte. El a încetat din viaţă. Alţi doi lucrători s'au îmbolnăvit de aseminea prezentînd aceleaşi simptome.

Medicii cred că e vorba de o intoxicaţie alimentară. Totuşi s'au luat măsurile necesare de prevenire.

Furturile de la Louvre

Paris.—Un colaborator al unui ziar din Paris comunică că un tînăr necunoscut, ia remis un bust pe care la furat cîtva timp în urmă de la Louvre. Necunoscutul i-a povestit că în cursul lunei Martie 1907 s'a comis la Louvre 4 furturi.

Trei cazuri de holeră

Buda Pesta.—S'a constatat pe ziua de eri trei cazuri de holeră, din care unul mortal.

Violul din Bucureşti

Bucureşti. — Servitoarea Veronica Gheorghe, s'a plîns poliţiei, că individul Neculai Dumitru, a comis un viol bestial asupra unei copile de 4 ani.

Societatea Filantropică „Steaua"

Şcoala primară şi Profesională Israelito—Romînă de fete

Iaşi.—Strada Albă 23

INŞTIINŢARE

Se aduce la cunoştinţa onor public că şi în anul acesta va funcţiona *cursul primar complect* precum şi *cursul superior Profesional* deschis în anul trecut cu autorizaţia Ministerială, în acest curs se predă *Croitoria* în mod practic şi teoretic, *limba Romînă, Franceză şi Germană.*

Inscrierile pentru cursul primar cît şi profesional au început *Mercuri* 10 August şi vor continua pînă la 25 August în fie care zi de la 10—12 a. m. şi 3—5 p. m. în localul şcoalei din *Str. Albă No. 23.*

Cursurile vor începe la 25 August.

Direcţiunea

După o practică de 2 ani ca asistent în clinicile celebre ale profesorilor : **Leopold** *(Dresda),* **Bum** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau)*

M'am stabilit

ca

Specialist în boale de femei

Mamoş

Dr. I. BRENER

12 STRADA MITROPOLIEI 12.

Consultaţiile 9—11 dim. şi 2—5 p. m

SOCIETATEA CREDITULUI FONCIAR URBAN DIN IAŞI

Se aduce la cunoştinţă generală că Vineri 26 August stil vechi 1911, la oficiul Creditului Urban din Iaşi strada Lăpuşneanu No. 37, se va ţinea licitaţie publică prin oferte închise, pentru închirierea imobilelor administrate de Credit din oraşul Iaşi, şi cuprinse în lista de mai jos.

Ofertele de închiriere trebuesc prezentate cel mult pînă la 26 August st. v. 1911,—căci după această dată, nu se mai primesc asemine oferte.

TABLOUL

de locuinţile din oraşul Iaşi care sunt de închiriet de la 26 Octombrie 1911.

Amatorii se vor adresa Direcţiunei societăţei prin oferte închise pînă în ziua de 26 August 1911

No.	Numele imobilelor	Str. şi No. casei	FELUL INCAPERILOR
1	Clementina Damian	Apeduc 31	Două odăi ocupate de d-na Hana Leizorovici, două odăi ocupate de d. Iosef Şwartz şi două odăi ocupate de d. Şloim Glükman.
2	Zamfira Gafencu	Anast. Panu 65	Una dugheană ocupată de moştenitorii defunctei Mina Goldştein şi una dugheană deschirietă.
3	Nută Akerman	Stihi 6	Una odăiţă deschirietă.
4	V. Farra	Veche 6 – 8	Două odăi deschiriete, două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Sofia Breslauer una dugheană ocupată de d-na Brana Schönfeld şi două dugheni cu odăi în dos.
5	Zusman & Marantz	Pomir 8	Două odăi şi bucătărie ocupate de d. D. Spiegler la etaj şi două odăi şi bucătărie ocupate de d. I. Forşmit la parter.
6	I. Samft	Pomir 9	Două odăi şi bucătărie deschiriete, una odae în ogradă ocupată de d. M. Godel şi una odae ocupată de d. H. Cautman.
7	L. Moscovici	Cucu 46	Două odăi şi bucătărie deschiriete, două odăi ocupate de d. D. Grünberg.
8	I. Zeigher	Sf. Andrei 5	Corpul mic de clădire compus din trei camere şi bucătărie ocupat de d. A. Glückman.
9	Simon Braunştein	De Jos 43	Două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Rebeca Ghelber.
10	Maria Munteanu	Palat 41	Două odăi şi bucătărie ocupate da d. Uşer Goldental şi două odăi şi bucătărie ocupate de d. S. Goldştein.
11	N. Tacu	Palat 16	Două odăi şi un beci ocupate de d. I. Cohn.
12	Haim Lehrer	Ştef. cel Mare 37	Una dugheană cu o odae în dos şi o odăiţă în ogradă ocupate de d. L. Weissengrün.
13	Palatul Societăţei	Lăpuşneanu 37	Una dugheană ocupată de d. A. Michelsohn.
14	I. şi M. Busch	Crucei 39	Intreg imobilul compus din două apartamente ocupate de d-nii M. Irimescu şi N. Argintariu.
15	S. şi P. Cahana	Aron Vodă 8	Două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Rebeca Copel.
16	Maria Cozadini	Sărărie 88	Etajul de jos compus din 4 odăi, 2 antrete, bucătărie, camară şi pivniţă.
17	Elisa Gheorghiu	Socola 96	Localul de crîşmă ocupat de d. N. Ianovici.
18	M. I. Iacob	Tatarăşi 41	Mai multe odăi.
19	O. König	Sf. Lazăr 87	Două odăi ocupate de d. D. M. David, curalar.
20	Şmil Cohn Zugravu	Rufeni 29	Intreg imobilul ocupat de d. Nuhăm sin Iancu.
21	M. Tocker	Apeduc 55	Două odăi în etaj deschiriate.
22	I. Şmilovici	De jos 9	Două odăi şi bucătărie, ocupate de d-şoara Clara Moşcovici, şi una odae ocupată de d na Risla Şchvartz şi una odae ocupată de d. S. Holtzman.
23	A. Marcovici	Albă 51	Localul de bae deschiriat şi cîte două odăi ocupate de d-nii Iţic Aron, S. Rosenfeld şi una odae deschirietă.
24	Vasile Sculy	Carol 53	Cinci odăi bucătărie şură, grădinuţă ocupate de d. Gh. C. Vellea.
25	Gh. Scorţescu	Buna Vestire 4	Patru odăi, antret, bucătărie, pivniţă şi două cămăruţe ocupate de d-na Maria Ionescu.
26	N. Eni	Str-la Sf. Atanasie 1	Etajul de jos cu atenansele lui ocupat de d. Al. Popovici.
27	L. Iţicovici	De Sus 191	Mai multe apartamente.
28	Gh. Stroian	Spinzi 8	Trei odăi şi bucătărie ocupate de d. V. Ciocoi.
29	Noe Sin Avram	Sf. Teodor 33	Două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Maria Praun.
30	S. Vellic	Sft. Andri 31-33	Mai multe odăi şi apartamente.

Direcţiunea

Cea maĭ nouă creaţiune în Maşinĭ de cusut

SINGER „66"

Cea maĭ bună maşină de cusut pentru familiĭ!

Intruneşte în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

In 20 Octomorie 1832, Academia de Medecină din Paris votă Doctorului **OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bólelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângelui, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismului, rumatismului, tumorilorĭ, afecţiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatului, ulcerilorĭ inveterafi* şi atotulorĭ bóle provenind din necurăţenia şi alteratiunea sângelui.

Specificŭ prin excelenţă contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* şi a teribilelorĭ consecinţe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ învĕterate şi rebele (accidentilorĭ gureĭ şi a gâtului, petreţimiĭ ŏseleĭ). Nicĭ un altu medicamentu in lume nu posedă distinctiunile ce onóră Pesmeţiĭ Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR **OLLIVIER**

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ in orce temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bólele cele mai inveterate. — *Uă broşura acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmetiĭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seu oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă aştfelŭ: « Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un « remedŭ de compositiune constantă, de « preparaţiune cât de perfectă posibilă.... « *Eĭ pot da servicie mariĭ humanităţiĭ.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÓTE TERILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavóstră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic şi intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenţa.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inscrişi la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primariei No. 27

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e indeferent), să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

daym. GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

Cereţi numai:

Parfumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă,

Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900

5 Medalii, Diplome şi alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge:

prin mirosul lui plăcut, inlocuind cu totul esenţele

De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.

Reprezentant general pentru Balcani

Alexandru Spivacoff

— RUSCIUC —

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică şi serbătorile la Circul Sidoli.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţiĭ peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,791,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IAŞI

„Siropin". Licoare contra tuturor *afecţiunilor de plămîi şi a căilor respiratoare ca Bronchite acute şi cronice, emfisemă, tuberculosă, tusă convulsivă la copiĭ.*

Costul sticlei 4 lei

Sirop hypophosphit compus. *Remediu special contra Neurasteniei şi* întăritor puternic la persoane slăbite prin *surmenagiu. Tonic muecular cerebral, combate maladiile şi debilităţile nervoase.*

Doza pentru adulţi 2 linguriţe pe zi amesticat cu apă, copii în jumătate.

Doza pentru adulţi 3 linguriţe de desert pe zi.—Copii 3 linguriţe de cafea pe zi. *Costul sticlei 3,50.*

Valerianat de Amoniac. Medicament special contra tuturor afecţiunilor provenite din sdruncinarea nervilor recunoscut de toate somităţile medicale din Europa.

Doza pentru adulţi 1—2 linguriţe de cafea pe zi în puţină apă zaharată.— Pentru copii 1/3—1/2 din doza pentru adulţi. *Costul sticlei 2.75 bani.*

Dacă suntéţi suferinzi, dacă voiţi a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La rere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameresdă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai molt de cât 4 pe ĭi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

Tipografia H. Goldner Iaşi, str. Gh. Mirzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1378 Vineri 19 August 1911

GUVERNUL ASANĂREI
ȘI
MONOPOLUL CIRCIUMARILOR

Un alt angajament electoral, luat de guvernul asanării moravurilor, era acela relativ la modificarea legei asupra cîrciumelor.

Guvernul venit la putere fără consimțimîntul țării, avea nevoe a-și crea curente în opinia publică și a capata partizani, cari să-i dea succes în alegeri.

Cum comercianții de băuturi, formează un însemnat contingent de voturi, dat fiind și faptul că acești comercianți sunt constituiți în cercuri, ei prezentau pentru un guvern păcătos ca cel de azi, un sprijin de mare valoare, ținînd seamă și de împrejurarea, că dacă comercianții vor trece în partea guvernului, trecerea lor va influența mult, asupra celorlalte clase de alegători, tot așa de maleabili, cari mai ușor încă se pot decide a da, ceea ce-i lipsea guvernului, popularitatea.

Ast-fel fiind situațiunea, guvernul, prin cîți-va membri ai săi, dau comercianților promisiunea, modificărei legei liberale, asupra cîrciumelor, în sensul a lăsa libertatea comerțului de băuturi.

Dacă aceste promisiuni erau sau nu realizabile, aceasta e altă chestie, guvernului asanării îi trebuiau voturi, iar voturile nu se puteau căpăta de cît promițînd și amenințînd.

Promisiunea și amenințarea fiind armele de luptă, negreșit, a promite era mai ușor de cît a amenința, iar comercianții încrezitori în cinstea politică a membrilor cabinetului boeresc pur sînge, au căzut în cursă, devenind agenți electorali, pentru a salva barca, avînd de cîrmaciu pe omul superior, care o viață întreagă a făcut zeflemele, între opoziția miluită și guvernul ideal al neamului.

Se întîmplă însă, că pe neașteptate, alegerile dau guvernului un succes electoral, la care nu se aștepta. Asanarea prin intimidare și promisiuni, a creat un curent de demoralizare atît de puternic, că ucigînd caracterele, s'au căpătat majorități sdrobitoare ca număr și prin urmare guvernul crede că are și popularitatea necesară, pentru slaba lui guvernare. Starea comodă a guvernului însă, n'a mulțumit pe comercianții de băuturi.

Ei cer executarea promisiunilor, neștiind că în politică sunt două soiuri de oameni; *trași și trăgătorii pe sfoară*. Comercianții neputînd fi trăgători, au rămas pur și simplu, trași pe sfoară, bine înțeles că vorbim de marea lor majoritate.

Dar să vedem ce vor comercianții de sub direcția agerilor lor conducători, oameni deasupra nevoilor și setoși de binele clasei ce reprezintă?

Ministrul de finanțe liberal, Costinescu, sub influența răscoalei din 1907, a creat o lege, care reduce numărul cîrciumelor la sate, cu tendința reducerei lor și la orașe, în scopul declarat, a combate beția, moralizînd populația rurală, după un alt sistem, de cît acela preconisat de asanatorul P. P. Carp.

La protestările cîrciumarilor, „cari rămîneau pe drumuri", contra legei Costinescu, deputatul P. P. Carp, asanatorul, declara că venind la putere va fi mai crud cu cîrciumarii, de oare-ce ei, și numai ei sunt cauza sărăciei și revoltei sătenilor. Ironia însă, care are și ea rostul și norocul ei, face, ca contra tuturor prevederilor și uzanțelor constituționale, P. P. Carp, să ia cîrma statului, ca prim ministru și ministru de finance.

E firesc dar, ca primul ministru și ministrul de finanțe P. P. Carp să închidă cîrciumele de la sate, reducînd la jumătate pe cele din orașe. Sau în cazul cel mai fericit, să nu permită de cît funcțiunea unei cîrciume de fie-care comună, dacă nu chiar să creeze monopolul spirtuoaselor, vorba fiind de moralizarea satelor și asanarea orașelor.

Și tot atît de firesc este, să numim farsori pe acei miniștri, cari au promis reforma în sens larg a unei legi, în timp ce rațiunea de stat a întregului guvern, este atît de restrictivă, în exercitarea acestui comerț.

Guvernul deci, se găsește în alternativa, ori modifică legea în sensul cerut de cîrciumari, după cum le-a promis, ori avem la cîrma țării un guvern de farsori politici, de cea mai nobilă specie.

Veritas

„Eftenirea" traiului

Unde te întorci n'auzi de cît jelanii: se scumpește traiul. Chiriile se urcă; prețul alimentelor sporește; îmbrăcămintea costă din ce în ce mai mult. Grozav de curioasă mai e și lumea asta. Ea nici nu știe, că la cîrma țării e un guvern. Carp; că d. P. P. Carp și-a propus să eftenească traiul, că a și eftenit sarea, cu un sfert de ban la chilogram și peștele sărat cu 30 la sută dintr'un ban. Ș'apoi să mai pui temei pe recunoștința poporului!...

Ce are face scumpirea alimentelor, urcarea chiriilor etc?... Parcă nu-i indiferent, dacă plătește omul o chirie mai mare și se hrănește mai scump? In ori-ce caz acestea pot fi dovezi de buna stare materială a populației, nici de cum de scumpirea traiului. Căci, evident, numai cine dispune locuește într'o locuință scumpă și se hrănește cu cheltuială mare. Cei săraci, se știe, locuesc în bordee și mînîncă brînză cu ceapă.

Prin urmare, în timpul guvernării d-lui Carp, constatăm, întîiu eftenirea traiului prin „eftenirea" sării și a peștelui sărat, și apoi o excelentă stare materială a populației.

Ce mai vreți dar? In scurtul timp de cînd suntem sub înalta și inteligenta cîrmuire a castelanului de la Tibănești, s'a făcut mi se pare destul pe terenul acesta. D. Carp de la început a zis: voi efteni traiul,—și l-a eftenit. Ba, în scopul acesta a și făcut o lege intitulată: „pentru eftinirea traiului". Să mi se arăte, care guvern a mai făcut o lege la fel intitulată?

Prin urmare, ceea ce se spune despre scumpirea traiului, este sau o nerozie sau o calomnie la adresa guvernului. In cazul din urmă, întru cît calomnia s'a produs prin presă, guvernul are datoria să cheme opinia publică la răspundere în fața juraților.

Politismul Evenimentului

In contra faptelor bine constatate, în contra evidenței însă-și Evenimentul **incearcă să tăgăduiască că în Iași este epidemie de febră tifoidă. Este drept, că i lipsește curajul nerușinatei minciuni. Pamfletul grecinist nu îndrăznește să tăgăduiască în mod neîndoios aceasta. Bilgue însă, susținînd că presa locală exagerează pentru a face... opoziție.**

Afirmarea aceasta este ridicolă și constituie în același timp o mărturisire foarte prețioasă.

Este ridicol, căci cele ce afirmăm asupra mersului epidemiei au fost oficial **constatate. Cazurile de febră tifoidă ce am înegistrat, sînt luate din sursă oficială. Sau poate autoritatea comunală și sanitară au interesul de a falsifica, exagerînd? Aceasta s'ar putea deduce din cele ce spune** Evenimentul.

Dar tăgada ridicolă a ziarului polițist din localitate este indirect și o mărturisire prețioasă. Căci ce-l face pe Evenimentul **să falsifice lucrurile ascunzînd adevărul, dacă nu sentimentul de complicitate al administrației comunale, care cu toată alarma dată de demult de serviciul sanitar al comunei, a fost de o indolență vinovată?**

Cînd te știi vinovat, că prin nepăsare tu ai contribuit la lățirea epidemiei, pricepem necesitatea de a micșora lucrul, de a-l arăta ca neînsemnat, de a desminți cu nerușinare cela ce este perfect adevărat.

Dar ce fel de operă să chiamă asta? Dacă noi, cari am relatat faptele așa cum sînt, nu putem fi învinuiți de... spirit de opoziție pe o chestiune în afară de ori ce politică; Evenimentul **însă face operă polițistă din spirit de... guvernamentalism stupid, cînd falsifică adevărul solidarizîndu-se cu vinovații.**

EDILITATE

LA TIMIȘEȘTI!

Primarul, însoțit de cîți-va edili, au făcut eri o visită la Timișești. Nici nu se putea, ca șerul să nu fie întovărășit în același timp, de fruntașii partidului: prefectul județului și președintele camerei de comerț. Lipsea doară polițaiul, pentru ca buchetul să fie complect.

Dar rostul acestei vizite, nu poate fi de cît o partidă de plăcere, pentru a scăpa o clipă de năduful orașului, de praful ce se rîdică de pe ulițele nespălate, de tifosul care bîntuie. Incolo nici o legătură nu există între acești oameni și Timișeștii. In istoria rezolvirei chestiei apei în Iași, șerul cu ai sei n'au avut nici un amestec.

Un șir lung de ani, chestia aceasta, a frămîntat pe ieșeni, și dorința generală era, ca ea să fie rezolvită cu o oră mai curînd. Dar în frămîntarea aceasta nu se zărește pe nici unul dintre iluștrii necunoscuți, cari azi stăpînesc soarta oropsitului oraș.

Faptul că Iașii găsesc azi deslegată problema sa cea mai arzătoare, se datorește numai d-lor Bădăreu, G. Lascar și Gane.

Sub primariatul d-lui Gane au început studiile inginerului Lindley, care cel dintăi a concretizat aducerea apei de Timișești. D. Al. Bădăreu a fost însă acela, care a isbutit ca planul să devie o realitate și comuna să aibă și mijloacele necesare spre a-și realiza pe deplin idealul.

D. Gh. Lascar a veghiat ca opera să nu sufere nici o întîrziere, ci să fie fapt indeplinit, cu o oră mai curînd.

Toate aceste sunt cunoscute de ieșeni cari vor păstra acelor iluștri cetățeni ai săi, o vecinică și nețărmurită recunoștință.

Dar ieșenii nu au cu escursioniștii de eri, nici în clin, nici în mînecă. Ei n'au contribuit cu nimic pentru îndeplinirea acestei mari opere de edilitate ba au încercat doar s'o zădărnicească și ar fi reușit poate, dacă nu s'ar fi lovit în împrejurări cunoscute, de voința de fer a d-lui Gh. Lascar.

Pentru ieșeni, escursiunea de eri, nu are altă semnificare, de cît aceia al unei escapade, făcută de trei boeri scăpați, cărora din veniturile comunale, li s'au pus taximetre la dispoziție.

D.

CÎTE-VA NOTE

In numărul de eri al *Voinței* d. Ioină Nădejde publică al 6 lea articol „Leoretic" asupra „istoriei proprietății la Romîni". Cele ce am spus noi se confirmă deci. D. Ioină va publica neîntrerupt 50 de articole, după cari va răsufla din adîncuri 24 de ore, și apoi va relua seria întreruptă pănă în ajunul Crăciunului, cînd se va opri definitiv, spre a se pune la îngrășat.

Nu înțelegem cu ce s'au făcut vinovați abonații *Voinței*, de-i persecută atît de neînduplicat d. Ioină.

*

D. Stamatiu, mai bine cunoscut sub pseudonimul său atît de simpatic, d. Iancu lemnarul, și-a luat un concediu de o lună și a plecat la... Căciulata.

Sărmanul d. Iancu; îl deplingem amar și sincer. Toată vara a muncit din greu, ținînd loc și de șer și de prim secours. Din toată munca aceasta s'a ales cu o boală, căreia numai apa de Căciulata îi poate veni de hac.

Fie-ne permis să ne prindă mirarea. Am fi înțeles ca o muncă „intelectuală" strașnică să-l fi constipat la... cap pe d. Iancu; dar apa de căciulata servește la *altfel* de constipație.

Mă rog, unde e constipat d. Iancu? *Evenimentul* are cuvîntul.

*

La Brăila a fost arestată o d-ră Maltus. Pentru ce, lucrul nu importă aici. Interesant e, că pe această d-ră o chiamă Maltus, și că presa socialistă protestează în contra acestei arestări.

Noi știam, că socialiștii nu prea au în bine numele faimosului pastor, pe teoria căruia s'a clădit un întreg sistem economic *antisocialist*. Sau s'a reformat socialismul, sau d-ra arestată nu e tocmai de origine *maltusiană*.

Nu s'o fi schimbat vre-o literă? Inpotriva *malcusianismului* de pildă știm că socialismul n'are nimic.

N'o fi *Malcus*? Fără nici o intenție răutăcioasă; o simplă curiositate.

„Liniștea" de la Rucăr

La Rucăr nu e încă liniște. Clientul d-lui Marghiloman și al prefectului Andreescu are nevoe de un consiliu comunal, care să fie pe placul inimei lui, și cum simte că țaranii din Rucăr nu se vor lăsa intimidați de oamenii lui Baștea, stăpînirea a împiedicat pur și simplu efectuarea alegerei.

Așa se exasperează pe țarani la noi.

In Rucăr e azi o stare de spirit periculoasă. Nu e mult de cînd sătenii au fost schingiuiți, pentru că așa a voit Baștea. Țara întreagă s'a indignat de sălbătăciile făptuite împotriva rucărenilor; se cuvenea cel puțin, să fie lasați liberi a-și alege un consiliu comunal, după plac.

Sub actualul regim însă, presiunea și neruşinarea guvernamentală n'au margeni, de aceea am asistat la al doilea scandal înscenat de oamenii lui Baștea.

Țăranii și-au făcut datoria și au telegrafiat miniștrilor de interne și de justiție. Cum d. Al. Marghiloman nu e în țară, poate că rucărenii să aibă noroc și să li se făcă dreptate—afară doar dacă ministerul de interne n'a lăsat interimarului său, speciale instrucțiuni cu privire la rucăneni.

OAMENI ȘI LUCRURI

BOHEMA...

Ceea ce surprinde în toată această complexă împrejurare de actualitate a banditizmului, este faptul că sau mai putut însufleți mulțimile în jurul unui erou al codrilor, cum este Pantelimon.

Căci odată cu schimbările petrecute în decursul vremilor, s'au schimbat și sentimentele oamenilor față de acei mari și numeroși aventurieri, cari odinioară, făceau frăție dreaptă și împărțiau oarecum toată viața—cu codrul singuratic și generos,—codrul ospitalier al firii vagabonde. Nu ascunde el oare fiarele îndrăznețe, ca și animalele sfioase? Nu hrănește el oare păserile flămînde, inofensive, ca și pe cele lacome, pururi nesățioase?

In vremuri mai de demult, cînd drumurile erau neumblate, cînd pădurile nu făcuse cunoștință cu securile distrugătoare,—banditizmul, înfloria, ca o urmare naturală a unei stări de lucruri veșnice. Fiind-că abuzul, dorul de a trăi ușor, fără muncă, pe seama altora—sunt vechi de cînd lumea, și-au înflorit pretutindinea, pe mare ca și pe uscat. Pirateria rivaliza cu tîlhăria propriu zisă și erau numai cele două ramuri ale unei activități comune. Piratul ieșia în largul mării, înaintea călătorilor, hoțul de codru îl întîmpina în drum— iar opera îndeplinită era una și aceeași.

Cronicele mai vechi ale țărilor romîne sunt pline de amănunte asupra îndrăznelilor cu care își întreprind și își îndeplinesc opera bandele de tîlhari. Negoțul era pe atunci aproape cu neputință prin localitățile mai depărtate. Se considera ca un eroizm o întreprindere comercială și în una din scrisorile primite de un voevod din secolul al 16-lea găsim că un prieten din Veneția îi dă sfatul să fie bun și generos, să-și plătească toate datoriile către negutitori, de oare-ce aceștia foarte anevoie s'au statornicit în țeară și cu foarte mari primejdii își exercită comerciul!..

Pe alocuri codrii au păstrat o celebritate istorică din pricină că oferiau adăpost tîlharilor. Cine n'a auzit de „Codrii Herței" bună oară? S'au chiar mai aproape de noi despre cei din pădurile Strungei:

In pădurea de la Strunga
Sunt de cei cu flinta lungă.

Pe toți aceștia însă poporul îi iubia sau, cel puțin, îi admira; le atribuia fapte de generozitate și de milă, — îi privia ca pe niște răzbunători ai marilor nedreptăți sociale.

Era oare îndreptățită această stimă de care se bucurau unii dintre bandiți, pe care, în afară de celebritate, îi înconjura și aureola unor iubiri trainice, devotate, gata să-i apere și să-i scape de primejdii pe acei bravi „păunași ai codrilor".

Credem că, mai curînd, ne găsim aci într'un domeniul psihologic identic cu acel care determină admirația, curiozitate și dragoste pentru tot ce e exotic, necunoscut și străin de firea comună. Nu iubesc oare atîtea bogate femei pe exoticii bohemieni? Și nu este elementul „bohem" care ne face pe toți mai interesanți, mai simpatici și în același timp, mai dizinteresați, mai generoși?

Iar între această stare și acea de aventură supremă—aventura de codru—sunt puncte de atingere, după cum vom vedea.

Rodion

DIN MINUNILE ȘTIINȚEI

Lampa vorbitoare

„Din timpurile cînd dobitoacele vorbiau..."

Cu această formulă se obișnuește a arăta timpurile fabuloase, în care, după socoteala poeților, minunile alergau pe strade... de vor fi fost pe atunci strade.

Acele vremi s'au dus... Iată, însă, că au sosit timpuri noue și mai minunate, în care nu numai dobitoacele, dar chiar și lampele au ajuns să vorbească,

Și lucrul acesta este chiar îndeplinit, atît de aeva, încît un redactor al ziarului parizian *Figaro* a „ascultat o asemene lampă, care vorbea și cînta.

Să se bage de seamă, însă, că lampa vorbitoare n'are nici-o legătură cu fenomenul cunoscut în laboratorii sub numele de „flacără cîntătoare" sau „harmonica chimică" și care interesează numai pe profesioniștii acusticei.

Lampa vorbitoare reproduce, cu o exactitate uimitoare, ori-ce sunete, chiar și vocea omenească, vorbind sau cîntînd, cu cele mai mici inflexiuni, cu timbrul, ritmul, accentul său, și poate, prin urmare, să înlocuiască telefonul.

De multă vreme s'a observat că arcul electric luminos reproduce—ca un ecou credincios—vuetul măturilor cari lovesc în colectorii dinamurilor. Nimănui, însă, nu-i venise în minte să tragă folos din aaeastă observațiune comună, nici chiar să o analiseze, pînă în ziua cînd un profesor Simon, din Germania, avînd din întîmplare prilej să constate același fenomen, i-a înțeles în sfîrșit însemnătatea științifică.

Profesorul lucra în cabinetul său la lumina unei lampe cu arc, cînd deodată luarea lui aminte fu atrasă de sforăitura neobicinuită a unei bobine de ale lui Rhumkorff, aflătoare în camera alăturată. Sforăitura era prea slabă ca să poată fi observată normal, fiind ușile închise, despre acea cameră. Dar se întîmplase ca firele bobinei să vină întîmplător în atingere cu firile lampei, și flacăra arcului, transformîndu-se în receptor telefonic, adunase și repercutuse undele sonore.

Acest fenomen a fost pentru profesor o adevărată iluminațiune; îndată se și apucă să execute un șir de experiențe sistematice.

Experiențele repetate și perfecționate în urmă de alți specialiști, au produs resultate hotărîtoare; un parizian, însă, Richard Heller, a isbutit să dea acestui fenomen uimitor, o aplicațiune practică.

Ca să se realizeze minunea, este de ajuns să legăm, printr'un transformator, cu rezistențele intercalare potrivite, circuitul unei lampe cu arc de circuitul ori-căruî microfon. Nu e nevoe nici de columne, nici de acumulatori, nici de marafeturi speciale. Curentul de distribuțiune al iluminatului, astfel cum circulează în toate canalisațiunile urbane, alimentează microfonul la o departare de 50 metri ca și la 2000 chilometri.

Variațiunile, determinate prin ciocnirea undelor sonore ale curentului microfonic, provoacă variațiuni în temperatura arcului, prin urmare în volumul flacărei, care începe să vibreze, ca și diafragma unui receptor telefonic, cu atît mai puternic cu cît este mai bună conductibilitatea cărbunilor. Cu oare cari cărbuni fabricați special și cari dau o lumină de o strălucire excepțională, voacea e reprodusă, la ori care depărtare, cu destulă putere și limpezime spre a putea fi auzită fără să se încîlciască, în sala cea mai spațioasă, de mai multe sute de auzitori.

Astfel avem împreună cu lampa electrică și telefonul care vorbește tare: adevărată minune.

Dar, pe lîngă aceasta se mai poate îndeplini și altă posnă: putem vorbi înaintea lămpei și sunetele să fie auzite bine lămurit la capătul firului, prin mijlocul unui receptor ordinar.

Se poate la nevoe să se realizeze în același chip un soi de telefon fără fir (sîrmă). Pentru acest scop să pune la postul vorbitor o lampă vorbitoare în-

zestrată cu un reflector, şi la postul receptor o oglindă concavă cu o tăbliţa de Sileniu.

Sileniul posedă într'adevăr proprietatea curioasă de a fi sau nu conductor după cum se află ori nu sub înrîurirea unei raze luminoase, dacă, deci, îndreptăm printr'o oglindă o jerbie de lumină chiar la o depărtare de mai mulţi chilometri, asupra receptorului, comunicaţiunea electrică se statorniceşte de la sine, şi nimic nu e mai lesne ca să telefonăm de la o lampă la aliă lampă fără mijlocirea ponderabilă.

Dar, o să întrebaţi: la ce poate servi lampa vorbitoare? Nimene n'ar putea răspunde de-ocamdată.

Pînă acum invenţiunea este numai o curiositate de laborator, şi, afară de teatrofon, la întăia ochire nu se zăreşte o aplicaţiune imediată. Dar, să ne aducem aminte cu o asemenea întrebare a trebuit să pună la început şi pentru fonograf, şi pentru razele X, şi pentru telegraful fără fir, chiar şi pentru telefon etc.

Cine ştie dacă, mai curînd ori mai tîrziu, oratorii timizi nu vor putea să vorbească în chipul acesta fără să se teamă că vor avea lipsă de memorie, ori de suflare, şi cînd predicatorii, conferenţiarii, candidaţii, ş. a., vor putea de acasă, de lîngă vatra sobei, să desfăşure, fără să se turbure, mica lor cuvîntare, de odată la zece, douăzeci sau treizeci de auditori?

In vremea cînd lampele vor vorbi nici o piedică nu va mai fi ca foloasele dobîndite din tipărirea în zeci şi sute de mii de exemplare, a cuvîntului scris şi să se întindă şi la arta oratorică.

Fericiţi fiii noştri! cum zicea, Voltaire, căci ei vor vedea mari lucruri!

De ce nu ne place a fi comercianţi şi industriaşi

Discuţia asupra acestei chestiuni se repetă de zeci de ani; statul şi adevăraţii cugetători, doritori de a vedea comerţul şi industria noastră, dacă nu la nivelul altor state, cel puţin îndrumate spre calea cea bună, spre calea muncei; au făcut şi fac totul spre a ne putea infiltra simţul şi dragostea pentru aceste branşe.

Ori care ar fi sacrificiile pe care le face statul; oricari ar fi şcoalele în care profesorii îşi vor istovi forţele, spre a îndruma tineretul înspre comerţ şi industrii; noi nu vom vedea realizat visul nostru, decît atunci cînd iniţiativa va pleca de la noi înşine. Intr'adevăr, dacă plecăm de la principiul, că şcoala formează omul, nu avem de cît să ne uităm în jurul nostru şi să vedem, cari sunt rezultatele practice şi cari sunt fructele culese din imensele sacrificii făcute prin şcoală. Nu vreau să zic, prin aceasta, că şcoala nu e necesară; dinpotrivă ea e idealul ce trebue să ne formeze, dar pînă să ajungem la şcoală, trebue să luăm altă cale; calea abnegaţiei, calea dorinţei de a ajunge cît mai bine şi calea mîndriei.

Cînd ai dorinţa de a deveni ceva, cel dintâi lucru e să te uiţi pe tine şi să nu ai alt gînd, decît de a deveni aceea ce ai hotărît şi să fii mîndru că mai de vreme sau mai tîrziu, îţi vei ajunge scopul.

Dar pentru a îndeplini aceste condiţiuni, trebue, mai întâi, să ne gîndim de unde am putea pleca ca să ajungem la rezultate; căci deşi tineretul ar putea să imbrăţişeze comerţul şi industria, totuşi nu o face şi de ce? Răspunsul e foarte simplu: punctul de plecare e foarte şubred şi nu găseşte tăria necesară de a putea urma; nu avem îndrumători şi acei ce, mai mult sau mai puţin, ar putea să ne dea exemple, să eschivează şi ei. Şi, în adevăr, cîţi copii de comersanţi şi industriaşi urmează exemplul părinţilor? Şi vina nu e a copiilor, căci aceştia stînd zilnic în contact cu părinţii, fără să vrea prind dragoste de aceea prin care părinţii îşi cîştigă existenţa şi care le procură momente de fericire sau descurajare.

Dar părinţii în loc de a-i încuraja şi a-i deprinde cu felul lor de viaţă, de a şi apropia, de a căuta să profite, chiar de neînsemnate ajutoare, ce i le-ar putea procura copilul în primele lui impulsiuni către aceea ce face pe părintele lui fericit sau nefericit, el caută tot posibilul de a-l îndepărta de la aceasta, de a-i îndrepta gîndurile şi a-i pregăti spiritul spre idealuri necunoscute, dar visate. Merg pînă acolo căci singuri îşi arată către copii lor desgustul de branşă, îndemnîndu-i ca să 'şi îndrepte privirile în altă parte şi să nu se uite la tatăl lor, căci el destul sufere de pe urma branşei şi îi mai spune copilului că deşi nu poate, va face toate sacrificiile spre a-l putea scoate pe el, urmaşul său adorat, din starea în care lîncezeşte el, părintele.

Dacă aceasta ne e mentalitatea, ce să mai zicem de cei ce nu au nici un fel de cunoştiinţe de starea lucrurilor? Cum vom putea decide vre-odată pe funcţionar, pe militar, sau ori-care altul să-şi îndrumeze odrasla spre comerţ şi industrie? Şi dacă totuşi vedem şi cazuri de acestea izolate, atunci, mă întreb: care este elementul care îl cîştigăm, şi la ce ne serveşte? Acesta nu e de cît un element de care trebuie să ne lipsim, căci dacă părintele său, după mult sbucium şi multe directive, a recurs la ultima soluţie spre a îndruma nu din dragoste, ci din desgust, spre acest fel de viaţă, oare la ce putem să ne aşteptăm? Vom putea face noi aceea ce n'a putut face părintele său? Vom putea face noi din culesul de pe străzi, ca să nu zic alt-fel, un bun meseriaş sau comerciant? Mă îndoesc, şi mai mult, pot să afirm că în loc de a cîştiga ceva, vom mări prin trînsul desgustul de îndrumare, căci nici odată această fiinţă zvăpăiată nu se va putea obicinui cu răbdarea şi greutăţile ce trebuesc de îndeplinit, pentru a putea fi de folos cauzei ce o îmbrăţişează.

Dacă acesta este punctul de judecată, la care am ajuns şi progresele ce le am făcut, să vedem acum ce gîndesc străinii şi acei ce sunt despreţuiţi pentru că muncesc. De aceasta mă voi ocupa în numărul viitor.

Justin Adace.

Litere-Ştiinţe-Arte

Ruso-romine.—Superba capelă a d-rei Slaviansky n'a impresionat numerosul public care a asistat la cele două concerte ale ei numai prin calităţile artistice—foarte alese şi absolut suficiente pentru a face o bună impresiune—dar şi prin delicate atenţiuni la adresa publicului nostru.

Cîntecele romîneşti, cu nuanţa populară, corul d-rei Slaviansky le execută nu numai artistic, dar şi cu multă inimă şi—se pare—cu multă plăcere, ca şi cum ar simţi plăcerea asistenţei de care se împărtăşesc şi cîntăreţii.

In chip emoţionant se execută şi imnul Regal „Trăiască Regele!" pe care publicul îl salută prin tradiţionala sculare în picioare.

Bunavoinţa nu e de ajuns; a trebuit negreşit multă muncă, pentru a se studiă şi a se învaţă cîntecele noastre atît de bine şi de aceea avem un motiv mai mult de a sublinia meritul acesta şi a îndemna publicul iaşan să răsplătească excelenta trupă rusă.

*

Care e ortografia corectă a numelui pe care noi îl scriem „Gioconda?" Revistele franceze îl ortografiază „La Joconde". Unele păstrează încă şi ortografia Gioconde. Filologii au cuvîntul.

*

Se vorbeşte prin ziarele noastre că tabloul furat din Louvre—Monna Lisa—ar fi costat mai multe milioane. Adevărul este că renumitul tablou a fost cumpărat de Regele Francisc I al Franţei cu 4000 de nude. Pe acea vreme banii erau scumpi şi arta ieftenă. Valoarea de astăzi a tabloului ar fi în adevăr de milioane.

*

Astăzi 31 August stil nou are loc serbarea centenarului naşterei poetului francez Théophile Gautier, despre care s'a vorbit în numărul de eri.

*

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

Fabrica de Sobe de teracota şi faianţă

FRAŢII MACUROFF IAŞI, Sosseaua Păcurari 72

Recomandă D-lor proprietari de Case şi antreprenori de construcţiuni publice:

Sobe de teracotă zmălţuită în toate culorile moderne.

Sobe de teracotă plane cele mai higienice, solide şi practice

Sobe de porţelan albe şi mojolico, formele cele mai elegante, simple şi de fantazie.

Flise de faianţă pentru instalaţiuni de Laboratoare, băi, bucătării etc.

OLANE pentru coşuri şi drenagiu de orice dimensiuni.

Execuţiune promptă.—Preţuri reduse.

Către proprietarii de imobile

Fiindu-ne sosite transporturi mari de toate articolele pentru instalaţiuni de apă şi canal de **prima calitate** pentru sezonul de faţă, care este cel mai propriu pentru executarea unor asemenea lucrări, invităm pe onor. Proprietari de imobile de a se adresa pentru instalaţiuni de apă şi canal la biuroul nostru de instalaţiuni particulare pentru apă şi canal, str. Păcurari No. 3.

Atragem atenţiunea onor. Domnilor Proprietari că societatea, ca exclusivă concesionară pentru racordări, este singura în măsură de a executa **instalaţiunea interioară odată cu racordul ei, oferind domnilor proprietari posibilitatea de a se servi, fără nici o întârziere de apă şi canal.**

Societatea dispunînd de un personal numeros, ales şi conştiincios şi de materiale de prima calitate, **oferă singură toate garanţiile unor instalaţiuni solide, sigure şi avantajoase,** executate repede şi uniform, adică fără înăduituri vătămătoare la marginea proprietăţei.

DIRECŢIUNEA

Societăţei Union Baugesellschaft

secţia instalaţiunilor particulare şi de racordări, **str. Păcurari No. 3.**

STRUNA ZILEI

STRADĂ COMPROMISĂ

S'a votat suma de 5 mii lei pentru îndreptări cerute în strada Uzinei, foastă strada Moţoc.

Ştire.

Prea din cale ar fi mică
Suma care s'a votat,
Dacă-i vorba să se 'ndrepte
Cîte-acolo s'au,.. stricat.

INFORMAŢII

❑ Ministerul lucrărilor publice a admis o reducere de 50 la sută pentru maşini şi mărfuri ce se vor expune la *expoziţia viticolă* ce a organizat societatea viticolă din Iaşi şi care se va deschide la 18 Septembrie.

❑ La 1 Noembrie va avea loc concursul pentru cele 11 posturi vacante de medici secundari depinzînd de Eforia spitalelor civile din Bucureşti.

❑ In „Ordinea" de astăzi 18 August „Scrisorile din Iaşi" se ocupă de: „O încercare neisbutită.—Cerere şi ofertă.—Lipsa de concurenţă.—Străinii prevăzători.—In jurul Slănicului din Moldova. Oameni şi insecte.—Paraziţii lacomi.—Frumuseţi sacrificate.—Orientalizm în administraţie.—Sub Lascar Catargiu.—Ce nu s'a putut face.—Dilema perpetuă.—Profeţie pentru viitor.—La mesele verzi.—Izvoare de salvare."

❑ Ministrul cultelor şi al instrucţiunei a înştiinţat pe directorii de şcoli primare urbane şi pe diriginţii şcoalelor primare rurale că, odată cu începerea cursurilor viitorului an şcolar, să comunice acestui minister numărul elevilor cari urmează la şcoală.

❑ Consiliul general al judeţului Dorohoi va fi convocat în sesiune extraordinară în cursul lunei Septembrie pentru a se proceda la verificarea titlurilor noilor aleşi şi la constituirea biuroului.

❑ D-nii general Georgescu, inspectorul general al artileriei, col. Iliescu, şeful statului-major al inspectoratului general al armatei, col. Ghenea, directorul artileriei din ministerul de război şi maior Rudeanu din acelaş minister, au plecat la uzinele Krupp din Essen (Germania), spre a asista la experienţele ce se vor face cu noile obuziere destinate armatei noastre. Aceste experienţe vor dura aproape trei săptămîni.

❑ Artistul Ennescu care, este oaspetele Suveranilor la castelul Peleş, va da două concerte în sala de la Capşa împreună cu orchestra ministerului.

❑ Ministerul cultelor şi al instrucţiunei a însărcinat pe d, Th. Avr. Aguletti, directorul învăţămîntului particular şi profesional din acest minister, cu alcătuirea comisiunilor examinatoare pentru examenele particulare de curs secundar, ce vor avea loc în Septembrie.

❑ Ministerul instrucţiunei publice a declarat vacantă catedra de chimie technologică de la facultatea de ştiinţi din Iaşi.

❑ Următorii absolvenţi ai cursurilor teoretice, ale şcoalei speciale de agricultură de la Nucet-Dîmboviţa, au fost trecuţi repartizaţi la fermele statului pentru a urma şi cursurile practice.

S. Andreescu, R. Bădescu, Al. Constantinescu, Al. Dumitrescu, V. Dumitrescu, I. Fuica, V. Iliescu, C. Puchi, Gh. Popescu, Gh. Sorescu, N. Stănculescu, N. Ştefănescu, C. Vanec, V. Zamfir şi M. Ştefănescu.

❑ Sîmbătă 20 August, se va oficia la Strunga parastasul de un an pentru pomenirea regretatului medic şi profesor dr. N. Manolescu.

❑ Societatea hipică sportivă „Clubul călăreţilor Bucureşti", în dorinţa de a veni cît mai mult în avantagiul membrilor şi al sportsmanilor în general, a înfiinţat la sediul său din strada Lucaci 31, o şcoală de dresaj a cailor de călărie.

❑ D. Volf. Kopolovici, comersant din strada Veche, prin petiţia înreg. la No 12656 din 1911 August 12, a cerut un moratoriu arătînd Trihunalului că are un activ de 74,542 lei 30 bani şi un pasiv de 43 654,60 lei.

Tribunalul, prin jurnalul din 13 August a numit ca expert pe d. inginer Potter, spre a evalua imobilele numitului, cari sunt: unul din Iaşi, strada Veche No. 16, altul în Tg. Frumos, str. Dumbrava Roşie, altul în strada Calimachi Voevod, dispunînd tot odată convocarea creditorilor prevăzuţi în bilanţul prezentat de Kopolovici pe ziua de 26 August a. c.

❑ D. Colescu, şeful serviciului statisticei din ministerul de finanţe, a plecat la Haga (Olanda) pentru a lua parte la congresul institutului internaţional de statistică, care se va ţine cu începere de la 13 Septembrie st. n. Din partea ministerului de externe a fost delegat d. Crupenschi.

❑ **Din Bivolari.**—De cît-va timp din cauza unor intrigi—lacale, s'au făcut mai multe denunţări la casa centrală a Băncilor populare, prin care se afirmă, că la Banca şi obştia din Bivolari, sunt neregularităţi, comise de actualii conducători.

D. director al Casei centrale, a delegat pe d. controlor Gh. Constantinescu cu facerea anchetei. Timp de 5 zile, d. Constantinescu a verificat toate operaţiile şi nu numai că n'a găsit nereguli, doar a constatat, că această Bancă şi obştie, sunt perfect de bine conduse de actuala administraţie, aducînd elogii întregului consiliu şi în special d-lui N. Răpeanu, sufletul mişcărei cooperative din localitate.

Trebue să menţionăm, că Banca *Emanciparea săteanului* din comuna Bivolari, este prima din judeţ, care şi-a cumpărat local propriu, a căruia inaugurare se va face în curînd.

La această solemnitate, va participa şi directorul casei centrale.

❑ **Un bal.**—In seara de 15 August a avut loc la Moineşti, în salonul primăriei, un frumos bal, patronat de primarul comunei, d. Eftatiade.

La acest bal a participat toată lumea distinsă din localitate şi s'a petrecut de minune, pînă în ziuă.

Din numeroasa asistenţă am remarcat: Un buchet de roze compus din d-nele M. Eftatiade, d-na maior Cristea, d-na Cocea, d-na Stavila, d-na farmacist Teodorescu, d-na Vasiliu-Liliana, drăgălaşă în alb, d-na Antohi, doamna Gheorghiu, Haret, Stavila ajutor de primar.

Din buchetul de butoni de roze, d-rele: Aida maior Cristea, Ecaterina Baroncea, Elena Kyssacoff, d-ra Olga Kiriac, d-rele Eugenie—Lili şi Aglaé Vasiliu, Haret, Olimpia şi Maria Antochi şi Clemence Grecea.

Din Domni, am putut remarca: d. Primar Eftatiade, Cocea farmacist, Teodorescu judecător, Ţinţu neobosit dansator, Stavila Dirigintele oficiului Moineşti, Zaharia inspector comunal, Ştefănescu avocat, căpitan Stavri, Sublocotenent de cavalerie Zisu Alexandru Stavila, Jurjoveanu grefier, Pantazi, Berning ajutor contabil la minele de cărbuni Moineşti şi alţii care i-am scapat din vedere.

❑ Săptămîna aceasta ministerul de domenii va întocmi complect tabloul întinderilor culturilor din ţară.

❑ Ministerul de finanţe a încasat din taxele vamale de la 1 Aprilie pînă la 1 August 1911, următoarele sume:

Din taxele vamale s'a încasat 22 513632 lei şi 80 bani; din taxa de porto s'a încasat 1.388.346 lei 90 bani şi din fondul comunal 1.488 496 lei şi 35 bani.

Faţă de anul trecut încasările vamale au fost cu un plus de 543,308 lei şi 40 bani; cele din taxa de porto cu un plus de lei 321.047 lei şi 70 bani şi încasările din fondul comunal au fost tot cu un plus de lei 86.151 şi 70 bani.

❑ Bănuindu-se că băiatul Sterie Teodorescu, autorul furtului de 44000 lei din Buzeu, s'ar fi refugiat în Iaşi, s'a intervenit pe lîngă autorităţile locale ca să se facă cercetări pentru descoperirea lui.

❑ In comuna Copou, s'a declarat epidemia de febră tifoidă.

❑ Astă-noapte un incediu a distrus trei girezi de grîu, proprietatea d-lui Samoil Costiner, de pe moşia Coada Stîncei.

Pagubele sunt mari.

❑ La magazinul Leizerovici din str. An. Panu, spărgîndu-se un bec electric din vitrină, în timpul iluminatului, s'au aprins lucrurile expuse şi fereastra. Cu ajutorul trecătorilor focul a fost stins.

❑ Precupeaţa Paraschiva Lupu, luîndu-se le ceartă cu cerşetorul Emil Ciolac care o persecuta cu declaraţiile sale de dragoste, l'a lovit cu o coromîslă în cap umplîndu-l de sînge. Precupeaţa a fost arestată.

❑ Noul program de astă seară Joi 18 August c., al cinematografului Pathé Frères, din noua grădină Trajan, cuprinde între altele:

Intrigă şi Amor (Kabale und Liebe) după celebra dramă a nemuritorului poet Schiller. Splendidă înscenare şi magistrală interpretare, datorite celor mai mari somităţi artistice teatrale.

Noul program cuprinde apoi: La Heringsdorf, staţie balneară la nordul Germaniei—Hoaţa şi somnabula, o splendidă desfăşurare în care detectivul nostru Nick Winter obţine un strălucit succes—Momiţa fotografului, scene comice—Riuri şi canaluri în Siam (Indo-China, Asia)—Masca tragică, splendidă naraţiune însufleţită—Doi cîni de pază, scene comice — Surorile Silvers la trapezul zburător, scene artistice-sportive — Mari serbări la Viena (ziua naşterei Imparatului Franz Iosef)—Piticul Gaston răpeşte pe Rozalia, scene foarte comice etc. etc. etc.

Programele se schimbă de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaliile cinematografice au loc în fiecare seară la noua Grădină Trajan. Duminicile şi serbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli — cu preţurile populare.

❑ Domnul Ştefăniu, ajutorul comandantului de sergenţi din localitate, a obţinut un concediu de 15 zile.

❑ Eri a fost primit spre căutare la institul antirabic, numitul Costache Clopoţel din cot. Ringhileşti jud. Botoşani, muşcat de un cal al său, de mîna dreaptă. Calul a fost împuşcat imediat bănuindu-se a fi turbat.

❑ Siguranţa a arestat pe individul Moise, lucrător brutar fiind urmărit de mai mult timp pentru un furt.

❑ Domnul Lt. colonel Radu Dimitrescu se află greu bolnav. Eri venindu-i rău, pe cînd se afla la via sa din Găureni, a fost adus la Iaşi cu trăsura şi internat în sanatoriul sf. Maria.

❑ La 4 Septembre vor avea loc la Călugăreni (Vlaşca) mari serbări în amintirea marei lupte cu succes a lui Mihai Viteazul în contra Turcilor.

La această dată se împlineşte a 318-a aniversare a memorabilei zile.

❑ D. Const. Giurgea a fost numit pe ziua de 1 Septembrie 1911 agronom la şcoala inferioară de viticultură din Odobeşti, post înfiinţat din nou.

❑ La localul conservatorului de muzică, s'au terminat reparaţiunile, pentru care ministerul a acordat un ajutor de 500 lei.

❑ Duminică, 21 August ora 9 dimineaţă, are loc o şedinţă extra ordinară a societăţei viticole, spre a se lua ultimele dispoziţiuni, cu privire la organizarea expoziţiei de struguri.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Cu începere de la 20 Iulie, preţurile produselor sunt următoarele:

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată dulce.		2.00
Excelentul unt pentru cafea, ciai	4.40	
Caş gras de munte şi urdă dulce proaspătă.	1.50	
Delicioasă brînză de munte nouă	1.40	
Brânză de vaci proaspătă	0.50	
Unt pentru gătit obişnuit	2.80	
Adevărata grăsime de porc topită,	2.40	
Renumita brînză de burduf	2.80	
Caşcaval de Penteleu.	2.60	
Brînză de Brăila recolta de toamnă.	1.60	
Zilnic ouă proaspete garantate		6.00 0/0
Gervais romînesc pachetul		0.50
Lapte dulce proaspăt, se găseşte dimineaţa de la orele 5—11 a. m. şi seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.	oca	0.35
		0.25
Zilnic iaurt proaspăt castronul	mare	0.20
	mic	0.15
Miere de Mai, gavanosul.		1.00
Zilnic se găseşte higienicul lapte bătut proaspăt:	litr.	0.30
	paharul.	0.10
Fructe proaspete:		
Pere pergamute	0.80	
Struguri, se găsesc zilnic proaspeţi		

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţuri reduse

Vin alb vechiu de masă	0.80	litru.
„ roş „ „ „	0.80	„
„ alb vechiu	1.00	„
„ roş „	1.00	„
„ alb „	1.20	„
„ tămăios de 3 ani	1.20	„
„ „ „ 5 „	2.00	„
„ Bordeaux de 5 ani	1.40	„

Pentru comenzile de la 5 litr. în sus se serveşte la domiciliu avizîndu-ne verbal sau prin o carte postală str. de Sus No. 189.

Ultime INFORMAȚII

❑ *Față de epidemia de holeră care ia proporții cu totul mari in Turcia și în special la Constantinopol, direcțiunea generală a serviciului sanitar a oprit cu desăvîrșire vînzarea fructelor (struguri, etc). de Constantinopol.*

In legătură au aceasta face rugămintea de a se denunța ori-ce magazin unde se vînd asemenea fructe.

S'a hotărît ca sacii goi cari au venit cu făinuri, etc., să fie supuși dezinfecției.

❑ Directorul general al serviciului sanitar, a făcut cunoscut primarului, că e mare nevoe, pentru ca medicul șef al orașului, împreună cu medicul primaal județului, să inspecteze comunele învecinate, de unde, de multe ori, se introduc în oraș bolnavi de febră tifoidă.

Directorul învită pe primar, a pune la dispoziția medicului, automobilul autorității.

❑ Escapada șerului continuă. Azi urmat de suita ce și a ales, vizitează mănăstirea Agapia.

❑ Primindu-se care care plîngeri în potriva șefului de secție din Bivolari, s'a însărcinat pe administratorul de plasă cu facerea unei anchete minuțioase.

❑ *Pe ziua de azi, s'au constatat în oraș. două cazuri noui de febră tifoidă.*

❑ Locatarii străzei Gîndu, s'au hotărît, să se ducă cu toți la Primărie, spre a decide pe d. Cosmovici se vie și pe la ei, spre a vedea, gunoaele și murdăriile ce sunt depozitate pe acea stradă. Căruțele primăriei, nu se văd cu lunile trecînd pe acolo.

Se impune ca edilii ce s'au cuibărit la primăria noastră să mai iasă din nepăsarea lor și să se intereseze și de străzile mai laterale ale orașului, acum cînd aproape nu se mai cunoaște exact numărul cazurilor de febră-tifoidă.

De alt-fel sunt o mulțime de străzi în cari zac mormane de gunoaie.

❑ *Prin lumea clericală, se afirmă, că toți episcopii s'au legat prin jurămînt, că nici unul să nu accepte demnitatea de Mitropolit Primat, pentru a evita rivalitățile de pînă acuma.*

Toți s'ar declara mulțumiți cu alegerea Mitropolitului Mețianu al Bucovinei, ca Primat al țărei.

❑ **Alergările în Iași.**—Iată condițiunile stipulate de Jockey-Club, cu privire la alergările, ce vor avea loc în zilele de 27 și 28 Septembrie:

1) Inscrierile se vor face pînă în ziua de 19 Septembrie 1911 ora 6 p. m., la Jockey-Club—Iași.

2) Ori-ce înscriere neînsoțită de prețul întrării este nulă de drept.

3) Nu se poate aduce nici o schimbare la inscripțiune după ce a fost făcută.

4) Ținuta de Jockey obligatorie, afară de cursele militare unde va fi cu eșarfă.

5) In alergările unde calul jumătate sînge nu este exclus va beneficia față de pur sînge cu descarcare specială de 5 kgr.

6) Premiile în care caii sunt de vînzare, învingătorul se va vinde prin licitație publică în sfertul de oară care urmează alergarea, prisosul peste prețul vînzărei se va împărți cum urmează: 50 la sută fondul eurselor și 50 la sută calului sosit al II-lea.

7) In toate alergările afară de cele cu greutate comună; epele vor primi descarcare specială de 1 kgr. jum.

8) Proprietarul pentru calul născut și crescut în țară, va trebui să producă actele.

9) Taxa de antrenare pentru tot sezonul alergărilor este de 10 lei de cal. Această taxă dă dreptul la antrenare pe pista de antrenament și la galopurile de încercare pe pista de alergare în zilele și orele fixate de comisar.

❑ **Analisele chimice.**—In raportul general cu privire la activitatea Camerei de comerț, găsim și o parte interesantă în ceia ce privește analisele chimice.

Raportul, după ce constată nevoia de a se face controlul alimentelor zice:

„Controlul sanitar nu trebue să fie ruinător, nu trebue să fie nici chiar vexator.

Analizele chimice trebue să fie făcute de oameni speciali, absolut experimentați, de oameni, care trebue să știe că funcțiunea lor nu e numai salariată, care trebue să știe că ei nu sunt calăii, sau indiferenții unei funcțiuni pentru a le creea existența, dară de oameni care trebue să mai știe tocmai lucrul principal, că adică fiece funcționar public de orice ram și treaptă, este un agent economic al acestei țări, care e datoare să acorde solicitudinea sa întreagă, mai cu samă acelora ce prin munca lor, cresc isvoarele de bogăție ale budgetului statului, ajuns pînea de toate zilele a celor mulți, care prin concursul bugetului fac sacrificii la dispoziția statului.

Analizele chimice și reviziile sanitare trebue să fie făcute în vămi, în docuri la locurile de producție și numai pe bază de anumite condițiuni în care mărfurile pot fi negociete.

Statul, cu mijloacele de care dispune, e dator să examineze toate mărfurile, care fac obiectul alimentațiunei publice. să le clasifice în permise și nepermise a se consuma, să întocmească tabele complecte, ca astfel negutitorul să știe ce cumpără, să știe ce este și ce nu este permis a pune în consumațiune.

Analizele făcute la import să fie serioase și hotărîtoare ca și analizele făcute la locul de producțiune, pentru fabricele din țară.

Negutitorul are dreptul a reclama punerea lui sub scutul legei, atuncea cînd legiuirea sanitară e complectă, dară nu poate fi pedepsit atuncea cînd o lege e plină de lacune, atuncea cînd legea e numai vexatorie, iar niciodată nu poate fi și un scut de apărare, pentru cei nedreptățiți prin erori, ignoranță, ori rea credință."

Suntem de perfect acord.

❑ *In urma consfătuirilor avute de comitetele opoziției unite din Dorohoi, s'a decis abținerea opoziției în alegerile județene.*

Această hotărîre a fost comunicată membrilor partidelor conservator-democrat și liberal, prin scrisori personale fie-cărui membru.

D-nii Sebastian Z. Dron și lt.-colonel Procopie Ionescu, membri ai partidului conservator-democrat, nu s'au mulțumit să lupte în alegeri dînd concursul lor partidului junimist de la guvern, dar au primit să fie aleși chiar candidați oficiali ai guvernului.

Pentru aceste motive, d-nii Sebastian Dron și lt.-colonel Procopie Ionescu au fost esclași din rîndurile partidului conservator-democrat.

❑ **Expoziția viticolă din Chișinău** — Din partea comitetului societății viticole din localitate, s'a înaintat societății viticole din Chișinău, adresa următoare:

„Avem onoarea a confirma primirea adresei dv. No. 99 din 27 Iulie 1911, prin care ne înștiințați de expoziațiunea ce organizați și pe care ne învitați a o vizita.

Vă mulțumim foarte mult, Domnule Prețedinte, de amabila d-v atențiune și vă aducem la cunoștință că vom răspunde cu plăcere învitațiunei ce a-ți bine-voit a ne face, fiind și noi doritori a ne adăpa la cunoștințele dobîndite de d v pe terenul viticulturei, viniculturei și pomiculturei.

Cu această ocaziune vă comunicăm, că și noi am organizat o aseminea expoziațiune, care se va deschide la Iași, la 18 Septembrie, și vă rugăm cu multă căldură, să ne faceți cinstea a o vizita.

❑ **Dr. I. Breuer**, specialist în *boale de femei și faceri*, se ocupă exclusiv cu cazurile de această specialitate și dă consultațiuni în biroul său din strada *Mitropoliei 12.*

❑ **Teatrale**.—Comitetul teatral, s'a întrunit aseară, sub prețidența d-lui Sadoveanu.

Comitetul a primit ca gagistă, în mod onorific, pe d-na Maria Savul.

Neflind angajată cu plată, d-na Savul, n'a fost supusă unei audițiuni.

Azi la ora 4 va avea loc o audițiune a unor absolvenți ai conservatorului din București.

Ornicăria Vasile Ostapovici

Iași, Strada Păcurari No. 1 (în față de Cofetăria Toffil, alătura cu librăria Șaraga).

Ornicul Liberei-Cugetări

După recomandația d-lui **Prof. Dr. C. Thiron**, am comandat și am modele de acest ornic de buzunar, din Svițera (Lausanne).

Calitatea I-a *extra-îngrijită model plat modern. ½ cronometru, 15 rubinuri, prețul 35 lei.*

Calitatea II a, *cu 8 rubinuri, 25 lei.*

Ambele aceste ornice, au capacele cizelate artistic, imitatie de argint antic zis argentan. Garantate în scris, doi ani fiind ornice de preciziune; remontoar ancru, 2 capace, fin gravate, cu arcurl, dublu platou, mecanism modern, perfecționat.

Gravurile consistă în: „Libera-Cugetare", reprezentată prin o femeie, care aruncă razele luminoase ale Științei, Rațiunei și Progresului asupra poporului, purtînd inscripția latină „După întuneric, apare Lumina". Pe marginea cercului poartă înscripția în franțuzește: „Libera—Cugetare victorioasă".

De inchiriat Cumpărind de la Creditul Urban casele Racoviță din strada Sft. Andrei No. 59 (numite din vechime hanul Zulii), fac cunoscut, că toate apartamentele de sus și de jos reparate radical sunt de închiriat de la Sft. Dumitru a. c., fiind reziliate prin vînzare toate contractele de închiriere.

Aceste case mai au și un atelier în ogradă reconstruit din nou, bun pentru ori ce industrie și o ogradă în mărime de 4250 m. p. unde se poate stabili orice fabrică, avînd în apropiere conduct electric, apă și canal.

C. N. PARASCHIVESCU, *proprietar* cu locuința în aceiași stradă vis-à-vis No 48.

Ultima oră

București 18 August

Manevre sanitare

București.—Azi au început manevrele sanitare.

La aceste manevre au fost invitați și reprezentanții presei.

Mișcare în armată

București.—Pe ziua de azi s'a făcut o mare mișcare în armată.

Numirile vor apărea în „Monitorul Oficial" de mîine.

Escursiune

Sinaia.—Familia regală, însoțiți de principii de Wied și Betheim, au făcut eri o escursiune la Predeal.

La întoarcere s'au oprit la Bușteni, unde au vizitat fabrica de hîrtie.

Cazul din Braila

Brăila.—Analiza bacteorologică a dovedit, că bolnavul n'a suferit de holeră.

S'au luat totuși cuvenitele măsuri de prevenire.

Duelul din Sinaia

Sinaia. — O vie altercație a avut loc între d-nii Buzoianu, licențiat în drept și Christescu, avocat din București.

Altercația a fost urmată de o păruială, la care d. Christescu s'a ales rănit la cap.

Cauza altercației sunt niște vorbe colportate pe seama d lui Buzoianu.

O eșire pe teren pare inevitabilă.

Nenorocirea din Tecuci

Tecuci. — O mare nenorocire s'a întîmplat la Tecuci în împrejurările următoare.

Un tren particular, care transporta lemne s'a prăbușit, în apropierea pădurei Furcești.

Două vagoane s'au prăbușit într'o rîpă.

O copilă de 12 ani, care se afla în rîpă a fost omorîtă.

Frînarul mașinei și un lucrător, au fost grav răniți.

Frînarul a fost transportat la București și internat la spitalul Colțea.

Tăinuitorii lui Pantelimon

Arestarea primarului din Timișești

Piatra N.—Primarul din Timișești, d. Ernest Hira și mecanicul de la herghelia Grași, d. Gh. Chelaru, au fost arestați, bănuiți a fi tăinuit pe Pantelimon.

D. Bădărău, jude de instrucție, după ce i-a luat un lung interogatoriu, i a pus în libertate.

Procurorul însă, făcînd apel, tribunalul a dispus arestarea lor.

Ambii au fost depuși la penitenciarul central.

Ei neagă de a fi dat adăpost lui Pantelimon.

Epizotia din Suceava

Suceava.—Epizotia constată că județul Suceava, au luat un caracter grav.

Direcția generală a serviciului sanitar, a luat cuvenitele măsuri.

Alegeri județiene

C.-Lung.—Eri a avut loc aci alegerea colegiului I județian.

A reușit lista guvernamentală.

Statuia lui Vodă Cuza, la Ploești

Ploești.—Comitetul pentru rîdicarea statuei lui Vodă Cuza, se întrunește azi la oara 5.

Se va decide, ca din prisosul sumelor ce se va aduna, să se rîdice și un Azil, care va purta numele marelui domnitor.

Holera face ravagii înspăimîntătoare 97 cazuri mortale într'o singură zi

Salonic.—Eri s'au constatat la Bitolia 36 cazuri de holeră din care 26 mortale. Peste o mie de familii au părăsit Bitolia. 13 decese au fost în garnizoana din Bitolia. Molima a ajuns pînă la Ochrida, unde 7 cazuri au fost constatate. La Valona 17 decese. La Novibazar 47 decese.

Congres de Larincologie

Berlin.—Al treilea congres de Larincologie au fost deschis azi, față fiind Principele August Wilhelm. Toate statele civilizate au fost reprezentate de un mare număr de invitați.

1500 de țesători, manifestează contra scumpirei traiului

Paris. — 1500 țesători au manifestat în contra scumpirei vieței din Saint Quentin luînd cu asalt prăvăliile negustorilor pe care le-au devastat.

Manifestanții au silit pe negustori să primească prețuri mai reduse.

O declarație a ministrului de externe

Londra.—Ministrul de externe a declarat că nici un diplomat englez, nu poate fi responsabil de convorbirea publicată de ziarul vienez *Neue freie Presse*, despre raporturile Anglo-Germane.

Grave dezordini

Lille. — In seară de 29, la Billymotigni, în urma unei manifestații contra scumpirei alimentelor, un brutar ce se credea amenințat a tras 2 focuri de revolver în mulțime. Un manifestant a fost grav rănit. Mulțimea înfuriată a devastat prăvălia și casa brutarului, și l'ar fi omorît, dacă nu interveneau jandarmii.

Liniștea a fost restabilită cu multă greutate.

Comentariile tuastelor ținute la Sinaia

Constantinopol. — Ziarul *Sabah*, vorbind despre cuvîntările de la Sinaia, relevă importanța acestui eveniment și pune în relief tonul lor pașnic. Acest articol încheie zicînd: cabinetele europene trebue să fie recunoscătoare României și Turciei, de prietenia lor strînsă și care asigură pacea în Balcani.

CICLON

Șase torpiloare aruncate pe uscat

Charleton.—Un ciclon a devastat provincia Karolinei de Sud. Șase torpiloare ce se aflau în port, au fost aruncate pe țărm.

Numărul persoanelor înecase nu se cunosc încă.

Se primesc în gazdă eleve de la școalele secundare și profesionale, cu și fără lecții de piano.

La D-na Maria Mocranschi
Profesoară de limba germană
Str. Săvescu No. 14 *Iași*

INȘTIINȚARE

Odată cu deschiderea anului școlar curent va începe a funcționa în Iași, **noul gimnaziu de băeți „Moritz și Betti Wachtel".**

Avînd un corp didactic dintre cele mai alese; fiind instalat într'un imobil propriu, construit după toate regulele higienice, înzestrat cu toate cerințele unui învățămînt gimnazial modern: laboratoriu, sală de gimnastică, material didactic, lumină electrică, instalație de apă, ș. c. l.— Gimnaziul va corespunde tuturor condițiunilor pedagogice.

Programul—același ca și în școlile secundare publice.

Examenul general se va depune la școală, înaintea comisiunei ministeriale, conform regulamentului școlilor secundare.

Vor avea loc de două ori pe an **producțiuni școlare** (muzică, gimnastică, recitări).

Inscrierile încep la 15 August, în cancelaria școalei str. Sărăriei No. 147.

DIRECȚIUNEA.

Comptabil—Corespondent

cunoscînd perfect limba Romînă și Germană, se caută pentru o mare casă de comerț din Iași.

Oferte în scris se vor adresa biroului de informațiuni și încaso

„MERCUR"
— Iași Strada Pomir 6 —

Vaccinări și revaccinări
— cu buletine pentru școli —
Dr. A. STEUERMAN
— Str. Golia No. 13 —

Institutul de Domnișoare
CHAMPALBERT-HEROVANU
IAȘI.—BĂRBOI—19

Curs primar după programul statului. Curs liber L. romînă, franceză și germană, lucru, piano, pictură etc. Ingrijire deosebită educațiunei. Inscrierile la 15 August. Cursurile încep la 1 Septembrie.

ANUNCIU

La 15 August c. încep înscrierile la școala profesională de fete **Tereza Paraschiva general Milicescu** *din Iași Str. Albinetz No. 5, primindu-se eleve interne, seminterne și externe. Pe lîngă școală, în ființîndu-se și un atelier de croitorie, se face cunoscut D-relor absolvente că se primesc ca să lucreze în atelier cu salar.*

ANUNCIU

Liceul Militar—Iași avînd nevoe de un bucatar șef care să cunoască bine această meserie, doritorii se pot prezenta în ori ce zi dimineața de la 9—12 la cancelaria acestui Liceu pentru a li se face cunoscut condițiile de angajare.

Comandant Liceului
p. Căpitan **Gurău**

APELE MINERALE

SLANIC
(MOLDOVA)

Vindecă sigur: bolile de stomach, intestine, ficat, rinichi, bășica udului, artritism, gută, diatesa urică etc.

Isvorul No. 1 este cea mai higienică, digestivă și diuretică apă de băut cu vin sau simplă la masă.

Comenzile se fac la exploatator I. Werner farmacist, furnisorul Curții Regale la Iași.

Broșura: Importanța și eficacitatea apelor minerale da băut de la Slănicul din Moldova se trimete la cerere gratis.

De vănzare poloboace, căzi și unelte pentru vie.

A se adresa strada Vulpe No. 2.

Dr. D. Mezincescu
profesor agregat la Facultatea de Medicină
BOALE SIFILITICE
Analize de sînge (Seroreacția Wasserman.
Tratament prin Salvarsan Ehrlich 606
Str. Toma Cozma 16 bis
— Consult. 6—8 —

De vînzare
O garnitură de treer

compusă dintr'o locomobilă și o batoză Clayton ambele în perfectă stare; se pot preda și în funcțiune. Asemenea și o moară cu o păreche de pietre, în stare perfectă.

Informații la **P. Lederhändler** — *Trg. Frumos.*

Noua Brutărie
ANGHEL HRISTEA
STRADA DE SUS NO. 150

reconstituită conform regulamentului, avînd Malaxoare cu motor, face cunoscut că a pus în vînzare pîne de calitate excelentă și dreaptă la cîntar.

Doctor în Med. și Chirurgie
Frieda Ackermann
Specialistă în boli de femei și copii
Consultațiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.
Pentru saraci gratuit
— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Pentru sezonul băilor și de vilegiatură
Banca MOLDOVA
emite cecuri, delegațiuni și acreditări circulare asupra:
Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad Reichenhall, Bad Hall, Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden-Baden, și în genere asupra principalelor stațiuni balneare și climaterice din Europa.

Dispunînd de cîteva ore libere, fac cunoscut că predau lecțiuni de limba și literatura germană, comptabilitate, matematica comercială și corespondența, atît pentru domni cît și pentru domnișoare.

Asemenea predau lecțiuni pentru tineri care vor să se prepare pentru limba și conversațiunea germană, pentru a pleca în străinătate. Prețuri avantajoase.

A se adresa la d l **M Mescher** str. Gh. Mîrzescu 19 etagiul I.

FĂINA LACTATĂ NESTLÉ

Nutriment complect pentru copii, bolnavi și bătrâni
Conține cel mai bun LAPTE din ALPII
Se vinde la toate drogheriile și farmaciile din țară
Cutia lei 2.—
Repr. SAM. LÖBL
București.

Cea mai nouă creaţiune în Maşini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

In 20 Octomorie 1832, Academia de Medecină din Paris votă Doctorului **OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMIŞU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bólelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângelui, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismului, rumatismului, tumorilorĭ, afecţiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatului, ulcerilorĭ inveterauĭ* şi a totulorĭ bóle provenind din necurăţenia şi alteratiunea sângelui.

Specificŭ prin excelenţă contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* şi a teribilelorĭ consecinţe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ învêterate şi rebele (accidentilorĭ gureĭ şi a gâtuluĭ, putrediminĭ óselorĭ). Nicĭ un altu medicamentu în lume nu posedă distinctiunile ce onóră Pesmeţiĭ Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ în orice temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bólele cele mai inveterate. — *Eă broşura acompaniaţă fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmetiĭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seu oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă astfelŭ: « Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un « remedŭ de compositiune constantă, de « preparaţiune cât de perfectă posibilă.... « *Eĭ pot da servicie mariĭ humanităţiĭ.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÔTE TERILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavóstră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic si intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenţa.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 37

Peste 600 doamne bogate GRILLAGES 1 m. de lărg. LE METRE 0f30c.

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e indeferent), să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

Maym GABIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 15 f.

Cereţi numai:

Partumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900

5 Medalii, Diplome
şi alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge:

prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esenţele

De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.

Reprezentant general pentru Balcani

Alexandru Spivacoff

— RUSCIUC —

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Inceputul la 8 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţii peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

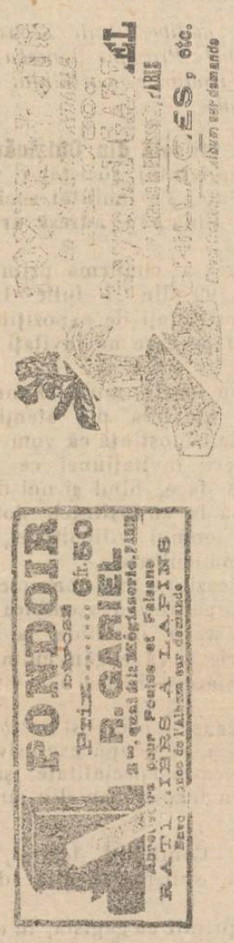

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IAŞI

„Siropin". Licoare contra tuturor *afecţiunilor de plămîi şi a căilor respiratoare ca Bronchite acute şi cronice, emfiseme, tuberculosă, tusă convulsivă la copii.*

Costul sticlei 4 lei

Sirop hypophosphit compus. *Remediu special contra Neurasteniei şi* întăritor puternic la persoane slăbite prin *surmenagiu. Tonic muecular cerebral, combate maladiile şi debităţile nervoase.*

Doza pentru adulţi 2 linguriţe pe zi amesticat cu apă, copii în jumătate.

Doza pentru adulţi 3 liguriţe de desert pe zi.—Copii 3 linguriţe de cafea pe zi. *Costul sticlei 3,50.*

Valerianat de Amoniac. Medicament special contra tuturor afecţiunilor provenite din sdruncinarea nervilor recunoscut de toate somităţile medicale din Europa.

Doza pentru adulţi 1—2 linguriţe de cafea pe zi în puţină apă zaharată.— Pentru copii 1/3—1/2 din doza pentru adulţi. *Costul sticlei 2.75 bani.*

Dacă suntăţi suferinzi, dacă voiţi a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excès de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucureaţă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămădut, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari nu resistă la toţi celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mîrzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul VIII—No 1379 Sîmbătă 20 August 1911

Naționalitățile în Ungaria

Pe cînd noi suntem în plină vacanță politică, peste munți se discută chestiuni importante politice, cari interesează în mod vital națiunea romînească din Ardeal.

Aceste discuțiuni,—ori cît ni s'ar obiecta că nu trebue să ne amestecăm în politica statului Unguresc,—ne interesează foarte de aproape; căci pentru menținerea bunelor relațiuni dintre statul nostru și statul Austro-Ungar, cele 3 jum. milioane de romîni din Transilvania și Banat, trebuesc puse pe un picior de egalitate politică, cu toate celelalte naționalități din acest imperiu.

Și aceasta cu atît mai mult cu cît romînii din Bucovina, cari depind de Austria, se bucură de mult mai multe drepturi și libertăți cetățenești, de cît romînii cari depind de Ungaria.

Partidele politice ungurești, mai toate și-au luat ca principiu fundamental al conservărei și întăririi naționalității maghiare, sugrumarea sălbatecă a tuturor celorlalte naționalități. Pentru majoritatea politicianilor unguri, tot ce nu este maghiar prin sînge și naștere, este dușman națiunei lor și trebue distrus.

Și cum distrugerea n'o pot face prin foc și sabie, căci numărul naționalităților nemaghiare, este colosal de mare, față cu numărul populației ungurești—distrugerea o fac pe cale politică, economică și culturală, îndepărtînd sistematic de la toate avantagiile și drepturile, tot ce nu aparține cu numele și nașterea poporului maghiar.

Și dintre toate națiunile, pare că asupra națiunei romînești, lupta prigonitoare a Ungurilor e mai mult accentuată. Se vede că în această populațiune și mai numeroasă și mai conștientă de situația ei și mai forte pe tărîmul cultural și economic—politicianii unguri găsesc pîrghia de rezistență în contra pornirilor lor de desnaționalizare.

La fie-care schimbare de regim politic în Ungaria, noul guvern, este nevoit ca în programul privitor la politica sa, să vorbească și de chestia naționalităților. Fără un asemenea punct de program, nu se poate concepe program de guvernămînt politic în Ungaria. Miniștrii noi cari vin, Camerile noi cari se formează, autoritățile noi cari se constituesc, toate își capătă demnitățile și sarcinele în stat, pe o promisiune sau angajament mai mult sau mai puțin precis, asupra rezolvărei marei probleme a naționalităților nemaghiare, problemă pe cari de zeci de ani, conducătorii politici luptă să o rezolve, și totuși, sunt departe de a o rezolva, departe în sensul vederilor lor strîmte și șovinište.

Așa se explică și pentru ce de un timp, în parlamentul ungur, subiectul principal al discuțiunii este problema naționalităților și opoziția maghiară și guvernamentalii, în cap cu însuși primul-ministru, toți de-o potrivă sunt de acord în a recunoaște că ideia națională maghiară nu concepe drepturi egalitare pentru celelalte naționalități.

De sigur, că asemenea declarațiuni, nu sunt și nu vor fi de natură să descurajeze pe bravii luptători romîni în acțiunea ce duc, pentru cucerirea unor drepturi egale și depline în statul maghier și pentru libera desvoltare a culturei lor naționale. Același lucru și pentru slovaci, ca și pentru celelalte naționalități.

Insă, ceea ce ne-a atras deosebita noastră atențiune, a fost că declarațiunile extrem de șoviniste ale barbaților politici maghiari, au deștept tat întru cît-va și pe romînii deslipiți de organizația politică romînească din Transilvania și Banat—și i-a făcut să vadă că act de mizerabilă tradare națională au făcut, primind să se pună în serviciul politice guvernamentale din Ungaria.

Cît timp program politic de guvernarn în Ungaria nu se poate concepe, fără punctul privitor la suprimarea naționalităților nemaghiare; orice alianță politică a ori cărui nemaghiar cu orice guvern unguresc înseamnă o adevărată crimă și trădare politică.

Lucrul acesta începe să'l vadă romînii renegați din Ungaria—și reprezentanții din parlament, au fost nevoiți de rușinea faptelor lor să alcătuiască un memoriu, pe care l'au prezentat guvernului și prin care cer între altele anularea ordonanței contelui Apony privitoare la interzicerea predărei religiei în limba romînă în școalele romîne secondare; achitarea leturilor profesorilor și preoților romîni, cari n'au voit să țină seamă de această ordonanță ;strîngerea tuturor proceselor intentate luptătorilor romîni, numirea romînilor în administrația comitelor și intervenția guvernului—cu toată autoritatea sa morală, pentru încetarea campaniei de calomnii aduse de presa maghiară luptătorilor politici romîni din Ungaria.

Va ține sau nu seamă guvernul maghiar de aceste deziderate,—fără îndoială că nu—dar totuși acestea formulate de așa zișii moderați romîni, explică pe deplin cît de mare este pornirea nouei politici maghiare în contra romînilor, dacă și pe renegați i-a scos din moderațiune.

Și nici nu se putea altfel, căci înaintea lor s-au găsit chiar bărbați politici maghiari, cari în parlamentul Unguresc, să dezaprobe modul de a vedea și a trata chestia naționalităților din Ungaria, declarînd că sub haina șovinismului, barbații politici maghiari predică o autocrație care este o palmă dată principiilor rasei albe în secolul al XX-lea.

S'a scumpit pînea

Traiul se eftenește, căci a vrut d. Carp, primul ministru al țării. Aceasta nu împiedică, însă, ca împreună cu chiriile și cu toate celelalte alimente, să se scumpească pînă și pînea. Așa eftenire a traiului nu pricepem.

Și deci s'a scumpit pînea? Răspunsul ce-l dau brutarii pare logic și fără replică: s'a scumpit grîul. Și e natural să se scumpească un produs fabricat, cînd prețul materiei prime se urcă. De cît în fapt lucrul nu pare atît de logic și de natural pe cît pare în abstract.

Este drept, că s'a scumpit—cu puțin de altfel—grîul; dar făina din care se fabrică actualmente pînea, nu s'a scumpit, nu se putea scumpi, căci pînea se fabrică acum din făina obținută din grîul de anul trecut. De ce atunci s'a scumpit pînea?

Intrebarea ar rămîne fără răspuns, dacă n'am cunoaște pe brutarii noștri, cari în mod obișnuit se carteleazǎ ori cînd cu prilejul să stoarcă pe nedrept un ban mai mult din punga consumatorului. Pînea s'a scumpit în mod voit și nu natural, sub pretextul scumpirii grîului.

Această tendință de cîștig nedrept pe spinarea consumatorului sărac mai ales, formează cu o intermitența regulată, subiectul unor discuții aprinse.

Ceea ce fac brutarii este cu totul nedrept și neuman, și e de datoria administrației comunale să ia măsuri, ca această nedreptate să nu se mai producă.

Să vedem ce va face.

Cînd vorbește „Conservatorul"

Taciturnul organ guvernamental Conservatorul *a deschis gura și—lesne se înțelege—a spus cîte-va ghidușii idioate.*

Așa în numărul său cu data de eri, Conservatorul *se ocupă de „rolul opoziției", care nici-odată n'a fost „mai șters ca acum". Iar mai apoi susține, că opoziția, în loc să aducă slăbire guvernului, dinpotrivă i-a dat și mai multă tărie",*

Mintos mai e și Conservatorul. *Era mai bine dacă tăcea, cum a tăcut și pînă acum. Ce se poate pretinde mai mult de la un ziar, de cît să-și priceapă menirea. E păcat, că tocmai* Conservatorului, *care pînă acum a fost așa de cuminte, i-a venit poftă de vorbă, așa nitam nisam. Și cel puțin dacă ar spune ceva de seamă.*

„Rolul opoziției e șters". Asta înseamnă nici mai mult nici mai puțin, să vorbești de funie în casa spînzuratului. Apoi dacă e vorba de role șterse, tocmai Conservatorul *este acela, căruia regisorul nemilos al presei guvernamentale i-a hărăzit rolul de figurant.*

Auziți de Epoca, *nu-i așa? — cînd e vorba de vre-un scandal în presă, cînd e chestia să se vestejească sistemul înjuriilor ordinare prin publicitate. Cine poate egala* Epoca *în sudălmi? Dar cine a auzit de* Conservatorul? *Și totuși se ocupă de „rolul șters" al opoziției! Îți vine să rîzi...*

Și după aceasta, tot Conservatorul *adaogă, că „opoziția în loc să aducă slăbire guvernului, dinpotrivă i-a dat și mai multă tărie".*

Admirați în primul rînd stilul arhaic al junelui scrib, ce-și etalează proza în coloanele Conservatorului; *iar în al doilea rînd, admirați ideia imposibilă ca logică și ca adevăr a acțeluiaș june: opoziția întărind guvernul.*

Ne întrebăm și noi: este opoziția tare? Dacă da, cum se poate ca prin lupta ei în contra guvernului acesta să se întărească? Este opoziția slabă? Ce tărie poate să transmită guvernului în cazul acesta? Oricum o întoarcem tot nu iesă după concepția imposibilă a Conservatorului.

Nu iera oare mai bine să tacă taciturnul cotidian — da, cotidian, așa-i că nu știați?—al guvernului, cum face de obicei? Nu-i e mai bine în liniștea plăcută a nesimțirii în care trăește? Are destule fonduri ca să se înfrupte, ce nevoie să se zbuciume zădarnic, și să spue prostii.

Si tacuisses...

CÎTE-VA NOTE

In zăpușeala insuportabilă a zilelor lui August, cînd înșiși caii birjarilor pășesc a lene pe pavajul moale al străzilor, trăsura primăriei aleargă ca dusă de vînt, pe maidanurile de la periferia Iașului, ducînd un odor prețios, ființa minisculă a d-lui Posnovici.

Unde și de ce aleargă atît de strașnic acest factotum al anarhiei de la comună, se întreabă ieșenii? Mister. Activitatea primului ajutor este atît de prodigioasă, încît e imposibil să mai discurci țele, multiplelor sale fapte.

Un singur mijloc are ieșanul de a afla despre această activitate.

Cînd răsare luna, în liniștea serii, ducă-se pe malul uneia din numeroasele mlaștine de pe străzile leagănului marilor idei. Va distinge în orăcăitul broaștelor povestea adevărată a acestei prodigioase activități.

*

Ceea ce era de prevăzut s'a întîmplat. Figura și faptele banditului Pantelimon, au și început a fi exploatate de scriitorii de opere ușoare și productive.

Pe scena de la Rașca se va juca în curînd o piesă... „senzațională" intitulată Pantelimon. Celebrul bandit va apare pe scenă, împreună cu victimele sale.

Iată deci mijlocul cel mai lesnicios și mai sigur în același timp pentru ca poliția să pună mîna pe mult căutatul bandit. Trei regimente și agenții d-lui Panaitescu, postați în jurul grădinei Rașca, vor face credem imposibilă ieșirea lui Pantelimon. Blocat cîteva zile astfel, Pantelimon va fi nevoit să cedeze.

Un profesionist incorect

Ieșenii își amintesc desigur, căci nu e mult de-atunci—s'au împlinit trei ani—de sistemul de concurență inaugurat de un medic, astăzi plecat din localitate, care nu se sfiise să anunțe publicului stabilirea sa în Iași prin placarde enorme, în cari spunea între altele: „prețuri modeste, vindecarea sigură, etc." Prin asemene mijloace medicul — nu-i mai pomenim numele—ținea să-și facă reclamă, să-și atragă clientelă.

Am protestat atunci în contra sistemului, denunțînd cazul organizației corpului medical, întrucît compromitea prestigiul corpului. Și totuși medicul în chestie avea o scuză: lupta pentru trai, care este atît de grea.

Un alt caz, care are oarecare analogie cu acesta, s'a produs în timpul din urmă în Iași și tot în rîndul medicilor. Cazul acesta însă e cu mult mai grav, căci el n'are nici macar scuza celui dintăi.

Iată un medic, care se stabilește în Iași cu specialitatea de mamoș. El încunoștiințează despre aceasta pe public prin mici și modeste anunciuri, pe cari le pune în vitrinile cîtorva prăvălii. Este ceva nepermis? Evident că nu, întru cît modestele anunciuri nu constitue nici macar o reclamă.

Se întîmplă însă, că un alt medic; cu oare care practică în aceiași specialitate, găsește că aceasta ar fi în dauna lui. Și atunci, medicul acesta uită și de demnitate și de colegialitate și de tot, umblă prin toate prăvăliile și se roagă, amenință pe comercianți să scoată anunciul celui dintîi din vitrine.

Cazul e cunoscut, căci l'am relatat în treacăt acum cîte-va zile. Eroul acestei purtări necorecte și anticolegiale însă, d. dr. Goldenstein, nu se mulțumește cu atît. Cînd află că medicul cel nou a fost consultat de cineva, imediat se transportă la pacient și pune tot soiul de stăruințe, cerînd ca a doua oară să nu mai fie consultat.

S'ar părea că-i imposibil. Așa e însă, și e trist.

Ni sunt indiferente persoanele; nu ni-i indiferent însă faptul, care atinge morala și frizează și codul penal. E întocmai ca pe vremea misiților de avocați —nici aceea nu tocmai veche — cînd clienții avocatului X erau duși la avocatul Y, pentru că „avocatul X este incapabil, nu știe nimic, n'are trecere etc...."

In contra misiților s'au luat măsuri. E de datoria celor în drept să ia măsuri și împotriva medicului, care se pretează la asemenea josnicii. Cînd un profesionist, nu are simțul demnității și al corectitudinei, corpul din care face parte este dator să i-l facă cunoscut și să-i complecteze astfel educația, pe care nu și-a putut o face el singur.

EDILITATE

Reorganizarea serviciului technic

Ori de cîte ori consiliul comunal se întrunește, d. Grecianu găsește cîte o vorbă neplăcută la adresa serviciului technic. E drept, șerul vorbește tot de trecut, adică se face a nu vedea paiul din propria sa administrațiune.

Dar în fine șerul găsise o soluție, aprobată de d. Velu Ștefan, cu multă căldură. Soluția era în angajarea unui inginer-inspector, care să supraveghieze toate serviciile, să alcătuiască planul de organizare, și să călăuzească comuna, în multiplele lucrări de edilitate.

D. Ștefan Velu, care înțelege atît de bine pe d. primar, aprobă și suma alocată ca plată, care se urcase la 1500 lei pe lună.

Ieșenii se întreabă cu mirare, cum de convine comunei să plătească un salar așa de considerabil—dar acceptară, alarmați de destăinuirile d-lui Grecianu.

Dar s'a întîmplat, ceia ce fie-care de fapt prevăzuse. Necunoscînd răul, și în neputință de a și da seamă de nevoile serviciului, reforma d-lui Grecianu a eșuat complect. Inginerul-inspector n'a stat de cît o lună în fruntea serviciului technic, din care trei săptămîni petrecuți în concediu și s'a retras, lăsînd pe primar cu buzele umflate.

Se pare că acum, administrația a renunțat la reforma visată. Serviciul technic a rămas același. Aceiași dezordine, aceiași imposibilitate de a satisface pe cetățenii cari urcă zilnic scările primăriei și totuși nu pot găsi pe iluștrii ingineri.

Dar era firesc ca așa ceva să se întîmple, pentru că din sînul actualei administrațiuni comunale, nu se găsește un singur om capabil, care să-și dea seamă de organizarea unui serviciu și să priceapă a găsi omul, care să fie în stare a-l îndruma pe cale bună.

Și-a făcut o plăcere d. Grecianu, că din banii contribuabilor, storși fără de milă, să ofere un cadou unui prietin, de și știa că acest prietin nu va putea renunța la ocupația sa, de pînă acum. E ușor pentru actualul primar, de a rîdica acuzațiuni și de a țintui la stîlpul infamiei, pe inginerii cari au condus anul trecut lucrările de asanare, și cari conduc și azi serviciul technic.

Dar ceia ce nu va avea nici odată șerul, e capacitatea de a pricepe nevoile unei organizațiuni și bunul simț de a discerne persoana, în adevăr capabilă, de a îndrepta un rău, recunoscut de toată lumea.

N.

De la Mona Lisa la Phryné

Două eroine. — Una e furată. — Cealaltă fură mințile. — Invățatul și frivola. — Scuzele academicianului. — Cum a decurs procesul. — O reabilitare.

De marea favoare și actualitate de care se bucură în momentul de față eroina lui Da Vinci,—inocenta și grațioasa Mona Lisa, ar putea fi geloase, cu drept cuvînt, toate celebrele figuri cari au inspirat pe artiști și pe poeți. Bună oară, între altele, acea de-apururi renumita Phryné, care odinioară a inspirat pe Praxiteles, genialul sculptor și pe atîția scriitori, pictori și romancieri.

Chiar zilele aceste s'a jucat la Berlin — și s'a tipărit într'o editură importantă, o nouă piesă a lui Adolf Burghaller, cu titlul Phryné. Autorul reușește să lege de figura complexă a frumoasei eroine o sumă de probleme filosofice a timpului...

Lucrul nu e de mirat. Din cele de mai jos se va vedea că numele Phrynéei isbutește astăzi încă să suggereze reflecții captivante, după cum figura ei captivează încă mințile oamenilor celor mai... serioși.

*

Cu cîteva luni în urmă ne-am ocupat de o încercare făcută, la institutul de Franța, de către eruditul profesor Paul Girard, de a „reabilita" pe clasica Phryné, demonstrînd, pe baza unor noui documente, în ce chip a decurs procesul ei inaintea judecătorilor și în ce fel a apărat-o avocatul ei, Hyperide. Cu deosebire eruditul s'a silit să demonstreze că Phryné n'a recurs după indemnul avocatului ei, la acel gest de a pururea celebru, de a se desbrăca, ori dezgoli inaintea judecătorilor ei pentru a-i extazia și a-i... convinge.

A fost o reabilitare morală — dar care, în același timp a nimicit o legendă dintre cele mai frumoase, una din cele mai frumoase povești care au legănat atîtea secole imaginațiile, îmbătîndu-le cu un parfum de sensualitate și de admirațiune. S'a nimicit astfel una din comorile credinței omenești — ceea ce, fără îndoială, e în paguba omenirei culte care are și ea trebuință de legendele și credințele ei, de poveștile și farmecele ei.

Cel dintăi care simte părere de rău — e însuși eruditul cercetător, Paul Girard. Din „prefața" care va însoți lucrarea lui, sub tipar astăzi, reproducem unele pasagii spirituale, pe care „Figaro" le publică sub titlul de „Scuze către Phryné":

...Din acea zi avui cutezanța de a susținea că tu, dulce Phryné, nu te-ai desbrăcat în acea audiență, am cunoscut greșala în care cade un istoric încercînd să întindă mîna sacrilejă asupra unei tradițiuni ce a rămas scumpă marei mulțimi. Contemporanii mei nu se gîndeau, cred, mereu la procesul tău; dar de cîte ori se gîndeau vroiau să te vadă în închipuirea lor cu frumusețea triumfătoare, dezgolită subit și redobîndind, prin aceasta, nevinovăția în fața judecătorilor. Și iată că un brutal izgonia din minți această viziune încîntătoare! Am simțit că, povestindu-ți aventura în felul meu de a vedea, publicul era dezamăgit. El pleacă, plin de sombre reflecțiuni și aceasta — văd bine — măgulește mîndria ta.

...Și pentru că în țeara mea — ca și într'a ta odinioară — totul sfîrșește cu veselia, s'au compus cuplete asupra pățaniei tale — și a mele — și ele, în numeroase seri, descrețiră frunțile spectatorilor. Odată, mai mult, ai apărut la noi pe scenă, dar spre ocara mea și a științei în general.

Cîteva minți mai iritate luară lucrul mult mai în serios și dezaprobarea lor ze arată prin diatribe supărate și supărătoare. Am fost tratat de „distrugător de legende" și chiar cîte odată de „viperă cu ochelari"; mi s'a spus că mă bucur cînd pot „vărsa veninul meu peste tot ce e frumos". Tu surîzi; surîsul acesta mă ofensează ori mă măgulește, nu știu. Dar, ori și cum, nu credeam să-mi atrag atîta ură publică.

...Ori ce-ar fi însă, frumoasă Phryné, am greșit și-ți aduc scuzele mele umile. Am greșit susținînd că liniile trupului tău impecabil nu făcuse minunea ce li se atribuie; am greșit de a mîhni atîtea suflete nevinovate cari îmbrățișau goliciunea ta victorioasă și găseau în ea mîngîierea pentru mizeriile noastre. Căci nu numai în patria mea dezamăgirea fu crudă; lovitura se resimți departe, peste hotare; pretutindeni s'a

deplîns îndrăzneala mea aspră. Şi la insularii cari imitează zborul paserilor; şi la popoarele continentului cu graiul gutural şi în cele mai depărtate provincii ale acelei Italii din care străbunii tăi făcuse o prelungire a Greciei; iar prin singuratice şi depărtate colţuri ale lumei, oamenii se miră cum de mai pot trăi acum cînd ştiu că tu ai eşit din sala tribunalului fără ca haina să fi arătat semnele celei mai mici dezordine.

Vai! Noi modernii suntem imboldiţi necontenit de a revizui istoria. Pentru ce? Cele mai adese ori pentru a părea că avem mai mult spirit de cît înaintaşii noştri. Din pură vanitate prăbuşim clădirile grandioase ori fermecătoare, în care se odihnea pînă ieri imaginaţia naivă a părinţilor noştri. Dar mulţimea, la rîndul ei, prăbuşeşte şubredele noastre hipoteze şi pe ruinele lor înalţă din nou viziunile care o încîntau. Vezi grupul acel de umbre care debarcă nu departe de noi? Aşi pune rămăşag că se găsesc în rîndul lor dintre acei cercetători indiscreţi a căror viaţă se scurge într'o luptă în contra legendelor. Ei se întorc mulţumiţi de sine, mîndri de opera lor, crezînd că au asigurat domnia adevărului pe pămînt. Nimic nu va supravieţui din noptile lor de muncă—şi aceasta va fi pedeapsa trufiei lor.

Adevărul! El are rădăcini adînci în sentiment. Nu e adevărat de cît ceia ce ne mişcă prin o groază tragică ori prin graţia unei adorabile poezii. Adevărat este numai ceia ce ne este drag.

Aceasta au ştiut-o poeţii voştri; de aceia sunt nemuritori, Bătrînul Homer ştia foarte bine că Grecii şi Troianii nu s'au bătut zece ani de-a rîndul pentru o femee. Cu toate acestea au făcut din frumuseţea Helenei singura pricină a asediului Troei.

Ah, Phryné! Faci parte din acele fiinţe cari îndreptăţesc, din timpul vieţii lor, toate nebuniile şi — după dispariţie — toate iluziile. Eşti ispita cari a captivat inimele acum două mii de ani şi mai bine şi care le ţine de a pururea înlănţuite. Tot ce se povesteşte despre tine s'a întîmplat, pentru că ar fi prea trist, dacă nu s'ar fi întîmplat. Nu; nu e drept că ţi ai datorit scăparea numai lacrimelor: ci a trebuit argumentul irezistibil al sînurilor tale goale. Nu-i adevărat ceea ce am susţinut, că în momentul procesului, unii începuse a-şi întipări creţii de pe fruntea ta: Eşti Tinereţea veşnică şi eşti Amorul, eşti mai presus de puterea anilor şi nici odată n'ai avut trei zeci şi şapte de ani...

Dacă poate să mă mîngîie ceva că am vorbit de tine cu atîta imprudenţă — este entuziasmul pe care l'am trezit — fără să vreau — pentru persoana ta.

„Cîte mari personagii, linguşite în anii aceia şi care sunt astă-zi uitate! Cîţi poeţi! Cîţi filosofi! Cîţi oameni politici! Aceştia din urmă mai cu seamă cari fac atîta zvoană pe pămînt, sunt copleşiţi de o grea tăcere care-i acopere de îndată ce au dispărut, pedepsind pretenţiunile lor.

Tu însă, delicioasă Phryné, tu marea amantă, tu sbori pe buzele oamenilor. E de ajuns să te pomenească cineva şi lumea aleargă, aplaudă, chiar aceia cari nu ştiu nimic despre Grecia, ştiu că ai fost podoaba şi idolul ei. Nu este muzeu în care să nu fie imaginea ta; nu există atelier în care vreun artist însetat de ideal să nu aspire să ţi-o reproducă, cu penelul ori cu dalta. Cei mai gravi învăţaţi se ocupă de tine.

...O nu, nu eşti ameninţată să cazi în uitare; nu vei fi ignorată nici odată cît timp vor trăi oameni visători în mijlocul nostru şi dacă am putut avea vre-o mică parte în actul de întinerire a gloriei tale, — vei fi oare bună să mă ierţi?..."

Fără îndoială că va fi ertat bătrînul academician. Cele mai mari frumuseţi au fost, neapărat, cele mai bune şi mai iertătoare în acelaşi timp... **As.**

Către proprietarii de imobile

Fiindu-ne sosite transporturi mari de toate articolele pentru instalaţiuni de apă şi canal de **prima calitate** pentru sezonul de faţă, care este cel mai propriu pentru executarea unor asemenea lucrări, invităm pe onor. Proprietari de imobile de a se adresa pentru instalaţiuni de apă şi canal la biuroul nostru de instalaţiuni particulare pentru apă şi canal, str. Păcurari No. 3.

Atragem atenţiunea onor. Domnilor Proprietari că societatea, ca exclusivă concesionară pentru racordări, este singura în măsură de a executa **instalaţiunea interioară odată cu racordul ei, oferind domnilor proprietari posibilitatea de a se servi, fără nici o întârziere de apă şi canal.**

Societatea dispunînd de un personal numeros, ales şi conştiincios şi de materiale de prima calitate, **oferă singură toate garanţiile unor instalaţiuni solide, sigure şi avantajoase,** executate repede şi uniform, adică fără înăduturi vătămătoare la marginea proprietăţei.

DIRECŢIUNEA
Societăţei Union Baugesellschaft
secţia instalaţiunilor particulare şi de racordări, **str. Păcurari No. 3.**

OAMENI ŞI LUCRURI

ODATA ŞI ACUM

In vremuri vechi — legenda spune — şapte oraşe greceşti îşi disputau onoarea de a fi fost, fie-care, oraşul natal al unui poet de geniu. In momentul de faţă însă asistăm la o ceartă curioasă. Cel puţin două state—cel otoman şi cel grecesc—se leapădă de... onoarea de a fi adăpostit pe faimoşii, pe îndeminatecii bandiţi, cari au izbutit să ţină sechestrat timp de aproape trei luni de zile pe un cetăţean german,— inginerul Richter—şi să oblige pe reprezentantul celei mai puternice monarhii germane să trateze cu dînşii, ca la urma urmei, să convină asupra unei însemnate sume de bani.

Că bandiţii — cari au reînviat, sub cea mai tristă formă, celebritatea Olympului, au stat în Turcia ori în Grecia; că aparţin uneia ori alteia dintre cele două ţări,—lucrul vine tot acolo. Balcanii—spune cronica—sunt renumiţi ca o regiune frecventată de bande numeroase şi bîntuită de aventuri tîlhăreşti. Corsica vine în primul rînd, peninsula balcanică—o putem numi, de oare-ce de mult nu-i mai aparţinem!—în rîndul al doilea. E drept că a trecut vremea cînd călătorul, pornit în regiunile pomenite mai sus, trebuia neapărat să şi facă testamentul, cînd pleca la drum.

Literatura romantică a banditizmului a înflorit cu deosebire în a doua jumătate a secolului al 18-lea. Mai tîrziu apăru în culori tot mai ideale tipul literar al capului de bandă, simbolizînd revolta în contra unor anumite nedreptăţi sociale, — à la la Karl Moor din „Hoţii" lui Schiller, bandit generos prin excelenţă şi îmboldit de o adevărată misiune socială.

Ca model clasic al vîrtejului ce poate cuprinde minţile masselor, cînd prind a admira pe cîte un cap de bandă, este tabloul ce ne au lăsat cronicarii contemporani despre istoricul bandit parizian Dominique Cartouche executat la Paris în 1721 sub Regatul Filip d'Orléans.

Cu o îndrăzneală fără pereche acest erou izbuti să săvîrşească cele mai cumplite excese şi prădăciuni, bucurîndu-se în acelaşi timp de simpatia publicului Numai în urma unei atrocităţi cu totul cinice el fu trădat şi putu fi prins de jandarmi. Dar şi atunci simpatiile nu-i lipsiră. Din potrivă. Deveni un erou al zilei şi o săptămînă după arestarea lui se juca la Paris vodevil „Cartouche ou l'homme imprenable". Interpretul principal al rolului obţinu voie să viziteze pe Cartouche în închisoare ca să... studieze rolul.

Apoi închisoarea fu, rînd pe rînd, vizitată de un numeros public select. Un farmec absolut romantic învălui tot mai mult individualitatea banditului, în favoarea căruia doamnele făcură cele mai stăruitoare intervenţiuni. Execuţia a avut loc, însă în mijlocul unor precauţiuni extra-ordinare. Parisul întreg era în picioare,—iar a doua zi după execuţiune corpul lui Cartouche fu expus... cu întrare plătită, lumea dorind absolut să-şi împlinească dorinţa de a vedea —măcar mort—pe celebrul nandit parizian!

Lucrul dovedeşte numai că, ori-cînd, marile mulţimi—de toate clasele şi categoriile—s'au lăsat lesne influenţate ca să capete pentru falşii eroi sentimente de admiraţie nemeritată. **Rodion**

De ce nu ne place a fi comercianţi şi industriaşi

Am arătat în numărul trecut cauzele care ne împedecă de a ne îndruma spre comerţ şi industrie.

Voi arăta acum pe scurt ce fac străinii şi ce putem face noi pentru a ne putea îndruma spre baze serioase.

Dacă mulţi dintre noi ştiu multe, au văzut şi au cetit multe, totuşi puţini sunt aceia cari au aprofundat ceea ce au văzut şi citit.

Tuturor ne place să admirăm progresele la care au ajuns alţii, la loţi ne place să stăm ceasuri întregi, să discutăm cu ifos şi admiraţie progresele lor, condamnîndu-ne pe noi prin comparaţie. Puţini, încă şi chiar foarte puţini tac şi fac.

Eu unul prefer tăcerea—bine înţeles în limetele ei—şi dorul de muncă, discuţiilor sgomotoase şi fără nici un temeiu.

Dacă noi facem gălăgie şi planuri, ce face în schimb străinul? Munceşte şi progresează şi încă ce fel de muncă încordată, obositoare dar sistematică.

Să ne îndreptăm privirea asupra celor mici, înainte de a ajunge la cei mari, că în puţin se face mult, nimeni nu s'a născut şi nu se va naşte mare, chiar şi acei ce sunt în situaţii excelente, nu trebue să arate urmaşilor lui aceea ce are şi ce poate, ci din contra să îi pună în situaţia de a crede, că are întotdeauna nevoi de îndeplinit la care să angajeze şi să deprindă şi pe urmaşii lui după puteri. Aceasta este tactica străinului şi cred, că ar prinde şi la noi.

Să nu mergem mai departe de cît în Austria, unde vedem cu totul o viaţă deosebită de a noastră. Micul comerciant şi industriaş îşi are metoda sa, planul său de conducere de la care nu depăşeşte de cît în limitele posibilităţei. Ei îşi fac întreprinderile în familie contribuind cu toţii la un singur scop, mărirea averei pe toate căile posibile dar cinstite.

Ucenicii ca şi calfele fac parte integrală din familie. Gospodina casei e mama tuturor, ea împărţeşte şi îngrijeşte de toate şi de toţi de o potrivă; nu există deosebire între copiii ei şi ucenici, ci din contra copii trebue să ia masa împreună cu ucenicii şi calfele. Numai patronul 'şi permite să stea la masă deosebit, însă tot în aceiaşi încăpere ca totul să se petreacă sub supravegherea sa, în linişte şi în marginele bunei cuviinţe. La muncă sunt toţi egali, atît patronul cît şi ajutoarele, fiecare avîndu-şi atribuţiunile lui pe cari trebue să le îndeplinească cu sfinţenie fără nici un menajament. Astfel orînduite lucrurile, urmează de la sine armonia şi solidaritatea, din care decurge dragostea şi îndrumarea spre o muncă comună şi progresivă.

Dar nu e numai atît; în această intimitate comunitatea merge şi mai departe. Patronii nu văd în ajutoarele lor nişte străini de exploatat, ci nişte asociaţi, din mijlocul cărora îşi apropie pe cei mai pricepuţi, întroducîndu-i în familiile lor, dînd gospodării noi, temeinice şi formate aşa cum cere interesul comun, de unde urmează asociaţia în mic şi aşa mai departe asociaţia în mare.

După cele expuse ori ce aşi căuta să mai dovedesc, totul s'ar reduce la mijloacele ce se întrebuinţează pentru înălţarea prestigiului branşei prin iniţiativa privată. Atît în asociaţiuni mici cît şi în asociaţiuni mari, totul e o muncă continuă din care emană bogăţia naţiunei.

Formaţi pe aceste temelii, urmează dela sine pretenţiunea de a deveni cît mai priceput, cît mai instruit, de unde urmează apoi instrucţiunea superioară prin şcoală şi alte metode aplicate după nevoile lor, cari însă nu stingheresc nici odată partea principală: „munca", ce este fundamentul.

Cam pe această cale au început să se îndrumeze situaţia şi la noi, fie de către supra producţia străină stabilită mai demult sau mai de vreme în ţară, fie de către aşa zişi străini naţionali, de cari ori ce am spune, trebue să le recunoaştem un merit, acela de resistenţă şi dorinţă de a progresa.

Dacă aşa se petrec lucrurile în străinătate, dacă aşa începe a se proceda şi la noi, mă întreb: ce trebue să gîndim şi să facem?

Eu cred că în loc să facem naţionalism de tarabă, în loc să strigăm contra străinilor că ne-au distrus, că ne îngreuiază respiraţia, mai bine am face să le urmăm exemplul, să ne debarasăm, de vanităţi şi ambiţiuni deşarte, să desbrăcăm surtucul şi pantalonul cu dungă, să îmbrăcăm şorţul să întrăm ca ucenici în prăvăliile şi atelierele lor, să muncim alături cu dînşii, să deprindem felul lor de a răbda şi de a ne introduce şi odată deprinşi pe această cale, mînă în mînă să muncim, să formăm împreună cu dînşii asociaţiuni, să luptăm pentru causa generală pînă vom eşi la suprafaţă, făcînd să dispară ura ce a cuprins sufletele mici şi fără pricepere, numai din cauza lenei, nechibzuinţei şi geloziei şi aşa să punem bazele adevăratului naţionalism.

Odată apucaţi pe această cale, ar trebui să căutăm a forma caractere, cari să vadă lucrurile cît de departe, cari să fie apostoli premergători, cari fără aşi lăsa îndatoriile lor către branşă, să caute să lupte contra invidiei şi discordiei. Căci cum am arătat mai sus, calea greşită pe care ne formăm tot aşa cei puţini formaţi azi, nu caută de cît căi greşite de a proceda. Nu găseşti la dînşii, nici un fel de mîndrie, de dragoste pentru colegii lor şi de branşă; să lasă seduşi de lupte politice deşerte cu scopuri meschine, cari aduc desbinarea, şi în loc să se grupeze în jurul oamenilor mari şi doritori de a vedea propăşirea ţărei, satisfac poftele acelor politiciani, cari pescuesc în apă tulbure pregătind prin ei înşişi terenul prin cari pot fi mai uşor loviţi.

Dacă în loc de aceste rătăciri ne am aduna, ne-am forma un bloc de respectat, cu cîtă uşurinţă s'ar putea lupta pentru cauza generală!

Cîte nu am putea face uniţi şi unde am putea ajunge! In anumite împrejurări am putea face ca dorinţele noastre drepte să fie respectate şi nu am mai asista la spectacole desgustătoare ca fie care ipistat să ne mîie ca pe o turmă neştiutoare spre scopuri nepricepute.

Dar poate vom ajunge să auzim cîntînd privighitoarea şi pe cîmpul nostru de activitare nu numai cucuveaua.

Justin Adace.

Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.

Litere-Ştiinţe-Arte

Două măsuri?—Se spunea în ziarul de aseară, că o tînără doamnă ieşană a fost primită în teatrul ieşan în mod onorific, prin urmare n'a mai fost supusă nici unui concurs.

Dorim cu sinceritate ca să fi găsit comitetul teatral un frumos şi adevărat talent. Este cu atît mai mare trebuinţa, cu cît—lucrul e dovedit acum —Conservatorul nu scoate talente aproape de loc. Dar diletanţii, ori cît de aplicaţi şi de talentaţi, nu pot fi primiţi—credem—de cît după norma comună. Pentru că, în primul loc, se interesează marele public să fie informat cu cine are de a face, de ce forţă dramatică dispune acel care se oferă să înfrunte lumina rampei, unde buna voinţă singură nu e de ajuns.

Şi dacă, după cuvenitul examen, comitetul a primit şi refuzat în anul din urmă atîtea oferte, din rîndurile absolvenţilor de conservator, nu credem că poate avea alte procedee faţă de ofertele amatorilor, ca, eventual, să nu-i se poată imputa că aplică două măsuri—în dauna iubitorilor de teatru.

*

Unul care are toate şansele de a face o afacere bună literară este inginerul Richter, fostul captiv al bandiţilor de pe Olymp. Abia eliberat, primeşte la Elassona, unde se află, cele mai ispititoare oferte de la ziare americane şi europene pentru a-şi înscrie impresiile şi peripeţiile olympice...

*

Se pare că scena Comediei Franceze nu prea consumă. Sunt mulţi veterani în acea mare instituţiune de artă, în frunte cu actorul Gaudy, de 82 de ani şi care îndeplineşte încă roluri secundare.

Şeful orchestrei e de-ai teatrului încă de la 1858, pe cînd Offenbach conducea orchestra. Inspectorul general Prindhorn funcţionează de la 1865. Apoi decanul societarilor Mounet Sully care a jucat rolul lui Oreste în 4 Iulie 1872 şi joacă astăzi încă acelaşi rol din cînd în cînd.

Aproape aceeaşi vechime o are artistul Joliet care joacă la Comédie de la 17 August 1872.

Dar femeile?...

Ele n'au voie să fie bătrîne, chiar dacă joacă foarte mult...

*

Ziarul „Corn Trade List" apreţueşte în modul următor recolta mondială a grîului (In paranteze sunt cifrele anului 1910:)

Austria 16 33 mil. chintale (15.67), Ungaria 48.33 (46.15), Belgia 3 92 (3.37), Bulgaria 15 24 (15.45), Danemarca 1.09 (1,2), Franţa 87.08 (78.57), Germania 38 09 (39.18), Grecia 1.63 (1.41), Olanda 1.52 (1.43), Italia 53.33 (41.85), Portugalia 1.74 (1.74), Rominia 25.90 (29.17), Rusia 152.39 (217.7), Serbia 3.59 (3.59), Spania 42.45 (37.44), Suedia 1.52 (1.95) Elveţia 1 09 (0.86), Anglia 17.33 (14 15) Algeria şi Tunis 13 06 (12.44), Argentina 45,71 (38.09), Austria 28.30 (26.34), Canada 50.07 (40.71), Chili 6.53 (6.09), Egipt 4.35 (4.79), India 100.89 (97,09), America de Nord 183 96 (189.17), Uruguay 2.61 (2.83), Japonia 6.53 (5.88).

Total 953.52 milioane chintale, faţă cu 966.36 mil. din 1910.

*

ŞTRUNA ZILEI

UN PERICOL EPIDEMIC

«E ştiut şi dovedit că d. A. C. Cuza are apă la cap».

V. Săghinescu, (broşură).

Apa—dac'o poartă, zic,
Treaba lui şi alt nimic.
Insă stai şi te 'ngrozeşti:
...Nu-i macar de... Timişeşti!

INFORMATII

In urma audiţiei ce a avut loc eri la Teatrul Naţional, au fost angajaţi ca stagiari cl. III, d-nii Calmuschi, Cantorichi şi Damir.

Aseară poliţia a arestat pe soldaţii G. Guţă din regimentul 13 Infanterie şi Aizic Bercovici din regimentul 25 Rahova.

Ambii fiind urmăriţi ca dezertori.

Următorii plutonieri bacalaureaţi au fost avansaţi sub locotenenţi în rezeră: Stroja Ion, din regimentul 13 Infanterie în acelaşi regiment, Stanciu Mina din reg. 13 Infanterie în reg. 35, şi Pătraşcu Vasile din reg. 13 în reg. 36 de Infanterie.

Mîine 20 August la ora 8 jum. dimineaţa se va ţine în localul biuroului de verificarea măsurilor şi greutăţilor se va ţine examenul pentru cotari publici.

De la Ospiciul Socola, s'au furat alaltăeri noaptea, doi cai de trăsură din grajdul ospiciului. Caii erau proprietatea Spiridoniei.

Noul program de astă seară Joi 18 August c., al cinematografului Pathé Frères, din noua grădină Trajan, cuprinde între altele:

Intrigă şi Amor (Kabale und Liebe) după celebra dramă a nemuritorului poet Schiller. Splendidă înscenare şi magistrală interpretare, datorite celor mai mari somităţi artistice teatrale.

Noul program cuprinde apoi: La Heringsdorf, staţie balneară la nordul Germaniei—Hoaţa şi somnabula, o splendidă desfăşurare în care detectivul nostru Nick Winter obţine un strălucit succes—Momiţa fotografului, scene comice—Riuri şi canaluri în Siam (Indo-China, Asia)—Masca tragică, splendidă naraţiune însufleţită—Doi cîni de pază, scene comice — Surorile Silvers la trapezul zburător, scene artistice-sportive — Mari serbări la Viena (ziua naşterei Imparatului Franz Iosef)—Piticul Gaston răpeşte pe Rozalia, scene foarte comice etc. etc. etc.

Programele se schimbă de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaliile cinematografice au loc în fiecare seară la noua Grădină Trajan. Duminicile şi serbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli — cu preţurile populare.

Locuitorul Costache Vlad din com. Voineşti, avînd o ură veche contra consătenilor săi G. Prodan şi Gh. Coşarcă, i-a pîndit noaptea, cînd treceau spre casă, şi a tras două focuri de puşcă asupra lor.

Ambii fiind rîniţi grav, au fost transportaţi la spitalul din Voineşti, iar criminalul arestat.

Astă noapte un incendiu pus de necunoscuţi a distrus două girezi de grîu, proprietatea d-lui Leon Focşăneanu din comuna Erbiceni. Pagubele se urcă la suma de 8000 lei.

Consiliul comunal al comunei Iaşi a fost convocat pentru ziua de 20 August a. c.

1) Cereri de recunoaşteri de proprietari bezmănari şi de rescumpărători de bezmăne.
2) Votări de credite.
3) Vînzări de locuri.
4) Cereri de scutiri de taxe şi altele.

Astă seară are loc în grădina „Cuza Vodă" o reprezentaţie cinematografică, dată în beneficiul societăţei funcţionarilor de la administraţia financiară din localitate.

Amicul nostru, d. Lascar Antoniu avocat, împreună cu d-na, s'a reîntors în localitate eri, venind din străinătate.

S'a acordat un concediu de 20 zile, d-lui N. Vrânceanu, sub şef de secţie la administraţia financiară din Iaşi.

Se comunică din Sofia, că Sobrania se va ocupa în seziunea viitoare cu un proect de lege, cu privire la acordarea concesiunii unii bănci de credit din Praga, pentru construirea unei a două *fabrici de zahar în Bulgaria.*

Minele de cărbuni din sudul Rusiei au format un sindicat pentru a acapara toate licitaţiile c. f. din sud şi au urcat preţul cărbunilor.

In consecinţă administraţiile c. f. au hotărît să nu mai cumpere cărbuni ruseşti şi să facă recurs la cărbuni străini.

Sunt vacante în Capitală un post de medic comunal şi unul de inspector sanitar.

Cererile se vor adresa direcţiunei generale a serviciului sanitar.

Se aduce la cunoştinţa tuturor persoanelor din provincie, cari doresc să ia parte la serbările ce Liga Culturală organizează în zilele de 28, 29 şi 30 August c., că biletele de legitimaţie pentru călătorii pe căile ferate cu reducere de 75 la sută, constau în bilete de loterie, care se vor da odată cu biletul de tren.

D. G. Burger, fabricant de broderie, a înaintat ministerului de industrie, un protest în potriva felului cum se eliberează carnetele de maiştri, de către corporaţiile respective. Astfel d-sa citează pe unii elevi, cari lucrează broderii, cu toate că n'au reuşit la examenul ţinut în acest scop.

D-sa mai spune că această stare de lucruri, face anevoioasă vieaţa adevăraţilor maiştri, cari plătesc toate dările şi suportă toate greutăţile,

Faţă cu aceasta, d sa cere, ca ministrul să ordone o anchetă, pentru ca lucrurile să se 'ndrepte pe viitor.

IMPORTANT

In cancelaria baroului avocaţilor din Iaşi se pot scrie ori-ce acte cu cu o maşină de scris „Yost" recunoscută de cea mai perfectă din toate maşinele de scris.

D-nii avocaţi cari ar dori să li se scrie acte cu maşina de scris vor bine voi a se adresa în cancelaria baroului.

Pagina scrisă 50 bani, copia paginei 25 bani.

Ultime INFORMAȚII

❑ *Din nou se vorbește, despre apropiata retragere a d-lui Meisner, din postul de secretar general al ministerului de Culte.*

De astă-dată, se zice, că d. Meisner, e ostenit, și că aceasta ar fi singura cauză a apropiatei sale demisiuni.

❑ *Călătoria șerului la Timișești, a fost întreruptă de o aventură cam neplăcută. In mijlocul drumului, tocmai cînd treceau Moldova, automobilul s'a stricat și șerul a fost silit, cu pantalonii suflecați, să treacă apa mai pe înot. Nu era nici o primejdie,—dar lovarășii de drum, nu s'au putut opri de a nu releva, că a fost o călătorie cu ghinion.*

❑ *In comunele Uricani, Galata și Copou, a isbucnit o puternică epidemie de febră tifoidă.*

Serviciul sanitar al orașului, a cerut să se oprească introducerea în oraș a alimentelor, provenite din acele comune.

❑ *D. Cosmovici s'a reîntors din concediu. și era de așteptat ca un nou incident, să ilustreze activitatea d-sale.*

Faptul s'a petrecut azi dimineață și s'a petrecut, în asistența unui numeros public, care s'a întrebat cu mirare pînă unde se va ajunge.

D. avocat Victor Climescu, prezintase primarului o petițiune din partea unui client, care fusese nedreptățit de către d. Cosmovici.

D. Grecianu recunoscînd temeinicia plîngerei, revocase dispoziția d-lui Cosmovici.

Atita a fost de ajuns, pentru ca d. Cosmovici, întîlnindu-se la serviciul technic cu d. Climescu, să se năpustească asupra avocatului cu o furie nespusă.

Ni e silă să înregistrăm vocabularul întrebuințat.

Dar nici d. Climescu nu s'a lăsat să fie tratat ast-fel, și numai mulțumită intervențiunei persoanelor prezente, nu avem de înregistrat o încăierare.

Cu alte cuvinte, Primăria a fost transportată într'un sediu de permanență scandaloasă.

❑ **MERSUL FEBREI-TIFOIDE.** — *Astăzi dimineață au sosit în localitate 4 agenți sanitari, cari vor ajuta pe cei din localitate, în combaterea febrei tifoide.*

Medicul șef le-a dat speciala însărcinare, de a vizita casele din jurul acelora unde se găsesc bolnavi de febră tifoidă, pentru a vedea, dacă nu cumva se găsesc și alți bolnavi.

Medicul șef i-a invitat să se poarte în mod blînd cu populația, pentru a nu provoca nemulțumiri.

*

După două zile de slăbire, astăzi avem de înregistrat o nouă creștere în mersul epidemiei.

In adevăr, azi s'au anunțat la serviciul sanitar, opt cazuri noui de febră tifoidă.

Rămîne numai a se vedea dacă diagnosticarea e exactă.

*

Strada Păcurari, continuă să fie în aceiași stare de necurățenie.

Nu s'a putut efectua curățirea, din lipsă de oameni, căci serviciul stradelor n'a pus la dispoziție decît 6 oameni, cari, după cîteva ore au dispărut.

Medicul șef al orașului protestînd împotriva acestut fapt, a cerut administrației comunale, să-i puie la dispoziție o echipă numeroasă, care să fie sub conducerea directă a serviciului sanitar, și să nu aibă nici o relațiune cu serviciul stradelor.

*

Astăzi, la orele 4 p. m., are loc o consfătuire, la care vor lua parte d-nii dr. Riegler, dr. Flor și d. Greceanu.

In acest consiliu, e vorba să se tranșeze conflictul iscat între epitropia Sf. Spiridon, care susține că unii bolnavi internați în spitale nu sufer de febră tifoidă, și serviciul sanitar, care, pe baza serodiagnozei, susține contrariul.

*

Asupra originei boalei, nu s'a putut încă preciza nimic.

Analiza apei de Timișești, a arătat că apa e pură și prin urmare nu prezintă nici o primejdie.

Bănuind totuși că apa de băut poate fi de vină, medicul a dispus să se închidă un număr de fîntini.

Chestia e numai dacă va consimți doctorul Cosmovici, care acum se pricepe și în analisele bacteriologice.

*

Conflictul între poliție și administrația comunală continuă. Din cauza aceasta, sergenții se ocupă prea puțin cu supravegherea măsurilor ce ia serviciul sanitar, și nici de prădăciunile ce se comit zilnic în oraș, ci de alte treburi foarte interesante.

Astfel sergenții au primit ordinul să noteze pe toți proprietarii, cari n'au la casele lor uluci de spijă.

E în adevăr o statistică interesantă.

*

Direcția generală a serviciului sanitar, s'a interesat azi de mersul epidemiei din localitate.

❑ Ministrul de industrie a făcut cunoscut Camerei de comerț, că o mare casă din Franța, vrea să importe o mare cantitate de lemn de mesteacăn.

❑ Două zile în șir d. dr. Riegler, epitrop al spitalelor st. Spiridon a îndeplinit serviciul de medic la primire.

Aceasta, din pricină că ducîndu-se la orele 9 jum. să inspecteze spitalul, a găsit în antretele primirei și în ogradă zăcînd în căruțe, numeroși bolnavi, ce așteptau sosirea d-rilor.

Dar d-nii doctori de la primire nu-și fac apariția de cît după ora unsprezece.

Eri d. dr. Riegler a trimis o adresă medicilor primirii, prin care le impune să fie la serviciu de la orele 8 jum dimineața.

❑ D. dr. Steuner a confiscat la băcănia Zeilig Bercovici, din strada Nicolina 42, o cantitate de masline și curmale stricate.

D. dr. Grosi, a confiscat la depozitul Lehrer, un butoi cu lacherdă stricată.

❑ Joi 18 August, a avut loc alegerea Consiliului de administrație a societății comercianților romîni din Iași.

D N. Maftei a fost reales președinte; d-nii: I Constantinescu și Manole Jelescu, vice-președinți; casier d D. Nica; membri în consiliu, d-nii: G. Dima, C. Popovici, D. Gheorghiu, D. Pascu, I. Brat, Em. Paladi și în comisia de control d-nii; G. Dima, G. Alexandrescu, D. Antoniu și N. Dobrovici.

❑ Vizitatorii mănătirei Neamțului, din anul acesia, au putut vedea, îmbracat în haina monahală și sub numele de Spiridon Georgescu, pe fostul judecător, și în ultimul timp procurorul de tribunal Scarlat Georgescu.

Numitul, originar din Botoșani, după ce se dedase magistraturei, ajungînd a fi procuror la tribunalul din Botoșani, s-a dat de odată dimisia din magistratură și s'a călugărit. Anul acesta a fost hirotonisit ca preot. I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a decis aducerea preotului călugăr Spiridon Georgescu, la Mitropolia din Iași.

❑ Unele ziare cu data de eri povestesc farsa, pe care d. căpitan M. Gr. Sturza, proprietarul domeniului Cristești, i-ar fi făcut-o d lui N. D. Cocea, trimisul ziarului *Adevărul*, înscenînd cu ajutorul unor servitori ai săi o jefuire a d-lui Cocea de către Pantelimon.

Farsa s'a petrecut în adevăr, însă cel ce a suferit o nu a fost publicistul N. D. Cocea, ci *căpitanul Corneliu Cocea* Și putem adăoga amănuntul, că pe falsul Pantelimon l-a făcut un simpatic student al Universității noastre.

Este de prost gust deci hazul, pe care-l fac unele ziare cari relatează farsa aceasta spre a-și sprijini afirmațiunea, că d. N. D. Cocea n'ar fi dat ochii cu Pantelimon, de oarece *două zile mai tîrziu* n'a priceput farsa ce i-a jucat o căpitanul Sturza.

❑ **Expoziția viticolă.**—Expoziția viticolă, va fi instalată pe locul d-lui A. C. Cuza din strada Păcurari.

Bine înțeles că și jidani vor participa la expoziție.

Cu executarea pavilionului va fi însărcinat d. architect Cugler, autorul planului.

Biroul *Progresul* din Craiova, a fost însărcinat cu achiziționarea de participanți pentru expoziția din Iași.

❑ La *Școala de țesătorie* a ministerului de industrie și comerț, situată în strada Eternitatea No. 38 din Iași au început înscrierile de eleve.

Sunt admise absolventele a 4 clase primare, de la etatea de 12 ani în sus. Această școală este sub direcțiunea d-nei Lucia Nicolescu, diplomată a școalei superioare de țesătorie și Sericicultură din Padua și Milano.

❑ Infirmierii și gardiencele spitalului central, eri pe la ora 12 după ce au împărțit hrana personalului, s'au dus cu toții cu vasele cu mîncare în mînă, în cabinetul Epitropilor, arătîndu-le hrana mizerabilă ce le-o servește intendentul Lohan.

Aci, au găsit pe d. dr. Riegler, căruia i s'au plîns că astfel de hrană o au de la venirea d lui Lohan la spital. D. dr. Riegler, a cercetat mîncarea, i-a fost imposibil însă să găsească o bucățică de carne.

Chemat în grabă, intendentul a justificat d-lui epitrop că nu s'a găsit carnea, din cauză că fierbînd s'a... sfărmat.

Gardiencele însă au protestat și una din ele a mai spus d-lui epitrop Riegler și chiar în fața intendentului, că dacă nu se ajunge carnea este că în fie-care zi vine o ordonanță de la un ofițer din neamurile d lui intendent, care pleacă cu coșurile pline.

D. Riegler s'a dus apoi în spital, unde s'a convins că intendentul Lohan nu mai poate fi menținut în fruntea acestei gospodării, unde într'un timp relativ scurt a reușit să nemulțumească întreg spitalul.

Ba nu zău! Suntem tare curioși să vedem ce măsuri energice va putea lua Epitropia față de fostul slugoiu al șerului Mitică. Dar ce-i pasă d-lui Grecianu de nenorociții de la Sf. Spiridon!

❑ Marți a avut loc la Pașcani căsătoria d-rei Saly Rosenthal cu d. Simon Brener, iar a doua zi căsătoria d-rei Debora Rosenthal cu d. Bernard Rotemberg, licențiat în drept

D-rele Rosenthal sînt surorile colegului nostru I. Rosenthal din București.

Felecitările noastre.

❑ **De la Teatru.** — In altă parte a ziarului anunțăm că d-nii Calmuțchi, Damir și Cantorichi au fost angajați ca stagiari cl. III-a de comitetul de lectură al Teatrului Național în urma unei audiții în care s'au produs.

Posedăm detalii foarte interesante cu privire la aceste angajări, pe cari le dăm în cele ce urmează, și din cari se va vedea cum înțeleg unii dintre conducătorii teatrului nostru să și îndeplinească misiunea lor.

Tot timpul cît au durat audițiile celor trei candidați în fața comitetului de lectură compus din d-nii Sadoveanu, Găvănescul și Dragomir, acesta din urmă făcea mereu ironii, și i tot sufla verzi și uscate d-lui Găvănescul pe socoteale acelor ce se produceau. Atitudinea aceasta necuviincioasă a lui Dragomir, constrasta — și poate aceasta e și explicația ei — cu atențiunea binevoitoare ce o dădea directorul teatrului, candidaților.

Odată audițiunea terminată — ea a avut loc Mercuri—comitetul de lectură rămase în deliberare timp de 2 ore, cînd cîți va societari, cari asistaseră la audiție și așteptau rezultatul deliberării comitetului, pricepînd învîrtelile ce încearcă să facă Dragomir, intrară în sala de deliberare și prin organul d lui Vlad Cuzinschi, rugară pe d. Sadoveanu să angajeze pe cei trei candidați, cari —lupă aprecierile lor—promit a deveni elemente bune.

Intervenția artiștilor scoase din țîțîni pe comicul Hamlet ieșan, care începu să zbiere la colegii săi. Desigur, că s'ar fi iscat o ceartă, cu urmări grave, dacă artiștii ar fi luat în seamă atitudinea și vorbele necuvincioase ale lui Dragomir. Văzînd situația penibilă în care se află, d. Sadoveanu decide să se facă a douazi—eri, o nouă audiție.

Această nouă audiție de fapt n'a mai avut loc, pentru că d. Sadoveanu comunică membrilor comitetului de lectură, că d-sa poate angaja și singur pe stagiari, votul comitetului de lectură, fiind numai consultativ. De altfel și d. Găvănescul părea a fi convins de astă dată că atitudinea sa de la ședința precedentă prin care aproba pe Dragomir, era greșită, și fu de părerea d-lui Sadoveanu, pentru angajarea celor trei absolvenți ai Conservatorului din București. Și pentru a-și manifesta disprețul față de celebrul negustor de strîmbături lugubre, părăsi ședința întorcîndu-i spatele, în timp ce Dragomir îi întinsese mîna.

Artiștii sunt foarte indignați de această purtare a „colegului" lor și să hotărîseră a face d lui Sadoveanu o plîngere, cerînd ca Dragomir să fie scos din comitetul de lectură, de oare-ce lovește mereu în interesele teatrului. A intervenit însă d. Sadoveanu, care a susținut, că înainte de a proceda atît de enegic, artiștii să-i dea un avertisment verbal, invitîndu-l să înceteze purtarea scandaloasă.

Găsim că d. Sadoveanu a fost prea blînd, căci și d-sa ar trebui să știe, că Dragomir este incorigibil. Și acum o întrebare: este absolut necesar că Dragomir să continue a și bate joc de teatru și în calitate de director de scenă?

Socotim, că ori cît ar vrea să lucreze d. Sadoveanu pentru binele Teatrului, nu va avea în Dragomir, nu numai un colaborator capabil și conștiincios; ci chiar un dușman, pe care în interesul instituției ce conduce ar trebui să-l reducă la justa lui... nonvaloare.

Ultima oră

București 19 August

Grav accident de automobil

— *Prefectul de Fălciu serios rînit* —

Huși.—Un grav accident de automobil s'a întîmplat aseară, în împrejurările următoare:

In automobilul județului plecaseră în inspecție d-nii Anibal Teleman, prefectul județului, Iulius Zane, inginer inspector și T. Dimitriu, revizor școlar.

Cînd să se urce dealul spre comuna Berești, mașina s'a stricat și automobilul a apucat spre vale. cu o repezicune vertiginoasă.

D. Dimitriu, revizor-școlar, sărise jos și se alese numai cu spaimă.

D nii Teleman, Zane și șoferul, căzură sub mașină, de unde fură scoși cu multă greutate.

Toți trei s'au ales cu răni serioase

Accidentul a fost comunicat imediat ministerului de interne.

Fraudele din Trg. Jiu

Trg. Jiu.—Tribunalul a confirmat mandatul de arestare, lansat contra d lui Petrovicescu, învinuit a fi defraudat comuna cu suma de 39,000 lei.

Sentința sinodului

București.—Aseară, s'a ținut o nouă întrunire, de protestare, în contra sentinței sinodului.

Intrunirea s'a ținut la d. avocat Ioanițescu.

La 25 August va avea loc o nouă întrunire, la locuința d-lui avocat Andrei Ionescu.

Cazurile suspecte

București —D. dr. Slătineanu, în urma analizelor făcute, a declarat că bolnavii din Brăila și Hanul Conachi, n'au suferit de holeră.

Manevre sanitare

București.—D. N. Filipescu, ministru de resboiu, însoțit de d nii general N. Popovici, Maior Rișcanu și Loc. Filoti, au plecat la Otopeni, pentru a asista la manevrele sanitare.

Sultanul decorat de Imparatul Germaniei

Constantinopol.—Insărcinatul de afaceri al Germaniei a remis Sultanului ordinul *Vulturul Negru*.

HOLERA

Constantinopol.—Azi s'au constatat 52 cazuri noi de holeră, cu 26 decese. Flagelul se întinde pe toată coasta bosforului.

Intrunirea din Ploești

București.—Aseară s'a întrunit comitetul, pentru ridicarea unei statui lui Vodă Cuza.

S'a hotărît a se invita pe aviatorii Vlaicu și Bibescu, care să dea în Septembrie concursul lor la un meeting de aviațiune, a căruia venit să fie în folosul statuei.

Revizuirea tratatului ruso-chinez din 1881

Petersburg.—La ministerul de externe s'a deschis conferința pentru revizuirea tratatului ruso chinez din 1882.

Accident de aviațiune

Rimini.—In timpul unor curse de aeroplane, aviatorul Manissera, a căzut la aterisare isbindu-se cu violență de pămînt. Manissero, și-a făcut mai multe răni.

O nouă linie ferată Varșovia—Viena—Paris

Petersburg.—Corespondentul ziarului „Voss", a primit știrea oficială că la Ministerul de finanțe se studiază proectul construirei unei linii ferate, directe: Varșovia—Viena—Paris.

Directorul muzeelor naționale pus în disponibilitate

Paris.—Consiliul de miniștri a hotărît să pună în disponibilitate pe d. Homolle, directorul muzeelor naționale. Șeful gardienilor, acuzat deasemenea de neglijență, a și fost înlocuit.

Societatea Filantropică „Steaua"

Școala primară și Profesională Israelito—Romînă de fete

Iași.—Strada Albă 23

INȘTIINȚARE

Se aduce la cunoștința onor public că și în anul acesta va funcționa *cursul primar complect* precum și *cursul superior Profesional* deschis în anul trecut cu autorizația Ministerială, în acest curs se predă *Croitoria* în mod practic și teoretic, *limba Romînă, Franceză și Germană.*

Inscrierile pentru cursul primar cît și profesional au început *Mercuri* 10 August și vor continua pînă la 25 August în fie care zi de la 10—12 a. m. și 3—5 p. m. în localul școalei din *Str. Albă No. 23.*

Cursurile vor începe la 25 August.

Direcțiunea

După o practică de 2 ani ca asistent în clinicile celebre ale profesorilor: **Leopold** *(Dresda),* **Bum** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau)*

M'am stabilit

ca

Specialist în boale de femei

Mamoș

Dr. I. BRENER

12 STRADA MITROPOLIEI 12.

Consultațiile 9—11 dim. și 2—5 p. m

Se primesc în gazdă eleve de la școalele secundare și profesionale, cu și fără lecții de piano.

La D-na Maria Mocranschi

Profesoară de limba germană

Str. Săvescu No. 14 *Iași*

Preparator special

de franceza, germană, latina, matematici, contabilitate, curs primar, secundar. *Special pentru corrigenți și examene integrale.*

V. Emil, profesor, str. Sf. Theodor No. 36 (în curte.)

Ape minerale naturale

STREINE ȘI INDIGENE

din 1911

au sosit la Farmacia I. WERNER

DIN PIAȚA UNIREI

ANUNCIU

Liceul Militar—Iași avînd nevoe de un bucatar șef care să cunoască bine această meserie, doritorii se pot prezenta în cri ce zi dimineața de la 9—12 la cancelaria acestui Liceu pentru a li se face cunoscut condițiile de angajare.

Comandant Liceului

p. Căpitan **Garău**

Comptabil—Corespondent

cunoscînd perfect limba Romînă și Germană, se caută pentru o mare casă de comerț din Iași.

Oferte în scris se vor adresa biroului de informațiuni și încaso

„MERCUR"

— Iași Strada Pomir 6 —

Institutul de Domnișoare

CHAMPALBERT-HEROVANU

IAȘI.—BĂRBOI—19

Curs primar după programul statului. Curs liber L. romînă, franceză și germană, lucru, piano, pictură etc. Ingrijire deosebită educațiunei. Inscrierile la 15 August. Cursurile încep la 1 Septembrie

ANUNCIU

La 15 August c. încep inscrierile la școala profesională de fete **Tereza Paraschiva general Milicescu** *din Iași Str. Albinetz No. 5, primindu-se eleve interne, seminterne și externe. Pe lîngă școală, în ființîndu-se și un atelier de croitorie, se face cunoscut D-relor absolvente că se primesc ca să lucreze în atelier cu salar.*

Noua Brutărie

ANGHEL HRISTEA

STRADA DE SUS NO. 150

reconstituită conform regulamentului, avînd Malaxoare cu motor, face cunoscut că a pus în vînzare pîne de calitate excelentă și dreaptă la cîntar.

Doctor în Med. și Chirurgie

Frieda Ackermann

Specialistă în boli de femei și copii

Consultațiuni de la 9—11 a. m. 2—5 p. m.

Pentru saraci gratuit

— 10 STR. MITROPOLIEI 10 —

Pentru sezonul băilor și de vilegiatură

Banca MOLDOVA

emite cecuri, delegațiuni și acreditări circulare asupra:

Carlsbad, Marienbad, Franzensbad, Bad Reichenhall, Bad Hall, Bad Ems, Bad Gastein, Norderney, Ostende, Kissingen, Baden Baden, și în genere asupra principalelor stațiuni balneare și climaterice din Europa.

De vînzare poloboace, căzi și unelte pentru vie.

A se adresa strada Vulpe No. 2.

Dr. D. Mezincescu

profesor agregat la Facultatea de Medicină

BOALE SIFILITICE

Analize de sînge (Seroreacția Wasserman.

Tratament prin Salvarsan Ehrlich 606

Str. Toma Cozma 16 bis

— Consult. 6—8 —

De vînzare

O garnitură de treer

compusă dintr'o locomobilă și o batoză Clayton ambele în perfectă stare; se pot preda și în funcțiune. Asemenea și o moară cu o pereche de pietre, în stare perfectă.

Informații la **P. Lederhändler** —*Trg. Frumos.*

Dr. Susana Wexler-Grossi

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iași, str. Anastasie Panu No. 43 —

Cea mai nouă creaţiune în Maşini de cusut

SINGER „66"

Cea mai bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

In 20 Octomvrie 1832, Academia de Medecină din Paris voţă Doctorului **OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bólelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângeluĭ, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismuluĭ, rumatismuluĭ, tumorilorĭ, afecţiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatuluĭ, ulcerilorĭ inveterateĭ* şi atotulorĭ bóle provenind din necurăţenia şi alteratiunea sângelui.

Spècificŭ prin excelenţă contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* şi a teribilelorĭ consecinţe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ învèterate şi rebele (accidentilorĭ gureĭ şi a gâtuluĭ, putredimiĭ ósèlorĭ). Nicĭ un altu medicamentu in lume nu posedă distinctiunile ce onóră Pesmeţiĭ Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR **OLLIVIER**

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ şi de digestiune uşóră se conservă ani intregĭ in or ce temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bólele cele mai inveterate. — *Uă broşura acompaniaţa fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmeţiĭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seu oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă aştfelŭ: « Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un « remedŭ de composiţiune constantă, de « preparaţiune cât de perfectă posibilă..... « *Eĭ pot da servicie mariĭ humanităţiĭ.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÓTE TĂRILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavóstră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic şi intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenţa.

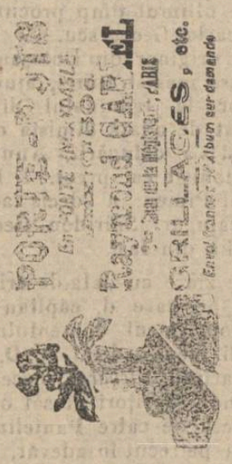

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IAŞI

„Siropin". Licoare contra tuturor *afecţiunilor de plămîi şi a căilor respiratoare ca Bronchite acute şi cronice, emfisemă, tuberculosă, tusă convulsivă la copii.*

Costul sticlei 4 lei

Sirop hypophosphit compus. *R-mediu special contra Neurasteniei şi* Intăritor puternic la persoane slăbite prin *surmenagiu. Tonic muecular cerebral, combate maladiile şi debităţile nervoase.*

Doza pentru adulţi 2 linguriţe pe zi amesticat cu apă, copii în jumătate.

Doza pentru adulţi 3 ligurite de desert pe zi.—Copii 3 linguriţe de cafea pe zi. *Costul sticlei 3,50.*

Valerianat de Amoniac. Medicament special contra tuturor afecţiunilor provenite din sdruncinarea nervilor recunoscut de toate somităţile medicale din Europa.

Doza pentru adulţi 1—2 linguriţe de cafea pe zi în puţină apă zaharată.— Pentru copii 1/3—1/2 din doza pentru adulţi. *Costul sticlei 2.75 bani.*

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 27

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program incepe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e indeferent), să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m. de haut. 1.25 mètre 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţii peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Dacă suntêţi suferinzi, dacă voiţi a preîntimpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director *Er. Sebastian* chimist.

Cereţi numai:

Partumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900

5 Medalii, Diplome şi alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge:

prin mirosul lui plăcut, tinzând cu totul esenţele

De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.

Reprezentant general pentru Balcani

Alexandru Spivacoff

— RUSCIUC —

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorl'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mîrzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII— Nr 1380 Duminică 21 August 1911

PRIN ANARCHIE

«Mai întâi represiune și apoi vom aviza»
(P. P. Carp 1907 Mart).

Nu. Hotărît lucru, oamenii aceștia sînt incorigibili. După ce timp de două luni n'au făcut alta, de cît să-și dovedească inepția și incapacitatea, acum au început să terorizeze lumea.

Dacă și cu drept cuvînt afacerea Pantelimon ie o farsă, apoi grație urmăririlor îndreptate contra lui, a ajuns un vodevil. Iar dacă grație ridicolilor lui urmăritori, a întrecut în comic opereta „*Carabinierii*“, lui Ofenbach, pe care ți-o reamintește, nici un om cuminte și cu bun simț, nu poate aproba turnura tragică, pe care a luat'o acum.

Pantelimon a apucat calea codrului. Cu flinta în mînă și la drum public a răpit pungele cîtorva drumeți chiaburi uzînd numai de amenințări. Desigur că s'a folosit întru aceasta de aureola, ce i-au creat'o exagerările de tot soiul și toate poveștile puse în circulație pe comptul lui.

Faptele lui sînt calificate de codul penal: *crime de tălhărie*. Jurații în genere sunt foarte severi cu atari fapte. Juriul care l'ar judeca pe Pantelimon, desigur că nu va fi mai blînd ca în deobște.

Dar folosindu-se de numele și faima lui Pantelimon, o sumă de alți tîlhari au răspîndit groaza prin județele: Dorohoi, Botoșani, Suceava și Neamț. O sumă de mînuitori de bani privați și publici, au căzut, și dacă n'au căzut încă, vor cădea desigur, victime, a diverșilor Pantelimoni. Unii au pretins'o deja, alții desigur că vor pretinde-o. Mai fericită ocazie nici că se poate, va profita toată lumea, capabilă de atari profite.

Faptele lui Pantelimon sînt, desigur, penale, foarte grave, dar sînt agravate, mai ales, prin toată seria de fapte înconjurătoare.

Pantelimon însuși ie simpatic. Desigur nu atît de simpatic, în cît să justifice lacrimile d-lui Iorga și elogiul acestuia, căci cazul lui Pantelimon nu se poate asămăna nici pe departe cu cazul Jienilor, Bujorilor, etc., cari au haiducit altă dată în țara aceasta. Dar între mentalitatea d-lor de la „Neamul Romănesc“ și acea a lui Pantelimon, ie o mare asămănare. Anarchiștii cari au făcut, un 16 Mai 1899, ori un 13 Mart 1906, numai pentru a-și afirma existența, ori pentru a se impune prin scandal și dezordine de stradă, sînt mai primejdioși de cît Pantelimon. Țaranul din Răucești, chiar dacă n'ar fi tălhar ci un simplu răsvrătit, exasperat de nedreptăți, ie un răsvrătit încă, care poate fi constrîns a se supune disciplinelor sociale. Iel nu are pretențiunea de a face școală, sau de a face dogmă din răsvrătirea sa. Tălhărește pe comptul său. Cu o poliție sau gendarmerie ceva mai inteligente, mai prudente, mai curagioase și mai puțin doritoare de reclamă, Pantelimon ar fi fost de mult la răcoare.

Dar cu autorități lipsite de prestigiu, de inteligență și de curagiu, ie firesc ca Pantelimon care ie și mult mai inteligent, și mult mai curajos, și care are prestigiul renumelui, al basmului și al binefacerilor ce i se pun pe samă, ie firesc repet să fie atît de redutabil și aproape invulnerabil.

„Mîini pleacă, judecătorul de instrucție, Procurorul, comandantul gendarmilor, etc. etc., cu automobilele Prefecturilor din județele Neamț, și Suceava,... bună oară,— zic ziarele —, spre a pune mîna pe Pantelimon, al căruia culcuș s'a descoperit“, etc. etc. Sînt convins că cei din automobile sînt c prinși de o frică de moarte, și nu știu zău ce-ar face, dacă Pantelimon ar avea curajul, să le iasă în cale, să-i someze cu arma 'n mîni, și să-i buzunărească. Ar fi de un comic irezistibil. Dar acești d-ni cari sînt mai încîntați de minunata lor preumblare cu automobilul, de bunul dejun pe care-l vor lua în cutare admirabilă pădure, sau de somnul delicios pe care-l vor gusta la gospodarul X, care are poate și vre-o femee frumoasă prin casă, d-lor are toate șansele imaginabile de insucces.

Cu asemenea gînduri și intențiuni ie lesne de înțeles pe mîna cui rămîn cercetările. Boierii petrec, agenții cei mai inferiori lucrează. Și cum pot lucra acești oameni, brutali și necioplîți, se știe. In atari condițiuni e ușor de priceput că pe cînd lor nici unul din țarani, mai toți prielnici lui Pantelimon, care nu-i molestează de loc, nu le vor spune mai nimic despre acesta, iar cei mai farsori le vor da indicațiuni greșite, cu siguranță că lui Pantelimon, se vor grăbi să-i spună tot ce știu, tot ce află, tot ce bănuiesc. Autoriză însă aceste împrejurări pe d-nii din autoritate, să se dedea la violențe și teroare? Desigur că nu, și tocmai aceste violențe îi fac antipatici și sînt garanția insuccesului lor.

Un tînăr avocat și scriitor distins, d. N. D. Cocea în trei zile bine și inteligent întrebuințate, reușește să-l vadă și să vorbească cu Pantelimon. Fie curiozitate științifică și socială, documentară, fie simplă curiozitate omenească, actul d-lui Cocea ie act de curaj, interesant și lăudabil. Și să nu se confunde farsa d-lui Mihai Gr. Sturza de la Cristeștii-Sucevei, care a fost făcută amicului său d-lui căpitan Corneliu Cocea, cu intrevederea dintre dl. N. D. Cocea și Pantelimon. Sînt sigur că d. N. D. Cocea l'a văzut, și că a vorbit cu Pantelimon, care-i foarte abordabil pare-se, căci nu are frică de cît de oamenii *autorităților*—fiindcă socot pe d. Cocea că ie om de onoare, și pînă la dovada contrară nimănui nu-i ie permis să se îndoiască de cuvîntul său. Ei bine, în loc ca autoritățile să l lase în pace să-și continue investigațiunile, urmărindu-l discret și inteligent, pentru a putea pune mîna pe Pantelimon, un ipistățel din Tîrgul Neamțului, ori vre-un notar de specia gîscă, are curagiul să molesteze pe avocat și pe publicist, să-i interzică șederea în oraș, ori sat, ba să l amenințe că-l arestează sau trimite la urma lui. Iată și o temeritate, dublată de o necuviință, fără de samăn. Un mic funcționar, care D-zeu știe cum a ajuns acolo unde este, care desigur că stă smirna dinaintea celui mai umil funcționar din Ministerul de Interne, se crede Pașă, Vodă, în tîrgușorul său și comite un atentat neiertat nici de legi nici de moravurile unei țări civilizate, contra unui om, care *e cineva*. Și nimeni nu pune la rezon pe îndrăzneț care continuă a sta la postul său. Și doar acest funcționar e un element important în corul de incapacitate și inepție a urmăritorilor lui Pantelimon. Nu aceasta însă mă interesează. Dacă îl citez o fac numai spre a ilustra adevărul incontestabil, că astteliu de funcționari caută anume, pare-că, să devină insuportabili și antipatici și să-și creieze dificultăți.

Dar, d. Cocea are marele merit de a fi constatat oare-care fapte cari probabil nu vor putea fi stabilite nici odată. Și să mă explic.

Fie de frică, fie din ferocitate, Pantelimon nu va cădea viu în mîinele urmăritorilor lui, chiar dacă în desperare de cauză, el singur și-ar ridica viața. Atunci, o atunci, tot ce-a fost crimă ori delict grav, nedescoperite în ultimul timp, vor fi puse în sarcina lui. Atunci nu incuria, neglijența, incapacitatea administrației în general și a polițiștilor ori a gendarmilor în special, vor fi fost cauza nedescoperirei faptelor; o nu, ci, dibăcia, faima și grozăvia banditului răpus. și a nenumăraților lui complici și gazde. Căci nu se poate ca un bandit atît de strașnic, să nu aibă complici și gazde.

De o cam dată însă, deși nici faptele ce i se pot pune pozitiv în sarcina lui Pantelimon, nu s'au precizat, și aceasta doar e esențialul, cîtă vreme nu ai pe autor, se terorizează o lume întreagă. Administrația calcă casa mamei lui Pantelimon, și schingiuește pe bătrînă; calcă pe frații lui și-i bate pînă la sînge; închide cîrciuma lui X, arestează cu pretenția de a se confirma de către justiție pe primarul Y, ori pe negustorul Z, etc etc. Pentru ce toate acestea? Nu e vădit că nu stimulează pe nimeni, că indispune pe toată lumea și că în loc de a și creia prieteni și ajutoare și a-și atrage simpatii, își creiază dușmani hotărîți, și fac ca toate ajutoarele și simpatiile să meargă către bandit și mai ales către cei ce sufăr din pricina și în locul lui.

Și macar, dacă ar fi stabilit ceva contra acelora s'ar mai înțelege rigorile. Escesele și cruzimile în nici un caz însă nu, ori care ar fi scopul, cît de lăudabil și cît de indispensabil. Și acești oameni, cari au toată puterea și autoritatea de la lege, nu-și dau socoteală că se scot iei însuși din lege, violînd-o și călcînd-o în picoare. Nu vor să-și dea sama ce triste precedente crează și cum justifică ori ce act s'ar săvîrși în contra le.

Ba după cît se spune recurg și la bandiții pensionari, ca Codău, ca să le dea mînă de ajutor.

Ie însă peste măsură de trist și condamnabil ca ascendentului datorit numai faimei unui bandit, care trebuie să o recunoaștem nu și-a mînjit mînele cu sînge omenesc, nici cazne ori torturi n'a întrebuințat, autoritățile constituite, să opună o lipsă complectă de prestigiu, pe care să caute a și-l intemeia prin cruzimi și sînge. Dar aceasta nu ie numai interzis de legi, ie și intorabil din punct de vedere uman și social și ie tocmai ceia ce îndrumează cătră anarchie și o explică.

El anarchia școalei, Iorga-Cuza & Co. ie anarchia autorităților, administrație, poliție, gendarmi etc., și corolarul lor, anarchia stradei, 1899, 1906, ie anarchia plugarilor, 1907, iar astăzi ie anarchia casierilor, Pantelimonilor, și administrației.

Și acum d-le Carp avizați, dar mai întâi, reprimați.

O. A. Teodoreanu.

Nu se face nimic contra febrei tifoide

După îndelungate studii și cercetări asupra cauzelor și mersului febrei-tifoide, s'au adus în Iași 4 agenți sanitari, peste cei ce funcționează în mod normal și obișnuit. Această măsură vine mai mult din partea serviciului sanitar. Ce a făcut Comuna?—Nimic.

Va să zică pentru d. Grecianu și pentru inteligenții săi ajutori și consilieri, epidemia de febră tifoidă se poate combate cu un plus de 4 agenți în serviciul sănătății Iașului. Dar dacă este așa, de ce comuna nu are *în permanență* **acest plus de slujbași, pentru ca să putem evita pe viitor ivirea epidemiei, și să nu mai fim siliți a o combate?**

De ce? E lesne de înțeles. Pentru că febra tifoidă se datorește *altor* **cauze de cît numărului insuficient al agenților sanitari. Ori-cît de numeros, chiar ori-cît de priceput ar fi personalul serviciului sanitar, febra tifoidă se va naște și va lua proporțiuni mari, acolo unde, ca în Iași, murdăria tronează pe străzi, în curți, în maidane.**

Aici e buba. Febra tifoidă se datorește murdăriilor nemai pomenite în care zace Iașul, mlaștinelor infecțioase cari s'au format și stagnează pe străzile de la periferia orașului. Și dacă e așa, la ce servesc cei 4 agenți sanitari proaspăt aduși în Iași?

Nu serviciul sanitar este acela, care printr'o activitate inteligentă și conștiincioasă poate salva Iașul de dezastrele febrei tifoide; ci Comuna, administrația comunei, care are îndatorirea de a asana orașul; de a curăți la timp de gunoaie curțile oamenilor; de a curăți maidanele devenite latrine publice; de a pune în stare de funcționare vespasianele instalate și de a le înmulți; de a pava unele străzi astăzi impracticabile; de a face să dispară, într'un cuvînt, toate acele cauze, cari provoacă epidemia.

Aceasta este de făcut, și tocmai aceasta nu se face, pentru că primarul și sfătuitorii săi nu se gîndesc de cît la gheșefturi și la plasarea partizanilor. Dar va veni și momentul cînd o să i se ceară socoteală d-lui Greceanu de ceea ce face, sau mai exact, de ceea ce *nu* **face.**

„Liniștea din Biserică“

A doua zi după sentința Sinodului în afacerea fostului Mitropolit Primat Athanasie Mironescu — acea celebră sentință prin criminalitatea ei revoltătoare — a doua zi, guvernul și presa conservatoare cîntau pe toate gamele readucerea liniștei în Biserică. A fost un cor monstru, care a intonat cu satisfacție poruncită terminarea pentru totdeauna a conflictului sinodal.

Am protestat la timp în contra manifestării diabolice a acestei satisfacții tot diabolice. Am arătat, că bucuria guvernamentalilor nu va ține mult, căci departe de a se fi aplanat, conflictul sinodal va întra într'o fază mai gravă, care va aduce din nou în discuție păcatele fostului mitropolit primat și nedreptatea comisă față de episcopul Gherasim Saferim.

Faptele ne dau dreptate. Intrunirile de protestare în contra sentinții sinodale nu numai că n'au încetat, dar continuă cu o regularitate, pe care nici vacanța n'a putut-o împiedea,

Alaltăeri a avut loc la București încă o întrunire de protestare și la 25 August va aveu loc încă una. Opinia publică este deci mereu fixată asupra acestei chestiuni. Ea n'a uitat și n'a putut să uite, după două luni de vacanță, nedreptatea strigătoare ce a făcut Sinodul, condamnînd pe episcopul nevinovat, și achitînd pe Mitropolitul plin de păcate.

Și de sigur, că imediat ce viața publică își va relua cursul ei normal, întrerupt de vacanță, opinia publică se va interesa și mai de aproape de opera nefastă a guvernului și a Sinodului, și va pune din nou pe tapet chestia, pentru a se da reparațiunea cuvenită unuia, și pepedeapsa meritată celuilalt.

Va fi o operă mare și sănătoasă, aceia pe care o va face opinia publică impunînd modul ei just de a vedea. Trăim într'o țară în care cetățenii sunt oameni liberi și nu iobagi: trăim într'un secol în care nu ni-i rușine de civilizație și umanitate. Iutr'o asemene țară și într'un asemenea timp cetățenii nu pot suporta ca dreptatea să fie călcată în picioare, fără să protesteze așa cum se cuvine, și fără să împună triumful dreptății,

CÎTE-VA NOTE

Abia reîntors din concediu Posnovici s'a apucat—nici se putea altfel—de altă poznă. Nervosul prim ajutor al d-lui Greceanu l'a apostrofat violent pe avocatul Victor Climescu, pentru că șerul a desființat o rezoluție a sa înlocuind-o cu alta pe o cerere sprijinită de numitul avocat.

Ferească D-zeu de mai rău. Cum e nervos Posnovici și cum e calm d. Climescu, se putea întîmpla ajutorului de primar să l apuce și alte aiea, nu de alta, dar trebuea să-l deranjeze pe dr Zosin de la Slănic.

*

Evenimentul aduce osanale războinicului Posnovici, care se îngrijește atît de mult de interesele comunii, încît a dispus să se paveze cele mai periferice strade ale orașului. *Evenimentul* citează chiar... strada Oastei.

Făcea mai bine dacă tăcea. De altfel *Evenimentul* ar fi un ziar excelent, dacă ar tăcea mereu.

Pavarea străzei Oastei nu ne surprinde. Doar pe această stradă se află locuința sacro sanctă a d-lui Posnovici Ceea ce ne surprinde, este că pentru pavarea acestei străzi s'a cheltuit enorma sumă de 5000 lei.

Pe ce?

O afacere senzațională

de dr. I. DUSCIAN

Procesul literatului Ronjker.—Rubedenia lui cuM-me Tarnovskaia și O'Brien de Lassy. Incercările literare ale lui Roniker.—Un întreit roman.

La 23 August se începe în fața Curții cu juri din Varșovia, procesul contelui Bogdan Iaksa Roniker. Aceasta e a treia afacere senzațională care se desvălue, dacă nu uităm și procesul Tarnovski. Da, Bogdan Roniker e înrudit cu criminala din Veneția, cum este vărul celuil'alt criminal nobil O'Brien de Lassy care fu condamnat iarna aceasta de către jurații din Petersburg, la munca silnică pe viață, iar zilele acestea îndreptat spre Siberia, spre a'și face osînda.

Curioase coincidențe, curioasă serie de întîmplări.

Familia Roniker, cași familia O'Brien, ca și familia O'Rurk din care se trage M-me Tarnovskaia. e una din marile familii aristocratice din Polonia și Rusia. Origina ei ca și a celorl'alte două, trebue căutată într'un trecut destul de depărtat, și nu în Rusia dar în Irlanda. Și O'Rurki, ca și O'Brieni, ca și Ronikeri sunt de origină irlandeză. Stabiliți de mult în Rusia, ei au devenit ruși, au luat parte în mișcările politicei rusești, unul din O'Rurki a fost un erou național rus și anul trecut, sîrbii, l'au sărbătorit pentru că luase parte ca rus în mișcarea de dezrobire a sîrbilor.

Și iată că din această nobilă familie, ies, rînd pe rînd, trei degenerați, cari se fac celebri prin cruzimea apucăturilor lor și prin cruzimea crimelor săvîrșite.

Tarnovska e prea cunoscută ca să vorbim de ea. De O'Brien de Lassy de sigur s'a vorbit și în presa noastră; el este acela care și-a omorît cumnatul, ca să poată moșteni soția lui, toată averea rea tatălui ei.

Roniker e vărul lui De Lassy și crima lui e aceiași ca și aceluia din urmă. Și acesta și-a ucis cumnatul, elev în clasa VI-a de liceu, spre a moșteni soția lui, toată averea părintească.

Și ce este interesant la ambii acești eroi, e că și unul ca și cel'alt sunt oameni cari n'aveau nevoe de crime spre a ajunge. O'Brien de Lassy e un om extraordinar de întreprinzător. Ce n'a întreprins omul acesta în scurta lui viață. Antreprenor de afaceri în Persia, fabricant de vagoane în Polonia, constructor de vase de război în Petersburg, el învîrtește milioane, lucrează cu alte zeci de milioane fictive, vecinic în mișcare, el nu visează de cît cîștig, avere, renume.

Roniker, dacă n'are spiritul comercial al vărului său, are talent de scriitor. Numele lui e cunoscut în literatura contimporană poloneză. Mai mult, poeziile sale, ca și comediile, ca și nuvelele pe cari le-a publicat au făcut ca mulți să vadă în el un viitor mare scriitor.

Așa biblioteca „Autorilor aleși“ cari nu publică decît lucrările scriitorilor cu un nume stabilit, a publicat în 1903 piesa lui în două acte „Pustiul strălucitor“.

Criticul polonez Massonius, ocupîndu-se de o nuvelă a lui, „Umbra“, după ce reproșează scriitorului cîteva neajunsuri, scrie următoarele: „Toate aceste lipsuri sunt acoperite de o calitate — și cea mai mare — talentul. Autorul are fără îndoială talent și un talent neobicinuit, un talent puternic și sincer. Oamenii, pe cari îi descrie contele Roniker, în paginile cărții sale, trăesc adevărata viață, și de aceea scrierile sale, se citesc cu interes, cu adevărată plăcere. La aceasta contribue fără îndoială și chipul de a scrie a contelui Roniker. El scrie ușor, e stăpîn pe scrisul său, pe concepția sa ușoară și pe puterea lui creatoare“.

Ceea ce însă l'a omorît pe Roniker, căci azi el e mort pentru lume și din sala curții cu juri, el va pleca ca și vărul său pe drumul lung al Siberiei, ceea ce l'a omorît pe Roniker, a fost aceiași patimă oarbă pentru bani, care l'a urmărit și pe O'Brien de Lassy.

Literatura l'a atras pe Roniker pentru posibilitatea de a face averi colosale. El a crezut că scrisul îi va aduce milioane. Or, dacă literații polonezi stau mai bine de cît literații romîni, și dacă un Sienkiewitz a cîștigat cîteva zeci de mii de lei cu operile sale și polonezii i'au dăruit o moșie, restul scriitorilor trăesc mediocru. Roniker a vrut să fie milionar prin literatură. Dar n'a reușit.

Atunci el a părăsit beletristica pentru gazetăria ușoară. Ramiker a redactat un ziar satiric, unic în felul său. Reducînd la minimum partea satirică a revistei, Roniker a deschis coloanele sale *Savoir-vivre*'ului. Revista era plină de povețe cum trebuie să se conducă lumea în saloane, la masă. Chestiuni mari, că „se poate mînca peștele cu cuțitul sau nu“, au făcut pe mulți să rîdă, pentru că revista lui se vindea într'o lume, în care și fără lecțiile contelui Roniker, fiecare știa cnm trebuie mîncat peștele, cum trebuie să se vorbească sau să se șeadă într'un salon.

Dar revista se citea. Se citea nu ca să aducă milioane editorului și Roniker părăsi publicistica ușoară spre a se apuca de alte intreprinderi.

Așa vînzînd pentru 20000 de ruble editura revistei sale *mondaino*—satirico, el deschide un cabinet de inhalație.

Dar nici cabinetul de inhalație nu îi aduce acele milioane pe care le visase. Din potrivă, afacerile cabinetului merg prost și el e gata să dee faliment.

Nenorocirea însă e înlăturată prin o căsătorie bogată, Roniker se căsătorește cu verișoara lui Hrzanovskaia.

Orfan de tată, el a fost crescut de către mama sa născută Hrzanovskaia și mătușa viitoarei sale soții.

Căsătoria l-a scăpat de prăpastie.

El părăsește toate interprinderile, ca și preocupațiile literare și se retrage la țară cu soția sa, unde trăiesc trei ani în armonie.

Dar și viața aceasta îl plictisește. E-

fusese crescut pentru a străluci. De copil a fost atras de viaţa elegantă, costisitoare, risipitoare, de copil îi plăcea să se îmbrace ca un fante, să atragă atenţia femeilor asupra lui. Se înţelege că nu la ţară putea trăi cu gusturile lui. El îşi părăseşte dar soţia, aleargă la Varşovia şi în curînd face datorii aşa de mari, în cît e constrîns de a cere socrului său partea nevestei, ca să poată plăti datoriile contractate.

Hrzanovski refuză să dee bani şi să împartă averea, sub cuvînt că nu poate face aceasta de cît cînd fiul său unic Stanislav va fi major.

La 5 Mai 1900 Stanislav Htzanovski, în vrista de şeasesprezece ani a fost găsit mort într'o odaie dintr'un hotel de dubioasă reputaţie. Pe pieptul şi pe capul nenorocitului stau deschise aproape zece răni făcute cu pumnalul. Faţa lui îngrozitiă arăta că bietul băet luptase pînă la ultimul moment. Voinic, sănătos admirabil dotat fiziceşte se vedea că omorîtorul avusese de furcă pînă l'a repus.

In odaie au fost găsite lucruri cari puteau arunca asupra victimei bănueli asupra apucăturilor sale, normale; dar toate aceste s'au dovedit ar fi fost înscenate, tocmai spre a îndepărta bănuiala asupra lui Roniker.

După multe cercetări Roniker a fost arestat, *alibi*-ul invocat de el n'a putut sta în faţa devezilor aduse de acuzare. Colegii de gimnaziu au recunoscut în Roniker pe domnul care a aşteptat la eşire pe Hrzanovski şi a plecat cu el la hotel.

La început Roniker, în închisoare, a vrut să joace nebunia, a simulat multă vreme mania religioasă, prevede sfîrşitul lumei şi să dă drept starețul unui schit neexistent; dar în curînd s'a liniştit şi astă-zi e un nenorocit ins, perdut, din faţa căruia nu se poate ceti nimic.

Soarta lui nu e atît de tristă, cît este a soţiei lui, care iubindu-l cu toată dragostea, adorîndu-l, a văzut de odată în el pe omorîtorul fratelui ei, singurului frate pe care 'l adora de asemeni.

Zilele acestea s'aştepta moartea ei, contesa Roniker, zace de o jumătate de an într'un sanatoriu şi cine ştie dacă va trăi să vadă moartea civilă şi morală a soţului, după ce a plîns moartea iubirei ei pentru el.

Şi iată cum soarta poate une ori face mai mult de cît toate fantaziile romancierilor, cel mai extra ordinar roman.

El s'a început cu M-me Tarnovskaia a fost ca să zicem aşa prima parte, s'a continuat cu crima lui de Lassy şi se închee cu acest proces, care va atrage la Varşovia, cum a atras şi la Veneţia şi la Petersburg, reprezentanţii întregei prese, spre a asista la judecarea lui Reniker încă unul din eroii acestui întreit roman, în care e trei familii înrudite prin legături seculare, se unesc încă odată prin crimă şi ticăloşie.

Dr. I. D.

OAMENI ŞI LUCRURI

Satana şi Sutana

In timp ce Italia, în două mari ale ei oraşe organizează strălucite expoziţiuni pentru a atrage lumea civilizată şi a o face să admire frumuseţea sub variate forme, din anumite cercuri italiane pornesc adevărate blesteme în potriva unora din formele perfecţiuni omeneşti: *moda femenină*.

E, poate, numai un mod de a osîndi întreg progresul; e poate, forma de a rosti ura în potriva a tot ce constituie farmecul lumei acesteia, plină de mizerii.

E vorba de nemilosul, de furiosul atac pe care-l îndreptă ziarul „Unita Catolica" — un oficios al Vaticanului în contra zeiţei universale,—Moda pe care Cerul papal o priveşte, pe semne, ca pe o adversară primejdioasă, redutabilă şi ireductibilă.

Intreg lexiconul înjuriilor se revarsă cu o abundenţă fără seamăn, contra operei satanice:

„... Cele mai zeloase adoratoare ale Modei se află în solda diavolului şi a francmasonilor, cari le poruncesc astăzi să-şi dezgolească piepiul, mîne spatele; acum—să poarte o pălărioară mică, mîni una mare, mai mare ca umbrela. Rochiile sunt aşa de înguste că de abia se pot mişca picioarele; apoi vin pănt alonii la rînd, iar poimîne vor fi aparate numai de un voal, ca nişte vrednice sclave ale patronului lor, — diavolul.

Ar fi încă tolerabil dacă asemenea haine ar fi purtate de femei uşoare, din „demi-monde", în cafenele cîntînde, toate ori în azilurile francmasoneriei; dar — lucru neauzit—că doamnele din societate bună urmează asemenea prescripţiuni ale modei— la ele acasă, pe stradă, în biserică şi chiar la împărtăşenie".

Ca să pună capăt relelor acestora, ziarul „Unita" propune diferite mijloace. Cel dintăiu constă în propunerea ca preoţii să spună femeilor adevărul—pe şleau, fără să se teamă că le vor scădea, prin aceasta veniturile:

„Pentru că — adaogă ziarul iezuit— putem spune cu drept cuvînt că toate femeile aceste sunt nerușinate, provocătoare, rău crescute, impure, obscene, pîngăritoare, cochete, josnice, intrigoase, lipsite de pudoare, fără virtute, necinstite, fără modestie, fără minte, pline de îngîmfare şi de prostie, fără cuviinţă, vestejite pînă la oase, laşuri ambulante cari împrăştie înainte de vreme, duhoarea pestilenţială a decăderei lor,— atîta de sigur e că vor putrezi în adîncul groapei şi al iadului, ca nişte femei netrebnice, nătînge, trufase, borfaşe, goale, într'adevăr urîte femei"...

Această proză—care trebuie cetită cu batista la nas—caracterizează, credem, starea de spirit a cercurilor iezuite, faţă de triumfătoarea desfăşurare a Italei, iubitoare de progres, de frumuseţi, de viaţă completă şi modernă, în care Moda ocupă un loc însemnat, — zeiţa Moda care are, cu drept cuvînt, adoratoare în rîndurile femeilor, acolo şi pretutindeni.

De ce însă atîta învrăjbire, atîta ură şi blesteme în contra sexului frumos? Poate pentru că e în acelaşi timp şi sexul .. oprit pentru credincioşii fervenţi ai Vaticanului?

Rodion

Conflictul Franco-German

Afară de garanţiile economice în Maroc, pe cari le cere Germania Franţei, ea mai are pretenţiuni şi asupra unei părţi din Congo francez. Iată limitele între cari se cuprinde teritoriul ce va fi probabil cedat Germaniei.

La Nord, Lere, Fortul Archamboult şi Crampel; la răsărit Umbanghi pînă la conflenţa lui cu Alima; la sud o linie pornind de la acest confluent pînă la gurile rîului Muni, astfel ca Libreville să rămînă Franţei, iar gurile lui Muni să aparţină Germaniei.

In schimbul acestor teritorii, Germania retrocedează Franţei partea din Camerun numită „bot de raţă" şi va consimţi la ratificarea frontierei din spre Togo.

„Agenţia Havas" a desminţit aceste proecte de schimbări de teritorii.

Lokalanzeiger, într'o notă oficială, declară că Germania va pretinde mai mult. După acest ziar linia sudică a Gongului nu va urma cursul rîului Alima, ci pe cel al fluviului Ogon, care se găseşte mult mai la sud. Germania va cere tot interiorul cuprins între aceste linii, şi nu va lasa Franţei de cît o mică fâşie pe litoral.

Vossische Zeitung are o altă notă. Ziarul acesta zice, că Germania cere coasta Gabonului pînă la baia Coresco partea sudică a Congului de mijloc pînă la fluviul Ogon şi afluenţii săi tre cînd prin Brazzavile, aşa ca să se învecineze cu Congo belgian. Rîul Sanga care va forma în parte fruntaria.

In afară de acest teritoriu, Germania va mai cere sudul Marocului ca sferă de influenţă economică exclusivă.

După cum se vede, ziarele Germane, nu ştiu ce să mai scrie, căci fie-care din ele, are o altă versiune.

Cercurile diplomatice, în curent cu mersul tratativelor, se arată însă foarte optimiste şi cred că pretenţiunile Germaniei sunt mult mai modeste şi că se gîndeşte a da Franţei însemnate teritorii în interiorul Camerunului, în schimbul unei părţi din Congo francez.

Societatea funcţionarilor comerciali, care a înaintat un memoriu camerei de comerţ în chestia repaosului duminical, ne roagă a publica acel memoriu.

Ii facem loc cu plăcere.

DESIDERAT

Inaintat onor. camere de comerţ şi industrie din Iaşi de către societatea funcţionarilor comerciali la consfătuirea ce a avut loc Duminică 14 August 1911.

Noi funcţionarii comerciali ieşeni, cerem ca şi colegii noştri din întreaga ţară, 3 feluri de modificări la legea repausului duminical, pentru ca să-şi îndeplinească cu adevărat scopul de a ne garanta minimul de repaus absolut necesar pentru reciştigarea forţelor noastre fizice şi pentru satisfacerea nevoilor noastre de ordin social, intelectual şi distractiv.

1) Modificări pentru complectarea repausului duminical prin extinderea lui la ţară şi mărginirea orei de închidere a stabilimentelor comerciale.

2) Modificări prin introducerea de măsuri, cari să asigure sincera şi exacta aplicare a legei.

3) Modificări în favoarea acelor categorii de comercianţi cari se cred jigniţi de unele dispoziţii ale actualei legi, întru cît asemenea măsuri pot fi luate fără atingerea principiului repausului duminical integral în sine.

Să desvoltăm pe rînd fie-care din aceste feluri de modificări cerute de noi:

I. Repausul funcţionarului comercial în ziua de Duminică va rămînea o jumătate de măsură cît timp nu se va pune o limită a orelor de lucru în fie care zi cît timp adică negustorul va avea libertatea de a-şi exploata funcţionarii pînă tîrziu noaptea. De aceia cerem înscrierea în lege a obligaţiunei de a închide prăvăliile cel mai tîrziu la ora 8 seara. Reforma aceasta este de alt-fel de mult coaptă. Necesitatea ei e simţită şi de marea majoritate a patronilor comerciali şi de mai mulţi ani în diferite oraşe ale ţărei, reforma este de fapt aplicată prin libera înţelegere între funcţionarii comerciali şi comercianţi.

Pentru funcţionarii comerciali mai tineri de 18 ani, cerem o protecţiune mai întinsă; aceştia nu trebue reţinuţi la muncă mai mult de 6 ore pe zi. In deosebi la noi în Iaşi, e scandalos abuzul care se face de sănătatea micilor băeţi de prăvălie cari sunt puşi să facă munci de hamal cîte 14—16 ore pe zi.

In fine mai cerem extinderea repausului duminical şi la stabilimentele comerciale din comunele rurale, căci fără nici un rezon colegii noştri din prăvăliile de la ţară au fost excluşi de la beneficiile legei repausului duminical integral.

II. Ca măsuri pentru buna funcţionare a legei cerem:

a) O mai mare uşurinţă pentru constatarea contravenţilor, dreptul pentru delegaţii organizaţiilor noastre de a face asemenea constatări.

b) Măsuri ca impiegaţii din localurile de consumaţie şi distracţie şi celelalte excepţii prevăzute în art. 4 al legei cari pot funcţiona Duminica, să se bucure într'adevăr de o altă zi de repaus în cursul săptămînei.

Această prescripţiune a rămas literă moartă şi trebue sancţionat de mijloace de control eficace şi penalităţi riguroase pentru ca repauzul cuvenit acestor categorii de funcţionari să nu rămîie pe hîrtie.

III. Ca măsuri pentru satisfacerea acelor negustori cari se cred loviţi de actuala lege a repausului, propunem:

a) Suprimarea art. 8 din lege, care permite ca stabilimentele comerciale din comunele rurale să fie deschise în ziua de Duminică făcînd concurenţă stabilimentelor similare din oraşe.

b) Fixarea tîrgurilor pe unde mai sunt necesare, în zilele de Sîmbătă sau Luni, pentru ca populaţiunea rurală să şi poată face cumpărăturile cu cît mai puţină perdere de timp.

c) Obligaţiunea pentru posesorii de fabrici şi ateliere de a face plata lucrătorilor Vineri seara sau cel mai tîrziu Sîmbătă la orele 12 ziua, iar licenţiarea lucrătorilor în această zi (Sîmbătă) să se facă cu 3 ore mai înainte ca în celelalte zile, pentru ca dînşii să aibă timp destul spre a-şi face cumpărăturile.

Aceste sunt ameliorările de adus legei repausului duminical, care rezultă de la sine din experienţa scurtului timp de cînd ea funcţionează.

Cele ce cerem noi, acum, nu sunt de cît foarte modeste modificări ale legei, po ibilitatea realizărei cărora ne dovedeşte marele numiri de negustori, cari sprijină astă zi acţiunea noastră.

Sperăm deci că şi onor. Cameră de Comerţ şi industrie din Iaşi va lua în consideraţiune dreptele noastre revendicări.

Soc. Funcţionarilor Comerciali din Iaşi

Litere-Ştiinţe-Arte

Reapariţii—Odată cu reîntoarcerea marelui public în oraşe,—în centrele de cultură şi de... comerţ,—reîncepe şi activitatea publicistică mai intensă.

Editurile populare—şi chiar acele impopulare—îşi reîncep seria numerelor, revistele reîncep apariţia regulată după aproape două luni de suspendare. Publicistica îşi reia cetitorii, cetitorii îşi caută şi îşi regăsesc lectura favorită.

De obiceiu în lunile de toamnă se anunţă şi se realizează oare-cari nuoi publicaţiuni. E anotimpul în care, odată cu sămănăturile şi cu roadele îmbelşugate se arată şi revistele aşteptate. Scriitorii se reîntorc din vilegiatură cu cîte un bagaj de producţiuni,—dornic de a lua contact cu masele de cetitori.

...Ca nici odată, în anul acesta, nu vedem anunţîndu-se vre'un nou organ literar—beletristic, lunar ori săptămînal. Să fie că lumea s'a convins de inutilitatea prea numeroaselor reviste? Să fie că mai toţi scriitorii sunt „plagiaţi" în condiţiuni convenabile la revistele existente?

Aceasta se va vedea în curînd pentru că în Septembrie se numără... scriitorii şi asistăm la întreprinderile lor de librărie.

*

Pe lîngă numeroasele premii oferite în Franţa pentru regăsirea „Giocondei" cel mai nostim e preminl oferit de ziarul „Matin" în sumă de 5000 de franci ce se va acerda unui somnambul ori unui spiritist, care va reuşi, pe cale supra-naturală, să descopere locul unde se ascunde tabloul şi va procura semnalmenteţe hoţului.

*

Carusso, celebrul tenor, a suferit un accident de automobil în drum de la Neapole la Florenţa.

*

Apropos de Caruso. Intr'un ziar german a apărut o cronică interesantă în care se dezvăluia „misterul" răguşelei de care se tot scria că sufere marele cîntăreţ.

Totul s'ar reduce la un „truc" al impresarului. Punînd mereu în circulaţie că voacea tenorului e în pericol de a se pierde, se trezeşte şi se alimentează curiozitatea publicului şi... cassa face furori.

*

Inginerul Richter e definitiv scapat. Telegramele arată că a pornit către Germania, să-şi vadă familia la Iena. Soţia inginerului a născut de curînd o fetiţă căreia îi se va da numeie de Olympia, în amintirea teribelei eventuri prin care a trecut inginerul, încăput pe mînele bandiţilor de pe Olimp.

*

STRUNA ZILEI

EXTREME...

Precupeaţa P... plictisită de curtea ce-i făcea cerşetorul C., i-a dat cu un drug în cap.

Ştire din Iaşi.

O sîngeroasă precupeaţă!
Vedem adeseori în viaţă
Pe milionarul... cerşetor,
Cînd cere o clipă de amor.
Iar muzele ce se slăvesc
Amorul şi-l... precupeţesc.

INFORMATII

❑ D. A. I. Ştefan din Capitală, calea Griviţei a fost dat în judecată de medicul primar al comunei Bucureşti, pentru că venind dintr'o localitate contaminată de holeră, nu si-a dat adresa spre a fi pus sub observaţie medicală.

❑ La conferinţa interparlamentară de la Roma, la cari vor participa mulţi deputaţi unguri, vor asista dintre deputaţii romîni din parlamentul maghiar, d-nii dr. Mihail, dr. St, O. Pop şi dr. Nic. Şerban cu soţiile.

❑ **Expoziţii regionale agricole.**—Casa centrală a băncilor populare şi cooperativelor săteşti proectează înfiinţarea mai multor expoziţiuni regionale agricole ale obştiilor săteşti.

Aceste expoziţiuni vor începe să funcţioneze în cursul anului viitor.

Expoziţiunile vor avea de scop selecţionarea recoltelor ţărăneşti, prin premiarea obştiilor ţărăneşti care vor dovedi, între altele, că au realizat o recoltă aleasă şi de bună calitate în primul rînd.

In vederea înfiinţărei acestor expoziţiuni regionale agricole, casa centrală a băncilor populare şi cooperativelor săteşti a trimis o circulară preşedinţilor de obştii săteşti, punîndu-le în vedere că apropiindu-se vremea semănatului, să intervină, în colaborare cu administratul agronom al obştei respective, spre a convinge pe obşteni ca să semene toţi aceeaşi sămînţă de grîu aleasă, trierată şi saramurată,—convingîndu-se obştenii de paguba ce ar avea de suferit dacă vor semăna grîu pipernicit, secăros, netrierat şi neîmpetrit.

Casa centrală a trimis, în acelaşi timp, preşedinţilor de obştii şi instrucţiuni asupra chipului cum s'ar putea realiza semănături productive de recolte alese.

❑ Ministerul cultelor şi al instrucţiunei publiee, a trimis directorilor şcoalelor primare urbane şi diriginţilor şcoalelor primare rurale, o adresă cu privire la recensămîntul copiilor în vrîstă de şcoală, dînd desluşiri asupra modului cum urmează să se facă recensămîntul.

❑ La 15 August a avut loc botezul copilei Veronica Constantinescu, fiica d-nei şi d-lui Emilia şi Gh. Constantinescu, comptabilul Casei de Economie din str. Seulescu. Naşi au fost d-ra Ecaterina şi d. Petru Cogălniceanu.

❑ Aseară a fost arestat numitul C. Florescu, care de cîtva timp se îndeletnicea cu furtul perdelelor de la vagoanele aflate în gară.

❑ Locuitorul Petru Hujianu din com. Horleşti, socotind să scurteze din drum la înapoierea lui acasă, a pornit cu carul cu boi pe linia căei ferate. A fost însă observat la timp şi arestat. Se pare că numitul ar fi atins de alienaţie mintală.

❑ Al. Mihail, fost controlor la tramvaiul electric, a evadat astă noapte, pentru a doua oară, din ospiciul Socola.

❑ In ziua de 13 August 1911 au fost trimişi d-lui jude instructor indivizii Gh. Chelariu şi Er. Hîra inculpaţi de d. Procuror pentru faptul că au găzduit pe la casele lor pe banditul Toader Pantelimon.

D. Jude instructor în urma interogatorului ce le-a luat i-a pus în libertate.

D. Procuror a făcut opoziţie în contra acestei eliberări şi tribunalul compus din d-nii judecători V. Rădulescu şi V. V. Iamandi judecînd astă-zi opoziţia Procurorului şi găsind că detenţia inculpaţilor este necesară instrucţiei şi reclamată de interesul siguranţei publice şi a ordonat arestarea inculpaţilor Gh. Chelariu şi Er. Hira.

❑ Astă-seară are loc în grădina Copou, un festival Kermessă, dat în beneficiul inundaţilor din jud. Iaşi.

Către proprietarii de imobile

Fiindu-ne sosite transporturi mari de toate articolele pentru instalaţiuni de apă şi canal de **prima calitate** pentru sezonul de faţă, care este cel mai propriu pentru executarea unor asemenea lucrări, învităm pe onor. Proprietari de imobile de a se adresa pentru instalaţiuni de apă şi canal la biuroul nostru de instalaţiuni particulare pentru apă şi canal, str. Păcurari No. 3.

Atragem atenţiunea onor. Domnilor Proprietari că societatea, ca exclusivă concesionară pentru racordări, este singura în măsură de a executa **instalaţiunea interioară odată cu racordul ei, oferind domnilor proprietari posibilitatea de a se servi, fără nici o întârziere de apă şi canal.**

Societatea dispunînd de un personal numeros, ales şi conştiincios şi de materiale de prima calitate, **oferă singură toate garanţiile unor instalaţiuni solide, sigure şi avantajoase,** executate repede şi uniform, adică fără înăduituri vătămătoare la marginea proprietăţei.

DIRECŢIUNEA
Societăţei Union-Baugesellschaft
secţia instalaţiunilor particulare şi de racordări, **str. Păcurari No. 3.**

❑ Noul program de astă seară Sîmbătă 20 August c., al cinematografului Pathé Frères, din noua grădină Trajan, cuprinde între altele:

Intrigă şi Amor (Kabale und Liebe) după celebra dramă a nemuritorului poet Schiller. Splendidă înscenare şi magistrală interpretare, datorite celor mai mari somităţi artistice teatrale.

Noul program cuprinde apoi: La Heringsdorf, staţie balneară la nordul Germaniei—Hoaţa şi somnabula, o splendidă desfăşurare în care detectivul nostru Nick Winter obţine un strălucit succes—Momiţa fotografului, scene comice—Riuri şi canaluri în Siam (Indo-China, Asia)—Masca tragică, splendidă naraţiune însufleţită—Doi cîni de pază, scene comice — Surorile Silvers la trapezul zburător, scene artistice-sportive — Mari serbări la Viena (ziua naşterei Imparatului Franz Iosef)—Piticul Gaston răpeşte pe Rozalia, scene foarte comice etc. etc. etc.

Programele se schimbă de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaliile cinematografice au loc în fiecare seară la noua Grădină Trajan. Duminicile şi serbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli — cu preţurile populare.

Mîne Duminică matineu la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—şi mîne Duminică seara, reprezentaţie în grădina Trajan.

❑ **Cerealele.**—Acum cînd au început transacţiunile cu recolta nouă, credem interesant a reproduce după lucrările Camerei de Comerciu din localitate, situaţia din anul trecut.

Reproducem întocmai:

Cel mai mare rol în comerţul nostru de export îl au cerealele, anul 1910 fiind un an agricol bun, comerţul cu cereale a fost în floare. Rolul cel mai mare în comerţul de cereale, îl are grîul, deşi preţul acestui cereal n'a fost aşa de rîdicat ca în 1909, totuşi preţul în comparaţie cu anii din urmă, a fost relativ bun.

Preţul grîului a variat în diferite luni după cum urmează:

Iulie 15.80—18.80 lei % kgr. August 15.50—18.80 lei % kgr., Septembrie, 15—18 lei % kgr., Octombrie 15—17.50 % kgr., Noembrie 15.30—17.90 lei % kgr.

De asemeni preţurile celorlalte cereale, ca: orzul, ovăsul, sacara etc. au fost destul de bune, totuşi e de observat că în lunile Octombrie şi Noembrie a fost o scădere în preţuri.

Porumbul de asemeni s'a făcut în abundenţă, preţul porumbului a variat de la 760 lei vagonul porumb comun, la 1000 lei porumb cinquantin în lunile Octombrie şi Noembrie.

Trebuie să arătăm, ca şi în toţi anii că, comerţul de cereale sufere din cauza insuficienţei vagoanelor şi din lipsa de magazine suficiente prin gări, pentru adăpost pînă la plecare.

Oboare de cereale funcţionează în circumscripţia acestei camere, în Vaslui şi Tg.-Frumos, aceste oboare fiind de curînd înfiinţate, activitatea lor e mică şi poate că activitatea lor e mică şi din cauză că, sătenii nu sunt încă obişnuiţi, a aduce produsele lor spre vînzare în oboare.

❑ Toţi profesorii din Iaşi, recomandaţi ca profesori la noul conservator de muzică ce se înfiinţează la Craiova, au refuzat propunerile, condiţiunile nefiind acceptabile.

❑ Aseară a fost adunarea generală, a membrilor societăţei funcţionarilor tramvaiului electric din Iaşi.

Bună recompensă se va da aceluia ce va aduce două recepise de a Administraţiei Financiare Iaşi pe suma de cîte 1500 lei şi nouă scrisori de trăsură cu cupoanele de legitimaţie în valoare de 2000 lei, perdute în ziua de 10 August a. c.

I. Faerştein
Str. De Jos 13.

Ultime INFORMAȚII

❑ *Ministerul de industrie, a cerut administrației comunale lămuriri cu privire la modul cum se aplică articolul 95 din legea asupra meseriilor, care obligă a se prefera pe meseriașii romîni, la diferitele lucrări de edilitate.*

Ministerul a mai cerut, să fie ținut mereu în curenl, cu modul aplicărei acestui articol de lege.

❑ **Febra tifoidă.**—*D-nii dr. Riegler, dr. Floru și d. Dim. Grecianu, au făcut aseară o primbare pe la spitale.*

D. Grecianu a ținut să se convingă, dacă în adevăr sunt internați bolnavi de febră tifoidă.

Sperăm că s'au convins.

*

O lungă consfătuire a avut loc între d-nii dr. Riegler, prim efor la sf. Spiridon și dr. Floru, medic șef al orașului, cu privire la internarea tificilor.

D. dr. Riegler, a consimțit ca bolnavii să fie internați în unul din pavilioanele de izolare din strada Muzelor,

La rîndul seu, medicul șef al orașului, s'a obligat a interveni la direcția generală a serviciului sanitar, pentru a acoperi cheltuiala cu hrana bolnavilor, de oare-ce epitropia sf. Spiridon spune că nu dispune de fondol necesar.

Epitropia a mai consimțit, a adapta o sală în spitalul Pașcanu, pentru a servi ca spital de izolare, pentru eventuale cazuri de holeră.

*

La spitalul israelit, se află internați 15 bolnavi de febră tifoidă.

Bolnavii stau îngrămădiți, din cauza reparațiunilor ce se fac la această instituție.

Medicul șef s'a arătat totuși prea mulțumit de felul cum sunt îngrijiți bolnavii.

Credem însă, că o grăbire a reparațiunilor n'ar strica.

*

Pe ziua de azi s'au constatat alte 4 cazuri noi de febră tifoidă.

Bolnavii au fost isolați.

*

Azi la oarele 4 p, m., are loc o consfătuire intimă a medicilor comunali, pentru a complecta măsurile pentru combaterea epidemiei.

*

Azi s'au placardat pe zidurile orașului, povețile, arătate de noi la timp pentru apărarea contra holerei.

*

Administrația comunală, cedînd stăruinților medicului șef, a pus la dispoziție o echipă de lucrători, pentru curățirea diferitelor cartiere.

Această echipă e pusă sub controlul esclusiv al serviciului sanitar.

❑ Monseniorul Nicolae Joseph Camili, episcopul catolic din Iași în baza unui decret al Papei, va adresa zilele acestea o circulară către toți preoții catolici din eparchia sa, prin care:

1) Sărbătorile de Crăciun și de Paști sunt reduse la o singură zi, și anume cea dintâi.

2) Cele mai multe din sărbători, cari cad în cursul săptămînei, se vor serba în prima duminică ce le urmează.

Aceste măsuri au fost luate pentru a nu se stînjeni zilele de lucru.

❑ Se știe, că prima ispravă a banditului Pantelimon a fost aceia de la Scobinți, și că între „victimele" isprăvii banditului a fost și polițaiul dela Hîrlău, celebrul zbir Gh. Smeu. Acesta, imediat după „rendez-vous-ul" cu Pantelimon și-a luat un concediu și s'a dus la Botoșani, iar la întoarcerea în Hîrlău a telegrafiat și i s'a trimes trei sergenți, ca să'l păzească pe drum.

Polițaiul, se ferea de cinstea de a-l prinde pe banditul de o egală celebritate cu dînsul.

❑ La 29 August, se va întruni consiliul general al județului Botoșani, cînd se va valida alegerea și se va alege delegația județiană, care va fi negreșit compusă din membrii opoziției. Se știe, că în consiliul județian de la Botoșani opoziția este în majoritate.

❑ Agitațiile comercianților de vin și bere, continuă. La 8 Septembrie ei vor convoca în Capitală o mare întrunire publică de protestare în contra guvernului. La această întrunire vor participa și delegați din provincie.

❑ Astă-zi a avut loc concursul candidaților pentru cotari publici. Concursul s'a ținut în localul biuroului pentru măsuri și greutăți.

❑ Comitetul societății viticole, se întrunește mîne la ora 9 dimineață, pentru a lua noi dispozițiuni, cu privire la expoziția viticolă.

❑ Beneficiul reprezentației cinemetografice, de aseară, din grădina Cuza Vodă a fost de 1200 lei.

Beneficiul a fost al societății funcționarilor administrației financiare din Iași.

❑ Membrii camerei de comerț, au fost convocați, pentru mîne, la orele 3 p. m. pentru a discuta modificarea legei repaosului duminical.

❑ Miine, Duminică, orele 2, va avea loc căsătoria d-rei *Mariana Sturzi* cu d. *Const. Deleanu*, avocat și primar la Hîrlău. Nuni vor d. și d-na N. Ionescu.

Felicitările noastre.

❑ D. B. Goldner, a devenit proprietarul cunoscutei sale Turnverein, din strada Gîndu.

D-sa o va transforma într'o frumoasă sală de teatru.

❑ **Țeranii și Pantelimon.**—Unii dintre consilierii comunali, cari au luat parte la excursiunea de la Timișești, s'au interesat în drum să afle ce cred țeranii despre Pantelimon.

Respunsul tuturor proba o adîncă simpatie pentru bandit, pe care îl scuzau, căci, ziceau ei: *„Nu e vina lui, că a fost silit să apuce drumul codrilor!*

❑ D. dr. Riegler, efor la Sf. Spiridon, luase dispoziția, ca activitatea la biroul de primire să înceapă negreșit la ora 8 dimineață.

La inspecțiunea făcută azi, d sa s'a convins, că țăranii, întâi se duc în piață, peutru a tîrgui sau a vinde, și abia după aceia vin la spital, în cas de nevoie, ceia ce face că ei nu se pot prezinta inainte de ora 10.

❑ Administrația comunală, a fixat o nouă licitație, pentru darea în antrepriză a serviciului barometric.

Tormenul a fost fixat pe ziua de 1 Septembrie.

❑ Consiliul comunal se'ntrunește azi, la orele 5 p. m. La ordinea zilei, scutiri de taxe și vînzări de terenuri.

❑ D. Gh. Calmuțchi, a înaintat o nouă adresă administrației comunale, privitoare la propunerea d-sale de a se ridica în piața nouă o statue, în amintirea eroilor căzuți în războiul independenței.

D-sa propune comunei, de a lua inițiativa constituirei unui comitet, care să înceapă a aduna fondul necesar, pentru ridicarea statuei.

❑ Comitetul societății viticole, a primit din partea direcțiunei căilor ferate, cele de mai jos:

Referindu-ne la scrisoarea d-vs No. 40 din 26 Iulie | 8 August a. c. adresată d-lui Ministru al Lucrărilor Publice, avem onoare a vă comunica, că obectele care se vor expedia pe adresa expoziției societății viticole din Iași, care se va deschide la 18 Septembrie 8 Octombrie a. c. se vor bucura la înapoerea lor la stația de expediție, de scutirea taxei de transport propriu zise realizîndu-se astfel o reducere de 50 la sută din taxele de transport pentru dus și întors.

Această măsură se va putea însă aplica numai dacă la scrisoarea de trăsură pentru înapoierea obiectelor de la Iași se va anexa scrisoarea de trăsură cu care ele au sosit la Iași.

Taxele accesorii se vor percepe integral. Dacă expediția obectelor la ducerea lor la Iași, se va fi făcut cu mare iuțeală, înapoerea se va putea face, fie cu mare, fie cu mică iuțeală, iar dacă expediția la Iași se va fi făcut cu mică iuțeală, înapoerea se va putea face numai cu mică iuțeală.

Scrisoarea de trăsură pentru expediția la Iași se va reține la înapoiarea obectelor. Dacă unele din obectele trimise la expoziție, nu vor fi înapoiate, din cauza desfacerei lor la Iași, atunci înaintîndu se Direcțiunei generale cel mai tîrziu pînă la 15 | 28 Octombrie a. c. scrisoarea de trăsură pentru expediția la Iași și o dovadă eliberată de d-vs, că acele obecte au figurat la expoziția viticolă, vom restitui 50 la sută din taxele de transport propriu zise plătite la ducere, aceluia care le-a plătit conform scrisorei de trăsură.

In ce privește o reducere pentru călătorii care vor vizita expoziția, credem că de oare-ce în același timp vor fi la Iași și serbările jubiliare ale Universității și vizita M. S. Regelui, se vor face la timp, de către autoritățile respective, cereri de a se acorda reduceri tuturor călătorilor care se vor duce la Iași în acel timp, și astfel nu va fi necesar ca să dăm ordine deosebite pentru călătorii care vor vizita expoziția.

❑ D. dr. Popescu, medicul plășei Codru, ne roagă a arăta că în comunele Uricani, Galata și Copou nu există o puterniaă epidemie de febră tifoidă cum s'a zis, ci totul se reduce la cîteva cazuri cari au fost izolate în spital, potrivit prescripțiunilor medicale.

Așa în com. Galata nu sînt decît 4 cazuri, la două case; în com. Uricani tot 4 cazuri, iar în comuna Copou două.

La aceste cazuri se reduce epidemia în această plasă, cari după cele ce ni comunică, d. dr. Popescu, în comunile Galata și Uricani este deja localizată, întru cît de mai bine de o săptămînă nu s'a mai ivit nici un caz.

❑ Următorii sublocotenenți în rezervă, care s'au făcut concentrarea la regimentul 13 Ștefan cel mare au fost desconcentrați pe ziua de astă zi: Andreescu C., Jenică Ionescu, State Dragomir, Gh. Misirliu și Eugen Revent.

❑ Domnul, Al. Ghețu, absolvent al Conservatorului din Iași a fost angajat ca stagiar onorific la teatrul Național din Iași.

Ultima oră

Bucureşti 20 August

Vizită de Ziariști

Sinaia.—Reprezentantul ziarului *Times*, **d. V. Steed, d-na Rose, reprezentanta lui** *Morning-Post*, **și dr. Cippico, profesor la Universitatea din Londra, au sosit la Sinaia, ca să viziteze țara. D. Maiorescu, ministru de Externe le-a oferit un dejun la Capșa. Ziariștii au fost primiți în audiență de Suveran.**

Principele moștenitor al Turciei la Berlin

Berlin.—In prezența principelui moștenitor al Turciei, a împărătesei și a familiei regale, împaratul Wilhem a trecut în revistă trupele din garnizoana Berlinului și din împrejurimi.

Moștenitorul Turciei a asistat la revistă în trăsura imperială.

Mari inundații pagube enorme

Haukan.—Inundațiile în provinciile Hupek, Hohan, și Mukden, au pricinuit pagube evaluate la trei zeci milioane de taleri. 50.000 de oameni au pierit.

Manifestație contra scumpirei alimentelor

Paris.—In consiliul de miniștri s'a conferit azi creșterea prețului alimentelor. Numeroase depeși din provincie semnalează manifestațiuni de protestare în contra scumpirei alimentelor.

Sosirea unei escadre ruse

Sofia.— Escadra flotei ruse a Mărei Negre, cuprinzînd, cinci cuirasate, două încrucișătoare și patru torpiloare a sosit astă seară la Varna, unde i s'a făcut o primire strălucită.

Disparitia lui Pantelimon

Piatra N.—Pantelimon a reușit să dispară, cu toate că era de aproape urmărit și înconjurat de jandarmi.

In drum Pantelimon, a reușit să desbrace pe doi lucrători de la Mitoc, luîndu-le hainele și cismele.

In coliba în care se ascunsese Pantelimon, s'a găsit o geantă, în care se găseau două scrisori, una adresată prefectului și alta proprietarului fabricei din Drăgușeni.

Iată textul scrisoarei adresată prefectului.

Domnule Prefect,

De cît a-ți cheltui o mie sau două mii de lei peutru jandarmi, ca să mă prindă, mai bine mi-ați da mie, să mă duc în Ungaria, căci altfel degeaba, nu veți scăpa de mine. (ss) **Pantelimon**

In scrisoarea către fabrica din Drăgușeni, Pantelimon cere 3000 lei în bilete de bancă.

Explozie pe un vapor

Stettin. — Vaporul statului, „Streve, s'a sfărîmat azi după prînz, din cauza exploziei căldărei. Sunt 9 uciși.

Memoriile conspiratorului Novacovici

Belgrad. — Ziarul „Tribuna", a început publicarea memoriile conspiratorului Novacovici, asupra conspirației din 1903.

Consiliu de miniștri

Bucureşti.—Azi se va ține un consiliu de miniștri, sub prețidența d-lui P. P. Carp.

Marele incendiu din Sinaia

Sinaia.— Aseară, un incendiu îngrozitor, a distrus cofetăria Riegler.

Iată cum s'au petrecut catastrofa.

In una din sălile cofetăriei, aveau loc representațiuni cinematografice.

Un grup de vre-o 20 persoane, venind de la un alt spectacol, cerură antreprenorului de la Rigler, să repete reprezentația cinematografului.

Antreprenorul consimți. Dar din cauza unui defect, mașina explodă și focul se întinse asupra perdelelor de la cabină.

Cu o iuțeală fulgerătoare, focul se 'ntinse și cuprinse întreaga clădire. Nimic n'a putut fi scapat.

S'a tras clopotul de la mănîstire, și ajutoarele au venit repede, dar abia s'au putut feri clădirele vecine.

La sunetul clopotului, s'a trezit și Regele, care a crezut că arde mînăstirea. I s'a comunicat că focul este la cofetărie.

In parcul cofetăriei, se găseau toate instrumentele și repertorul musicei ministerului de instrucțiune, care concertase în acea seară.

Toate instrumentele și întregul repertor au fost distruse de foc.

Pagubele sunt imense.

Azi dimineață a sosit aci d. P. P. Carp, care s'a interesat de cauzele dezastrului.

Congresul Invățătorilor

Tîrgoviștea.—Azi dimineață s'a deschis congresul învățătorilor la care a participat și d. Arion, ministru de instrucțiune.

Sunt prezenți 2000 de învățători.

După serviciul religios a vorbit d. Ionescu-Lungu, prețedintele congresului.

D. Arion a vostit o cuvîntare în care a laudat activitatea învățătorilor a zis apoi că se declară partizan al programului stabilit în Iași.

Lucrările prevăzute în ordinea de zi al congresului, au început în ședința de după amiază.

Eșire din Indiviz'une

La 5 Septembrie 1911, orele 11 a. m., se va vinde înaintea Tribunalului Iași, secția 3-a, pentru eșire din indiviziune, următoarele două imobile ale defunctului S. Sanft:

1) Imobilul din **strada Cismăriei**, No. 7 și 9, avînd o sarcină la Credit în suma de 35,612 lei inclusiv ratele Creditului, și

2) Imobilul din **strada Golia**, No. 15 și 17, avînd o sarcină la Credit în suma de 19,746 lei inclusiv ratele arierate.

Asupra ambelor imobile grevează și o sarcină ipotecară în favoarea d-lui Isidor Barber, precum și o inscripție luată de soția defunctului, pentru plata dotei sale în suma de 15,000 lei.

Amatorii pentru cumpărarea ambelor imobile sau numai a unui singur, sunt rugați a se presenta in ziua de 5 Septembrie a. c., ora 11 a. m. la Tribunalul Iași, secția 3-a.

SOCIETATEA CREDITULUI FONCIAR URBAN DIN IAȘI

Se aduce la cunoștință generală că Vineri 26 August stil vechi 1911, la oficiul Creditului Urban din Iași strada Lăpușneanu No. 37, se va ținea licitație publică prin oferte închise, pentru închirierea imobilelor administrate de Credit din orașul Iași, și cuprinse în lista de mai jos.

Ofertele de închiriere trebuesc prezentate cel mult pînă la 26 August st. v. 1911,—căci după această dată, nu se mai primesc asemine oferte.

TABLOUL

de locuințile din orașul Iași care sunt de închiriet de la 26 Octombrie 1911.

Amatorii se vor adresa Direcțiunei societății prin oferte închise pînă în ziua de 26 August 1911

No.	Numele imobilelor	Str. și No. casei	FELUL INCAPERILOR
1	Clementina Damian	Apeduc 31	Două odăi ocupate de d-na Hana Leizorovici, două odăi ocupate de d. Iosef Șwartz și două odăi ocupate de d. Șloim Glükman.
2	Zamfira Gafencu	Anast. Panu 65	Una dugheană ocupată de moștenitorii defunctei Mina Goldștein și una dugheană deschirietă.
3	Nută Akerman	Stihi 6	Una odăiță deschirietă.
4	V. Farra	Veche 6 – 8	Două odăi deschiriete, două odăi și bucătărie ocupate de d-na Sofia Breslauer una dugheană ocupată de d-na Brana Schönfeld și două dugheni cu odăi în dos.
5	Zusman & Marantz	Pomir 8	Două odăi și bucătărie ocupate de d. D. Spiegler la etaj și două odăi și bucătărie ocupate de d. I. Forșmit la parter.
6	I. Samft	Pomir 9	Două odăi și bucătărie deschiriete, una odae în ogradă ocupată de d. M. Godel și una odae ocupată de d. H. Cautman.
7	L. Moscovici	Cucu 46	Două odăi și bucătărie deschiriete, două odăi ocupate de d. D. Grünberg.
8	I. Zeigher	Sf. Andrei 5	Corpul mic de clădire compus din trei camere și bucătărie ocupat de d. A. Glückman.
9	Simon Braunștein	De Jos 43	Două odăi și bucătărie ocupate de d-na Rebeca Ghelber.
10	Maria Munteanu	Palat 41	Două odăi și bucătărie ocupate da d. Ușer Goldental și două odăi și bucătărie ocupate de d. S. Goldștein.
11	N. Tacu	Palat 16	Două odăi și un beci ocupate de d. I. Cohn.
12	Haim Lehrer	Ștef. cel Mare 37	Una dugheană cu o odae în dos și o odăiță în ogradă ocupate de d. L. Weissengrün.
13	Palatul Societății	Lăpușneanu 37	Una dugheană ocupată de d. A. Michelsohn.
14	I. și M. Busch	Crucei 39	Intreg imobilul compus din două apartamente ocupate de d-nii M. Irimescu și N. Argintariu.
15	S. și P. Cahana	Aron Vodă 8	Două odăi și bucătărie ocupate de d-na Rebeca Copel.
16	Maria Cozadini	Sărărie 88	Etajul de jos compus din 4 odăi, 2 antrete, bucătărie, camară și pivniță.
17	Elisa Gheorghiu	Socola 96	Localul de crîșmă ocupat de d. N. Ianovici.
18	M. I. Iacob	Tatarași 41	Mai multe odăi.
19	O König	Sf. Lazăr 87	Două odăi ocupate de d. D. M. David, curalar.
20	Șmil Cohn Zugravu	Rufeni 29	Intreg imobilul ocupat de d. Nuhăm sin Iancu.
21	M. Tocker	Apeduc 55	Două odăi în etaj deschiriate.
22	I. Șmilovici	De jos 9	Două odăi și bucătărie, ocupate de d-șoara Clara Moșcovici, și una odae ocupată de d-na Risla Șchvariz și una odae ocupată de d. S. Holtzman.
23	A. Marcovici	Albă 51	Localul de bae deschiriat și cîte două odăi ocupate de d-nii Iițic Aron, S. Rosenfeld și una odae deschirietă.
24	Vasile Sculy	Carol 53	Cinci odăi bucătărie șură, grădinuță ocupate de d. Gh. C. Vellea.
25	Gh. Scorțescu	Buna Vestire 4	Patru odăi, antret, bucătărie, pivniță și două cămăruțe ocupate de d-na Maria Ionescu.
26	N. Eni	Str-la Sf. Atanasie 1	Etajul de jos cu atenansele lui ocupat de d. Al. Popovici.
27	L. Iițicovici	De Sus 191	Mai multe apartamente.
28	Gh. Stroian	Spinzi 8	Trei odăi și bucătărie ocupate de d. V. Ciocoi.
29	Noe Sin Avram	Sf. Teodor 33	Două odăi și bucătărie ocupate de d-na Maria Praun.
30	S. Vellic	Sft. Andri 31-33	Mai multe odăi și apartamente.

Direcțiunea

JACQUES PAUCKER

BUCUREŞTI Telefon 3|63.—**Str. Smîrdan 51**

BIROU TECHNIC

SOFIA Telefon 900. **Bd. Marie Louise 79**

SPECIALITATE : Instalaţiuni de MORI pentru făină albă.— LOCOMOBILE şi SEMISTABILE

Heinrich LANZ cu ventile syst. Lentz şi aburi supraîncălzit.

— CEL MAI MARE DEPOSIT —

CU ARTICOLE NECESARE ORI-CAREI

MORI

Pînză de mătase, pînză de sîrmă platinată, de oţel, de alamă, chingă de cînepă, cupe, şuruburi, curele de piele, balata, curele de păr de cămilă, ciocane, pietre franţuzeşti „La ferté", postamente de mori pentru mălai, uleiuri ruseşti şi americane valvolină „Meteor", bumbac de şters etc.

SAMOVARE

Balanţe de cereale

FABRICI

Ţevi, accesorii de ţevi, robinete, canale, ventile, muşamale, bascule ‚Garivens', balanţe, asbesturi, cauciucuri, furnituri cabluri de sîrmă, de cînepă, pompe centrifugale, aspirante, refulante Klingerit, placa diamant, Burgmanpackung, sorburi, fluere de aburi, sticle de nivel patent Klinger.

Aparate de stins incendii „PLUVIUS"

— VALŢURI DE PORUMB patent AGEKA —

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

Cereţi numai:

Parfumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900

5 Medalii, Diplome şi alte recompense

Eau de Cologne

A. RALLET & Co.

Se distinge: prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esenţele

De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.

Reprezentant general pentru Balcani

Alexandru Spivacoff

—RUSCIUC—

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţie peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

GRILLAGES 1 m. de haut, 1 m. 0130

Baym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
GLOTURES DE GRAINES, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

Dacă suntêţi suferinzi, dacă voiţi a preîntîmpina boalele cele mai rebele de stomah, rărunchi şi ficat, întrebuinţaţi zilnic şi în timpul mesei produsele din

Noua Fabrică de Ape Mineralizate

SALVAREA

Iassy, str. Palat No. 9

Preparate în mod conştiincios şi avînd ca bază principiile active ale apelor de Vichy, Vittel, Gieshübler, Borvis, cu un excés de acid carbonic, constitue o băutură răcoritoare ce ajută digestia, combate aciditatea stomahului, alcătuind şi un excelent diuretic în combaterea artritismului, gravelei, nefritei şi a calculilor biliare.

Se recomandă în special de Onor. Medici.

De vînzare în toate magasinele mari de consum.

La cerere trimetem la domiciliu.

Director ***Er. Sebastian*** chimist.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi înscrişi la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mîrzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei

6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani

„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul VIII— No. 1381 Marți 23 August 1911

De ale guvernului de asanare

D. P. P. Carp, ajuns șef de partid și prim-ministru în țara romînească către declinul vieței sale, fie fisice, fie politice, a dat la iveală un program de guvernămînt, program, care după o matură gîndire de atîta amar de vreme de opoziție, lumea credea că va transforma țara radical, dîndu-i o nouă viață politică, economică și socială.

Programul cuprindea două lucruri mai principale: asanarea moravurilor publice, eftenirea traiului.

Asanarea moravurilor. Ce cuvînt magic. Cîte speranțe de vindecarea multor rane, existente în viața publică a oamenilor.

Eftenirea traiului. Ce cuvinte mari, menite a transforma întregul nostru regim economic. Căci a efteni traiul în timpul în care trăim, va fi o minune de necrezut, că a existat vre-o dată, vre un prim-ministru așa de glumeț în vre-o țară oare-care, fie chiar dintre acele cetite în povestea „Una mie de nopți".

Țara crezătoare se aștepta să vadă pe primul-ministru la lucru. Alegerile generale s'au făcut sub regimul celei mai sublime asanări de moravuri, demne de d. P. P. Carp.

Asupra popoarelor, ca și asupra indivizilor, se abat cîte-odată, nenorociri neprăvăzute.

Cine ar putea contesta, că asanarea moravurilor noastre publice a la P. P. Carp, nu e o nenorocire pentru țară.

Conștiințe și caractere, începînd de sus în jos și de jos în sus, au fost asanate de guvernul Carp, în așa hal, că Academia trebuie să scoată din dicționar cuvintele corupție, imoralitate, înlocuindu-le pur și simplu cu vorba, asanare sistem Carp. Politicește, mesia P. P. Carp, a fost demn de el, primul zeflemist al țărei.

Ia să vedem ce a făcut cu partea a doua a programului: *eftenirea traiului.* P. P. Carp om mare, nu putea promite de cît lucruri mari.

Ceva mai mult, la întrunirea de la Iași, a aruncat cu atîta profusiune cuvintele, desfid ca alții să facă altfel, că dacă ar fi așa, trebuie să desperăm de viitorul acestei țări, sub ambele puncte de vedere, adecă:

Asanare de moravuri, și

Cunoașterea evoluției economice a țărei și a popoarelor în genere.

Ne-am așteptat la realizarea minunei, eftenirea traiului.

Asanarea moravurilor sistem Carp, practicată în larg și fără rușine, a dat guvernului succes electoral. Succes ne mai pomenit de 20 ani încoace.

Veni data deschiderei corpurilor legiuitoare. Activitatea guvernului începe. Legi cu caracter economic se presintă:

Eftenirea taxei pe făină;

Eftenirea taxei pe peștele sarat;

Eftenirea prețului sărei.

Modificarea cîtor-va articole din tarifa vamală în legătură cu cultura agricolă.

Modificarea legei cîrciumelor, dar această modificare nu cuprindea vederile deputatului P. P. Carp, zugrumarea cîrciumarilor, ea cuprindea legea de asanare sistem P. P. Carp, satisfacerea prin mistificare a alegătorilor cîrciumari.

Să vedem efectele.

Reducerea taxei pe făină a folosit morarilor—care se vede trebuiau asanați—fără a efteni pîinea.

Celelalte reduceri de taxe au aceiași soartă, produc același efect, căci la baza lor, era ori inconștiența, ori fapta de farsori politici, pentru a smulge voturile mulțimei îngenunchiate de nevoi și suferința.

Primul ministru a sfidat ca alții să facă alt-fel de cît înțeleptul om de stat P. P. Carp.

La rîndul nostru să ne dea voie d. P. P. Carp, să-i întoarcem sfidarea, îl sfidăm să eftenească traiul.

Dacă d. prim ministru P. P. Carp va reuși să facă pe d. D. A. Grecianu orator și om de stat, atuncea va reuși să eftenească traiul.

In timpul grevelor muncitorimei, pentru a reduce orele de muncă și a urca prețul muncii;

In timpul urcărei valorei pămîntului și a produselor lui;

Omul cuminte nu poate promite eftenirea traiului.

Taxa zahărului în reducerea sau urcarea ei, nu întră în cadrul evoluției economice a unei națiuni.

Veritas

Ministrul Școalei la Congresul Invățătorilor

D. C. Arion, ministrul Instrucției publice a ținut să ia parte la congresul învățătorilor de la Tîrgoviștea.

Faptul nu e surprinzător de loc. Ba chiar era de datoria ministrului, să asiste la congresul învățătorilor, să asculte cu propriile sale urechi, desideratele dascălilor poporului, și să vadă cu proprii săi ochi lucrările congresului.

D. Arion însă a fost pur și simplu ridicol. D-sa a crezut, că învățătorii s'au adunat în congres, nu pentru a se sfătui asupra mersului școalei rurale și a nevoilor de dascăli oropsiți; ci de a asculta răspunsul public al ministrului atacurilor ce i s'au adus.

Spre a răspunde urării de bună venire ce i-a adresat președintele congresului, d. Ionescu-Lungu, d. Arion a luat cuvîntul, și-a ținut un discurs kilometric, în care a spus cine e d-sa, ce crede d-sa despre partidele politice, cine sunt și ce au făcut și n'au făcut adversarii d-sale.

Aceia dintre congresiști, cari nu l-au cunoscut pînă acum pe d. Arion, vor fi rămas desigur foarte deziluzionați. Ei credeau poate, că ministrul le va vorbi despre școală, despre rolul dascălilor de la țară, despre mizeriile lor.

Aș! D. Arion, care stă în vîrful piramidei sociale, și care nu catadicsește să-și plece privirile jos, către învățători, n'a vorbit și nu putea să vorbească de cât despre sine și politică.

Ce știe d. Arion de nevoile școalei rurale? Ar fi făcut mult mai bine dacă tăcea, și lua cuvîntul după ce vor fi vorbit și cei mai umili cuvîntători de la congres. Chiar de la aceștia d. Arion ar fi aflat multe, și și-ar fi putut înjgheba o cuvîntare mai substanțială, de cît acea pe care a ținut-o la începutul congresului —e drept—dar tot atât de deșartă pe cît de pretențioasă.

Căci ce inseamnă aceste vorbe, cu care ministrul instrucției și-a început cuvîntarea:

„Am venit în mijlocul d-voastră să-mi „fac datoria, am venit să mă cunoașteți „și să mă ascultați. *Eu sunt ministru „și om politic...“*

Bieții învățători, cari credeau că ministrul vine la congres ca să-i asculte pe ei și păsurile lor!... De sigur că mulți dascăli își vor fi zis: mai bine nu venea ministrul și nu știam nici noi, că e „ministru și om politic“. Mare pagubă n'am fi avut.

Cît de urît le va fi sunat în urechi fanfaronada d-lui Arion: „...am venit să mă ascultați. Eu sunt ministru...“.

E adevărat, că de acum învățătorii îl vor cunoaște; cu siguranță însă, că nu-l vor asculta și nu l-ar vrea ministru, dacă ar depinde de ei lucrul acesta.

Cine-s vinovați?

„Comitetul de resistență a comercianților de vinuri“ a convocat eri pe cîrciumari la o întrunire intimă în sala „Dacia“.

S'a discutat situația ce se creiază acestei categorii de negustori, pe urma refuzului d-lui P. Carp de-a modifica legea cîrciumelor. Singură această întrunire e o dovadă irefutabilă că d. Carp a răspuns negativ la cererile negustorilor și constitue cea mai vie desmințire dată *Epocei.*

A cui e însă vina; a d-lui Carp, care refuză să modifice legea sau a cîrciumarilor, cari cu votul lor, au ratificat chemarea la putere a actualului guvern?

Răspunsul se impune de sine. D. Carp, cînd a fost în opoziție, a vorbit destul de limpede. D-sa a declarat, în plină Cameră, că venind la guvern, va fi mai aspru cu cîrciumarii de cum a fost d. Emil Costinescu.

Cîrciumarii puteau dar ști la ce se pot aștepta, și nu e vina d lui Carp că d-sa se ține azi de cuvînt. Vinovați sunt cîrciumarii, cari s'au lăsat momiți de agenții d-lui Deșliu, vinovați sunt cîrciumarii că au urmat pe Mihalcea-Vrînceanu. Ei au contribuit cu votul lor la menținerea, în fruntea țării, a d-lui Carp și azi primul ministru își ține cuvîntul dat în opoziție.

Cîrciumarii, cari mai cu seamă în Capitală, constituesc o clasă și numeroasă și luminată, aveau datoria să nu ajute guvernul în fruntea căruia se află d. Carp. Votînd pentru d. Marghiloman, au comis una din acele greșeli căci se răzbună. Azi cîrciumarii sunt nevoiți să țină întruniri intime în toiul căldurilor, — dacă votau contra guvernului, poate că n'am fi asistat la cîte asistăm azi.

Neapărat, vina nu e numai a cîrciumarilor. Vinovați sunt și acei membri din guvern, cari deși cunoșteau părerile d-lui Carp în chestie, au momit totuși pe cîrciumari și le-au făgăduit ceea ce știau bine că d. Carp nu va respecta

CÎTE-VA NOTE

D. C. C. Arion, să nu pronunțați tare și gutural numele ministrului de instrucție, că-l puteți confunda cu Braiesku de la R.-Sarat—a venit la congresul învățătorilor, pentru ca aceștia să-i cunoască ideile și să asculte de ce le-o spune.

D. C. C. Arion s'a deranjat prea mult pentru atîta lucru. Putea din biroul său elegant de la ministerul Cultelor să dea o circulară, în care să și expună principiile sale cu privire la mersul școalei rurale. Invățătorii ar fi luat cunoștință de „ideile“ d-lui ministru, ar fi ascultat—nici se putea altfel—de poroncile și s'ar mai fi folosit încă de ceva.

Ați ghicit?—Hîrtia.... doar circulara trebuia scrisă pe hîrtie.

*

„Pantelimon la Rașca“—piesă; „Pantelimon, viața și faptele lui“—roman. De ocamdată numai atît, însă literatură, literatura adevărată, serioasă, socială n'o să se oprească aici. Versuri și nuvele cu subiecte din viața lui Pantelimon vor isvori negreșit, pentru a complecta opera drmaturgului și a romancierului care au făcut începutul.

Și de ce nu? Mahalaua este avidă de literatură înălțătoare. Unde mai puneți, că.... rentează. Mahalaua își plătește bine emoțiile sincere ce i se procură.

Pantelimon și Administrația

Dintr'un moment în altul lumea așteaptă vestea senzațională a capturării banditului Pantelimon. Pe o suprafață de teren, care se micșurează din ce în ce, 500 de poterași urmăresc pe vestitul bandit, care nu vrea cu nici un chip să se dea prins. El tot mai nutrește—se vede—speranța că va scăpa de ochii pînditori ai atîtor oameni.

Este curioasă psichologia omului, care deși vede primejdia și are siguranța perderii sale, întrevede pînă în ultimul moment raza de lumină de la care așteaptă salvarea. Slab, nemîncat, rînit chiar—așa spun toate informațiunile ce ne vin de la sursă — Pantelimon rezistă, se luptă cu el însuși și cu potera care-l urmărește, și încearcă să scape.

E acesta un act eroizm sau de lașitate?

Netăgăduit, că dacă banditul crede că are posibilitatea să scape de cei ce-l urmăresc, lupta și rezistența ce o pune este un act eroic. Tăria sufletească ce-i inspiră această posibilitatea esă din comun.

Iar dacă putința de a scăpa n'o are, dacă toată lupta ce o da Pantelimon este numai pentru amînarea cu un moment a prinderii sale; evident, că el e stăpînit de sentimentul lașității, care-l împledecă de a face un gest mare, ultimul.

Ori-cum ar fi însă, eroi sau laș, Pantelimon este omul, care a știut să bage groaza în populațiunea a trei județe și să rîdă timp de trei luni de zile, de manevrele neputincioase ale autorităților. El a fost pentru toată lumea prilegiu, de a se constata anarhia și putreziciunea morală, care s'a întins și stăpînește administrația noastră rurală și urbană.

Cei ce au datoria să tragă învățăminte din această constatare, să nu închidă ochii și să ia măsurile de îndreptare cuvenite.

OAMENI ȘI LUCRURI

Enigma zimbetului

Ori-unde se scrie un rînd, ori-unde se așterne o reflecție despre prețiosul tablou dispărut în mod așa de surprinzător din galeria Luvrului, se pomenește negreșit despre „zimbetul Giocondei“.

De sute de ani, generațiuni după generațiuni, au trecut în fața tabloului; au stat și s'au extaziat înaintea lui. Dar ceea ce a izbit imaginațiile, a încălzit sufletele, în primul loc, n'a fost frumusețea propriu zisă, n'a fost corectitudinea liniilor, armonia trăsăturilor, proporția detaliilor,—ci grația izvorîtă din armonizarea chipului femeesc cu acel zimbet neasemănat de dulce care cucerea de la prima privire, misteriosul zimbet al Giocondei.

Misterios, pentru că privitorul nu înțelege de unde se iradia, în chip atît de abundent și de minunat tot odată, așa de multă lumină, așa de multă senătate, nu înțelege cu care anume putere acea figură încînta și subjuga în același timp.

Puterea,—era surîsul,—același unic și miraculos surîs pe care marele Da Vinci îl așternuse, curat și fascinant, inocent și seductor, în colțul buzelor *ei*, fixîndu-l de-apururea, ca să încînte și să subjuge tinereți și bătrîneți, generațiuni după generațiuni de-alungul veacurilor.

Era într'adevăr, cînd-va, atît de frumoasă și de fermecătoare Mona Lisa care a inspirat acel tablou nemuritor? Cronicarii vorbesc despre soția cavalerului Francesco del Giocondo din Florența ca de o tînără femee frumoasă, cunoscută în istoria picturii prin virtutea de a fi inspirat pe maestrul Leonardo Da Vinci.

Era oare frumoasă Laura lui Petrarca, din aceeași Italie medievală? Lucrul e azi indiferent;—e de ajuns că a putut inspira pe un poet de geniu.

...Iată pînza goală în pregătire; iată hîrtia albă în așteptarea scrisului. Ce va scoate pictorul? Ce va tăia, sculptorul?

Ce va imagina poetul? E taina viitorului și e enigma inspirației hrănită de un chip atrăgător încă necunoscut pentru noi. O zi, o lună, un an—și va răsări Gioconda pe pînză, Phryneea lui Praxiteles, Margareta lui Goethe,—după cum norocul va fi făcut pe nevăzuta eroină—să surîdă de dulce și de captivant maestrului setos de inspirații și de grații.

Dacă *ea* nu va fi fost vrednică, atunci nemurirea nu va veni nici din blocul inform, nici pe pînza goală, nici sub pana scriitorului:

... S'o admiri și s'o desmierzi
Ca pe-o marmoră de Paros sau o pînză de Corregio
Cînd ea i rece și cochetă?

De sigur că nu. S'o admiri cînd îi se cuvine, cînd vrea și cînd simte, cînd poartă ea însăși focul sacru!

Legenda spune că Davinci a lucrat vr'o doi ani de zile la tabloul Monei Lisa și că în acel interval lung lumea dimprejur a întreținut, a cultivat mereu zimbetul cel dulce pe buzele, pe fața Giocondei viitoare.

Nu credem. A putut Michel Angelo să se închidă în Capela Sixtină pentru ani de zile și să-și trăiască în evlavie și izolare clipele de inspirație pentru frescurile sale celebre. Dar Leonardo Davinci n'a putut, de sigur, să fixeze, atît de genial surîsul Giocondei întreținut de artificii și bufonerii.

Ci a trebuit cu mult mai adîncă să fie inspirația, dorința, admirația. A fost, negreșit, o *simțire*, care a idealizat surîsul muzei și numai ast fel maestrul a reușit să-l imortalizeze mai presus de viața trecătoare, mai presus de vremi!

Rodion

Badea Cârțan

Cine n'a cunoscut păstorul pribeag ce cutreera fără hodină cele 4 colțuri locuite de frați. Cînd se auzeau sfioase cele dintăi tălăngi și turmele albe porneau agale spre culmile de abia înverzite, știai, — de acum trebue să coboare și Badea Cîrțan.

Venea odată cu rîndunelele, mînat de nostalgia seninului de pe plaiurile patriei iubite.

L'am văzut cea dintăia dată de mult, acum cîțiva ani. Bătut de vînturi și ploi, pîrlit de arșițe, slab, rînit de trudă. Cu sumanul rupt, cu opincile găurite. Stetea ghemuit aproape de poarta casei noastre și cu ochii aprinși citea o gazetă. Pe chica lungă, rară, încîlcită, un cireș își scuturase petalele albe. Intr'un pin alături, ciripeau drăgălaș vestitoarele primăverei. Dar pribeagul nu vedea nimic din frumusețile zilei aceleia. Se smulsese dintre ale lui și și părăsise turma și viața idilică, căci furtuna unor doruri neastîmpărate îl gonea departe de tihna traiului pastoral, de întunericul neștiinței și frămîntările îndoielii.

In dimineața aceia parfumată de primăvară am ascultat întăia oară din gura păstorului pribeag din Ardeal, povestea tristă a unor suferinți grele, cari instinctiv au găsit atunci răsunet adînc în sufletul meu de copil și pe cari azi le înțeleg foarte bine.

De atunci Badea Cîrțan rămase vestitorul nostru.

Iarna, cîte cărți frumoase citeam, de cîte ne înduram, le strîngeam cu grijă de o parte, pentru Badea Cîrțan. Cu cîtă bucurie și le înghesuia în desagii în care-și purta cea mai scumpă merindă, din care fărîma pic cu pic acasă, la cei săraci lipsiți de acea hrană sufletească.

Cîte odată ne rămînea oaspe cîteva zile de-a rîndul. Ne plăcea să-l ascultăm povestind. Știa așa de multe și vorbea tot în parabole. Totdeauna voios, vioiu și ager la minte și plin de vervă. Avea spiritele lui sănătoase cu cari te prindea ca într'un clește și nu știai ce să mai răspunzi. Biciuia mereu lipsa de patriotism ce o simțea pretutindeni în jurul lui, — suflete ciupite de vărsat cum zicea el, mușcate de boală.

Cum era să priceapă, el păstorul deștept, sănătos și cinstit, ce-și încărcase sufletul cu toată durerea doinelor din munții lui, și o pornise în lume de dorul fraților necunoscuți, gemeni cu el — mulțimea mare a atîtor domni ce-l luau de sus și-l numeau „sale vagabond“.

Nu, nu era un vagabond, umilitul, sdrențosul păstor. Era un patriot adevărat, un înflăcărat, un înverșunat, o sămînță uitată, rătăcită din rămășițele vremurilor de demult, atunci cînd cu oameni ca Badea Cîrțan se cucereau pămînturile.

Pribeagul care și-a însîngerat călcîile pe drum, pînă la Roma, ca să îngenunche lîngă columna marelui străbun, nu, n'a fost un vagabond, ci o inimă mare, un nebun poate, dar un nebun sănătos.

A vrut să vadă, a vrut să cunoască frații și să se lumineze Și nu-i păsa de codrul de pîine de-l avea ori de nu-l găsea, nici vreme n'avea să și vadă opincile ciuruite, el care se uita numai în sus, la stele și la Dumnezeu. Impovorat sub greutatea desagilor plini cu cărți, el colinda zi și noapte, prin arșițe, prin ploi și furtuni, și cerceta și asculta și cîntărea în mintea lui limpede și ascuțită tot ce vedea. Și Badea Cîrțan vedea bine.

In pribegia lui suferise mult, dar avusese și parte de cinste. Intr'un drum la Petersburg a fost văzut de Țarul care la învrednicit cu cîteva vorbe, la Berlin Impăratul Wilhelm a dat ordin să fie ospătat, la Castelul Peleș, Regele Carol i-a vorbit deasemeni și chiar la

Viena a avut parte să salute pe „drăguțul“ de Impărat. De pretutindeni el culegea cunoștințe drepte despre oameni și lucruri și observațiile lui nu erau nici odată lipsite de spirit.

Venit pentru prima oară la Arad îmi spunea: Eu am văzut aici ceva ce n'am mai văzut nicăiri. Pinile mari cît roatele plugului. Și pe cît de mari sunt coapte bine și ușoare. Asta dovedește că prin părțile acestea sunt femei harnice.

Avea mulți prieteni Badea Cîrțan. In București, studenții îl iubeau mult și de cum îl prindeau nu'l mai lăsau dintre ei. Un artist l'a imortalizat într'un portret de o atrăgătoare originalitate, care i-a atras autorului vrednice laude la una din expozițiile artistice.

Dar și ilustrațiilor humoristice a folosit de subiect cu predilecție Badea Cîrțan.

Sărman pribeag! Astă-zi amuțit gurile în fața sicriului tău deschis. Copil iubit și răsfățat al naturii, Dumnezeu sau stelele pe cari le iubeai așa de mult, te-au călăuzit pînă în ceasul din urmă.

..A adormit liniștit, întins pe iarbă catifelată a unei pajiști lîngă pădure, la poalele Bucegilor Carpații posomoriți străjuiau cerniți în zările turbate. Vămile erau tot ferecate. Pribeagul fusese izgonit de la frontieră și doborît, la întoarcere se culcase în mușchiu verde, pentru cea dintâia oară dorind odihna, odihna de veci. Murise de inimă. O, bătuse prea mult inima aceia mare în care încăpuse atît de multe!

...Trece liniștit un car împodobit cu brazi, ca de nuntă, își ia drumul afară din Sinaia, pe lîngă malul gîrlei. Intre flori, sicriul, — pe el bătut în cuie un tricolor lat, în cruce. Prahova murmură duios o simfonie dulce, e cel din urmă ce petrece pe pieptul pribeag. In fundul văilor soarele se strînge în lumini roșiatice ca o făclie de veghe, în umbra întunecată a pădurilor de brazi ce se înșiruesc maestoase, ca o imensă catedrală cu fantastice colonade. Trec automobilele în fugă și sub frunțile descoperite surprindem priviri fugitive și nedumerite ce se perindă din treacăt de la tricolorul frumos în culori vii de pe sicriu, în urma carului, unde nu plînge nimeni, cernit: nici mamă nici copil.

Singur pe lume! Mă uit în fundul groapei și parcă simt o ușurare. Biet pribeag, în sfîrșit ai ajuns la capătul drumului! Sicriul e deschis și preoții citesc rugăciunile.

Senin, aproape frumos, doarme dus Badea Cîrțan pare că a ajuns de toate ostenelele pribegiei lui. Cu suman, ițari și căciulă nouă, poate cele dintâi haine frumoase, pe care n'avusese parte să le aibă în viața. Cu cămașa dezvălită în lături, ciobănește pe pieptul gol odihnea cel mai scump odor ofilit de inima lui: două lente tricolore legate de un mănunchi de flori mirositoare de munte.

Stam mulți, cu jalea în suflete, dar liniștiți de liniștea frumoasă de pe chipul lui surîzător, care odihnea în sfîrșit în pacea celei mai supreme fericiri, — încheie „Tribuna“.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Cu începere de la 20 Iulie, prețurile produselor sunt următoarele:

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată dulce.		2.00
Excelentul unt pentru cafea, ciai	4.40	
Caș gras de munte și urdă dulce proaspătă.	1.50	
Delicioasă brînză de munte nouă	1.40	
Brînză de vaci proaspătă	0.50	
Unt pentru gătit obișnuit	2.80	
Adevărata grăsime de porc topită,	2.40	
Renumita brînză de burduf	2.80	
Cașcaval de Penteleu.	2.60	
Brînză do Brăila recolta de toamnă.	1.60	
Zilnic ouă proaspete garantate	6.00 o/o	
Gervais romînesc pachetul	0.50	
Lapte dulce proaspăt, se găsește dimineața de la orele 5—11 a. m. și seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.	oca	0.35
		0.25
Zilnic iaurt proaspăt castronul	mare	0.20
	mic	0.15
Miere de Mai, gavanosul.		1.00
Zilnic se găsește higienicul lapte bătut proaspăt:	litr.	0.30
	paharul.	0.10
Fructe proaspete:		
Pere pergamute	0.80	
Struguri, se găsesc zilnic proaspeți		

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantități însemnate de vinuri naturale excelente, noi și vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumații cu prețuri reduse

Pentru comenzile de la 5 litr. în sus se servește la domiciliu avizîndu-ne verbal sau prin o carte postală str. de Sus No. 189.

Privitor la Slănicul din Moldova

La 10 August urma să se țină licitație la Epitropia Spitalelor Sf. Spiridon din Iași, pentru arendarea pe termen 25 ani a băilor Slănic. Din cele spuse de *Opinia* rezultă, că licitația s'a amînat pe altă dată, pentru că nu s'au prezintat concurenți.

Și cu toate acestea Slănicul e o stațiune balneară, care nu trebue să moară. Ar fi făcut o crimă chiar, dacă s'ar lăsa ca acest colțișor de țară, colțișor moldovenesc, să se părăduiască fără ca cineva să-i vină în ajutor.

Oamenii au făcut și pot face încă multe greșeli, dar pentru aceasta, nu urmează să se condamne izvoarele așa de bogate și aproape făcătoare de minuni ale Slănicului, nici ceia ce natura i a hărăzit cu dărnicie ori chiar cele infăptuite de oameni pînă astăzi, fără nici un apel.

Dar tot pe atît de evident reesă că el n'ar putea merge mult, dacă pe fiecare an dă deficite variind de la 60 la 80000 lei și va fi necesar să se găsească altă soluțiune pentru administrarea și exploatarea lui.

Trebue să se vină în ajutor Slănicului. Și întrebarea ce ne-o facem este, cum i s'ar putea da ajutor?

Eu mă gîndesc tot la o societate și negreșit nu la o societate de felul căreia nu s'ar mai afla vre'una, ci o societate în aceleași condițiuni, în cari funcționează unele, cum ar fi de exemplu acea pentru Govora.

Epitropia să ceară învoirea de la guvern, pentru a înfrunta o societate anonimă, a cărei misiune să fie exploatarea băilor Slănic.

In o asemenea societate negreșit marele acționar; deci acel care în primul loc va avea cuvîntul în tot ce privește conducerea acelei exploatări o va avea tot Epitropia, dar alături cu ea ar fi un număr de acționari, cari au adus apostolul lor, cari vor pune rîvnă pentru înfrumusețarea și înflorirea Slănicului.

Va să zică în primul loc Epitropia, ar aduce drept apost al său Slănicul cu tot ce se află pe el, evaluat după inventare, iar pentru cele trei ori patru milioane cît i-ar mai trebui pentru ca să se facă acolo o stațiune balneară, putînd rivaliza cu cele mai reputate stațiuni străine, se va face apel la capitalurile particulare.

Negreșit că în statutele ce s'ar alcătui, s'ar lua toate măsurile ca Epitropia să nu fie obîjduită, dar și drepturile acționarilor să fie ocrotite.

Făcîndu-se astfel se va cîștiga din mai multe puncte de vedere.

Astfel exploatarea băilor se va face cu capital din țară.

S'ar evita deci o sumă de nemulțumiri și proteste cari de sigur s'ar ridica dacă o societate străină ar obține concesiunea respectivă.

Ne poate fi teamă negreșit că acele capitaluri la cari ne-am adresa, n'ar răspunde cu grăbire la un asemenea apel. Dar dacă ne întrebăm pentru ce, nu prea am putea răspunde.

Căci în țară sunt capitaluri, și capitaluri cari acum încep a se risca chiar. Astfel pe cînd eram în Slănic, vorbiam cu un d-n colonel de marină, care se vede a fi un om cu multă chibzuială, și e acționar la mai multe societăți.

Dînsul îmi spunea da cum să nu se găsească bani? Apoi să vă dau eu un exemplu. Există în București o instituție de bancă, care fiind rău condusă, a periclitat capitalurile asociaților, ceia ce a avut ca urmare perderea a 1 milion și jumatate din capitalul social.

Banca a rămas dar din 5 milioane, numai cu 3 jum. milioane și astfel a dus'o cîți va ani, schimbîndu-se negreșit administrația. Astăzi zisa bancă a făcut o emisiune nouă de acțiuni pentru îndoirea capitalului, și suma a fost subscrisă în întregime, ba ceva mai mult chiar. Și cu toate acestea banca, de și s'a îndreptat, nu face afaceri excelente.

Apoi dar, spunea el, cum nu s'ar găsi bani pentru o afacere pe care o vedem cu toții, că are șansa de a deveni splendidă?

Și convingerea mea de altfel este a ceiași. Se vor găsi banii necesari.

Trebue însă formată convingerea și a celor cari trebue să aducă capitalul, că în adevăr Slănicul nu e destinat să dea numai deficite.

Eu nu mă tem că lumea nu va veni. Acum, în starea de astăzi, cînd lipsesc încăperi, și totuși lumea vine, dar ce va fi atunci, cînd fiecare e convins că nu va fi întors înapoi, sub cuvîntul că n'are unde găzdui?!

De altfei noi știm cum să înființează o societate anonimă. Se începe cu reclama în public și apoi cu recomandări făcute de agenți speciali, agenți plătiți, cari merg din om în om, din capitalist în capitalist, șoptindu le despre perspectiva afacerii, și pînîndu-le în vedere șanse cît se poate mai mari de cîștiguri. Și cîte acțiuni de ale societăților nu se plasează astfel?!

Slănicul nu va avea însă nevoe de reclamă multă. Pe față se va arăta publicului, tot ce posedă el ca bogăție a naturei, tot ce are ca îmbunătățiri făcute de oameni până acum.

Sau cînd pentru o asemenea exploatare, pe lîngă epitropie, vor intra societăți cu capitaluri fixe, cum ar fi de exemplu, Banca Iașilor, Casa de scont, Banca Moldovei, negreșit că aceasta ar fi un mijloc și mai puternic pentru atragerea și a capitalurilor particulare.

Am vorbit de băncile și instituțiile din Iași, pentru că aș dori negreșit ca tot Iașul să prepondereze în noua administrație, iar Slănicul să păstreze nota sa de pănă acum.

Cum ziceam și mai sus, capitaluri tot se găsesc la noi. Ele încep a căuta afaceri, dar ca în tot felul de operațiuni de acest fel, se caută o oare care garanție.

Asociația dintre particulari și o administrație publică, fie primăria, fie Statul, sau chiar o instuțiune de natura aceleia de care vorbesc aici, vor aduce încrederea, de care au nevoe acele capitaluri.

Și eu zic că prin o astfel de asociație Slănicul va lua un nou avînt.

De altă parte Epitropia n'ar perde tocmai mult din importanța sa de astăzi. Dînsa tot rămîne marele acționar. Insă în Consiliul de Administrație, vor figura și reprezentanții acționarilor. Orice măsură se va lua, va fi bine chibzuită și pe placul tuturor.

Căci noi știm cum se petrec astăzi lucrurile în asemenea consilii. De și majoritățile decid, totuși acestea se forțează prin toate mijloacele să cîștige pentru propunerea lor și pe minoritate. Se socoate în asemene consilii că ar produce efect rău o măsură sau mai multe luate numai de majorități. De multe ori măsura în chestiune se amînă pentru a se face convingerea și a minorității.

Zic acestea pentru a arata că în societate de felul celei ce preconizez aici multe se vor îndrepta.

Eu cred de altfel că ar fi și timpul ca să se mai scoată politica din administrație, cel puțin ca cea a Slănicului. Dacă această patimă ar lipsi, negreșit am avea Epitropii excelente, gospodărești, iar criticele ar perde orice însemnătate.

Nu mai departe decît dintre Epitropii actuali cunosc persoane cu dor de muncă, extrem de corecți și cinstiți, precum și gospodăroși. De ce n'ar fi vremea ca unii din aceștia, cu calități frumoase, să rămînă multă vreme în fruntea unei atari administrații?

Politica însă, se știe, face minuni, dar nu de cele izbăvitoare de boli, ea însăși fiind o boală. **V. I. Radu**

Litere-Științe-Arte

Celebritate mondială.—E vorba, se înțelege, tot de Pantelimon micul mare erou național al nostru. In numărul său din 29 August ziarul „L'Etoile Belge“ din Bruxelles povestește cetitorilor săi isprăvile banditului romîn,— ca și cum într'adevăr ele ar fi de natură să intereseze toată lumea, iar nu niște simple potlogării și tălhării la drumul mare, complicate prin natîngia ori neexperiența unor jandarmi cari nu-l pot prinde.

E probabil că detaliile povestite, ziarul belgian le-a împrumutat la rîndul lui, din alte gazete,—de unde deducem că Pantelimon a devenit o glorie sau cel puțin o celebritate mondială.

...Un Rinaldo Rinaldini, nu alta!

*

In cursul acestui an se va deschide prima universitate în insula Islanda, deschisă pentru femei ca și pentru barbați.

*

Sarah Bernhardt a primit spre montare o piesă: „Casa lui Temperly“ de Conan Doyle, autorul lui Sherlok Holmes, adoptată pentru scena franceză.

*

Din Cambo, reședința familiei Rostand, se anunță că d-na Rosemonde Rostand scrie, în colaborare cu fiului Maurice Rostand, o piesă pentru „Gymnase“ intitulată: „Un bon petit diable“.

*

Tenorul Caruso a triumfat, la Roma, în procesul ce i-au intentat nu de mult cîntăreața Giachetti și impresarul Loria. D-na Giachetti a fost condamnată pentru calomnie. Nici-odată, se pare, tenorul nu i jurase credință și nu se legase de a o lua în căsătorie.

*

Se vorbește că pe scena teatrului Gymnase din Paris să fie reluată piesa lui Henry Bernstein „Après moi!“ acea care a provocat atîta larmă anul trecut.

Se aștcaptă în acest scop reîntoarcerea lui Le Bargy care se află actualmente la Cambo, oaspe al familiei Rostand.

*

D-ra *Ventura*, compatrioata noastră, va succede, pre cît se spune, artistei Sarah Bernhardt într'o încercare pe care aceasta din urmă n'a mai făcut-o deși vroia foarte mult s'o facă.

E vorba se joace în „travesti“ rolul lui Nero, interpretat de cei mai puternici tragediani, între cari și compatriotul nostru De Max.

*

STRUNA ZILEI

DEMI-VIERGE

Medicul legist a constatat că cei doi sub-comisari n'au violat pe Elena Ionescu, a cărei feciorie este aproape intactă...

Asta 'nsamnă, — romînește
Vorbele interpretate:
Cine-o iea, se mulțumește
Numai cu o... jumătate.

INFORMATII

❑ Ministerul de interne a trimis primăriilor următoarea circulară:

Domnule primar,

D. ministru de războiu ne face cunoscut prin adresa din 4 August c., că zilnic se primesc la acel minister sute de cereri din partea părinților solicitînd pentru fiii lor cari se găsesc sub drapel, concedii sau diferite alte favoruri, în scop de a-i putea avea acasă.

Pentru a se pune capăt acestor interveniri nelegitime, am onoare a vă ruga să binevoiți a aduce la cunoștința locuitorilor din acel oraș că ministerul de războiu nu va mai lua pe viitor în seamă nici o astfel de intervenire și nici nu va mai răspunde la ele.

In cazuri însă de legitimă justificare a acordării concediului, locuitorii se vor adresa direct comandanților de corpuri, unde se găsesc fiii lor, cărora li s'au prescris prin regulamente dreptul de a acorda concedii un număr oare care de zile și cari, dacă cred că sunt drepte, le acordă.

In caz cînd numărul de zile de concediu trece peste drepturile comandantului corpului, el înaintează cererea celorlalți șefi erarhici pentru a-i da aprobare, iar nici de cum ministerului.

❑ D. *V. I. Pella*, directorul ziarului nostru, a sosit astăzi din viligiatură, reluîndu-și ocupațiunile.

❑ Aflăm cu plăcere, că în ziua de 15 August s'a celebrat logodna d-lui Eugen-Munteanu-Șendrea, judecător la Cepan jud. Argeș, cu d-ra Maria Dumitrescu.

Logodna s'a efectuat în com. Cepari, jud. Argeș.

Felicitările noastre.

❑ O comisiune compusă din d-nii Munteanu, secretar general al ministerului justiției, Procopescu, consilier la Curtea din București și d-nul colonel Verzea, directorul general al poștelor, se ocupă actualmente cu studiul chestiunei relativ la îndeplinirea procedurilor judecătorești, prin factorii poștali și modificările ce trebuesc introduse cu această ocazie în legiuirile existente.

❑ Congresul monist de liberă cugetare va avea loc la Hamburg între 8—12 Septembrie st. n. La congres nu va putea lua parte marele savant Haechel, din cauza unei tracturi la picior care-l ține la pat suferind.

Din această cauză, în ziua de 12 Sept. toți congresiștii înainte de a se despărți se vor transporta la Iena și vor fi primiți de către bătrînul savant, părintele monismului.

Din România pleacă la Congres d. prof. dr. Thiron care va face un raport asupra mișcării liberei cugetări în țara noastră.

❑ In urma disolvărei consiliului general de Tutova, colegiile electorale din acest județ au fost convocate astfel: colegiul I la 14 Septemarie: colegiul II la 16; colegiul III la 18, Alegrea delegaților se va face în ziua de 25 August.

❑ *Monitorul Oficial* cu data de 20 August publică următoarele din partea ministerului de interne:

Amenințați din toate părțile de invazia holerei, direcțiunea generală a serviciului sanitar, pe lîngă alte precauțiuni a lua dispozițiuni a se opri introducerea în țară a fructelor crude provenind din Turcia și Asia Mică, precum și a produselor alimentare proaspete (brînzeturi cărnuri, etc).

Cu toată această prohibițiune s'a întîmplat ca unii comercianți, avizi de cîștiguri, să introducă prin fraudă fructe din aceste regiuni.

Ministerul previne publicul nu numai să se ferească de a consuma produse de această proveniență — mijlocul cel mai periculos de contaminare — dar îl roagă să dea concurs autorităților, denunțînd pe aceia cari introduc sau pun în vînzare produsele oprite de direcțiunea serviciului sanitar.

Pe de altă parte publicul este înștiințat că s'a dat ordinele cele mai severe ca să se urmărească și să se pedepsească cu toată asprimea aceia cari nesocotesc măsurile luate de autorități.

❑ Următorii ofițeri din corpul 4 de armată au fost trimiși să urmeze cursurile școalei de răsboi:

Căpitanii: Altenliu Teodor, Ionescu V. Ștefan, Cernavodeanu Paul, locot. Căpleanu și Tenescu Florea.

Devizia 7: Căpitanii Gabrielescu Emil și Linariu N.

Divizia 8: Căpitanii Florescu Gr. și Stăculescu Gr.

Brigada a 13-a—16 a infanterie inclusiv căpitanul Giușcă Gh. și Șeptelici.

Locotenenții: Rovinaru C., Bolintineanu N, Alexandrescu Gh, și Cujbă Gheorghe.

Divizionul I roșiori, căpitanii Ianovici Anton și locotenent Mihailescu Neculae.

Divizia 2 roșiori. Căpitanii Ilasievici C. și locot. Antonescu I.

Divizia călăreață Căpitan Păltineanu Atanase.

❑ Sumarul numărului de mîine din *Noua Revistă Romînă* de sub direcțiunea d lui C. Rădulescu-Motru este:

Noutăți: La Blaj.—Intregirea partidului conservator.— Colaborațiunea d-lui Radu Ciomag; Chestiuni actuale: Dem. I. Teodorescu.—Greva în Anglia; sociologie: C. Sudețeanu.— Solidarismul social; Chestiuni economice: George Burcel.—Pădurile României; Literatură: George Duma.—Reverie (versuri).—Emil Isac.—Ciuma; Cronica științifică: Victor Anestein — Evoluția universului.— Emanuel Grigoraș.—Magnetonul; Discuții: O Tafrali.—Epilogul unor discuții. —Radu Ciomag.—Din minciunile pamfletului d-lui Iorga; C. R. M. Cîte-va observații la articolul de mai sus.

Insemnări: D. Stere și partidul liberal.—Din faptele blîndului apostol.— Vilegiatura. - Soluția chestiei evreești.— De la Universitatea din Leipzig.—Bandiți; Revista revistelor: Convorbiri literare.—Revista Balcanică.—Mercure de France.—Le Courrier européen.

❑ Membrii societății viticole, s'au întrunit eri, la orele 9 dimineața.

S'a hotărît în definiiiv, ca expoziția să aibă loc pe piața Cuza din strada Păcurari.

Comitetul a aprobat planul pavilionului, întocmit de d. arhitect Cugler.

❑ Ședința camerei de comerț, ce avea să aibe loc eri, la orele 4 p. m. s'a amînat pentru Mercuri, în 24 August.

❑ Eri s'a arestat pe numitul Neculae Constantilescu găsit ascuns în balconul casei d-nei Beti Șvarți din strada Ghica Vodă, noaptea pe la ora 12.

❑ S'a internat la spitalul central pe un individ găsit pe stradă, rînit grav de o trăsură și care nu putea vorbi spre a putea da vre-o lămurire.

❑ Domnul G. Urzică, a fost revocat din demnitatea de delegat al Satului Soloneț.

❑ In ziua de 1 Septembrie a. c. se va ține în localul prefecturei de județ, licitație pentru arendarea dreptului de vînătoare în pădurile Statului.

❑ **Hymen**—Intr'un cerc restrîns de rude și prietini, s'a celebrat în Iași, eri la orele 2 p. m., în casele d-lui N. Ionescu, căsătoria d-rei Mariana Sturzi cu d. Constantin Deleanu, avocat și primar de Hîrlău.

Printre persoanele prezente am remarcat pe d-nele: Maria Ionescu, Balmez, Alice Berescu, Tilda Ionescu, Botez, Breviman, Elena Mihailescu etc.

D-șoarele Dimitriu, Frosica, Balmez, Aspasie Berescu, Cocuța.

D nii Nec. Ionescu, amfitrionul, preot Șerban, N. Balmez, Dimitrie Longinescu, Th. Berescu, M. Țibichi, Deleanu, J. Ionescu, Octav Breviman, Berescu.

Animația cea mai plăcută a domnit în tot timpul pînă la plecarea mirilor, cari cu trenul de 6 au părăsit Iașul,— fiind conduși la gară de cîțiva prietini, cît și pe urmă restul nuntașii lor ținînd să continue cu sărbătorirea mirelor și în lipsa lor, pînă mai tîrziu.

❑ D-ra Mystinguett, apare astă seară la cinematograf în primul rol al splendidei piese: Hoți de hoteluri, scriere specială pentru cinematograf, care cuprinde scene și situațiuni extraordinare de reușite.

Bogatul program al teatrului Pathé-Frères (Noua grădină Trajan) cuprinde apoi: Datoria și onoarea, roman însuflețit—Pariuri la curse, scene comice de moravuri pariziane—Kutais, oraș în Transcaucazia, scene de călătorie—Sublim sacrificiu, narațiune însuflețită— Nick Winter și afacerea de la British-Hotel, scene comico dramatice, în care detectivul nostru obține un nou succes—Aerul și respirația, studiu de vulgarizare științ fică—Haina albă a lui Țicnilă, scene comice etc. etc. precum și cel mai nou număr din *Pathé-Journal* cu flota japoneză la Marsilia—Experiențe cu noul aeroplan plutitor etc. *Vederi din țară: Ciocnirea trenurilor din stația B. M. Gara de Nord* (București 13 August a. c.). Locomotivele și vagoanele sfărâmate, deblaiarea șinelor etc.—Sinaia: Regele primind pe principele ereditar al Turciei.

Programele se schimbă de două ori pe săptămînă: Lunia și Joia și reprezentațiile cinematografice au loc în fiecare seară la noua Grădină Trajan. Duminicile și serbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli — cu prețurile populare.

Un domn romîn, profesiune liberă, caută *menajeră* romîncă 24—30 ani, educație îngrijită, harnică în gospodărie și lucru de casă, caracter serios și liniștit.

Adresa: „Serios“ gara Vișina, jud. Romanați.

Ultime INFORMAȚII

❑ *Statul major din București a cerut să fie pus în curent zilnic cu mersul febrei tifoide în Iași.*

Aceasta trebuie pus în legătură cu marele manevre, ce urmează să aibă loc în Moldova.

❑ *Ziariștii engleji care mai zilele trecute au fost primiți în audiență de rege, sosesc mîne în localitate.*

Ei vor fi primiți de Prefectul județului.

❑ **TIFOSUL IN IAȘI.**—*Sîmbătă seară, a avut loc o consfătuire între medicii comunali.*

S'au discutat mijloacele de a se grăbi ancheta sanitară.

*

In ultimele două zile, s'au constatat în oraș trei cazuri noi de febră tifoidă și două introduse din județ.

Toți bolnavii au fost izolați.

*

Administrația comunală a angajat un număr de căruțe, pentru ridicarea gunoaelor, din cartierele infectate de febra tifoidă.

Fie-care căruțaș e plătit cu 110 lei lunar.

*

De la 15 pînă la 21 a lunei, au fost în oraș 13 cazuri noi de febră tifoidă.

In total se găsesc în localitate 59 bolnavi de febră tifoidă, dintre cari 8 la spitalul militar.

*

Au trecut zece zile, de cînd s'au întrunit consiliul comunal, care a aprobat costul necesar, pentru angajarea unui agent sanitar, care să se ocupe în special cu supravegherea vespasianelor.

Acest agent n'a fost încă angajat, iar vespasianele continuă a fi niște cuiburi de infecțiune.

*

D. dr. Floru, medic șef al orașului, a inspectat eri cîte-va cartiere, dispunînd noi măsuri pentru asanarea lor.

*

Se așteaptă pe mîine sosirea d-lui dr, Rigani, inspector sanitar.

❑ Am anunțat la timp că d. dr. Haimovici, a fost dat judecății, pentru că nu ar fi declarat un caz de febră tifoidă.

D-sa a făcut azi o întîmpinare medicului șef, arătînd că dr. a arătat cazul ca suspect, după care a plecat la Constanța, așa că n'a mai vizitat pe acel bolnav.

❑ D. Daniel Donciu, a fost ales președinte al secției Camerei de comerț din Vaslui.

❑ **Industria morăritului.**—Am arătat la timp, că e vorba de a se înființa la Paris, o mare societate în comandită pentru răscumpararea morilor în Moldova.

Credem interesant a arata morile ce există în circomscripția Camerei de comerț și activitatea fiecărei și anul trecut.

Frații Kleper, înființată în 1887. Pe lîngă cantitatea de 3.000,931 kgr. grîu rămas în depozit la 31 Decembrie 1909 a mai intrat în 1910, încă 9.485283 kgr. grîu și 95.590 kgr. sacară și a produs 7.567.755 kgr. făină.

A d-lor Bril și Drăcșineanu. Pe lîngă cantitatea de 1.099.065 kgr. grîu rămas în depozit, a mai intrat încă 3.122.793 kgr. grîu.

4). A d-lor Taxier & Goldsman din Iași. Pe lîngă 1 866 351 kgr. grîu ramas în depozit la 31 Decembrie 1909 a mai intrat în 1910 încă, 6.778.554 kgr. grîu și s'au fabricat 5.461.929 kgr. făină, 6.058 kgr. ermic și 1.787.393 kgr. tărîță din care s'a exportat 20.000 kgr. tărîță.

5). A d-lor X. Viasto, exploatată de d. Leon Brill din Trg.-Frumos. La 31 Decembrie 1909 a ramas în depozit 2.570.563 kgr. grîu, iar în 1910 a mai intrat 6.874.629 kgr. grîu, producînd 5.885.252 kgr. făină, 126.073 kgr. ermic și 1.403.081 kgr. tărîță din care s'au exportat 59,803 kgr. ermic și 944.711 kgr. tărîță.

6). A d-lor V. S. Caludi & Co. din Piatra Neamț. In 1910 a întrat în depozitul moarei 1.976 000 kgr. grîu și 106.599 kgr. secară, producînd 2.281.175 kgr. făină și 503.686 kgr. tărîță.

7) A d-lor Teohari & Co. din Trg. Neamț. In anul 1910 a intrat în depozitul morei 2.002.100 kgr. grîu, producînd 1.798 725 kgr. făină și 518.826 kgr. tărîță.

8). A d-lui Herman Pfeferman din Roman. In 1910 a întrat în depozitul morei 1.349.143 kgr. grîu, producînd 1.132 132 kgr. făină, 8.100 kgr. gris, 315.250 kgr. tărîță.

9). A d-lui Frantz König din Vaslui. A întrat în 1910 în depozitul morei 1.612.542 kgr. grîu, producînd 1.012 700 kgr. făină, 100 kgr. ermic și 220.847 kgr. tărîță.

10) A d-lui Iancu Iosupovici din Vaslui. In 1910 a întrat în depozitul morei 1 459.926 kgr. grîu, producînd 1.018.105 kgr. făină și 298 853 kgr. țărîță.

11). A d-lor Herșu Weinștein & Fiu din Vaslui. In 1910 a întrat în depozitul morei 6.762.442 kg. grîu, producînd 4.486.900 kgr. făină și 1.218.165 kg. tărîță, din care a exportat 20.000 kgr. făină și 80.000 kgr. tărîță.

12) A d-lui Zalman Solomon din Pungești Vaslui. In 1910 a întrat în moară 135 450 kgr. grîu, producînd 101.900 kg. făină, 1800 kgr. ermic și 32.260 kg. tărîță.

In afară de aceste mori mari, mai avem în circumscripția acestei Camere și mori, care servesc interesele populației rurale, ele sunt repartizate pe județe după cum urmează:

1). In județul Iași sunt 19 mori cu motor benzină, 44 cu aburi și 4 cu apă; aceste mori au 96 perechi petre și au măcinat în cursul anului 1910, 1,115,700 kgr. grîu și 16,978,800 kgr. porumb.

2) In județul Roman sunt 23 mori cu motor benzină, 26 cu abur și 78 cu apă; aceste mori au 154 perechi petre și au măcinat în cursul anului 1910, 296,960 kgr. grîu și 9,181,650 kgr. porumb.

3). In județul Neamț sunt 10 mori cu motor benzină, 5 cu abur și 205 cu apă; aceste mori au 298 perechi petre și au măcinat în 1910, 128,066 kgr. grîu și 21,461,630 kgr. porumb.

4), In județul Vaslui sunt 22 mori cu motor benzină, 50 cu abur și 5 de vînt, avînd 99 părechi petre. măcinînd în 1910 o cantitate de 637,338 kgr. grîu și 6,877,770 kgr. porumb.

❑ Ministerul de interne, a cerut prefecturilor de județe din țară, să dea ordin primarilor din comunele urbane și rurale, ca să aducă la cunoștința publică, că ministerul de răsboi, nu va mai lua în considerație, cererile ce se primesc la acel minister din partea rudelor soldaților aflați sub drapel, prin care solicită concedii. Ele trebuind a fi făcute comandanților de corpuri.

❑ Ioan Neculcea a fost revocat din funcția de ajutor de primar el comunei Belcești.

❑ Cu începere de la 15 Sept. a. c. se va deschide în Iași o școală profesională și un atelier de croitorie în casele „Hristache Zănescu" din strada Golia, sub conducerea domnișoarei Eugenia N. Ionescu.

In curînd se va publica un prospect asupra organizației școalei și condițiunilor de admitere.

Informațiuni precise se pot lua la direcțiunea școalei între orele 4—6 p. m. str. Golia.

❑ D. Gh. Popovici directorul școalei de Bele-Arte, a plecat la Odesa, însărcinat de ministrul instrucțiunei a vizita școala de pictură de acolo.

❑ Eri pe la orele 2 jum. tînărul Manole Abramovici a fost amenințat cu revolverul de către Carol Iacobovici pe strada Lăpușneanu.

La țipetele băiatului agresorul a dispărut.

❑ D. colonel Nicolae Cernătescu, comandantul regimentului 13 Stefan cel mare a inspectat Simbătă și astăzi garnitura cu care vor pleca soldații concentrați, în manevre.

❑ **Monumentul eroilor de la Plevna.**—D. Gheorghe Calmuschy a înaintat Primarului următoarea adresă:

Domnule Primar,

In ședința înregistrată sub numărul 67 din 2 Mai trecut, a ți bine voit d-le Primar, a lua în considerație adresa subsemnatului, prin care propuneam să se ia inițiativa de a se ridica un monument în amintirea vitejilor, adormiți prin gloanțe sub zidurile Plevnei, și care au fost fii ai Iașilor și ne-au lăsat neatîrnarea țării drept moștenire.

Este știut, că în luptele destășurate în crîncenul război de la Plevna, trupele din garnizoana Iașilor, au fost acele care s'au pus în lumina jertfei, și după cum glăsuesc articolele din jurnalele acelor vremuri, și pe care le-am reprodus în jurnalele „Evenimentul" și „Opinia" din anii trecuți. In acele articole se reaminteau trecutul glorios și viața eroilor morți de la sfîrsitul lui August 1877—și se propunea înălțarea, bine meritată, a unui monument în amintirea lor.

Pentru a se ajunge la aceasta țintă, însă d-le Primar e nevoie de o sumă de bani, de care comuna nedispunînd, propun că se va putea aduna prin serbări organizate în acest scop, fie la grădini, fie teatrale.

De asemeni se pot împărți în oraș și în țară liste de subscripție și prin aceste mijloace se poate obținea o sumă.

Imi permit a propune d-le Primar ca să bine voiți a interveni ca suma de 300,000 lei, oferiți de Stat, comunei Iași, pentru ridicarea monumentului Unirei, să se dea tot pentru monumentul sublimilor eroi de la 77.

Imi mai permit d-le Primar a vă ruga să instituiți o comisiune, care să se ocupe de propunerea mea și să arate că Comuna Iași știe să aprecieze și să răsplătească vitejia fiilor săi, cari au împlîntat baioneta cel întăi în dușmanul de la Plevna și au răscumpărat neatîrnarea țării noastre, cu sîngele și tînăra lor viață. **Gh. Calmuschy**
Veteran

Se caută un grilaj de biurou (5—6 metri). A se adresa la adm. acestui ziar.

❑ Ilustrul Posnovici, a provocat mai zilele trecute un scandal nemai pomenit la hală. Găsind pe un precupeț cu fructe neacoperite, în loc de a dispune darea lui în judecată, l'a luat pur și simplu la bataie, răcnind ca un turbat.

Faptul a provocat o indignare generală, și negustorii sunt hotărîți la repetare, să dea ilustrului o lecție, de care își va aminti.

Ultima oră

București 22 August

Intoarcere din concediu

București.—D. Dobrescu, primarul Capitalei, s'a întors din concedin.

Ziariștii englezi

București.—Ziariștii englezi, au vizitat eri, localitățile Rucăr și C. Lung. Ei au înoptat la Pitești și azi și-au continuat drumul, pentru a vizita localitățile petrolifere.

Ei sunt însoțiți de d-nii Luca Elefterie, prefectul județului Ilfov, Samurcaș, profesor universitar și Moroianu, atașat comercial.

Accidentul din București

București. — Astă noapte, pe la orele 10 jum., în dreptul ministerului de interne, un tramvaiu electric s'a ciocnit cu o trăsură în care se găsea d. Alex. Djuvara, fostul ministru de externe.

Panica a fost mare.

Din fericire, d. Djuvara a putut să sară la timp din trăsură, așa că nu i s'a întîmplat nimic.

Vizitiul a fost ușor rănit.

O deraiare de tramvai un mort și numeroși răniți

Londra. — Un vagon al tramvaiului care mergea la Southvoarbridge a deraiat și s'a răsturnat. Un pasager a fost ucis. Nouă pasageri a fost rîniți grav.

Constituirea cabinetului

Lisabona.—Ministerul s'a constituit în modul următor: prezedența și internele d. Joao Chaqas; externele, d'Augusto Vascencellos; lucrările d. Si donio Paes; Coloniile, d. Celestino Almeida; Justiția, d. Lecrite.

O serată

T. Severin.—Pe bordul vasului Lascar Catargiu, a avut loc aseară, o frumoasă serată dansantă organizată de ofițerii marinei, la care au participat toți ofițerii garnizoanni, precum și notabilitățile orașului.

Intrunirea din Bacău

Bacău. — Meseriașii din Bacău au ținut eri o întrunire importantă, în care au discutat despre interesele lor.

Au asistat delegați din Piatra N. și Roman.

Din București au luat parte d. Gh. Stănescu.

Căsătoria Principesei Elena a Serbiei

Peterhof.—Azi după prînz, a avut loc în biserica palatului cel mare, binecuvîntarea nupțială a principesei Elena de Serbia cu principele Ion Constantinovici.

Meetingul socialiștilor

Berlin.—Marele meeting al socialiștilor a votat o rezoluțiune în favoarea păcei și în contra resboiului.

Manevrele

București.—Toate regimentele de roșiori, vor pleca de la reședințele lor, în dimineața zilei de 6 Septembrie.

Zona manevrelor va fi între Bacău și Birlad.

Aci trupele se vor împărți în două divizii, una comandată de d. general Bogdan și a doua de către d. general Musteață.

Manevrele vor fi în acest an cu atît mai interesante, cu cît s'au suprimat temele fixe de altă dată.

Dispariția lui Pantelimon

Piatra N.—Pantelimon, a cărui prindere părea aseară sigură, a dispărut din nou.

De astă dată se pare, că i s'a perdut urma.

HOLERA

Salonic.—Eri au fost constatate 47 cazuri la Uscub, din care 22 mortale. 280 persoane se găsesc în carantină la Ostrovo.

Moartea d-lui Leonida

București. — D. Leonida, cunoscutul sportsman și proprietarul garajului cunoscut, a încetat din viață la spitalul din Brașov, în urma rănilor primite în accidentul de automobil de aseară.

Iată cum s'a petrecut accidentul: D. Leonida, insoțit de alte persoane, întreprinsesă o escursiune spre muntele Bîcu.

In drum automobilul în care se găsea d. Leonida, se rostogoli într'un șanț. D. Leonida a fost scos de sub automobil și transportat grav rănit la Spitalul din Brașov.

Celelalte persoane au scapăt ușor, în afară de d. dr. Titi Constantinescu, care are o rană la ochiu.

In București și Sinaia, știrea despre moartea d-lui Leonida, a produs o consternare generală,

Sinuciderea din Galați

Galați.— Astă noapte tînărul Iulius Brener, originar din Galați a încercat să se sinucidă, trăgîndu și un foc de revolver.

In stare gravă a fost transportat la spital.

El dă drept cauză că a perdut suma de 100 lei.

Alegeri județiene

C. Lung. — Eri s'a efectuat alegerea colegiului al treilea județian.

A reușit lista guvernamentală.

ROZA SILBERMANN
(născută Haimovici)
IOSEF SILBERMANN
CĂSĂTORIȚI
Iași
In locul ori-cărei alte înștiințări

Incunoștiințare

Să aduce la cunoștința tuturor oamenilor din contigentul 1909 concentrați la Regimentul Ștefan cel Mare, că trebue a se prezinta în ziua de 29 August ora 8 dimineața urmînd a fi transportați la Botoșani cu calea ferată.

Acei ce se vor prezenta mai tîrziu vor fi transportați pe jos.

Comandantul regimentului Ștefan cel Mare
No. 13
Colonel **Cernătescu**

SOCIETATEA CREDITULUI FONCIAR URBAN DIN IAȘI

Se aduce la cunoștință generală că Vineri 26 August stil vechi 1911, la oficiul Creditului Urban din Iași strada Lăpușneanu No. 37, se va ținea licitație publică prin oferte închise, pentru închirierea imobilelor administrate de Credit din orașul Iași, și cuprinse în lista de mai jos.

Ofertele de închiriere trebuesc prezentate cel mult pînă la 26 August st. v. 1911,—căci după această dată, nu se mai primesc asemine oferte.

TABLOUL

de locuințile din orașul Iași care sunt de închiriet de la 26 Octombrie 1911.

Amatorii se vor adresa Direcțiunei societății prin oferte închise pînă în ziua de 26 August 1911

No.	Numele imobilelor	Str. și No. casei	FELUL INCAPERILOR
1	Clementina Damian	Apeduc 31	Două odăi ocupate de d-na Hana Leizorovici, două odăi ocupate de d. Iosef Șwartz și două odăi ocupate de d. Șloim Glükman.
2	Zamfira Gafencu	Anast. Panu 65	Una dugheană ocupată de moștenitorii defunctei Mina Goldștein și una dugheană deschirietă.
3	Nută Akerman	Stihi 6	Una odăiță deschirietă.
4	V. Farra	Veche 6—8	Două odăi deschiriete, două odăi și bucătărie ocupate de d-na Sofia Breslauer una dugheană ocupată de d-na Brana Schönfeld și două dugheni cu odăi în dos.
5	Zusman & Marantz	Pomir 8	Două odăi și bucătărie ocupate de d. D. Spiegler la etaj și două odăi și bucătărie ocupate de d. I. Forșmit la parter.
6	I. Samft	Pomir 9	Două odăi și bucătărie deschiriete, una odae în ogradă ocupată de d. M. Godel și una odae ocupată de d. H. Cautman.
7	L. Moscovici	Cucu 46	Două odăi și bucătărie deschiriete, două odăi ocupate de d. D. Grünberg.
8	I. Zeigher	Sf. Andrei 5	Corpul mic de clădire compus din trei camere și bucătărie ocupat de d. A. Glückman.
9	Simon Braunștein	De Jos 43	Două odăi și bucătărie ocupate de d-na Rebeca Ghelber.
10	Maria Munteanu	Palat 41	Două odăi și bucătărie ocupate da d. Ușer Goldental și două odăi și bucătărie ocupate de d. S. Goldștein.
11	N. Tacu	Palat 16	Două odăi și un beci ocupate de d. I. Cohn.
12	Haim Lehrer	Ștef. cel Mare 37	Una dugheană cu o odae în dos și o odăiță în ogradă ocupate de d. L. Weissengrün.
13	Palatul Societății	Lăpușneanu 37	Una dugheană ocupată de d. A. Michelsohn.
14	I. și M. Busch	Crucei 39	Intreg imobilul compus din două apartamente ocupate de d-nii M. Irimescu și N. Argintariu.
15	S. și P. Cahana	Aron Vodă 8	Două odăi și bucătărie ocupate de d-na Rebeca Copel.
16	Maria Cozadini	Sărărie 88	Etajul de jos compus din 4 odăi, 2 antrete, bucătărie, camară și pivniță.
17	Elisa Gheorghiu	Socola 96	Localul de crîșmă ocupat de d. N. Ianovici.
18	M. I. Iacob	Tatarași 41	Mai multe odăi.
19	O König	Sf. Lazăr 87	Două odăi ocupate de d. D. M. David, curalar.
20	Șmil Cohn Zugravu	Rufeni 29	Intreg imobilul ocupat de d. Nuhăm sin Iancu.
21	M. Tocker	Apeduc 55	Două odăi în etaj deschiriate.
22	I. Șmilovici	De jos 9	Două odăi și bucătărie, ocupate de d-șoara Clara Moșcovici, și una odae ocupată de d-na Risla Șchvartz și una odae ocupată de d. S. Holtzman.
23	A. Marcovici	Albă 51	Localul de bae deschiriat și cîte două odăi ocupate de d-nii Iițic Aron, S. Rosenfeld și una odae deschirietă.
24	Vasile Sculy	Carol 53	Cinci odăi bucătărie șură, grădinuță ocupate de d. Gh. C. Vellea.
25	Gh. Scorțescu	Buna Vestire 4	Patru odăi, antret, bucătărie, pivniță și două cămăruțe ocupate de d-na Maria Ionescu.
26	N. Eni	Str-la Sf. Atanasie 1	Etajul de jos cu atenansele lui ocupat de d. Al. Popovici.
27	L. Iițcovici	De Sus 191	Mai multe apartamente.
28	Gh. Stroian	Spinzi 8	Trei odăi și bucătărie ocupate de d. V. Ciocoi.
29	Noe Sin Avram	Sf. Teodor 33	Două odăi și bucătărie ocupate de d-na Maria Praun.
30	S. Vellic	Sft. Andri 31-33	Mai multe odăi și apartamente.

Direcțiunea

In 20 Octomvrie 1882, Academia de Medecină din Paris voță Doctorului **OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAȚIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAȚIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU ÎN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigură, radicală a *bólelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângeluĭ, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismuluĭ, rumatismuluĭ, tumorilorĭ, afecțiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatuluĭ, ulcerilorĭ inveterațĭ* și atotuturorĭ bóle provenind din necurățenia și alteratiunea sângeluĭ.

Specifică prin excelență contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* și a teribilelorĭ consecințe; dobândite sau ereditare, recente saŭ învèterate și rebele (accidentilorĭ gureĭ și a gâtuluĭ, putrețimiĭ óseleriĭ). Nicĭ un altu medicamentu în lume nu posedă distincțiunile ce onóră Pesmeții Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace și energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR **OLLIVIER**

Acestĭ pesmețĭ d'un gust fórte plăcutŭ și de digestiune ușóră se conservă ani intregĭ în or ce temperatură și climă. Dupe 4 anĭ de experiențe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă în bólele cele mai inveterate. — *Ŭă broșură acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmețĭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, în raportulŭ seŭ oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă astfelŭ: «Acestĭ pesmețĭ oferŭ un «remedŭ de compositiune constantă, de «preparațiune cât de perfectă posibilă.... «*Ei pot da servicie mariĭ humanităților.*»

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAȚIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES ÎN TÔTE TERILE

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62, unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv și Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavoastră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic și intelectual, Lipsa de sânge, Convalescența.

La administrația ziarului se primesc anunciurĭ cu preturĭ convenabile

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURĬ MOUSSETTE ameștecă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tâmpănĭ, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale* acute și *dureróse* carĭ aŭ resistat tuturor celorlalte remediĭ.

ADVERATELE HAPURĬ MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapurĭ: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapurĭ a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *carĭ se potŭ găsi la toțĭ Droghiștii și Farmacistii.*

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și înscrișĭ la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziaruluĭ «Opinia» strada Primăriei No. 17

Cea maĭ nouă creațiune în Mașinĭ de cusut

SINGER, 66

Cea maĭ bună mașină de cusut pentru familiĭ!

Intrunește în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURȚII REGALE

IASI

Coaltar Saponat. Puternic desinfectant în toaleta intimă a Damelor, și în ori ce ocazie unde se necesitează o desinfectare energică, ca plăgi cangrenoase, difterice, ulcere, ecseme, hemoroizi prezervă boalele părților genitale și mai este și ur escelent mijloc contra mătreței capului.

Costul sticlei 1,50.

Apă de toaletă de vĭorele

Higienic pentru întreținerea pielei corpului. O lingură la un litru apă de spalat corpul.

Costul sticlei 2 lei.

Gudron vegetal. Licoare concentrată și titrată contra tuturor afecțiunilor bronchiale ca: Laringită, bronchită, (guturai) pulmonare, tuse rebele, iritarea pieptului, phtisie pulmonară, dispepsie, asthma și catare de beșică.

Doza 2—3 linguri pe zi în lapte sau în apă zaharată.

Costul sticlei 1 50 bani.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanții peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,791,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Grad na Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères — Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fie-care Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut nouă

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stalul-iu 1 leu Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică și serbătorile la Circul Sidoli

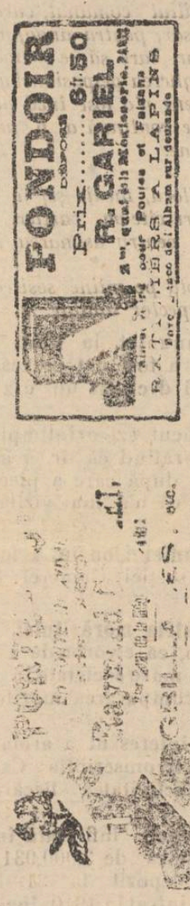

Fabrica de Sobe de teracota și faianță

FRAȚII MACUROFF IAȘI, Soseaua Păcurari 72

Recomandă D-lor proprietarĭ de Case și antreprenori de construcțiuni publice:

Sobe de teracotă zmălțuită în toate culorile moderne.

Sobe de teracotă plane cele mai higienice, solide și practice

Sobe de porțelan albe și mojolico, formele cele maĭ elegante, simple și de fantazie.

Flise de faianță pentru instalațiunĭ de Laboratoare, băi, bucătării etc.

OLANE pentru coșuri și drenagiu de orice dimensiuni.

Execuțiune promptă.— Prețurĭ reduse.

GRILLAGES 1 m. de haut. 1 m. 50 de long. 0f30c.

Eaym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

LIONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1382 Mercuri 24 August 1911

Excelența Arion la Tîrgoviștea

Am cetit ieri discursul rostit de Ministrul instrucțiunei publice, la congresul învățătorilor de la Tîrgoviște.

Oe de fraze bombastice cari nu spun nimic!

Afișe mari lipite pe zidurile vechei cetăți a lui Vlad Țepeș, programe mici, răspîndite în mii de exemplare, anunțau lumei sosirea acestei excelențe la congresul dascalilor rurali, pentru a face importante declarații asupra activității extra-școlare a învățătorilor și a rolului lor în viața noastră socială și națională.

După atita reclamă, nu mai era vorba de o cuvîntare de aderare și încuragiare, pe care conducătorul departamentului școalelor, se simțea dator s'o facă la un congres învățătoresc,—ci o de o conferență instructivă și utilă pentru toți membrii corpului didactic rural, chemați să asculte pe Ministrul lor și să prindă povețele frumoase și ideile noui ce le va expune de la tribuna congresului.

Și cînd colo, ce amară decepție—vorbesc de acei cari se așteptau la ceva de seamă din partea acestui domn ministru!

D. Costică Arion a vorbit mai prost de cît ar fi pledat într'un proces, nepreparat.

D. Costică Arion, a vorbit numai ca să vorbească, cum a participat la congres, numai ca să se zică că a participat, căci și dacă n'ar fi participat, și n'ar fi vorbit, ar fi fost același lucru.

Căci, în definitiv, ce a spus d. Arion? Că a fost cel dintăi ministru care a dat autorizație pentru înființarea de bănci sătești de către dascali și ca atare nu poate fi în potriva lor—și nici nu poate gîndi să le nimicească sau să sustragă pe învățători de la conducerea lor.

Ce înseamnă această declarație, și întru cît era ea atît de importantă în cît reclama presența Ministrului la congres și expunerea ei în fața tuturor membrilor corpului didactic rural?

De aci Ministrul a tras conclusia că nu poate fi în contra activității extrașcolare a învățătorilor; căci însuși d-sa a spus ca cine ar fi barbatul politic acela care ar putea, conducînd departamentul școlar, să mărginească activitatea dascălului rural între cele 4 ziduri ale școalei?

Și pentru ca să-și complecteze ideia, d. Arion a adăogat că nu înțelege însă, ca dascălul să renunțe la școală pentru activitatea sa în afară de școală.

Vorba ceia, dacă-i albă, nu-i neagră!

Fără îndoială că preocuparea de căpetenie a învățătorului e școala, căci aceasta e cariera lui.

Dar chestiunea care s'a pus a fost—dacă adevăratul învățător trebue să-și consacre toată activitatea lui, în mod exclusiv, școalei—sau, ca un factor importat de cultură la sate, trebue să lucreze și în afară de școală, pentru rîdicarea morală și intelectuală a populației rurale!

Și de aci marea chestie a acestei activități în afară de școală a învățătorilor, atît de mult încuragiată și lăudată de întreaga lume—în cap cu toți miniștrii de instrucțiune publică, cari s'au succedat la acest departament, de vre'o 14 ani, și pe care statul a socotit de a sa datorie, s'o proteguiască chiar prin legi speciale.

D. Arion, făcînd declarații la Tîrgoviște că nu e contra unei asemenea activități, și nu va opri pe învățători de a-și întrebuința restul de timp, de care dispun și pentru populația din afară de școală—n'a spus nimic nou și util—mai cu seamă că nici n'ar putea să facă altfel, căci ar trebui în primul rînd, să modifice toate legile speciale, cari vîră pe învățător în conducerea atîtor instituțiuni economice și financiare rurale, create anume pentru extinderea activității dascalului de la sate, în afară de școală.

Și ministrul a înțeles și văzut indiferența cu care au fost primite cuvintele sale, de către sutele de învățători—și atunci, aducîndu-și aminte că la cîte va mii de pași, se află capul lui Mihai Viteazul, care a luptat să întrunească la un loc, toate ținuturile locuite de romîni—și... atunci ministrul școalelor s'a adresat învățătorilor, și ca un apostol al romînismului, le-a cerut și i-a conjurat să desvolte în școală simțimîntul național și să lupte pentru mărirea patriei, și lărgirea ei pînă la marginea neamurilor!

Era un fragment, din discursul pe care de sigur ministrul și-l pregătise să-l rostească la solemnitatea desvelirei crucei lui Tudor Vladimirescu, ce a avut loc în acea zi—după amiazi.

Negreșit că asemenea vorbe au fost de natură să stîrnească aplauze și strigăte de ură și să facă pînă și muzica militară, care adusese cortegiul de învățători în sală, să cînte Deșteaptă-te Romîne—pentru încheerea strălucitei cuvîntări a ministrului.

Și acum ne întrebăm, ce a căutat Excelența Sa la acest congres?

Și dacă s'a dus, nu era mai bine, să nu se facă atita caz de prezența sa acolo, și să nu se vestească că va face declarații cari vor uimi lumea, și care în adevăr au uimit o prin goliciunea lor.

Dar ce se poate aștepta cine-va la mai mult, de la d. Arion?

Ministrul de Instrucțiune publică, face parte dintr'un guvern, care a excelat din prima zi a guvernării sale, printr'o complectă lipsă de cunoaștere și pregătire a chestiunilor politice și sociale, care interesează statul nostru și toate instituțiunile lui—și ca atare are scuza—marea scuză de a nu se fi putut rîdica la Tîrgoviște mai sus de cît ori ce alt coleg al său din minister.

Administrația comunală și Tifosul

Incuria administrației comunale merge crescînd din ce în ce. De aceia și febra tifoidă nu încetează. Să nu se creadă, că vrem să facem politică și opoziție actualei administrații comunale, pe chestia epidemiei de febră tifoidă. Are destule păcate administrația d-lui Grecianu, pentru ca să nu fim nevoiți a ne face politica noastră de opoziție pe o chestie sanitară.

Dar dacă priviți mersul epidemiei în Iași, nu se poate să nu găsiți, că autoritatea comunală este de o vinovăție condamnabilă.

La început febra tifoidă s'a ivit prin cîte va cazuri izolate. Se putea deci împiedeca lățirea ei. Nu s'a făcut nimic. Orașul a rămas în aceiaș hal indescriptibil de murdărie.

Grație acestei indolențe inițiale epidemia s'a lățit dintr'odată și a isbucnit cu furie în mai multe cartiere ale orașului. Au fost zile cînd s'au înregistrat cîte 6—10 cazuri. Proporția aceasta mare, pe care o luase epidemia, trebuia fără doar și poate, să pună pe edilii noștri în mișcare. Aș, ți-ai găsit. Nici d. Grecianu, nici prețioasele sale ajutoare și consilieri nu s'au mișcat. Orașul a zăcut în aceiaș murdărie revoltătoare, porcii și păsările mahalagiilor continuau să se bălăcească în aceleași mlaștine murdare, cari împodobeau scîrbos străzile și maidanele de la periferia orașului.

S'a întîmplat însă o minune, datorită de alt-fel și acțiunei energice a serviciului sanitar. Epidemia a început să dea îndărăt. Cazurile se împuținară și au fost zile, în cari nu se constata nici un caz. Era deci momentul, ca administrația comunală să procedă energic și urgent la asanarea orașului. Nici de astă dată însă, administrația nu s'a arătat mai grăbită. Murdăria în oraș a rămas aceiaș, dacă nu mai mare, mai primejdioasă.

Ceea ce era de prevăzut, s'a întîmplat. Epidemia a reînceput aproape cu furia dintîiu. Cazurile constatate se înmulțesc și amenință să se înmulțească mereu. Primejdia tifosului crește necontenit. Și ce face administrația comunală?—Doarme.

I-am spune somn dulce, dacă pericolul n'ar fi atît de mare, încît să ne treacă pofta de glume, și dacă incuria acestei administrații păcătoase n'ar răscoli în noi, ca și în ori-cari alți oameni cinstiți, sentimentul de revoltă și de indignare.

Ce crede d. Grecianu? Că e la Stînca Roznovanului, și că Ieșenii sînt o turmă de vite, ca acelea, pe cari le conduc ciobanii soloși, plătiți ded-sa? Sau crede d. Grecianu, că Ieșenii nu vor îndrăzni să-i ceară socoteală, pentru ticăloșia administrației sale?

Se înșeală. Și credem, că nu va întîrzia momentul, cînd va vedea că s'a înșelat.

In partidul conservator

Suntem în plină vacanță politică și taberele guvernamentale sunt în plină fierbere. Sunt județe în cari conservatorii d lui Marghiloman sunt împărțiți în cîte două și trei tabere.

La Roman consiliul comunal este descomplectat de luni de zile, fără ca d. Marghiloman să aibă curajul să procedeze așa cum cere legea. Primarul de Roman, d. dr. Solomon, a căpătat în cele din urmă curaj și după ce d. Tony Arion a fost sacrificat, a destăinuit că fierberea din consiliu se datorează intervențiilor fostului prefect.

La Dorohoi există un primar, care pînă în prezent a încasat trei voturi de blam de la junimiștii din consiliul comunal. La Galați debandada e și mai veche și mai periculoasă, acolo e pur și simplu vorba de înlocuirea actualului șef guvernamental, d. C. Plesnilă. In Gorj și la Vîlcea lucrurile nu stau mai bine. In capitală certurile de la Primărie tind mereu să desemneze un curent cantacuzinist, oropsit, și un curent junimist triumfător. Dacă mai adăogăm acum și celelalte cîte-va județe în care guvernamentalii sunt în ceartă, avem tabloul complect al dezastrului carpist.

Guvernul e abia de o jumătate de an la putere și nu mai poate conta pe partizani. Avem un guvern fără partid și e deci fără rădăcini în țară. D. Carp care-și închipuia să poată căpăta numărul avînd puterea, s'a înșelat și de această dată ca totdeauna. Puterea i a venit, iar numărul pe care s'a străduit d. Marghiloman să-l înjghebe e așa de factice și așa de nestatornic în cît dezastrul se apropie poate mai curînd de cît se așteaptă cei mai pesimiști din partizanii guvernului.

Alegerile județene și comunale au fost, de altfel, destul avertisment. Alegătorii s'au abținut de la vot—guvernul actual nu interesează și n'a interesat opinia noastră publică.

CÎTE-VA NOTE

Deștepți barbați!

„Evenimentul" își închipuia că amicul nostru d. Teodoreanu a luat apărarea lui Pantelimon. Și pentru a putea conchide ironic: „Puneți mîna pe Iorga", citează următorul pasagiu, din articolul amicului nostru: „Prin anarchie":

„Ie anarchia școalei, Iorga, Cuza & C.; „ie anarchia autorităților: administrație, „poliție, gendarmi. etc. și corolarul lor, „anarchia stradei 1899, anarchia plu„garilor, 1907, iar acum ie anarchia „casierilor, Pantilemonilor și a celor„lalți, ejusdem farinae".

Dacă ar fi corectat greșelile de tipar și cele cîte-va cuvinte cari lipsind, denaturează senzul frazei, lucru ușor de făcut de cei ce-au citit și priceput articolul, de sigur că n'ar fi riscat să li se aplice zicătoarea franceză: *„qui court après l'esprit attrape la bêtise"*.

*

Mostră de informație

Din „Evenimentul" No. 154, de Marți 23 August 1911, pag. II-a coloana 4-a *„Ministerul justiției,* a făcut cunoscut *facultăților* din țară ca să fie cît se poate mai severe în aplicarea legilor, regulamentelor și ordonanțelor sanitare".

„Vor observa că *materiile* date contra contravienților să fie cît se poate mai severe".

Dăm premiu, un abonament gratuit pe un an la ziarul „Evenimentul" acelui ce va tălmăci cuprinsul acestei informațiuni.

*

Pantelimon a dispărut... Cînd să pună mîna pe el, tocmai atunci s'a strecurat. Ce laș!... Nu îndrăznește să dea ochi cu curajoșii noștri jandarmi.

De trei luni de zile, de cînd umblă jandarmii să-l invite la un dejun și pace. Banditului nu-i arde de mîncare.

Dar și jandarmii noștri nu-s proști. Dacă au văzut și au văzut, că Pantelimon îi tratarisește cu refuz, s'au pus ei singuri la masă, și au tras un ospăț ca acela. La dracu! trebuiau să înfulice și ei ceva, nu degeaba doar asudă de atîta vreme căutîndu-l.

Și să mai zici că Pantelimon e un erou, el care nu îndrăznește să stea față de un jandarm!...

*

Ziariștii englezi, cari sînt de cîteva zile în țara noastră, au vizitat alaltăeri C. Lung și... Rucărul; așa spun ziarele. Fie-ne permis să nu credem aceasta. Că au fost la C. Lung, se poate; dar că au fost la Rucăr, nu credem, oricîte dovezi ni s'ar aduce.

Căci, ce este Rucărul? Ori ce absolvent al școalei primare îți poate spune: Rucărul este o localitate din România, unde țăranii sînt bătuți la viceversa, cu frînghii ude, din porunca ministrului de interne.

Ei bine, oricît ar susține ziarele, că ziariștii englezi au fost la Rucăr; noi, pentru cinstea țării și... a d lui Marghiloman, vom susține cu îndărătnicie, că nici una din localitățile vizitate de aceștia nu se numea Rucăr.

Ar fi prea-prea. Înțelegem să avem Rucăr pentru noi, așa pentru o distracție de... asanare a moravurilor publice; dar și față de străini!...

Nu, ar fi prea mult curaj din partea d-lui Marghiloman, și nu credem. De altfel d. Marghiloman nici nu e în țară, așa că nici nu există o localitatc în România cu numele de Rucăr.

OAMENI ȘI LUCRURI

Inoruntarea și surîsul

In rînd cu mulți alți călători—erau numeroși engleji cu deosebire—am stat, cu ani în urmă, în fața splendidului tablou pe care vremea îl roade, îl nimicește zi cu zi, pe peretele din fund al vechei biserici milaneze, Santa Maria delle Grazzia: „Cina cea de taină". Cu toate întîpăririle de dezastru, opera păstrează încă urmele neșterse ale unei neperitoare frumuseți; iar însușirile de căpitenie ale tabloului,—armonia și expresia figurilor—vor trăi, pînă cînd nemiloasa vreme va fi nimicit cele din urmă pietre ale istoricului zid.

„Cina" e dintre lucrările cele mai celebre ale tuturor timpurilor și reprezintă, în opera lui Leonardo Davinci, un punct culminant.

Fie-care dintre cei 12 apostoli — fără a mai pomeni de figura de căpitenie, acea a lui Christ—este, pentru sine însăși, o capo-d'operă de suggestive inspirațiuni. Iar alăturarea lor, alcătuirea lor în acea formă de ansamblu care sintetizează clipa de înaltă dramă, cînd —după cuvîntul evangheliei—Isus spune comesenilor săi: „Amin amin, vă zic vouă că unul din voi mă va vinde"...— este tot ce s'a imaginat vr'odată, în artă, mai complex, mai eloquent și mai deplin.

Și cu toate aceste, alăturea de sentimentul admirațiunii, ai acea înfiorare penibilă pe care ți-o evocă ori-ce tragedie; ai regretul că atît de multă și înaltă artă s'a cheltuit pentru a se păstra impresiunea dizgrațioasă a unui gest de trădare,—impresiunea ce trezește vederea tuturor acelor figuri încruntate, iradiate de reflexe dușmănoase, de priviri sălbătăcite de ură, sau stinse de milă și nehotărîre.

Cu totul alte senzațiuni ne trezia tuturora vederea Monei Lisa, despre al cării zimbet și misterios și dulce spuneam eri că nu a fost încă lămurit, poate, în cel mai adevărat înțeles al lui și care nu s'ar putea pricepe de cît dacă l'am pune în legătură cu o iubire a maestrului pentru modesta eroină, atît de strălucit răsplătită și eternizată. Ea are supremul merit de a fi inspirat, odată pentru totdeauna, momentul acela de vis sublim întrupat în unicul dar veșnicul surîs pentru a cărui tălmăcire poeți și cugetători și-au pus mintea și geniul la contribuție.

Théophile Gautier, marele romantic, al cărui centenar s'a serbătorit eri în Franța, scria:

„Nici odată idealul femenin n'a îmbrăcat forme mai etern-seducătoare, de cît acel sfinx de frumusețe care surîde așa de misterios în cadrul lui da Vinci și pare a impune admirațiunei veacurilor o enigmă pe care încă n'au rezolvit-o"...

Numai George Sand găsia că „Gioconda cu zimbitoarea ei gingășie e tot așa de grozavă ca Meduza". Să fie în această părere a unei femei pătrunzătoare adevărul cel adevărat? Cine știe! *Ele* doară *se* cunosc mai bine între ele și George Sand o fi știind cît de adeseori și cît de cumplit poate durea și omorî un zimbet cu multe înțelesuri „le sourire ambigu" cum scrie Jules Lemaître despre același surîs al Monei Lisa.

... Și atunci se poate ca încruntarea fioroasă din tabloul „Cinei" să fie sor bună cu blîndețea și grația zîmbetului care traduce—poate — numai o adîncă amărăciune a pictorului de geniu căruia frumoasa florentină *nu* i-a zîmbit și nu i-a spus cuvîntul dorit, de speranță și de făgăduinți...

Rodion

INVAZIA FEMEILOR

Titlul este al antifemeniștilor, cari nu văd cu ochi buni progresele ce le face femenismul, atît în teorie, cît și în practică.

In adevăr, mai de mult, femeia să mărginea la grijile casnice, la ocupații pur femeești. Dar de cînd industria a luat o desvoltare mai mare și mașinismul modern a permis sexului slab să intre în ateliere, femeea din popor a părăsit grijile casei, — nu fără părere de rău, — pentru a alerga în fabrică. Dar nu numai fabricele se văd invadate de femei ci, — cu toată rezistența ce întîmpină din partea sexului tare — și funcțiile liberale și cele administrative. *Revue psychologique* ocupîndu-se de un articol din „Revue bleue" aduce niște date foarte importante în ceea ce privește mișcarea femenistă.

Populația activă a Franței se ridică în 1866 ca la 15,000,000 de unități, la 19,000,000 în 1896 și la 21,000,000 în 1906. La aceste trei date, elementul masculin numără 10,500,000, 12.500,000 și 13,500,000. Elementul femenin, care era de 4,600,000 în 1866, trece la 6,400,000 în 1896 și la 7,700,000 în 1906. Progresiunea în timp de 40 de ani a fost de 24 la sută de o parte și de 66 la sută de cealaltă.

Suma locuitorilor a rămas aproape aceiași. Dar după 40 de ani găsim o treime mai mult de persoane atașate la o lucrare. In acest contingent nou, partea femeilor este mult superioară barbaților. Sexul slab a fost încurajat de mașinismul contimporan.

In alte ramuri de activitate:

In 1866 erau 5,350,000 de barbați ocupați în cîmp și în pădure; în 1896 cifra lor se mărește la 5,740,000, dar în 1906 ei nu sunt de cît 5,520.009. In total însă în acest an numărul unităților a fost cu 350,000 mai mult. Cine a umplut acest gol? Femeile. Numărul femeelor a crescut în adevăr pentru aceste profesiuni.

In industrie, aceleași constatări, mai vii încă. Elementul masculin s'a mărit în 40 de ani cu 50 la sută, pe cînd cel femenin cu 100 la sută. In comerț progresiunea este enormă. Aceasta se explică prin crearea și desvoltarea marilor magazine și a așezămintelor de credit.

Lucrarea stofelor și a îmbrăcămintelor a fost acaparată mai cu seamă de femei. Femeile sunt în această industrie de 8 ori mai multe de cît barbații.

Față cu legile protectoare, femeile n'au dat înapoi de cît în industriile extractive. Cu toate acestea ele ocupă un loc destul de însemnat în uzinele în care se prepară grăsimele animale, acidele și diverse săruri, gazurile, materiile explozibile, unde se manifestează producțiile cele mai vătămătoare și mai primejdioase. Fabricarea hîrtiei întrebuințează mii de femei. Ele au acaparat aproape în întregime confecțiunea cartonajului unde se cere îndemînare și repeziciune.

Aproape 20000 de femei sunt întrebuințate la confecționarea încălțămintelor. Mai mult de 10000 croesc și coase mănuși. In metalurgie chiar femeile înfruntă cu un admirabil curaj oboseala, focul și intîmperiile. Se găsesc femei chiar și în industria sticlei.

In ceea ce privește profesiunile celelalte, autorul articolului face observații deasemine interesante. Lăsînd la o parte învățămîntul propriu zis, se găsesc 135 femei profesînd scrima, 63 se îndeletnicesc cu operile musicale, 841 sunt publiciste și ziariste 138 se îndeletnicesc cu sculptura și 2805 cu pictura. Sunt 675 femei franceze care se ocupă cu medicina, 326 cu arta dentară și 609 farmaciste.

Cît de însemnată, se exprimă revista din Bruxelles, este această evoluție care se face liniștit sigur și ce fenomen va produce ea într'o jumătate de secol? Această evoluție economiaă nu va aduce o alta? Și cîștigîndu-și din ce în ce mai mult femeile existența prin propria lor muncă, nu vor reclama ele și toate acelelalte drepturi?

Ori cum ar fi, nu putem considera fără emoții această enormă sforțare a femeei, sforțare care nu este de sigur

mai mică în Belgia de cît în Franţa şi de cît aiurea, adăugăm noi. Iată viaţa, adevărata viaţă pe care literatura modernă încă n'o cunoaşte în destul. Ce problemă mare, pe lîngă care celelalte sunt o nimică. Civilizaţia face neîncetat progrese. In fie care zi se fac noui descoperiri, unele mai însemnate de cît altele. Atingerea culmii pînă a cum neatinse. Dar din ce în ce tot mai aspră devine prin o deplorabilă opoziţie, *struggle for life*-ul; lupta pentru existenţă se dă din ce în ce cu mai multă violenţă. Femeia trebue să dea întreaga sa admirabilă energie într'o proporţie din ce în ce mai mare.

La acest progres al femenismului a ajutat şi educaţia laică din Franţa. In discursul său de la Bétune, Steeg, ministrul instrucţiei publice, al Franţei a vorbit despre progresul realizat de această educaţie de 20 de ani. In 1881 zice el, numai 4500 fete primiră învăţămîntul secundar în uşezămintele statului sau a comunelor. Statisticele din 1910 sporesc 35441. Mai mult din cursurile secundare s'au transformat în colegii sau în licee.

Intru cît priveşte aceste din urmă, în 1881 erau în Franţa trei colegii un singur liceu cu o populaţiune de 300 eleve; astăzi 75 de colegii, 49 de licee sunt prea mici pentru a cuprinde mulţimea de tete 30000, cari vin să ia învăţămîntul în ele.

C. V. Buţureanu

Linia ferată Paşcani—Tg.-Neamţ

Aproape două-zeci ani, de cînd Nemţenii stăruesc pe lîngă toate guvernele pentru construirea acestei linii ferate. Cum însă în judeţul Neamţ n'au fost politiciani cu interese prin partea locului, n'au stăruit, aşa că guvernele ş'au făcut urechea toacă, iar cei ce au trăit şi trăesc au stăruit să nu se facă această linie, crezînd în simplicitatea lor, că nu vor mai putea profita în afaceri e lor aşa de gras, fiind la Neamţ drum de fer. La 1905 Conservatorii din Peatra venind la Neamţ după voturi, au promis că vor construi această linie; dar înşelăciune a urmat, căci au fost atunci acei care sunt şi azi. In 1910 liberalii votează legea pentru construirea liniei ferate Neamţ-Paşcani şi alocă deocamdată trei milioane lei, după care s'au început şi studiile, care sunt aproape gata. Guvernul actual, venit cu tot felul de promisiuni şi asanări, avînd la lucrările publice pe poetul Delavrancea, pune tot felul de piedici şi n'ar voi să pue în aplicare legea, voind a da altă destinaţie fondului de trei milioane. Auzind acestea Nemţenii au început a se agita, au trimis o delegaţie la Bucureşti, care a rămas foarte mirată auzind tocmai de la d. Delavrancea că această linie ar fi moartă şi că ar costa prea scump, căşi cum d. Delavrancea n'ar cunoaşte părţile Neamţului şi n'ar şti ce bogăţii sînt în partea locului, care nu se pot da la iveală, tocmai din cauza lipsei drumului de fier; se vede că aşa e dat omului ori cît de democrat şi popular ar fi, cînd ajunge ministru şi mai ales ministru boeresc, să se facă că nu mai ştie nimic din trecut. Mai bine voitor s'a arătat d. Marghiloman, care e mai boer ca d. Delavrancea, numai de-ar da D-zeu să fie sincer, mai ales că în opoziţie într'o întrunire la Piatra N. a promis solemn această linie. Cît pentru deputaţii şi senatorii Neamţului n'avem nici o speranţe, ba încă unii din ei, au avut curajul să spue că se alegeau şi fără concursul Nemţenilor, deajuns c'au făcut campanie electorală murdară în tovărăşia lui Himbar. Ceva de sperat este în domnul Prefect Leon Bogdan, dacă va voi să facă ceva purici în politica judeţului Neamţ.

Şi nu înţeleg cum nu vor să construiască această linie ferată, care nu numai că nu poate fi moartă, dar va fi una din cele mai productive şi nu poate fi altfel, cînd împrejurul Neamţului sunt atîtea poetice localităţi climaterice şi staţiuni balneare, care ar fi mult mai mult vizitate. Apoi mii de vagoane de cherestea, de piatră pentru zidărie, din excelentele cariere de la Pipirig, Agapia, şi Vînătorii N. s'ar transporta la vale; iar la Neamţ ar veni alte mii de vagoane cu tot felul de mărfuri şi transporturile de tot soiul s'ar mări pe fiecare an.

Dar chiar statul are interes de această cale ferată, căci depozitul de vite de la Graşi o cere imperios, şi ar mai cîştiga statul mult şi din vînzarea lemnului de fag, care prin nestrăbătutele păduri ale Pipirigului şi Mănăstirei Neamţului până către Farcaşa şi Rişca se pierde fără nici un folos şi de cîte ori s'a vîndut şi un număr de fagi pe lîngă bradul pus în exploatare, antreprenorii l'au plătit, dar nu l'au scos, numai din cauza lipsei de transport. Aceasta ar trebui s'o aibă în vedere şi Ieşenii, căci construindu-se calea ferată Paşcani—Neamţ ar avea lemnele de foc şi celelalte cu cel puţin 20—30 lei % mai ettin.

Din cele descrise pe scurt mai sus se vede că linia ferată Neamţ Paşcani, ar fi o linie care ar aduce un frumos venit statului.

Se respund acum celeilalte obiecţiuni că ar costa prea scump. Linia ferată Neamţ Paşcani nu poate să coste scump, căci de la Neamţ până la Cristeşti terenul e plan; la dealul Paşcanilor era vorba să se facă tunel, îndreptîndu-se însă studiile în altă direcţie s'a găsit loc fără tunel, care ar fi costat şi bani şi timp, aşa că între Neamţ şi Paşcani fiind 34 km. şi punînd scump cîte 50000 lei km. ar da 1,700,000, cu podul peste Moldova, cu gări, cu puţinele expropieri s'ar urca la 3—4 milioane lei; dar chiar de-ar costa, cum spunea d. Ministru al lucrărilor publice 15—16 milioane, oare Tîrgul Neamţ cu 15000 locuitori şi întreaga regiune din jurul lui nu merită această favoare din partea statului, cu atît mai mult cu cît i s'a făgăduit de atîtea ori. Acum în urmă s'a svonit că guvernal ar voi să lege Neamţul cu o cale ferată, însă nu la Paşcani, ci la Roman. Dacă are această intenţie atunci o face, numai ca să zică că cei ce ş'au luat angajamentul se ţin de cuvînt; căci Neamţul după cum e aşezat, are nevoie să fie în legătură directă cu partea nordică a Moldovei şi mai ales cu Iaşul, unde se trimit din partea locului peste 100 copii la şcoli şi din aceste părţi ar fi mai des şi mai cu folos vizitat.

Cred că onor. guvern va pune căluş pe gura vrăşmaşilor Tg.-Neamţ şi va aplica legea aşa cum e votată, în trebuinţînd cele trei milioane numai pentru această linie şi cum studiile sunt aproape gata să se dea negreşit în licitaţie, pentru ca lucrările să înceapă imediat.

I. Gheorghiţă
avocat

DIN FALCIU

Inmormîntarea fruntaşului şi şefului de onoare al partidului conservator din Fălciu, Th. Cerquez, a avut loc astă zi 22 August la ora 9 a m.

Incă de dimineaţă sosiră persoane marcante din toate partidele, din oraşul Huşi ei au ţinut să petreacă pînă la locaşul veciniciei pe Theodor Cerquez.

După dorinţa defunctului, pompa funebră a fost foarte simplă.

Sicriul, construit din scînduri albe neîmbrăcat şi neboit, lucrat în curtea defunctului, fu ridicat de oamenii din sat şi dus pe braţe pînă la biserica satului Răseşti al cărui ctitor era.

Serviciul tot după dorinţa defunctului fu săvîrşit de un singur preot. — Preotul I. Popa din Tîrgul Drânceni.

La eşirea din casă în faţa sutelor de săteni şi a oamenilor politici veniţi să asiste la ceremonia funebră a vorbit d. Alex. I. Porumbeanu, dirigintele, şcoalei din Tg. Drânceni a căruia cuvîntare o dăm mai jos.

Printre asistenţi am remarcat:

D nii General Teleman, Anibal Teleman prefect de Fălciu, Enacache Iamandi deputat, Gh Vîntu, Andrian director de prefectură, Popov, Scarlat Michiu, dr. P. Vlad, D. Cavadia, Andrei Brighiu, Jecu, Colonel Burghelea, Cerquez, fratele defunctului, Emil Iamandi proprietar, Stănescu ad-tor de plasă Pavel Porumbeanu student, Gh. Enciu, Preotul Lascar, Al. Rişcanu, dr. Vasiliu, I. Caradino, Biolos, Preotul Chirica, Preotul Profir şi mulţi alţi cari îmi scapă din vedere.

La mormînt a vorbit preotul Lascar în numele partidului cons. democrat, arătînd perderea ce acest partid o sufere prin moartea valorosului fruntaş.

Serviciul s'a terminat la ora 1 p. m.

Iată cuvîntarea în întregime a d-lui Al. Porumbaru.

Intristată familie,
Intristată adunare,

Cu coborîrea celor dintăi frunze ale toamnei pe pămînt coboară în el şi una din cele dintăi figuri politice ale ţărei!

Vîntul toamnei ne a adus trista veste că Theodor Cerquez, nu mai este.

Cu el se stinge una din figurile trecutului, a cărui fapte şi calităţi îi vor ridica în inima celor ce l'au cunoscut în momentul de neştearsă amintire.

Născut la 1840, Teodor Cerquez, moare în etate de 71 ani.

De şi bătrîn, sufletul lui însă era înarmat de acea tinereţă dornică şi avidă de a afla, a şti, şi a face.

Intreaga viaţă a lui Theodor Cerquez şi-a concentrat-o în 2 ramuri: In agricultură, şi în politică.

Ca proprietar a fost un exemplu de cinste, de ordine şi de virtute.

Moşia sa era una din cele mai bine cultivate moşii.

Vizitatorul, rămînea uimit de atîta frumuseţe, de atîta estetică, de atîta artă ce era pusă în conducerea gospodărească a moşiei. Şi aceste toate le vedea, le observa, le ordona, Cerquez, cu cuvîntul lui sonor, autoritar dar plin de blîndeţe.

Ţăranii de pe moşia sa, ce stau strajă la căpătăiul celui ce nu mai este, sînt martorii acestor calităţi ale lui.

Zecile, sutele şi miile de suflete cărora Theodor Cerquez le-a întins mînă de ajutor salvîndu i de la nevei, de s'ar strînge aici, de sigur că privirea ochilor noştri nu i-ar putea cuprinde.

Nu a existat suflet amărît, căruia Theodor Cerquez, să nu-i întindă mîna.

Ca om politic Theodor Cerquez a fost un om integru, înzestrat cu acele calităţi ce-i vor lega numele de neuitarea eternă.

De şi închinat cu sufletul curat, politicei şi partidului, al cărui stîlp a fost, Th. Cerquez a fost omul care nu a umblat nici odată după glorie. Dovada sfîntă a modestiei lui Cerquez, ne o arată numai cele 2 decoraţii ale defunctului „Steaua" şi Coroana Rominiei.

Ca om cu cultură vastă, cu vederi largi şi cu inteligenţă bogată, fu proclamat şef al partidului conservator-democrat al acestui judeţ, ai cărui preşedinte de onoare fu pînă la moarte.

A ocupat în nenumărate rînduri funcţiile de prefect, deputat, senator ş. a.

In ultimul timp o boală de cord ce s'a agravat din ce în ce, îl închisă în casă şi în ultimele zile îl trînti la pat de unde nu se mai sculă.

O! tu călător al acestei lumi, căreia tu i-ai închinat, cinstea munca şi viaţa mergi şi te aşează acolo unde cei de seama ta trebue să fie!!!

Viaţa ta aici lîngă noi a fost şi va fi o comoară de învăţătură pentru noi toţi!

Buzele noastre tremurînd, ne desvelesc durerea sufletului nostru amărît, că tu ne părăseşti.

Tu însă, pleci mîndru—spre răsplata dumnezeiască,—că ţi-ai făcut pe deplin datoria de om şi de cetăţean.

Privindu-te pentru ultima oară, ultimul cuvînt al nostru pînă la revedere este: „Fie-ţi pămîntul ce o să te acopere uşor, şi amintirea faptelor şi fiinţei tale netrecătoare! Amin!"

P. S.) Printre coroane, am observat una din stejar şi brad din partea partidului cons.-democrat, alta din partea prefecturei, alta din partea d lui St. St. Gheorghiu deputat şi alta din partea d-lui Necul. Melinescu.

Litere-Ştiinţe-Arte

Decanii.—Există o listă oficială a decanilor de pînă acum ai Comediei Franceze. Ea a fost gravată în culoarul ce duce la cabinetul administratorului general. Iată lista, cu anii decanatelor respective:

1658 Molière, 1663 Lagrange, 1695 Guérin, 1717 La Torillière, 1731 Dangeville, 1740 Quinault-Dufresne, 1741 Le Grand fils, 1758 La Thorillière (A.-M.), 1759 Armand (Huguet), 1765 Bonneval, 1763 Lekain, 1778 Bellecour, 1778 Préville, 1780 Molé, 1802 Monvel 1806 Dugazon, 1809 Fleury, 1811 Saint-Fal, 1824 Talma, 1827 Baptiste ainé, 1828 Armand Roussel, 1830 Michelet, 1831 Cartigny, 1831 Monrose père, 1842 Samson, 1863 Geffroy, 1865 Régnier, 1871 Leroux, 1873 Got, 1894 Mounet-Sully.

După cum se vede lista începe cu însuşi Molière şi se termină cu Mounet-Sully, care de la 1894 ocupă fără întrerupere demnitatea de decan al Teatrului lui Molière.

*

Maestrul italian Puccini a destinat o parte din venitul ce i-a adus opera sa cea mai nouă „Logodnica din Apus" pentru consiruirea unui yacht impozant şi graţios în acelaş timp, pentru curse, aşa că va putea lucrà în largul mării.

De altfel americanii cari l'au însoţit anul trecut în călătoria spre America—unde i s'a montat opera— au putut asculta repetiţiile operei în mijlocul oceanului, după ce închiriase locuri pe vapor, în acest scop, plătindu le cu sume excepţionale.

Toate au mai fost!

*

A apărut No. 18 din cunoscuta bibliotecă „Lumina" conţinînd „Povestea Trăsnetului" una din cele mai de seamă lucrări ale tînărului scriitor Ion Dragoslav. Un frumos volum de 128 pag. 30 bani.

*

La Moscova s'a jucat una din piesele postume ale lui Lew Tolstoi „Cadavre ambulante", aşteptată cu multă curiozitate.

*

După *Börsenblatt*, — numărul cărţilor apărute pe teritoriul limbei germane, a crescut cu 2 la sută în 1909. Nu e un progres.

In 1908: 30.317, iar în 1909: 31.051 de cărţi şi alte publicaţii.—Cel mai mare număr de cărţi, 4.486, sunt de educaţie, învăţămînt şi cărţi pentru tinerime.

Iată ce face acolo „Kulturarbeit"-ul — Apoi vine grupul: „artă-literatură (piese de teatru)" cu 4.298 volume. Drept şi economie politică cu 3081.—Theologie cu 2.626 —Ştiinţa limbii şi a literaturei cu 1.996.—Comerţ şi industrie cu 1.992 etc.

Numărul periodicelor e: 5 983 reviste, iar numărul ziarelor numai de 3979 cari apar în 2.228 de localităţi ale imperiului german.

*

STRUNA ZILEI

NOBILE PAR FRATRUM

La un moment dat autoritatea s'a gîndit să recurgă la hoţul Codău, excălugăr, pentru a prinde pe Pantelimon.

Un ziar.

Nu 'nţelegeţi c'acest lucru
Citu-i lumea nu se poate:
Hoţii 'ndeplinesc proverbul:
„Ochii—corb la corb—nu-şi scoate".

INFORMATII

❑ Atragem atenţiunea d-lui primar asupra purtării funcţionarului comunal Carp, însărcinat cu privigherea perceperilor din hală. Acest funcţionar care nu face altă de cît să... ciupească, pe toţi miciii negustori din hală, se dedă la tot felul de persecuţiuni şi abuzuri, fără nici o ruşine. S'au depus şi plîngeri în contra sa. Dacă nu se vor lua măsuri de îndreptare, vom reveni cu amănunte, şi vom arata cui se datoreşte protecţunea ce se acordă acestui incorect slujbaş.

❑ Complectarea actelor pentru înscrierea la examenele particulare de curs secundar se poate face cel mai tîrziu pînă la 25 August.

După această dată nu se va mai primi nici un act de către ministerul instrucţiunei.

❑ Faţă cu constatarea oficială a Holerei la Buda-Pesta şi Ujpest, ministerul nostru de interne a mai hotărît, în afară de măsurile anunţate, să mai ia şi următoarele noui măsuri:

Pentru călătorii şi provenienţele din aceste localităţi, pe uscat nu vor fi deschise de cît punctele Vîrciorova, Ciineni, Predeal, Palanca şi Burdujeni, iar pe apă, pe Dunăre porturile T. Severin, Corabia, T. Măgurele, Giurgiu, Călăraşi, Brăila şi Galaţi, precum şi Sulina şi Constanţa, la mare.

Cetelor de lucrători şi emigranţi din aceste localităţi nu li se permite întrarea în ţară prin nici un punct.

❑ Un însemnat număr de institutori din ţară, absolvenţi cu diplomă ai desfiinţatelor şcoale normale, vor înainta d-lui C. Arion, ministrul şcoalelor, un memoriu cu privire la lefurile şi gradaţiile lor.

Ei vor arăta anume cum forţaţi de împrejurări au fost siliţi să primească posturi de învăţători cu 85 sau 90 lei lunar.

In această situaţie au servit mulţi 5 ani efectivi, abţinînd astfel o gradaţie rurală cu care sunt ameninţaţi să rămînă tot deauna fiind trecuţi apoi ca institutori urbani. Alţii au servit însă un număr de ani ca institutori la oraşe cu diferite salarii, fără însă ca să aibă cinci ani în aceleşi grad aşa că au rămas fără nici o gradaţie.

Aducînd toate acestea la cunoştinţa d-lui ministru al cultelor, institorii vor cere să se acorde gradaţii şi institutorilor eşiţi din desfiinţatele şcoli normale de institutori, socotindu-se la leafa de institutor urban.

❑ Principele Valentin Bibescu se găseşte împreună cu locotenentul Istrate din marina militară, la Constanţa, pentru montarea unei bărci automobilă şi pentru alegerea locului unde se va construi hangarul sub care se va adăposti noul aeroplan nautic ce se aşteapta să-i sosească cu care în curînd vor începe exerciţiul de zbor în Constanţa.

❑ Iată mersul epidemiei de ciumă şi holeră după rapoartele sosite la direcţiunea generală a serviciului sanitar.

De la 26 la 28 August s'a constat în Egipt trei casuri de ciumă urmate de un deces adică unul la Alexandria, unul la Port-Said şi unul la Calioub.

In Rusia de la 31 Iulie la 5 August s-au constatat 159 cazuri de holeră cu 86 decese.

❑ La 18 Septembrie (1 Octombrie) 1911, orele 10 dim. în sala specială a Ministerului de finanţe se vor efectua:

A 42-a tragere la sorţi a titularilor de rentă 4 la sută amortibilă din 1890, împrumutul de 274.375.000 lei.

La această tragere se vor amortiza titluri în valoare nominală de 5075500 lei.

A 42-a tragere la sorţi a titlurilor de rentă 4 la sută amortibilă din 1891 împrumutul de 45000000 lei.

La această tragere se vor amotiza titluri în valoare nominală de 430.000 lei.

A 34-a tragere la sorţi a titlurilor de de rentă 4 la sută, amortibilă din 1894 împrumutul de lei 120.000.000 lei.

La această tragere se vor amortiza titluri în valoare nominală de 979.000 lei.

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

❑ D-ra Mystinguett, apare astă seară la cinematograf în primul rol al splendidei piese: Hoţi de hoteluri, scriere specială pentru cinematograf, care cuprinde scene şi situaţiuni extraordinare de reuşite.

Bogatul program al teatrului Pathé-Frères (Noua grădină Trajan) cuprinde apoi: Datoria şi onoarea, roman însufleţit—Pariuri la curse, scene comice de moravuri pariziane—Kutais, oraş în Transcaucazia, scene de călătorie—Sublim sacrificiu, naraţiune însufleţită—Nick Winter şi afacerea de la British-Hotel, scene comico dramatice, în care detectivul nostru obţine un nou succes—Aerul şi respiraţia, studiu de vulgarizare ştiinţifică—Haina albă a lui Ţicnilă, scene comice etc. etc. precum şi cel mai nou număr din *Pathé-Journal* cu flota japoneză la Marsilia—Experienţe cu noul aeroplan plutitor etc. *Vederi din ţară: Ciocnirea trenurilor din staţia B. M. Gara de Nord* (Bucureşti 13 August a. c.). Locomotivele şi vagoanele sfărâmate, deblaiarea şinelor etc.—Sinaia: Regele primind pe principele ereditar al Turciei.

Programele se schimbă de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fiecare seară la noua Grădină Trajan. Duminicile şi serbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli — cu preţurile populare.

❑ In lipsa de acasă a mamei sale, copila Ermilia Potoman, în etate de 4 ani, jucîndu-se pe lîngă plită, a resturnat peste dînsa un cazan cu apă clocotită, opărindu se în mod grav. Din cauza grelelor arsuri nefericta a încetat din viaţă.

❑ Din neglijenţa copiilor, care s'au jucat cu foc pe lîngă casă, aceasta a luat foc şi a ars cu desăvîrşire. Locuitorul N. Radu din Prisăcani, tatăl copiilor, a suferit astfel o pagubă de 1000 lei.

❑ Prefectura de judeţ a cerut ministrului de interne să convoace urgent consiliul judeţian, într'o şedinţă extraordinară, pentru a verifica titlurile şi a procede la alegerea biuroului, precum şi a diferitelor comisiuni prevăzute de legea consiliilor judeţene.

❑ Ministerul instrucţiunei aduce la cunoştinţă celor interesaţi să nu mai trimită cereri de înscriere pentru şcolile normale de învăţătoare întru cît în acest an nu se va ţine nici un concurs de admitere în aceste şcoli.

❑ Epidemia de difterie, care a bîntuit în comuna Erbiceni, s'a stins. Durata ei a fost de 93 zile, în care timp au fost 34 bolnavi, din aceştia 5 au încetat din viaţă.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Cu începere de la 20 Iulie, preţurile produselor sunt următoarele:

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată dulce.		2.40
Excelentul unt pentru cafea, ciai	4.80	
Caş gras de munte şi urdă dulce proaspătă.	1.40	
Delicioasă brînză de munte nouă	1.40	
Brânză de vaci proaspătă	0.50	
Unt pentru gătit obişnuit	2.80	
Adevărata grăsime de porc topită,	2.40	
Renumita brînză de burduf	2.80	
Caşcaval de Penteleu.	2.60	
Brînză de Brăila recolta de toamnă.	1.60	
Zilnic ouă proaspete garantate	6.00	/0
Gervais romînesc pachetul		0.50
Lapte dulce proaspăt, se găseşte dimineaţa de la orele 5—11 a. m. şi seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.	oca	0.35
		0.25
Zilnic iaurt proaspăt castronul	mare	0.20
	mic	0.15
Miere de Mai, gavanosul.		1.00
Zilnic se găsaşte higienicul lapte bătut proaspăt:	litr.	0.30
	paharul.	0.10
Fructe proaspete:		
Pere pergamute	0.80	
Struguri, se găsesc zilnic proaspeţi.		

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţuri reduse

Vin alb vechiu de masă	0.80	litru
„ roş „ „ „	0.80	„
„ alb vechiu	1.00	„
„ roş „	1.00	„
„ alb „	1.20	„
„ tămăios de 3 ani	1.20	„
„ „ „ 5 „	2.00	„
„ Bordeaux de 5 ani	1.40	„

Pentru comenzile de la 5 litr. în sus se serveşte la domiciliu avizîndu-ne verbal sau prin o carte postală str. de Sus No. 189.

Ultime INFORMAȚII

❑ **Manevrele regale.**—*Cu privire la manevrele regale, s'a hotărît definitiv, ca teatrul de operație, să fie între Botoșani și împrejurimile Romanului.*

Lupta se va da între corpul al 3-lea, comandat de d. general Tătărescu și corpul 4, comandat de d. general Lambrino.

❑ *In timpul manevrelor de divizie, ce vor preceda manevrele regale, se va ținea și examenul de maior.*

❑ *Printre ofițerii superiori din localitate, domnește credința că manevrele regale se vor contramanda la urma urmei, din cauza primejdiei holerei, care devine tot mai mare, din cauza numărului mare de cazuri, constatate în țările vecine.*

❑ **FEBRA TIFOIDA.**—Administrația comunală a invitat pe d. dr. Mezincescu, de a face analize apei de Timișești și a înainta buletine săptămînale de rezultat.

*

Pe ziua de azi s'au constatat trei cazuri noi de febră tifoidă.

Bolnavii au fost izolați în spitale.

*

Medicul șef al orașului, a luat azi dispoziționea, ca să se închidă toate otelurile, hanurile, circiumele și prăvăliile în care se vînd alimente, care nu vor proceda, după două ore de la transmiterea ordinului, la curățirea curților lor.

*

D. dr. Grosi, a confiscat azi 200 scrumbii sicate, de la negustorul Simon Persu, din str. Cucu 3.

*

❑ **Sătenii și Cuza-Vodă.** — Sătenii din comuna Bolintinul din vale, întruniți în ziua de 21 August, au hotărît următoarele:

Ridicarea unui monument eroilor din această comună, care și-a dat viața în 1877 pentru Independența noastră.

Comitetul pentru aceasta fiind compus din:

Președinte de onoare: C. St. Bolintineanu, primar, nepot al Poetului.

Președinte activ: Vasile Dincescu, avocat.

Vice-președinți: C. Tănăseanul doctor de plasă, N. Bărbulescu, proprietar.

Casier: Al. Ștefănescu, mare comerciant.

Secretari; Marin Toader, absolvent al școalei de arte, Gheorghe Petrescu, industriaș.

Membri cu drept de încasare: Mihail C. I. Bolitineanu, consilier județean. Dr. C. Constantinescu, Tănase Rica, comerciant, I. Georgescu, pensionar fost învățător, G, Ioniță, învățător diriginte,

Membrii: Florian Predescu, Vasile Petrescu, Ștefan Cristescu, C. Alexe preotul Anastasescu, M, Gheorghe Pârvănescu, preotul N. Oprescu, Sachelarie Ștefan Dobrișan, Nicu S. Marenate, Constantin C. Popescu, Oprea Christescu, Ștefan Dincescu, Ilie Trifu, Tănase Ghiță, C. Stegărescu, Preot D. Trandafirescu, Dumitru Oprea, Radu Manolache, Niculae G. Georgescu, Elie Fănică, Dumitru Radu, Dumitru Iliescu Alexandru Constantinescu, Vasile Ghiță, Niță Georgescu, Gheorghe Vasilescu, Ghiță Constantinescu, Nae N, Zinca, Constantin N. Mariuță, Costică Tănăsescu, Constantin I. Dumîtrescu, Radu Grigore, Marin M. Stan, G. Popișteanu și Ilie Dincescu,

Acest comitet va fi convocat în ziua de Duminică 28 crt., pentru a discuta măsurile ce trebuesc luate spre a se aduna fondurile necesare acestui monument, care va fi o podoabă a comunei și care consfințește o datorie a noastră față de eroi.

*

Tot în acea ședință, au decis *ridicarea statuei marelui Domnitor Cuza-Vodă.* drept recunoștință a țărănimei.

Pentru aceasta se va forma un nou comitet cu elementele atît din această comună, cît și din altele din județul Ilfov și chestiunea se va discuta și aranja în ziua de Duminică 28 August de către comitetul monumentului independenței.

❑ Copilul Dumitru Scutaru, în etate de 7 ani, din com. Bivolari, ducîndu-se cu părinții la munca cîmpului s'a culcat lîngă un foc de vreascuri. Din cauza scînteelor ce săreau din foc i s'au aprins hainele, producîndu-i arsuri atît de grave, în cît copilașul a și încetat din viață.

❑ D-nii P. P. Carp și D. Nenițescu ministrul comerciului și industriei, au sosit astă-noapte cu automobilul, la ora 11, la Țibănești, venind din București.

❑ Astăzi dimineață, d. lic. colonel Văitoianu a făcut inspecția batalionului IV Vînători, al cărui comandant este.

❑ Serviciul sanitar veterinar al zonei Sculeni, a cerut prefecturei de județ, să dispue trimiterea unui jandarm rural în satul Cotul lui Ivan, care împreună cu agentul veterinar să supravegheze executarea măsurilor sanitare, aplicate pentru combaterea pneumo enteritei la rîmători, care bîntue în acea localitate.

❑ Eri noaptea, un violent incendiu a distrus o moară din com. Coarnele Caprei și o batoză de treer, proprietatea d-lui Gutman. Pagubele se urcă la suma de 14,000 lei. Focul a luat naștere de la niște scîntei de la mașină.

❑ Cu prilejul inspecției, pe care d. general Presan, o va face mîine regimentului 13 și batalionului 4 de vînători, vor avea loc și lupte de noapte.

❑ Membrii camerei de comerț se întrunesc mîine la ora 4, pentru a continua discuția asupra repauzului duminical.

❑ Camera de comerț a încuviințat din nou ca ședințele societății viticole, să aibă loc în saloanele acestei camere.

❑ Comitetul societății viticole a aprobat planul elaborat de d. arhitect Cugler, pentru pavilionul expoziției de struguri.

❑ **Școlile profesionale.**—E interesant rezultatul dat de școlile profesionale, ce cad în circomscripția Camerei de comerț din Iași, care subvenționează o mare parte din ele:

Scolile profesionale sunt:

1). Școala comercială superioară din Iași, înființată în 1894, Septembrie 1, a dat pînă în prezent 447 absolvenți, fiind frequentată în anul 1910 de 148 elevi.

2), Școala comercială elementară Iaș înființată în anul 1884 Sept. 1, a dat pînă în prezent 417 absol. fiind frequentată de 101 elevi.

3). Școala super. de arte și meserii Iași, înființată în 1841 Iulie 1, a dat 248 absol. fiind frequentată de 176 elevi.

4). Școala inferioară de croitorie Iași înființată în 1908 Octombrie 1, fără absolvenți frequentată de 36 elevi.

5). Școala de agricultură Belcești Iași, înființată în 1910 Sept. 1, a dat 56 absolvenți, fiind frequentată de 28 elevi.

6). Școala profesională de fete „Sf. Sava", înființată în 1877 Martie 1, a dat 423 absolvente, fiind frequentată de 265 eleve.

7). Școala profesională de fete „Reuniunea femeilor Romîne" din Iași, înființată în 1870 Septembrie 1, a dat 316 absolvente, fiind frequentată de 127 eleve.

8) Școala profesională de fete „Hristache Zănescu" Iași, înființată în 1906 Noembrie 1, a dat 8 absolvente, fiind frequentată de 24 eleve.

9) Școala de sericicultură „Vitlimescu și Mironeanu" Iași, înființată la 1895 Aprilie 1, a dat 52 absolvente, fiind frecventată de 18 eleve.

10) Școala profesională de fete „Vesbianu" Iași, înființat în anul 1901 Iulie 3, a dat 20 absolvente, fiind frecventată de 24 eleve.

11) Atelierul central de Învățămînt industrial, casnic, ambulant Iași, înființat în anul 1910 Mai 16, frecventat de 16 eleve.

12) Școala profesioală de fete gr. I Peatra N. înființat în 1895 Septembrie 15, a dat 134 absolvente fiind frequentată de 117 eleve.

13) Școala inferioară de meserii Roman, înființată în 1901 Octombrie 1, a dat 131 absolvenți, fiind frequentată de 53 elevi.

14) Școala elementară de meserii din Bicaz, Neamț, înființată în 1902 Martie 17, a dat 48 absolvenți, fiind frequentată de 19 elevi.

15) Școala elementară de meserii din Porcești jud, Roman înființată în 1902 Octom. 14 a dat 16 absolvenți, fiind frequentatá de 25 elevi.

16) Școala de agricultură Roman, înființată în 1885 Octomb. 1, a dat 303 absol. fiind frequentată de 179 elevi.

17). Școala profesională de fete gr. I Roman înființată în 1882 Mai 3, a dat 222 absolvente, fiind frequentată de 137 eleve.

18) Școala comercială elementară Vaslui, înființată în 1903 Septemb. 1, fiind frequentată de 10 elevi.

19) Școala inferioară de meserii din Vaslui înființată în 190 Octombrie 1, a dat 17 absolvenți fiind frequentată de 54 elevi.

20) Școala profesională de fete Vaslui, înființată în 1896 Octombrie 1, a dat 77 absolvente, fiind frequentate de 71 eleve.

După cum se vede în cele aratate mai sus, în circumscripția noastră în cursul anului 1910, s'a înființat un atelier de industrie casnică de către Ministerul de industrie și comerț și s'a desființat școala de încălțăminte a d-lui Gh. Caracaș din Iași.

De asemeni școala comercială elementară din Vaslui, văzîndu-se că nu e îndeajuns de frecventată s'au desființat clasele I-a și a II-a, rămînînd numai cu clasa III-a, așa că și această școală e pe cale de a se desființa.

ANUNCIU

La 15 August c. încep înscrierile la școala profesională de fete **Tereza Paraschiva general Milicescu** *din Iași Str. Albinetz No. 5, primindu-se eleve interne, seminterne și externe. Pe lîngă școală, în ființîndu-se și un atelier de croitorie, se face cunoscut D-relor absolvente că se primesc ca să lucreze în atelier cu salar.*

Incunoștiințare

Să aduce la cunoștința tuturor oamenilor din contigentul 1909, concentrați la Regimentul Ștefan cel Mare, că trebue a se prezinta la regiment în **ziua de 29 August** ora 8 dimineața urmînd a fi transportați la Botoșani cu calea ferată.

Acei ce se vor prezenta mai tîrziu vor fi transportați pe jos.

Comandantul regimentului Ștefan cel Mare No. 13

Colonel **Cernătescu**

Ultima oră

București 23 August

Primejdia unui războiu

Passau — In toată Bavaria, plățile se fac azi esclusiv în monedă de hîrtie.

Din cauza aceasta populația e viu alarmată, căci pune în legătură faptul cu un eventual rezboiu între Germania și Franța.

*

Berlin.—Tratativele în chestia marocului au reînceput. D. Cambon, s'a întîlnit cu d. Kiderlen-Wächter, cu care a discutat noua bază a discuțiunelor.

Incendiu de păduri. Pagube de 3.000.000

Landsberg.—La Warthe, un incendiu a distrus pînă acum 8000 hectare din pădurile Koeniqs Walde. Pagubele s'au evaluat la trei milioane.

Cazul suspect din Galați

Galați.—In localitate s'a constatat ázi un caz suspect. Autoritățile au fost înștiințate, că servitorul ungur Malint s'a îmbolnăvit prezintînd simptome suspecte.

S'au luat toate măsurile de izolare.

H O L E R A

Constantinopole.—Eri au fost constatate 33 cazuri de holeră din care 25 au încetat din viață. Holera se întinde și la Brusa, unde se constată zilnic 30 de decese.

Cazul din Brăila

Brăila.—Penci Ivanov, care se îmbolnăvise prezentînd simptome suspecte, a încetat din viață.

Autopsia a dovedit că suferea de rinichi.

Desființarea taxelor vamale pe alimente

Bruxelles.—Mișcarea în centrele industriale ia un caracter de boicotare contra tuturor produselor agricole din partea consumatorilor.

Așa de pildă măcelarii au hotărît să nu lucreze.

Primarii vor cere guvernului se desființeze taxele vamale pe alimente.

Urmărirea lui Pantelimon

Piatra-N.—Poterile au fost azi desconcentrate. Autoritățile par a fi renunțat la prinderea lui Pantelimon, așteptînd momentul cînd se va preda singur.

Nenorocirea din Mehadia

Mehadia. — D. Costică Popovici, fiul cunoscutului industriaș din București, urcînd piscul crucea Albă, împreună cu alți patru colegi, a alunecat și a căzut în prăpastie.

Colegii lui îngroziți n'au pomenit nimic de această nenorocire,

Abia eri cadavrul nenorocitului tînăr a fost descoperit.

Dimisia Primarului Constantinopolului

Constantinopole.—Primarul Constantinopolului, a dimisionat, pe motiv că consiliul de miniștri nu a aprobat cererea sa de a se acorda comunei 100000 livre, pentru construiri de lazarete pentru holerici.

Incidentele din Nordul Franței

Paris. — In urma incidentelor petrecute în regiunile din nordul Franciei, a fost arestat inginerul miner Simon Ricco, inculpat că a condus prădăciunile săvîrșite.

Conferiri de decorații

Constantinopole.—Sultanul a conferit d lui Betham Hollveg cancelarul imperului german, ordinul Ali Osman în briliante, iar d lor Kiderlen Waechter marele rang al aceluiași ordin.

Aviațiune

Parampe.—Aviatorul Parros a ajuns la înălțimea de 4500 metri, bătînd precedentele recorduri.

Legea incompatibilității

București.—In cercurile guvernamentale se afirmă, că consiliul de miniștri, a însărcinat pe d-nii Ioan Lahovari și Arion, cu elaborarea proectului, prin care se declară incompatibilitate între mandatul de deputat și funcțiuni la societăți proteguite de stat.

EPITROPIA GENERALA

a

Casei spitalelor și ospiciilor Sft. Spiridon din Iași

Se publică spre cunoștința generală că, în zilele de 28 și 29 Septembrie viitor, oarele 1 post meridiane se vor ține licitații, prin oferte sigilate, în cancelaria Epitropiei G-le din Iași, pentru vinderea spre exploatare a următoarelor parchete și arbori din pădurile Cassei:

1). Din pădurea Coțofănești, comuna Coțofănești, jud. Putna, se vinde restul ramas neexploatat din parchetul No. 39 și întreg parchetul No. 40, suprafața totală de 110 H. 5000 m. p. 80 arbori rezervă la hectar, garanția provizorie 6000 lei.

2). Din pădurea Urecheşti, com. Urecheşti, jud. Putna, se vînd parchetele No. 26, 27 și 28 cu suprafața totală de 40 H. 9000 m. p. Tăerea fără arbori de rezervă. Garanția provizorie 2000 lei.

3) Din pădurea Vulpășești, comuna Sagna, jud. Roman, se vînd parchetele No. 4, 5 și 6, cu suprafața totală de 130 H. 5000 m. p., cu una sută rezerve la hectar. Garanția provizorie 4000 lei.

4). Din pădurea Roșieşti, comuna Roșieşti, jud. Fălciu, se vinde parchetul No. 40, cu suprafața de 22 H. 7000 m. p, 80 rezerve la hectar. Garanția provizorie 2000 lei.

5). Din pădurea Orofteana, comuna Lunca, jud. Dorohoi, se vînd parchetele No. 13, 14 și 15, cu suprafața totală de 28 H., 80 rezerve la hectar. Garanția provizorie 1600 lei.

Tot din această pădure Orofteana și cu un deosebit contract se vînd spre extragere un număr de 1657 rezerve de stejar, bun de lucru, dogărie și construcție și cu circonferența de la 1 m. 20 în sus. Garanția provizorie 2600 lei.

6). Din pădurea Sănăuți, comuna Tureatca, jud. Dorohoi, se vînd parchetele No. 9 și 10 cu suprafața totală de 10 H. 0365 m. p., cu 80 rezerve la hectar. Garanția provizorie 800 lei.

7). Din pădurea Hreațca, comuna Hreațca, jud. Dorohoi, se vînd parchetele No. 14 și 15, cu suprafața totală de 6 hectare 6767 m. p. și cu 80 rezerve la hectar. Garanția provizorie 700 l.

8). Din pădurea Ștreanga, comuna Mamorniță, jud. Dorohoi, se vînd parchetele No. 13 și 14 cu suprafața totală de 6 hectare 6204 m. p. și cu 80 rezerve la hectar. Garanția provizorie 700 lei.

9) Din pădurea Borșa, comuna Vlădeni, jud. Iași, se vînd parchetele No 21 și 22 cu suprafața totală de 6 H. 5675 m. p. și cu 80 rezerve la hectar. Garanția provizorie 800 lei.

10). Din pădurea Cotnari, comuna Cotnari, jud. Iași, se vînd parchetele No. 6, 7 și 8 cu suprafața totală de 32 H. 3000 m. p. și cu 100 rezerve la hectar. Garanție provizorie 800 lei.

11). Din pădurea Stavnic, comuna Voinești, jud. Iași, se vînd parchetele No. 3, 4 și 5 cu supravața totală de 24 H. 1000 m. p. cu 100 rezerve la hectar. Garanția provizorie 800 lei.

12). Din pădurea Chipereşti, comuna Țuțora, jud. Iași, se vînd parchetele No. 1 și 2 cu suprafața totală de 6 H. 3095 m. p., tăerea fără rezerve. Garanția provizorie 300 lei.

13). Din pădurea Popricani, comuna Rediu Mitropoliei, jud. Iași, se vînd parchetele No. 1 și 2 cu suprafața totală de 13 H. 5372 m. p. Tăerea fără rezerve. Garanția provizorie 8 0 lei.

14). Din pădurea Orășeni, comuna Curteşti, jud. Botoșani, se vînd parchetele No. 30 și 31, cu suprafața totală de 25 H. 1889 m. p. și cu 80 rezerve la hectar. Garanția provizorie 2000 lei.

15) Din pădurea Buzeni, comuna Bălușeni, jud. Botoșani, se vînd parchetele No. 2 și 3 cu suprafața totală de 4 H. 2867 m. p. și cu 80 rezerve la hectar. Garanția provizorie 400 lei.

16). Din pădurea Bodeștii-Precistei, comuna Bodeștii-Precistei, jud. Neamț, se vînd parchetele No. 1 și 2, în suprafață totală de 66 H. 3400 m. p. și cu 80 rezerve la hectar. Garanția provizorie 4000 lei.

17). Din pădurea Blăgești, comuna Valea lui Ion, jud. Bacău, se vînd parchetele No. 39 și 40 și restul ramas neexploatat din parchetul No. 38, cu suprafața totală de 285 H. 0483 m. p. și cu 80 rezerve la hectar. Garanția provizorie 15,000 lei.

18). Din pădurea Unțeşti-Iapa, comuna Unțeşti, jud. Tutova, se vînd parchetele No. 1 și 2 cu suprafața totală de 30 H. 3587 m. p., tăere fără rezerve. Garanția provizorie 1000 lei.

19). Din pădurea Unțeşti-Bîlu, comuna Unțeşti, jud. Tutova, se vinde parchetul No. 1, cu suprafața de 14 H. 9500 m. p, tăere fără rezerve. Garanția provizorie 600 lei.

20). Din pădurea Chițcani, comuna Puntișeni, jud Tutova, se vînd parchetele No. 1 și 2, cu suprafața totală de 24 H. 4660 m. p Tăerea fără rezerve. Garanția provizorie 1000 l i

21). Din pădurea Vinderei, comuna Vinderei, jud. Tutova, se vînd parchetele No. 1, 2 și 3 cu suprafața totală de 8 H. 4500 m. p. Tăere fără rezerve. Garanția provizorie 500 lei.

22) Din pădurea Dumeşti, comuna Dumeşti jud. Vaslui, se vînd spre extragere din parchetele No. 2—16 inclusiv, un număr de 3000 rezerve de stejar, cu grosimea în circonferință de la 1 m. 05 în sus, arbori buni de lucru, de construcție și de doage, și sunt toți marcați cu ciocanele silvice ale casei și cu culoare de oloi. Garanția provizorie 7000 lei.

23). Din pădurea Boroseşti, comuna Scînteia, jud. Vaslui, se vînd spre exploatare 3380 reserve de stejar, cu aceleași calități ca și arborii de la pădurea Dumeşti. Garanția provizoria 5000 lei.

Concurenții doritori de a lua cunoștință de condițiunile speciale și generale privitoare la exploatarea parchetelor și a arborilor de rezervă menționați mai sus, se pot adresa la serviciul silvic al casei în ori ce zi de lucru de la orele 9—12 a. m.

Art. 72—83 din legea comptabilității Statului sunt aplicabile acestor licitații.

No. 06134

20 August 1911

PRIMĂRIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 1 Septembrie a. c., ora 11 a. m. se va ține în camera acestei Primării, licitație prin oferte închise, pentru darea în concesiune pe timp de cinci ani de la data semnărei contractului, a dreptului exclusiv de a curăți toate latrinele și cisternele cîte sunt și cîte se vor mai înființa în tot cuprinsul orașului și tîrgușoarelor pendinte de el. Concesiunea se dă în conformitate cu condițiunile din caetul de sarcini.

Garanția provizorie 5000 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Dispoziționile art. 72—83 din legea asupra comptabilității publice sunt aplicabile acestei licitațiuni.

Caetul de sarcini se poate vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 17166 1 August 1911

Institutul Profesional de Fete Ella Em. Savopol

Cultură și Educație Națională

București str. Jules Michelet 4 (fost str, Dreaptă)

Internat, Semi internat, Externat

Curs primar programul Statului plus Franceza, Germana și Piano.

Curs liber program propriu și Curs profesional programul Statului. Cu elevele acestei secțiuni se va forma gradul II-lea iar diplomele dau dreptul la Maestre de lucru la școalele Statului, Limbi moderne, gospoderia în general, Piano. Cereți prospectul.

Directoarea școalei și Atelierelor

ELLA EM. SAVOPOL

(născută General P. Botez)

ANUNCIU

Liceul Militar—Iași avînd nevoe de un bucatar șef care să cunoască bine această meserie, doritorii se pot prezenta în ori ce zi dimineața de la 9—12 la cancelaria acestui Liceu pentru a li se face cunoscut condițiile de angajare.

Comandant Liceului

p. Căpitan **Garăn**

Comptabil—Corespondent

cunoscînd perfect limba Romînă și Germană, se caută pentru o mare casă de comerț din Iași.

Oferte în scris se vor adresa biroului de informațiuni și încaso

„MERCUR"

— Iași Strada Pomir 6 —

Noua Brutărie ANGHEL HRISTEA

STRADA DE SUS NO. 150

reconstituită conform regulamentului, avînd Malaxoare cu motor, face cunoscut că a pus în vînzare pîne de calitate excelentă și dreaptă la cîntar.

Institutul de Domnișoare CHAMPALBERT-HEROVANU

IAȘI.—BĂRBOI—19

Curs primar după programul statului. Curs liber L. romînă, franceză și germană, lucru, piano, pictură etc. Ingrijire deosebită educațiunei. Inscrierile la 15 August. Cursurile încep la 1 Septembrie.

In 20 Octomvrie 1892, Academia de Medecină din Paris votă Doctorului **OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAȚIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAȚIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bólelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângeluĭ, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismuluĭ, rumatismuluĭ, tumorilorĭ, afecțiunilorĭ cangrenóse, leprei, gatuluĭ, ulcerilorĭ inveterațĭ* și atotuloru bóle provenind din necurățenia și alterațiunea sângelui.

Specificŭ prin excelență contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* și a terribilelorĭ lorĭ consecințe; dobândite sau ereditare, recente saŭ invĕterate și rebele (accidentilorĭ gureĭ și a gâtuluĭ, putrețimiĭ ăselorĭ). Nicĭ un alta medicamentu in lume nu posedă distinctiunile ce onóră Pesmeții Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace și energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR **OLLIVIER**

Acestĭ pesmețĭ d'un gust fórte plăcutŭ și de digestiune ușóră se conservă ani intregĭ în or ce temperatură și climă. Dupe 4 anĭ de experiențe publice ACADEMIA DE MEDECINĂ constată eficacitatea lorĭ constantă in bólele cele mai inveterate. — *Ŭă broșura acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmetii depurativi* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seu oficial a *Guvernuluĭ francesŭ*, se exprimă astfelŭ: « Acestĭ pesmețĭ oferŭ un « remedŭ de compositiune constantă, de « preparațiune cât de perfectă posibilă.... « *Ĕi pot da servicii mari humanității.* »

Depositŭ Generalŭ : 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAȚIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÔTE TERILE

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62, unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv și Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavoastră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic si intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenta.

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameștecă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migranele, Cefalgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *durerile* cari nu resistă la toturor celor l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vro ușurare, va lua 4 hapuri a doua ți: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe ți.

A se cere LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potu găsi la toți Drogheriștii și Farmaciștii.*

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 17

Cea mai nouă creațiune în Mașini de cusut

SINGER, 66

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

LABORATORUL DE Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURȚII REGALE

IAȘI

Coaltar Saponat. Puternic desinfectant în toaleta intimă a Damelor, și în ori ce ocazie unde se necesitează o desinfectare energică, ca plăgi cangrenoase, difterice, ulcere, ecseme, hemoroizi prezervă boalele părților genitale și mai este și ur escelent mijloc contra mătreței capului.

Costul sticlei 1,50.

Apă de toaletă de viorele

Higienic pentru întreținerea pielei corpului. O lingură la un litru apă de spalat corpul.

Costul sticlei 2 lei.

Gudron vegetal. Licoare concentrată și titrată contra tuturor afecțiunilor bronchiale ca: Laringită, bronchită, (guturai) pulmonare, tuse rebele, iritarea pieptului, phtisie pulmonară, dispepsie, asthma și catare de beșică.

Doza 2—3 linguri pe zi în lapte sau în apă zaharată.

Costul sticlei 1.50 *bani.*

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanții peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Rominia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora incheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Rominia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(Ioastă strada de Sus)

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program incepe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

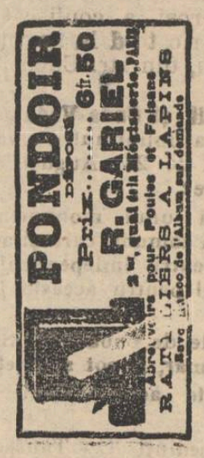

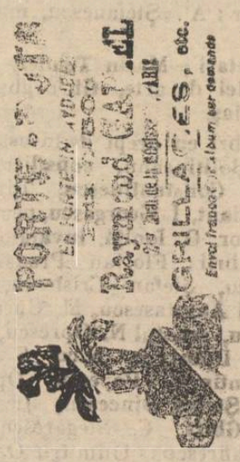

Fabrica de Sobe de teracota și faianță

FRAȚII MACUROFF IAȘI, Soseaua Păcurari 72

Recomandă D-lor proprietari de Case și antreprenori de construcțiuni publice:

Sobe de teracotă zmălțuită în toate culorile moderne.

Sobe de teracotă plane cele mai higienice, solide și practice

Sobe de porțelan albe și mojolico, formele cele mai elegante, simple și de fantazie.

Flise de faianță pentru instalațiuni de Laboratoare, băi, bucătării etc.

OLANE pentru coșuri și drenagiu de orice dimensiuni.

Execuțiune promptă.— Prețuri reduse.

GRILLAGES 1 m. de haut. le rêvêt 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f.**

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mirzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1383 Joi 25 August 1911

Evoluția economică a României

Pentru a ne da seamă de evoluția economică a țărei noastre și deci de activitatea politică a guvernelor ce vor fi chemate pe viitor la cîrma țărei, cred nimerit, ca după date statistice, să pună în evidență care sunt isvoarele noastre producătoare de bogăție astă-zi, după 40 de ani de muncă pe tărîmul economic.

Dat fiind faptul, că pentru a putea judeca vitalitatea unui popor, trebue să cunoaștem mai întâi, care-i sunt isvoarele bogăției sale și puterea acelor isvoare, să lăsăm datelor statistice cuvîntul hotărîtor.

In chestia ce ne preocupă, locul de căpitenie îl ocupă poporația, vom începe deci, cu *poporația*.

După datele ce avem la îndemînă, în anul 1866, populația Romîniei se alcătuia din 4 milioane și ceva de locuitori.

Iar la 1909, populația țărei se urca la 6,865,739, adecă la aproape 7 milioane locuitori; ceia ce ne dă un plus de peste 2 și jumătate milioane locuitori în curs de 43 de ani.

După o lucrare statistică, anul 1909 a fost cel mai fericit sub acest raport, căci excedentul natalității asupra mortalității a fost foarte mare în acest an. Creșterea așa de mare a poporației, este o dovadă evidentă de puterea de vitalitate a poporului romîn și deci sub acest raport, putem păși cu toată încrederea în calea viitorului.

Comerțul, importul.

In anul 1866, comerțul nostru la import se rîdica pînă la 296 sau 297 milioane lei.

Iar în anul 1909, comerțul nostru de import se rîdică la 368 sau 369 milioane lei, cu observarea că din toate categoriile de mărfuri importate, numai 4 din ele și anume: metale și lucrări de metale, textile, mașini și lînă, păruri și lucrări din ele reprezintă 58.7%, după proporția următoare:

a) Metale și lucrări de metale 23.6%
b) Textile 17.7%
c) Mașini 8.7%
d) Lînă, păruri și lucrări din ele 8.6%.

Aceste 4 categorii reprezentînd peste 200 milioane lei, la cifra importului.

Valoarea acestor 4 categorii importate, ne dă nota evoluției noastre economice, din ele oglindindu-se desvoltarea isvoarelor noastre de producțiune „*agricultura și industriile*“.

Exportul.

In anul 1866, comerțul nostru de export se rîdica pînă 255 milioane lei.

Iar în anul 1909 acest comerț se urcă la peste 465 milioane lei, aproape îndoit asupra anului 1866. Cu observarea, că din cele 35 categorii de mărfuri ce fac obiectul acestui comerț, 5 din ele și anume: cereale și derivate, petroleu și derivate, lemne și industrii derivate, legume și seminte, produse animale alimentare, reprezintă 96.7%, după proporția următoare:

a) Cereale și derivate 76.9%
b) Petroleu și derivate 7.8%
c) Lemne și industrii 6.3%
d) Legume și seminte 4.5%
e) Produse animale alim. 1.2%.

Aceste 5 categorii reprezentînd aproape 450 milioane lei la cifra exportului. Valoarea evidențiază necontestat puterea isvoarelor noastre producătoare de bogăție națională.

In timp ce importul scade în seria fabricatelor destinate consumațiunei, crescînd în seria materiilor și confecțiunilor necesare producțiunei, ca consecință logică, crește și trebue să crească exportul, ceia ce reprezintă bogăția prin creșterea valorei pămîntului, pădurilor, subsolului, brațelor de muncă și bogăția statului.

Industriile.

In 1866, lipsesc ori-ce date, ceia-ce dovedește că nu existau industrii propriu zise, excepție de industria casnică, care nu reprezinta un agent economic în comerțul de export.

In 1907 însă, găsim că posedam—de sigur că pînă astă-zi numărul lor a crescut—293 fabrice încurajate, 126 fabrice neîncurajate și 52 fabrici aparținînd Statului.

Aceste industrii reprezintă: Forța motrice de 46,766 cai, capital de aproape 400 milioane, din care capital imobilisat 214 pînă la 215 milioane, iar restul de 180 pînă la 186 milioane, capital rulant.

Lucrători întrebuințați în marea industrie, sunt în număr de 37 pînă la 38,000, servindu-li-se un salar de la 32 la 33 milioane lei anual.

Meseriile.

Desființîndu-se corporațiile vechi, nu se găsesc date, de cît după punerea în aplicare a legei actuale de organizarea meseriilor.

Ast-fel în 1908, găsim meseriași înscriși în corporații, 127,841, din cari 73,730 romîni, 28,927 alte naționalități și 25,184 evrei.

De sigur, numărul meseriașilor e mai mare, mulți nefiind înscriși în corporații, cum sunt acei din tîrgușoare și comunele rurale, dat fiind apatia organelor chemate la aplicarea și respectarea legei.

Impozitele.

In 1866, găsim funciarul reprezentînd 1,806,267 lei.

Iar în 1907, funciarul reprezintînd suma de 18,152,351 lei.

Patentele la 1866 representă 848,292 lei. Iar la 1907 representînd 5,612,094 lei.

Fără pretenția a fi putut culege date statistice absolut exacte, totuși din datele de mai sus resultă, că posedăm toate elementele necesare a asigura viitorul țărei prin progresele realizate și acele pe cale a se realiza, însă ne trebue guverne capabile și înțelepte, cari să reprezinte de fapt și nevoile și aspirațiile neamului.

G. D. Șerban

Învățătorii și politica

La congresul de la Tîrgoviștea s'a ridicat pentru întâia oară într'un congres al învățătorilor, chestiunea politică. Trebuie să facă învățătorii politică? Dacă da, ce fel de politică să facă?

Iată cele două întrebări, care au format obiectul discuțiunii. Chestiunea este interesantă și—trebue să recunoaștem—a fost discutată cu competență.

Nici unul din vorbitori n'a răspuns negativ la prima întrebare. Și nici că se putea altfel. A'scoate pe învățător din politică, înseamnă a-i tăgădui calitatea de cetățean, pe care i-o dă origina sau legea; înseamnă a-i ridica drepturile politice, pe cari trebuie să le aibă orice cetățean. Învățătorul, ca orice cetățean prin urmare are dreptul să facă politică. Dacă trebuie să facă politică san nu, e o chestie, care nici nu se poate pune, din moment ce are acest drept.

Ce fel de politică să facă?

Aceasta e întrebarea în jurul căreia a rulat mai mult discuțiunea. Unul dintre vorbitori, avea aerul să propună, că învățătorimea să facă politică pe propria ei socoteală, ca organism politic independent. Aceasta este o părere tot atît de ridicolă pe cît de dezastroasă, căci aceasta nu ar însemna de cît organizarea în castă deosebită, a corpului didactic rural. Prea multe caste avem și așa în statul romîn, de ce să mai avem încă una?

Și apoi cari sunt interesele economice puternice, care i-ar putea lega atît de strins pe învățători?

Nu, e o mare greșală aceasta și ea a fost bine relevată de d. Ionescu-Lungu, care a susținut, că învățătorii trebuie să facă politică în partidele existente; fie care în acel partid, în care își poate realiza idealul său politic. Acest mod de a vedea lucrurile, a fost aprobat de toți congresiștii, și deci în acest senz s'a pronunțat congresul.

N'a lipsit nici nota ridicolă. Ea a fost dată de către învățătorul Mihalache Muscel, care după ce a împînzit teorii peste teorii a ajuns la concluzia, că învățătorii trebue să se închine d-lui Iorga. De ce? N'a spus și nici n'ar fi putut spune; dar nu s'a dat îndărăt să preconizeze acest deziderat al său atît de ridicol.

Învățătorul este și trebue să fie un luminător al celor întunecați, în jurul său. Lui nu-i este permis să-și sprijine acțiunea pe ură și pe patimă. Învățătorul trebue să fie un factor puternic al solidarizării sociale. Războiul civil, care este idealul șovinismului d-lui Iorga, este departe de menirea. de acțiunea bine-făcătoare a învățămîntului.

De aceia chiar și congresul a respins modul de a vedea al acestui învățător, care e atît de departe de a-și pricepe rostul în întunecatele sate ale Romîniei.

Guvernul e tare!

Guvernul e tare! — așa spunea mai zilele trecute un amic al Nababului care se reîntorsese de la Florești, unde fusese să vadă pe bătrînul Castelan în somtuosul său palat de vară.

Guvernul e tare! și știți de ce? Pentru că Nababul s'a întîlnit cu conu Petrache în acest palat și după ce au luat împreună un copios dejun, s'au legat — cu sau fără jurămînt, nu se știe — să se ajute să rămînă la putere cel puțin trei ani de zile.

Și dacă acești doi piloți ai guvernului și ai partidului — sunt astfel înțeleși — atunci de ce ar cădea guvernul?

Cu adevărat, — dacă tăria guvernului ar rezida în dulcea armonie dintre Conu Petrache și Conu Gheorghe, cît timp această armonie nu e cu nimic turburată, Guvernul lor are toată șansa să rămînă la putere. D. Marghiloman și Filipescu pot să se invidieze și să se sape unul pe altul, dar nu pot cu nimic sdruncina situația guvernului, căci după cum d. Marghiloman e sub călciiul d-lui Carp, tot așa și d. Filipescu stă nemișcat sub genunchiul d-lui Cantacuzino și nici unul, nici altul, nu pot eși din cuvintele și autoritatea acestor doi conducători ai politicei conservatoare.

Dar cine însă din cunoscătorii serioși ai politicei noastre, a considerat ca forță de resistență și de viață a guvernului de azi amiciția neclintită a Conului Petrache și a Nababului.

Cel mult ei au putut forma un guvern, atunci cînd Regele a schimbat regimul liberal, — după cum l'ar fi putut forma numai d. Carp singur— fără ca prin aceasta să se creadă că din unirea lor, țara a căpătat un guvern trainic și util.

Din prima zi a constituirei sale — i-a lipsit guvernului și partidul pe care să se razime și simpatia și încrederea țărei, care să-l susțină.

Partidul l'a format împrăștiind în în toate părțile sacul cu grăunțe — dar ce partid? O rușine a cărei existență depinde de cît vor mai fi grăunțe și va mai dăinui guvernul. Cît despre simpatia și încrederea țărei, departe de a o capata, din potrivă guvernul se găsește azi în fața unui puternic curent de antipatie în opinia publică, care se va traduce în primele zile ale toamnei într'o luptă de imperioasă răsturnare.

Guvernul Carp — a trăit și trăește... nu din dragoste prefăcută sau interesată între cei doi bătrîni conservatori — ci prin îngăduirea și toleranța partidelor din opoziție, pe care opinia publică a țărei le va determina în curînd să ia o atitudine hotărîtă și irevocabilă de schimbare a regimului.

Acesta este adevărul și el explică în deajuns cît e de tare guvernul.

EDILITATE

Blestemul ceresc!

Telegraful a adus eri știrea, despre un caz de holeră, constatat la Galați.

Se adevereşte prin urmare, proorocirea d-lui dr. Cantacuzino, că primele cazuri se vor arăta la Galați și în urmă la Iași.

Să nădăjduim că orașul nostru, se va bucura de milostivirea cerească și vom fi feriți și în anul acesta de teribilul flagel.

Dar, se pare, că de astă dată, speranța noastră residă numai în mila cerească, de oare ce din partea administrației comunale nimic nu se face.

Totul e lăsat la voia întîmplărei.

Primarul e foarte fericit cînd nu vine la Primărie, pentru a nu fi martur, la incidentele zilnice, ce le provoacă primul său ajutor.

Acesta are o ocupație specială, aceia de a pune să se spioneze funcționarii, iar cînd timpul îi permite, se duce la hală, pentru a provoca nemulțumirea micilor negustori, prin purtarea sa brutală, fără nici un rost.

Aceasta e activitatea sanitară, pe care o desfășoară administrația comunală.

Incolo nimic.

Nici o pregătire esențială, pentru caz de pericol, nici o măsură, pentru asanarea cartierelor populate, unde flagelul va bîntui cu mai multă furie, de cît chiar în vechile mahalăli din Capitala Turciei.

Nu se gîndește nimeni la nevoia de a se avea la îndemînă personalul trebuitor, pentru cazuri de nevoie.

Medicii comunali sunt prea împovorați și nu li s'ar putea cere și muncă extra-ordinară, în cas de holeră.

Și cînd nevoia va fi mai urgentă, nici nu va fi de unde recruta personalul necesar.

Ne facem o sfîntă datorie. Dăm alarma la timp, poate tot se va misca moarta administrație, și nu va lăsa totul în mîna Domnului.

Nu se știe, dar însuși Domnul a spus-o: „ajută-te și te voiu ajuta și eu“.

După felul ei de a pricepe interesele generale, edilii noștri nu vor provoca numai îndignarea populației, dar și blestemul ceresc. **N.**

CÎTE-VA NOTE

Excelența sa K. K. Arion a fost de o gentileță extra și s'a pronunțat—la congresul învățătorilor—pentru activitatea extra școlară.

Nici nu se putea altfel. Doar d. K. K. Arion este ministrul cel mai tare în activitate extra-ministerială.

Am dori însă foarte mult să-l vedem pe excelența sa K. K. lucrînd *în* și *pentru* ministerul, al cărui titular este.

Știu că pretindem prea mult, dar n'avem noi dreptul acesta?

*

Am remarcat și altădată, că organul guvernamental, *Conservatorul*, vorbește rar, dar și cînd vorbește spune prostii cel puțin tot atît de mari, pe cît sînt și intervalele de tăcere.

Așa în numărul de eri *Conservatorul* spune ritos: „Lăptarii din jurul orașe„lor sînt bulgari, tot bulgari sînt zar„zavagii. *Aceștia scumpesc viața*, fac „parale...“

De aia va să zică d. Carp nu-și poate realiza programul cu eftenirea traiului. Lăptarii și zarzavagii bulgari sînt de vină. Ei opun cea mai îndrăcită rezistență intențiunilor d-lui Carp și fac guvernului o opoziție la toartă.

Bravo *Conservatorule*! D. Carp și guvernul îți sunt recunoscători.

*

Domnul A. C. Cuza, ducîndu-se astă-zi pe la farmacia dr. Răteanu, a cerut să fie cîntărit.

Observînd că greutatea sa e mai mică cu 1 k. 350 gr. ca anul trecut, d. Cuza ar fi zis: știi doctore că nu sunt de loc mulțumit! Să scad cu 1 kgr. și ceva. De asta numai Socor și „Opinia“ sunt de vină! De nu m'or lasa în pace, mă usuc de tot!

OAMENI ȘI LUCRURI

Frumoase și urîte

In mijlocul enervantelor preocupări urîte ale diplomației marocane, Franța va trebui să se consoleze repede de pierderea prețioasei frumuseți artistice, dispărută din galeria Luvrului. Se va zice și de astă dată „les morts vont vite“, —morții se dau repede uitării și ori cît de grațioasă, de inimitsbilă fu icoana „Giocondei“, odată pierdută—va trebui înlocuită prin alte idealuri și iubiri, mai bine... păzite.

Dar nu este oare multă prejudecată și convențiune în toată această imprejurare și celelalte identice—în care se admiră pînă la extaz sublimul unor figuri consacrate drept „cele mai frumoase“?

E prilejul bine venit să amintim aci de o carte apărută acum de curînd și în care un publicist adună un număr de discuțiuni și convorbiri, pe cari le-a avut în decursul anilor, cu marele sculptor francez Auguste Rodin. Iată un artist de geniu care n'a sculptat însă nici pe Venus de la Milo, nici pe Phryneea din Eleusis. El a găsit frumuseți tot așa de mari—chiar dacă nu așa de încîntătoare prin perfecțiunea și armonia plastică— în jurul său:

„Eu aparțin întru totul—zice Rodin—Naturii și nici odată nu m'a și încumeta să o stăpînesc, ori să-i poruncesc. Singura mea ambițiune este să-i fiu, ei credincios pînă la sclăvie.

„Nu există un mijloc de a înfrumuseța natura. E vorba numai să știe artistul să vadă, să observe. Negreșit, un om mediocru, imitînd-o, nu va crea o operă de maestru; pentru că, de fapt, mediocrul observă, fără să vadă și chiar dacă redă cu minuțiozitate fie-ce detaliu, produsul lucrului său va fi tot fără caracter și insuficient.

„Nu numai frumosul dă subiecte de artă, ci și urîtul. Ceea ce în genere se numește uriciune poate deveni în natură de mare frumusețe. Frumos în înțelesul artistic este ceea ce are caracter. Prin caracter înțeleg marele adevăr al ori-cării frumoase ori urîte privelişti în natură.

Și numai puterea caracterului dă frumusețe artistică, așa în cît se întîmplă adesea ca să devină cu atît mai frumos în artă ceea ce este cît mai urît în natură.

„In artă este urît numai ceea ce este falș, artificial; ceea ce tinde să pară drăguț ori frumos în loc să fie plin de expresie; ceea ce este căutat și executat cu migăială, ceea ce surîde fără motiv, ce se strîmbă fără pricină, tot ce n'are suflet, adevăr și realitate, ceea ce vrea să se împopoțonească, așa zicînd, cu frumusețe și farmec care nu-i aparțin, tot ceea ce minte într'un cuvînt.

Sculptorul Rodin găsește o aplicare a teoriei sale chiar cînd e vorba de desăvîrșirea și poezia femenină, tradusă în artă. Dar despre aceasta se cuvine să vorbim osebit. **Rodion**

Un nou scriitor rus

Al. N. Tolstoi.—Colecția sa de Nuvele.—Nuvela sa, „Arhip“.—Viitorul acestui literat.

Contele Al. N. Tolstoi e numele noului scriitor rus, care a reușit să'și atragă simpatia publicului cetitor și atenția criticei rusești. Primele lui încercări, un volum de nuvele editate de casa *Șipovnic*, în anul acesta, l'au și făcut cunoscut și clasat în rîndul scriitorilor vechi, alături de Turghenev, Dostoevski, Tolstoi.

De și scriitor tînăr, de și în maniera lui de a scrie se vede înrudirea cu generația de azi, totuși, întreaga lui concepție despre eroii săi și despre chipul de a-i reda, e departe de acea a tinerilor și se înrudește cu concepția literară a celor de odinioară.

Și Rusia literară l'a salutat cu dragoste, pentru că, cu toată depravarea gustului citirei, în țara asta care a avut atîtea puteri literare, sunt încă oameni cari s'au săturat de impresionizmul, ultra-decadentizmul și pornografizmul ultimilor producțiunei artistice.

A. N. Tolstoi e conte, e un mare *dvorianin* (nobil rus) și lumea aceasta îi e cunoscută; el își alege eroi din această lume, pe care o descrie cu toate calitățile, dar mai ales cu defectele ei. De la un rînd de vreme viața acestei clase fusese uitată. De la Gonciarov și Turghenev, contele Al. N. Tostoi e primul care o reia în nuvelele sale. Și „nobilimea“ rusă de azi nu se aseamănă nici de cum cu nobilimea vremilor de odinioară; iată de ce descrierea acestei clase a găsit interes în rîndurile tuturor. Al. N. Tolstoi ridică o portieră de mult uitată, în dosul căreia se vede toată frămîntarea boerimei, sub groaza mișcărilor agrare din ultimul timp.

Minuitor admirabil al condeiului, tînărul Tolstoi are de sigur o cultură clasică și mai ales franceză, desăvîrșită; culorist admirabil, el întrebuințează toate nuanțele necesare coloritului vieții pe care o descrie. Dar ceea ce place mai ales în nuvelele sale, e puterea, grandiositatea cu care știe să descrie masele. Și scriitorul își cunoaște puterea, de aceea în mai toate nuvelele sunt descrise mulțimile, și asta într'un chip așa de natural, în cît pare că massele acestea de oameni apar în acțiunile nuvelelor sale, fără să fi fost chemate de autor. Fabula însă și a nuvelelor sale e astfel croită că mulțimile sunt necesare, fără ele scrierea n'ar avea nici un efect.

Sa luăm spre pildă nuvela sa: *Arhip.*

E o veche dramă a vieței boerilor ruși și născută din însă'și organizația vieței proprietărești la țară... E vorba de hoții de cai.

In tot ținutul se slăvea cu furturile sale de cai, hoțul Osca. La început mulți au crezut, că Osca e numele legendar al unui erou neexistent, creat de fantezia mulțimei, — dar iată că se întîmplă o afacere neplăcută și cu proprietarul Sobakin. Din grajdurile sale

i'au furat un cal scump: Volşebnic. Sobakin e îndîrjit de această hoţie şi se hotăreşte la toate, numai şi numai să'şi găsească calul. In scopul acesta el porneşte mai întăi la un bîlciu, care se ţinea într'un sat vecin şi aci se încep cercetările.

Cu mult talent descrie Al. N. Tolstoi viaţa cazacilor, la care asistă Sobakin, în călătoria sa spre satul unde trebuia să aibă loc bîlciu de cai. Cazacul Ioan Ivanovici Zabovikin 'l primeşte cu dragoste.

— Poftim, — cu un bas profund 'l saluta Zabovikin, — musafirii sunt pururea bine primiţi.

Dar aflînd de călătoria lui Sobakin la tîrgul de vite, el îi vorbi: „la noi în stepă, legile nu sunt scrise, puţurile adînci, — 'l arunci pe om, acoperi puţul cu pămînt, şi a pierit omul. D-ta nu te speria, eu vorbesc aşa... de o pildă, au fost astfel de întîmplări, au fost. La noi în stepă, cazacul e ţar, pe patruzeci de mii de desetine... dacă nu pe altceva dar pe viaţa oamenilor.

Aşa îi vorbeşte bătrînul cazac lui Sobakin, căutînd să'l convingă să lase la o parte gîndul de a'şi căuta calul iubit.

Dar Sobakin e a doua zi la bîlciu şi în mulţime se întîlneşte cu un flăcău beat, care, după cum reeşă mai tîrziu, nu e de cît însuşi Oska sau Osip. După multă tăgadă Oska e arestat cu ajutorul întregei mulţimi, care avea şi ea de împărţit cu vestitul hoţ de cai, căci doar nu odată fuseseră mulţi din ea jăfuiţi de Oska.

Sobakin se îndreaptă pe urma lui Oska şi acolo, în închisoare, între patru ochi, el îi spune hoţului:

— Osip, toţi ştiu că tu mi-ai furat calul. Recunoaşte mai bine faptul şi eu voi stărui pentru tine. Te scap.

Osip tăcu.

— Înţelege-mă că nu'mi pare rău după cal, cît el preţueşte, dar îmi pare rău că vezi, eu l'am crescut, 'mi e drag ca un copil.

— Asta aşa este, — spuse Osip liniştit.

Osip fu o clipă mişcat de cuvintele lui Sobakin, dar din nou fu stăpînit de ura şi necazul său.

— Nu te apropia boerule, — Osip spuse supărat.

Şi isbind în Sobakin, o luă la goană.

Cînd l'au prins din nou ţăranii şi l'au adus la închisoare, Osip era tot o rană, bătut, chinuit şi în curînd şi a dat sufletul de bataia mulţimei, care în tot deauna 'şi face singură dreptate cu hoţii de cai.

In acelaşi timp pe proprietatea lui Sobakin, era ca ispravnic administrator, Arhip, după cum s'a aflat în urmă tatăl lui Oska. Arhip, acesta, era o fiară cu ţăranii, care în tot deauna lui Sobakin, ba că le lua vitele, ba că nu le lăsa o zi pentru plata datoriei. Scoşi din furie ţăranii s'au hotărît într'o zi să dee foc proprietarului.

Tîrziu noaptea Arhip 'l deşteaptă pe Sobakin şi îi face cunoscut că vin ţăranii. Aci autorul face o descriere admirabilă a progromului. Arhip şi Sobakin primesc mulţimea cu focuri de revolver.

In întuneric se făcu mai deslușit sgomotul vorbelor şi a strigătelor, se auzeau, şi ţipetele îndepărtate, şi de o dată totul se linişti şi fu teribilă aşteptarea...“

Măreţia şi tragedia momentului acesta amintesc tabloul apariţiunei mulţimei în *Anatema* lui Andreev. Şi aci ca şi în piesa lui Andreev, Arhip-Anatema vorbeşte lui Sobakin.

— Stinge, luminate stăpîne.

Ţăranii după o minută de pregătire, dau foc casei din toate părţile: speriat Sobakin, se sbate dintr'un colţ într'altul al odăiei; dar deodată Arhip, a prins de atmosferă, de revoltă şi jaf, simte setea sîngelui, setea răsbunărei pentru fiul său, pentru Oska. El aruncă pe podele pe Sobakin... „Cu genunchiul pe gîtul acestuia el scoase din buzunar un briceag cu plăselele de os; cu dinţii 'l deschise şi privind drept în ochii albi, nebuni, ai lui Sobakin, el ţipă, lovi şi 'l lăsă...“

Repede Arhip, apoi sări din casă, ia pe Volşebnic din grajd şi iluminat de flăcările pojarului dispăru în stepă.

Poveştea aceasta seamănă aşa de puţin cu ultimile producţii literare ruseşti ca şi toate cele lalte nuvele ale tînărului Tolstoi în cît nu e de mirare că critica rusească salută în noul scriitor rusesc un mare talent.

Nu e nimic obicinuit în această povestire, pe care am rezumat'o ca şi în toate celelalte, de şi se povestesc fapte obicinuite, totul vorbeşte aci de ceva simplu, de ceva real, ca toată viaţa pe care o povesteşte acest nou talent rus. Şi aci e şi toată puterea lui ca şi puterea întregei literaturi care n'a vrut să fie de cît expresia însăşi a vieţei, văzută prin prizma unui temperament cum a definit aşa de bine Zola arta omenească.

Al. N. Tolstoi va rămînea cu acest mic volum de nuvele un nume în literatura rusă, viitorul lui însă 'l prezic toţi ca mare şi frumos, căci tînărul scriitor are ceea ce recomandă Tolstoi lui Andreev: cumpănirea şi autocratica. Nimeni nu poate fi mai bun critic de it însuşi autorul, care are talent şi din toată stăpînirea de sine, sobrietate în termeni, meşteşngul de a'şi alege subiecte obicinuite, dar de a le da o formă măreaţă, totul spune, că încă un Toltoi va fi în literatura rusă după acel mare poet Alexis Tostoi şi după geniul care cutremură cu numele şi religia lui tot Universul, Leon Tolstoi.

Dr. I. Duscian

Un prefect model

Prefectul judeţului, celebrul prin prostiile sale, C. Negruzzi, a ajuns să fie obiectul discuţiilor presei bucureştene.

Iată ce spune confratele Ordinea *în numărul său de eri, sub titlul de mai sus, despre capnl judeţului Iaşi:*

A doua zi după ce d. C. Negruzzi a fost numit prefect de Iaşi, protestele au început să curgă. In ori ce altă ţară un asemenea prefect ar fi fost pur şi simplu dat afară. Căci, una din două, sau prefectul are şi nu vrea să plătească, sau că a făcut datorii şi n'are de unde le achita.

Un prefect e la noi un înalt funcţionar şi unui om urmărit de creditori nu i se poate încredinţa un asemenea post. Căci creditorii s'ar putea foarte uşor folosi de jena financiară a debitorului lor, pentru a obţine dela el avantajii ce decurg din slujba lui. Dar se mai poate ceva. Se poate ca prefectul în diconfetură să recurgă la mijloace maloneste pentru a-şi procura banii de care are nevoie.

Calea din urmă pare a fi fost aleasă de d. C. Negruzzi. După ce a şantajat consiliul judeţean, care i-a votat un supliment de leafă de 6000 lei anual, s'a pus acum în fruntea unei bande de traficanţi de paşapoarte.

La aşa josnicii nu s'a scoborît încă nici un prefect în ţara noastră. A trebuit să avem în fruntea unuia din cele mai îusemnate judeţe ale ţării pe un falit civil, pentru a asista la ruşinea de a vedea lăi de ţigani nomazi călătorind cu paşapoarte de cetăţeni Romîni şi respinşi dela fruntaria unui sat vecin.

D. Marghiloman şi-a ales bine prefecţii. Propunem o decoraţie pentru d. C. Negruzzi, căci pare a invidia pe Brabeţeanu.

S. R. P. A.

Rugăciunea unui cal

Cătră tine stăpînul meu ridic ruga mea:

Dă mi de mîncare şi de băut, şi îngrijeşte ca după munca şi osteneala zilei să capăt un adăpost bun şi un culcuş curat şi uscat. Fii totdeauna bun cătră mine.

Vorbeşte-mi. Cu voacea ta poţi să faci tot aşa de mult cu mine, ca şi cu hăţurile tale. Mîngăe-mă cîte-odată, căci cu atît mai voios te voiu asculta, şi te voiu iubi.

Nu trage de hăţuri şi nu mă bate cînd merg spre suiş.

Nu mă biciui, nu mă trata cu lovituri de picior şi nu mă batjocuri, cînd nu pot pricepe ceia ce ceri de la mine, ci dă-ţi osteneala ca să te pot înţelege. Dacă nu ascult poruncile tale, atunci observă-mă puţin, înainte de a te supara pe mine, căci de multe ori vei găsi vre-o neorînduială la hăţurile sau la picioarele mele. Nu strînge zabalele atît de tare ca să nu pot mişca capul în libertate.

Dacă susţii numai de cît ca să port ochelari, pentru ca să nu pot privi îndărăt, după cum mi-a fost dat de natură—atunci te rog, te rog îngrijeşte cel puţin ca ei să fie în destul de depărtaţi de la ochi. Nu mă încarca cu poveri prea grele şi nu mă aşeza în locuri unde să picure apa peste mine. Potcoveşte-mă în totdeauna bine. Dacă vei vedea că nu mănînc cum se cade, atunci caută-mă în gură, căci e posibil să am un dinte plin de materie, şi tu ştii bine cît de dureros e aceasta. Nu-mi pune capul în posiţiune nenaturală, şi nu-mi tăia coada, cea mai bună a mea apărare contra muştelor şi a gizelor.

Eu nu pot să-ţi spun cînd mi-e sete; de aceia adapă-mă adesseori cu apă curată şi rece. Fereşte mă de boala cea îngrozitoare, de gîlci şi ghinduri, şi fiind că nu pot să ţi spun în cuvinte cînd mă simt bolnav, de aceia te rog observă-mă bine ca să poţi cunoaşte simptomele boalei mele. Păzeşte-mă cît poţi de razele arzătoare ale soarelui şi acopere-mă cu o pătură, nu cînd sunt la lucru, ci cînd stau liniştit la recoare. Nu mi pune zăbalele reci în gură, ci încălzeşte-le un moment cu mîinele tale. Eu suport poverile tale fără murmur, şi cu răbdare, sunt la ordinele tale ziua şi noaptea. In neputinţă a-mi căuta singur drumul, cad adesseori pe un pavagiu lunecos. De aceia condu-mă tu stăpîne pe drumuri bune care să deie siguranţă potcoavelor mele. Nu uita că ori cînd trebue să fiu gata spre a-mi sacrifica viaţa în serviciile tale!

DIN HUŞI

Inmormîntarea lui Theodor Cerquez

Theodor Cerquez, mare proprietar, fost prefect, deputat şi senator, după o lungă şi grea boală, a încetat din viaţă Sîmbătă 20 August. în etate de 71 ani la moşia sa Răşesti din judeţul Fălciu. La capătul decedatului s'a adunat întreaga familie; D na a d lui inginer N, Cerquez, fraţii Burghelea cu d-nele colonelul Burghelea cu d-na, d-na dr. Botezatu, d na şi d. căpitan D. Mardare, d na şi d. C. Arghire etc.

Inmormîntarea s'a făcut azi Luni 22 August în cavoul familiei, la biserica construită de familie în satul Răsesti. Inmormîntarea după dorinţa defunctului a fost foarte simplă şi originală, aşazat pe patul său în odaia de dormit şi încunjurat de flori şi frunze de stejar, sicriul făcut din scînduri, negeluite şi neîmbracate cu ştofă, ci pe capac frunze de stejar şi flori. Serviciul divin a fost efectuat de un singur preot şi un dascal.

La înmormîntare au asistat pe lîngă membrii familiei, locuitori din întreg satul Răsesti aşezaţi pe două rînduri cu luminările şi tulpanul tradiţional, precum şi locuitorii din satele învecinate.

Prietenii politici, căci defunctul făcea parte din partidul conservator democrat a cărui şef de onoare era în judeţul Fălciu, reprezentaţi prin d-nii St. St. Gheorghiu, fost deputat, Emil Emandi, mare proprietar, preotul Stavrofor. d. Lascar, Gh. St. Răşcanu, avocat, D. Bialus, industriaş, Enciu, Iacob şi alţii.

Prietenii personali; D nii general Teleman, Costache Emandi, Gh, Vanţu, căpitan Anibal Teleman, prefect, Enacachi Iamandi, Ion P. Popov, Pavel Jecu, Andrei Brighiu, Fr. Pogor, M. Danie, Dr. Vlad, Dr. Vasiliu-Dranceni, Cavadia, Vasile N, Vasilache şi alţii.

Ceremonialul înmormîntării s'a început la ora 10 fix, după rugăciunile prime s'a scos corpul defunctului, purtat de oamenii de serviciu ai casei, s'a trecut prin grădină şi chioşc şi în faţa casei d. învăţător Porumbeanu din Drănceni în o cuvîntare ocazională, a aratat calităţile defunctului ca om social şi politic şi că locuitorii din satul Răsesti şi împrejurimi pierd în Thedor Cerquez un adevarat părinte, care-i ajută materialiceşte şi le dădea poveţe părinteşti.

După care cortegiul a plecat la biserică urmat de întreaga asistenţă. La biserică s'a oficiat prohodul, după care preotul Stavrofor, Lascar a vorbit ca delegat din partea partidului conservator-democrat, aratînd calităţile sufleteşti superioare ale defunctului, sacrificiul ce a făcut el pentru populaţia judeţului şi caracterul lui ferm, zicînd că societatea pierde un om de samă partidul un fruntaş între fruntaşii iar populaţia rurală un adevarat părinte.

La ora 12 jum, s'a terminat serviciul înmormîntării şi corpul neînsufleţit al lui Teodor Cerquez a fost scoborît în groapa de veci.

Defunctul neavînd descendenţi nici ascedenţi a testat averea familiei numind legatar uuiversal pe d, inginer N. Cerquez, a mai legat 25 mii lei pentru biserica din Răsesti, 20 mii lei pentru Spitalul din Drănceni şi o sumă necesară pentru a se îmbraca în fiecare an cîte 10 copii de şcoală, saraci din satul Rîsesti.

Intreg judeţul a luat parte, la doliul familiei şi cu toţii s'au rugat pentru decedat.

Au fost 4 coroane: una din partea Prefecturii judeţului Fălciu, una din partea familiei, una din partea membrilor partidului conservator-democrat şi una din partea d-lui St. St. Gheorghiu.

Locuitorii i-au făcut o jerbie de flori şi frunze de stejar.

Corespondent.

Litere-Ştiinţe-Arte

Polemici moniste.—A apărut de sub presă: *Biblioteca Raţiunea* No. 4 cuprinzînd:

„La Libre-Pensée“ moniste Haecké lienne en Roumanie, par le Dr. C. Thiron Professeur à l'Université de Iassy: *L'etat.—Les partis politiques.—La lutte des libre-penseurs.—Les keplerbunds cléricaux Roumains.*

Broşura are următorul motto:

„Plus les laïques seront éclairés, moins les prêtres de toutes les religions chrétiennes etc., pourront faire du mal. Tâchons de les éclairer eux mêmes et de les faire rougir de leurs mythes et erreurs. *(Voltaire).*

In aceeaşi colecţiune broşura No. 3, cuprinde o polemică cu d. A. C. Cuza pe tema monismului.

*

A murit în vrîstă de 77 ani doctoreasa Henriette Tiburtius, una din conducătoarele mişcării femeniste germane. Era una din cele mai curagioase luptătoare pentru ideea emancipării sociale a femeei.

*

America are din nou senzaţia la ordinea zilei, — divorsul romancierului Upton Sinclair, anti-miliardarul atît de cunoscut prin scrierile sale îndrăzneţe. Foasta soţie a lui Sinclair publică ur mătoarele declaraţiuni curagioase:

„Am avut nenorocirea de a fi măritată cu un om erre e un conservator, deşi trece drept un radical. E monogam, dar lipsit de calităţile monogamiei de oare-ce fiind un supra intelectual, e absorbit numai de opera sa şi nu poate jertfi nimic din timpul său femeei.

Are temperamentul unui ascet hebraic, în timp ce eu am temperamentul artistic grec. Suntem şi astăzi buni prieteni, dar prietenia singură nu-mi ajunge“.

Cu acelaşi curagiu d na Sinclair recunoaşte că are legături cu mai mulţi barbaţi,—între cari unii scriitori cunoscuţi. Or fi legături literare. Mai ştii?

*

Revista „Femina“ a adresat cetitoarelor sale întrebarea, care e cel mai bun rvman scris de o femee, acordînd şi două premii celor mai bune două răspunsuri.

Au triumfat: M-me de Lafayette cu „Princesse de Cléves“ şi M-me de Stael cu romanul „Corinne“—cu 591 şi 168 voturi.

Tot clasicizmul mai tare!

*

Regele Alfons XIII al Spaniei este proclamat de o revistă pariziană drept Arbitru al eleganţei,—de la moartea lui Eduard al 7-lea incoace.

E bun dară la ceva tînărul monarc!

*

STRUNA ZILEI

O IRONIE

Ex-Sultanul este tratat de anturajul său ca un nebun.

Cînd îl apucă accesele de nebunie îi se pune cămaşa de forţă.

Telegramă.

Cînd citesc, mă 'ntreb: să fie
Un cuvînt de ironie,
Sau o simplă neştiinţă,
Dacă scriu: „cămăşi de forţă“
Nu cămăşi de... neputinţă?

INFORMATII

❑ *Se anunţă din sursă oficioasă că regele se va duce pe cîmpul de manevre şi va asista la luptele ce se vor da în ziua de 22 Septembrie, între corpurile 3 şi 4 de armată.*

❑ Eri s'a terminat congresul învăţătorilor la Tîrgovişte a alegîndu-se noul comitet al asociaţiei de următoarele persoane:

C. Ionescu-Lungu, I. Dumitraşcu, D. Bujilă, Constantinescu Tencănău (Dolj) N. Şeitan (Ilfov), Iordan (Roman), Stoleriu (Suceava), A Marinescu Prundu, preotul N. Gr. Aramă.

Cenzori: P. Papandopol, N. Răpeanu Florea Iftimescu.

Supleanţi: Mateescu (Govora), Iordan (Putna), C. Oproiu (Prahova).

❑ Astă-zi dimineaţă regimentul 13 de infanterie din localitate a plecat în marş pentru 2 zile.

Regimentul se va reîntoarce în Iaşi Vineri dimineaţă. Mîine noapte vor avea loc exerciţii şi simulacre de lupte.

❑ Tînărul C. Mihailescu, absolvent al Liceului Militar din localitate şi fiul bunului nostru amic căpitan Mihailescu, a reuşit cu mare succes la examenul de admitere în şcoala de cavalerie de la Tîrgovişte, fiind clasificat al 4-lea, din 60 de candidaţi.

❑ Şeful statului major al armatei a invitat presa la manevrele regale ce va avea loc, între corp. 3 şi 4 de armată, punînd la dispoziţia ziariştilor un ofiţer de stat major, pentru a le da toate informaţiile în tot timpul manevrelor.

❑ D. Meissner, secretarul general al ministerului de Instrucţie, a sosit ieri dimineaţă în Iaşi, de unde va pleca în străinătate în virtutea concediului de 40 zile ce a obţinut.

❑ Intre 13—15 Septembrie, se va ţine la Craiova congresul institutorilor din toată ţara.

Ministerul de lucrări publice a acordat cuvenitele reduceri pentru membrii corpului didactic, cari vor lua parte la congres.

❑ Numita Tinca Brun, din şoseaua Păcurari No. 33, a reclamat autorităţilor, că din ziua de 22 August, a dispărut de la domiciliul părinţilor, fiu ei, Petru.

Cu toate căutările făcute pînă în prezent, dispărutul nu a putut fi găsit.

❑ Din ordinul primăriei, au fost închise cîrciumele lui Iancu Gheorghiu din strada Sf. Neculai, şi a lui Aizenberg din strada Lăpuşneanu, pe motiv că nu s'au supus ordonanţei comunei, făcînd instalaţie de apă şi canal.

❑ Din cauză că gropile ce se fac pe străzi, nu sunt semnalate cu felinare, astă noapte birjarul cu No. 25 a dat cu trăsura în o groapă, rînindu-şi calul.

❑ D-ra Mystinguett, apare astă seară la cinematograf în primul rol al splendidei piese: Hoţi de hoteluri, scriere specială pentru cinematograf, care cuprinde scene şi situaţiuni extraordinare de reuşite.

Bogatul program al teatrului Pathé-Frères (Noua grădină Trajan) cuprinde apoi: Datoria şi onoarea, roman însufleţit—Pariuri la curse, scene comice de moravuri pariziane—Kutais, oraş în Transcaucazia, scene de călătorie—Sublim sacrificiu, naraţiune însufleţită—Nick Winter şi afacerea de la British-Hotel, scene comico dramatice, în care detectivul nostru obţine un nou succes—Aerul şi respiraţia, studiu de vulgarizare ştiinţifică—Haina albă a lui Ţicnilă, scene comice etc. etc. precum şi cel mai nou număr din *Pathé-Journal* cu flota japoneză la Marsilia—Experienţe cu noul aeroplan plutitor etc. *Vederi din ţară: Ciocnirea trenurilor din staţia B. M. Gara de Nord* (Bucureşti 13 August a. c.). Locomotivele şi vagoanele sfărîmate, deblaiarea şinelor etc.—Sinaia: Regele primind pe principele ereditar al Turciei.

Programele se schimbă de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fiecare seară la noua Grădină Trajan. Duminicile şi serbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli — cu preţurile populare.

❑ Croitorul Iosub Ziller din strada Alexandri, No. 7, a dispărut de cîte-va zile din Iaşi, luîndu-şi şi bagajele. Dispariţia numitului a fost constatată de mai mulţi clienţi ai săi, care aveau date spre executare, mai multe comande.

❑ **Şcolare.**—Ministerul instrucţiunii publice a trimis o circulară tuturor şcoalelor particulare din ţară, prin care le cere ca în cursul lunei Septembrie să înainteze acestui minister lista personalului didactic precum şi aceia a cărţilor.

La 15 Octombrie direcţiunile acestor şcoli trebue să înainteze negreşit ministerului matricolele întocmite cu toate datele.

❑ **Militare.** — Aflăm că Regimentul 7 Roşiori pentru a răspunde la instrucţiunile Brigăzii a X-a de Roşiori, a organizat pentru săptămîna viitoare un concurs de patrule, care are de scop a perfecţiona serviciul de descoperire a cavaleriei, prin încurajare şi emulaţiune.

La acest concurs vor fi două feluri de premii şi anume:

Un premiu pe escadroane, care se va decerne patrulei biruitoare din fiecare escadron.

Un premiu pe Regiment pentru care vor concura cele 4 patrule, care au obţinut premii pe escadroane.

Acei care se interesează de progresele pe care le face cavaleria noastră, pot asista la acest concurs care de sigur le va procura cea mai vie satisfacţiune.

❑ Aseară, după apariţia ziarului ni s'a comunicat din Bucureşti, că pe şoseaua Bucureşti—Alexandria, s'a întîmplat un accident de automobil a cărui victimă este d Costică Gussi, mare proprietar, fratele prefectului de Ialomiţa şi fost magistrat.

Automobilul a fost răsturnat într'un şanţ şi a căzut peste tînărul Gussi, omorîndu-l pe loc, iar şoferului sdrobindu-i ambele picioare.

❑ Ni se comunică din Piatra, că pentru prinderea lui Pantelimon, autorităţile au trimis agenţi speciali de ai poliţiei de siguranţă, prin munţii Neamţului şi pe Ciahlău, pentru a afla ascunzătorile banditului, ne mai avînd încredere în jandarmii şi ţaranii poteraşi.

❑ In „Ordinea“ de astăzi 24 August „Scrisorile din Iaşi“ se ocupă de: „Revederi şi reîntoarceri.—După sezonul apelor minerale şi potabile.—Epidemiile mici.—Acum şi altă dată.—Iaşul tific.—Unde nu e apă.—A doua conductă.—Deciziuni şi şovăeli.—Rele de stîrpit.—Sursele ascunse.—Apă la creeri.—Intre naţionalişti.—D l Săghinescu şi d. Şumuleanu.—In era zăpăcelii.—Microbii Bucureştilor.—Remedii în contra medicilor.“

❑ Duminică 21 August, a. c. va avea loc adunarea generală a societăţei *Unirea Poporului.*

Cu această ocazie se va face şi sfinţirea drapelului societăţei.

❑ Duminică 28 August, va avea loc la Băile Slănic (Moldova), căsătoria d rei Zenobia Arsene din Iaşi, cu d. Alexandru Garofă.

❑ Pensionara Maria Panaitescu, din str. Eternităţei No. 48 în etate de 102 ani a încetat din viaţă.

❑ Ministerul cultelor şi instrucţiunei a aprobat un concediu de un an de zile institutoarei Alice Mănescu de la şcoala de băeţi Hatmanul Nicoară din Iaşi.

In acest timp va fi suplinită de d na Teodorescu de la şcoala No. 9 din Galaţi.

❑ Curăţitorul de fîntîni Gh. Săndulescu, de loc din Iaşi, curăţînd o fîntînă din comuna Madîrjac, s'a înecat. Numitul ajungînd aproape de fundul fîntînei, şi venindu-i rău, a strigat tovarăşilor ce erau afară să-l scoată, aceştia traseră de funie, dar Săndulescu a alunecat şi căzînd în apă s'a înnecat.

Ultime INFORMAȚII

❑ **FEBRA TIFOIDA.**—*Eri agenții sanitari au procedat la desinfectarea unei sinagoge din strada Arapului, din cauză că ceaușul sinagogei avusese un copil bolnav de febră tifoidă.*

E întâia oară cînd se procedează la desinfectarea unei case de rugăciuni.

Totul s'a petrecut însă în cea mai perfectă ordine, în urma instrucțiunilor, date de către d. dr. Flor, medicul șef al orașului,

*

Pe zina de azi, s'a constatat un non caz de febră tifoidă

Bolnavul a fost izolat la spital.

*

Serviciul sanitar a primit azi o telegramă din partea d-lui dr. Rigani, inspector sanitar, prin care cere a fi pus în curent, dacă serviciul sanitar a obținut concursul necesar, pentru a putea aplica măsurile luate pentru combaterea febrei tifoide.

D. dr. Flor a răspuns imediat prin un lung raport, arătînd tot ce s'a făcut în această privință.

*

Medicul șef a cerut azi administrației comunale să-i instaleze un telefon acasă, pentru a putea fi ținut în curent, la ori ce oră, cu mersul epidemiilor.

*

Dintre bolnavii vechi, opt au părăsit azi spitalele, pe deplin vindecați.

❑ **Mare zarvă a fost eri în rîndurile fruntașilor guvernamentali: se'nbolnăvise un servitor al d-lui Cosmovici.**

Ilustrul hidrolog, în curent cu starea sanitară a orașului, mergea la sigur că servitorul său s'a îmbolnăvit de tifos.

Repede îl trimite la spital, dar internul de serviciu refuză să l primească, sub motiv căn'are temperatura necesară.

D. Cosmovici, furios, se plînse d-lui Greceanu, care se grăbi să retrimită la spital pe servitor, împreună cu o scrisoricică de recomandație.

Dar nici de astădată, servitorul n'a fost primit — și azi acesta se declară perfect sănătos, de oarece în realitate nu suferea de nimic.

Cît pentru ilustrul bacteriolog al comunei, tot furios a rămas.

❑ **D. Smărăndescu, architect șef al ministerului de culte, sosește mîine în localitate.**

❑ *Acum cîte-va zile a încetat din viață la spitalul central, un gardian de la ospiciul Socola.*

Fiind bănuelt că gardianul ar fi murit în urma unor bătăi suferite, autoritățile au deschis o riguroasă anchetă.

❑ **In repetate rînduri, ne-am făcut ecoul locatarilor din strada Zugravilor și am cerut primăriei să dispue** *curățirea maidanului*, **de pe acea stradă, care servea ca loc pentru depozitarea gunoaielor, și în același timp se închidă canalul de scurgerea latrinei din curtea caselor Rameder. Acest canal se varsă tot pe maidanul aratat.**

Din cauza indolenței și deșteptăciunei mai marilor comunii, care nu au voit să ție seamă de strigătul nostru, astăzi chiar avem de înregistrat *două cazuri de febră tifoidă.*

Unul s'a constatat la o femeie, a cărei casă e situată chiar în fața maidanului.

Al doilea e lîngă o cîrciumă de lîngă Piața Bădăreu. Ca măsuri, primăria a dispus după constatarea cazurilor, curățirea maidanului, care s'a făcut azi de căruțele primăriei, trimiterea bolnavilor la spital, și desinfectarea locuințelor bolnavilor.

Canalul de la Rameder, a rămas în ființă, deși în acest scop și medicul circ. I a făcut un raport.

A trebuit, ca în adevăr datorită infectărei aerului, din str. aratată, să se provoace tifosul, că primăria să intervină, cînd se putea foarte lesne evita această nenorocire, aplicînd măsurile luate acum, cu o lună în urmă.

❑ M. S. Regina și-a exprimat dorința de a sta cîteva zile la Constanța, în cursul lunei Septembrie.

In acest scop se fac preparativele necesare la pavilionul regal din parc, unde se mai construesc încă două cabine necesare persoanelor din anturajul Suveranei.

Aceste lucrări vor fi terminate pînă la 1 Septembrie.

❑ Intreaga divizie a VI, a corpului al III de armată, după ce își va termina exercițiile de manevră pînă la 10 Septembrie, va pleca pe valea Siretului spre cîmpul manevrelor regale.

❑ Domnul P. Carp, va pleca astă seară de la Țibănești, la București, pentru a lua parte la consiliul de miniștri, ce se va ține Joi, la ministerul de interne.

❑ Cererea d lui Calmuțchi, cu privire la constituirea unui comitet pentru rădicarea unui monument în amintirea eroilor căzuți în războiul pentru independență, va veni în discuția consiliului comunal în ședința viitoare.

❑ Consiliul comunal se întrunește, Sîmbătă, la orele 5 p. m.

❑ **De la corporații.** — Un fabricant ni aduce la cunoștiință faptul următor:

In cursul septămînei trecute, doi lucrători au cerut brevet de maiștri de la corporația Confecțiilor, din localitate. Ei au fost supuși la un examen, la care au azistat Președintele, vicepreședintele și secretarul corporației, precum și d nii Frantz Baușke, Carol Stöbel, Calman Maier, Tobias Meyer și G. Burger.

După examen, s'a dresat un procesverbal, prin care se constată că unul din lucrători, respunzînd cerințelor, a obținut brevetul de maistru, iar celalt trebue să continue a rămînea simplu lucrător și că prin urmare se impune a i se închide atelierul, de oarece ca lucrător nu are dreptul de a avea un atelier.

Aceste toate au fost trecute în procesul verbal, dar în realitate acest lucrător continuă a avea atelierul său, în contra legii.

❑ Ministerul de interne, a încunoștiințat autoritățile din țară, că s'au ridicat măsurile de carantină ce erau luate pentru călătorii sosiți din Triest, Odesa.

S'a cerut însă ca aceste măsuri să fie riguros aplicate călătorilor și provenienților din Budapesta și Ujprst, care vor fi supuși observațiunei medicale timp de cinci zile, după sosirea lor în țară.

Intrarea în țară a acestor călători se va face numai prin porturile: T. Severin, Corabia, T. Măgurele, Giurgiu, Calarași, Brăila și Galați — iar pe uscat prin punctele: Vîrciorova, Căineni, Predeal, Palanca și Burdujeni.

❑ Ziariștii englezi, reprezentanți ai ziarelor Morning Post, Times, etc. după ce vor vizita orașul nostru și vor face o excursie pe rîul Bistrița—se vor duce la Sinaia, pentru a fi primiți de Rege, conform dorinței exprimate în acest scop de Suveranul nostru.

❑ **Aviațiunea în armată.**—Ministerul de războiu a luat o diciziune pe baza căreia orice sbor executat în școala militară a piloților militari de către ofițeri sau grade inferioare, este considerat ca un serviciu comandat și în consecință ori-ce accident s'ar produce cu acest prilej este considerat ca întîmplat cu ocazia serviciului.

❑ D. Bîrsan, directorul liceului Național, și-a înaintat demisia din acest post.

In locul d-sale, e vorba să fie numit d. Popescu.

❑ Se vorbește despre demisia d-lui Tomida, activul director al liceului internat.

❑ Direcția generală a serviciului sanitar a angajat pe d. dr. Grossi, ca medic auxiliar, pentru combaterea epidemiilor.

D. dr. Grossi și-a luat azi postul în primire.

❑ Ministerul agriculturei și domenilor, a aprobat vînzarea spre exploatare a Luncei Berești, de pe proprietatea Mănzătești, parchetele No. 1—2 toate în întindere aproximativă de 12 hectare 84 arii, exploatabile în 2 ani, asupra d-lui N. Iosub, din com Ungheni, jud. Iași cu lei 2.050, în bloc.

❑ In vederea marilor manevre pe cari corpurile III și IV, dimpreună cu două divizii de roșiori le vor executa, între 20 și 27 Sepiembrie, în regiunea județelor Iași, Roman, Suceava, Neamț și Botoșani, ministrul de răboi a intervenit la ministerul de interne ca să dea ordin tuturor organelor administrative de pe teritoriul regiunei menționate ca să dea tot concursul trebuincios trupelor.

❑ Mai mulți librari au intervenit la camera de comerț cerînd să li se permită ca în cursul lunei Septembrie, să ție prăvăliile deschise Duminicile și zilele de Sărbători.

Ei adaogă ca să intervie în acest scop, pe lîngă prefectura de poliție.

E un nou mijloc de a se ocoli legea repauzului Duminical.

❑ La administrația comunală a sosit azi suma de 108.000 lei, cota pe care ministerul o trimite lunar, din fondul comunal.

❑ Sîmbătă în 27 a lunei, preoții din localitate vor serba cu o deosebită solemnitate ziua onomastică a I. P. S. S. Mitropolitului Moldovei, care cu acest prilej va sosi Vineri în localitate.

Dimineață se va oficia un serviciu religios la Mitropolie. La ora 11 preoții se vor duce în corpore, pentru a felicita pe Inaltul prelat.

❑ Ministrul de industrie a făcut cunoscut, camerei de comerț, că pentru a înlesni exportul în orient al produselor industriei naționale, direcția S. M. R a pus la dispoziție un cargobot, care va face regulat curse între Constanța, Constantinopol și Alexandria.

❑ ***Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.***

❑ **Industria spirtului.**— Sunt interesante amănuntele ce le găsim, în lucrările camerei de comerciu, cu privire la industria spirtului.

Cu toate că această industrie, se alimentează cu materia primă din țară, totuși nedîndu-i se atențiunea cuvenită ea stagnează, căci din cele 5 fabrici ce le avem în cir. acestei camere, nici una nu poate face export, de și se zice că spirtul nostru e mult apreciat pe piețile străine fiind de o calitate superioară și putînd intra direct în fabricațiunea liqueururilor, masticei, etc.

Fabricile din circumscripția acestei camere, au întrebuințat în anul 1910, următoarele materii prime: 7.603560 kg. porumb, 1.014 575 kgr. orz, 1 029.745 kgr. alte materii, 9 660 făină de sacară, 65.267 kgr. melasă, 229.500 kgr. sfeclă, producând 3.805 545 litri spirt de 32,504.558 grade din care 4.486.528 litri, de 28.680.637 grade s'a consumat, iar restul a rămas în depozitele fabricilor.

Dăm mai jos fabricile de spirt din această circumscripție, precum și activitatea lor în anul 1910.

1) A d-lui Iancu Faerstein din com Corneşti jud. Iași. In anul 1910 a întrebuințat ca materie primă 1.572 400 kg. porumb, 133.630 kg. orz, 180 kg. făină de sacară, producînd o cantitate de 757 382 litri spirt de 6.449 890 grade tărie.

2) A d-lor Posner și Druckman din Iași. In anul 1910 a întrebuințat ca materie primă 278.800 kg. porumb, 24.340 kg. orz și 1275 kg. făină de sacară, producînd 126.085 litri spirt de 957.031 grade tărie.

3) A d-lui Spiru Topali din Huș, județul Vaslui. In 1910 a întrebuințat ca materie primă 3.587.750 kgr. porumb, 560.105 kg. orz, 982.140 kg alte materii, producînd 1.896.920 litri spirt de 16.372.000 grade tărie.

A d-lui Cantacuzino-Pașcanu, din comuna Dagîța jud. Roman. A întrebuințat în 1910 ca materie primă 1.146 910 kg. porumb, 129.100 kg. orz, 8.205 kg. făină de sacară, 65.267, kg. melasă, 229, 500 kg. sfeclă, producînd 533.020 litri spirt de 4.565 900 grade tărie.

Și în fine a d-lui M. Juster, din comuna Căciulești jud. Neamț. A întrebuințat ca materie primă 1.018 700 kg. porumb, 167.400 kg. orz, și 47.605 kg. alte materii producînd 492.238 litri spirt de 4.159.737 grade tărie.

Ultima oră

București 24 August

Alegerea mitropolitană

București.—In unele cercuri din București, se afirmă că alegerea noului Mitropolit primat, va provoca noui și mari complicați.

Afacerea tramwaielui

București. — Mai mulți partizani ai d-lui Marghiloman, au comunicat brătieniștilor, că dacă nu vor interpela ei, în chestia tramvaiului, atunci vor adresa acești dinurmă o interpelare ministrului, imediat la deschiderea parlamentului.

Manifestări contra grevei generale

Colonia.—Comitetul congresului lucrătorilor germani, reprezentînd 1 milion 250.000 lucrători creștini naționali, și amploiații particulari ai statului au decis publicarea unei proclamațiuni, stigmatizînd ca o tradare de națiune și de patrie, încercarea Social democrației, de a profita de situația critică actuală, anațiunei, pentru a pregăti revoluțiunea socială.

Proclamațiunea sfîrșește zicînd: lucrătorii și amploiații vor ști la ceasul primejdiei să apere onoarea patriei.

Descoperiri senzaționale asupra conspirației din 1903

Belgrad.—In not le sale asupra conspirației din 1903, Novacovici, expune, că prima idee pentru îndepărtarea regelui Alexandru, a fost emisă de fostul ministru de interne Ghencici, care a reușit să cîștige mai întăi pe zece inși care frecventau cercul ofițerilor superiori, pentru conspirație.

H O L E R A

Belgrad.—Mai multe cazuri de holeră au fost constatate aci. La Raska, au fost trei cazuri mortale.

*

Budapesta.—Azi au fost constatate 2 cazuri suspecte de holeră la un lucrător și un portar de la Presburg. Pe ziua de eri au fost două decese.

*

Bruxelles.—Patru cazuri mortale de holeră, au fost constatate pe ziua de eri.

Incendiu

Vlisingen.—Un incendiu a distrus biserica sf. Iacob cu turnul ei.

De unde a luat naștere incendiul nu s'a putut încă preciza. Pagubele sunt mari.

Cazul suspect din Galați

Măsuri extraordinare luate de autoritățile sanitare

Galați.—Eri dimineață a încetat din viață lucrătorul Sava Maxim, în condițiuni suspecte.

La orele 4 jum. s'a făcut autopsia cadavrului.

Rezultatul analizei bacteorologice e încă necunoscut. Din autopsie reesă că bănuelile suspecte par întemeiate.

Ori cum autoritățile au luat măsuri extraordinare. Casa unde locuia defunctul, a fost imediat păzită sanitar. Toate persoanele cu care venise în contact Sava Maxim, au fost rîdicate și trimise la spitalul de izolare.

Aseminea au fost rîdicați 60 de lucrători de la o vie, împreună cu cari Sava Maxim lucrase mai zilele trecute. Toți au fost internați în spitalul de izolare.

Spitalul a fost înconjurat în timpul nopții de un puternic cordon de soldați. Aseminea s'a procedat la desinfectarea diferitelor locuințe.

Toate măsurile se aplică sub conducerea d-lui dr. Stavrescu, medic șef al orașului.

Populația din oraș e viu alarmată.

*

București. — Direcția generală a serviciului sanitar, publică un comunicat, prin care spune că în țară nu s'a constatat nici un caz de holeră.

Demisiune

București.—D. Vulpe, șeful de cabinet al ministrului de industrie și-a înaintat demisia pentru a intra în magistratură.

Congediu

București.— D. Staicovici, secretarul general al ministerului de comerț, a obținut un congediu de 15 zile.

In acest timp va fi înlocuit prin d. Gh. Djuvara.

Intoarcerea d-lui Carp

București.—D. P. P. Carp, s'a întors azi în Capitală, d-sa a lucrat cu Many, secretarul general al ministerului de finanțe.

Nou aeroplan

București.— Peste cîteva zile sosește noul aeroplan comandat de prințul Bibescu, la Paris.

Moartea lui Gussi

București.—Din ancheta făcută de ministerul de interne rezultă că automobilul în care se găsea regretatul Gussi s'a lovit de o rampă, la orele 1 de noapte.

PRIMĂRIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 9 Septembrie a. c., ora 11 a. m. se va ține licitație, prin oferte închise, pentru furnizarea materialelor necesare Serviciului Tehnic și celorlalte servicii pe timp de un an de la data semnărei contractului.

Garanția provizorie 300 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Caetul de sarcini și seria de prețuri se pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ al Comunei.

Dispozițiunile art. 83 din legea comptabilității publice se vor aplica acestei licitațiuni.

No. 17353 22 August 1911

La FARMACIA Dr. RĂTEANU Iași str. Golia No. 46, se caută un asistent și un elev, oferte prin scrisoare recomandată.

INȘTIINȚARE

Odată cu deschiderea anului școlar curent va începe a funcționa în Iași, **noul gimnaziu de băeți „Moritz și Betti Wachtel“.**

Avînd un corp didactic dintre cele mai alese; fiind instalat într'un imobil propriu, construit după toate regulele higienice, înzestrat cu toate cerințele unui învățămînt gimnazial modern: laboratoriu, sală de gimnastică, material didactic, lumină electrică, instalație de apă, ș. c. l.— Gimnaziul va corespunde tuturor condițiunilor pedagogice.

Programul—același ca și în școlile secundare publice.

Examenul general se va depune la școală, înaintea comisiunei ministeriale, conform regulamentului școlilor secundare.

Vor avea loc de două ori pe an **producțiuni școlare** (muzică, gimnastică, recitări).

Inscrierile încep la 15 August, în cancelaria școalei str. Sărăriei No. 147.

DIRECȚIUNEA.

Un domn romîn, profesiune liberă, caută *menajeră* romîncă 24—30 ani, educație îngrijită, harnică în gospodărie și lucru de casă, caracter serios și liniștit.

Adresa: „Serios“ gara Vișina, jud. Romanați.

Se caută un grilaj de biurou (5—6 metri). A se adresa la adm acestui ziar.

Societatea Filantropică „Steaua“

Școala primară și Profesională Israelito—Romînă de fete

Iași.—Strada Albă 23

INȘTIINȚARE

Se aduce la cunoștința onor public că și în anul acesta va funcționa *cursul primar complect* precum și *cursul superior Profesional* deschis în anul trecut cu autorizația Ministerială, în acest curs se predă *Croitoria* în mod practic și teoretic, *limba Romînă, Franceză și Germană.*

Inscrierile pentru cursul primar cît și profesional au început *Mercuri* 10 August și vor continua pînă la 25 August în fie care zi de la 10—12 a. m. și 3—5 p. m. în localul școalei din *Str. Albă No. 23.*

Cursurile vor începe la 25 August.

Direcțiunea

Către proprietarii de imobile

Fiindu-ne sosite transporturi mari de toate articolele pentru instalațiuni de apă și canal de **prima calitate** pentru sezonul de față, care este cel mai propriu pentru executarea unor asemenea lucrări, invităm pe onor. Proprietari de imobile de a se adresa pentru instalațiuni de apă și canal la biuroul nostru de instalațiuni particulare pentru apă și canal, str. Păcurari No. 3.

Atragem atențiunea onor. Domnilor Proprietari că societatea, ca exclusivă concesionară pentru racordări, este singura în măsură de a executa **instalațiunea interioară odată cu racordul ei, oferind domnilor proprietari posibilitatea de a se servi, fără nici o întârziere de apă și canal.**

Societatea dispunînd de un personal numeros, ales și conștiincios și de materiale de prima calitate, **oferă singură toate garanțiile unor instalațiuni solide, sigure și avantajoase,** executate repede și uniform, adică fără înăduturi vătămătoare la marginea proprietății.

DIRECȚIUNEA

Societății Union-Baugesellschaft

secția instalațiunilor particulare și de racordări, **str. Păcurari No. 3.**

Bună recompensă se va da celuia ce va aduce două recepise de a Administrației Financiare Iași pe suma de cîte 1500 lei și nouă scrisori de trăsură cu cupoanele de legitimație în valoare de 2000 lei, perdute în ziua de 10 August a. c.

I. Faierștein

Str. De Jos 13.

Se primesc în gazdă eleve de la școalele secundare și profesionale, cu și fără lecții de piano.

La D-na Maria Mocranschi

Profesoară de limba germană

Str. Săvescu No. 14 *Iași*

Ape minerale naturale

STREINE ȘI INDIGENE

din 1911

au sosit la Farmacia I. WERNER

DIN PIAȚA UNIREI

Dr. D. Mezincescu

profesor agregat la Facultatea de Medicină

BOALE SIFILITICE

Analize de sînge (Seroreacția Wasserman.

Tratament prin Salvarsan Ehrlich 606

Str. Toma Cozma 16 bis

— Consult. 6—8 —

De închiriat Cumpărînd de la Creditul Urban casele Racoviță din strada Sft. Andrei No. 59 (numite din vechime hanul Zulii), fac cunoscut, că toate apartamentele de sus și de jos reparate radical sunt de închiriat de la Sft. Dumitru a. c., fiind reziliate prin vînzare toate contractele de închiriere.

Aceste case mai au și un atelier în ogradă reconstruit din nou, bun pentru ori ce industrie și o ogradă în mărime de 4250 m. p. unde se poate stabili orice fabrică, avînd în apropiere conduct electric, apă și canal.

C. N. PARASCHIVESCU, *proprietar*

cu locuința în aceiași stradă vis-à-vis No 48.

Vaccinări și revaccinări

— cu buletine pentru școli —

Dr. A. STEUERMAN

— Str. Golia No. 13—

In 20 Octomerie 1882, Academia de Medecină din Paris votă Doctorului **OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAȚIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAȚIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bólelorĭ de pele, daririlorĭ, viciurilorĭ sângeluĭ, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismuluĭ, rumatismuluĭ, tumorilorĭ, afecțiunilorĭ cangrenose, lepreĭ, gatuluĭ, ulcerilorĭ inveterațĭ* și atotulorĭ bóle provenind din necurățenia și alteratiunea sângeluĭ.

Specificŭ prin excelență contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* și a teribililorĭ consecințe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ învĕterate și rebele (accidentilorĭ gureĭ și a gâtuluĭ, putrediminĭ ósseloraĭ). Nicĭ un altu medicamentu in lume nu posedă distinctiunile ce onóră Pesmeții Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace și energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR **OLLIVIER**

Acestĭ pesmețĭ d'un gust fórte plăcutŭ și de digestiune ușóră se conservă ani intregĭ in orce temperatură și climă. Dupe 4 anĭ de experiențe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bólele cele mai inveterate. — *Ŭă broșura acompaniacă fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmetiĭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seŭ oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă astfelŭ: « Acestĭ pesmețĭ oferŭ un « remedŭ de compositiune constantă, de « preparațiune cât de perfectă posibilă.... « *Ĕi pot da servicie mari humanităților.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAȚIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÓTE TERILE

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiéne, Tuălete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62, unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv și Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavoastră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic și intelectual, Lipsa de sânge, Convalescența.

La adminstrația ziarului se primesc anunciurĭ cu preturĭ convenabile

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* carĭ aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapurĭ: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapurĭ a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *carĭ se potŭ găsi la toțĭ Droghistiĭ și Farmacistiĭ.*

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inscripțiĭ la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 17

Cea maĭ nouă creațiune în Mașinĭ de cusut

SINGER, 66

Cea maĭ bună mașină de cusut pentru familiĭ!

Intrunește în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURȚII REGALE

IASI

Coaltar Saponat. Puternic desinfectant în toaleta intimă a Damelor, și în ori ce ocazie unde se necesitează o desinfectare energică, ca plăgi cangrenoase, difterice, ulcere, ecseme, hemoroizi prezervă boalele părților genitale și mai este și ur escelent mijloc contra mătreței capului.

Costul sticlei 1,50.

Apă de toaletă de vlorele

Higienic pentru întreținerea pielei corpului. O lingură la un litru apă de spalat corpul.

Costul sticlei 2 lei.

Gudron vegetal. Licoare concentrată și titrată contra tuturor afecțiunilor bronchiale ca: Laringită, bronchită, (guturai) pulmonare, tuse rebele, iritarea pieptului, phtisie pulmonară, dispepsie, asthma și catare de beșică.

Doza 2—3 linguri pe zi în lapte sau în apă zaharată.

Costul sticlei 1,50 *bani.*

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanții peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(fostă strada de Sus)

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică și serbătorile la Circul Sidoli

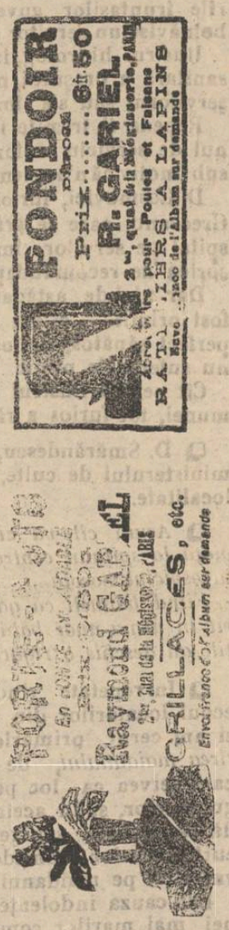

Fabrica de Sobe de teracota și faianță

FRAȚII MACUROFF IAȘI, Soseaua Păcurari 72

Recomandă D-lor proprietarĭ de Case și antreprenori de construcțiuni publice:

Sobe de teracotă zmălțuită în toate culorile moderne.

Sobe de teracotă plane cele maĭ higienice, solide și practice

Sobe de porțelan albe și mojolico, formele cele maĭ elegante, simple și de fantazie.

Flise de faianță pentru instalațiunĭ de Laboratoare, băi, bucătării etc.

OLANE pentru coșuri și drenagiu de orice dimensiuni.

Execuțiune promptă.— Prețurĭ reduse.

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul VIII—No 1384 Vineri 26 August 1911

Din nevoile comerțului Iașilor

Iașul de astă-zi, din punctul de vedere al nivelului cultural, a ramas tot ceia ce a fost în trecut, fără a-i contesta partea cuvenită progresului, centru de cultură, comoară neprețuită, care păstrează toate aspirațiunile înălțătoare ale neamului. A fost, este și va fi de-apururea facla luminoasă, vecinic aprinsă a românismului.

Din punctul de vedere economic însă, Iașul perzînd capitala, a perdut și ori-ce avînt către progres, vorbim de progresul economic, cuvenit unui oraș de talia și tradiția Iașului.

Pentru a se păstra Iașului lustrul de altă dată, i s'au dat, cîte-odată cu prodigalitate, cîte-odată cu avariție, mijloace, a rămînea un centru de cultură, pentru a nu se stînge în el lumina, far, al romînismului din timpurile trecute.

S'au dat Iașului promisiuni, a-l înzestra cu Curte de Casație, Curte de compturi, etc., etc., dar promisiunile au ramas promisiuni, orașul dînd îndărăt pînă la a fi asemuit, cîte odată, cu un sat mare, altă-dată cu titlu de oraș în decădere.

Fapt este, că Iașul a dat înapoi, din punct de vedere al desvoltărei sale economice, fiind redus cu mult din ceia ce putea și trebuia să fie, după sacrificiile și importanța lui.

Numai mulțumită dragostei ce-i poartă oameni, ca Take Ionescu, A. A. Badareu, dragoste, la care se asociase și fostul șef al partidului conservator, G. Gr. Cantacuzino, în timpul guvernărei de la 1905 la 1907, Iașul a fost înzestrat cu apa necesară salubrității și desvoltărei sale industriale.

Partidul conservator ieșan, condus de bunul romîn A. A. Badareu, făcuse să se nască în sinul partidului, dorul nețărmurit a se rîdica Iașul în partea economică, la nivelul Iașului cultural.

Curentul odată format, eu, care representam comerțul și industria Iașului, ca Prețedinte al Camerei de Comerț și Industrie, avînd și cinstea a fi ales membru al parlamentului, am crezut că scaparea Iașului, ar fi în declararea lui de *zonă liberă*.

Iașul zonă liberă, Iașul port de uscat, ar lua avîntul necesar, ca în cel mult 20 sau 25 de ani, să ajungă un oraș bogat, salubru, prosper, rădicîndu-se valoarea proprietăților, crescînd veniturile comunei, crescînd averea privată, transformînd pînă la măreție, un oraș ce se stînge zi cu zi.

Ministrul de justiție, A. A. Badareu, ad-interim la finanțe, ascultînd stăruințile mele, trimite la Iași pe Directorul general al vămilor, J. Jipescu, pentru a pregăti măsurile necesare pentru a se acorda Iașului avantajele zonelor libere.

Nenorocul face, ca comercianții fruntași ai Iașului, întruniți în localul Camerei de Comerț, în asistența d-lor Jipescu și Gh. Lascar, Primarul Iașului, să se pronunțe contra zonei libere.

Am simțit cea mai mare mâhnire, că n'am găsit în mijlocul acelora pe care-i representam, nici focul sacru al iubirei Iașului, nici vederile largi în respectul intereselor economice, intereselor de viață ale acestui mult urgisit oraș.

Datorită acestui fapt, s'a întocmit proiectul de lege de d. Take Ionescu, pentru construirea Docurilor, afectîndu-se sumele trebuitoare acestei construcțiuni.

Timpul s'a scurs, cu obicinuita-i iuțeală sau inceteneală, părinții sufletești ai rădicărei Iașului, fiind înlăturați de la conducerea trebilor publice, Docurile începute nici pînă astă-zi n'au fost puse în funcțiune.

Și cît de mare e serviciul ce vor aduce docurile comerțului Iașului și comerțului Moldovei.

Și cît de mizerabil e instalat biuroul vamal Iași, comercianții și funcționarii vamali, fiind cu zilele în mînă, cînd pleacă către sau de la biuroul vamal, către oraș.

Biroul vamal situat dincolo de liniile ferate, pentru a putea pătrunde pînă la el, comerciantul și funcționarul vamal, trebuie să treacă peste șine, pe sub vagoane, pentru a face unii vămuirea mărfurilor, iar alții pentru a-și îndeplini funcțiunea.

De nicăirea nu se ivește solicitudinea necesară Iașului.

Pînă și chiar cetățenii acestui tîrg, par adormiți, nu văd că operile bune începute de unii, alții n'au nici macar tragerea de inimă a le isprăvi.

Docurile au fost plănuite ca mijloc de încercare, pentru rîdicarea Iașului, ele urmînd a rămînea simple clădiri, pentru instalarea serviciilor necesitate de zona liberă.

Cetățenii Iașului, cari mai posed încă o scîntee de dragoste către acest oraș, trebue să se miște cu energie, pentru ca ideia să treacă în fapt.

De la Docuri, la zona liberă.

G. D. Șerban

Jertfele civilizației

Progresul este costisitor. Mersul înainte a Societății, pe calea civilizației, reclamă tot mai nesățios jertfe mari. Și nu e vorba numai de jertfe de bani, de timp, de muncă. Civilizația cere—și societatea trebue să se supună—și jertfe omenești.

Așa a fost totdeauna, nu-i vorbă. Pentru un principiu adevărat, au fost schingiuiți pe roate oameni geniali; iar pentrn dorinți de sănătoasă renovare au funcționat ruguri distrugătoare. Istoria evului mediu, mai mult poate de cît a oricării alte epoci din viața omenirii, este martora necontestată a acestei afirmațiuni.

Și astăzi e așa cu două deosebiri insă. Intăi, că jertfele omenești nu sînt impuse în mod violent și brutal de o morală socială în contradicție cu progresul, ca altă dată, în ori ce caz asemene conflicte se produc rar, foarte rar.

Al doilea jertfele omenești astăzi sînt cu mult mai numeroase, din pricina mersului tot mai iute al civilizației.

Gîndiți-vă numai la multele victime ale automobilismului și aviațiunii, în cursul cel mult a două decenii. Zilnic aproape se semnalează noi accidente de automobile și de aeroplane,—și multe, foarte multe din ele, mortale.

Jalea, pe care o lasă în urmă asemenea accidente, distrucțiunea socială parțială ce produc, este atît de mare, este atît de intensă, în cît ți se pare, că sentimentul fricei va ajunge să înbușe în om și curiositatea științifică și dorul de mai bine. Dar nu.

O lege mai puternică de cît ori ce sentimente, stăpînește omenirea. E legea evoluției, în care și prin care numai societatea omenească își găsește rațiunea ei ca atare. Intreruptă o clipă numai din mersul ei mereu înainte, societatea omenească dispare ca organism, ca complex de organe și de funcțiuni Mișcarea este legea supremă a oricărui organizm, după cum energia este funcțiunea esențială a materiei vii. Materie fără energie nu se poate concepe. Societate fără evoluție este cu neputință.

De aceia, ori cari ar fi jertfele ce ar reclama civilizația, Societatea omenească le va da, le va suporta, și toată jelania unui moment, nu va fi de cît stimulentul unor năzuinți mai mari către o civilizație din ce în ce mai superioară. Ba am putea enunța, cu riscul de a părea paradoxali, că jertfele mari, din ce în ce mai mari, sînt necesare unei civilizații din ce în ce mai înfloritoare.

Legile sociale ca și cele naturale sunt crude și ineluctabile.

Iar procesul Sinodal

In ultimele numere ale *Monitorului Oficial* au apărut desbaterile ce au avut loc în Sinod, cu ocazia procesului Sinodal, care a zguduit atît de profund toată opinia publică din țară.

Așa cum sunt redate desbaterile Sf. Sinod, ele constituesc cea mai grozavă acuzare împotriva fostului Primat Athanasie Mironescu. Și nu o singură dată, în cursul scandalosului proces, judecătorii celor doi prelați, întrerup pe Primat și i dau a înțelege, că e vinovat și că mai bine ar fi făcut să-și fi dat demisia, de cît să fi provocat scandal. Insuși propunerile ce i se fac de către membrii Sfintei Adunări de a se demite constituesc cea mai desăvîrșită constatare a vinovăției lui Athanasie Mironescu.

Și cu toate acestea, vorbitoarele procese verbale se închee cu sentința de achitare a fostului Primat.

S'ar zice că întreaga dare de seamă a procesului e o epigramă cu poantă, căreia un artist cu vervă, i-a dat un isprăvit neașteptat, surprinzător.

Publicarea sumarului procesului celor doui erarchi constituea ea însuși un scandal ne mai pomenit. Nedreptatea sentințelor sinodale reese și cu mai multă limpezime. Cititorul de mai tîrziu a numerilor „Monitorului“ în care s'au publicat acele procese verbale, va avea multe de învățat cu privire la timpurile pe cari le trăim azi. O mai vădită călcare a celei mai elementare dreptăți, o mai mișelească pălmuire a justiției, și divină și umană, nici că se poate. Pilda urîtă a procesului sinodal a fost imoralizată, a fost fixată în chip oficial —viitorimea să învețe!

Polemică desgustătoare

E desgustător spectacolul pe care ni'l presintă polemica dintre presa guvernamentală și cea liberală, în chestia cîrciumarilor.

Ziarele liberale desfid pe cele guvernamentale să declare dacă guvernul are curajul să modifice legea monopolului, după cum o cer cîrciumarii, prin ultimele lor întruniri și memorii.

Or fi știind ceva confrații noștri liberali, de vreme ce fac asemenea somațiuni categorice.

Ziarele guvernamentale însă, ocolesc chestiunea și tăgăduesc presei liberale de a vorbi de modificarea unei legi, ai cărei autori sunt liberalii.

Nu voim să luăm partea confraților noștri liberali și cu atît mai puțin, apărarea; — căci pe terenul pe care ei au pus discuția, dreptatea este cu dinșii.

Ei nu discută caracterul bun sau rău al legii pentru vînzătorii de băuturi spirtoase, sau producătorii de vinuri, — ci un angajament de onoare, pe care cîți-va miniștri actuali, și l-au luat pentru modificarea legei și de care par a fi uitat azi cu totul.

Și asemenea angajamente și le-au luat tocmai pe timpul campaniilor electorale, — cînd aveau nevoe de voturile cîrciumarilor pentru a'și asigura majoritățile de glasuri, cari trebuiau să decidă triumful candidaților guvernamentali.

Ei bine, alegerile au trecut — și cu toate acestea nici unul din membri guvernului nu s'a gîndit să provoace, fie în consiliul de miniștri, fie pe cale de inițiativă parlamentară, modificarea unor legi, pe care șeful guvernului o consideră că nu e încă îndeajuns de drastică în a lovi în cîrciumari și pentru cari d. Carp declara de pe tribuna Camerei, că are cea mai mare antipatie.

Adevărul din toată polemica încinsă între ziarele acestor două partide este, că pe timpul cînd liberalii au votat legea, d. Carp era tocmit ca să apere toate legiuirile liberale, făcînd pe opozantul miluit: iar singurul partid, care a dus lupta în potriva legei, iar în parlament a combătut-o cu energie— cînd toți junimiștii amorțiseră—a fost partidul conservator-democrat. Consecvent ca totdeauna, acest partid își menține și azi părerea sa, că această lege trebue modificată—și va fi.

De aceia, nici liberalii ca autorii ei —nici junimiștii, ca unii ce nu pot trece peste vederile d-lui Carp—nu vor modifica legea.

Și atunci, pentru ca această polemică, care neputînd duce la nici un rezultat util degenerează adese-ori în imputări injurioase și disgustătoare atît pentru presă cît și pentru publicul cititor.

EDILITATE

Tifosul și excedentul comunal

Intăia mare măsură, pe care o ia o administrație comunală, ce-și pricepe datoria, atunci cînd orașul e alimentat cu apă, este fără îndoială spălarea străzilor. Vă uitați la Capitală.

La fie-care două ore, străzile nu sunt numai stropite, dar curățite și spălate. Prin aceasta orașul este menținut într'o stare sanitară, dictată de principiile elementare de higienă publică. Vă uitați acuma, la ceia ce se petrece în Iași.

Au trebuit atacuri de gazete, pentru ca administrația, să se hotărească a dispune stropirea pieței Unirea și a străzei Golia, pînă în dreptul palatului comunal.

E drept că această stropire se face cu un fast extra-ordinar și cu o punere în scenă, ce întrece de sigur, pe cele ale lui Dragomir de la Teatrul Național.

Se prea poate chiar, că ideea să fi pornit de la ilustrul artist.

Cele două pompe comunale fac întăi manevre, sub conducerea însăși a d-lui ajutor de primar Stamatiu. Apoi se aduc hurtumele, cărate de doi podari, sub privighierea severă a patru ipistați. In sfîrșit se procede la stropire, în aplauzele copiilor și în răcnetul ajutorului de primar. După o plimbare de cîte va minute, totul e sfîrșit, d. Dragomir, pardon d. Stamatiu, întră în cabina sa, convins că orașul e satisfăcut.

Incolo nimic. Celelalte străzi au a aștepta ploaia bine cuvîntată, pentru a se vedea spălate de murdării. Pînă atunci colbul îneacă pe trecători și murdăriile zac în mormane.

Și apă avem într'o cantitate chiar prea mare. Dar administrația comunală, nu s'a îngrijit să organizeze un serviciu special pentru spălarea străzilor și nici nu s'a gîndit la mijloacele necesare.

Mijloacele se pot găsi, dar pentru aceasta trebue ca oamenii ce le caută, să fie pricepuți și să cunoască resursele comunale.

Și aceștia nu sunt de găsit în sînul actualului consiliu comunal, unde de fapt, dictează d. Velu Ștefan.

Se prea poate ca să realizeze prorocirea d lui Cosmovici, că budgetul actual se va încheia cu un excedent de 100.000 lei; se poate,—dar cu prețul unei populațiuni decimate de tifos și holeră.

B.

OAMENI ȘI LUCRURI

Cerul complice...

Sunt de multe ori interesante — sau cel puțin instructive — ziarele clericale care rostesc în public părerile Vaticanului. Am arătat dăunăzi ce nemiloase imprecațiuni a adresat unul din acele ziare — femeilor, pentru crima de a da ascultare Modei.

Iată acum ce publică „Osservatore Romano“ — oficiosul Vaticanului — punînd în legătură panica holerină din localitatea Verbicaro cu anul iubilar al Italiei:

„Anticlericalii au făcut tot ce le-a stat în putință ca să facă din anul 1911 un an binecuvîntat de cer și de pămînt, alegînd drept mijloc de a realiza aceasta—păcătuirea în contra lui D-zeu și în contra papei, spre a-și cîștiga favoarea criminalilor anticlericali din toată lumea pentru serbările iubilare. De fapt însă lucrurile au mers cum se poate mai rău: un îndoit doliu al Curții Regale, boli molipsitoare, teribile catastrofe ale vremei, incendii colosale, milioane înghițite de apele mării și ca epizod mai proaspăt,—Verbicaro.“

Ziarul „Messaggero“ înregistrînd această enormitate publicistică apărută în coloanele ziarului papal, observă cu o dreaptă ironie:

„Dacă dară nu s'ar fi serbătorit în Italia anul iubilar al proclamării Romei ca orașul-capitală, atunci—princesa Clotilda și Regina Maria Pia n'ar fi murit, bolile contagioase n'ar fi izbucnit, cerul ar fi rămas de apururea senin, incendiul n'ar fi distrus catedrala din Conversano, vaporul „San Giorgio“ nu s'ar fi lovit de stînci în mare, în Verbicaro lumea ar muri de... sănătate, iar „Osservatore“ ne-ar fi scutit de a scrie asemenea prostii.“

„Prostii“ e cuvîntul cel mai domol ce se poate întrebuința față de niște asemenea excese de limbagiu.

Ințelegem polemica de gazetă, fie cît de caustică; scuzăm pamfletul, pus în serviciul ori-cării cauze. Istoria nu se sperie de violențe, cu atît mai puțin de violențe în scris, ori în discuțiuni.

Dar perfidia iezuită uzează de mijloace ridicule, cu totul nepotrivite cu spiritul vremei. Se crede că multe din exagerările și invențiunile ziaristice cu privire la flagelul holerei în Italia se datoriau agenților clericale, avînd de scop să îndepărteze pe vizitatorii străini de orașele iubilare și de expozițiile italiane din Roma și Turin. Planul a reușit în bună parte. Dar a mai încerca însinuări ca acele de mai sus; a pune... arderea catedralei — doară catedralele nu sunt fracmasone și ateiste!—în seama păcatelor Italiei progresiste și liberale — înseamnă a sfida bunul simț și a nu merita din partea nimănui nici o cruțare, nici simpatie,—nici milă măcar.

Se pare că Vaticanul ar fi vrut—dacă avea mai multă trecere în regiunile Cerului—să inunde toată Italia de microbii ciumei și holerei, numai ca să deie faliment expoziția! „Să piară moara, numai șoarecii să ardă.“

.. Cu asemenea mijloace și intențiuni— iezuitismul își joacă însă cea mai primejdioasă cartă,—acea a sfîrșitului.

Rodion

Pensia fostului Primat

Sunt chestii despre care presa guvernamentală refuză să vorbească. Una din aceste chestiuni e și pensia fostului primat Atanasie Mironescu.

Pentru a putea obține demisia, atît de mult dorită, a lui Atanasie Mironescu, guvernul i-a făcut diferite promisiuni, printre cari și pe aceia de a-i servi o pensie lunară de 1600 lei, în loc de 1000 la care-i dă dreptul legea clerului. Așa dar o pensie aproape îndoită.

Guvernul și-a ținut promisiunea; iar Athanasie Mironescu, cucernicul fost primat al țărei, încasează ca un puț fără fund cele 600 lei lunar, cari nu i se cuvin. Guvernul prins în flagrant delict de călcare a legilor țării nu suflă nici un cuvînt în această chestie.

Tăcerea, tăcerea mișelească în jurul nelegiuirilor a fost tot deauna caracteristica guvernelor slabe și incapabile. Sunt guverne cari calcă legile în vederea unui principiu, care, la un moment dat se poate rîdica de-asupra legei, și atunci acel guvern explică, legitimează călcarea legei. Guvernul Carp calcă legile fără nici o nevoe, afară doar de nevoia de a înăbuși greutățile, de a amîna scandalurile Grăbindu-se să obțină demisia fostului primat, dorind să închidă cu o oră înainte scandalul bisericesc, regimul s'a lăsat șantajat de fostul Mitropolit și i-a promis o pensie care nu se cuvine.

Azi guvernul tace, pentru că n'are ce spune. Camerile se vor deschide însă, și acolo tăcerea nu va mai fi de aur. Acolo miniștrii vor trebui să vorbească și atunci să vedem cum va ști d. Carp să legitimeze plata unei pensiuni stoarsă hoțește.

La patriarhul Haeckel

Lumea științifică așteaptă cu un interes deosebit deschiderea congresului de la Hamburg. Savanții tuturor țărilor și-au dat întîlnire la acest congres. Se vor expune cercetările noui care au îmbogățit știința, Se vor face dări de samă asupra progresului liberei cugetări în fiecare stat în parte; și ca un corolar, se vor arăta legăturile dintre religiune și știință. Această ultimă discuțiune prezintă un interes deosebit în vremile noastre; și congresul în general, prin comunicările ce se vor face, apare ca o bogată contribuțiune la rezolvirea problemelor multiple ce s'au ivit în conflictul dintre știință și religiune.

*

Este oare o legătură între știință și religie? Ori, mai bine zis, se poate concepe știința pură și împărtășește adevărurile ei, și în acelaș timp a crede în susținerile biblice? Se poate împăca vechiul testament cu știința? Mulți dintre reprezentanții bisericei cred într'o apropiere; aceștia propovăduesc credința și știința și se ridică împotriva tuturor celor ce susțin conflictul între adevăr și religie.

Adepții patriarhului de la Iena nu pot primi însă, „l'invitation à la danse“. Impăcarea preconizată de savanții catolici și de excomunicații modernești, nu este primită cu simpatie în cercurile haeckeliane.

*

Apostolii monismului duc luptă crîncenă împotriva tentativelor neo-catolicilor științifici. Ei văd în mișcarea aceasta ultimele spasmuri ale unui titan în agonie; și considerîndu-le ca încercări de mistificare le reprobă. Savanții bisericoși întîmpină o puternică opoziție din partea științei pure. Și această opoziție este condusă chiar de marele pontife al monismului, Prof. E. Haeckel.

In congresul care urmează a se ținea la Hamburg, cuvîntul lui Haeckel asupra noilor tendințe ale mișcării neocatolice, științifice, era de mult așteptat. In special se observă o mișcare vie în cercurile Keplerbund-ului german. Sa-

vantul de la Iena are de luptat cu un curent puternic şi care a înregimentat multe personalităţi ştiinţifice de mîna întâia.

Un accident a făcut însă că Haeckel să nu poată lua parte la congres. Cuvîntul lui Haeckel, este de toţi aşteptat; şi el va fi grăit într'adevăr prin gura unui reprezentant al savantului: dr. *Heinrich Schmidt*. Acesta va ceti comunicarea scrisă de Haeckell.

*

Dar congresul de la Hamburg mai avea o dublă importanţă. Avea să însemne sărbătorirea lui Haeckel şi a operelor sale. Cinci mii de congresişti aveau să exprime omagiile şi admiraţia lor octogenarului savant. Prin lipsa lui Haeckel însă sărbătorirea lui preconizată nu va mai avea loc la Hamburg.

Hamburgul va servi numai pentru apoteozarea unei opere, a monismului, ca doctrină ştiinţifică şi pentru consolidare a unei acţiuni de răspîndire a liberei-gîndiri.

Congresiştii vor serba pe protogonistul, în oraşul lui de acţiune. Cinci mii de reprezentanţi ai ştiinţei moderne se vor îndrepta spre Iena, pentru a face apoteosa patriarchului monist.

*

Haeckel va fi sărbătorit în Iena. In oraşul de apostolat al naturalistului, omul Haeckel va simţi fiorii de adîncă emoţie, primind omagiul celor 5000 de congresişti.

Cele două zile ce vor petrece congresiştii la Iena vor însemna pentru octogenarul apostol al ştiinţei, suprema recunoaştere a activităţei lui. Că în acelaşi timp clericalii de toate nuanţele vor petrece, pretutindeni, „un mauvais quart d'heure" —se înţelege de la sine...

STRUNA ZILEI

CONTAGIUNE

...S'a revocat congediul d-rului M., medic comunal.

...S'a telegrafiat d-rului M., să revină.

Stiri.

Ordine, depeşi—prea bine!
Zică lumea ce-o să zică:
Pîn'ce dînsul nu revine
Nu ştiu bolile de... frică.

Furtul de la Luvru

Furtul celebrului tablou al lui «Leonardo da Vinci» preocupă încă presa parisiană; iar autorităţile cu toată truda lor sînt departe de a descoperi pe autor.

OCAZIONALE

Zece zile de cînd Luvrul
Poartă crêpe de 'nmormîntare.
Timp să cadă trei regimuri,—
Toate trei parlamentare.

Zece zile de cînd Luvrul
Stă închis, — în semn de doliu.
Zece zile... timp să-şi treacă
Cinci miniştri—un portofoliu

Zece zile de cînd Luvrul
Nu-şi primeşte curioşii.
Timp unic, în care guardzii
Au făcut pe inimoşii.

Bietul Luvru — 'şi perde astăzi
Cea mai dragă dintre fete.
Eu îl sfătui ca de scîrbă
Să încerce să se 'mbete.

Bietul Luvru eri spre sară
A 'ncercat să sară 'n spaţiu.
„Dulce est pro Lisa mori"
Cum ar spune un Horaţiu

Luvrul, Franţa, omenirea
Toate, toţi în desolare.
Ori ce-ar fi guvernul speră
Intr'o... muşamalizare.

Mii de lei pentru banditul
Ce ar preda pe blînda Liză.
Cum s'ar zice, tot prin fuste,
Chiar cînd vrei să eşi din criză.

Prefectura-şi perde capul,
Moş *Lépine* se dă de a tumba
Mona Liza tot furată!
De-ar fi Stroja cu tulumba.

Cu-i surîde enigmatic
Mult perversa de Giocondă?
Pentru aşa mister, amice,
Nici nu cred ar fi vre-o sondă!

Patru secole, e o vrîstă
Serios înaintată!
Liza poate fi dar mîndră
C'a mai fost încă furată.

Şi-acum ştii că 'n tinereţă
A flirtat cu *Vinci* poate!
Cum putea ca să reziste
Unui geniu aşa de mare?

Vezi, uitam?! amicul nostru
Eminentul A. C. Cuza
Cum ec rai fără pereche,
Şi cum îl ajută muza

Marţ l-ar fi făcut pe Vinci;
Lisei i-ar fi fost intimul
Ba, ar fi şi dispărţit o
De Francesco... legitimul

Paris 1 Septembrie 1911 **V. E.**

TRIBUNA LIBERA

In chestia liniei ferate Paşcani - Tg.-Neamţ

Domnului I. Gheorghiţă
Avocat

Am citit articolul d-tale din stimatul ziar „Opinia" cu data de Mercuri 24 curent şi am văzut în spontaneitatea cu care l'ai scris că într'adevăr îţi bate inima pentru acel plin de frumuseţă şi de duioşie colţ, al nefericitei noastre Moldove.

In stilul mişcător, dar zimbitor, adevaratul chip de a-şi spune tot ce are pe suflet moldovanul, d-ta dezvălui şi zgîndăreşti răni mari, răni vechi.

N'am să fac fraze, cari nu mai au acum de cît rostul chemărilor în pustiu, dar fiind-că te preocupă chestia asta şi fiind-că argumentezi aşa de bine, şi de drept, pentru susţinerea construirei acelei linii ferate, vreau să ţi pun în cunoştinţă cele ce mi s'au şoptit mie, cînd-va, de către cineva din anturajul „celui mai mare om de stat" din actuala noastră stăpînire, cînd fu vorba de construirea căei ferate cu pricina.

—„In Moldova", mi s'a spus de că„tre acea persoană, nu mai trebuesc „vîrîte sume mari... Statul trebue să se „abţie de la ori-ce cheltueli în această „parte a ţărei, de care ce politica vii„torului indică ocuparea definitivă a „Moldovei de către... germani!"

Vezi dar, tinere, criteriul de judecată al politicianilor noştrii vezi patriotizmul lor şi gîndeşte-te şi explică ţi atunci toate jignirile, toate nedreptăţile, toată trista părăsire în care zace ţara asta a noastră, jumătatea asta de ţară, cu toate jertfele pe care le-a adus ea pentru întregirea şi mărirea neamului!

Atita vroiam să ţi comunic, pentru ca luînd cunoştinţă şi de asta, să răspunzi şi la obiecţiunea „politică" de mai sus.

Al d tale prietin.

Un bătrîn Iaşan

Litere-Ştiinţe-Arte

Racovitza-Lassalle.—Cu ocasia aniversării morţii lui Ferdinand Lassalle s'au publicat—acum în luna August,—data morţii căzînd în 31 August—oare cari nuoi documente cu privire la marele orator şi agitator socialist, mort în împrejurări atît de triste, în duelul cu conaţionalul nostru Iancu de Racoviţă.

Se ştia că pricina duelului a fost o scrisoare extrem de nervoasă şi de ofensătoare pe care Lassalle a trimis-o domnişoarei Helene von Dönniges—astăzi bătrîna von Schewitsch—logodită pe atunci cu cavalerul de Racovitză. Scrisoarea-i fu fatală.

Dar ceea ce mulţi nu şi-au putut explica e faptul că un om ca Lassalle a putut scrie aşa de violent, după ce putuse, de asemenea, să procedeze cu cruzime, amînînd—ori respingînd—cererea iubitei lui de a fugi cu el în Egipet, ori aiurea unde va vroi el.

Acum, din oare-cari izvoare, lucrul pare a se lămuri şi se atribuie, anume unei cauze de boală, care punea pe vigurosul luptător în imposibilitate de a se aventura în întreprinderi ca acea ce-i propunea frumoasa Helena, ostilă ori cărui proiect de amînare sau trăgînare.

Toate aceste explicaţiuni nu vor consolà însă pe nenumăraţii admiratori ai lui Lassalle, dispărut în aşa de triste împrejurări şi pentru cauzc atît de frivole—în lupta cu un adversar atît de puţin demn de isprăvi eroice.

*

După 20 de ani de pelerinagiu, apostolii păcei universale, se vor reîntîlni în congres la Roma.

In 1891 s'a ţinut în acelaş oraş al III-lea congres sub preşedenţia lui Ruggero Bonghi. Atunci se hotărîse pentru prima oară constituirea „biroului internaţional pacifist". Necurmat, acest birou care a devenit o instituţie universală a intervenit pentru reglementarea păcei între state.

Anul acesta congresul va fi prezidat de S. E. Luigi Luzatti, fost prim ministru.

*

Revue Bleue dă după *Das Literarische Echo*, o statistică curioasă asupra autorilor şi pieselor cari s'au jucat de preferinţă în Germania.

Anul trecut, Schiller a fost de cele mai multe ori jucat, cu 1909 reprezentaţii; apoi vine Suderman cu 1026, Shakespeare cu 961, Ibsen 735, Goethe 589, Hauptmann 579, Bjoernson 465, Wildenbruch 452, H. Bataille 323, Lessing 316, Grillparzer 299, Molière 277, Fulda 223, Hebbel 222, Kleist 214.

Autorii de operete au atins însă ţifre cu mult mai ridicate:

Leo Fall 3889 reprezentaţii, Lehar 2200, Strauss 1305, Offenbach 517, Fall şi Lehar au ocupat de mult mai multe ori scena, de cît Schiller, Goethe, Lessing, Kleist, Hebbel, Grillparzer, Ibscn, Björnson, Hauptman şi alţii, la un loc.

*

Un ţăran din Smolenk (Rusia), a găsit, întîmplător, un tablou vechiu şi prăfuit pe care l'a adus muzeului prinţesei Tenischew din Smolensk. După oarecari sforţări s'a recunoscut în acel tablou un original de Murillo, reprezentînd pe „copilul Christ în braţele lui Simeon". Tabloul s'a încredinţat muzeului imperial din St. Petersburg.

*

Şi în noul cabinet portughez intelectualizmul este foarte bine reprezentat. Insuşi preşedintele Republicei este, de altfel, un scriitor. Bătrînul d'Arriaga a publicat volume de literatură şi filosofie.

Actualul prim-ministru, Chagas, este un ziarist profesionist. Numit ambasador la Paris, s'a căsătorit acolo, nu de mult, cu o artistă franceză. Ministrul justiţiei Lotte e jurist de merit. Ministrul de externe, de Vasconncelos, a fost profesor la facultatea de medicină, de clinică internă. Noul ministru de finanţe, de Silva, e un fost profesor de la şcoala politecnică. Ministrul marinei, de Meneches, e de asemenea jurnalist, de nuanţă mai mult socialistă Ministrul lucrărilor publice, Sidonie Paes, a fost pînă acum profesor de matematică la universitatea din Coimbra.

INFORMATII

❑ D. general Zottu şeful marelui stat major al armatei, în soţit de d. maior Răşcanu şi de d. locot. Moscu a plecat astăzi în Austria, pentru a asista la marile manevre ale armatei austro-ungare.

❑ In învăţămîntul profesional al fetelor nu există vacantă nici o catedră de studii şi nici un loc de maestră sau ajutoare de maestră. Prin urmare nici unei cereri adresată ministerului de instrucţie, în acest sens, nu i se poate da curs.

❑ Direcţiunea generală a serviciului sanitar—în vederea holerei care ne ameninţă—a dublat personalul medical din porturile dunărene.

S'au dat de asemeuea noi circulări pe la toţi medicii din ţară, în privinţa măsurilor de dezinfecţie şi izolare ce trebuesc luate.

❑ In judeţul Suceava se găsesc pînă acuma infectate de febră aftoasă trei comune.

Epizootia s'a propagat din Ungaria, pentru care s'au luat riguroase măsuri.

❑ Raportul publicat de curînd pro Iulie arată că exportul de fer este în creştere.

Din el se vede că Romînia şi Orientul este t'rgul cel mai important pentru mărfurile austriace de asemenea natură.

Exportul s'ar putea dezvolta şi mai mult, dacă convenţiile comerciale ar asigura ţărilor importatoare avantagii suficiente.

Exportul de şine cu o greutate mai mare de cît 15 kg. de metru a sporit dela 13,000 chintale în primele 7 luni ale anului trecut la 125 000 chintale în a. cor. Din acestea s'au furnizat Romîniei şine în greutate de 86.000 chintale şi Turciei 25,000 chintale.

Afară de Romînia şi Orient s'a exportat şi în Australia şine în greutate de 7080 chintale şi în Italia diverse produse ale industriei ferului.

❑ Ministerul de războ a hotărît ca ofiţerii de rezervă şi gradele inferioare din complectare şi rezervă, cari se angajează a servi cu automobilul sau motocicleta lor la manevrele mari din anul acesta în mod gratuit de la 20—25 Septembrie, să li se considere aceasta ca o concentrare, fiind dispensaţi de ori ce altă obligaţiune.

Cererile se primesc şi se aprobă la statmajorul general al armatei.

❑ Ministerul cultelor şi instrucţiuni publice, face cunoscut celor interesaţi că examenele de capacitate pentru specialităţile de muzică şi gimnastică ce urmează să se ţină conform publicaţiunei cu No. 38,792 publicată în „Monitorul Oficial" din 10 Iunie 1911 au fost fixate la 8 Ianuarie 1912 şi la 1 Martie 1912.

Examenele se vor ţine atît pentrn băeţi cît şi pentru fete.

❑ **Recăsătoria preoţilor văduvi.**—Un ziar din Craiova anunţă, că mai mulţi preoţi de mir din localitate ar fi înaintat Sf. Sinod, pentru sesiunea de toamnă, un memoriu prin care cer permisiunea recăsătorirei preoţilor rămaşi văduvi.

❑ Duminică 28 August, se va celebra în comuna Storeşti, jud. Botoşani, căsătoria d-rei Emilia Anghelescu, cu d. D. Costăchescu, învăţător.

Nuni vor fi d-na şi d. V. Oiaga, profesor din Iaşi.

❑ Corul ceremonial al Mitropoliei, îşi va relua activitatea la 1 Septembrie.

De la 6 Septembrie, corul va reîncepe să acompanieze serviciul divin la Mitropolie.

❑ ***Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.***

❑ De către un comitet, au fost convocaţi toţi preoţii, notarii şi învăţătorii din judeţul Iaşi, pentru Luni 29 August, orele 2 p. m., în sala otelului Dacia.

Scopul acestei întruniri, este discuţia modului de conlucrare în *educaţia Civică*, a colegiului al III-lea, începută în luna Decembrie 1910.

❑ Cu toate inspecţiile sanitare ce se fac în oraş, prin multe părţi gunoiul tot nu se ridică. Ba, ce e mai mult: după cum aflăm, zilele trecute cei de la grajdurile comunale au lasat să se scurgă tot gunoiul şi băligarul de la grajd, pe străzi, producînd o mare infecţie.

❑ **Burse şi solve vacante la şcolile normale.**—Ministerul cultelor şi instrucţiunei publice, aduce la cunoştinţa generală că în anul şcolar 1911—1912 sunt vacante la şcoalele normale de învăţători, următoarele burse şi solve.

La şcoala normală din Craiova: Pentru clasa I sunt vacante 41 burse şi 19 solve, pentru cl. II şi VI sunt vacante 21 burse şi pentru cl. IV sunt vacante 4 solve.

La şcoala normală din C-Lung: Pentru cl. I sunt vacante 40 burse şi 23 solve, pentru cl. II şi a VI sunt vacante 20 de burse şi pentru cl. IV sunt vacante 5 burse.

La şcoala normală din Buzău: Pentru cl. I sunt vacante 41 burse si 9 solve şi pentru cl. II e vacant 1 bursă.

La şcoala normală din Galaţi: Pentru cl. I sunt vacante 53 burse, pentru cl. II şi a VI sunt vacante 18 burse.

La şcoala normală din Bîrlad: Pentru cl. I sunt vacante 33 burse şi 12 solve, pentru cl. II şi VI sunt vacante 33 burse şi pentru cl. IV sunt vacante 7 burse.

La şcoala normală Vasile Lupu din Iaşi: Pentru cl I A. şi cl. I B. paralelă care se înfiinţează anul acest şcolar sunt vacante 40 burse şi 32 solve, cari se vor împărţi egal.

Pentru clasa II şi VI sunt vacante 24 burse.

Condiţiunile de admitere la concursul de burse şi solve pentru şcoalele normale sunt publicate în „Monitorul Oficial" cu No. 85 din 17 Iulie 1911.

SOCIETATEA CREDITULUI FONCIAR URBAN DIN IAŞI

Se aduce la cunoştinţă generală că Vineri 26 August stil vechi 1911, la oficiul Creditului Urban din Iaşi strada Lăpuşneanu No. 37, se va ţinea licitaţie publică prin oferte închise, pentru închirierea imobilelor administrate de Credit din oraşul Iaşi, şi cuprinse în lista de mai jos.

Ofertele de închiriere trebuesc prezentate cel mult pînă la 26 August st. v. 1911,—căci după această dată, nu se mai primesc asemine oferte.

TABLOUL

de locuinţile din oraşul Iaşi care sunt de închiriet de la 26 Octombrie 1911.

Amatorii se vor adresa Direcţiunei societăţei prin oferte închise pînă în ziua de 26 August 1911

No.	Numele imobilelor	Str. şi No. casei	FELUL INCAPERILOR
1	Clementina Damian	Apeduc 31	Două odăi ocupate de d-na Hana Leizorovici, două odăi ocupate de d. Iosef Şwartz şi două odăi ocupate de d. Şloim Glükman.
2	Zamfira Gafencu	Anast. Panu 65	Una dugheană ocupată de moştenitorii defunctei Mina Goldştein şi una dugheană deschirietă.
3	Nută Akerman	Stihi 6	Una odăiţă deschirietă.
4	V. Farra	Veche 6—8	Două odăi deschiriete, două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Sofia Breslauer una dugheană ocupată de d-na Brana Schönfeld şi două dugheni cu odăi în dos.
5	Zusman & Maranţ	Pomir 8	Două odăi şi bucătărie ocupate de d. D. Spiegler la etaj şi două odăi şi bucătărie ocupate de d. I. Forşmit la parter.
6	I. Samft	Pomir 9	Două odăi şi bucătărie deschiriete, una odae în ogradă ocupată de d. M. Godel şi una odae ocupată de d. H. Cautman.
7	L. Moscovici	Cucu 46	Două odăi şi bucătărie deschiriete, două odăi ocupate de d. D. Grünberg.
8	I. Zeigher	Sf. Andrei 5	Corpul mic de clădire compus din trei camere şi bucătărie ocupat de d. A. Glückman.
9	Simon Braunştein	De Jos 43	Două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Rebeca Ghelber.
10	Maria Munteanu	Palat 41	Două odăi şi bucătărie ocupate da d. Uşer Goldental şi două odăi şi bucătărie ocupate de d. S. Goldştein.
11	N. Tacu	Palat 16	Două odăi şi un beci ocupate de d. I. Cohn.
12	Haim Lehrer	Ştef. cel Mare 37	Una dugheană cu o odae în dos şi o odăiţă în ogradă ocupate de d. L. Weissengrün.
13	Palatul Societăţei	Lăpuşneanu 37	Una dugheană ocupată de d. A. Michelsohn.
14	I. şi M. Busch	Crucei 39	Intreg imobilul compus din două apartamente ocupate de d-nii M. Irimescu şi N. Argintariu.
15	S. şi P. Cahana	Aron Vodă 8	Două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Rebeca Copel.
16	Maria Cozadini	Sărărie 88	Etajul de jos compus din 4 odăi, 2 antrete, bucătărie, camară şi pivniţă.
17	Elisa Gheorghiu	Socola 96	Localul de crîşmă ocupat de d. N. Ianovici.
18	M. I. Iacob	Tataraşi 41	Mai multe odăi.
19	O König	Sf. Lazăr 87	Două odăi ocupate de d. D. M. David, curalar.
20	Şmil Cohn Zugravu	Rufeni 29	Intreg imobilul ocupat de d. Nuhăm sin Iancu.
21	M. Tocker	Apeduc 55	Două odăi în etaj deschiriate.
22	I. Şmilovici	De jos 9	Două odăi şi bucătărie, ocupate de d-şoara Clara Moşcovici, şi una odae ocupată de d-na Risla Şchvartz şi una odae ocupată de d. S. Holtzman.
23	A. Marcovici	Albă 51	Localul de bae deschiriat şi cîte două odăi ocupate de d-nii Iţic Aron, S. Rosenfeld şi una odae deschirietă.
24	Vasile Sculy	Carol 53	Cinci odăi bucătărie şură, grădinuţă ocupate de d. Gh. C. Vellea.
25	Gh. Scorţescu	Buna Vestire 4	Patru odăi, antret, bucătărie, pivniţă şi două cămăruţe ocupate de d na Maria Ionescu.
26	N. Eni	Str-la Sf. Atanasie 1	Etajul de jos cu atenansele lui ocupat de d. Al. Popovici.
27	L. Iţicovici	De Sus 191	Mai multe apartamente.
28	Gh. Stroian	Spinzi 8	Trei odăi şi bucătărie ocupate de d. V. Ciocoi.
29	Noe Sin Avram	Sf. Teodor 33	Două odăi şi bucătărie ocupate de d-na Maria Praun.
30	S. Vellic	Sft. Andri 31-33	Mai multe odăi şi apartamente.

Direcţiunea

Ultime INFORMAŢII

❑ *Pe ziua de azi nu s'a mai constatat în oraş nici un un caz nou de febră tifoidă.*

❑ *De la ivirea epidemiei de febră tifoidă în localitate, au fost 9 cazuri mortale.*

❑ **PRIMEJDIA HOLEREI.** — D. dr. Floru, medicul şef al oraşului, a adresat azi medicilor comunali circulara următoare :

„Intru cît posibilitatea ivirei eventuale a vreu-unei caz de holeră devine din ce în ce mai probabilă, am onoare a vă ruga, să bine-voiţi a chibzui aşa fel, ca în ori-ce moment să puteţi fi găsit de către bolnavi, sau de către organele poliţieneşti, cari au ordin în acest senz.

Pe de altă parte, considerînd toate urmăririle călătorilor din regiunile contaminate ca extraurgente, vă rog să binevoiţi a le considera ca atare şi să daţi atenţiunea cuvenită notificărilor ce se fac".

*

Serviciul sanitar a dispus azi închiderea sinagogei din curtea spitalului israelit, pe tot timpul cît va exista primejdia holerei.

❑ *După cum se afirmă în cercurile clericale, înţelegerea stabilită între episcopi de a nu accepta demnitatea de Mitropolit primat, are între altele drept cauză, şi svonul răspîndit, că liberalii, revenind la putere, vor să readucă pe fostul Mitropolit Atanasie, la scaunul de primat.*

❑ **Expoziţia viticolă.**—La comitetul societăţei viticole au început a sosi cereri, pentru participare la expoziţia viticolă.

*

Ministrul de agricultură a sporit cu 800 lei, subvenţia ce acordase societăţei viticole şi în acelaşi timp a dispus ca pepinierele statului, să ia o parte activă.

*

La 16 Septembrie, va avea loc la circul Sidoli, o representaţie extraordinară, pentru sporirea fondului necesar organizărei expoziţiei viticole.

❑ O mare casă din Basel, a intervenit pe lîngă Camera de Comerciu, de a-i uşura calea, pentru a organiza un export de produse din România, pentru Elveţia.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a comunicat, că nu va putea fi în Iaşi, în ziua de Sîmbătă 27 August.

In faţa acesteia, preoţii se vor întruni Simbătă, după oficiarea serviciului religios, pentru a redacta o telegramă de felicitare Mitropolitului, care îşi serbează în această zi aniversarea naşterei sale.

❑ Societatea de navigaţie rusă a intentat acţiune de daune societăţei de navigaţie romînă.

Motivul acţiunei prin care navigaţia rusă cere o despăgubire de 25.000 lei, este ciocnirea întîmplată la 26 Noembriee 1910 între remorcherul rus „Graf Ignatiev" avînd la remorcă două şlepuri şi remorcherul romîn „Alexandru cel bun".

❑ Cînd s'au început noile fundaţii din piaţa Unirei, pentru aşezarea statuei lui Vodă Cuza, se credea că va fi nevoie de cantităţi mari de material de zidărie şi s'a făcut cuvenita aprovizionare.

După ce s'au început lucrările s'a văzut că nevoia nu era atît ce mare.

Consecinţa a fost, că rămase disponibilă o cantitate însemnată de material.

Comuna neavînd ce face cu acest material, se hotărîse ca să fie vîndut, pentru a nu se risipi.

*

Se prezintă chiar un cumpărător, d. Pandale Zamfirescu.

Atîta a fost în deajuns, pentru că d. Cosmovici, ilustrul ajutor de primar, să puie o rezoluţie, prin care cerea să se urce preţul materialului cu 20 la sută, adică cumpărătorul să acopere şi cheltuelile ce le-a avut comuna cu caratul materialului.

Se înţelege că doritorul de a cumpăra, s'a desistat.

*

A trecut un timp, în care nu se mai ştia unde se găseşte materialul comunei. In sfîrşit cu chiu cu vai, s'a aflat că materialul se găseşte aruncat în curtea Primăriei.

D. Cosmovici a ordonat să fie hermetic închis, în aşteptarea unor vremuri bune.

Şi aşa se stînge averea comunală.

❑ Locuitorul Ion Grigore Ioniţă, din satul Comarna, comuna Poeni, ducîndu-se să scoată pietre de la pietrărie din dealul satului, malul s'a surpat peste el strivindu-l.

Cadavrul a fost găsit după trei ore de un fi al său.

❑ In comuna Sineşti, s'a declarat epizootia de pneumonie-infecţioasă printre rimătorii locuitorilor.

❑ In comuna Voineşti şi Focuri bîntuie cu furie, epidemia de anghină difterică.

❑ Ministerul de interne, a acordat un concediu de 20 zile, d lui Mihai Voluţă, şef de birou la prefectura judeţului Iaşi.

❑ D-ra Valeria Boeriu, conducătoare la grădina de copii din comuna Prăjeşti, judeţul Bacău, a fost detaşată pe ziua de 1 Septembrie 1911, la grădina de copii din comuna Tămăşeni, jud. Roman, la catedra d-rei Călin, detaşată pînă la 1 April 1912, la Bucureşti.

❑ D-ra Angela Macri, învăţătoare la şcoala din cătunul Arghira, comuna Preoteşti, jud. Suceava, a fost detaşată, cu începere de la 1 Sept. 1911, la şcoala de adulte, înfiinţată pe aceiaşi zi, la mănăstirea de maice din Agapia, com. Filioara, jud. Neamţ.

❑ Copilul Iosub Fischer, în etate de 12 ani, fiind lovit pe stradă de un cotingar, a fost trimis la spitalul central spre pansare.

❑ Eri au fost eliberaţi din penitenciar, în urma cauţiunei depuse, scapeţii Sergiu Sezoff, V. Pavloff şi Alexa Teodor, cari erau deţinuţi ca autori şi complici ai cunoscutei afaceri de castrare din strada Păcurari.

❑ Azi dimineaţă la orele 8, regimentul Ştefan-cel-Mare No. 13, sub comanda d-lui colonel Cernătescu, a plecat în marş, spre comuna Voineşti.

❑ Astăzi s'a ţinut la prefectura de judeţ, licitaţia pentru darea în antrepriză a reparărei acoperemîntului de la palatul Principelui Ferdinand.

Această lucrare care se face în contul ministerului de Domenii, a fost adjudecată asupra d-lui Avram Wolf, care a ofertat cu 21 şi 15 sub deviz, valoarea lucrării fiind de 13.000 lei.

❑ **Incendiu** —Un violent incendiu, a distrus astă noapte patru girezi cu grîu de pe moşia Isvoarele Epurenei, proprietatea d lor Handoca, Orenştein şi Katz. Pagubele s'au evaluat la 18,000 lei.

Girezele au fost asigurate.

❑ Membrii consiliului comunal, au fost convocaţi pentru ziua de 27 August.

❑ La fabrica de broderie G. Burger s'a sevîrşit zilele trecute un furt îndrăzneţ de matăsuri.

Cu toate indicaţiunile precise date de fabricant, totuşi îndrăzneţul fur n'a fost arestat, de şi e bine cunoscut de poliţie.

❑ La conservatorul de muzică, a sosit eri decretul, prin care d. Sibian, este numit definitiv director al acestei instituţiuni.

❑ **Serviciul sanitar şi fabricile de apă găzoase.**—D. dr. Floru, medic şef al oraşului, a făcut azi din nou cunoscut fabricelor de ape gazoase, ca pînă în trei zile să aducă toate îmbunătăţirile cerute, în caz contrar fabricele vor fi imediat închise.

*

Ocupîndu-se de accastă chestiune, credem interesant a da aci lista fabricelor de ape găzoase ce se găsesc în circonscripţia camerei de comerţ.

1) A d-lor Fraţi Konya & Co. din Iaşi, înfiinţată în 1875. Intrebuinţează zilnic 6 lucrători, producînd ape gazoase de 90.000 lei anual.

2) A d-lui Iţic Lupu din Iaşi, înfiinţată în 1899. Intrebuinţază zilnic 6 lucrători, producînd ape gazoase de 20 mii lei anual.

3) A d-lui Natan Barasch & Co. din Iaşi, înfiinţată în 1898. Intrebuinţează zilnic 6 lucrători, producînd ape gazoase de 50,000 lei anual.

4) A d lui M. I. Antonier din Bivolari jud. Iaşi înfiinţată în 1894. Intrebuinţează 2 lucrători, producînd ape gazoase de 4000 lei.

5) A d-lui Iţic Madrisovici din Podul-Iloaei, înfiinţată în 1909, avînd un lucrător producînd ape gazoase de o mie lei.

6) A d-lni Herşcu Oivide din Podul-Iloaei, înfiinţata în 1895, avînd un lucrător producînd ape gazoase de 1000 lei.

7) A Succesorilor C. Couget din Peatra Neamţ, înfiinţată în 1894. Dispune de un capital de 50.000 lei, întrebuinţînd 3 lucrători, producînd ape găzoase de 15.600

8) A d-lor Grünfel & Co. din Peatra Neamţ înfiinţată în 1904 Dispune de un capital de 18000 lei, întrebuinţînd 2 lucrători, producînd ape gazoase de 12500 lei anual.

9) A d-lui L. M. Estrig din P. Neamţ, înfiinţată în 1906. Dispune de un capital de 8000 lei, întrebuinţînd 4 lucrători, producînd ape gazoase de 14000 lei.

10) A d-lui Marcu Bruchmaier din Tg. Neamţ, înfiinţată în anul 1900. Dispune de un capital de 3000 lei producînd ape gazoase de 1300 lei.

11) A d-nei Maria Hofmann din Tg. Neamţ înfiinţată în 1900. Dispune de un capital de 3000 lei, producînd ape gazoase de 1300 lei.

12) A d lor Fraţi M. Şmil & Co. din Roman, înfiinţată în 1875 Dispune de un capital de 50000 lei, întrebuinţează 10 lucrători.

13) A d-lui Iacob Gartler din Vaslui, înfiinţată în 1910. Dispune de un capital de 3000 lei întrebuinţînd 1 lucrător, producînd fabricat de 7230 lei.

Fabrici de ape mineralizate.

1) A d lui dr. Andrei Răteanu din Iaşi, înfiinţată. în 1910. Dispune de un capital de 8000 lei, întrebuinţază 6 lucrători, producînd ape mineralizate de 20000 lei.

2) Prima fabrică de ape minerale „Dochia" a d lor M. Şmilovici & Comp. din Iaşi, înfiinţată în 1909 Aprilie 15. Dispune de un capital de 27000 lei, întrebuinţînd 4 lucrători, valoarea fabricatelor 25000 lei anual.

In cursul anului 1910 s'a înfiinţat o fabrică de ape gazoase în Vaslui şi una pe ape mineralizate în Iaşi.

❑ In „Monitorul Oficial" de azi a apărut decisia ministerului de Interne prin care oraşele Ujpest şi Budapest se declară contaminate de holeră, iar intrarea în ţară a călătorilor şi provenienţelor din Ujpest şi Budapest se va face pe apă, numai prin porturile dunărene : T.-Severin, Corabia, T.-Măgurele, Giurgiu, Călăraşi, Brăila şi Galaţi (porturile maritime Sulina şi Constanţa rămînînd deschise) iar pe uscat, numai prin punctele : Virciorova, Ciineni, Predeal, Palanca şi Burdujeni. Trecerea călătorilor şi provenienţelor din aceste localităţi prin celelalte porturi şi puncte de intrare în ţară este interzisă.

De asemeni vasele suspecte şi călătorii vor fi desinfectaţi, cum şi rufele murdare.

Călătorii veniţi din Ujpest şi Budapest vor fi supuşi şi la domiciliul lor, la o supraveghere medicală de 5 zile, socotite dela data sosirei lor.

Nu se permite intrarea în ţară a cetelor de lucrători şi emigranţi din oraşele Ujpest şi Budapest.

Produsele alimentare, de origină animală, în stare proaspătă, precum şi legumele vorzi şi fructele proaspete, sunt prohibite.

❑ *Scăpărătoarele automatice sant oprite, poliţia va urmări cu toată severitatea pe contravenienţi,* o comedie de actualitate, face parte din noul program al Teatrului Cinematografic Pathé-Frères din noua grădină Trajan, ce se reprezintă astă seară Joi 25 August.

Afară de această rauşită comedie noul program mai conţine marea piesă din patimele omeneşti : *Jocul de cărţi,* dramă luată din viaţa reală, în care se reflectă îngrozitoarea patimă a jocului de cărţi.

Decăderea tînărului.—Prada patimei —Disperarea—Ultimul ban—Datorii— In noroiul josniciei—Apel la tatăl său —Refuzul—Urmărit de patimă—Spargerea cassei de bani—Furtul—Ruinat şi de astădată—Blestemul tatălui—Decăderea pînă la ultima treaptă a mizeriei.

Această grandioasă piesă, special scrisă pentru cinematograf de marele romancier Bourgeois, este interpretată de somităţi artistice teatrale.

Noul program cuprinde apoi : Marele oraş Praga capitala Bohemiei (Austria) —O nenorocire într'un ospiciu de nebuni, o capod'operă cinematografică— Pierrot mistificat, comedie dramatică. —Fiinţe în ape stagnante, studii cinemato-microscopice de vulgarizare ştiinţifică—Micul Toto va fi un bun tîmplar, scene foarte comice—Indiana albă, scene din viaţa băştinaşilor Americei de Nord, etc. etc.

Programele se schimbă de două ori pe săptămînă : Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fiecare seară la noua Grădină Trajan. Duminicile şi serbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli — cu preţurile populare.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU
De la Strunga
— *Strada de Sus No. 189* —

Cu începere de la 20 Iulie, preţurile produselor sunt următoarele :

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată dulce.		2.40
Excelentul unt pentru cafea, ciai	4.80	
Caş gras de munte şi urdă dulce proaspătă.	1.40	
Delicioasă brînză de munte nouă	1.40	
Brânză de vaci proaspătă	0.50	
Unt pentru gătit obişnuit	2.80	
Adevărata grăsime de porc topită,	2.40	
Renumita brînză de burduf	2.80	
Caşcaval de Penteleu.	2.60	
Brînză de Brăila recolta de toamnă.	1.60	
Zilnic ouă proaspete garantate		6.00 0/0
Gervais romînesc pachetul		0.50
Lapte dulce proaspăt, se găseşte dimineaţa de la orele 5—11 a. m. şi seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san. oca		0.35
		0.25
Zilnic iaurt proaspăt castronul mare		0.20
mic		0.15
Miere de Mai, gavanosul.		1.00
Zilnic se găsaşte higienicul lapte bătut proaspăt : litr.		0.30
paharul.		0.10
Fructe proaspete :		
Pere pergamute		0.80

Struguri, se găsesc zilnic proaspeţi.

KALODONT
PASTĂ DE DINŢI indispensabilă
F.A.SARG's Sohn & Co. Viena-Paris.
TUBUL 75 bani
de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:

Ultima oră

Bucureşti 25 August

Dublă sinucidere de dragoste

Caracal.

De multă vreme se găseau în dragoste Mihail Dumitrescu, brigadier silvic şi Ana Popescu. Dînsa era măritată el însurat.

Crezînd că nu vor putea duce incontinuă această vieaţă, se hotărîră să moară împreună.

Astfel astă noapte, după o plimbare făcută la marginea satului Rediu, Mihail Dumitrescu trase 3 gloanţe de revolver asupra metresei sale, după care întoarse revolverul şi îşi trase un foc în coasta dreaptă.

Ambii au fost ridicaţi grav rîniţi.

Conferinţa internaţională

Bruxelles.—Conferinţa internaţională ce urma să se ţie în Italia, a fost amînată din cauza primejdiei holerei.

Moartea lui Gussi

Bucureşti. — Ancheta cu privire la moartea lui Gussi, a fost întreruptă, din cauză că parchetul a fost înştiinţat că nişte persoane încă necunoscute au ridicat cadavrul şi l'au transportat la Alexandria, cu toate că parchetul ordonase ca să rămîie cadavrul la locul accidentului, pînă la terminarea anchetei.

Drama din Drăgăşani

Drăgăşani.—Comuna Creţeşti a fost eri teatrul unei drame amoroase.

Sunt zece zile de cînd femeia Ioana Vlădescu îşi părăsise soţul. Eri, Neculai Vlădescu, însoţit de doi fraţi ai săi, se duse pînă la locuinţa surorei Ioanei. Aci găsi pe soţia sa, care şedea pe prispă, ţinînd un copil în braţe. Neculai o rugă să se'ntoarcă acasă. Ioana refuză. In timpul certei, eşiră din casă cele două surori ale Ioanei, care luară apărarea surorei lor. In acest moment Niculae Vlădescu soase un revolver şi trase 6 focuri, rănind grav pe soţia sa şi pe cele două surori ale ei.

Criminalul a fost arestat.

Incendiul din Capitală

Bucureşti.—Astă noapte, un incendiu violent a isbucnit la proprietatea d-nei Elena Voiculescu, din str. 13 Septembrie.

Focul a fost localizat abia dimineaţă.

Pagubele sunt foarte mari.

Limba romînă în Ungaria

Buda Pesta.—Eri s'a întrunit consistoriul din Sibiu, care s'a ocupat de măsura luată de Ministrul de instrucţiune, prin care interzice a se ţine în şcoalele romîneşti registre scrise în limba romînă.

Consistoriul a hotărît ca acele registre să fie ţinute în limbele romînă şi ungară, făcîndu-se o intervenţie în acest senz la minister.

Republicanii se tem de o năvălire a regaliştilor

Lisabona.—Se vorbeşte, că nişte conspiratori ar fi năvălit în ţară, în apropiere de Chaves. S'au luat toate precauţiunile şi izbînda trupelor republicane e asigurată. Consiliul de miniştrii întrunit, a studiat măsurile luate de autorităţi, spre a înlătura o năvălire a conspiratorilor regalişti, care se găsesc în Galice.

HOLERA

Budapesta.—Două noi cazuri de holeră, au fost constatate eri, la nevasta şi copilul unui cîrmaci de pe un remorcher.

*

Salonic.—La Ueskub s'a constatat 55 cazuri de holeră dintre care 27 mortale.

La Bitolia 47 cazuri, cu 32 mortale.

La Berat 8, la Ochrida 7.

47 bolnavi, au fugit din lazarete.

*

Buda Pesta.—Un nou caz de holeră s'a constatat aci. Bolnava a încetat din viaţă. S'au luat cuvenitele măsuri.

Măsuri contra holerei

Belgrad,—Din cauza pericolului holerei, guvernul sîrb, a interzis importul fructelor şi mai cu seamă al strugurilor din Turcia.

Transportul fructelor e permis numai în vagoane plumbuite.

Budgetul ministerului de Finanţe

Paris..—Proectul de budget, care va fi supus mîine consiliului de miniştri, s'a echilibrat printre o serie de măsuri fiscale, fără noi impozite şi fără a mai avea nevoe de împrumuturi.

Incunoştiinţare

Să aduce la cunoştinţa tuturor oamenilor din contigentul 1909. concentraţi la Regimentul Ştefan cel Mare, că trebue a se prezinta la regiment în **ziua de 29 August** ora 8 dimineaţa urmînd a fi transportaţi la Botoşani cu calea ferată.

Acei ce se vor prezenta mai tîrziu vor fi transportaţi pe jos.

Comandantul regimentului Ştefan cel Mare No. 13

Colonel **Cernătescu**

Comptabil—Corespondent

cunoscînd perfect limba Romînă şi Germană, se caută pentru o mare casă de comerţ din Iaşi.

Oferte în scris se vor adresa biroului de informaţiuni şi încaso

„MERCUR"

— Iaşi Strada Pomir 6 —

Institutul de Domnisoare
CHAMPALBERT-HEROVANU
IAŞI.—BĂRBOI—19

Curs primar după programul statului. Curs liber L. romînă, franceză şi germană, lucru, piano, pictură etc. Ingrijire deosebită educaţiunei. Inscrierile la 15 August. Cursurile încep la 1 Septembrie.

Institutul Profesional de Fete
Ella Em. Savopol
Cultură şi Educaţie Naţională
Bucureşti str. Jules Michelet 4 (fost str, Dreaptă)
Internat, Semi internat, Externat

Curs primar programul Statului plus Franceza, Germana şi Piano.

Curs liber program propriu şi Curs profesional programul Statului. Cu elevele acestei secţiuni se va forma gradul II-lea iar diplomele dau dreptul la Maestre de lucru la şcoalele Statului, Limbi moderne, gospoderia în general, Piano. Cereţi prospectul.

Directoarea şcoalei şi Atelierelor
ELLA EM. SAVOPOL
(născută General P. Botez)

După o practică de 2 ani ca asistent în clinicile celebre ale profesorilor : **Leopold** *(Dresda),* **Bum** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau)*

M'am stabilit
ca
Specialist în boale de femei
Mamoş
Dr. I. BRENER
12 STRADA MITROPOLIEI 12.
Consultaţiile 9—11 dim. şi 2—5 p. m

ANUNCIU

La 15 August c. încep înscrierile la şcoala profesională de fete **Tereza Paraschiva general Milicescu** *din Iaşi Str. Albinetz No. 5, primindu-se eleve interne, seminterne şi externe. Pe lîngă şcoală, în fiinţîndu-se şi un atelier de croitorie, se face cunoscut D-relor absolvente că se primesc ca să lucreze în atelier cu salar.*

FĂINA LACTATA NESTLÉ
Nutriment complect pentru copii, bolnavi şi bătrâni
Conţine cel mai bun LAPTE din ALPII
Se vinde la toate drogheriile şi farmaciile din ţară
Cutia lei 2.—
Repr. SAM. LÖBL
Bucureşti.

In 20 Octomvrie 1882, Academia de Medecină din Paris voté Doctorului **OLLIVIER**

UĂ RECOMPENSĂ NAȚIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAȚIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigura, radicală a *bólelorĭ de pele, dartirilorĭ, vicerilorĭ sângelui, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismului, rumatismului, tumorilorĭ, afecțiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatului, ulcerilorĭ inveterațĭ și atotulerĭ bóle provenind* din necurățenia și alteratiunea sângelui. | Specificŭ prin excelență contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* și a teribilelorĭ consecințe; dobândite sau ereditarie, recente saŭ invĕterate și rebele (accidentilorĭ gureĭ și a gâtului, putredimiĭ ósselorĭ). Nicĭ un alta medicamentu in lume nu posedă distinctiunile ce onóră Pesmeții Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace și energicŭ dintre **Depurativii pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR **OLLIVIER**

Acestĭ pesmețĭ d'un gust fórte plăcutŭ și de digestiune ușóră se conservă ani intregĭ in orice temperatură și climă. Dupe 4 ani de experienție publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bólele cele mai inveterate. — *Ia broșura acompaniada fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmeții depurativi* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seu oficial a *Gouvernului francesŭ*, se exprimă astfelŭ: « Acestĭ pesmețĭ oferŭ un « remedŭ de compositiune constantă, de « preparațiune cât de perfectă posibilă.... « *Ĭ pot da servicie mari humanităților.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAȚIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÓTE TERILE

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62, unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv și Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavostră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic și intelectual, Lipsa de sânge, Convalescența.

La administrația ziarului se primesc anunciuri cu prețuri convenabile

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureróse* carĭ aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapurĭ: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapurĭ a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de CLIN & Cie, de PARIS, *carĭ se potŭ găsi la toțĭ Droghistii și Farmacistii.*

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 17

Cea mai nouă creațiune în Mașini de cusut

SINGER, 66

Cea mai bună mașină de cusut pentru familii!

Intrunește în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURȚII REGALE

IASI

Coaltar Saponat. Puternic desinfectant în toaleta intimă a Damelor, și în ori ce ocazie unde se necesitează o desinfectare energică, ca plăgi cangrenoase, difterice, ulcere, ecseme, hemoroizi. prezervă boalele părților genitale și mai este și ur escelent mijloc contra mătreței capului.

Costul sticlei 1,50.

Apă de toaletă de vlorele

Higienic pentru întreținerea pielei corpului. O lingură la un litru apă de spalat corpul.

Costul sticlei 2 lei.

Gudron vegetal. Licoare concentrată și titrată contra tuturor afecțiunilor bronchiale ca: Laringită, bronchită, (guturai) pulmonare, tuse rebele, iritarea pieptului, phtisie pulmonară, dispepsie, asthma și catare de beșică.

Doza 2—3 linguri pe zi în lapte sau în apă zaharată.

Costul sticlei 1.50 *bani.*

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanții peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

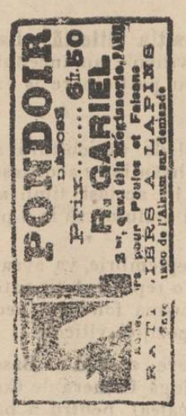

Fabrica de Sobe de teracota și faianță

FRAȚII MACUROFF IAȘI, Soseaua Păcurari 72

Recomandă D-lor proprietari de Case și antreprenori de construcțiuni publice:

Sobe de teracotă zmălțuită în toate culorile moderne.

Sobe de teracotă plane cele mai higienice, solide și practice

Sobe de porțelan albe și mojolico, formele cele mai elegante, simple și de fantazie.

Flise de faianță pentru instalațiuni de Laboratoare, băi, bucătării etc.

OLANE pentru coșuri și drenagiu de orice dimensiuni.

Execuțiune promptă. — Prețuri reduse.

GRILLAGES 1 m de haut, en rideau Of 30c.

Maym GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mirzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1385 Sîmbătă 27 August 1911

GUVERNELE VIITOARE

Din datele statistice înserate în *Opinia*, zilele trecute, rezultă, că în ultimii 40 de ani, țara noastră a realizat progrese surprinzătoare pe terenul economic.

Dacă însă, vom privi și latura politică, găsim același resultat satisfăcător, cu mici variante nefericite în ce privește libertatea alegerilor și rîdicarea moravurilor noastre politice.

Aceste variante se datoresc exclusiv cîrmuirei vechilor conservatori, cari nu s'au pătruns încă de bine-facerile libertății în regimul constituțional democrat, nici n'au pătruns încă în păturile adînci ale poporului pentru a-i cunoaște voile, nevoile, idealul și aspirațiile, în ordine mai superioară; mărginindu-se tot în sistemul de guvernare conservatoare de acum 40 de ani; conrupția și teroarea, fiind rădicate la sistemul cel mai înalt de guvernămînt.

In partea economică, ne sduciumăm zadarnic, a găsi activitatea vechiului partid conservator, căci nu-i găsim nicăirea, nici acțiunea, nici concepția.

Romînia modernă începe de la 1876 încoace, atît pe terenul politic, cît și pe cel economic.

Regimul convențional conservator, fusese atît de nefast țărei, că a dat guvernului liberal de la 1786—1888 și autoritatea morală, pe lîngă priceperea necesară, a crea industriile, cu care ne fălim și care nu sunt operă conservatoare.

Eftenirea banului, prin reducerea procentelor, crearea băncei naționale, a creditelor urbane, rurale și altor soiuri de credite, sunt absolut străine de activitatea vechilor conservatori, ast-fel și sub acest raport, înriurirea bătrînilor conservatori, a fost foarte redusă, ca să nu zicem nulă.

Partidul liberal a făcut opere mari în evoluția politică și economică a țărei romînești.

Și dacă partidul liberal, a avut cînd-va adversari de valoare pe cîmpul muncei naționale, apoi acești adversari se găseau numai în elementele radicale și democrate, ce venise să împrospăteze vechiul partid conservator.

Răslețirea acestor elemente, a făcut ca actualul guvern să comită actele ce a comis, acte ce duc țara cu 30—40 de ani îndărăt și care nu s'ar fi comis, sub direcțiunea lui Take Ionescu, Badareu și alți fruntași conservatori democrați, croiți din alt aluat politic, de cît acel trecut de mult din modă.

Or, cu un guvern din ast-fel de aluat, viitorul economic al acestei țări se prezintă sub auspicii foarte îngrijitoare.

Cu cît un popor a întrat în faza cea mai vie a desvoltărei sale politice și economice, cu atît activitatea conducătorilor lui e mai mare și trebue să fie mai ageră.

Și fără supărare, agerimea ministerului celui mai important, industria și comerțul, nu ne prezintă nici macar umbră de incredere, că știe ce vrea, pentru că, credem noi, nici nu știe unde se află.

Se sbate în modificarea legei repaosului duminical, lucrare foarte simplă, dar pe care o găsește foarte grea, pentru că nu o pricepe. Ce va face însă cu întocmirea unei legi serioase și de mare importanță, ca legea asupra încurajărei industriilor naționale?

A mai apărut la ordinea zilei și chestia morăritului, chestie foarte grea, pe care o pricepe tot așa de bine ministrul industriilor, ca și morarul de la Lungani.

Țară curioasă.

La ce te poți aștepta de la miniștri și morari improvizați.

Eftenirea traiului, să mi se erte vorba, e o copilărie, în rezolvirea chestiilor mari economice ce frămîntă țara.

Taxa peștelui sarat,
Taxa de 75 bani la sută kgr. faină,
Taxa pe sare,

Sunt concepțiuni de un neguțitor de comună rurală, nu de un om de stat, chemat a guverna un popor în epoca celei mai desvoltate evoluții către progres.

E treaba cetățenilor a privighea bine și în de aproape, care e capacitatea și puterea de muncă a acelora ce dețin, în 1911, în mîinele lor, destinele țărei și vor vedea, cît sunt de slabi, cît sunt de pedeștri.

Starea de progres la care am ajuns astă-zi, strigă în gura mare, la urechile acelor ce vor și pot să auză; ne trebue bani eftini și cu ușurință de capatat.

Dați-ne bani eftini și mijloace de transport în bune condițiuni și vă rugăm, urcați încă cu 3 luni taxa la peștele sarat și încă cu 50 bani taxa la suta kgr. făină.

Dați progresului libertatea a se dezvolta omenește față cu timpul în care trăim, dacă vă încumetați a servi țara romînească după anul 1911.

G. D. Șerban

Preocuparea d-lui Carp

D. Carp se gîndește la reformele ce are de gînd să facă la toamnă. Cam aceasta rezultă din spusele presei guvernamentale, care nu vorbește de cît de activitatea guvernului în viitoarea seziune parlamentară.

D. Carp se gîndește la reforme. De și aceasta ar trebui să fie natural, nu ni vine să credem. Mai e puțin timp pînă ce viața politică își va relua cursul ei normal și prin urmare pînă ce guvernul va avea datoria să se explice asupra intențiunilor sale. Și totuși, ne socotim în drept să credem, că d. Carp nu prea se gîndește la reforme.

O veche zicătoare romînească susține —și cu drept cuvînt—că timpul e mai aproape de cît cămașa. Ce să se mai gîndească d. Carp la reformele sale, cînd însăși situațiunea guvernului este atît de nesigură, în cît nu se știe ce poate aduce o inteligentă și bine aplicată lovitură a opoziției.

D. Carp și gnvernul vor avea la toamnă—adică peste foarte puțin timp—să rezolve o serie de chestiuni delicate, care rezultă din acțiunea lui din primele zile ale vacanței. Chestiunea sinodală în primul loc va trebui rezolvată, pentru că contrar de cum s'a susținut, ea va reincepe cît de curînd, cu toată gravitatea și urgența ce comportă,

Ce va face guvernul d-lui Carp în fața acestei probleme, care se ridică amenințătoare, din cauza atitudinei d-lui C, C. Arion, în cursul procesului sinodal?

Iată o chestie politică, căci negreșit, din cauza atitudinei guvernului conflictul sinodal a luat un caracter politic, de la rezolvirea căruia poate depinde însăși existența guvernului actual, independent de profundele dezbinări ce s'au manifestat în partidul conservator, din mai toate județele.

Și cînd d. Carp este frămîntat de îndoială cu privire la existența propriului său guvern, se mai poate gîndi la reforme.

D. Carp este reacționar. D. Carp ignorează nevoile și interesele poporului romîn. D. Carp are o mentalitate, despre care nu vorbește astă-zi de cît istoria. Dar d. Carp nu este naiv. Ori cît de dragi îi sunt reformele ce plănuește să facă, îi este mai dragă existența însăși a guvernului și a partidului său. Așa fiind d. Carp nu poate fi preocupat de cît de un singur lucru: cum să se mențină la putere față de furtuna ce i se pregătește la toamnă.

Șeful guvernului și-ar vinde toate reformele plănuite pentru a fi sigur de guvernare, și meditațiunile sale senioriale nu au de obiect de cît acest schimb atît de util. Avem multe motive însă să credem că nu va reuși.

SPRE TOAMNA

Toată lumea politică așteaptă cu nerăbdare sosirea toamnei.

Va fi o toamnă liniștită, fără nici un eveniment sau mișcare politică însemnată; sau va fi o toamnă sgomotoasă violentă și plină de evenimente serioase?

Iată întrebarea ce și-o pun toți politicianii noștri și cu drept cuvînt.

Pentru ceilalți muritori, — și mai cu seamă pentru cei saraci, venirea toamnei e un lung prilej de supărare, de gînduri triste și dureroase.

Toamna e răscolitoare de multe și nenumărate nevoi și prevestitoarea apropierei iernei, mai tristă și mai severă cu nevoile omenești.

Pentru politicianii noștri, toamna are farmecele ei. Cu venirea toamnei încetează vacanța politică și cu ea această acalmie atît de plicticitoare.

Ce va fi la toamnă?

Cu precisiune nu se poate spune;— dar luptă va fi; luptă mare, aprigă pentru schimbarea situației politice actuale.

Guvernul nu poate rămîne în formația sa,—e prea ofelit, prea istovit, pentru ca primele zile ale toamnei să nu 'l repună, așa cum se repun bieții ftizici la cea dintâi înăsprire a vremei.

Va cădea guvernul, odată cu primele foi ofelite ale copacilor, cu ivirea celei dintâi brume, sau puțin mai tîrziu—nu se știe; — dar va cădea fie înțelegîndu-și situația șubredă, dînd și obștescul sfîrșit după firea lucrurilor, fie trîntit la pămînt de vîrtejul vehement al luptei opoziționiste pe care partide adverse i-o vor declara pe dată ce se va ivi toamna.

Și într'un caz și într'altul schimbare importantă se va produce în situația politică a țărei și este de dorit ca această schimbare să se producă în așa fel, spre a fi în folosul țării, atît de dornică de un guvern bun și capabil.

Invățătorii d-lui Iorga

Este imposibil ca acolo unde se vîră naționalismul anarhic al curiosului apostol de la Văleni, să nu se producă scandal. Anarhia nu poate semăna decît anarhie.

Timp de trei zile congresul învățătorilor a decurs în cea mai complectă liniște. S'au discutat chestiuni multe și pasionante pentru viața și cariera dascalilor noștri de la țară. Toate discuțiunile s'au făcut într'o desăvîrșită seninătate sufletească. Interesele școlii rurale și interesele de corp au predominat toate spiritele.

La sfîrșit însă, trebuia să se efectueze alegerea noului comitet al asociației, învățătorilor. Aici se născu scandalul.

Fiindcă gogoașele d-lui Iorga au pus stăpînire pe cîțiva dintre învățători, aceștia, deși într'o minoritate minusculă, au crezut că pot prin scandal și terorizare să impue în fruntea asociației pe cîțiva din discipolii apostolului de la Văleni.

Și să știe procedeul naționalist. Huiduieli, fluerături la adresa adversarilor.

A trebuit numai decît, ca anarhia din capul d-lui Iorga să țîșnească și la congresul învățătorilor, ca și cum învățătorii n'ar avea altceva de făcut, decît să accepte și să răspîndească învățăturile sediționse ale acestui profesor.

N'au reușit însă, și e bine. In asemene ocazii, și mai ales în alegeri nu minoritatea e aceia, care trebue să dicteze. In viața privată și în viața publică alte norme conduc pe oameni, decît acelea ce pot sălășlui într'un creer ca al d-lui Iorga.

Invățătorii, cari au crezut că fac bine urmînd perceptele acestui apostol, ar face mai bine să-și deschidă ochii, și să vadă că nu sînt decît instrumentele unui grandoman zăpăcit și ambițios. Și noi sperăm, că în curînd lumina trebuitoare se va face, și d. Iorga va fi pus la locul modest ce trebue să-l ocupe în viața politică a acestei țări.

EDILITATE

Monopolul iluminatului

Pînă în acest moment, încă nu se cunoaște definitiv transacțiunea nouă, ce urmează a fi încheiată între comună și societatea de electricitate, pentru întinderea rețelei de lumină electrică.

Trebue să recunoaștem, că întinderea rețelei de lumină, răspunde la o nevoie a orașului și că prin urmare bine a procedat comuna, întrînd de vorbă cu societatea concesionară în această privință. Sunt multe străzi, chiar principale, iluminate prost și se cuvine ca și ele să se bucure de lumina electrică. Sunt altele, iluminate cu mici lămpi electrice, care dau o lumină inferioară celor cu gaz. Aceste trebuesc schimbate.

Dar dacă aprobăm tratativele începute între administrația comunală și societatea de electricitate, ne rîdicăm în potriva felului misterios, în care procedează comuna în aceste tratative.

La ședința consiliului comunal, în care s'a pus chestiunea, d. Greceanu a anunțat-o în cîte-va cuvinte și consiliul a aprobat propunerea, fără a ști despre ce e vorba. Suntem convinși că nici un consilier nu e în curent cu transformarea ce urmează a se face, și nu cunoaște alte amănunte de cît, cele publicate de „Opinia".

Sunt însă în aceste tratative, două mari chestiuni, ce trebuesc pe deplin elucidate. Este a se ști, în a cui sarcină cade cheltuiala mare, necesară cu preschimbarea vechilor felinare în lămpi electrice cu arc?

Această cheltuială nu poate cădea în sarcina comunei, pentru care ar fi o îngreuiare mare, pe cînd pentru societatea, care a făcut și face afaceri frumoase în Iași, n'ar fi de cît un sacrificiu neînsemnat.

A doua chestiune, este și mai importantă. Este vorba de monopolul ce dorește societatea, monopolul general.

E drept, că și azi societatea are monopolul iluminărei cu electricitate, dar numai cu electricitate, căci comuna e liberă de a întroduce, sau a da voie să se 'ntroducă ori ce altă lumină.

De astă dată însă, e vorba de un monopol general, care va lega pe comună ani de zile, lăsînd-o la discreția desăvîrșită a societății.

Cum stau aceste două chestiuni?— iată ce au dreptul să știe cetățenii contribuabili.

L.

OAMENI ȘI LUCRURI

GRATIS...

Zilnic, în după amiezele călduroase ale lunilor de vară, îl vedeam întrînd în biroul atelierelor tipografice, corectînd, cu manuscrisul în mînă, lungile coloane de tipar.

E greu lucru — imprimarea și mult mai greu încă în lunile de vară, cînd atmosfera e înnăbușitoare.

Intr'una din zile ne expuse planul întreprinderei în care se aventurase: editarea proprie și tipărirea unei traduceri dintr'un celebru autor francez,— un mare roman psihologic redat într'o limbă îngrijită.

Am ascultat și am privit cu oare-care neîncredere.

Noi cari cunoaștem riscurile profesiunii; puținele șanse ce are o lucrare literară de această natură și mai cu seamă editată și tipărită în... provincie — căci ori cît Iașul este o foastă Capitală, rămîne un biet oraș de provincie, față de unica și indiscutabila Capitală a țării— știm că e pur și simplu o naivitate să mai faci atari încercări. De aceea privim cu scepticism, cu neîncredere, aventuri de felul acesta. Aventuri, pentru că nu sunt manifestări corespunzătoare cu realitatea, ci tradează doară o doză de credulitate inerentă unor anumite temperamente ce nu au încă destulă experiență.

— Care va fi tiragiul cărții? întrebai.

— Cel puțin două mii.

Din ce în ce ni se părea lucrul mai puțin serios și mai aventuros. Cu toate aceste,—am putut vedea cu ochii—cartea se tipărea; colile se alăturau; volumul se anunța tot mai aproape de sfîrșit și—negreșit—peste puțin va fi pus în vînzare, dacă nu cumva a și fost pus.

Și gîndeam:

— Bun lucru e, doamne, încrederea, credința, în sufletul omului! Otrăvitor lucru este necredința, lipsa de entuziasm,—excesul de încercare, care duce la blazare! Nouă, cari cunoaștem lucrurile pe partea lor reală; cari vedem atît de dese ori cum rămîn și se adună sub formă de mormane volumele nevîndute în librării; cari cunoaștem— pe degete—contingentele de cetitori și de cumpărători, ni se pare cu totul temerară, sau naivă, încercarea cuiva de a mai pune în circulație cărți voluminoase de literatură—originală și mai cu seamă tradusă—și să și întemeieze ilузia de a... scoate cheltuelile.

Știm bine. Sunt mulți neștiutori din public cari judecă alt-fel. De cîte ori văd în vre o vitrină de librărie o carte nouă, fac socoteala cam ce sumă va fi cîștigat iară autorul, ori traducătorul. In mod sincer nu-și închipuesc că acea carte reprezintă o cîtime de muncă și de vreme pierdută și—cu siguranță—o sumă de bani... deficit.

E drept: rămîne oare care mulțumire a orgoliului, oare care plăcere sufletească și un oarecare titlu la nemurire și glorie.

Și cu deosebire noi cari nu suntem născuți în centre mari, ci în orașe de provincie, muncim grozav de mult pentru... nemurire.

Crede-ne, colege, care în tot anotimpul verei năbușai în atelierul ori în biroul tipografic, adunînd coală lîngă coală de tipar: nu cunoști încă *piața* culturală a Iașului și nu cunoști încă decepția librăriilor.

Dar ai cunoscuți mulți, prieteni mulți, nu este așa? Să nu cumva să treci cu vederea pe vre-unul. Trimete-le tuturor volumul *gratis*, ca să nu se supere. De cetit nu-l vor ceti în tot cazul...

Rodion

SCRISORI DIN RUSIA

Invățămîntul superior din Rusia și ministrul Cassu.—Mentalitatea tineritului.—Alte vremuri, alte trebuinți.

Ceea ce formează discuțiunea principală a presei rusești în momentul de față, e persoana ministrului de instrucție publică, d. L. A. Cassu.

Venit anul trecut la acest înalt post, moldoveanul Cassu a fost primit cu simpatie de toată presa. Ca om de cabinet, ministrul actual al instrucției publice în Rusia, e un om cult și un jurist de merit; d-sa nu se manifestase în viața politică și mulți, foarte mulți, nu știau ce păreri politice are d. Cassu. De acea, pronosticurile asupra activității sale erau diferite.

După unii, d. Cassu trebuia să fie un om cu vederi mai liberale. Educat la Paris și Berlin, liceul l'a făcut în Franța, studiile de drept în Germania, se zice că pînă la vrîsta de 20 de ani, ministrul de instrucție publică n'a știut rusește, unii vedeau în aceasta europenizmul său și prevedeau o nouă îndrumare a instrucției rusești. Alții 'și ziceau: Indiferent cine va veni în fruntea școalei rusești, el nu va fi de cît instrumentul d-lui Stolipin, șeful guvernului.

Astăzi toți atacă pe d. Cassu. Și acei cari vedeau europenizmul său și acei cari se îndoiau de activitatea lui, văd în el pe omul cel mai negru din guvernul rusesc. D. Cassu, scriu ziarele, nu numai că este instrumentul șefului guvernului, dar merge cu identificarea sa cu vederile d-lui Stolipin, încît e mai reacționar decît însuși guvernul.

Cred că nu e fără însemnătate și pentru Romîni, a vorbi de acest romîn, care a ajuns a conduce în cea mai mare țară din Europa, destinele culturale ale ei.

D. Cassu e moldovean. Proprietar mare, d-sa face excepție din boerimea moldovenească, care ca și cea din Romînia, se ocupa prea puțin cu lucrurile intelectuale și și-a făcut o educație superioară distinsă.

După ce și-a terminat studiile în străinătate, d-sa a fost numit mai întâi docent la Dorpat, unde a publicat cîteva lucrări, atît în limba rusă cît și în cea germană asupra dreptului ostzeik. De la Dorpat, d. Cassu a fost trecut la Charkov ca profesor extra-ordinar, iar în urmă la Moscova, ca profesor ordinar. Rînd pe rînd la 1889 cînd a apărut prima sa lucrare: *„Die Haftung des Beneficialerben nach römischem und heutigem rechte"* și pînă la 1907 cînd d-sa publică cartea d sale *„Dreptul bizantin în Basarabia"* în rusește, d. Cassu publică patrusprezece lucrări cari 'l clasează printre juriștii de frunte și mai ales printre bunii cunoscători ai dreptului roman.

Ultima sa lucrare se ocupă despre dreptul bizantin în Basarabia. Din această lucrare, se vede că d. Cassu e în curent cu toată literatura dreptului din Romînia, cum de asemeni cu toată literatura istorică romînă. D-sa a fost de mai multe ori la Iași, spre a consulta operile pe cari le citează în lucrarea *Dreptul bizantin în Basarabia* și din citate se vede că posedă limba romînească în perfecțiune.

Lucrări apărute în ultimul timp în literatura juridică romînă nu îi sunt steăine, dar în special d-sa citează pe d-nul D. Alexandresco, pe care'l numește foarte deseori „învățatul profesor romîn de la Iași", cum citează des și pe d. Disescu. Lucrările d-lui Peretz,

Erbiceanu, Mihail Bonachi, sunt foarte pomenite de d-sa.

Cartea aceasta, de şi rezumate s'au făcut în revistele juridice germane şi franceze, ar merita să fie tradusă şi în romîneşte.

Moldoveanul d. Cassu, a ajuns graţie muncei sale, la cea mai înaltă treaptă la care poate aspira un om în Rusia şi succesele sale se pot revărsa şi asupra întregului romînism, căci d. Cassu nu'şi neagă origina care nu odată i-a fost pusă în vină nu numai de naţionaliştii ruşi, dar chiar de progresişti.

Ceea ce îi se impută d-lui Cassu, e de a fi procedat de la venirea d-sale la minister, într'un chip foarte drastic faţă de mişcările studenţeşti.

Astă iarnă, la Moscova, a început greva studenţilor. D. Cassu a atras atenţia rectorntului asupra acestei stări anarhice. Rectoratul a găsit de cuviinţă să demisioneze, neputînd să puie capăt grevei. D. Cassu a primit demisia, dar în acelaşi timp a eliminat din învăţămînt şi pe rector şi pe ambii vice-rectori. Ministrul a explicat cam astfel hotărîrea sa:

— Dacă d-v puteţi fi conducătorii şcoalei numai în timpuri liniştite, n'am nevoe de d-v în vremuri anarhice. Ce a-ţi zice de un general, care în timp de război ar spune: Eu nu voesc să merg la războiu, eu voesc să fiu general numai în timp de pace."

Profesorii din Moscova şi din alte universităţi au crezut că vor intimida pe ministru şi treizeci şi mai bine din ei au demisionat, solidari cu rectorul demisionat. D. Cassu le-a primit demisia şi a numit pe alţii în locul lor. Nu vor fi de valoarea celor plecaţi, dar dacă cei buni nu vor să servească şcoalei, nu însemnează că Universităţile trebuesc închise.

La Petersburg lucrurile s'au petrecut la fel, dar s'au potolit, căci măsurile luate de ministru faţă de profesorii din Moscova, au intimidat pe cei din Capitala Rusiei.

Numai institutul de femei medice a vrut să lupte pînă la sfîrşit şi nici o studentă n'a frecventat cursurile. D. Cassu a eliminat din învăţămînt pe toate domnişoarele greviste, iar pe cinci profesori cari în tot anul n'au făcut nici un curs, i a pus în disponibilitate.

Bine înţeles presa antiguvernamentală tună şi fulgeră.

Sub influenţa ei nu e de mirare că şi presa europeană, aceasta fără deosebire de culoare politică, va tuna şi fulgera şi ea, contra acestui ministru autocrat.

Şi cu toate acestea trebuia să vie un om care să puie capăt anarhiei din şcoalele ruseşti.

Pentru străinul care citeşte broşurile revoluţionare ruseşti sau o anumită presă care are interes în totdeauna ca Rusia să apară ca o ţară sălbatică şi asta în vederea că împrumuturile ruseşti în străinătate să se facă cu un procent mai mare, măsurile luate de ministru vor părea extraordinare. Pentru omul străin care trăeşte aci şi care are o altă mentalitate decît rusul, măsurile ministrului îi vor părea absolut logice.

Mai întâi trebue ştiută mentalitatea tineretului rus. Şi pentru a o descrie, mă voi servi de părerea cîtorva „foşti revoluţionari" ruşi, cari după ce ani de zile au trăit în exil, revenind în Rusia au rămas uimiţi de ce au văzut,—ţara lor, ei o văzuseră din exil prin o prizmă anumită. In acelaşi timp ei văzuseră mentalitatea tinerilor şi oamenilor în mijlocul cărora trăiseră în exil şi că nu samănă nici de cum cu acea a ruşilor.

Iată ce scrie scrie sp. p. d. Izgoev, în colecţia de articole apărută acum 3 ani, şi cari au făcut un zgomot enorm, asupra intelectualilor ruşi:

„Mai întâi de toate trebue nimicită legenda, cum că tineretul rus stă mai presus de cel european. Nu poate fi aceasta adevărat pentru că, în primul rînd, studentul rus învaţă pe jumătate mai puţin de cît cel european. Şi această constatare nu o fac din punctul de vedere al interesantei munci individuale ci pe baza cifrelor obiective: orele şi zilele de lucru. Studentul rus are îndoit numărul zilelor libere, pe care le are studentul european. Şi aceasta din cauza sărbătorilor de la noi. In Rusia se lucrează cel mai mult la facultăţile de medicină, dar şi aci numărul orelor de lucru pe zi nu trece de şease, (la facultatea de drept, patru—cinci) pe cînd medicinistul francez lucrează şeapte-opt. La noi la facultatea de drept iau note după lecţiile profesorilor doi trei şi ceilalţi colegi privesc la aceştia ca la o minune. La *Ecole de droit* din Paris veţi vedea majoritatea auditorilor luînd note.

Şi cum audiază aceste cursuri studenţii noştri? Ca şi gimnaziştii, ei citesc cărţi, jurnale, vorbesc între ei. Ei frecventează cursurile ca un fel de act de prezenţă. Studentul rus, afară de laboratorii, nu lucrează nimic la Universitate. In schimb el lucrează acasă, citeşte pînă la nebunie, nişte mici cărţişoare făcute anume după program, şi asta cu cîteva zile înainte de examen. Pentru mine simbolul muncei, studentul nostru cu acela al Franţei, este tratatul de anatomie de cîte-va sute de pagini pe cari'l studiază medicii noştri şi cele patru mari volume fie care de o mie de pagini al lui Tarabelf, după cari învaţă anatomia medicineştii francezi.

Tineretul rus învaţă puţin şi prost şi fie care care 'l iubeşte, e dator să îi spue aceasta în faţă, iar nu să îi caute ditirambi".

Părerea asta a lui Izgoev, e în gura, însă şi a studenţilor. Am dat anul acesta la Moscova examenul de stat şi fie care student ţinea să-mi spue:

— Da, la dv. se învaţă serios, dv. ştiţi mai mult ca noi.

Dar publicul însu-şi, aleargă la primul medic străin şi fuge la medicul rus chiar dacă acesta va fi mai bine pregătit de cît străinul, căci fie care ştie că stedenţimea rusă face politică dar nu învaţă nimic.

Dar ce fac profesorii?

Profesorii cari sunt mari ilustraţii ţin lecţii rare şi de materii generale, ei nu intră în detalii, pentru aceasta sunt docenţii.

Profesorii cu vederi liberale cunoscînd lupta studenţimei cu guvernul, nu pot pretinde de la elevii lor carte multă; ei sunt mulţumiţi că pot pretinde ca să răspîndească în Rusia oameni cu vederi liberale. Şi asta au şi reuşit a face. Rusia e plină de oameni cari au avut vederi liberale, dar cari nu le mai au, căci viaţa i-a forţat să le piardă şi de oameni cari nu sunt buni la nimic.

In Rusia nu se fac operaţiile cele mai obicinuite în spitalele gubernatoriale, cari la noi se fac în spitalele rurale, căci medicul e un revoluţionar dar e un prost chirurg.

Pot merge lucrurile aşa?

Bine înţeles că nu.

Pînă la constituţie toţi şi-au zis: duce lupta contra Puterei, nu putem cere de la tineret să şi înveţe.

Astă-zi după revoluţie, Rusia a luat o nouă formă, ea numai gîndeşte cum a gîndit pînă la 1905.

Rusia s'a săturat de revoluţie, căci a văzut că revoluţia o costă parale. Dacă pentru fie care buboi trebue să mergi la Berlin, ca să 'l operezi şi dacă pentru fie ce atelier ie nevoie de un mecanic neamţ şi pentru fiecare moşie e necesar un agronom german, căci medicul, mecanicul, agronomul, vă citează pe toţi revoluţionarii de pe Mapamond, dar nu-ştiu ţine un scapel sau o daltă în mînă, lucrul nu e tocmai surîzător şi oamenii sunt îngroziţi de aceasta.

Ruşii vor ca şcolile lor să le dea oameni practici.

Şi cu şcoala de pînă astăzi nu s'a putut face aşa ceva şi nu se putea face dacă se va continua a se tolera grevele revoluţiile şcolare, abstinenţa profesorilor de a face cursuri.

Şi aşa nu se învaţa nimic, dar mai adăugaţi că trei sferturi de semestru, studenţii nu mergeau la cursuri, sau mergeau spre a ţine întruniri publice—care este rezultatul intelectual?

Miniştrii ruşi de pînă acum nu îndrăzneau să iee măsuri drastice, căci ei însişi erau crescuţi la şcolile ruseşti ştiau mentalitatea profesorilor şi a elevilor, şi treceau multe cu vederea.

Ministrul actual şi'a făcut cum am spus, educaţia aiurea. El ştie că în Franţa republicană, o greva a studenţilor e a doua zi înăbuşită de poliţie, şi dacă nu vin studenţii la cursuri profesorii citesc în faţa a doi, trei elevi şi a o sută de sergenţi de stradă cursurile lor, dar nu suspendă ca aci în Rusia cursurile, pînă cînd nu se va face linişte.

Ministrul actual ştie că aiurea nu se tolerează nici un fel de adunări în zidurile Universităţii, nu se permite nici o manifestare şi că se elimnează fără nici o milă studentul care se abate de la disciplina şcolară.

D. Cassu şi a luat rolul în scrios.

Asta iarnă l'au atacat că a sărăcit Univesitatea din Moscova de celebrităţile ei, d. Cassu a mers mai departe. Ziarele au trecut pe tema asta.

Azi 'l atacă pe altă temă. El 'şi vede de treabă.

Şi cînd mîine şcoala rusească va fi la înălţimea celei europene, cînd la Universităţile noastre se va învaţa ca aiurea şi nu se va face politică, cînd va fi acea viaţă normală care e în toate şcoalile din lume, cei dintâi cari 'l vor lăuda pe d. Cassu, vor fi acei cari azi 'l atacă.

Căci d. Cassu luptînd a face din Universitate un sanctuar al ştiinţei şi a scoate din Universităţi oameni pregătiţi pentru viaţă, lucrători pe tărîmul cultural, face cea mai mare operă revoluţionară, pe care de singur într'o zi îi vor imputa-o conservatorii de azi.

Dr. I. Duscian.

Regimentul Stefan cel Mare No. 13

Incunoştiinţare

Să aduce la cunoştinţa tuturor oamenilor din contigentul 1909, concentraţi la Regimentul Ştefan cel Mare, că trebue a se prezinta la regiment în **ziua de 29 August** ora 8 dimineaţa urmînd a fi transportaţi la Botoşani cu calea ferată.

Acei ce se vor prezenta mai tîrziu vor fi transportaţi pe jos.

Comandantul regimentului Ştefan cel Mare No. 13

Colonel **Cernătescu**

Scumpirea traiului

Singura problemă de care s'a ocupat guvernul actual, problemă de care s'a ocupat d. Carp, în persoană, a fost acea a scumpirei traiului.

Ministrul de finanţe a propus parlamentului un proect de lege care avea darul să eftenească viaţa. Camerile au votat, aşa că proectul a devenit lege.

Propunerile d lui Carp au produs în bugetul Statului un gol de 10 milioane şi ceva de lei, — dar traiul nu s'a eftenit. Ba dimpotrivă, viaţa merge mereu scumpindu-se. D. Carp a redus taxa pe făină şi totuşi preţul pîinei e în urcare.

Casele au urcat nişte chirii, încă necunoscute pînă în prezent şi în genere articolele de prima necesitate s'au scumpit.

Aşa dar, prima reformă, singura reformă a actualului guvern a dat un lamentabil fiasco. Iar răspunzător direct de această stare de lucrari e însuşi d. P. P. Carp.

Şeful de azi al partidului conservator, cît timp a stat în opoziţie — şi slavă Domnului, a stat destul — se văicărea fără încetare, că dacă ar fi lăsat şi d-sa să guverneze, apoi ar arăta prin fapte tot ce e capabil să facă.

Indurătoarea soartă a voit să ofere d-lui Carp prilejul ca să arăte de ce e capabil şi l'a adus la cîrmă. D. Carp şi-a dat azi măsura capacităţei sale — şi nu regretăm că a fost ţinut departe de guvern timp de 40 şi atîţia ani.

Litere-Ştiinţe-Arte

Apostolat şi procedee. — „Noua Revistă Romînă" face încă odată dovada despre procedeele... literare ale apostolului de la Văleni de-Munte, scriind:

„Toţi cunoscătorii d-lui Iorga ştiu că opiniile d-sale sunt dictate de sentiment. Dacă d. Iorga are simpatii azi pentru cutare scriitor, mîine se face uşor duşmanul acestuia. Iată o nouă dovadă.

E vorba de *Emil Isac* „simpaticul decadent", „anarhistul literar", despre care în „Neamul Romînesc" din 2 Aug. sub titlul „Enormităţile unui redactor romîn în ungureşte"—cu o ironie care rămîne în intenţii, vîne să constate d. Iorga, că d. Emil Isac ar ponegri în presa străină tendenţele d-sale naţionaliste.

Ştiut este că articolul ce-l publică cu atîta emfază d. Iorga ca „reprodus" din „presa străină"—a apărut întâiu în „Viaţa Nouă" din Bucureşti... Iar presa străină l'a tradus şi l'a comentat viu. —Din cutare ziar străin l'a reprodus ziarul clerical din Blaj „Unirea" şi de aci îl reproduce d. Iorga cu o vădită satisfacţiune.

E curios că chiar pentru poetul Emil Isac are d. Iorga cuvinte de ocară, căci după cum ştim d. Isac a fost colaborator la „Sămănătorul". Dînsul este astăzi unul din cei mai de frunte scriitori ai Ardealului.. Dar tot astăzi, d, Emil Isac pentru d. Iorga nu este de cît un „redactor cari scrie enormităţi" un „poet decadent" etc. etc.

Ei! dacă am avea vreme să amuzăm pe cititorii noştri cu toate contradicţiunile, cu cari se ilustrează zi de zi activitatea marelui „întemeietor al neamului nostru!"...

*

Cunoscutul componist italian, preotul Lorenzo Perosi a terminat de cuînd un nou oratorium: „Vespertina Oratio".

In afară de aceasta a terminat în Viareggio unde se află de o lună de zile două „suite": „Messina" şi „Bologna" pe care le-a instrumentat. Ele aparţin seriei de compoziţiuni şi închinări, pe care le a scris pînă acum sub titlurile: „Florenţa", „Neapole" şi „Veneţia".

*

Cunoscutul scriitor englez H. G. Wells, despre care s'a vorbit zilele acestea în coloanele ziarului, a publicat acum un nou romaa: „The New Macchiavelli"—Noul Machiavel.

*

Cunoscutul scriitor ungur Melchior Lengyel, autorul piesei Taifun cu care se deschide şi stagiunea iaşană, a terminat o nouă lucrare dramatică, „Marele Principe".

*

O scriere de mult folos şi cetită cu o deosebită plăcere de tinerime, poate fi cea care apare acum la Flammarion Paris: *Les plus grandes entreprises du monde* (în 12 fascicole a 0.75 bani).

Scrisă de oameni competenţi şi ilustrată cu vederi după natnră, publicaţia dă o idee complectă a tuturor marilor lucrări omeneşti cari au răuşit să schimbe în veacul nostru, aspectul lumii.

Căile ferate cu dificultăţile ce-au trebuit să fie învinse pentru a fi construite, podurile, viaductele, tunelele miraculoase, mecanica, metalurgia, telegraful, utilizarea diverselor forţe ale naturei, navigaţia aeriană şi maritimă din ultima vreme, electricitatea cu aplicările ei, porturi, canale, clădiri monstre, toate sunt descrise şi explicate pe înţelesul tuturor şi cu ajutorul planşelor colorate.

*

Noua operă a lui *Leoncavallo* „*Die Kleine Rosenkönigin*", se va juca pentru întâia oară în Septembrie la Veneţia şi apoi la teatrele germane.

*

STRUNA ZILEI

UN CUCERNIC

...De mai multe zile Pantolimon n'a mîncat...
...Banditul Pantelimon e foarte religios.
«Dimineaţa»

Nu ştiu dacă are vreme
Cînd de potere se teme,—
Să se roage, să se 'nchine:
Postul *însă ştiu că-l ţine..,*

INFORMAŢII

❑ Cu ocazia luptelor generale din tre corpurile 3 şi 4 de armată la care va asista şi M. S. Regele, vor avea loc şi diferite sboruri executate de către ofiţerii elevi ai şcoalei de aviaţiune.

❑ Inscrierile la examenul de capacitate pentru posturile de judecători şi procurori de tribunale, judecători de ocoale şi magistraţi stagiari, de tribunale şi judecătorii de ocoale se vor primi la ministerul de justiţie numai de la 1—10 Septembrie inclusiv, iar examenul va începe la 1 Octombrie 1911.

❑ **Comerţul cu nuci** —Se observă că în ultimii ani preţul nucilor a crescut mereu, urcare datorită marilor cerinţe a străinătăţei. De unde în luna Septembrie anul trecut se cumparau nuci cu 40 lei % kgr. la sfîrşitul lunei Noembrie şi în Decembrie s'a urcat preţul la 75 lei % kgr.

In luna Decembrie, mulţi comercianţi din Iaşi au cumparat nuci din Rusia, pentru străinătate; de oarece în ţară nu mai rămăsese de cît foarte puţine.

Şi în anul acesta cererile pentru străinătate sunt foate numeroase.

Faţă cu cererile crescînd a străinătăţei, credem că, se vor face plantaţii noi de nuci; de oarece cu ocazia replantărei viilor, s'au distrus foarte mulţi arbori, iar cultura lor a rămas aceiaşi. Stimularea acestei culturi ar fi necesară.

❑ A. S. R. Principele Ferdinand va începe imediat după înapoerea Sa din străinatate inspecţia garnizoanelor din ţară.

Primele trupe inspectate vor fi cele din Moldova în vederea manevrelor regale, a căror conducere o va avea A. S. R.

❑ Adunarea generală extraordinară a societăţei de asigurare „Victoria" Bucureşti, a ales un nou consiliu de administraţie, compus din d-nii: G. Manoliu-Tetscanu, N. Lahovary, A. Saryanis, N. N. Săveanu, G. Theodoroff, G. Stettmund, C. Steriu, N. I. Robescu, Dr. Robin, I. Demetrescu, P. Papasolu, Anton Doiciu, I. Carianopol şi F. Ghenciu,

A ratificat apoi alegerea d-lor Em. Pantazi, I. Dimancea, M. Kremnitzer. ca censori şi ca censori-supleanţi a d-lor G. Th. Dinescu, Dr. Marati şi Simion Petrescu.

Discutînd apoi avizarea mijloacelor financiare neccsare la îndreptarea actualei stări şi a oricăror alte măsuri, adunarea a hotărît continuarea societăţii, iar în ce priveşte mijloacele financiare necesare la îndreptarea actualei stări de lucruri, autoriză consiliul de administraţie de a lua toate măsurile necesare ce va crede de cuviinţă.

❑ Următorilor mecanici, li s'a conferit *Crucea serviciului credincios cl. I.*

D-lor Isidor Monastirsky, mecanic conducător de locomotivă, la Paşcani; Carol Eib, mecanic conducător la Iaşi; G. Atanasiu mecanic conducător la Paşcani; Teodor Manoliu, mecanic conducător la Iaşi.

❑ Ferarul Strul Goldenberg a fost lovit în cap de un cal, pe care-l potcovea. Ferarul fu trîntit jos. In stare gravă a fost internat la spitalul central.

D-na şi d-nu I. Werner, roagă amicii şi cunoştinţele lor de a lua parte la Sf. Liturghie (parastasu) de un an de la moartea iubitei lor copile Eugenia, care va avea loc la biserica catolică din localitate, Sîmbătă în 27 August 1911, la orele 9 dimineaţă.

❑ Studenţii teologi au înaintat ministerului cultelor un memoriu, privitor la ţinerea concursului pentru ocuparea postului de cîntăreţ, vacant la capela română din Paris.

In memoriul lor, studenţii teologi, cer ministerului ca la concursul pentru ocuparea acestui post să nu fie admişi şi cîntăreţii bisericeşti, cari nu sunt absolvenţi ai vre-unui seminar ori ai facultăţei de Teologie.

La rîndul lor, cîntăreţii bisericeşti, au înaintat şi ei un memoriu ministerului cultelor, prin care cer să fie admişi la acest concurs în baza certificatului de absolvire a şcoalelor speciale de cîntăreţi.

D. ministru al cultelor care a primit ambele memorii, a dispus ca în cazul de faţă să se aplice regulamentul privitor la asemenea numiri şi a cerut un referat pe baza căruia va hotărî, — în mod definitiv.

❑ Pentru anul şcolar 1911—1912 casa corpului didactic acordă, membrilor săi strîmtoraţi şi împovăraţi de familie grea, ajutoare pentru întreţinerea copiilor la învăţătură.

Cererile trebuesc făcute în luna Septembrie a. c. şi numai pînă la finele acestei luni, arătîndu se numele şi etatea fie-cărui copil, clasa şi şcoala unde urmează—cu menţiunea dacă este extern, solvent sau bursier—cum şi dacă este sau nu repetent în acea clasă.

Membrii cărora li s'au acordat şi anii trecuţi asemenea ajutoare trebue să reînoiască cererea.

In conformitate cu art. 30 din lege, vor face asemenea cereri numai acei membri, cari au o vechime de cel puţin doi ani ca membrii ai casei.

❑ La licitaţiunea ce a avut loc la Liceul Militar din Iaşi, pentru lucrările de instalaţie de apă şi canal, oferta cea mai avantajoasă fiind a d-lui Inginer B. Diamant, lucrările s'au aprobat asupra d-sale. Valoarea lucrărilor e de 30,240 lei.

❑ *Scăpărătoarele automatice sant oprite, poliţia va urmări cu toată severitatea pe contravenienţi,* o comedie de actualitate, face parte din noul program al Teatrului Cinematografic Pathé-Frères din noua grădină Trajan, ce se reprezintă astă seară Vineri 26 August.

Afară de această rauşită comedie noul program mai conţine marea piesă din patimele omeneşti: *Jocul de cărţi,* dramă luată din viaţa reală, în care se reflectă îngrozitoarea patimă a jocului de cărţi.

Decăderea tînărului.—Prada patimei —Disperarea—Ultimul ban—Datorii—In noroiul josniciei—Apel la tatăl său —Refuzul—Urmărit de patimă—Spargerea cassei de bani—Furtul—Ruinat şi de astădată—Blestemul tatălui—Decăderea pînă la ultima treaptă a mizeriei.

Această grandioasă piesă, special scrisă pentru cinematograf de marele romancier Bourgeois, este interpretată de somităţi artistice teatrale.

Noul program cuprinde apoi: Marele oraş Praga capitala Bohemiei (Austria) —O nenorocire într'un ospiciu de nebuni, o capod'operă cinematografică—Pierrot mistificat, comedie dramatică. —Fiinţe în ape stagnante, studii cinemato-microscopice de vulgarizare ştiinţifică—Micul Toto va fi un bun tîmplar, scene foarte comice—Indiana albă, scene din viaţa băştinaşilor Americei de Nord, etc. etc.

Programele se schimbă de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fiecare seară la noua Grădină Trajan. Duminicile şi serbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli — cu preţurile populare.

EXPERIENTA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, Iaşi

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai APELE MINEALIZATE SINTEZA a DOCTORULUI RATIANU, şi feriţivă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse „SINTEZA".

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă in special ca apă de masă persoanelor ce suferă de ACREALA EXAGERATĂ a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP la BEŞICA sau RINICHI, CONSTIPAŢIE etc.

Observaţi bine ETICHETA DE PE STICLA şi PLOMBELE DE ÎNCHIDERE care trebue să poarte numele meu Dr. A. RĂTIANU şi marca „Sinteza".

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

Ultime INFORMAȚII

❑ *D. P. P. Carp. a declarat că în proectul pentru vînzarea bunurilor de mînă moartă, va prevedea inalienabilitatea capitalurilor și pedepse extrem de severe, pentru acei cari se vor abate de la lege.*

❑ *Epitropia Sf. Spiridon va proceda la alcătuirea unui caet de sarcini, prin care se va da doritorilor posibilitatea de a lua Slănicul în arendă.*

Aceasta în urma poruncei d-lui P. P. Carp, care nu vrea să știe de o altă soluțiune în privința acestei stațiuni balneare.

❑ *Instrucția în afacerea Van Saanen, funcționarul care a defraudat depozitul de tutun, cu peste 3000 lei, s'a terminat eri.*

Van Saanen va fi dat judecății pentru furt și abuz de încredere.

Odată cu dînsul, probabil că vor fi dați judecății, și unii debitanți, pe cari Van Saanen îi acuză.

In așteptare Van Saanen e deprimat. Eri, într'un acces de desperare, a încercat să se sinucidă, însă a fost împedecat la timp de gardienii penitenciarului.

❑ *In modul de recrutare a corpului didactic primar, se va introduce o modificare, în senzul că și licențiatele în litere vor putea fi numite în școalele primare, cu condițiune ca să depue o probă practică.*

Modificarea aceasta va intra în vigoare, cu începerea de la 1 Octombrie.

❑ *Pînă în zece zile gara Iași, după o lungă așteptare, va fi iluminată cu electricitate.*

Lumina o va furniza societatea Algemeine electricitäts Gesellschaft.

❑ **Membrii comitetului societății viticole, vor pleca în ziua de 3 Septembrie la Chișinău, pentru a participa la deschiderea expoziției viticole de acolo.**

❑ **De mîine se procedează la așezarea chioșcului, în vederea expoziției viticole.**

Lucrarea se execută sub conducerea d-lui architect Cugler.

❑ **Școlare.**—Examenele particulare de curs secundar vor începe în ziua de 1 Septembrie.

Comisiunile examinatoare pentru aceste examene se vor publica în ziua de 30 August a. c.

— **Examenele particulare de curs primar se vor ține în cursul lunei Septembrie c.**

— **D na Elisabeta Al. Bradu, institutoare la școala primară de fete din T.-Neamț, a fost numită directoară a acestei școli în locul d-nei Maria G. Moțoc.**

— **Mai mulți librari din Iași, au adresat o cerere Camerei de comerț, cerînd să li se permită ca în tot cursul lunei Septembrie să țină magazinele deschise și duminicele pentru ca astfel elevii să se poată aproviziona cu cărți de școală.**

❑ **Scandalul provocat de d. Posnovici, primul ajutor de primar, care l'a insultat pe avocatul Climescu, s'a curmat prin împăcăciune. D. Posnovici a cerut scuze.**

Aceasta nu se întîmplă însă pentru întâia oară.

Nu de mult d. Posnovici maltratase pe un funcționar al primăriei cu cuvinte foarte injurioase. Acesta se plînse primarului cerînd anchetă. In urma anchetei primarului, d. Posnovici s'a dus la funcționarul nedreptățit și i-a cerut scuze.

D. Posnovici s'a deprins să lingă unde scuipă.

❑ **Administrația comunală a afectat suma de 25,000 lei, cu care urmează a se îngrădi o sumă de locuri virane, în contul proprietarilor, care refuză a executa ordinile date în această privință de serviciul sanitar.**

❑ **Incendiu.**—**Astă noapte pe la orele 3, un violent incendiu a distrus 4 girezi cu grîu, proprietatea d-lui Lazăr Feldman, arendașul moșiei Mădîrjești, din comuna Lungani. Pagubele se urcă la suma de 20000 lei. Focul a fost pus.**

Girezile erau asigurate la Generala

❑ **Vagonul de tramvai No. 31, condus de manipulantul No. 104, ce făcea cursa Socola, venind cu o viteză prea mare, a dat peste Leiba Leibovici cotiugaragiu, rînindu-l la piciorul drept.**

❑ **Calul de la căruța lui Costache Enea, luînd vînt pe strada de Sus, a dat peste docarul d-lui D. Atanasiu, sfărmîndu-l. Ambii au scapat neatinși.**

❑ *Președintele Camerei de Comerț, a resolvit în mod favorabil cererea unor librari din localitate, de a li se permite, ca în luna Septembrie, să fie deschise prăvăliile în zilele de Duminecă.*

Dacă va continua pe această cale, apoi președintele Camerei de Comerț va suprima pur și simplu repaosul duminical.

Dar chestia nu e tranșată, de oarece sunt alți librari, cari vor cere respectarea legei.

❑ *Se zice că d. Sadoveanu, directorul teatrului, are intențiunea de a angaja ca director de scenă pe d, Haralamb Lecca, fostul director al Teatrului local.*

❑ **O doamnă din Tg. Ocna a fost adusă azi în localitate bolnavă de febră tifoidă.**

A fost internată la sanatoriul dr. Țaicu.

❑ **Comisiunea pentru descentralizarea administrativă se va mai întruni și zilele acestea în două ședințe consecutive, după care își va termina lucrările înaintînd un raport d-lui ministru.**

❑ **Catedra de chimie technologică de la facultatea de științe este vacantă.**

Pînă în termen de două luni candidații vor adresa ministerului cererile lor, însoțite de un memoriu, în două exemplare, asupra calităților, titlurilor și lucrărilor științifice.

Pe lîngă aceasta candidații vor mai înainta cîte 15 exemplare din lucrările lor științifice, cari au fost imprimate, precum și actele și documentele pe cari le ar crede necesare pentru a-și susține cererea.

❑ **Numitul Iți Iosefsohn, din Vaslui, a reclamat autorităților, că fiind în tramvai i s'a furat din buzunar un portofoliu cu suma de 600 lei în bilete de bancă.**

❑ **Cursurile școalei superioare de Arte și Meserii din Iași, se vor deschide anul acesta pe ziua de 15 Septembrie, în loc de 1 Septembrie, din cauza lucrărilor pentru instalațiunile pe apă și canal, care se fac la școală.**

Concursul pentru bursele vacante, examenele de absolvire și de corijență, se vor ține însă pe ziua de 1 Septembrie.

❑ **A apărut** *Curierul Judiciar*, **anul XX, No. 52 cu data de Joi 25 August, cu următorul sumar :**

Despre executările amenzilor judecătorești, de d. Dem. G. Teodorescu ;

JURISPRUDENȚĂ : Curtea de casație s. I : Dumitru Nițu cu G. M. Rochian (Despre înțelesul art. 7 † 5 din Constituție, cu privire la dreptul de succesiune al străinilor asupra imobilelor rurale ;

Curtea de casație, s. I și trib. Dorohoi : Grigore Lisac și alții cu Maria Costache Lisac și alții. (Despre aplicabilitatea art. 122 din proc. civilă în materie de ștersături și adăogiri în hotărîre — Instanța competinte de a încuviința adopțiunea se determină, conform art. 318 din codul civil modificat în 1906, după domiciliul adoptatorului, adică : judecătoria de ocol pentru comunele rurale și urbane nereședințe de județ, și tribunalul pentru orașele reședințe de județ.) cu o Notă ;

Judecătoria ocol. II București : Albert Ghika, dat judecății pentru că ține casă de joc de cărți. (Despre elmentele delictului prevăzut și penat de art. 350 din codul penal ;

Inzestrarea este satisfacerea unei obligațiuni naturale (art. 186 și 1902 din codul civil), de d. Ion Gh. Profiriu.

❑ **O nouă dovadă de neglijență administrației comunale :**

De aproape un an de zile biserica Sf. Constantin, din apropierea palatului administrativ, se află într'o stare de ruină.

Acoperișul este pe jumătate stricat, iar zidurile sînt atît de deteriorate, în cît au nevoe de urgente și radicale reparații.

Epitropia bisericei a cerut și repetate rînduri primăriei, prin adrese oficiale, să dispună a se face reparațiunile cuvenite.

Primăria nu numai că n'a făcut nici o reparație, dar nici n'a catadicsit să răspundă ceva acelor adrese.

Și totuși este un regulament, care obligă pe primar să facă asemene reparațiuni. Dar d. Grecianu nu se sinchisește nici de legi, nici de regulamente.

Ii atragem și noi atenția și-l invităm să-și facă datoria.

❑ **Serviciul religios cu prilejul aniversărei nașterei Mitropoulitului Moldovei, de mîine 27 August se va oficia de către vicarul Mitropoliei, înconjurat de toți preoții parohi din localitate.**

❑ **D. dr. Misir, medic comunal, s'a întors azi din concediu, reluîndu-și serviciu'.**

❑ **Cetim în** *Berliner Tageblatt*: **„In ginerul Richter, care fusese răpit de bandiți, spune, că a fost răpit la Kokinopol de către șese bandiți, dintre cari 5 erau greci, iar al șeselea, numit Antonius, era valah".**

❑ **Aflăm cu multă părere de rău, că d. Ștefan Popescu, profesor universitar, se află foarte grav bolnav.**

Ii dorim o grabnică însănătoșire.

❑ **Agenții vaccinatori au primit ordinul de a proceda la vaccinarea copiilor cu începere de la 1 Septembrie.**

Orice anunțuri și abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce privește administrația acestui ziar.

❑ **Teatrale.**—**Se știe, că la toamnă trupa de operă și operete C Grigoriu, va da o serie de reprezentații în sala teatrului Național.**

Prima reprezentație se va da în seara zilei de 30 Septembrie.

Biletele se găsesc de vînzare la *Agenția Teatrală Thalia* **(Th. Maxîmovici), în vitrina căreia se află expus un frumos tablou-caricatură reprezentînd întreaga trupă a d-lui C. Grigoriu.**

— Sîmbătă 26 și Duminică 27 c. în grădina *Cuza-Vodă*, **vor avea loc două reprezentații date de** *Trupa de fakiri indieni*, **cu un program senzațional. Intre acte cinematograful își va executa programul.**

Biletele la librăria P. Iliescu.

Ultima oră

București 26 August

Cogresul institutorilor

București.—Congresul institutorilor a fost definitiv fixat a se ținea la Craiova, în zilele de 15, 16 și 17 Septembrie.

Consiliul general și institutorii din București, vor pleca la 14 Septembrie, ora 8 seara.

D. Arion, ministru de instrucțiune, a promis să asiste la congres.

Chestiile principale ce se vor discuta sunt :

Lipsurile școalei primare.

Școalele complimentare.

Biletete de tren cu preț redus, se vor găsi la revizoratele școlare, cu începere de la 1 Septembrie.

Teatrul Național din Capitală

București.- Stagiunea teatrului național din București, se va deschide la 15 Septembrie, cu o tragedie veche, intitulată „Rea Silvia", de Scurtescu.

Situația în Portugalia

Lisabona.—Populația e viu alarmată, căci se așteaptă pe azi un atac al monarhiștilor asupra orașului Lisabona.

Prinderea unui spărgător

București.—Poliția a isbutit să prindă pe un anume Ghilescu, vestit spărgător. In sarcina lui se pun cîte-va îndrăzneațe spargeri, sevărșite în capitală.

Sinuciderea din București

București. — In strada Carol, tînărul Valerian Gherene, de bună condițiune, a încercat să se sinucidă, trăgîndu-și un foc de revolver în cap.

In stare gravă a fost transportat la spital.

Cauza nu se cunoaște.

Dispariția lui Pantelimon

Tg.-Neamț.—Prințul Caradja, a primit o scrisoare din partea lui Pantelimon, prin care îl informează, că acceptă propunerea să se predea și îi roagă să trimată pe cineva la nu loc indicat în pădure, pentru a trata condițiunile de predare,

In loc însă să se trimată un singur om, s'a dus spre locul de întîlnire un grup numeros, care a fost zărit de Pantelimon.

Banditul zărind marele număr de persoane, a dispărut din nou,

Măsuri pentru eftenirea traiului

Rambouillet. — Consiliul de miniștri, ținut aci, a aprobat proectul spus de d. Caillaux, în vederea eftenirei traiului și anume : Să se permită comunelor să participe la intreprinderile de măcelării și brutării cooperative, se întocmească pe o scară întinsă planuri pentru crearea de locuințe eftine, care să împedice urcarea chiriilor.

Consiliul de miniștri a hotărît, în special se favorizeze importul de vite.

Agitația din Brăila

Brăila.—Muncitorii din Port au cerut un spor al prețului muncei.

Comercianții de cereale, la rîndul lor au declarat autorităților, că preferă să întrerupă afacerile, de cît să consimtă la sporul cerut acuma.

Din cauza aceasta domnește o vie agitație.

Dispariția tabloului Gioconda

Londra.—Un ziar englez, a afirmă că *Gioconda*, **a fost transportată la Montreal.**

*

Petersburg.—Un ziar rusesc ocupîndu-se de funtul Giocondei, spune că în Rusia a dispărut un Muzeu întreg, cu tablouri scumpe.

Ciocnire de automobile mai mulți rîniți

Neuenburg.—Un omnibus s'a ciocnit lîngă Laffenan (pădurea neagră) cu un automobil de transport. Omnibusul a fost răsturnat într'o pantă.

Numeroși pasageri au fost grav răniți.

Grave turburări

Bruxelles.—Guvernul belgian a exprimat părerea sa de rău față de însărcinatul de afaceri al Germaniei, pentru faptul murdăriei edificiului legațiunei germane. Mulțimea a pricinuit mari turburări la tîrgul septămînal din Charleroy. Poliția, pompierii și trupele au trebuit se intervină în repețite rînduri.

Aviațiune

Strasburg.—Locotenentul Neuman și aviatorul Lecomte au făcut azi dimineață o ascensiune comună din Muhlhauseu spre Strasburg. Aviatorii au căzut însă, imediat după pornire, necauzîndu și nici un rău.

Biserică atacată

Salonic. — Comuna bulgărească Perlepe, a telegrafiat ministrului justiției, că Sîrbii au luat în stăpînire cu forța biserica Sf. Sava. Bulgarii cer intervenția guvernului, spre a se evita vărsări de sînge.

Asupra Conjurației din 1903

Belgrad.—Vorbind de Conjurația din 1903, Novacovici, spune că propusese de candidat la tron pe Petru Karagheorghievici, iar d. Gencici, se pronunțase pentru candidatura unui principe rus.

HOLERA

București —Direcția generală a serviciului sanitar, face cunoscut, că analiza bacteriologică a dovedit că bolnavul din Galați n'a suferit de holeră.

*

Constanța.—Autoritățile au fost înștiințate, că în ziua de 19 August o corabie a sosit în portul Burgas, care avea pe bord șapte călători dintre cari trei s'au îmbolnăvit de holeră.

Unul din aceștia, a și încetat din viață.

Vaporul a părăsit portul îndreptîndu-se spre Mangalia.

Autoritățile au luat măsure ca să se oprească acostarea vaporului.

*

Sofia.—Un caz de holeră a fost constatat lîngă Bourjas. S'au luat toate măsurile de izolare.

*

Constantinopole.—Eri au fost aci 28 cazuri de holeră, cu 22 decese.

*

Buda Pesta.—In satul Draga, județul Susak, s'a produs un caz suspect de holeră.

De închiriat

Prăvălia falitului **H. L. Horovitz din** Iași strada Ștefan cel Mare No. 28 pe timpul rămas pînă la sfîntu Dumitru 1911.

Judecător Sindic **Cihodariu**

Secretar *C. Boian*

No. 2495
1911 August 24

ANUNCIU

In ziua de 31 August 1911 ora 2 p. m. se vinde prin licitație publică în camera Sindicatului falimentelor Trib. Iași, portofoliul firmei falite **Schnürer & fiu**, evaluat de expert la suma de 82,272 lei 40 bani.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Cihodariu**

Secretar *C. Boian*

Dr. Susana Wexler-Grossi

BOLI DE FEMEI—FACERI

— Iași, str. Anastasie Panu No. 43 —

La FARMACIA Dr. RĂTEANU Iași str. Golia No. 46, se caută un asistent și un elev, oferte prin scrisoare recomandată.

Către proprietarii de imobile

Fiindu-ne sosite transporturi mari de toate articolele pentru instalațiuni de apă și canal de **prima calitate** pentru sezonul de față, care este cel mai propriu pentru executarea unor asemenea lucrări, invităm pe onor. Proprietari de imobile de a se adresa pentru instalațiuni de apă și canal la biuroul nostru de instalațiuni particulare pentru apă și canal, str. Păcurari No. 3.

Atragem atențiunea onor. Domnilor Proprietari că societatea, ca exclusivă concesionară pentru racordări, este singura în măsură de a executa **instalațiunea interioară odată cu racordul ei, oferind domnilor proprietari posibilitatea de a se servi, fără nici o întârziere de apă și canal.**

Societatea dispunînd de un personal numeros, ales și conștiincios și de materiale de prima calitate, **oferă singură toate garanțiile unor instalațiuni solide, sigure și avantajoase,** executate repede și uniform, adică fără înăduturi vătămătoare la marginea proprietății.

DIRECȚIUNEA

Societății Union-Baugesellschaft

secția instalațiunilor particulare și de racordări, **str. Păcurari No. 3.**

Se primesc în gazdă eleve de la școalele secundare și profesionale, cu și fără lecții de piano.

La D-na Maria Mocranschi

Profesoară de limba germană

Str. Săvescu No. 14 *Iași*

Se caută un grilaj de biurou (5—6 metri). A se adresa la adm. acestui ziar.

Dr. D. Mezincescu

profesor agregat la Facultatea de Medicină

BOALE SIFILITICE

Analize de sînge (Sororeacția Wasserman.

Tratament prin Salvarsan Ehrlich 606

Str. Toma Cozma 16 bis

— Consult. 6—8 —

INȘTIINȚARE

Odată cu deschiderea anului școlar curent va începe a funcționa în Iași, **noul gimnaziu de băeți „Moritz și Botti Wachtel".**

Avînd un corp didactic dintre cele mai alese ; fiind instalat într'un imobil propriu, construit după toate regulele higienice, înzestrat cu toate cerințele unui învățămînt gimnazial modern : laboratoriu, sală de gimnastică, material didactic, lumină electrică, instalație de apă, ș. c. l.— Gimnaziul va corespunde tuturor condițiunilor pedagogice.

Programul—același ca și în școlile secundare publice.

Examenul general se va depune la școală, înaintea comisiunei ministeriale, conform regulamentului școlilor secundare.

Vor avea loc de două ori pe an **producțiuni școlare** (muzică, gimnastică, recitări).

Inscrierile încep la 15 August, în cancelaria școalei str. Sărăriei No. 147.

DIRECȚIUNEA.

Un domn romîn, profesiune liberă, caută *menajeră* romîncă 24—30 ani, educație îngrijită, harnică în gospodărie și lucru de casă, caracter serios și liniștit.

Adresa : „Serios" gara Vișina, jud. Romanați.

Ape minerale naturale

STRĂINE ȘI INDIGENE

din 1911

au sosit la Farmacia I. WERNER

DIN PIAȚA UNIREI

Sanatoriul Sf. MARIA, Dr. Al. ȚAICU

— STRADA ZMEU No. 3, IAȘI —

Chirurgie — Medicină — Faceri

Direcțiunea Sanatorului aduce la cunoștința onor. Public că avînd în vedere importanța capitală ce are astă-zi **fizioterapia** în medicină, a complectat această instituțiune prin o **instalație de electroterapie.**

Se aplică actualmente după sistemele cele mai prefecționate **curenți electrici : galvanici, faradici** pentru endoscopie, caustică, etc.

Se practică : **băi electrice (sistem Dr. Schnèe), masage electrice** pentru față, piele, inimă, stomach, mușchi, vagin, prostată etc.

Pacienții suferind de diferite paralizii, tulburări nervoase, reumatisme, ankiloze, dilatație de stomach, atonii intestinale (constipații) nevralgii, anemie, boli cronice ale aparatului genitourinar, își găsesc remediul în acest tratament.

Ședințe în fie-care zi între orele 3—7 p, m.

a Dr Ollivier Med. 1 clasa de la Facultatea din Paris și Doctorului OLLIVIER

UĂ RECOMPENSĂ NAȚIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAȚIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecarea sigură, radicală a *bólelorĭ de pele, dartrilorĭ, viciurilorĭ sângeluĭ, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismuluĭ, rumatismuluĭ, tumorilorĭ, afecțiunilorĭ cangrenóse, lepreĭ, gatului, ulcerilorĭ inveterațĭ* și atotuleri bóle provenind din necurățenia și alteratiunea sângelui.

Specificŭ prin excelență contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* și a teribilelorĭ consecințe; dobândite sau ereditare, recente saŭ învéterate și rebele (accidentilorĭ gurei și a gâtului, putrețimii ósselorĭ). Nicĭ un altu medicamentu in lume nu posedă distinctiunile ce onóră Pesmețiĭ Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace și energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sange**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR **OLLIVIER**

Acestĭ pesmețĭ d'un gust fórte plăcutŭ și de digestiune ușóră se conservă ani intregĭ in orce temperatură și climă. Dupe 4 anĭ de experiențe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bólele cele mai inveterate. — *Ŭă broșura acompaniaḑa fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmețiĭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seu oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă astfelŭ: « Acestĭ pesmețĭ oferŭ un « remedŭ de composițiune constantă, de « preparațiune cât de perfectă posibilă.... « *Ĭi pot da servicie mari humanității.* »

Depositŭ Generalŭ : 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAȚIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÓTE ȚERILE

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi venețiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri și mobile.

Execuție din cele mai elegante și moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparațiuni se execută cu prețuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62, unde se află o expoziție permanentă de produsele fabricei, cum și la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv și Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavoastră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic si intelectual, Lipsa de sânge, Convalescența.

La adminstrația ziarului se primesc anunciuri cu preturĭ convenabile

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* carĭ aŭ resistat tuturor celorl'alte remediĭ.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *carĭ se potŭ găsi la toțĭ Droghistii și Farmacistii.*

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 17

Cea mai nouă creațiune în Mașinĭ de cusut

SINGER, 66'

Cea mai bună mașină de cusut pentrŭ familiĭ!

Intrunește în mod complect plicitatsimea cu utilitatea

Culmea comodității.

Societatea pentru comercial cu mașini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAȘI

Strada Lăpușneanu No. 37

Sucursale în toate orașele principale din țară.

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURȚII REGALE

IAȘI

Coaltar Saponat. Puternic desinfectant în toaleta intimă a Damelor, și în ori ce ocazie unde se necesitează o desinfectare energică, ca plăgi cangrenoase, difterice, ulcere, ecseme, hemoroizi. prezervă boalele părților genitale și mai este și ur escelent mijloc contra mătreței capului.

Costul sticlei 1,50.

Apă de toaletă de vlorele

Higienic pentru întreținerea pielei corpului. O lingură la un litru apă de spalat corpul.

Costul sticlei 2 lei.

Gudron vegetal. Licoare concentrată și titrată contra tuturor afecțiunilor bronchiale ca : Laringită, bronchită, (guturai) pulmonare, tuse rebele, iritarea pieptului, phtisie pulmonară, dispepsie, asthma și catare de beșică.

Doza 2—3 linguri pe zi în lapte sau în apă zaharată.

Costul sticlei 1.50 *bani.*

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieței și de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanții peste 200 milioane

Garanții (efecte) depuse la casa de depuneri din București, pentru asigurații din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare ; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăți efectuate : peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asigurați pe 1910 : LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări ;

a) Caz de viață și deces, cu sau fără participare la cîștig, cum și cu scutirea de plata premiilor și acordarea unei rente in caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum și

Orice asigurări atingătoare de branșa vieței.

Condițiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcțiunea pentru Romînia, București.

Agent general pentru Iași :

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(foastă strada de Sus)

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut neue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile : Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. și serbătorile la Circul Sidoli

Fabrica de Sobe de teracota și faianță

FRAȚII MACUROFF IAȘI, Soseaua Păcurari 72

Recomandă D-lor proprietarĭ de Case și antreprenori de construcțiuni publice:

Sobe de teracotă zmălțuită în toate culorile moderne.

Sobe de teracotă plane cele mai higienice, solide și practice

Sobe de porțelan albe și mojolico, formele cele maĭ elegante, simple și de fantazie.

Flise de faianță pentru instalațiunĭ de Laboratoare, băi, bucătării etc.

OLANE pentru coșuri și drenagiu de orice dimensiuni.

Execuțiune promptă.— Prețurĭ reduse.

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

Tipografia H. Goldner, Iași, str. Gh. Mîrzescu.—Instalațiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuș și electrician, Iași, str. Păcurari No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII — No 1386 Duminică 28 August 1911

Eftenirea traiului

Chestia cea mai arzătoare la ordinea zilei, care interesează țara întreagă, este eftenirea traiului, eftenirea chiriilor. Această chestie a devenit mai arzătoare încă, de cînd d-lui prim-ministru P. P. Carp, i-a tunat în cap ingenioasa idee, ca să facă din aceasta, o pagină de program, un succes de guvernămînt. Nu ne vom ocupa astă-zi de ingeniositatea guvernului de a făuri programe de guvernămînt, pe ast-fel de chestiuni, cari au adînci legături cu starea economică a țărei noastre, ca și a altor popoare, ne vom mărgini însă a invedera că programul guvernului dovedește absoluta sa necunoștință de evoluția economică a timpului în care trăește, căci a vorbi de eftenirea traiului astă-zi, înseamnă a reduce valoarea proprietăților urbane și rurale, înseamnă a reduce valoarea muncei, înseamnă a readuce robia muncei, după ce s'au reglementat orele de muncă, asigurarea contra accidentelor, lucrîndu-se pentru crearea caselor de ajutor pentru muncitori, ba ceva mai mult, guvernul de sub înțeleapta conducere a d-lui Carp intenționează a se atinge și de proprietățile de mînă moartă, de acele proprietăți, cari fac baza existenței instituțiilor de caritate, mîndria neamului și alinarea nenorocirilor.

Transformarea în bani a proprietăților de mînă moartă, după noul sistem de administrație publică, prin asanarea moravurilor sistem Carp, va produce rezultatul, *dispariția acestor instituțiuni în scurtă vreme.*

Dacă ținem socotoală de marea dezvoltare ce a luat activitatea omenească,

Dacă ținem socoteală de mare creștere a poporației din ultimii 50 de ani,

Dacă ținem socoteala de succesele obținute în mijlocul societății moderne, de clasele muncitorilor în toate direcțiunile,

Dacă ținem socoteală de marea urcare a prețului pămîntului a materialelor de construcție, a prețului muncei și de proporția dintre cerere și oferte,

Este hazardat a se preconiza ca sistem de bună guvernare, ori ca idee ingenioasă de obținere a eftenirei traiului, ori a eftenirei chiriilor caselor.

In timp ce metrul patrat de teren se vinde cu preț de 10 sau 20 de ori mai mare ca acum 30 de ani.

In timp ce arenda unei fălci de pămînt, se plătește de la 16—20 lei, preț de acum 20 de ani, cu 60, 80 și 90 lei prețul arenzei actuale,

In timp ce statul încasează milioane de la exploatarea pescăriilor, valoare căpătată, nu prin sporirea cantității peștelui, ci prin creșterea prețului de vînzare,

In timp ce metrul cub de lemnărie de construcție s'a urcat de la 24—30 lei, la 50—60 lei,

In timp ce mia de cărămizi se vinde cu preț îndoit, ca acum 20 sau 30 ani,

Ori-cine va conveni, că eftenirea traiului e o gogoriță, crezută de copii și spusă de glumeți povestitori de basme,

Indulcirea traiului se poate obținea prin mijloace financiare astfel combinate, ca să putem ajunge la îndulcirea stărei materiale a cetățeanului, punîndu-l în posibilitatea a plăti cu ușurință, fără a-i se părea scump, chiria casei și obiectele de alimentare,

Și aceste mijloace financiare se pot obținea, pentru funcționari d ori-ce fel, prin creșterea salariilor, după o bună repartizara a veniturilor Statului.

Și prin aceste mijloace a se efteni capitalul de întreprinderi, ast-fel ca eftenirea capitalului să producă eftenirea produsului agricol sau industrial.

Cînd legiuirea noastră civilă și comercială justifică procentele de 5 și 6 la sută, ca procente legale; lăsînd părților absoluta libertate în stipularea procentelor convenționale, libertate pentru împrumutător nu și pentru imprumutat, lesne se poate calcula cu cît crește valoarea produselor, peste valoarea lor reală, față cu prețul pămîntului și a muncei.

Eftenirea traiului deci, nu se va putea obține alt-fel de cît prin creșterea salarilor și eftenirea capitalului în întreprinderi.

Veritas

Protecționismul nostru

Scumpirea traiului a ajuns o problemă la ordinea zilei. Nu că pînă acum n'ar fi fost interesantă și discutată chiar. Toată lumea a strigat și pînă acum și s'a jeluit în contra unei prea brusce și neraționale scumpiri a traiului. A ajuns însă la ordinea zilei în lumea politică și în presă, pentru că ea necesită o soluțiune.

D. P. P. Carp, cînd și-a atins idealul și a venit la guvern, cu aerul său de Bismarck romîn a, declarat pur și simplu că va iefteni traiul. Am văzut, care au fost măsurile ce le-a luat pînă acum. Acelea pe care d. Carp le-a crezut mai radicale. Despre ineficacitatea lor nu mai vorbim.

Dar iată că chestiunea se repune. Avîntul îndrăzneț și scandalos chiar, pe care l-a luat în ultimul timp scumpirea traiului, reclamă o atitudine hotărîtă din partea guvernului. Poate el face ceva?

Evident, că dacă scumpirea traiului s'ar datori numai unor cauze sociale naturale, unor legi economice rezultatul din însăși dezvoltarea societății, n'ar fi de făcut nimic.. In contra unor asemene forțe, voința și puterea legiuitorului rămîn neputincioase. Scumpirea traiului la noi însă, se datorește mai ales unor cauze artificiale, create inconștient de legiuitor. Ele pot fi deci combătute și efectul lor nimicit cel puțin în parte.

Protecționismul exagerat, pe care l-am adaptat în unicul scop al creării unei industrii mari naționale, este negreșit principala cauză a scumpirii insuportabile a traiului. Este drept, că avem nevoie de mare industrie, intru cît ruajul greoi și viața complexă a unui stat modern nu se pot menține numai pe bazele economice și sociale ce-i dă agricultura. Dar iarăși este tot atît de drept, că nu se pot nesocoti interesele populațiunii pentru crearea artificială și aproape silită a industriei mari, care în asemene condițiuni n'are o viață normală și o existență sigură.

Un protecționism moderat, rațional, poate conduce mai încet, e drept, dar sigur—la crearea marei industrii în limitele posibililului, fără a provoca zdruncinări atît de mari în viața economică a populației consumatoare. Se impune deci o revizuire complectă și o modificare radicală a protecționismului nostru D. Carp se fălește cu atențiunea ce ar avea de a efteni traiul; e dator deci să proceadă la revizuirea politicei noastre exagerat protecționistă.

Aceasta încă n'ar fi suficiénd. Pentru a nu nimici puțina industrie mare ce avem, și pentru a da putința unei dezvoltări normale a industriei mari, fără a provoca scumpirea traiului, este necesar a se lăsa libera intrare a capitalurilor străine pentru anumite interprinderi industriale, garantîndu-le siguranța plasării și fructificării lor.

Să ne lăsăm odată de șovinismul primejdios ce ne-a stăpînit pînă acum, și să ne gîndim la existența și la dezvoltarea noastră economică temeinică. La ce ne folosește șovinismul cînd ne adnce atîtea neajunsuri și ne pune atîtea piedice în progresul nostru economic și social?

Repausul duminical

Odihna săptămînală este un vechi desiderat al comerțului nostru, în parte rezolvat de răposatul P. S. Aurelian, complect decretat pe urma legei Orleanu. Neapărat legea aceasta avea unele lacune, aceasta nu pentru că era prea largă, ci din potrivă pentru că în unele cazuri era prea restrictivă.

D. Dimitrie Nenițescu, dorind să fie și d-sa reformator, ține să... hotărnicească mai îngust odihna. Mișcarea funcționarilor comerciali de pretutindeni e cea mai bună dovadă că o lege a odihnei se impune. Este prea adevărat, o întreagă serie de negustori nu privesc cu ochii tocmai buni legea repausului duminical complect.

Se știe însă că pentru că legea să fie fără pagubă pentru negustori se impune în primul loc, o strictă respectare a ei. Lucrul foarte cu înțeles: dacă un negustor e îngăduit de poliție să țină prăvălia deschisă Duminică, iar vecinul său de aceeași branșă, e oprit de la aceasta —negustorul din urmă va suferi daune în exercițiul comerțului său. O aplicare riguroasă a legei însă nu poate fi dăunătoare patronilor, ba din potrivă, le dă o zi pe săptămînă de răgaz și de odihnă, atît de necesare unui om care muncește.

Ce a făcut însă guvernul actual?

Odată venit la putere și ca să-și creeze o popularitate pe care n'o are a dat ordin ca să fie prăvăliile deschise Duminica, oprind de la aceasta numai pe acei negustori, cari știa că nu-l simpatizează. Cu chipul acesta guvernul a reușit să creieze în jurul legei repausului duminical o atmosferă de antipatie și de frică de speculație și abuzuri. Odată această atmosferă creată de guvern însuși, d. Nenițescu vrea să se folosească de propria-i turpitudine ca să desființeze o lege și populară și bine-făcătoare.

Sperăm însă în înțelepciunea și în spiritul practic al negustorilor, și suntem siguri că însuși patronii se vor opune ca să li se răpească singura zi de odihnă, pe cari o au ei și personalul lor—Duminica.

ANCHETELE COMUNALE

De cît-va timp, d. Cosmovici, prim ajutor de primar, a organizat la Primărie un serviciu de spionagiu, propriu al d-sale.

Cei mai vechi funcționari comunali, cari au dat dovadă în multe ocazii, de destoinicie și cinste, au fost cei dintăi bănuiți. Spionii plătiți pentru acest scop, și-au făcut datoria și au înaintat d-lui Cosmovici rapoarte confidențiale, aducînd în potriva unor funcționari acuzări din cele mai grave.

Se 'nțelege că aceste bănueli și aceste cercetări aveau legătură numai cu foasta administrațiune comunală. Ilustrul economist, care habar n'are ceia ce se petrece sub propria sa administrațiune, care își frămîntă crierii pentru a smulge o resoluție seacă și semnează apoi toate năsdrăvăniile ce i le pune dinainte vreunul, din acel faimos trio care stăpînește orașul,—ar fi vrut să-și ilustreze trecerea pentru întăia—și ultima oară,— la comună, cu vre-o descoperire sensațională în dauna foastei administrațiuni, mai sensațională chiar, de cît descoperirile făcute altă dată de Ioan Nădejde în cărțile scolare ale d lui Cosmovici. Ancheta a început.

Ziarele au înregistrat știrea, și silite de nevoile ziaristicei, au indicat chiar felul anchetelor și persoanele vizate.

Sfîrșitul însă nu se cunoaște. D. Cosmovici a întrerupt ancheta sa; totul a reîntrat în liniște. Planul făurit, de a compromite pe vre-un membru al foastei administrațiuni comunale, a eșuat complect.

Dar aceasta nu e deajuns.

Ieșenii au fost alarmați de destăinuirele făcute, în primul rînd de spionii primăriei, plătiți anume pentru acest scop, cu frumoasa diurnă de 6 lei pe zi. Ba, unul a mers chiar mai departe și a cerut să i se mandateze plata pentru o lună de zile înainte, zicînd să el se consideră ca funcționar, și nu ca.. diurnist.

Trebuie acum dată cuvenita satisfacțiune funcționarilor compromiși pe nedrept,—dacă sunt nevinovați.

Se impune dar ca administrația să publice rezultatul anchetei, fiind în joc și reputația comunei și banul public.

I.

CÎTE-VA NOTE

Evenimentul n'are altă menire de cît să îndruge prostii, să le îngrămădească peste alte prostii și să clădească munți de prostii, din cari să se îngrașe numeroșii partizani ai șerului.

In numărul de eri, pamfletul de care e vorba, pentru a dovedi diligența administrației șerului, înregistrează numărul de cazuri de febră tifoidă din vara anului 1909, arătînd că anul acesta au fost mai puține.

Logica *Evenimentului* este arhicomică. Judecînd la fel guvernul actual este vinovat: de inundațiile din vara aceasta, pentru că în 1909 n'au fost inundații; de recolta rea de acum, căci în 1909 recolta a fost mai bună; după cum meritul, că avem apă de Timișești revine șerului. pentru că în 1909 n'am avut apă de Timișești.

Mă rog cine sînt kinderii, cari umplu coloanele *Evenimentului* cu prostii?

*

Furiile lui Posnovici sînt trecătoare, Așa fiind n'avem de ce ne teme, că ilustrul naturalist este la comună în calitate de prim ajutor al șerului.

Cînd se 'nfurie, Posnovici țipă, dă din mîni, bate cu pumnul în biurou și insultă funcționarii cu expresiile cele mai triviale.—Naturalia non sunt turpia.

Imediat însă își revine în simțiri. Se duce pe la funcționarii insultați, pe la biurourile maltratate, bate mătănii, face scuze, cere iertare. Posnovici își recunoaște repede greșelile ce comite.

E numai pe jumătate periculos d. Posnovici; defectul cel mare e, că se înfurie prea des.

OAMENI ȘI LUCRURI

ACADEMICIANI!

Sunt vr'o doi, trei ani de-atunci. Intr'o bună zi mai mulți titrați ai orașului primiră prin postă, din străinătate, niște prospecte foarte ademenitoare, concepute în mod stereotip, cam în felul următor:

„Avînd în vedere meritele Dv. dobîndite pe tărîmul științific, Academia fizico-chimică din Palermo, în adunarea generală de pe urmă, v'a acordat cu unanimitate de voturi, titlul de membru onorific al ei. Comunicîndu-vă această plăcută înștiințare vă rugăm să bine voiți a trimite biroului de administrație a diplomelor Academiei noastre, suma de... pentru ce a se putea remite diploma și medalia respectivă“.

La aceasta se adăogia încă toată seria numelor de savanți, eruditi, profesori, nume sunătoare și titrate cari aparțin zisei Academii, ceea ce întregia opera de atracțiune pentru... credulii și naivi.

Căci acestora—se înțelege—se adresa, în rîndul întăiu, înștiințarea și invitația. Pe aceștia sperau — și poate reușiau—să-i prindă în cursă, bizuindu-se pe ușurința cu care deșertăciunea omenească se lasă ea însăși amăgită pentru a gusta senzația unei nemulțumiri iluzorii..

Am atras luarea aminte, tot într'acest loc, asupra ziselor prospecte taxîndu-le drept o simplă șărlătănie. In primul loc, franțuzeasca într'adevăr... culinară în care erau scrise, trada originea lor. Apoi titlurile abracadabrante ce afișau și acordau cu atita generozitate și risipă,— erau mai mult de cît suspecte.

Dar articolul a displăcut grozav organizatorilor șmecheriei savante și internaționale care ne-a onorat cu somațiuni de retractare și amenințări de proces.

E de prisos a mai spune că citațiile pentru proces n'au mai sosit, nici nu vor sosi.

Dar interesant lucru e că acea escrocherie continuă a se exercita pretutindeni. Așa, găsim într'un mare ziar berlinez o notiță prin care se atrage atențiunea asupra unei „asociații fizico-chimice italiane cu sediul în Palermo“ și care acordă credulilor diplome, titluri și distincțiuni, de aceeași valoare ca și exoticele decorațiuni ale cine știe căror state... neexistente.

Medalii de aur de clasa întăia—și de clase mai mici,—după cum e și plata.

Și de ani de zile se găsesc încă destui naivi, ori destui vanitoși, cari să se lase ispitiți de asemenea secături științifice și să-și decoreze pieptul cu distincțiuni închipuite!

După ce vor fi făcut ocolul Europei— îndrăzneții se vor aventura din nou în Balcani, ca să încerce pungile oamenilor. Căci deșertăciunea omenească n'are margini și n'are măsură! Șarlatanii sunt—psihologi înainte de toate...

Rodion

Romanul și teatrul american

Extravaganța literară.—Publicul și ziarele.—Romane pentru femei.—Barbații pseudonimi. — Dactilografele eroice. — Romanul negrilor.—Teatrul în America.—Probleme și preocupări.—Scriitorii pacifiști.

In Statele-Unite ale Americei, ca dealtmintrelea în toate țările, ziarele sunt acele cari formează opinia publică în toate chestiunile.

E drept că ziariștii americani se bucură de foarte mare trecere. Pe lîngă aceasta, ziarele sunt scrise în așa fel, ca să atragă și să intereseze publicul, fie prin forma literară, fie prin tot felul de născociri fantastice.

Deci ziaristul își arată toate calitățile sale și nu e ținut să scrie anumite lucruri contrarii firei și talentului său. Literatura americană are, ca notă predominantă, extravaganța. De aceia americanii zic despre romanele lor că sunt produsul unei închipuiri femenine, cu toate capriciile și năbădăile proprii sexului frumos.

„Romanele sunt scrise de femei pentru a fi citite tot de femei“, este o vorbă americană. E adevărat că literatura femenină ocupă un loc foarte însemnat în catalosgele americane. De multe ori însă nu se poate spune că aceste scrieri sunt recomandabile și din punct de vedere al calității. Caracterul femenin al literaturii din Statele-Unite a perzistat în tot veacul al 19-lea, pînă în zilele noastre, dar nu e predominant și n'a avut capodopere universale.

In America au creiat criticii un curent ostil femeilor autoare. Acestea însă publică adesea ori sub pseudonime bărbătești.

In timpul din urmă s'a relevat o scriitoare, G. Dorset, cu romanul „A Successful Nife“ (Succesul unei femei) în care se povestește viața unei tinere dactilografe, care s'a căsătorit cu un senator. Opera aceasta e delicată și are mari calități, totuși autoarea nu e cunoscută în literatura universală.

*

Dar literatura femenină începe să fie părăsită, căci se ridică o pleiadă de scriitori, între cari Jack London este socotit ca șef de școală. Una din operile lui de căpetenie și cea din urmă este „Burning Daylight“ (Marea zi strălucitoare). Burning Daylight este numele războiului de exterminare a negrilor, purtat de către un rege în Klondyke. Din acest război, eroul romanului cîștigă vr'o 11 milioane de dolari și se reîntoarce la New-York. Aci este atacat de o bandă de tîlhari, de cari scapă însă.

Face piraterie financiară, adică dă bani cu împrumut și își sporește considerabil averea. Dar și în acest suflet de bestie pătrunde o rază de iubire. Eroul acesta întîlnește o dactilografă, frumoasă ca o zînă și cu toate virtuțile existente. E ciudat că dactilografele sunt cîntate de poeții americani și ele servesc de eroine ideale multor romane.

Dactilografa refuză însă să-l ia de bărbat pe motiv că și-ar fi adunat averea prin mijloace necinstite. Atunci eroul — ca un bun american — își cheltuește aproape toată averea făcînd bine și ajutînd pe cei nevoiași. Cu chipul acesta cîștigă iubirea dactilografei, care îl ia de bărbat. Trăesc apoi fericiți într'un ținut din apropierea orașușului. Din punct de vedere psihologic, romanul acesta are o deosebită însemnătate. Situațiile sunt însă lipsite de verosimilitate.

Jack London descrie pe om din punctul de vedere al adevărului și ne pune în față pe om așa cum e, cu toate pornirile bune și rele. Infățișează lupta veșnică din sufletul omului și arată că și atunci cînd, pentru un moment, au triumfat pornirile rele, omul tot nu e perdut și se poate schimba.

Dintr'o bestie poate ajunge cineva cel mai moral om.

Aceasta este partea cea mai însemnată din romanul lui London Această operă i-a deschis calea în literatura universală.

*

Teatrul american n'are o vechime mai mare ca 20 ani.

Toţi autorii, sau aproape toţi, s'au preocupat de succesul material al pieselor. Ei formează o mică falangă în care figurează Clyde Fitch cu piesa „Cetatea" singura lui operă, apoi Sheldon cu Negrul, Knoblauct cu Faunul.

Triumfătorul zilei este Augustus Thomas care a obţinut un succes enorm cu piesa „As a man Tincks".

(Cum gîndeşte un om) şi a contrabalansat pe Bernard Shaw, care se bucură de mari succese în America. Acesta ca şi autorul „Fecioarei" şi „Mărturisirilor d-nei Warren" a făcut o piesă „tezistă".

Tesa acestei piese e însă multiplad.

Acţiunea şi personagiile desvoltă trei teze distincte:

E posibilă o căsătorie între un creştin şi o evreică? Sau problema de rasă? Se pot scuza brutalităţile bărbatului faţă de femee? Sau problema sexului şi: raţiunea poate vindeca rănile sufleteşti? Sau problema de mentalitate.

Realismul acestei piese şi îndrăsneala dialogului a stărnit discuţii furtunoase.

Aclamată de unii, hulită de alţii, opera aceasta s'a jucat în America şi a trecut şi în Londra. Aci însă a dat piept cu censura, care a oprit-o. Puritanismul englez al Yankeilor a strigat împotriva scandalului şi şi-a acoperit faţa. Aug. Thomas a fost tratat în tocmai ca şi Bernard Shaw.

Alături de literatura dramatică şi de romane s'a mai desvoltat în Statele Unite, literatura pacifistă.

Sunt o mulţime de scrieri cari chiar dacă n'au o valoare literară oare care sunt răspîndite pentru ideile ce conţin. Această literatură e înconjurată chiar de miliardari, între cari şi Carnegie, cunoscutul apostol al operei de pace universală.

CONCURSUL
PENRTU CATEDRELE DE RELIGIE

In anul trecut s'a ţinut în Capitală concurs pentru ocuparea catedrelor vacante de religie de la liceele şi gimnaziile din ţară.

In urma unei hotărîri ulterioare, concursul a fost casat şi noul examen pentru ocuparea acestor catedre s'a fixat pentru luna Noembrie.

*

Eri dimineaţă o delegaţie de mai mulţi preoţi s'a prezentat d-lui C. C. Arion, ministru instrucţiei publice, şi l'au rugat, să amîne data ţinerei examenului de capacitate pentru ocuparea catedrelor de religie, din luna Noembrie, pînă mai tîrziu. Cu această ocazie preoţii cari au mers în delegaţie au prezentat d-lui ministru Arion şi un memoriu.

Intrebînd d. ministru Arion pe preoţii din delegaţie — toţi erau din Capitală — ce fapt i-a determinat să ceară amînarea examenului, preoţii au răspuns că nefiind catedre de religie vacante în Capitală cer acest lucru.

D. ministru Arion a observat atunci preoţilor din delegaţie că nu va putea să le satisfacă cererea, fără un prealabil avis al consiliului general al inspectorilor. D-sa a mai adăugat că şi la numirile ce le va face, nu va numi un preot profesor la o catedră vacantă într'un oraş unde preotul nu va avea şi biserică.

Acolo unde preotul are biserică trebue să aibă şi catedră, socot mai înainte de preot servitorul bisericei, şi nu mă voi dezice nici odată de la acest principiu.

*

D. ministru Arion a dispus ca memoriul primit să fie dat spre studiere consiliului general al inspectorilor.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU
De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Cu începere de la 20 Iulie, preţurile produselor sunt următoarele:

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată dulce.		2.40
Excelentul unt pentru cafea, ciai	4.80	
Caş gras de munte şi urdă dulce proaspătă.	1.40	
Delicioasă brînză de munte nouă	1.40	
Brînză de vaci proaspătă	0.50	
Unt pentru gătit obişnuit	2.80	
Adevărata grăsime de porc topită,	2.40	
Renumita brînză de burduf	2.80	
Caşcaval de Penteleu.	2.60	
Brînză de Brăila recolta de toamnă.	1.60	
Zilnic ouă proaspete garantate	6.00 0/0	
Gervais romînesc pachetul		0.50
Lapte dulce proaspăt, se găseşte dimineaţa de la orele 5—11 a. m. şi seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san.	oca	0.35
		0.25
Zilnic iaurt proaspăt castronul	mare	0.20
	mic	0.15
Miere de Mai, gavanosul.		1.00

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

Se comunică spre cunoştinţa generală că de la 1 mai pînă 23 August a. c. nu s'a înregistrat de cît nouă decese din cauza febrei tifoide, din care 4 în spitale (bolnavi veniţi din afară) 3 în spitalul militar, unul în spitalul israelit şi un singur caz în oraş în strada Aron-Vodă.

No. 17809. 27 August 1911

De ale şcoalei rurale

Un franc pe trimestru. Să nu rideţi, iubiţi cititori, de acest *subtitlu* introductiv. E *un franc pe trimestru!* Francul e socotit 100 bani! Trimestru 90—91 zile! Ar veni, să zicem, 1 ban aproape pe zi. Ceva colosal! Poate o să întrebaţi pentru ce?

Aflaţi că sunt în ţară la noi, un fel de şcoale, zise rurale, unde aşa zişii „luminatori ai neamurilor" luminează mojicii, ţaranii. La şcoalele acestea, unele cu o sală de clas, altele cu două, altele cu trei, pentru acăror pastrare în deplină curăţenie... să nu credeţi că pentru sare amară .. ci pentru: mături, cîrpe, geamuri stricate, gaz pentru şters: catedră, prichiciu la ferestre; cîrpe de spalat pe jos, pentru topor, ferăstrău, sape pentru grădina şcolară, sau răzăluit curtea şcoalei, de dres broaştele pe la uşi, etc... se pune la dispoziţia învăţătorilor *un franc pe trimestru!* Din fericire, pentru dăscălime, nu se cere act justificativ pe timbru de zece bani cum se obişnueşte mînuitorilor de bani publici. Şi chiar ar trebui şi această formalitate că prea e mult atîta bănet.

Şi să te puie mama cioarelor, pe tine, „învăţător al neamului" să nu ai mătură... etc. etc. că te ia mama dracului,.. la inspecţie! Negligenţă şi mai mult nu. Se pricepe cineva să întindă timp de 3 luni, adică 91 zile, acest franc să ajungă pentru toate? Eu cred că a ceasta e bataie de joc No. 1.

Doisprezece lei pe lună plata servitorului şcoalei rurale, la o singură sală, 15 sau 16 la două sale de clas. Vă veţi mira că un om poate trăi: mîncînd şi îmbrăcîndu-se cu 12 franci; auziţi: 12 fr. pe lună? Cum? — 40—50 bani pe zi?—Cum să nu-i ajungă mojicului atîta monedă? Ce i trebuie lui de cît o bucată de mămăligă şi o ceapă? Dacă pentru un învăţător s'a cerut în cameră de către un doctor (!) luaţi sama: un doctor! să mănînce ceapă cu mămăligă; dar mojicului de servitor, nu-i ajunge? Cine ştie cum se face mămăliga şi cum se cumpără unsoarea mămăligii, chiar la ţară, va avea altă părere. Dar cine să fie prostul să slujască cu 40—50 bani pe zi, în care intră şi hrana şi să nu fugă la munca cîmpului, unde după legea învoelelor agricole e plătit cu 1.50 pănă la 2 fr. pe zi şi mîncare?

Cu alte cuvinte: Luminător al neamului, hrăneşte tu şi dă din hrana copiilor tăi, servitorului care trebue să fie plătit de comună, după lege!

Lasă, copiii tăi flămînzi, goi, pentru ca să nu sufere şcoala: să fie grijită, măturată, pereţii şterşi zilnic, apă curată la 80—150 copii, spalat pe jos, geamuri şterse, curte curată, lemne tăiate, foc la timp etc. etc. In scurt: bataia de joc No. 2.

Dascalos

(va urma)

Litere-Ştiinţe-Arte

Haeckel şi anti... Se ştie că în „Neamul Romînesc" d, A. C. Cuza l'a... anexat şi pe marele savant din Yena, Haeckel, la „Jidanii în presă". Intr'o broşură intitulată „Haeckel, savantul şi Cuza farsorul" d. dr. C. Thiron răspunde economistului iaşan atăcîndu-l cu violenţă.

Broşura va fi pusă în circulaţie după congresul monist din Hamburg. Pînă atunci reproducem un pasagiu dintre cele mai... puţin violente. Căci broşura e extrem de vehementă:

„...Lumina nu poate prii lui Cuza. Cît mai mult întuneric! Alt-fel Cuza piere. Haeckel de bună seamă că este o enigmă pentru Cuza. Şi cred că tot enigmă este pentru exotericul nostru Tartuffe ori-ce om cinstit. Cuza nu poate desfăşura acţiunea lui iezuitică de cît în întuneciumea nopţei şi sub oborocul minciunei.

El este bufniţa de noapte, care la prima ivire a unei raze de lumină, blestemă soarele şi se ascunde în umbră, înecată în ură.

Cuza nu poate da cu ochii de lumină, de cît pentru a o blestema. Şi orbit de lumina lui Haeckel, blestemînd s'a retras în grota intunecimei cahalomane, înjurînd.

Bufniţa clevetitoare!

Nu Cuza va judeca deci pe Haeckel.

L'au judecat şi apreciat alţii cu mai multă comptinţă.

Volumul „Enigmele Universului" a apărut în 400 mii de exemplare în diferite edţii în limbile germană, engleză, francesă etc.

Această carte este adoptată de Ministerul instrucţiunei publice pentru bibliotecile şcolare. A fost onorată de o subscripţie a consiliului municipal al oraşului Paris şi de consiliul general al districtului Senei.

In ori ce privinţă acest volum a atins culmile succesului şi-a căpătat bine meritata răsplată de la întreaga lume. Şi tot astfel cu toate celelalte opere ale lui Haeckel.

Acum activitatea lui Haeckel triumfă şi învăţămintele lui se împrăştie în chip gigantic. La congresul monist de la Hamburg iau parte şi fac comunicări Profesorul dr. Ostwald (Premiul Nobel 1909), Profesor dr. Arrhenius (Stokholm Premiul Nohel 1903), prof. dr. Unna (Hamburg) cel mai mare savant dermatolog din lume.

Astfel răsplătesc savanţii ţărilor străine artivitatea unui far al cugetărei ştiinţifice".

*

A apărut de sub teascurile tipografiei Goldner nn foarte elegant volum cuprinzînd *Inima Noastră* de Guy de Maupassant („Notre coeur") roman, tradus de I. C. Apostol, institutor în Iaşi.

Nici un romancier francez nu este mai cu drag cetit în ţară la noi şi nu are mai mulţi admiratori de cît genialul Maupassant, nici unul nu atinge ca dînsul coardele simţitoare ale tineritului.

De aceea nu ne îndoim că volumul —de 260 psgini, 2 50 bani—va găsi si răsunetul şi succesul ce merită. Traducerea e conştiincioasă şi clară.

*

La Burgtheater, în Viena se va reprezenta in curînd „Cadavrul viu" de Lew Tolstoi.

*

Renumita dramă a lui Karl Schönherr „*Glaube und Heimath*" va fi jucată la Budapesta, cu toată împotrivirea clericalilor.

Se prevede oare care scandal cu ocazia premierei.

*

STRUNA ZILEI

DUPĂ PROCESUL „POPORAŢIEI"

D. A. C. Cuza a constatat la cîntarul farmaciei Răteanu, că a scăzut cu 1 Kgr. şi jumătate.

Ziarul.

Dacă scade el,—ce veste
Mihnitoare! Ţeara piere...
S'a simţit de mult că este
„Poporaţia" 'n scădere.

Congresul institutorilor şi institutoarelor din Craiova

Congresul corpului didactic primar urban, se va ţine irevocabil în zilele de 15, 16 şi 17 Septembrie a c. la Craiova. D. C. Arion ministrul instrucţiunei, va lua parte la congres, însoţit de personalul superior din minister.

Ori care membru al corpului didactic, de ori ce grad, poate asista la congres, socotindu-se în concediu în zilele de 13, 14, 15, 16, 17, 18 şi 19 Septembrie c., adică pe timpul cît durează congresul.

Consiliul general al societăţii, împreună cu institutorii din Capitală şi cei sosiţi din diferite părţi ale ţării, vor pleca din Bucureşti în ziua de 14 Sept. la orele 8 15 a. m.

Biletele cu preţ redus pe C. F. R., se vor găsi cu începere de la 1 Septembrie la toate revizoratele din ţară şi la preşedintele soc. institutorilor str. Mihai-Vodă No. 50 Bucureşti.

Subiectele puse în discuţiune congresului sunt:

1) Din lipsurile şcoalei primare. Şcoalele pentru copii rău năraviţi, nedesvoltaţi la minte, la epoca şcolarităţii şi imbecilii.

2) Şcoalele complimentare de pe lîngă şcoalele primare urbane.

3) Mijloacele pentru cultivarea culturală a membrilor corpului didactic primar urban.

4) Imbunătăţirea stării materiale a corpului didactic primar urban: salariile şi anii de pensie.

Colegii cari doresc să vorbească în congres, sunt rugaţi să ceară pînă la 5 Septembrie înscrierea, înaintînd un rezumat al cuvîntării.

Taxa congresului este de 2 lei pentru institutori, cari nu sunt membrii ai societăţei şi pentru cei cari nu sunt în curent cu cotizaţia.

*

Excursiunea se va face la Calafat—Vidin—Smîrdan (Bulgaria) în ziua de 18 Septembrie.

In curînd se va trimite tuturor membrilor corpului didactic primar urban apelul şi programul congresului.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI
PUBLICAŢIE

Se aduce la cunoştinţa publică că de la 10 Septembrie a. c. şi pînă la campania anului viitor nu se vor permite lucrări de racordare de apă şi canal în stradele asfaltate, iar în stradele pavate cu piatră aceste lucrări nu se vor putea executa în interval de la 15 Septembrie pînă la 1 Octombrie a. c.

No. 17633. 25 August 1911.

INFORMATII

Astăzi dimineaţă la orele 6, Batalionul 4 Vînători, a plecat în marş, spre Botoşani. Seara vor ajunge la Erbiceni, unde vor poposi noaptea.

D. P. Záhărescu, inspectorul general al învăţămintului secundar şi superior, se află în localitate. D-sa va sta în Iaşi pînă mîine seară.

Ministerul de finanţe a încasat pe decada a II-a a lunei August din taxele vamale următoarele sume:

Din taxele vamale s'a incasat 2 mil. 155,039 lei şi 30 bani; din taxele de port 198,619 lei 65 bani şi din fond comunal 93,689 lei 80 bani.

Faţă de anul trecut încasările vamale au fost cu un plus de lei 790,617 şi 25; taxele de porto cu un minus de 76,563 lei şi 35 bani şi fond comunal cu un minus de lei 13,355 şi 75.

D. Athanasie Ilarion, învăţător în comuna Cendreni, căt. Movileni (Covurlui), a fost detaşat pe ziua de 1 Septembrie ca învăţător la şcoala de aplicaţie de pe lîngă şcoala normală de învăţători „Vasile Lupu" din Iaşi.

La biuroul vamal Iaşi, aflîndu-se părăsite: 1 coş, kg. bruto 12, cloroform; 1 bal, kg. neto 64, ţesături de cînepă colorate; o ladă, kg. neto 18 coroane mortuare; 2 lăzi, kg. neto 4 jum., carton ambalaj; kg. neto 89,800, balamale de fier, de alamă; 1 colet postal, cataloage imprimate, proprietarii acestor obiecte trebue să se prezinte pînă în 15 zile, pentru a şi le lua în primire.

In caz contrariu, şi după trecerea acestui termen, se vor scoate în vînzare, conform art. 133 din legea generală a vămilor.

„Scrisorile din Iaşi" apărute în „Ordinea" de astăzi 27 August, se ocupă de: „Intrebări şi răspunsuri,—Intre bolnavi şi sănătoşi.—Populaţia fatalistă.—Ce crede lumea şi nu crede.—Tragi-comedia epidemiilor.— Medicină condiţionată.—Aurea praxis.— A muri în străini.—Bolile tăinuite.—Situaţii paradoxale.—Arta dezarmată.—Maternitate văduvită.—Experienţe triste.—La ce foloseşte răul".

Se dă ca sigură numirea artistului G. Cîrjă, pe ziua de 1 Septembrie, ca profesor de dicţiune, la cursul de declamaţie la Conservatorul din Iaşi. Această numire, de altfel artistul Cîrjă o prevestise mai de mult, încă de cînd cu venirea în Iaşi a d-lui Polizu-Micşuneşti.

Regimentul Ştefan cel-Mare No. 13, sub comanda d-lui Colonel Cernătescu, regimentul 7 Roşiori, sub comanda d-lui Colonel Călinescu, şi Batalionul 4 Vînători, sub comanda d-lui Lt.-Colonel Văitoianu, au făcut eri şi alaltăeri manevre de garnizoană în jurul oraşului. Trupele au făcut în total 36 ore de marş şi numai două ore repaus

Sumarul numărului de mîne din *Noua Revistă Romînă* de sub direcţiunea d lui C. Rădulescu-Motru este:

Noutăţi: De la congresul învăţătorilor.—Serbările din Blaj şi naţionalismul de dincoace!

Cestiuni actuale: Dr. I. Duscian.—Intelectualii noştri şi cultura.

Cestiuni economice: Ar. C. Murgescu.—Propăşirea economică a satelor prin băncile populare.

Sociologie. C Sudeţeanu.—Solidarismul social.—I. Brucker.—Origina şi evoluţia religiilor după filosoful W. Wundt.

Literatură: George Duma.—Romanţe (după Stuart Merril),—Oreste.—Fantezii de iarnă.

Insemnări: Originile poporanismului —Cei cari vor să mănînce.—Insprete toamnă.—Răpirea „Giocondei".—O scrisoare către d. Radu Ciomag.—Boala aviatorilor.

Revista Revistelor: Luceafărul.—Viaţa Nouă.—Mercure de France.—Revue Bleue.—La plume politique et littéraire.

Următoarele vînzări s'au făcut prin oficiul Tribunalului Iaşi, în ultimile zile:

No. 2013. Fabrica de Maşini Gesenhaim (Germania) a vîndut d-lui A. Aberman o maşină de tipografie pe preţul de 10362 lei.

No. 1014. D. Frost Ferdinand şi Ecaterina au vîndut d lui Iosef Frost imobilul din Iaşi, str. Moara de vînt pe preţul de lei 1000.

2016. D. Solomon Şmil a vîndut d nei Sofia Zilberman şi Buium Teper imobilul din Iaşi strada Smîrdan 14 pe preţul de lei 1300.

2017. D. Antoniu V. a vîndut d-lui N. M. Pompilian imobilul din Iaşi str. Şcoalei 2, pe preţul de lei 1000.

No. 2026. D-na Bujor Natalia a vîndut d-nei Maria Gh. Doroftei un pămînt din com. Prisăcani jud. Iaşi, pe preţul de lei 2000.

No. 2032. Veinret Iosefina a vîndut d lui Gh. şi Anica Şendrea imobilul din com. Iaşi, str. Sf. Lazăr 58, pe preţul de lei 5400.

No. 2037. D. Melic Ruxanda a vîndut d-lui Mihai V. Mavrodin imobilul din Iaşi, strada Paladi 6, pe preţul de lei 50000.

Regimentul Stefan cel Mare No. 13
Incunoştiinţare

Să aduce la cunoştinţa tuturor oamenilor din contigentul 1909, concentraţi la Regimentul Ştefan cel Mare, că trebue a se prezinta la regiment în ziua de **29 August** ora 8 dimineaţa urmînd a fi transportaţi la Botoşani cu calea ferată.

Acei ce se vor prezenta mai tîrziu vor fi transportaţi pe jos.

Comandantul regimentului Ştefan cel Mare No. 13

Colonel **Cernătescu**

No. 2038. Sevastiu Smaranda a vîndut d-lui N. C. I. Sevastiu imobilul din comuna Iaşi, str. Crucii 4 şi Dubalari 3 pe preţul de lei 3000.

No. 2040. Cristea Eliza, Eugenia şi Alexandru a vîndut d-lui Bernard şi Raşela Grauner imobilul din Iaşi, str. Apeduc 15, pe preţul de lei 2500.

No. 2041. Isac Vasile şi Elena vinde lui Vasile şi Maria Florea imobilul din Iaşi strada Regimentului 13 No. 18, cu 2000 lei.

D-na Ruxanda Florea, moaşă a cercului Prisacani şi Natalia Cochinescu moaşă, a comunei Ţiganaşi au fost transferată una în locul alteia, pe ziua de 1 Septembrie.

Scăpărătoarele automatice sant oprite, poliţia va urmări cu toată severitatea pe contravenienţi, o comedie de actualitate, face parte din noul program al Teatrului Cinematografic Pathé-Frères din noua grădină Trajan, ce se reprezintă astă seară Sîmbătă 27 August.

Afară de această rauşită comedie noul program mai conţine marea piesă din patimele omeneşti: *Jocul de cărţi,* dramă luată din viaţa reală, în care se reflectă îngrozitoarea patimă a jocului de cărţi.

Decăderea tînărului.—Prada patimei —Disperarea—Ultimul ban—Datorii—In noroiul josniciei—Apel la tatăl-său —Refuzul—Urmărit de patimă—Spargerea cassei de bani—Furtul—Ruinat şi de astădată—Blestemul tatălui—Decăderea pînă la ultima treaptă a mizeriei.

Această grandioasă piesă, special scrisă pentru cinematograf de marele romancier Bourgeois, este interpretată de somităţi artistice teatrale.

Noul program cuprinde apoi: Marele oraş Praga capitala Bohemiei (Austria) —O nenorocire într'un ospiciu de nebuni, o capod'operă cinematografică—Pierrot mistificat, comedie dramatică. —Fiinţe în ape stagnante, studii cinemato-microscopice de vulgarizare ştiinţifică—Micul Toto va fi un bun tîmplar, scene foarte comice—Indiana albă, scene din viaţa băştinaşilor Americei de Nord, etc. etc.

Programele se schimbă de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fiecare seară la noua Grădină Trajan. Duminicile şi serbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli — cu preţurile populare.

Mîne Duminică matineu la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli—şi mîne Duminică seara, reprezentaţie în grădina Trajan.

Ministerul de domenii a sporit la 800 lei subvenţia acordată societăţei viticole din Iaşi, pentru expoziţia ce organizează.

Veniturile pescăriilor Statului pe decada II din August sunt de 132,135 lei, iar de la începutul anul i financiar de 1,411,450 lei; anul trecut pe perioadele corespunzătoare au fost de 66.964 lei şi 861473 lei.

Ministerul industriei care a hotărît reorganizarea museelor comerciale de pe lîngă Burse, face apel la toţi producătorii de ori ce categorie să trimită probe de mărfuri în cel mai scurt timp.

Delegaţia esperantiştilor romîni sub conducerea d-lui dr. G Robin, care a participat la congresul esperantist internaţional din Anvers s'a înapoit Marţi în Bucureşti.

In drum esperantiştii romîni, s'au oprit şi la Dresda, unde au vizitat marea expoziţie de higienă care e deschisă acum în acest oraş.

Şcoala israelită de copii din strada Golia, din ordinul primăriei a fost închisă.

Motivul, a fost că nu funcţiona, cu autorizaţia cerută de lege. Cum directoarea acelei şcoli d-na Schreinberg, a protestat, opunîndu-se, a postat sergenţi la intrările şcoalei, iar directoarea a fost dată judecăţei.

Orice anunţuri şi abonamente se primesc la Tipografia H. Goldner singura în drept a încasa ori ce sumă pentru tot ce priveşte administraţia acestui ziar.

Ultime INFORMAȚII

❑ *De eri de dimineață, toate trenurile ce pleacă pentru București, sunt tixite de ieșeni, cari profită de reducerea prețului, pentru a vizita Capitala.*

Inghesuiala în vagoane e oribilă, căci direcția nu s'a îngrijit, să puie la dispoziția călătorilor un număr mai mare de vagoane,

❑ *Azi dimineață d-nii dr. Grossi, Floru și Manicatide, au procedat la facerea autopsiei cadavrului lui Diaconescu, fost gardian la ospiciul Socola, despre care se zicea, că ar fi murit, în urma unor bătăi.*

Autopsia a dovedit că moartea a fost naturală, negăsindu-se urme de bătăi.

❑ **FEBRA TIFOIDA.** — *Epidemia de febră tifoidă nu s'a stins. Eri, după amează, s'a îmbolnăvit de febră tifoidă, fata Etti Naftule Bercovici, din strada Marta.*

Serviciul sanitar a dispus ca ea să fie transportată la spital, pentru care s'a dispus la dispoziție carul comunal.

Dar nu se cunosc motivele, toate spitalele au respins bolnava, de și s'a constatat pe deplin că nu putea fi căutată la locuința ei.

Faptul acesta a îndignat pînă și pe d. Grecianu, care a anchetat faptul, vizitînd toate spitalele și interesîndu-se de cauzele refuzului.

Pretexte s'au găsit, dar faptul e din cale afară de trist.

*

Pe ziua de azi s'au constatat în oraș trei cazuri noi de febră tifoidă

Faptul îngrijește serviciul sanitar, căci, se pare, că epidemia e departe de a se stînge.

*

Administrația comunală, a hotărît, ca începînd de Luni, să se procedă la îngrădirea, pe contul proprietarilor, a locurilor virane, din strada Bularga No. 25, 19, 3 și 5, strada Brudea No. 32, strada Marta No. 43 și 43 și calea Sîmbetei No. 4.

❑ **Ziariștii englezi în Iași.** — Azi dimineață cei patru ziariști englezi, cari cutreeră țara, au sosit în localitate. Grupul se compune din doi barbați și două doamne.

La gară au fost întîmpinați de cîte d. Știubeiu, inspector polițienesc, cari i-a condus la otelul Trajan, unde vizitatorii au luat cafea.

Curînd a sosit acolo și prefectul de poliție.

Ziariști au vizitat apoi diferitele instituții, după care au fost duși la Stîncă, pentru a lua dejunul.

*

Guvernul, într'o intențiune lăudabilă, a atașat pe lîngă grupul de ziariști, pe d. Moroianu, atașat comercial la Viena.

D. Moroianu, însă a pus pe gazetarii străini, sub sechestru, nu-i lasă să comunice cu nimenea, și nu le recomandă de cît mutre polițienești.

Ziariștii străini, după cum însuși au declarat-o, ar fi vrut să cunoască redacțiile și pe ziariștii locali, dar—ziceau ei —„suntem puși sub egida d-lui Moroianu și nu putem face alt fel".

Se prea poate că ziariștii, să și închipuie că dacă nu vor ascula pe d. Moroianu sau nu vor fi înconjurați de poliție, viața li este în primejdie.

*

D. Moroianu, însă ar face bine să dea semne de viață, în postul de atașat comercial la Viena, post destul de bine retribuit.

Ne am interesat la camera de comerciu și am aflat, că pe cînd ceilalți atașați comerciali desfășoară o activitate mare și se interesează a stabili legături comerciale între străinătate și România, din partea d lui Moroianu nu s'a primit încă un rînd.

Poate din cauza aceasta, d. Moroianu se ferește de ziariști.

*

Ziariștii engleji, vor pleca mîne dimineață la Fălticeni.

❑ **Onomastica I. P. S. S. Mitropolitului.** — Astăzi cuviosul Pimen, fiind ziua onomastică a I. P. S. S. Mitropolitului Pimen al Moldovei și Sucevei, un serviciu religios s'a oficiat dimineață la Mitropolie, de către Sf. Sa păr. Țincoca, protoereul orașului, asistat de mai mulți preoți.

Au asistat la Te-Deum, toți preoții și diaconii din localitate.

După efectuarea serviciului divin, s'a expediat următoarea telegramă I. P. S. S. Mitropolitului Pimen, care se află în satul Provița, județul Prahova, locul său natal.

Inalt Prea Sînțitului Arhiepiscop Mitropolit al Moldovei și Sucevei, *D. D. Dr. Pimen.*

Provița prin Cîmpina

Clerul orașului și județului Iași astăzi în ziua Onomastică a Inalt Prea Sînței Voastre, înălțînd rugăciuni pentru înzilire și sănătatea ce ne este scumpă tuturor, respectuos Vă rugăm a primi urări călduroase de îndelungă și fericită Arhipăstorie, cum și asigurări de profund devotament.

*

Din partea comitetului societății cîntăreților și paraclisierilor, s'au expediat telegrama următoare:

Comitetul societății cîntăreților și paraclisierilor din Iași, întruniți astăzi în catedrala Sf. Mitropolii a Moldovei, care au asistat la serviciul divin cu ocazia zilei onomastice a I. P. V., respectuoși venim a vă aduce viile noastre felicitări, urîndu-vă mulți ani.

❑ Astă-zi la orele 3, de către d-nii d ri Flor, medicul orașului, Manicatide, și Grosi medicul legist, se va face autopsia cadavrului lui Vasile Diaconu, fost gardian la ospiciul Socola. Am anunțat la timp, că în privința morței numitului gardian, s'a primit un denunț, că moartea i-ar fi survenit în urma unei bătăi.

❑ **Cum se distrează ziariști englezi.** —*In altă parte a ziarului înregistrăm cu toate detaliile cuvenite știrea, că astă-zi dimineață au sosit în Iași ziariștii englezi, care vizitează de cît-va timp țara noastră.*

Curios ni s'a părut de la început, că ziariștii evită să se întîlnească și să facă cunoștința ziariștilor ieșeni. Din convorbirea însă, pe care a putut-o avea un redactor al nostru, rezultă că ziariștii englezi sunt ținuți din scurt de d. Moroianu, care este ciceronele lor, și care se crede îndreptățit să-i supravegheze cu ochi de Argus și să le comande toate mișcările. Ziariștii sunt foarte rău impresionați de aceasta și erau foarte bucuroși, că au găsit prilejul să vorbească cu redactorul nostru. Ei ar fi îndreptățiți să creadă că siguranța persoanelor lor reclamă aceste măsuri curioase, Așa știu autoritățile noastre să ne facă de rîs țara și obiceiurile.

In schimb, d. Moroianu l-a prezentat pe d. Stroja, așa zisul prefect de poliție, și pe d. Crăciun, de la Evenimentul.

Prefectul de poliție s'a crezut obligat să afirme ziariștilor, că Iașul este un oraș evreiesc. Ziariștii au rămas foarte nedumeriți, nepricepînd ce înseamnă aceasta și mai ales, cum un prefect de poliție poate spune asemenea prostie.

D. Crăciun a stat tot timpul învîrtindu-și pălăria între mîni, fixînd foarte curios pe ziariștii englezi, cari nu l-au întrebat măcar la ce ziar colaborează.

Așa știu autoritățile noastre să distreze pe niște oaspeți.

❑ Stagiunea teatrului Național se va deschide la 14 Octombrie, cu trilogia d-lui Delavrancea, care se va juca în 3 seri consecutive.

Rolul principal va fi interpretate de d. Notara.

❑ D. Sadoveanu, directorul teatrului Național a intrat în tratative cu d-na Agata Bîrsescu pentru o serie de reprezentațiuni.

❑ Un enorm scandal provocat de plutonerii Petrescu și Stavăr s'a petrecut aseară pe strada de Sus. Numiții luîndu se la ceartă cu... artistul Dimitriu, l'au bătut pe acesta în mod sălbatic, făcîndu i numeroase răni pe corp. Rănitul a fost transportat la spital.

Motivul se zice că ar fi fost... femeia.

❑ D. Tancred Constantinescu, directorul serviciului apelor, s'a întors din concediu și și-a reluat ocupațiile.

❑ Din partea corului Mitropolitan s'a expediat azi următoarea telegramă: I. P. S. S. Mitropolitului Moldovei, care se află la Provița de sus, comuna sa natală:

„Intreg personalul corului ceremonial al sf. Mitropolii, va aduce profund respectoase felicitări și roagă pe bunul D-zeu, să vă ție întru mulți și fericiți ani pe strălucitul tron metropolitan, spre binele și propășirea sfintei biserici ortodoxe și a neamului românesc".

Telegrama e semnată de d. Dimitriu, șeful corului mitropolitan.

❑ O casă din Geneva, a cerut intervenția Camerei de Comerciu, pentru a i se procura 40—50 vagoane fasolă mică albă.

❑ Vagoanele de tramvai cu No. 27 și 22, venind cu viteză pe aceiași linie, pe strada Palat, s'au tamponat. Pasagerii s'au ales numai cu spaima. Tampoanele ambelor vagoane au fost deteriorate.

❑ Numita Ioana Dragomir, fiind atinsă subit de alienație mintală, pe str. Unirea, a fost trimisă la Socola.

❑ Fata Marcela Fabran Ante, în etate de 18 ani, de loc din Bucovina, stabilită în comuna Pluguri, venind cu căruța spre casă, la trecerea unui șanț, căruța s'a răsturnat, prinzînd-o sub ea. Din cauza rănilor, a încetat azi din viață.

❑ Locuitorul Costachi Cobzac, din comuna Lungani, pe cînd lucra la mașină pe moșia d-lui Bogdan, din nebăgare de seamă a scăpat mîna într'un val al mașinei. Valul i-a prins cu atîta putere mîna, încît i-a smuls-o din umăr. In stare gravă a fost transportat la spital.

❑ D-nul Vasile Mihăilă, primarul comunei Țuțora, a fost medaliat cu Serviciul credincios cl. I.

❑ Azi dimineață s'a oficiat la Primărie, căsătoria civilă a d-lui Ioan Peretz, profesor universitar, cu d-na Ecaterina Tataru din Galați.

Martori au fost d-nii Georgel Mîrzescu și de Peyenbroeck, mare industriaș.

Căsătoria a fost oficiată de d. Cosmovici, prim ajutor de primar.

❑ **Stagiunea teatrului național.** — După cum am anunțat, stagiunea teatrului se va deschide la 14 Octombrie.

Iată piesele care alcătuesc repertoriul acestei stagiuni:

Originale.—Inșiră-te mărgărite, poem dramatic, Victor Eftimiu. Zile vesele după Războiu, comedie, Anonim. Funcționarul de la Domenii, farsă, P. Locusteanu. Zorile, dramă, St. O. Iosif. Biruința, piesă în 3 acte, A. Herz. Răzvan și Vidra, dramă în versuri, B. P. Hajdău. Fîntîna Blanduziei, dramă, V. Alexandri. Apus de soare, Viforul, Luceafărul, drame, B. Delavrancea.

Traduceri.—Nepoftitul, comedie, Tristin Bernard, Talismanul, L. Fulda trad. St. O. Iosif. Taifun, piesă în 4 acte, Melchior de Langgel. Puișorii, piesă 3 acte, A Bisson. Leagănul, piesă 3 acte A. Bisson. Patima cea mare, comedie, Raul Auernheimer. Banii și Gloria, dramă, traducere de A. Naum. Vioara, comedie, M. Maurei. Camoens, dramă, Fr. Hahn trad. Anghel și Iosif Prințul Ernest petrece, comedie, Altred Athia. Francmasonii, comedie, C. Roland & G. Leprince. Amicii falși, comedie, V. Sardou Lucreția Borgia, dramă, V. Hugo. Nora, piesă în trei acte de A. Ibsen. Andromaca, tragedie, I. Racine. Lumea în care ți se urăște, comedie, E. Pailleron.—Căsătoriile de azi, comedie, Hennequin.—Amoruri Triste, comedie, Giacomo. — Kean, dramă, A. Dumas Pére. — Martira, dramă, I. Richepin Trad. M. Codreanu.—Lupta fluturilor, piesă 4 acte, H. Sudermann.

Reluări.—Revizorul, comedie, M. Gogol.— Bibliotecarul, comedie, Moser. — Prostul, comedie, Fulda.—Anna Karenin dramă, după Tolstoi. — Punctul negru, comedie, Presber și G. Kadelburg. — Faust Feerie în 5 acte de D'Ennery.

❑ D. Smărăndescu, architect șef al ministerului de instrucțiune, a inspectat eri lucrările spitalului Maternitatea, rămînînd pe deplin satisfăcut.

❑ Ministerul de industrie, a făcut cunoscut Camerei de comerț, că pentru a se pune capăt fraudelor ce se practică în comerțul uleiurilor vegetale (zise de masă sau de mîncare) cunoscute sub numele generic de *undelemn* prin vînzarea în bidoane de metal și sticle închise, cari nu poartă pe dînsele indicațiunea greutății sau a cantității conținutului;

Avînd în vedere că densitatea acestor uleiuri variază după felul materialului, felul fabricațiunii și mai ales *după cererea vînzătorilor;*

Ministerul a dispus ca Serviciul exterior de măsuri și greutăți să pună în aplicare cu cea mai mare stricteță dispozițiunile art. 283 din regulamentul legii pentru aplicarea sistemului metric de măsuri și greutăți și toți fabricanții, importatorii sau vînzătorii de asemenea mărfuri sunt îndatoriți de a înscrie pe bidoanele, vasele sau sticlele cu undelemn, puse în vînzare, *greutatea neto a conținutului*, exprimată în kilograme și grame.

Această dispozițiune se va pune în aplicare cu toată rigoarea de la 1 Ianuarie 1912, de la care dată este interzis a se mai vinde undelemn în vase bidoane sau sticle, ce nu vor purta înscrisă *greutatea neto a conținutului.*

❑ **Teatrale.**—Astă seară va avea loc în grădina *Cuza-Vodă*, prima reprezentație a *fakirului Popomul Industan*, cu concursul *Trupei de fakiri indieni*, de remarcat, *Miracolele magiei Indiene.* Intre acte cinematograful își va executa programul său.

Mîine Duminică 28 August, va avea loc a doua reprezentație a acestei trupe.

Luni, va debuta renumitul *Casionisi Lampo.*

Biletele la librăria P. Iliescu.

❑ *Din cauza sărbătoarei de Luni ziarul nostru nu va apare de cît Marți la orele obicinuite.*

Ultima oră

București 27 August

50,000 vizitatori în București

București.—Reducerea simțitoare acordată de direcțiunea căilor ferate, au atras în Capitală pentru serbările ligei culturale un mare număr de vizitatori, veniți din toate unghiurile țărei.

Au sosit în Capitală peste 50,000 de persoane.

Mare parte nu mai găsesc odăi la oteluri și nici camere particulare.

Foarte mulți stau pe stradă privind mișcarea din Capitală.

Incendiul din Cîmpina

Cîmpina.—Un incendiu puternic a izbucnit la sonda No. 1, a societății „Nafta".

Focul continuă încă.

Pagubele sunt foarte mari.

Condemnarea unui căpitan

Petersburg.—Căpitanul de stat major Postnikw, a fost osîndit la muncă silnică pe opt ani, pentru că a vîndut pe bani, la trei puteri străine, documente secrete.

HOLERA IN ȚARA

Confirmarea oficială a primului cas de holeră

Brăila.—In oraș s'au constatat două cazuri suspecte. Ambii bolnavi au încetat din viață.

*

București. — D. dr. Bardescu, directorul general al serviciului sanitar, a comunicat în mod oficial, că la unul dintre bolnavi din Brăila s'a constatat holera asiatică.

S'au luat mari măsuri de prevenire.

*

Constanța. — Știri particulare anunță că pe vaporul „Dacia" doi călători, venind din Constantinopol, s'au îmbolnăvit de holeră.

Știrea însă nu e încă confirmată.

*

Galați.—Din Galați vine știrea, despre un nou caz suspect, constatat în localitate. Pînă în acest moment, nu se cunoaște încă rezultatul analisei bacteorologice.

Se pare însă, că ne aflăm în fața unui cas de holeră.

Sinuciderea din Capitală

București.—Aseară, un tînăr, c'am de 30 ani, s'a sinucis la soșea, trăgîndu-și un glonte de revolver în tîmpla dreaptă.

Identitatea sinucisului nu s'a stabilit încă.

Expoziție

Sofia.—Expoziția rusească de mașini agricole, care trebuia să fie inaugurată anul acesta, s'a amînat pentru anul viitor.

Prăbușirea unui tavan al teatrului. 100 lucrători rîniți

Nisa.—Azi dimineață la orele 10, tavanul unui teatru, în reperație de pe strada Pastorelli, s'a prăbușit peste 150 lucrători.

40 au fost acoperiți de dărămături. Trupele și pompierii au procedat la scoaterea victimelor. Lucrările de salvare sunt penibile. Pînă la ora 11 au fost scoși 16 morți.

Declarațiile unui condamnat la moarte

Londra.—Din Teheran, se comunică că Sardor Arsad, a declarat în ajunul execuției, că un diplomat rus, i a spus lui și lui Mohomed Ali, că Rusia și Anglia s'au angajat în mod reciproc că nu se vor amesteca în afacerile interioare ale Persiei. Dacă Mohamed Ali va încerca să-și recîștige tronul. Rusia ar observa neutralitatea și nu ar împiedica realizarea acestui plan.

Sardor, a mai spus că tunurile și armele destinate fostului Sah, au trecut vămile rusești, drept, ape minerale.

Se caută *Pentru un post intern la fabrica Textilă din Copou se caută un tînăr absolvent al școalei comerciale inferioare, sau de 4 clase secnndare, care să cunoască limba germană și să fie liber de armată.*

Oferte prin scrisori la Biroul Fabricei Textile, Loco, Piața Unirei.

La societatea Union-Baugesellschaft

Se găsesc de vînzare cu prețuri foarte reduse:

diferite scule pentru ferari, chei pentru șuruburi, plăci de îndreptat, filieere, mașine de etanșat tuburi, ceaunuri și sobe pentru topirea plumbului, macarale de lemn, ciuturi de lemn legate cu fer, lăzi pentru păstrarea sculelor, vagonete de fer 600 m/m. ecartement, 40 bucăți cotiugi, 3 cai, cîntare decimale, macarale de fer, livere, diferite pompe de mînă, pompe centrifuge, tulumbă de spălat locomobile, pompe pentru încercarea la presiune, curele, transmisiuni intermediare, diferite lanțuri groase, odgoane de sîrmă, pietre pentru bordură, țeavă de aramă, scoabe pentru șchele, fer forjat vechiu, gumă veche și alte materiale.

A se adresa la **Direcțiunea Societății, strada Lascar Catargiu No. 20.**

INȘTIINȚARE

Ivindu-se mai multe locuri vacante de institutoare la diferite școli israelite din țară *„Asociația Corpului Didactic Israelit din Iași"*, aduce la cunoștința **institutoarelor,** precum și **acelora care au dreptul de a deveni institutoare,** rugîndu-le a adresa ofertele lor d lui **Adolf Magder,** Președintele „Asociației Corpului Didactic Israelit", Str. Vovidenie 11, Iași.

La FARMACIA Dr. RĂTEANU Iași str. Golia No. 46, se caută un asistent și un elev, oferte prin scrisoare recomandată.

Comptabil—Corespondent

cunoscînd perfect limba Romînă și Germană, se caută pentru o mare casă de comerț din Iași.

Oferte în scris se vor adresa biroului de informațiuni și încaso

„MERCUR"

— Iași Strada Pomir 6 —

Institutul de Domnișoare CHAMPALBERT-HEROVANU

IAȘI.—BĂRBOI—19

Curs primar după programul statului. Curs liber L. romînă, franceză și germană, lucru, piano, pictură etc. Ingrijire deosebită educațiunei. Inscrierile la 15 August. Cursurile încep la 1 Septembrie.

ANUNCIU

La 15 August c. încep înscrierile la școala profesională de fete **Tereza Paraschiva general Milicescu** *din Iași Str. Albinetz No. 5, primindu-se eleve interne, seminterne și externe. Pe lîngă școală, în ființîndu-se și un atelier de croitorie, se face cunoscut D-relor absolvente că se primesc ca să lucreze în atelier cu salar.*

După o practică de 2 ani ca asistent în clinicile celebre ale profesorilor: **Leopold** *(Dresda),* **Bum** *(Berlin),* **Fränkel** *(Breslau)*

M'am stabilit

ca

Specialist în boale de femei

Mamoș

Dr. I. BRENER

12 STRADA MITROPOLIEI 12.

Consultațiile 9—11 dim. și 2—5 p. m

Institutul Profesional de Fete

Ella Em. Savopol

Cultură și Educație Națională

București str. Jules Michelet 4 (fost str, Dreaptă)

Internat, Semi internat, Externat

Curs primar programul Statului plus Franceza, Germana și Piano.

Curs liber program propriu și Curs profesional programul Statului. Cu elevele acestei secțiuni se va forma gradul II-lea iar diplomele dau dreptul la Maestre de lucru la școalele Statului, Limbi moderne, gospoderia în general, Piano. Cereți prospectul.

Directoarea școalei și Atelierelor

ELLA EM. SAVOPOL

(născută General P. Botez)

De închiriat

Prăvălia falitului **H. L. Horovitz din** Iași strada Ștefan cel Mare No. 28 pe timpul rămas pînă la sfîntu Dumitru 1911.

Judecător Sindic **Cihodariu**

Secretar *C. Boian*

No. 2495

1911 August 24

ANUNCIU

In ziua de 31 August 1911 ora 2 p. m. se vinde prin licitație publică în camera Sindicatului falimentelor Trib. Iași, portofoliul firmei falite **Schnürer & fiu**, evaluat de expert la suma de 82,272 lei 40 bani.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Cihodariu**

Secretar *C. Boian*

Se primesc în gazdă eleve de la școalele secundare și profesionale, cu și fără lecții de piano.

La D-na Maria Mocranschi

Profesoară de limba germană

Str. Săvescu No. 14 *Iași*

FĂINA LACTATA NESTLÉ

Nutriment complect pentru copii, bolnavi și bătrâni

Conține cel mai bun LAPTE din ALPII

Se vinde la toate drogheriile și farmaciile din țară

Cutia lei 2.—

Repr. SAM. LÖBL

București.

JACQUES PAUCKER

BUCUREŞTI Telefon 3|63.—**Str. Smîrdan 51**

BIROU TECHNIC

SOFIA Telefon 900. **Bd. Marie Louise 79**

SPECIALITATE : Instalaţiuni de MORI pentru făină albă.— LOCOMOBILE şi SEMISTABILE Heinrich LANZ cu ventile syst. Lentz şi aburi supraîncălzit.

— CEL MAI MARE DEPOSIT —

CU ARTICOLE NECESARE ORI-CAREI

MORI • FABRICI

Pînză de mătase, pînză de sîrmă platinată, de oţel, de alamă, chingă de cînepă, cupe, şuruburi, curele de piele, balata, curele de păr de cămilă, ciocane, pietre franţuzeşti „La ferté", postamente de mori pentru mălai, uleiuri ruseşti şi americane valvolină „Meteor", bumbac de şters etc.

Ţevi, accesorii de ţevi, robinete, canale, ventile, muşamale, bascule ‚Garwens', balanţe, asbesturi, cauciucuri, furnituri, cabluri de sîrmă, de cînepă, pompe centrifugale, aspirante, refulante Klingerit, placa diamant, Burgmanpackung, sorburi, fluere de aburi, sticle de nivel patent Klinger.

SAMOVARE
Balanţe de cereale

Aparate de stins incendii „PLUVIUS"

— VALŢURI DE PORUMB patent AGEKA —

Cereţi numai:

Partumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persiei

GRAND PRIX Paris 1900

5 Medalii, Diplome
şi alte recompense

Eau de Cologne
A. RALLET & Co.

Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esenţele

De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.

Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

Cea mai nouă creaţiune în Maşini de cusut

SINGER, 66

Cea mai bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect simplicitatea cu utilitatea
Culmea comodităţei.
Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

In 20 Octomvrie 1892, Academia de Medecină din Paris [illegible]
UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24 000 FR
AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUĬ FRANCESCŬ. — ADMISU IN S. [illegible]

Vindecarea sigura, radicală a *bôlelorĭ de pele, dartrilerĭ, viciurilorĭ sîngeluĭ, glandulelorĭ, scrofulelorĭ, rachitismuluĭ, rumatismuluĭ, tumorilorĭ, afecţiunilorĭ cangrenôse, lepreĭ, gatuluĭ, ulcerilorĭ inveterațĭ* şi atotuloribôle provenind din necurăţenia şi alteratiunea sângelui.

Specificŭ prin excelenţă [illegible] *BÔLELORĬ SIFILITICE* şi [illegible] lorĭ consecinţe; dobândite sau [illegible] recente saŭ invĕterate şi rebele [illegible] tilorĭ gureĭ şi a gâtuluĭ, putrezirĭ [illegible] Nicĭ un altu medicamentu in lume [illegible] sedă distincţiunile ce ondră Pesmeţiĭ Dr Olivier

Celŭ mai efficace şi energicŭ dintre **Depurativiĭ pentru sânge**

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmeţĭ de l'un gust fórte plăcutŭ şi de [illegible] se **conservă ani intregĭ** in or [illegible] temperatură şi climă. Dupe 4 anĭ de expe- [illegible] publicĭ ACADEMIA DE MEDE- [illegible] constată eficacitatea lorĭ con- [illegible] bôle cele **mai inveterate.** — [illegible] *recompensă fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmeţiĭ depurativĭ* a Dr Olivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seŭ oficial a *Guvernuluĭ francesŭ*, se exprimă aşĭ felŭ: «Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un «remedŭ de compositiune constantă, de «preparaţiune cât de perfectă posibilă... «*Ki pot da servicie mari humanităţiĭ*».

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

AUTORIŞAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÔTE TERILE

VINUL BRAVAIS Tonic, Nutritiv şi Intaritor
Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavostră

VINUL BRAVAIS
Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic şi intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenţa.

La adminstraţia ziarului se primesc anunciurĭ cu preturĭ convenabile

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi serioşi chiar şi fără avere (ocupaţie religia e indeferent), să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

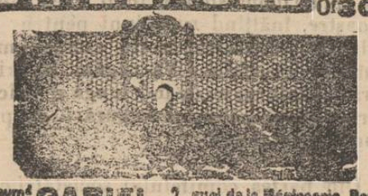

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mirzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17

2600

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1387 Mercuri 31 August 1911

Asanarea Moravurilor

D. P. P. Carp, începe asanarea moravurilor politice și sociale. Inceputul, îl face aducînd în fruntea Bisericei pe Mitropolitul Meţianu al Bucovinei.

E oare drept că e singurul mijloc de a se pune capăt acelor triste spectacole pe cari pînă azi le-au dat Inalții Prelați ai țărei ?

Sunt slujbe și demnități în țara romînească, cari nu pot fi îndeplinite de romini.

Vina nu este a romînilor, ci a sistemului politic dăinuitor în România. Evenimentele, moravurile, făuresc oameni, cum se fac din lut statuete eftine. Țara își are oamenii pe care îi merită.

Sunt însă multe situații în cari „oamenii țărei“ nu fac figură frumoasă. Cîte sunt ast-fel de situații, nu numai d. P. P. Carp, dar toată țara le știe, dar în lipsă de oameni cari ar trebui să fie la locul lor, cum zice zicătoarea enleză, sunt „oamenii țărei“ așa cum sunt.

E oare d. Greceanu la locul d-sale ? E oare d. Mișu Cantacuzino la demnitatea sa ?

Sunt oare toți prefecții și primarii actualului guvern, care e unul din cele mai sărace guverne în oameni mediocri, nu vorbim de „oameni demni de a fi la locul lor“ ?

Și cu toate astea fie-care ocupă demnitatea sa și e convins că merită s'o ocupe.

Profită toți de faptul că nu există legi și canoane cari i-ar obliga să fie trași în judecată pentru incorectitudinile lor, pentru neconformitatea între viața lor și actele lor, cum există legi și canoane cari forțează pe prelați, de a fi vecinic la înălțimea lor.

Pentru asanarea moravurilor acestora, cari permit ca o mînă de oameni nepregătiți de a conduce țara și dregătoriile ei, trebuie o muncă enormă.

Ea trebuie să îndrepte toată organizarea de azi a țărei, și să permită ca oameni proaspeți și noi, eșiți din masele poporului să se rîdice acolo unde azi trăesc cei nepregătiți și nedemni. Ea trebuie, munca aceasta de asanare, să facă accesibile pozițiile sociale oamenilor cari n'au pretenții mari în viață, oamenilor obicinuiți a trăi modest, a trăi nerisipitor și cari odată stăpîni pe avutul țărei să nu-l facă una cu avutul lor.

Da, este o mare operă de făcut. Dar aceasta cere energie și fragezimea de gîndire a oamenilor tineri, cari vor trăi să-și poată vedea roadele muncii lor, și nu se grăbesc a lovi în toate și de odată.

Bătrînii cari voesc a asana moravurile noastre sociale și d. P. P. Carp este printre acești Matusalemi ai vieței noastre publice, sunt grăbiți. Ei voesc ca în veacul lor să-și vadă munca lor, încununată cu succes.

Și d. P. P. Carp, a și început această reformă de asanare.

Ce și-a zis șeful guvernului ? Toți Episcopii noștri sunt de talia lui Athanasie. Nu găsesc un popă, care venind la scaunul Mitropolitan să nu-mi facă vr'o poznă. Ca să remediez acest rău, am un leac. Aduc un Mitropolit de peste hotare, pe un om care a trăit în alte moravuri, unde fie-care își știe soarta și menirea lui, și a rămas ceea ce împrejurările l'au făcut: un om cinstit și drept.

Leacul e ușor. Ingeniositatea procedeului e admirabilă. El poate fi aplicat și aiurea.

D. P. P. Carp, proectează o reformă a administrației țărei. Pentru cele cinci gubernii, d-sa va avea nevoie ca și pentru scaunul Mitropolitan de cinci romîni, de cinci oameni cinstiți, drepți, cari dată fiind situația lor, vor trebui să inspire tuturor respect.

Oare crede d. P. P. Carp, că pentru aceste demnități, va găsi cinci romîni cari să corespundă cerințelor funcției care se crează ?

Crede d-sa că cu al de d. Marghiloman, Mișu Cantacuzino, sau d. Grecianu, se vor putea cu demnitate și cu cinste—mai ales cu cinste — umplea aceste locuri ?

Nu va fi și pentru aceste demnități d. P. P. Carp nevoit să meargă la Austria sau la Ungaria, spre a ne aduce oameni cinstiți ?

Procedeul n'ar fi rău, o repetăm. Poate că prin chipul acesta am avea o administrație bună, cînd supușii lui Franz Iosef ne ar administra.

Dar procedeul d-lui P. P. Carp e naiv cum e naivă și intervenția d-sale în conflictele Europene, în care d-sa diplomat al Romîniei caută a juca rolul unui Mentor al Echilibrului European.

Țara nu se poate vindeca cu astfel de leacuri. A aduce din alte țări oameni ca să faci moravurile cinstite e ca și cum ai cara apa dulce dintr'un rîu ca să îndulcești marea.

Dacă țara n'are oameni, e pentru că moravurile sunt prea sărate, prea pipărate. Și sărătura și pipăreala, nu o va îndulci d. P. P. Carp cu Mitropolitul Meţianu și cu Dregătorii aduși din Occident.

Sunt romîni și mai practici de cît d. P. P. Carp, cari spun : De am trece cîțiva ani sub o ocupație Austriacă, ce mai țară ar fi Romînia.

Romînii cari judecă așa sunt tot așa de înțelepți ca și d. Carp.

Indulcirea, asanarea moravurilor noastre nu se va face așa, ci așa cum am spus'o mai sus, prin o muncă enormă și prin un mare sacrificiu pe care'l vor face toți acei oameni politici tineri, cari vor căuta să dea drept de viață și acelor milioane de țarani, căci aceștia, țaranii, sunt apa dulce care va disolva sărătura și pipăreala moravurilor noastre politice și sociale.

Dintre ei răsare din vreme în vreme și acum cîte unul.

Și pentru că suntem în ale Bisericei, iată un om care putea fi Mitropolitul țărei : Episcopul Saferim al Romanului.

El era indicat să se urce acolo unde nu merită nici un alt călugăr romîn să fie. El singur, drept, cinstit, fără nici o pată, înfruntînd toate primejdiile a stat în fruntea dreptății și adevărului, el singur putea sta în fruntea Bisericei romîne.

Alegîndu-l Mitropolit și nu înghebîndu-i cea mai ticăloasă din condamnări, se făcea acea asanare a moravurilor pe care se făleşte d. P. P. Carp că o va face. Alegîndu-l Mitropolit va arăta țărei că Romînia are încă oameni, și că oamenii aceștia cînd se găsesc, primesc din partea țărei onorurile și demnitățile pe cari le merită.

Așa s'ar fi făcut asanarea. Dar aducînd un Mitropolit străin, se procedează spre ultima dezorganizare și destrabalare a moravurilor noastre.

Fiecare 'și face acest raționament :

— Ticăloasă țară mai e țara noastră, dacă n'are nici un om demn și cinstit.

Iar ideea acelora cari cer protectorate străine va prinde rădăcini.

— Mai bine să ne iee Austria în mîinile ei, poate am fi și noi ceva.

De la d, P. P. Carp o astfel de politică nu era greu de așteptat.

Oameni de spirit sunt capabili a face oricînd glume. Și asanarea moravurile noastre nu e de cît o glumă a unui om glumeț de care Bacalbașa spunea cîndva că i se va pune pe mormînt :

— Mort din supra-producție de spirit.

Și d. P. P. Carp va și muri așa ; numai dacă nu se va adaoga la epitaful său și :

— Mort de prea mult ridicol stîrnit în jurul său.

Dr. I. Duscian.

HOLERA

Așa dar n'am scăpat de holeră. Cu toate măsurile ce s'au luat, groaznica epidemie, care bîntuie de multă vreme în Italia și de mai curînd în Austro-Ungaria, a venit și la noi. Cîte va cazuri sînt oficial constatate la Brăila și altele—peste zece—sunt în strictă observație, neștiindu-se precis încă, dacă e vorba de holeră sau nu.

Natural, că faptul acesta n'ar fi o mare calamitate pentru o țară cu o stare higienică superioară și cu un aparat de pază sanitară prefecționat. La noi însă, unde starea higienică a orașelor este deplorabilă, și serviciul sanitar într'o organizare, care lasă de dorit, venirea holerii poate constitui o adevărată catastrofă.

Ceea ce se mai poate face de acum înainte este ca să se împiedice pe cît posibil lățirea epidemiei.

Evident, că serviciul sanitar are un mare rol în această privință. Vigilența sau nepăsării lui se poate datora salvarea în parte sau catastrofa. Dar nu e mai puțin adevărat, că și populațiunea are o mare misiune și poate fi cu adevărat salvatoare.

Mai întâi, fie care om trebue să se pătrundă de utilitatea și eficacitatea sfaturilor, pe care autoritățile comunale și sanitare le-au adus la cunoștința generală, sfaturi cari au menirea de a pune pe fiecare, cît mai de parte de posibilitatea contagiunii. Fiecare om trebue să-și dea seama, că e o înaltă datorie socială și morală de a urma aceste sfaturi cu cea mai mare rigurositate.

In al doilea rînd, în fiecare om serviciul sanitar trebue să găsească un ajutător activ, către înăbușirea epidemiei. Fiecare are datoria să înștiințeze serviciul sanitar de orice caz suspect ar da, și totodată să se pue el însuși sub pază și sub observație medicală, din moment ce i s'ar părea că e într'o stare de boală suspectă. Indolența obișnuită de a se căuta la caz de boală cu medici, nu e permisă în asemenea împrejurări, căci ea nu e vătămătoare numai individului, ci societății întregi.

In asemenea cazuri, factorul cel mai puternic de îndreptare este conștiința luminată a fiecărui cetățean.

Mișcare... fantezistă

D. Maiorescu e ministru de externe. Aceasta e de ajuns, pentru a caracteriza activitatea ministerială a d-lui Maiorescu la departamentul său. Un ministru de externe la noi, se știe, este un om care e tot atît de străin de culisele politicei externe, ca și ori-care alt ministru.

D. Maiorescu însă, a vrut se pare, să arate, că d-sa deși e ministru de externe, lucrează la departamentul său și că e șeful real *al acestui departament. De aici marea mișcare diplomatică, pe care a plănuit-o d-sa, dar pe care n'a realizat-o, pentru că—după cum am spus — ori-cît ar vrea d. Maiorescu* să fie *ministru de externe, nu poate fi.*

Nostim e, că mișcarea diplomatică proectată de d. Maiorescu a fost relatată chiar de presa guvernului. De la această relatare au trecut mai multe zile și nici o dezmințire. Va să zică, d. Maiorescu nu avea nimic de dezmințit. Deodată însă, apare în Monitorul Oficial *o dezmințire și mișcarea diplomatică despre care vorbea presa d-lui Maiorescu e calificată de... fantezistă.*

Toată lumea a fost surprinsă de această dezmințire. Noii numiți, avansații și transferații, mai mult de cît toți ceilalți, ei, cari mulțumiseră deja d-lui Maiorescu, care s'a pretat la „realizarea dorințelor“ lor.

Ce înseamnă aceasta? Pentru ce o mișcare quasi efectuată se dezminte ca... fantezistă?

Pentru două motive foarte serioase:

Primul motiv: mișcarea d-lui Maiorescu avea toate elementele unei mișcări comice și abuzive în acelaș timp. Fără experiență în ale politicei externe și a rostului miniștrilor noștri plenipotențiari, pe la diferitele Curți străine, d. Maiorescu voia să transfere și să numească, fiind condus numai de necesitățile partidului și de „drepturile“ partizanilor. Or, dacă aceasta este posibil la ori-ce alt departament, la departamentul afacerilor străine nu se poate concepe așa ceva. Pe lîngă aceasta, d. Maiorescu numea, transfera, avansa, înlocuia etc., așa cum înțelegea d-sa, fără să consulte măcar pe cei transferați, avansați, dacă acceptă noua situațiune ce le-o oferă d-sa. Era natural ca această procedare să provoace energice protestări din partea celor lezați și să fie prin urmare un motiv, ca mișcarea să nu se facă.

Al doilea motiv: un ministru de externe este ceea ce am putea numi, un ministru fainéant. *El are dreptul să apară ca ministru, să încaseze leafa de ministru, să asiste la solemnități în această calitate etc... dar n'are dreptul să se ia în serios și să facă ceva de oarecare importanță la departamentul său.*

E bine sau nu? Aceasta e o altă chestie. Ceea ce e sigur, e că un ministru de externe e cu totul extern *de afacerile externe și ca atare, nu poate face la departamentul său, tot ce-i trece prin cap.*

De aceia, mișcarea diplomatică a d-lui Maiorescu a rămas cu totul externă *de corpul nostru diplomatic din* externitate, *și deci a trebuit să fie... fantezistă.*

Ce bine i-a zis d. Maiorescu. Mai fantezistă mișcare de cît aceia, pe care o plănuia d. Maiorescu nici că se putea.

EDILITATE

Iașii în vreme de holeră

D. dr. Bardescu, directorul general al serviciului sanitar, fără a vroi să se pronunțe asupra cazurilor din Brăila și Galați, a declarat totuși, că înconjurați, cum suntem, nu se poate să nu fim vizitați de holeră.

Se adeveresc prin urmare, toate prevederile făcute în această privință. După Galați și Brăila, Iașul este orașul cel mai expus—și ne putem aștepta, în ori ce moment, la trista veste, că holera s'a ivit.

De necontestat însă, că publicul n'are de ce să se alarmeze prea mult. Știința modernă a găsit mijloace puternice, pentru a înfrîna flagelul, și a nu-l lăsa, să ieie proporțiile de altă dată. Măsurile luate sunt eficace. Găsim dovadă la Viena, unde holera a fost înțărmurită, după primul cas.

Dar totul depinde de măsurile preventive ce se iau în asemenea cazuri, măsuri ce au ca dar principal de a liniști lumea, de a nu provoca o panică, cu consecinți funeste.

Din nefericire, în Iași, nici o măsură preventivă nu s'a luat. Administrația comunală stă impasibilă, sau se mărginește la resoluțiuni ridicole, ce provoacă hazul funcționarilor.

Incolo nimic.

Nu s'a luat nici o măsură pentru buna funcționare a unui spital de izolare, special pentru holerici. Nu există vehicule suficiente, fie pentru transportarea bolnavilor constatați, fie pentru cei suspecți. Nu s'a angajat personalul inferior, care trebuie tocmai să fie bine ales, căci are a face nu numai un serviciu greu, dar și acte de devotament. Nu s'au angajat medicii auxilari și nici internii, cari vor trebui să facă marele sacrificiu, de a sta închiși pentru a-i căuta.

Nimic.

Și în acest caz, ivindu-se holera în Iași, vom vedea repetîndu-se scenele sălbatice, cunoscute de bătrîni, pe timpul holerei din 1866.

Nu holera însăși, dar o așa stare este alarmantă și pentru evitarea ei, trebuesc măsuri imediate, de prevenire.

Mîne poate să fie prea tîrziu. L.

CÎTE-VA NOTE

D. Posnovici e într'o neîntreruptă activitate. Cînd a văzut că misiunea sa de ajutor de primar nu i dă lucru de ajuns pentru nervii săi incontinuu în surexcitare, și-a lărgit sfera de acțiune făcînd și pe porcarul comunal.

Să nu credeți că o asemenea slujbă este în bugetul comunei. Nu, căci comuna n'are porci. D. Posnovici s'a apucat să controleze pe locuitorii Iașului, dacă au porci în curțile lor, de ce au, și cum s'ar putea să nu mai aibă.

Sîntem informați, că d. Posnovici va propune consiliului comunal ca să voteze o sumă pentru răscumpărarea tuturor porcilor din oraș și trimiterea lor în colonii... școlare, la țară, de oarece atmosfera infectată a orașului nu prieşte dezvoltării normale și estetice a acestor animale, atît de simpatice d-sale.

Totodată, d. Posnovici va lua inițiativa, pentru înființarea la s. p. a. a unei secțiuni s. p. p., care nu va avea să se ocupe decît cu educațiunea porcilor. Președintele acestei secțiuni va fi ales — fără îndoială — d. Posnovici.

D-sa a și început a dezvolta o mare activitate în direcțiunea aceasta. La ultime informații noi relatăm cazul.

*

C.c. Petrache a rămas fără nici o amintire de vizita principelui moștenitor turc. Ziarele ne relatează, că prezentul destinat de principe lui cc. Petrache a căzut în mînile d-lui Maiorescu.

Așa e ; nu-i pentru cine se pregătește, ci pentru cine se nimerește.

Cc. Petrache s'a eschivat de la recepțiunea ce s'a făcut la castelul Peleș, în onoarea moștenitorului la tronul Turciei. Cum se explică aceasta, nu se știe. Probabil că a fost un gust fistichiu al primnlui ministru. Așa e d-sa : capricios.

Dar uite, cc. Petrache, care ține mult la daruri — altfel n'ar fi d-sa așa de darnic — a pierdut de astădată ocazia. Poate o fi avînd și d-sa o scuză. De unde să știe, că Turcii, cari erau deprinși să primească daruri de la Romîni, s'au schimbat pînă într'atît, încît să ia obiceiul de a se arăta darnici pînă și față de foștii lor tributari ?

D. Carp e omul rigid al vechilor idei și obiceiuri, pe cînd d. Maiorescu cunoaște ciudățeniile istoriei și ale evoluției, — nu degeaba e spencerian.

LA ȘCOALA

Cu aceste cuvinte vor întîmpina mamele într'o dimineață, peste cîte-va zile, pe copiii lor.

Școala ! Cîte emoții nu deșteaptă acest cuvînt tuturor. Dar copiilor ?

Cei cari au gustat din viața ei, școala nu le deșteaptă mai nici o bucurie. Aceștia știu că la școală îi așteaptă o viață de cazne, de silă de îngrădire a libertății. Fericiți cei ce iau din ea numai o parte : ocazia de a se întîlni cu tovarăși de aceiași vrîstă și de aceleași idei. Căci copilul caută copil. De cînd începe să i se deștepte simțurile, înainte chiar de a începe să vorbească, el caută alt copil în care găsește un tovarăș simpatic.

Copiii cari încă nu cunosc școala și cari au auzit despre ea de la frații lor mai mari lucruri plăcute, isprăvi de ale altor copii, aceia o așteaptă cu bucurie. Ei cred să găsească aice satisfacerea apetitului lor intelectual, satisfacerea curiozității, răspuns la nenumăratele întrebări ce și le-au pus și la cari cei de acasă nu le-au putut răspunde. Căci copilul își face în minte o sumă de întrebări la cari oamenii maturi nu pot răspunde toți în mod satisfăcător.

Răspunsurile lor poate să fie foarte adevărate, dar pe copii să nu-i satisfacă. Copilul vrea anumită formă în care vrea să i se vorbească, să i să răspundă, și această formă e foarte greu de găsit pentru un om matur. De aceia ne este nouă așa de greu să intrăm în inima copilului și de aceia mulți copii nu iubesc școala, nu iubesc cartea. Nu iubesc cartea pentru că nu e scrisă cum o vrea el, nu iubesc școala din pricină că nu găsesc în ea satisfacerea curiozității lor, vecinic trează, vecinic arzătoare de a ști, de a fi satisfăcută. Și atunci cu cît i-a fost mai mare încrederea cu care a pășit la școală, cu atît mai mare îi este decepția. El își face în mintea lui un fel de idee despre școală o anumită idee, și, la vederea pareților reci, goi, la vegerea băncilor trebue să și-o schimbe. Viața de contrazicere la care e supus, disciplina riguroasă, discursurile învățătorului, lecțiile lui lungi cursurile de imobilitate, toate acestea îi amărăsc viață la școală și-l fac să o urască și să fugă cît va putea de ea.

Dar curiozitatea copilului este ca și instinctul de conservare, ca și cel de imitare, o înclinare naturală, care pornește înaintea instrucției, instrucția nu trebue să fie ceva deosebit, pe care copilul să o ia ca pe o doctorie. Ea trebue să fie continuarea instrucției pe care copilul a început a o primi chiar din momentul nașterii. Pentru că el chiar din acest moment începe a se instrui. Școala încăpătoare trebue să țină socoteală de acest lucru și să servească copilului instrucția în același mod, în care a primit o pînă acum. Pentru ce dacă schimbăm locul să schimbăm și metoda și materialul instructiv. Școala trebuie să țină socoteală de acel lucru și încă de natura lui iubitoare de libertate, de mișcare și să nu condamne de odată pe copil la imobilitate, la tăcere, la disciplină de comandă etc.

Și școale ce face pentru copii ? Ea primește pe copiii din mahalale, crescuți în cea mai mare libertate, sălbateci și îi ține închiși contra obiceiului lor și a deprinderilor capatate, pînă la vrîsta de școală, îi ține zic închiși în niște cutii de piatră și-i supune la un învățămînt luat din altă parte, care adică nu este continuarea celui început de ei acasă, învățămînt pentru care ei nu simt nici o atracție.

Trecînd prea repede, fără tranziție de la viața lor de libertate, de prea mare libertate de acasă, copiii se simt dezorientați și din această pricină descurajarea îi cuprinde imediat. De aceea se și văd atîția fugari în școalele noastre primare, cum nu se văd în alte țări, pentru că aiurea școala știe să facă o tranziție de la viața de acasă a copilului și viața de la școală.

Ce-ar trebui să facem pentru a atrage pe copii la școală ? Școala să le dea mai multă libertate, să mai renunțe la formalismul ei ; învățătorul

să se apropie mai mult de sufletul copilului, să-l studieze ca să-i vază care-i sunt difectele şi calităţile, ce aptitudini are în momentul cînd vine la şcoală şi să potrivească metodele după cerinţele şi trebuinţele lui şi să nu-i ceară ca să-şi conformeze el trebuinţele şi să-şi schimbe natura sufletului lui, după metodele învăţătorului.

Toate aceste postulate ale pedagogiei moderne se bazează pe studiul sufletului copilului, pe care nu-l cunoaştem şi pe care pînă acum nimeni nu l'a cunoscut ştiinţificeşte.

Este adevarat că Rousseau în secolul al XVIII clădeşte în *Emil* un sistem de pedagogie bazat pe cerinţele sufletului copilului, dar nici el n'a cunoscut copilul de cît printr'un fel de intuiţie în puterea genului său extraordinar şi în baza iubirei nemăsurate de omenire şi mai ales de copil.

Sufletul copilului însă abia acum începe să se cunoască ştiinţificeşte, de cînd noua ştiinţă a *Pedologiei* a luat un mare avînt în ţările civilizate. Cu cît această ştiinţă înaintează, cu atît şi şcoala începătoare din aceste ţări este mai conformă cu cerinţele copilului în acelaş timp şi mai conformă cu idealul genialilor pedagogi din vechime: Rousseau, Fourier. Owen etc.

De cînd această ştiinţă a înaintat, se văd în ţările civilizate în fiecare zi reforme şcolare care tind din ce în ce să faci viaţa copilului cît mai plăcută la şcoală.

Şcoala începe să ia din ce în ce acolo o formă de democratism necunoscut pînă acum, care face ca nici un copil să nu fie lipsit de şcoală şi fiecare din orice treaptă socială s'ar afla, să se găsească bine şi să iubească şcoala.

C. V. Buţureanu.
Institutor.

OAMENI ŞI LUCRURI

Cetind un anuar...

Harnicul secretar al liceului naţional a reuşit să dee, sub titlul unui „Anuar" al Liceului Naţional din Iaşi, o lucrare sintetică de o reală valoare,—întru cît ne înfăţişează într'o formă concisă, completă şi suggestivă, activitatea toată a instituţiunii şi roadele ei. Se văd oare într'adevăr toate aceste din cele două coli de tipar ale Anuarului?

Fără îndoială că da. Se cere numai să ştie vedea cetitorul şi să fie pregătit a cuprinde din acele pagini pline de nume şi de discrete cifre, întreaga şi vasta frămîntare ce alcătuieşte acel laboratoriu de inteligenţe, care se cheamă un liceu.

S'au simplificat oare, s'au complicat lucrurile, prin noua organizare, atît de deosebită de acea sub care noi — cu o singură generaţie în urmă—ne-am făcut studiile secundare. S'a îngreuiat ori s'a uşurat învăţămîntul de atunci încoace, de cînd „cursul superior" s'a bifurcat în modern şi real; de cînd „a opta" şi „capacitatea" au înlocuit vechiul bacalaureat, atît de bogat în mari emoţiuni, în peripeţii dramatice şi picante în egală măsură?

Greu de spus! Tot atît de grea este însăşi problema învăţămîntului secundar, ca stadiu de pregătire a minţii pentru studiile fundamentale, de spectacolele şi de carieră.

Ce spun oare toate acele lungi coloane de nume, avînd fiecare, în rubrici alăturate, clasificări socotite în cifre, adnotări de promovare, corigenţă sau repetenţă? Pînă la ce punct corespund oare *aceste* date—adevărului real şi întru cît măsoară *ele* capacitatea, aptitudinile, talentul fiecăruia?

Se simte, în mod vag, că e încă multă suficienţă şi multă... insuficienţă. Dar cari anume sunt elementele de schimbat şi de înlocuit!? Unde începe rău şi unde sfîrşeşte binele—în *sistemele* de predare, de educare şi de pătrundere? Iată probleme obscure, a căror rezolvire se tot amînă cu o dăunătoare toleranţă — pentru cuvîntul că nu se găseşte acea cale mijlocie de aur, care să împace toată lumea.

Intr'un studiu publicat acum de curînd de d. Litzica în „Convorbiri literare" asupra „causelor decăderii învăţămîntului secundar" se spunea că: „şcoala secundară a mers şi merge rău; întăi fiindcă societatea burgheză a transformat o într'o fabrică de diplome pentru aspiranţi la funcţiuni, al doilea fiindcă autoritatea şcolară sub presiunea mulţimei leneşe ori neputincioase, a uşurat pînă într'atît condiţiile şcolare, încît absolvenţii de azi sunt în mare parte nişte ignoranţi; al treilea fiindcă mulţi profesori s'au slujit de şcoală ca un simplu punct de sprijin ca să şi facă interesele lăturalnice."

Cuvinte severe, avînd aierul de a indica şi răul şi modul de a-l stîrpi din rădăcină. Dar sunt oare în totul adevarate aceste severe mustrări şi constatări? E oare într'atît de mult uşurată „străbaterea în şcolile secundare" —încît *de aci* să izvorască urmări atît de fatale, bună oară acea ca să avem absolvenţi ignoranţi?

O nu! Luptele şcolare sunt încă destul de grele, dacă judecăm după marele număr de corigenţi şi repetenţi; dacă privim cifrele mici ale mediilor obişnuite în genere. De aceea vom răsfoi încă acest interesant Anuar liceal şi vom mai vorbi despre cele cuprinse în el.

Rodion

COMPLECTAREA
CONTINGENTELOR DE SUB ARME

Ministerul de războ a dat următoarea decizie privitoare la trecerea în complectare a contingentelor de sub arme, cărora le vine rîndul:

Trecerea în complectare a contingentelor aflate sub arme, cari împlinesc termenul de serviciul activ, prevăzut de art. 5 din legea pentru organizarea armatei, se va face pe ziua de 1 Noembrie în modul următor:

a) Corpurile de trupă şi serviciile vor trimete în concediu anticipat, pe ziua de 1 Octombrie, oamenii contingentului 1910 (cei cu serviciul pe doi ani) şi contingentul 1909 (cei cu serviciul pe trei ani), pînă la trecerea în complectare, care se va face pe ziua de 1 Noembrie;

b) Călăraşii cu schimbul, contingentul 1909, vor fi trecuţi în complectare pe ziua de 1 Noembrie;

c) Marina militară va trimite în concediu anticipat, pe ziua de 9 Septembrie, oamenii contingentului 1908, pînă la trecerea în complectare care se va face pe ziua de 1 Noembrie.

Excepţie la punctul a de mai sus vor face:

1). Corpurile şi serviciile din corpul I, II şi V de armată, cari vor trimite în concediu anticipat contingentele cărora le vine rîndul să treacă în complectare după terminarea manevrei (a treia zi după sosirea corpurilor în garnizoanele respective);

2). Oamenii contingentului 1909, din regimentele de artilerie de cîmp, vor fi lăsaţi în concediu anticipat pe ziua de 15 Octombrie a. c.

3). Oamenii din batalionul de pontonieri, companiile de jandarmi, sanitare, administraţie, subsistenţă, companiile şi secţiile de pompieri, escadroanele de tren, şcoli stabilimente şi cadrele batalioanelor de rezervă, precum şi ordonanţele ofiţereşti şi de la birouri, cari vor fi trecuţi în complectare pe ziua de 1 Noembrie a. c., fără cancediu anticipat;

4). Oamenii contingentului 1909 din grăniceri şi jandarmeria rurală, cari vor fi lăsaţi în concediu anticipat după întoarcerea lor la corpurile de origină;

5). Art. 392 şi 393 din regulamentul serviciului interior se vor aplica întocmai, oamenii urmînd a-şi face numărul zilelor de pedeapsă la corpurile respective. Executarea zilelor de pedeapsă va începe din ziua lăsării în concediu anticipat a contingentului;

6). D-nii comandanţi ai corpurilor de armată, cetăţii Bucureşti, regiunea întărită F. N. G. şi marinei militare sunt însărcinaţi cu aducerea la îndeplinire a acestui ordin.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU
De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Cu începere de la 20 Iulie, preţurile produselor sunt următoarele:

	Kg.	Litrul
Delicioasa smântână centrifugată dulce.		2.40
Excelentul unt pentru cafea, ciai	4.80	
Caş gras de munte şi urdă dulce proaspătă.	1.40	
Delicioasă brînză de munte nouă	1.40	
Brînză de vaci proaspătă	0.50	
Unt pentru gătit obişnuit	2.80	
Adevărata grăsime de porc topită,	2.40	
Renumita brînză de burduf	2.80	
Caşcaval de Penteleu.	2.60	
Brînză de Brăila recolta de toamnă.	1.60	
Zilnic ouă proaspete garantate	6.00 o/o	
Gervais romînesc pachetul	0.50	
Lapte dulce proaspăt, se găseşte dimineaţa de la orele 5—11 a. m. şi seara de la orele 5—9 p. m. analizat de on. serv. san. oca	0.35	0.25
Zilnic iaurt proaspăt castronul mare	0.20	
mic	0.15	
Miere de Mai, gavanosul.	1.00	
Zilnic se găsaşte higienicul lapte bătut proaspăt: litr.	0.30	
paharul.	0.10	
Fructe proaspete:		
Pere pergamute	0.80	
Struguri, se găsesc zilnic proaspeţi.		

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţuri reduse

Vin alb vechiu de masă	0 80	litru
„ roş „ „ „	0.80	„
„ alb vechiu	1.00	„
„ roş „	1.00	„
„ alb „	1.20	„
„ tămăios de 3 ani	1 20	„
„ „ „ 5 „	2.00	„
„ Bordeaux de 5 ani	1.40	„

Litere-Ştiinţe-Arte

D. Cuza internaţional. — Primim o parte din imprimatele şi dările de seamă ale congresului monist din Hamburg. Intre altele comunicarea d lui dr. Thiron asupra Liberei Cugetări în Romînia. Ca.. anexă la această comunicare—în limba franceză—găsim următoarele:

„.. Je dépose sur le bureau du Congrès: 1° les No. 84, 86 et 88 de 1911 du journal „Neamul romînesc", l'article de M. A. C. Couza sur le prof Haeckel qui a été traduit en allemand;—2° le No, 1362 du 29 Juillet 1911 du journal „Opinia", réponse à Mr. Couza traduite en allemand,—3° le No. 2670 du 10 Août 1911 du journal „D mineaţa", article de notre ami M. Al. Mavrodi relatif à la suppression de l'enseignement religieux dans les écoles publiques, traduit en allemand; 4° ma brochure No. 4, première partie, mémoire pour le Congrès de Hambourg, (en français), —5° ma brochure No. 5 „Biblioteca Raţiunea", intitulée Mr. le professeur Haeckel (le savant) et Mr. A, C. Couza (le farceur).—6° ma réponse à la „Société orthodoxe des femmes roumaines" dans le journal „Adevărul" de Bucarest No. du 17 Août 1911 p. 2 et 7.—le résumé de mon discours imprimé en français".

De aci se vede că, graţie acestui congres, economistul iaşan a devenit un... internaţional. Fără congresul acesta cînd ar mai fi ajuns tradus în nemţeşte? Cel mult traducea d-sa oarecari epigrame... originale.

*

A apărut numărul pe Mai-Junie din „Viaţa Socială" cu un variat şi bogat sumar politic şi literar, originale şi traduceri.

Intîrzierea numărului redacţia revistei o explică prin preocupările politice din jurul revistei „Facla".

In acelaşi timp anunţă că „Viaţa Socială" va deveni o publicaţiune îmbrăţişînd mai mult ca pînă acum chestiunile de literatură şi artă.

*

Lui Victor Hugo—genialul adversar al marelui Napoleon—îi se va ridica în curînd un monument într'un punct istoric: pe „cîmpia mohorîtă" de la Waterloo.

*

Elveţia cheltueşte aproape 19,000.000 fr, numai pentru şcoalele primare. Confederaţia plăteşte pentru aceasta cantoanelor 4 la sută.

Mijlocia cheltuelelor cantonale pentru elev variază de la 33 fr. (uri) la 292 Basel-oraş.

Cinci cantoane cheltuesc mai mult de 100 fr. de elev. In total Elveţia cheltueşte la o populaţie de 3.500.000 locuitori suma de 81 400 000 fr. pentru instituţiilor sale şcolare publice.

*

Noul continent a fost numit pentru întăia oară America, de un tipograf care făcea să apară în ziua de 25 April 1507 la Saint-Dié opera sa: Cosmographiae introductio.

O societate de americani se străduеşte acum la New-York să înveţe pe impasibilii lor canaţionali, că e drept să sărbătorească ziua cînd s'a botezat în mod public, ţara care-i aştepta cu îngăduinţa şi bogăţia ei.

*

Opera lui Massenet „Roma" se va juca pentru întăia oară la Monte-Carlo.

*

❑ A apărut No. 7—9 pe 1911 din *Viaţa Agricolă*, cu următorul cuprins: Agricultură, Em. Zarma, „Ogorul". Economia rurală I. Gh. M. Scutaru Agricultura în Saxonia. Geologie, Em. Protop.-Pake Agro Geologie. Horticultura I. Teodorescu, Pepinierele „Nomblot-Bruneau" din Bruge la Reine (Franţa). Entomologie, Vilh C. Kneciel Studiu asupra unor specii din ordinul Thysanopthera. Sericicultură, C. Hogaş Despre sericicultură. Invăţămînt, I. G. Botez Şcoli agricole de iarnă. Literatură Virgil Caraivan, O delegaţie de răzeşi în Capitală, sau istoricul unui sat Moldovenesc. Cronica cooperativă dr. I. Răducan, Inceputuri serioase. Cronica horticolă, I. Teodorescu, Grădinele Peisagere, arbori de ornament. Cronica agricolă, G Boucescu, Cronica cerialelor pe Iulie. Statutul Societăţei Romîne de agricultură. Recenzii.

*

STRUNA ZILEI

ISPĂŞIRE

«Un proestos pe care-l cunosc şi eu, a ţinut trei-spre-zece femei în casa sfinţiei sale» scrie un preot în «Neamul Romînesc».

Soaţa dac'a primenit
Dînsul singur trei-spre-zece,
Ori şi ce-i se poate trece,
Căci destul fu.., pedepsit.

INFORMATII

❑ Cu ocazia zilei onomastice a iubitului nostru şef, d. Alex. Badareu, cei grupaţi în jurul *Opiniei* i-au expediat următoarea telegramă:

D-lui Al. A. Badareu
fost ministru, senator
Iaşi.

Cei grupaţi în jurul Opiniei, *profităm de onomastica voastră, pentru a vă exprima urările noastre de trai îndelungat şi deplină sănătate, pentru propoşirea ideei şi partidului conservator-democrat al cărui fruntaş şi îndrumător sînteţi,*

❑ Statul major general al armatei a luat următoarele măsuri sanitare pe timpul concentrărilor şi manevrelor:

Ca măsură preventivă, ministerul de rezboiu a dat ordin trupelor ca pe timpul concentrărilor şi manevrelor să se ia următoarele măsuri sanitare:

1) Să se dea trupei dimineaţa numai ceai, oamenilor să li se umple apoi bidoanele tot cu ceai slab, pentru a-l bea în timpul zilei.

2) Să nu se îngăduе nimănui să bea apă, de cît numai în oraşele care au ape captate sau din puţurile declarate de medici că au apă potabilă.

3) Să se interzică tuturor de a mînca fructe, chiar coapte, îndepărtînd pe vînzători dimprejurul taberelor. De asemenea nu se vor lăsa să bea limonadă şi bragă sau să mănînce prin cîrciume, a căror intrare le va fi interzisă.

4) Medicii vor face conferinţe pe batalioane şi chiar pe companii, explicînd soldaţilor pericolul în care se vor găsi, dacă nu vor executa aceste măsuri.

5) Pentru ca măsurile indicate la punctele 1—3 să fie întocmai executate, comandanţii corpurilor să organizeze mici detaşemente, care să supravegheze ori-ce contravenire.

6) Bivuacul este de preferit ori cărui cantonament în un sat, chiar numai bănuit că are boale contagioase.

Pentru celelalte sate se vor lua măsurile indicate de regulamentul de profilaxie în armată.

❑ Ministerul industriei şi comerţului, face cunoscut tuturor acelor cari se adresează ataşaţilor comerciali, spre a le trimite colecţiuni de mostre, că preţurile mostrelor, precum şi transportul lor, cade în sarcina celui care le cere.

❑ Ministerul de războiu a dat urmatorul ordin circular, relativ la interzicerea de a se mai face cheltueli din fondul de întreţinere pentru vesela ofiţerilor:

La minister se primesc dese intervenţii pentru a se aproba, din fondurile de întreţinere a corpurilor, obiecte de veselă necesare ofiţerilor în concentrări şi manevre.

Vesela necesară ofiţerilor să fie cît se poate de simplă şi numai strictul necesar, iar valoarea ei să se avanseze de corpuri, rambursinddu se de la ofiţeri în rate foarte mici.

Comandamentele nu vor mai da curs la nici o cerere contrarie acestor dispoziţiuni.

❑ Direcţiunea generală a serviciului sanitar a întervenit ca primăria Capitalei să nu permită nici toamna aceasta înfiinţarea mustăriilor,

❑ S'a aprobat planul pentru rectificarea alinierei Bulevardului Ferdinand (foastă stradă a Gărei) din Iaşi.

❑ O doamnă anume Carolina Dembinschi a încercat eri să se sinucidă bînd o contitate de spirt denaturat. Prinzindu-se de veste, vecinii şi sergentul de oraş, au transportat-o la spitalul central, unde i s'a făcut spălături stomacale. Motivul care a împins-o pe numita la acest act disperat, ar fi neînţelegerile cu soţul său, cu care era în divors.

❑ ***Orice anunţuri şi al[illegible] namente se primesc la [illegible] pografia H. Goldner s[illegible] gura în drept a încasa [illegible] ce sumă pentru tot ce p[illegible] veşte administraţia ac[illegible] tui ziar.***

❑ Domnul avocat Cohn Drăcşinea reîntorcîndu-se din streinatate, şi-a luat ocupaţiile.

❑ E vorba ca zilele acestе să ai[illegible] loc o consfătuire a foştilor francmaso[illegible] pentru reconstituirea unei loji francm[illegible] sone în localitate.

❑ Manevrele de cavalerie cît şi în[illegible] tregile manevre regale, care vor ave[illegible] loc anul acesta, au fost aprobate d[illegible] minister spre a fi fotografiate şi cine[illegible] matografiate.

❑ Pe ziua de 1 Septembrie se va face o mişcare în poliţiile din ţară.

❑ Eri a fost arestat individul Gh Bogdan, din mahalaua Iarmaroc No. 48 pe cînd vroia se schimbe o piesă falşă de 2 lei. La percheziţia făcută, s'au mai găsit la el încă vre-o 6 piese false tot de cîte 2 lei.

❑ Un individ rămas necunoscut a încercat eri noapte să fure un cal din ograda în care se aflau rechizionaţi caii pentru manevre. Fiind simţit de sergentul de oraş, a luat o la fugă.

❑ Un copil a d lui Rameder, căzînd într'un cazan cu apă fiartă, a încetat eri din viaţă.

❑ Vagonul de tramvai No. 23, a dat pe str. Golia, peste fetiţa Ioana Diaconescu, în etate de 13 ani, făcîndu-i mai multe răni. Ea a fost trimisă la spitalul central spre pansare.

❑ Concursul la şcoala normală „Vasile Lupu" din Iaşi, va începe la 4 Septembrie c. Comisia va fi prezidată de d. Mitro, directorul şcoalei Normale, iar cursurile vor începe la 17 Septembrie.

Concursul la Seminarul Veniamin din Iaşi va începe la 3 Septembrie. Comisia e prezidată de Economul Savin, rectorul seminarului.

❑ Ministerul instrucţiei publice, a trimis o circulară revizorilor şcolari, prin care le cere să pună în vedere învăţătorilor şi institutorilor din judeţele respective, că de la 1 Septembrie a. c. nu se permite a se utiliza în şcoală de cît numai cărţile şi caetele de caligrafie admise (cele trecute în listă sub titlurile „admise", „admise cu modificări" şi admise în urma modificărilor introduse") anul acesta şi că introduceroa ori cărei alte cărţi este strict interzisă.

Tabloul acestor cărţi a apărut în „Monitorul Oficial" cu No. 91.

❑ In cursul lunei Iulie, au fost în oraş 45 cazuri mortale de gastro enterită.

❑ Bogatul program al Teatrului Cinematografic Pathé-Frères din noua grădină Trajan, reprezintă astă seară Marţi 30 August următoarele sujete:

Ulîul şi Porumbiţa, patimi şi moravuri—Făţărnicie şi exploatare.—O splendidă naraţiune însufleţită luată din viaţa reală. Admirabilă înscenare şi perfectă interpretare.

Bogatul program cuprinde apoi: La nordul insulei Borneo (Arhipelagul indian), scene şi vederi de călătorie.—Doctorul de plasă, mare roman însufleţit.—*Max Linder, în mijlocul familiei sale*, comedie cu simpaticul actor.—Piticul Gaston (Litle Moritz) îşi urăşte servitoarea, comedie.—Cum se fabrică dopurile de plută, scene industriale.—Provence (Sudul Franţei), anticele şi clasicele sale monumente, interesante vederi de călătorie.—Fericită transformare, comedie excelentă.

Spectacolul se sfîrşeşte cu Pathé-Journal cu modele, sporturile, evenimentele mari şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Programele se schimbă de două ori pe săptămînă: Lunia şi Joia şi reprezentaţiile cinematografice au loc în fiecare seară la noua Grădină Trajan. Duminicile şi serbătorile Matineuri la 4 ore ziua în sala Circului Sidoli — cu preţurile populare.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, Iaşi

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai APELE MINERALIZATE SINTEZA a DOCTORULUI RATIANU, şi feriţivă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse „SINTEZA".

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de ACREALA EXAGERATĂ a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP la BEŞICA sau RINICHI, CONSTIPAŢIE etc.

Observaţi bine ETICHETA DE PE STICLA şi PLOMBELE DE ÎNCHIDERE care trebue să poarte numele meu Dr. A. RĂTIANU şi marca „Sinteza".

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No. 46 —

Ultime INFORMAȚII

Suntem pozitiv informați, că în urma constatărilor oficiale a epidemiei de holeră în țară, manevrele regale vor fi contramandate.

Dacă epidemia nu va putea fi localizată în localitățile contaminate, se vor contramanda toate concentrările și manevrele parțiale.

Ne tăgăduit, că aceste măsuri se impun față de pericolul ce l pot prezenta marile aglomerări de trupe.

Pe ziua de azi s'au constatat în localitate două cazuri suspectate a fi de febră tifoidă.

Abia mîine se va ști dacă în adevăr sunt cazuri de tifos.

D. Gh. Botez, secretar, a început să pretindă d-lui Grecianu, plata poliței promise din ajunul alegerilor generale, anume de a fi ales primar al orașului.

Alt-fel, d-sa amenință cu opoziție la Senat, unde, se știe, guvernul e mai slab.

D. Grecianu amînă răspunsul.

Unii consilieri comunali au început să ceară cu stăruință demisia d-lui Cosmovici și alegerea d-lui avocat Mavrodi, ca prim ajutor de primar.

In cercurile guvernamentale, se afirmă că d. Grecianu va fi silit să cedeze, iar retragerea d-lui Cosmovici va fi fapt îndeplinit pe ziua de 1 Octombrie.

In cursul săptămînei viitoare, va avea loc în localitate, o mare întrunire publică, convocată de meseriași, în chestia scumpetei traiului.

O plîngere în contra d-lui Cosmovici.—Astăzi a venit la redacția noastră d-na Elena Stan, din str. Codrescu No. 9, care avînd neplăcerea de a fi vecină cu d. Leon Cosmovici, prim ajutor de primar, are de suferit multe neajunsuri de la d-sa. Iată unul, așa cum ni-l relatează d-na Stan.

Mai alaltăeri, d. Cosmovici năvăli furios în curtea vecinei sale, țipînd cît îl ținea gura, că n'are voie să țină porci în curte, că numai la țară trăesc asemenea animale. (D. Cosmovici, e profesor de zoologie și natural, trebue să fie bine informat ca specialist în materie).

La replica d-nei Stan, că în curtea ei poate crește porci, și mai ales la întrebarea calității în care a venit d. Cosmovici să i facă scandal în casă — d-na Stan ne afirmă că nu-l cunoștea pe d. Cosmovici—primul ajutor începu să zbiere și să înjure ca la ușa cortului, terminînd cu:

— Ai să vezi ce o să pățești; nu știi cine sunt.

Toți vecinii din curte se adunară ca la comedie, și se distrau admirînd pe ajutorul de primar în furia atît de bine potrivită înaltei sale situații. Cu pălăria pe ceafă, d. Cosmovici părăsi locuința vecinei sale și odată ajuns în stradă, scoase din buzunar un fluier — semnul distinctiv al marii sale autorități — și începu să fluere. Zădarnic însă, sergentul făcea desigur dragoste undeva, că n'avea timp să audă chemarea disperată a nervosului ajutor de primar.

Plictisit, d. Cosmovici se domoli și și făcu intrarea triumfală în domiciliul său învecinat.

Ce folos că ești ajutor de primar, cînd nu poți interzice unui vecin să crească porci în curtea lui? Rău au ajuns astăzi lucrurile, ca fiecare să fie stăpîn acasă la dînsul, iar un ajutor de primar să nu facă nici cît o ceapă degerată.

Și ce iluzii avea d. Cosmovici, cînd se alesese ajutor de primar!?

ȘCOLARE.—*Profesorii care vor funcționa la „Liceul Național" din Iași, în anul școlar 1911—1912:*

Părintele *Econom C. Georgescu*, va preda religia în elasele: 1, 2, 3, 4, 5 r. 5 m., 6 r., 6 m.; d. profesor *M. Jacotă*, va preda romîna elevilor din cl. I; iar d. *V. Hulubei*, pentru clasele: 2, 3, 4; d. *C. Botez*, pentru clasele: 5 r., 6 r., 7 r.; d. *P. Fîntînaru*, pentru clasele: 5 m., 6 m., 7 m., 8 r. și 8 m.; d. *P. Gîrcineanu*, va preda latina elevilor din clasele: 3, 5 m.; d. *V. Bude*, pentru cl. 4; d. *Tr. Bratu*, pentru cl. 6 m.; d. *X, Gheorghiu*, pentru cl. 7 m. și 8 m.; d. *A. Patrognet*, va preda franceza elevilor de cl. I; Elevilor din clasele: 2, 3, 4, 5 m., 6 m. și a 7 m., le va preda d. *C. Botez*; d. *I. Prassa*, pentru elevii din clasele: 5 r., 6 r., 7 r., 8 r. și a 7 m.; d. *C, Botez*, va preda germana elevilor din clasele: 2 și 3; Pentru elevii din clasele: 4, 7 r. și a 8 r, va fi d. *Tr. Bratu*; d, *Gr, Bîrsan*, pentru elevii din clasele: 5 r., 5 m., 6 r., 7 m., 8 m.; d. *I. Botez*, va preda engleza elevilor din clasele: 5 r, 6 r. și a 8 r.; d. *G. Fințescu*, va preda Instr. civ., D. r. Ecom. Pol. pentru clasa 4-a; d. *V. I. Radu*, va preda Dreptul Constituțional și Econ. Pol. elevilor din clasele; 8 r. și 8 m.; d. *C. Fedeleș*, va preda Filozofia elevilor din cl. 7 r., 7 m., 8 r. și 8 m.; d. *V. Botez*, va preda Istoria elevilor din cl. 1 și 2; d. *V. Dumitrescu*, pentru cl. 3 și 4; d. *T, Vasiliu*, pentru clasele: 5 r., 5 m, 6 r., 7 r. și 8 r.; d. *I. Ursu*, pentru clasa 6 m. 7 m. și 8 m., d. *Ioan Constantinescu*, va preda geografia, elevilor din cl. 1, 2, 3, 4, 5, r. și 5 m., d. *G. Ciolac*, va preda matematica, elevilor din cl. 1. 2, 3, și 4, pentru cl. 5 r., d. *G. Gheorghiu*; d. *V. Teodorescu*, pentru cl. 5 m. 6 r. 6 m. 7 m., d. *I. V. Praja*, pentru cl. 7 r. 8 r, pentru cl. 8 m. d. *P. Bogdan*; d. *G. Fințescu*, va preda șt. naturale, elevilor din clasele: 1, 2, 4, 6 r. 7 r și 8 r., d. *M. Tomida*, pentru cl. 6, m. 7 m. și a 8 m., d. *V. Popescu*, va preda șt. fizico-chimice, elevilor din cl. 3 4, 6, m. și 7 m., d. *M. Țilenschi*, pentru cl. 5 r., 5 m. 6 r., 8 m. pentru cl. 7 r., d. *P. Bogdan*. d. *G. Fințescu*, va preda higiena, elevilor din cl. 4., pentru cl. 8 r. și 8 m., d. dr. *T. Stihi*; d. *I, Agapescu*, va preda muzica vocală elevilor din cl. 1. Pentru celelalte clase d. *E. Mezzetti*; d. *G. Scorpan*, va preda desemnul, pentru cl. 1. Pentru celelalte clase d. *A. Atanasiu*; d. *G. Scorpan*, va preda caligrafia pentru cl. 1 și 2, d. *V. Negruți*, gimnastica, și d. căpitan *V. Ionescu*, instrucția militară

Joi 8 Septembrie a. c., va avea loc sfințirea Drapelului societății Parohienilor din Socola. Plecarea va avea loc de la sediul societății „Regina Elisabeta", împreună cu societățile invitate. Sfințirea drapelului se va face la Biserica Sf Neculai din str. Socola.

Școala de moșit.—La 1 Septembre începe examenul pentru dobîndirea de diplome.

La 15 Septembrie va începe corijarea de anul întâiu, care va dura până la 25 August, cînd urmează să aibă loc concursul de admitere.

D. Telega, agentul comercial romîn din Hamburg, comunică Camerei de Comerciu, că e gata a da ori ce deslușire comercianților din România pentru intrarea lor în legătură cu neguțitorii din Germania.

Iată lista proceselor din seziunea de Septembrie a. c. de la Curtea cu juri:

1. Gh. V. Uță și V. Martiniuc, delict electoral.
2. Cap. Gh. Corjescu, N. Simionescu și alții pentru delict electoral.
3. Em. Socor pentru calomnie prin presă (cu A. C. Cuza).
4. Cap. Corjescu și gendarmii Vrănceanu și Calancea delict electoral.
5. Golda Herman și zisu Simon zisIțicovici pentru lepadare de copil.
6. Gheorghe Popa pentru dare de foc.
7. A. C. Cuza pentru calomnie prin presă (cu dr. Gordenstein).
8. Anica Constandache, D-tru Trofin pentru asasinat.

V. a Palainăriței, Catinca și Petru a Palainariței complici.

9. Petru Nedelcof Garnidalof pentru omor.
10. Dimitru Vasiliu pentru calomnie prin presă.
11. Gh. Dănilă pentru contopire de pedepse.
12. Neculai Iacob Rusu pentru contopire de pedepse.
13. Ilinca Sofrone, Ion și Roza Gheorghiu, Catinca Lupu pentru lepadare de copil.
14. Ion Belici pentru tălhărie (contumacie).
15. Iacob Covaciuc pentru contopire de pedepse.
16. Gh. Bugalete, idem.
17. I. Caragiani, Gh. Pascu, pentru denunțare calomnioasă, reclamant P. Gîrcineanu.
18. Const. Pandele, crima sevârșită dar neisbutită.
19. Vasile Deliu pentru omor.
20. Gh. V. Hanu, Gh. I. Iacob, tentativă de omor.
21. Elena C. Păuleț pentru omor.
22. Gh. V. Poschiu tentativă de omor.
23. P. St. Ciobanu amenințare.

Din cauza numeroaselor procese ce sunt de judecat, seziunea va fi prelungită. Prelungirea seziunii va fi declarată chiar din prima zi.

Numărul celor înscriși pînă acum în primele clase secundare a atins la liceul național 105, la gimnaziul Alexandru 56, la gimnaziul Ștefan cel Mare 49. Se adaogă la cifrele acestea numărul repetenților, așa că se prevede o pletoră de elevi.

Direcțiunea gimnaziului Ștefan cel Mare a redus numărul înscrișilor din clasa I-a la 55 în loc de 60.

Aceasta în vedere, că în clasa a II-a numărul elevilor fiind limitât la 50 e imposibil a satisface toate cererile.

S'a înscris în baroul ieșan, în urma prestării legiuitului jurămînt, d. Vasile E. Theodoru, licențiat în drept, fost funcționar în Grefa Curții de apel s. I-a și secretar al gimnaziului Ștefan cel Mare.

La cantonul 81 de lîngă stația Tg Frumos, s'a petrecut o scenă revoltătoare.

Fiind aproape de trecerea trenului, cantonierul închise bariera, așa cum e obligat prin lege.

Insă un căpitan din Roman care vroia să treacă pe acolo cu o companie de artilerie ceru să i se deschidă bariera. Cantonistul refuză.

Drept răspuns, cantonistul fu luat în bătaie și lovit fără cruțare. In acest timp sosi trenul, care se opri, așa că lumea din vagoane putu privi la acest spectacol.

Direcția c. f. r., a raportat cazul ministerului de războiu, care a ordonat o anchetă.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 24 Septembrie a. c. ora 11 a. m. se va ține în camera acestei primării licitație publică orală cu respectarea dispozițiunilor art. 72—83 din legea asupra comptabilității publice, peutru vinderea următoarelor locuri proprietatea comunei:

1) Locul în suprafață de 374,50 m. p. situat în mahalaua Tăetoarei No. 50. Garanție 50 lei.

2) Locul în suprafață de 1168 m. p. situat în strada Brândușa. Garanție 50 lei.

3) Locul în suprafață de 410,20 m. p. situat în mahalaua sf. Ștefan la No. 36. Garanție 25 lei.

4) Locul în suprafață de 520,40 m. p. situat în strada Perju și care se vinde cu condițiunea ca servitutea ce există pe el și anume un canal de scurgere, să fie respectată iar comuna va avea dreptul a face ori ce fel de lucrări la acel canal, fără ca cumpărătorul să aibă vre-o pretenție contra comunei. Garanția 50 lei.

5) Locul în suprafață de 575,98 m. p. situat între stradele Regimentul 13 și Perju și care se vinde cu rezerva că Comuna va avea dreptul de a face ori-ce lucrări de întreținere și de canalizare a soursurei ce trece pe acel loc, fără ca cumpărătorul să le poată opri sau să rîdice vre o pretenție de daune de orice natură. Garanția 50 lei.

6) Cantonul No. 9 de la Frumoasa cu 2280,98 m. p. din jurul lui. Garanția 150 lei.

Condițiunile se pot vedea în fie care zi de lucru în cancelaria Serviciului Administrativ.

No. 17750 26 | 8 August 1911

Din Bîrlad ni se telefonează, că incendiul, care a distrus eri un mare număr de case, a putut fi localizat abia tîrziu noaptea.

Un mare număr de familii au rămas fără adăpost.

Pagubele trec peste 100.000 lei.

Azi fiind aniversarea luărei Griviței un serviciu religios s'a oficiat la Mitropolie.

Ca director al Gimnaziului Alexandru cel Bun, a fost numit d. Gh. Mitru, fost profesor de geografie la Craiova și care a fost transferat aici cu catedra. Numirea d-sale ca director s'a făcut pe ziua primirii demisiei d-lui Gh. Scobai, din directoratul acestui gimnasiu.

D. I. Paul, directorul, învățămîntului, posedă demisiunea din directoratul liceului Național a d-lui Gr. Bîrsan de care va face uz cînd va crede de cuviință. D. Paul a propus directoratul liceului Național d-lui C. Fedeleș profesor la acel liceu; d-sa însă a refuzat.

D. T. Neculau, profesor de științe naturale la liceul internat, a fost numit pe ziua de 1 Septembrie din nou director al acelui liceu, în locul d-lui M. Tomida demisionat.

Cu ocazia modificărilor aduse orelor de cursuri profesorilor secundari, ministrerul a urcat numărul orelor pentru o catedră de la 12 la 15.

D. I. V. Praja, profesor de matematică și deputat a beneficiat însă de o ușurare în loc să fie urcat. D-sa pentru două catedre la cari este titular, are numai 20 de ore, adică cîte 10 ore de fie care catedră mai puțin ca mai înainte.

Judiciare—Zilele trecute s'a judecat de către d. Jude al Ocol I, acțiunea publică deschisă în contra d-lui dr. Boghen, pentru contravenție la legea sanitară, consistînd în nedeclararea unui caz de febră tifoidă, serviciului sanitar.

Contravenientul a fost condamnat la 200 lei amendă, după care a declarat apel.

Procesul d-lui dr. Haimovici pentru acelaș fapt, s'a judecat eri, de către d. Jude al ocol. II. D. dr. Haimovici a fost achitat.

Teatrale. — Celebrul transformist și Ventrilog *Lampo* va da în grădina Bragadiru cu începere de astă seară 3 reprezentațiuni.

In zilele de 2 și 3 August celebrul transformist a debutat la Castelul Peleș în fața familiei Regale.

Biletele se găsesc de vînzare la librăria P. Iliescu.

— Trupa *Marinescu și Achil Popescu* va juca în grădina Bragadiru în zilele de 3, 4 și 5 Septembrie pentru prima oară în Iași comedia în 4 acte *Pantelimon*.

Inmormîntarea lui C. Dimboviceanu.—Iată cuvîntarea rostită de d. advocat V. Dăncescu în fața palatului de justiție, cu ocazia înmormîntărei lui C. Dîmboviceanu, Inalt consiler de Casație.

Intristată Adunare,

Vestea fulgerătoare a perderei acestui mare judecător a impresionat și îndurerat adînc lumea juridică.

In adevăr C. Dimboviceanu a fost podoaba magistraturei; cu dînsul se stinge una din figurile care au ilustrat Curtea de Casație și care a făcut tală și onoare magistraturei romîne.

Intristată Adunare,

Nu noi care l-am apreciat, stimat și iubit vom aduce elogii împrejurul său, arătînd calitățile sau mai bine zis virtuțile sale. Aparține alora să arăte generațiunii tinere că a trăit în mijlocul nostru un „vir probus", un bărbat care în mijlocul lumei materiale și plină de deșertăciuni a știut și a putut să stea la o parte, consacrîndu-se exclusiv magistraturei.

In lipsa acestora, noi însă care l'am cunoscut de la debutul nostru în profesie, la Curtea de Apel, am avut ocazia să ne încredințăm de integritatea și independența caracterului său de dreptate și imparțialitate, de dorința de a vedea totdeauna dreptatea și răbdarea, ce pune în distribuirea Justiției cum și sentimentul și religiunea datorlei sale care toate formau principalele calități ce caracterizau pe acest luminat bărbat și făceau dintr'insul un desăvîrșit magistrat. Chiar cînd era sever cu justițiabilii mai în tot deauna termina cu un ton părintesc conciliant și cu sfaturi folositoare.

Ca administrator fiind prețuit de secție era un excelent părinte pentru funcționarii săi.

Oamenii înalți ca Dîmboviceanu nu mor de cît fizicește, amintirea lor rămîne pururea între noi.

In numele colegilor care regretă perderea ta ilustre și înalt Magistrat, îți zic un nesfîrșit Adio și depun pe mormîntul tău, cele mai adînci regrete și omagiu respectuos și bine meritat, virtuților tale ca om și ca magistrat.

Ultima oră

București 30 August

Noui cazuri de holeră

Brăila.—Eri după amează s'a constatat un nou caz de holeră, la o fată de 13 ani.

Starea bolnavei e foarte gravă.

*

Brăila.—D. dr. Tatușescu, sub-director al servicialui sanitar, a sosit în localitate. D-sa a fost primit de medicii comunali.

D. dr. Tatușescu va supraveghia măsurile luate.

*

Galați.—Cazurile constatate aci sunt certe de holeră- Totuși pînă în acest moment, nu se cunoaște încă definitiv rezultatul analisei bacteriologice.

*

Galați.—E probabil că se vor lua mari măsuri, pentru a împedica răspîndirea flagelului.

Pentru moment s'au luat măsuri pe vapoarele ce circulă între Galați și Brăila.

In interiorul vapoarelor s'au întins covoare cu desinfectante. Toți călătorii sunt deasemenea stropiți cu desinfectante, la debarcarea lor.

*

București.—D. dr. Bardescu, directorul general al serviciului sanitar întrebat azi, dacă are știri noi asupra mersului holerei, a răspuns că n'a primit încă nici o știre de oare ce firul telefonic între București și Brăila este întrerupt. De îndată ce va primi vre-o veste o va comunica presei.

Holera și manevrele regale

București. — Ministerul de răsboiu, publică un comunicat, prin care spune, că de și s'a constatat holera în țară, totuși manevrele regale vor avea loc în zilele hotărîte. Tot ast-fel s'a procedat în anul trecut în Italia și Germania.

Comunicatul adaugă, că în ceia ce privește armata, se pot lua mai lesne măsuri de prevenire în bivuacuri, de cît prin cazărmile din orașe.

LOTERIA

Azi s'a efectuat tragerea cl. IV a loteriei Statului Romîn.

Au cîștigat:

20.000 lei No. 24,283.
5,000 lei No. 18,225.
3,000 lei No. 59,861.
1,500 lei No. 5,926.
1.000 lei No. 58853, 20314.
500 lei No. 6081, 22721, 2662, 42065 48717.
300 lei No. 51552, 10459, 36089, 30156, 44617, 48847, 7754.
250 lei No. 6959, 10558, 25764, 28583 37120, 49663, 52036, 53613, 54099, 54537, 56637, 58774, 9161, 10695, 12468 13686, 17950, 18569, 25670, 29289, 32012 34389, 37459, 41220, 59604, 35122 37928, 38931, 40059, 45185, 49495 54434, 9486, 14268, 21462, 27823 29265.

Pantelimon trădat

Piatra N.— Pantelimon a fost trădat de un anume Gheorghe Alexandru din comuna Răucești.

Pe cînd potera îl căuta pe la Tărnăuca, Pantelimon se afla în comuna sa natală Răucești, cu doi amici, între care unul anume Ghimpa.

La urmă potera a fost îndreptată spre Răucești de Gheorghe Alexandru, însă Pantelimon a prins de veste și a dispărut.

Ghimpa a fost arestat.

Școala Germană-Evangelică
— IAȘI —
ANUNCIU

Inscrierile la „Școala Germană Evangelică" din Iași, str. Banu 12, se efectuează de la 1 pînă la 9 Septembrie, cînd începe cursul.

Presentările se primesc și mai timpuriu

Perschmann, Pfarrer
Director

INȘTIINȚARE

Ivindu-se mai multe locuri vacante de institutoare la diferite școli israelite din țară *„Asociația Corpului Didactic Israelit din Iași"*, aduce aceasta la cunoștința **institutoarelor**, precum și **acelora care au dreptul de a deveni institutoare**, rugîndu-le a adresa ofertele lor d-lui **Adolf Magder**, Prețedintele „Asociației Corpului Didactic Israelit", Str. Vovidenie 11, Iași.

Se primesc elevi în gazdă

A se adresa: str. Gh. Mîrzescu 32

De închiriat

Prăvălia falitului **H. L. Horovitz** din Iași strada Ștefan cel Mare No. 28 pe timpul rămas pînă la sfîntu Dimitru 1911.

Judecător Sindic **Cihodariu**
Secretar *C. Boian*

No. 2495
1911 August 24

ANUNCIU

In ziua de 31 August 1911 ora 2 p. m. se vinde prin licitație publică în camera Sindicatului falimentelor Trib. Iași, portofoliul firmei falite **Schnürer & fiu**, evaluat de expert la suma de 82,272 lei 40 bani.

Vînzarea se face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Cihodariu**
Secretar *C. Boian*

Se caută *Pentru un post intern la fabrica Textilă din Copou se caută un tînăr absolvent al școalei comerciale inferioare, sau de 4 clase secundare, care să cunoască limba germană și să fie liber de armată.*

Oferte prin scrisori la Biroul Fabricei Textile, Loco, Piața Unirei.

La FARMACIA Dr. RĂTEANU Iași str. Golia No. 46, se caută un asistent și un elev, oferte prin scrisoare recomandată.

Sanatoriul Sf. MARIA, Dr. Al. ȚAICU
— STRADA ZMEU No. 3, IAȘI —

Chirurgie — Medicină — Faceri

Direcțiunea Sanatorului aduce la cunoștința onor. Public că avînd în vedere importanța capitală ce are astă-zi **fizioterapia** în medicină, a completat această instituțiune prin o **instalație de electroterapie**.

Se aplică actualmente după sistemele cele mai prefecționate **curenți electrici: galvanici, faradici** pentru endoscopie, caustică, etc.

Se practică: **băi electrice (sistem Dr. Schnee), masage electrice** pentru față, piele, inimă, stomach, mușchi, vagin, prostată etc.

Pacienții suferind de diferite paralizii, tulburări nervoase, reumatisme, ankiloze, dilatație de stomach, atonii intestinale (constipații) nevralgii, anemie, boli cronice ale aparatului genitourinar, își găsesc remediul în acest tratament.

Ședințe în fie-care zi între orele 3—7 p. m.

Cea mai nouă creaţiune în Maşini de cusut

SINGER, 66

Cea mai bună maşină de cusut pentru familii!

Intruneşte în mod complect simplicitatea cu utilitatea

Culmea comodităţei.

Societatea pentru comercial cu maşini de cusut „SINGER"

BOURNE & Co. IAŞI

Strada Lăpuşneanu No. 37

Sucursale în toate oraşele principale din ţară.

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

IAŞI

Fondată în 1856

Casă de încredere

Execută ori-ce lucrări tipografice ca: Bilete de vizită, de logodnă, de nuntă, plicuri, imprimate pentru bănci, afişe în diferite mărimi şi culori, broşuri, teze de medicină, cărţi de şcoală în ori-ce limbă, ziare, etc. etc.

Preţuri ieftene

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

LABORATORUL DE

Produse Farmaceutice

Ioan Werner

FURNISORUL CURŢII REGALE

IAŞI

Apă de colonie superioară. Preparată numai din ingrediente pure şi care îşi are întrebuinţarea externă după cunoştina fiecărui.

Sticla de 1 litru 5.50, ½ l. 3,75, ¼ l. 2 lei.

Mustar romineso cu musat. Tot ce poate fi mai gustos pentru masă şi ca adaos la sosuri, fiind picant şi dulce. *Borcanul 1.25 b.*

Sirop Iodotanic. Depurativ prin excelenţă pentru copii, Limfatici, Scrofuloşi, etc. *Sticla 2.50. b.*

VINUL BRAVAIS

Tonic, Nutritiv şi Intaritor

Kola, Coca, Guarana, Cacao

Spre a aprecia valoarea lor consultati Medicul dumneavostră

VINUL BRAVAIS

Nervosism, Anemie, Slăbiciune, Surmenaj fisic şi intelectual, Lipsa de sânge, Convalescenţa.

Fabrica de OGLINZI

ISRAEL BERGHER - IASI

Premiat cu Medalia de Aur, Paris 1910

Execută: Oglinzi veneţiene, Tualete de masă, oglinzi pentru lavabouri, băi, closete etc. geamuri bizotate, pictate, legate în metale pentru clădiri şi mobile.

Execuţie din cele mai elegante şi moderne rivalizînd cu produsele cele mai artistice din streinătate.

Reparaţiuni se execută cu preţuri modeste.

Comenzile se primesc în localul fabricei strada Palat 62, unde se află o expoziţie permanentă de produsele fabricei, cum şi la magazia mea str. Anastasie Panu 50.

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeste anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No, 17

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena.

Fondată în anul 1858

Sucursala stabilită în România de la anul 1869.

Fonduri de garanţiĭ peste 200 milioane

Garanţii (efecte) depuse la casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia.

LEI 7,142.000

Asigurări în vigoare; peste 625 milioane lei capital asig.

Plăţi efectuate: peste 400 milioane lei.

Dividende plătite la asiguraţi pe 1910: LEI 1,701,027,78

Soc. Ancora încheie asigurări;

a) Caz de viaţă şi deces, cu sau fără participare la cîştig, cum şi cu scutirea de plata premiilor şi acordarea unei rente în caz de invaliditate.

b) Zestre (cu scutire de plata premiilor după decesul parintelui) cu sau fără examen medical.

c) Caz de deces, cum şi

Orice asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Condiţiuni de asigurare extrem de liberale.

Direcţiunea pentru Romînia, Bucureşti.

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER,

Str. I. C. BRATIANU No. 166.

(fostă strada de Sus)

Gradina Trajan

In fiecare seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect neu

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Luni ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.

Începutul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Duminică. şi serbătorile la Circul Sidoli

Peste 600 doamne bogate

Doresc căsătorie imediată. Reflectanţi seriosi chiar fără avere (ocupaţie religia e indeferent), să se adreseze lui **L. Schlesinger Berlin 18**

In Zi Octomvrie 1911 s'a acordat de Societatea din Paris este Bucuresti OLLIVIER

UĂ RECOMPENSĂ NAŢIONALĂ DE 24,000 FR.

AUTORISAŢIUNEA GUVERNULUĬ FRANCEZ. — ADMISU IN SPITALE DIN PARIS

Vindecare sigura, radicală a *bolelor de pele, herpilor, eczemelor, sângelui, glandulelor scrofulelor, carbunculului, reumatismului, umorilor, afecțiunilor cancrenose, leprei, gatului, ulcerilor inveterati* și a tuturor bôle provenind din necurăţenie și alterațiunea sângelui.

Superioră prin excelenţă contra *BÓLELORĬ SIFILITICE* și a terribilelor consecinţe, moștenite sau ereditare, recente sau inveterate și rebele (accidentelor gurei și a gâtului, putrediunii oselorĭ). Nicĭ un alt medicamentu in lume nu posedă instrucțiunile ca onóră Pesmeții Dr Ollivier.

Celŭ mai efficace și energicŭ dintre Depurativii pentru sange

BISCUITS DEPURATIFS DU DOCTEUR OLLIVIER

Acestĭ pesmeţĭ d'un gust fórte plăcutŭ și de digestiune ușóră se conservă ani intregĭ in orce temperatură și climă. Dupe 4 anĭ de experienţe publice ACADEMIA DE MEDECINA constată eficacitatea lorĭ constantă in bôlele cele mai inveterate. — *Uă broșure acompaniaḑa fie care cutie.*

Vorbindŭ de *Pesmetŭ depurativĭ* a Dr Ollivier, ACADEMIA DE MEDECINA, in raportulŭ seu oficial a *Gouvernuluĭ francesŭ*, se exprimă astfelŭ: « Acestĭ pesmeţĭ oferŭ un « remedŭ de compositiune constantă, de « preparaţiune cât de perfectă posibilă.... « *Ei pot da servicie mari humanităţiĭ.* »

Depositŭ Generalŭ: 62, rue de Rivoli, Paris

APROBAŢIUNEA ACADEMIĬ DE MEDECINĂ. — 60 ANĬ DE SUCCES IN TÔTE ŢERILE

PONDOIR déposé

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

GRILLAGES 1 m. de haut. 1 m. 20 long. Or 30.

Exp^t GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

BONGES ARTIFICIELLES, les 100 m^ètres 6 f.

La adminstraţia ziarului se primesc anunciuri cu preturi convenabile

Tipografia H. Goldner, Iaşi, str. Gh. Mirzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice, executată de Iohan Krzyzanoski, lăcătuş şi electrician, Iaşi, str. Păcurari No. 17